

בעזה ש"י"ת

קובץ כל ספרי ניקור המובהקים

בו נקבצו תחת גג אחד שבעים וחמש (75) ספרי ניקור היסודיים אשר מהם יתד ומהם פנה בכל הדורות לסדר הניקור האמיתי ובכל קצות הארץ תמכו וסמכו הרבנים ומנהיגי דור ודור על הספרים הללו בלבד, וב"ה לא אונה להן כל און!

וככל שזו מהנאמר בספרים הללו ע"י תלמידים שלא שמשו כל צרכן וסמכו על דעתן כפי הבנתם בגמרא וראשונים מיד נבשלו בעוה"ר. והיא היתה הטעם הא' למכשולות שנודמנו במשך הדורות.

הספרים נכתבו ע"י גדולי הדור שהעניקו חמה בתורתן ופרישותן וכבר נתנו מהודם על הספרים גדולי הדור בהסכמתן החמה והנלהבת.

הו"ל בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבתי הק' זי"ע

הק' שלום יודא גראס

רב דקהל "מגן שאול" ד"האלמין" ור"מ בישיבה וכולל "בית ישעי" "מכון להוראה בשחיטות ובדיקות"

בעהמח"ס: אפית המצות השלם (י' חלקים); גידולי יהודה (על הלכות ציצית); שו"ת זבחו וזבחי צדק (על הלכות שו"ב); חינוך ישראל סבא (מדריך לחינוך הבנים והבנות); מדריך לצניעות; מזוהת שלום (על הל' מזוהת); מנוחת שלום (הדרכה לכשרות); מנחת יהודה, (על חומר איסור "חלב עכו"ם" ו"סימילאק"); נפש ישעי (על מאכלות אסורות, הי"ח); קדושת ישראל (על הלכות יחוד); וש"ס.

ברוקלין נוא יורק • שנת תשמי"ה לפ"ק

- ההכנסה מוקרשת לטובת הישיבה והכולל -

• הוצאה שני' •

נדפס בפעם הראשונה בחדש אדר תשמ"ה
ועתה יו"ל בהוצאה שניה
ע"י תלמידי הישיבה והכולל "בית ישעי"
"מכון להוראה בשחיטות ובדיקות"

אזהרה

אדם אוסר בדבר שלו, בכך אל ירים איש את ידו להשיג גבולי או
גבול באי כחי ולהדפיס ספר הזה או חלק ממנו בלי רשותי והסכמתי,
ולהשומע תבא ברכת טוב ושכרו בזה ובכא.

הרוצה להשיג הספר הזה יפנה אל המוציא לאור:

Editor:

Rabbi S. Y. Gross

4711 - 12th Ave. Apt. A-5

Brooklyn, N. Y. 11219

Tel.: (212) 436-8086

© Copyright MCMXXCI

~

כל הזכויות שמורות

Printed in the United States of America

קובץ כל ספרי ניקור המובהקים

חלק

א

שער כללי

- ספר א: סדר הניקור מה"ר צבי ב"ר יעקב, י"ל בקראקא בשנת
ש"מ. _____ 1
- ספר ב: תקון לדוד י"ל בק"ק בורנקונדשטאדט במדינת בייערן. בשנת
תרמ"ו. _____ 33
- ספר ג: צנה דוד י"ל בק"ק אלבשוויילר סמוך לק"ק מנהיים. בשנת
תרמ"ו. _____ 81
- ספר ד: הניקור השלם י"ל בק"ק אטוואצק ווארשא; שנת תרצ"ט. 83
- ספר ה: בירור דיני ניקור להלכה י"ל בק"ק אטוואצק; ווארשא.
שנת תרצ"ט. _____ 105
- ספר ו: ויעש אברהם י"ל בלונדון, ובוילנא; שנת תר"ל. _____ 115
- ספר ז: הלכה ברורה י"ל באמסטרדם שנת תקל"ד. _____ 123
- ספר ח: לחם שערים י"ל בק"ק הוראדנא; בשנת תקמ"ח. _____ 129
- ספר ט: זבחי שלמים י"ל בפראנקפורט דמיין; בשנת תרנ"ט. _____ 161
- ספר י: מחשבות ישראל י"ל ע"י אבדק"ק מינצק; ווארשא בשנת
תר"ס. _____ 177
- ספר יא: זבחי רצון י"ל ווארשא, בשנת תר"ה _____ 183
- ספר יב: רב טבחיא י"ל ע"י רב דק"ק וויזון (פ. קאוונא). ווארשא, שנת
תרע"ג. _____ 187
- ספר יג: זכור לאברהם י"ל בלונדון שנת תר"ל. _____ 283

קובץ כל ספרי ניקור המובהקים

חלק

ב

שער כללי

- ספר א : זבח שמואל י"ל בק"ק זאלקווא; באמשטרדם; בשנת תקמ"ב. _____ 1
- זבח שמואל י"ל בק"ק נאווי דוואהר; בשנת תק"ז. _____ 5
- זבח שמואל י"ל בירושלים בשנת תרצ"ג. _____ 9
- ספר ב : סדר הניקור מהקדוש הר"ר יעקב סורזינה; י"ל בויניציא; בשנת שנ"ה. _____ 65
- ספר ג : תורת הקנאות לר' יעקב עמדין זי"ע; י"ל באמשטרדם בשנת תקי"ב. _____ 70
- ספר ד : טהרת אהרן י"ל בפרג שנת תס"ט. _____ 79
- ספר ה : סדר הניקור י"ל בוילנא בשנת תרכ"ז. _____ 139
- ספר ו : תורת זבח י"ל עכ"י הגה"צ ר"ר שלמה גאנצפריד זי"ע; בעל קיצור שלחן ערוך, בק"ק מונקאטש בשנת תרנ"ג. _____ 171
- ספר ז : זכרון י"ל בווארשא בשנת תרח"ם. _____ 177
- ספר ח : טבוח טבח והכן י"ל בירושלים בשנת תרס"ו. _____ 189
- ספר ט : שלחן הטהור י"ל בפרעשבורג בשנת תרע"ג. _____ 197
- ספר י : אהל רבקה י"ל בפרעשבורג בשנת תרע"ג. _____ 225
- ספר יא : שערי זבח י"ל בירושלים בשנת תרע"ג. _____ 229

קובץ כל ספרי ניקור המובהקים

חלק

ג

שער כללי

1	_____	ספר א :	תיקון עולם י"ל בפיעטרקוב בשנת תר"ח"ס.
9	_____	ספר ב :	כפי אהרן י"ל בירושלים בשנת תר"ח.ח.
23	_____	ספר ג :	ספר הניקור י"ל בווארשא; בשנת תרצ"ז.
95	_____	ספר ד :	משנה אחד י"ל ניו-יארק בשנת תשט"ז.
129	_____	ספר ה :	תורת הניקור השלם י"ל ביליסטוק, בשנת תרצ"ז.
		ספר ו :	מדריך לכשרות ולחיזוק הדת י"ל בברוקלין בשנת
152	_____		תשמ"ה
241	_____	ספר ז :	זבחי צדק י"ל ברעדעלהיים בשנת תרל"ו.
249	_____	ספר ח :	משמיע שלום י"ל בווארשא בשנת תרס"ז.
257	_____	ספר ט :	אימוץ הניקור י"ל לבוב; בשנת תרצ"ז.
281	_____	ספר י :	עבודת הקודש י"ל ווילנא; בשנת תרצ"ה.
289	_____	ספר יא :	אהל יצחק י"ל ווילנא; בשנת תרכ"ד.
306	_____	ספר יב :	חק לחדש י"ל לבוב; בשנת תרס"ו.
311	_____	ספר יג :	חקי דעת י"ל ווארשא בשנת תרל"א.

קובץ כל ספרי ניקור המובהקים

חלק

ד

שער כללי

- ספר א: אהל מועד י"ל בירושלים עיה"ק בשנת תרס"ד. _____ 1
- ספר ב: בדיקות מהר"י ווייל עם דיני ניקור מרש"י ז"ל, והגהות מבעל העטור ז"ל, י"ל במנטובה בשנת ש"כ. 2
- ספר ג: ספר בית לחם יהודא י"ל באמשטרדם שנת תצ"ג. — 9
- ספר ד: שאלות ותשובות בית לחם יהודה י"ל ווילנא תרס"ד. 17
- ספר ה: בית שמואל י"ל ניו יארק שנת תשי"ב. _____ 21
- ספר ו: ברכי יוסף י"ל בליוורנו שנת תקל"ג. _____ 35
- ספר ז: האגור י"ל פיעטרקוב בשנת תרמ"ד. _____ 39
- ספר ח: הלכות ומנהגי ר' שלום מנוישטט י"ל בירושלים בשנת תשל"ז. _____ 45
- ספר ט: ויוסף אברהם י"ל בלונדון בשנת תרל"ד. _____ 51
- ספר י: ויעש אברהם י"ל בלונדון בשנת תרל"ד. _____ 57
- ספר יא: זבח משפחה י"ל בוינה בשנת תר"י _____ 65
- ספר יב: זבחי רצון י"ל בקראקא בשנת תרס"ה. _____ 71
- ספר יג: זבחי רצון י"ל בווארשא בשנת תרל"ב. _____ 77
- ספר יד: זבח שמואל י"ל בנאווי דוואהר בשנת תק"ז. _____ 83
- ספר טו: זבח תודה י"ל בירושלים עיה"ק בשנת תשמ"מ. _____ 101
- ספר טז: כל בו י"ל בניו יארק בשנת תר"ו. _____ 109
- ספר יז: לחם הפנים י"ל בווילהערמרשדארף בשנת תפ"ו. _____ 115

קובץ

כל ספרי ניקור

המובהקים

- ספר יח: **מורה לזובחים** י"ל בפראנפורט דמיין בשנת תרכ"ד. — 133
- ספר יט: **מי ששון** י"ל בווארשא בשנת תרנ"ד. — 143
- ספר כ: **מנחת פתים** י"ל במונקטש, ובני"ו בשנת תשכ"ט. — 151
- ספר כא: **משא חיים מר' חיים פלאגי**, י"ל באזמיר בשנת תרל"ד. 154
- ספר כב: **נחלת שבעה** י"ל בוורשא בשנת תרמ"ג. — 155
- ספר כג: **ספר הזכרונות** י"ל בטארני בשנת תרס"ו. — 159
- ספר כד: **ספר התרומה** י"ל בווארשא בשנת תרנ"ו. — 163
- ספר כה: **שאלות ותשובות עטרת ישועה** י"ל בקראקא בשנת תרצ"ב. — 169
- ספר כו: **צמח צדק** י"ל בניו יארק בשנת תש"מ. — 173
- ספר כז: **פני הארי' החי** י"ל בווארשא בשנת תרס"ב. — 177
- ספר כח: **קרית ספר** י"ל בווארשא בשנת תרס"ב. — 181
- ספר כט: **י"ל לראשונה בלונדון, ואח"כ בבני ברק** בשנת תשל"ו. — 187
- ספר ל: **ראשית בכורים** י"ל בירושלים עיד"ק בשנת תשכ"ט. — 205
- ספר לא: **רוח חיים מר' חיים פלאגי** י"ל באזמיר בשנת תרמ"א. 209
- ספר לב: **הלכות שחיטות ובדיקות מהר"י ווייל ז"ל**, אהל ישראל י"ל במיץ בשנת תקפ"א. — 215
- ספר לג: **שערי תורה** י"ל בווארשא בשנת תרע"ג. — 219
- ספר לד: **תוכחת חיים על התורה** י"ל בירושלים עיד"ק בשנת תש"מ. — 223
- ספר לה: **תוספות חכמה** י"ל בניו יארק — 237
- ספר לו: **ספר תורת הקנאות לר' יעקב עמדין ז"ל** י"ל באמשטרדם בשנת תקי"ב. — 243
- ספר לז: **שאלות ותשובות תירוש ויצהר** י"ל בווארשא בשנת תר"ע. — 246
- ספר לח: **תיו יהושע** י"ל בקראקא בשנת תרמ"ב. — 249

מכון להוצאת ספרי יהודה וישראל

בנשיאות מרן הגאון מוהר"ר שלום יהודה גראס שליט"א אברק"ק האלמן ורי"מ רכולל בית ישעיה

נורה לר' שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה לקראת הופעת הספר ה-200

בגיל ובשמחה אנו מודיעים לצבור שומרי התורה והמצות שלאחר מאמצים מרובים עלה בידנו ב"ה לאפשר לכל יהודי המבקש לשמור על קלה כבחמורה, ליהנות מעמל רב שהשקענו בהכנת הופעת "ספרים בעניני שמירת המצוות והכשרות" הנוגע לכל יחיד

כולם מוזמנים

ואלו חלק מן הספרים שיצאו ע"י ה"מכון להוצאת ספרי יהודה וישראל"

נפש ישעיה	מצוות סת"ם השלם
שר"ת זכחו זכחי צדק	השבת בישראל כהלכתה
מנחת יהודה	מוזות ישראל כהלכתה
אהלי ישראל	ונאמר אמן — יצחק לשוח
מנחת שלום	ונאמר אמן — עניית אמן
אפיית המצוות השלם	נדולי יצחק מצות ציצית
אכילת מצות בישראל	חלב ישראל כהלכתה
קדושת ישראל השלם	שולחן ישראל כהלכתה
זקן ישראל כהלכתה	אכילת התרנגולים כהלכתה
עניית אמן כהלכתה	המשפט בישראל כהלכתה

כל יהודי ויהודי מחזן לבא ולהשתתף ב"תערוכת הספרים" וליהנות מן הספרים המאירים עולמות שלמים, המלכנים סוגיות ונושאים הקשורים בחיי יום יום.

כל משתתף יכנס להגרלה! שבה יזכו לערך מאה משתתפים בספרים הנ"ל.

מכירת הספרים בתערוכה יהי' במחיר הקרן, המעוניינים בתערוכת הספרים הנ"ל מתבקשים למלאות את הספח הרצ"ב, ולשלחו על פי הכתובת הזו: "מכון להוצאת ספרי יהודה וישראל".

אנו מצדנו נעשה כל מאמץ אפשרי להודיע לכב' את זמן תערוכת הספרים.

כן נמציא לכבודו קטלוג של כל ספרי "מכון להוצאת ספרי יהודה וישראל" ומחירים.

הכניסה חינם

חלק מגרולי הארמורים והרבנים גדולי ישראל מדורנו ומן הרור הקודם שנתנו הסכמות ומכתבי עידוד להקמת והרחבת

המכון

(ע"פ סדר הא"ב)

הרב **אליהו זלאטניק** זצוקלה"ה
רבה של העדה החרדית בירושלים עה"ק
הרב **דוד הלוי ונגרין** זצוקלה"ה
רב וחבר הביד"ץ של העדה החרדית בירושלים עה"ק
הרב **ישראל יצחק הלוי רייזמאן** זצוקלה"ה
רב וחבר הביד"ץ של העדה החרדית בירושלים עה"ק
הרב **שמעון ישראל פאזען** זצוקלה"ה
בי"ק אדמו"ר משאפראן, ברוקלין נוא יארק
הרב **אברהם מאיר אחרעאל שליט"א**
אברק"ק הניאד

הרב **יוסף גרינוואלד** זצוקלה"ה
בי"ק אדמו"ר מפאפא ברקלין נוא יארק

הרב **לוי יצחק גרינוואלד** זצוקלה"ה
אב"ד רקל עה"ת הבושם, ברקלין נוא יארק

הרב **משה פוינשטיין שליט"א**
רי"מ ושיבת תפארת ירושלים נוא יארק

הרב **משה שטערן שליט"א**
אברק"ק רעברעצין, ברקלין נוא יארק

הרב **נפתלי הירצקא העניג** זצוקלה"ה
אברק"ק שארמאש, ברקלין נוא יארק

הרב **רפאל זולבער שליט"א**
אברק"ק פריימאן ברקלין נוא יארק

הרב **שלמה האלבערשטאם שליט"א**
בי"ק אדמו"ר שליט"א מביאבוב, ברקלין נוא יארק

אני מעונין בתערוכת הספרים הנ"ל ומבקש להודיעני על מקום ומן התערוכה.
 אני מעונין בקטלוג של כל ספרי המכון יהודה וישראל ומחירים.

"מכון להוצאת ספרי יהודה וישראל"

MOSAD BRUCHA TOVA
P.O.B. 331
Brooklyn, N.Y. 11219

שם
כתובת
טלפון

ספר

מלחמת קדש בפרשת ניקור החלב

תוכן הקונטרס
לגלות מצפונם — לפענח נעלמים
להעלות מטמונים

א. מדוע לא עלתה ארוכה לשבר בת עמי? על מה ולמה לא עלה ביה הרבנים הצדיקים גודי גדר ועומדי בפרץ להעמיד הדת על תלה ולסדר סדר ניקור הבשר באופן נעלה?

ב. יתגלה השתלשלות הענינים מאז שבאו על האמת כי הבשר עם החלב נמכרין יחד להקונה, והמון בני ישראל נכשלין יום יום בכמות ענק של אכילת חלב, ופעולת העסקנים לעורר לבב הרבנים המכשירים ושאר רבנים, ואופן תשומת לב הרבנים להמצב ופעולתם.

ג. מי הם נוטלי חלק בראש למנוע שיפור המצב שבגינם בעוה"ר אוכלין אלפי אלפים כזיתים חלב מדי יום ביומו בני ישראל כשרים שומרי תורה ומצות.

ד. הזיוף הגדול של ס' פרי תמרים שזייפו וסילפו דברי תורת משה באופן נורא ומבהיל אשר כמוהו לא נהיתה מימות המשכילים הראשונים שהחריבו מדינת אשכנז בעקירת עיקרי ויסודי התורה. ע"י נתוח לנתחים תורת משה רבנו.

ה. סדר התשובה להמוזיפים הנ"ל וכן המסייעים להם במישרים או בעקיפין ועונש המר והנמהר המעותד להאינו שב כראוי ומכשיל עוד היום דבר יום ביומו אלפי אלפים נשמות כשרות ונקיות בטומטם מאכ"א המטמטם הלב והמוח שעלול להעביר על הדת רח"ל.

ו. רבנים המחזקין ידי אוכלי ומאכלי חלב — וכן רבנים האוכלים בעצמם בשר — וכן רבנים היושבים בחיבוק ידיים מה יענו ליום פקודה — ציור מדומה מסדר דין וחשבון לרב גדול ת"ח ויר"ש שלא לקח חבל במחאה עבור הבשר — המשא ומתן של הרב עם ב"ד של מעלה.

ז. ועוד הרבה ענינים נחוצים ויסודיים לאוכלי בשר — להאינם אוכלין — להמוחזין באוכלי בשר — ולהאינן מוחזין.

עיין בסוף הספר קינה לקונן בכל עת צרה על חורבן הדת באכילת נבילות וטריפות חלב דים שהיא מקור ושורש כל צרות ישראל בכל עינן ועינן בכל התפרצות הי"י.

הוצאתי לאור בחמלת ה' עלי בזכות אבותי ורבתי הקדושים

הק' שלום יודא גראס

אבדק"ק האלמין

בדקלין נוא יורק

שנת תשמ"ה לפ"ק

התוכן

שער — קובץ כל ספרי ניקור המובהקים (א)

יא	א. להתוודע ולהתגלות!!!
יב	ב. מטרת ותועלת החבור
יב	ג. תועלת הדפסת ספרי ניקור
יג	ד. סוד יציאת הספרים לאור עולם
כג	ה. קונטרס פרי תמרים
		ו. קריאה דחופה אל הרבנים וראשי הישיבות,
כז		וחיוב תוכחה ומחאה מש"ס, זוה"ק ומדרשים
מב	ז. כבר הי' לעולמים
מד	ח. הדרכה ללימוד הניקור
מז	ט. אחריות מלחוד-דעת, להכריע ולתת קבלה ...
מח	סדר הלימוד להינתן מנקר
מט	גוערים בו בנוזיפה
נ	י. ובחרת בחיים
נא	י"א. לברוח גם מספק חלב
		י"ב. סאלאמי — וואורשטן — בלאוני —
נג	פרענקפורטער
		י"ג. קינה על החורבן הנורא באכילת בשר נבילה
נד	וטריפה חלב ודם

ספר
מלחמת קודש
 בפרשת ניקור החלב

פרק א

להתוודע ולהגלות !!!

חובה — יוצא מן הכלל — על דורינו אנו העני והשפל להעמיק במקצוע ניקור החלב ולתת לה משפט הבכורה לפני כל שאר ענינים דהרי קי"ל ביו"ד סי' רמ"ב (עי' ש"ך בשם דרישה) דלימוד הלכה למעשה קודמת ללימוד גמרא, עאכו"כ הלכה למעשה בדבר שענשו כרת וכדבר שנכשלים בו בני אדם רח"ל דבר יום ביומו ואין לנו ע"מ להשען כי בשאר הלכה בקי עכ"פ קצת וישנם מורי הוראה הבקיאין וכוזה גם הרבנים אין בקיאין מוליכין אותם שולל כסומא בארובה וכל אחד עושה מה שלבו חפץ בניקור וטוען שהצדק אתו. ואל ראשי הישיבות אנו פונים! אנא חוסו נא! על נפשות טהורות ונקיות שלא יאבדו ח"ו מב' עולמות ותקבעו שיעור ללימוד הלכות ניקור על בוריה והצילו דור הצעיר מרדת שחת ח"ו דאם ישלחו ח"ו הצעירים כאיסור חלב לריק כל עמליכם להעמיד דור דיעה של ת"ח יראי ד' עוסקי תורה ומורי הוראה דלב המטומטם מחלב מאין יזכה לסייעתא דלעילא והיאך יורה דיעה ויבין שמועה, ועלול ח"ו להכשיל אחרים כמו היום, ובזכות זה נזכה לגאולה הקרובה בב"א.

פרק ב

מטרת ותועלת החיבור :

- א. מנקרים - משגיחין - מכשירים יראו מה שלפניהם ויוכלו לעשות מלאכת שמים כראוי.
- ב. כאשר יצא רינון על ניקור החלב ייתי ספר ויחזו עם מי הצדק.
- ג. מאפשר לסדר סדר הראוי לניקור בכל מקומות מושבות ישראל ולהבחן עם מי הצדק עם המנקרים שנתפסו ככשלונם או עם מנקרים הישישים דחו"ל וא"י.
- ד. העוסקין בלימוד מלאכת ניקור ימצאו ספרים פתוחין לכל מלאכת ניקור, מלאכתו-ואומנתו ובניקל יקיפו כל עניני ניקור הקפה ברורה צלולה ושלימה שלא יכשלו במלאכתם ואומנתם ויראו סימן יפה במשנתם.
- ה. להראות כי סדר הניקור שנסדר בפרי תמרים חי"א בשקר — זיוף — וסילוף — יסודה וכל הנוטה אחריה מאכיל חלב בישראל.
- ו. לקדש שם שמים שנתחלל ע"י הרינון כאילו איזה רבנים — ומנקרים מובהקים הוציאו לעז בעלמא שנכשלין בחלב, וכל המעיין בפנים ימצא כי הצדק עם המערערים.

פרק ג

תועלת הדפסת ספרי ניקור

חסרון ידיעה הוא אבי אבות לכל המכשולות שבמקצוע הניקור כי על ידו נלכדים גם יראים ושלימים רבנים ועוסקי תורה דאם אין דעת של תורה הבדלה בין שומן לחלב מנין.

ונוכחתי לדעת אחר חיפוש מחופש עד כמה קשה לעמוד על בירור מלאכת הניקור אם חסרים. ספרי ניקור היסודיים מראשונים וגדולי האחרונים שציירו כל מלאכת הניקור הדק היטב. ולדאבון לב לא היו הספרים מצויין כמעט, רק אחד בעיר והיה מחוסר מבוא העיקרי לבא לתיקון במצב הניקור גם להרוצין כן באמת כי א"א לאומן בלי כלים. וגם הרבנים המכשירין ומשגיחין אשר עלה על לבן רוח טהרה לעמוד על דיני ניקור מיסודן של דברים נבצר מהם להפיק זממם. והעולה על כולן כי המזייפים הניקור האמיתי מצאו שדה של הפקר לדרוס עליה כיון שאין רבים דשין בה מחמת חוסר ספרים. ועל

ידי שיהיה יד הכל ממשמשין במקצוע הניקור כמו בשאר חלקי התורה
תסגר השער על המזייפים ולא יהין איש להרים ידו עוד לעשות מה
שלבו חפץ.

ולבר מכל אלה כיון שחובה כפולה ומכופלת על כל בן תורה
לעסוק בצוק עתים הללו במקצוע ניקור החלב כמו שכתבתי לעיל מצוה
רבה להמציא הספרים ביד הנצרכים והוא עיקר מצות כתיבת ס"ת בזה"ז
מכבואר ברא"ש ואחרונים.

ומטעם כל אלה שנסתי מתניי ואזרתי כגבור חלציי לצאת לקראת
נשק ועל אף גודל העיכובים שהיו לי להמציא הספרים יקרי המציאות
וגם גודל הוצאת הדפוט אשר עלו למעלה ראש לא יאומן, עכ"ז אודה
לקל גומר עלי שהבאני עד הלום לראות פרי בעמלי בצאת ספרי הניקור
לאור עולם לזכות הרבים הצמאים לדבר ד' זו הלכה. ויה"ר שיתקדש
ש"ש על ידינו ותתרבה הדעת ויתגלה לעיני כל המצב הניקור כמו שהוא
ויסתייע מילתא לתקן המכשול ולסדר סדר נכון בניקור בכל מקומות
מושבות בני ישראל.

פרק ד

סוד יציאת הספרים לאור עולם

ראה ראיתי זה כמה שנים שרוב רובן ממנקרי העולם בא"י —
וחו"ל אין יודעין בין ימינם לשמאלם בעניני ניקור ומה שמנקרין קצת
הוא ממה שראו באיזה ספר או קונטרס והבינו מה שהבינו בו ולאורה
נסעו והלכו אף ששגגו ברוב עיקרי ושורשי דיני ניקור — והעמידו
תלמידים הרבה על דרכן המוטעת.

במשך השנים האחרונים היו כאן בחו"ל לביקורת עשיריות
מנקרים — זקנים וישישים שניקרו עוד לפני שני דורות עם קבלה
שבידם מגדולי הדור ואחר השימוש רבתי אצל גדולי המנקרים מדור
הישן — נוסף על יחידי סגולה ממש מסוג מנקרים הנ"ל הדרים פה
ארצה"כ — וכולם פה אחד ענו ואמרו אין אמעריקע עסט מען
חלב !!!

חלב דאורייתא אין חלב דרבנן !!!

דער מנקר האט קוים צוגערירט דאס פלייש !!!

(בארצה"כ אוכלין חלב דאורייתא ודרבנן המנקר כמעט שלא ניקר

(הבשר)

מלחמת קודש

האמת אגיד שאח"כ בצאת הקול נתברר שגם במדינת אייראפע הניקור נזנח למאד אבל שונה מדינת אייראפע מאמעריקע באייראפע נקטו צעדים מיד לסדר הניקור על מכוונה לא חסכו כסף ושאר טירחות ועמל והביאו למדינתם מנקרים היותר מומחים שבעולם ברצון לתקן הכל על צד היותר טוב.

ובאמעריקע הכינו כתבנים — וכזבנים סופרים — ומספרים — מורים — ומאררים — והפכו הקערה על פיה באופן נורא ומבהיל אשר לא היתה כזאת מימי תקופת ההשכלה בבערלין.

הכזבנים עסקו במלאכתן בערך חודש—חדשיים בתשלום שכירות כפולה ומכופלת לברר עפ"י הספרים שישנם — ושאינם, שמה שעושיין כעת באמעריקע טוב ונעלה יפה ומהודר גם למהדרין ואסור להרהר ולערער ולהסתפק בו. והמהרהר נידון בגירושין.

המזייפים נלקטו מכל קצוות תבל מאמעריקע אייראפע, ארץ ישראל, ועוד.

דברתי עם המנקרים המעררים מדוע אין הולכין לעיני העדה הרבנים ומנהיגים? קצת אמרו כי אין זה חובתן שהלא דבר פשוט דאפי' סתם רב חובתו לפקח על עדתו וכ"ש רב המכשיר שהאחריות עליו. אבל קצת מהם השיבו שבאמת הלכו אצל הרבנים ולא הועילו — לאו ח"ו משום רוע וזרון לב אלא מחמת חסרון ידיעה — זה הי' אצל הרבנים יראי ד'. ואצל הרבנים מדור החדש שלא שימשו כל צרכן כשהיו שם נבהלו מהתשובה שקיבלו מהן.

מובן שא"א לתאר על גליון כל הויכוחים שהיו להם עם הרבנים אבל נצטט קצת דוגמאות בדרך וסדר שנשאו ונתנו ישמע חכם ויוסיף לקח ודי לחכימא בזה:

סוג א' רבנים שלא שימשו כל צרכן:

(א) המנקר: הייתי אצל חנות שלכם (מדבר לרב המכשיר) וכפי שלמדתי וקבלתי מרבתי המנקרים מדור העבר כמעט שאין מנקרים פה ונשאריין כזיתים שלימים לרוב מחלב דאורייתא ודרבנן, וגם כמה שכפי הנראה יש להם בה קצת ידיעה אין עושיין מלאכתן באמונה והתרשלות והזנחה גדולה ראיתי אצלם.

הרב: הדבר אינו שכלי כלל כי מכיר אני את המנקה זה כמה שנים לאיש המדקדק — לאתרוג מהודר — מצות מתנור ראשון — לובש בגדי חסידי ומתנהג כיהודי כשר בכל דרכיו.

המנקה: אמת הדיבר אבל אין בזה שום סתירה דגם שוחט יר"ש מרכיב אם ילמוד אומנתו משו"ע שחסרין בו הדפיץ מסי' י' עד סי' כ' וגם הרב כמותו למד מזה ונתן לו קבלה ע"ז אי"ז גורע מיר"ש של השוחט אם שוחט שלא כהוגן אחר שלא הי' לו לידע מה שחסר מן הספר — בלי דעת.

הרב: לא יאומן שיצא מכשול מתחת ידו בפרט שכבר העיד לי בעצמו שהי"ל שימוש אצל מנקה מומחה פלוני (שנהרג עקדה"ש שנת תש"ג) ולמד אצלו היטב מלאכת הניקור, וסוף סוף יש לכל אדם מישראל חזקת כשרות ואין מורידין אותו מחזקתו בשביל זה.

המנקה: הלא אני וחבירי מעדיין שאין מלאכתו כהוגן.
הרב: באידיש! איר וויסט וואס איך וועל אייך זאגען איך קען אייך נישט איך מיו נישט אלעס גלייבען!! (בלשה'ק איני מכיר אתכם ואיני מאמין לכם).

מנקה: מרי דאברהם הלא יש אתי חמשה כתבי קבלה שמעדיין על כל מהותי ועל ידיעתי בניקור מגדולי הדור משנת תרצ"ה-ו וכן גורל חבירי, ואם רצונכם לברר מי אני? אביא לכם כתבים מרכיבים הנאמנין אצלכם המכירין אותו כל שלשים שנות חיי פה באמעריקע. ואני מוכן לעמוד בויכוח פנים אל פנים עם המנקה שלכם ולהראות הכל בספר!!
הרב: אין לי פנאי עוד כבר עבר הזמן שקבענו להשיחה, וגם אין לי געדול"ד לכם שהנכם פגע ועקש ואינך רוצה לקבל ע"כ שיחה זו.
(ב) עובדא שניה:

מנקה: ברצוני להודיעכם כי הניקור בבוטשער שלכם מקולקל מאד וכן שמעתי מאחרים ואני מוכן לברר את הדבר.
הרב: מה זאת?? כל השנים לא ערער אדם על הניקור ופתאום לא טוב.

המנקה: קשה להאמין שתירץ כזה יתקבל למעלה והחוב לחקור אחר איסור שחיובו כרת כשיש מערער בדבר.
הרב: מה שעל הרב לעשות זה עסק שלי אין לכם להתערב בענינים שלי כמו שאינני מתערב בשלכם. (באידיש: מישט זיך נישט אין מיינע געשעפטן!).

מלחמת קודש

המנקר: למעשה מה יהא בסופו
 הרב: מחוצפים אין להם מקום בכיתי צאו מכאן.
 (עד כאן עובדא ב')

עובדא ג':

מנקר: באתי לעורר אודות הניקור וכו' (הכל כדלעיל)
 הרב: אהה האתם ששמעתי עליכם שהנכם מוציאין לעז על הניקור
 צאו מכאן מהר מהר איני רוצה להיות בד' אמות שלכם. (ע"כ המעשה).

ד) עובדא ד':

המנקר: כנ"ל

הרב: אני בעצמי איני בקי בניקור ומסתמך על המנקר שלי.
 המנקר: והיאך אין הלב נוקף אולי אין מלאכתו כדבעי
 הרב: בטוח אני בזכות הרבים האוכלין שודאי לא יזדמן להם מן
 השמים מכשול

המנקר: א"כ מסכת הוריות לחנם נשנה היאך אפשר שיורו ב"ד
 דחלב שרי ויעשו כל ישראל על פיהם והלא רבים המה
 הרב: וזאי אפשר שמן השמים נזדמן ככה אבל אין צריכינן לחוש
 לכך מן הסתם.

המנקר: א"כ למה טרחו הרבנים לפקוח על השוחטים ובודקים
 בכל עיר ישראל ולא שמרו על היתר זו דמן הסתם כשר.
 הרב: במקום דאפשר ודאי יותר טוב לברר, אבל ניקור שאיננו בקי
 בו אני סומך על המנקר ודי.

המנקר: מהיכן דנתני בחידוש גדול כזה
 הרב: כך מושכל ראשון שלי והרגש פנימי, ורב יושב על מדין
 משתמש בכזה לצורך.

סוג ב': רבנים זקנים וישישיים

עובדא א':

מנקר: מצאתי אצל חנות בשר שלכם שהניקור וכו'. (כנ"ל)
 הרב: אתה מבקר או מנקר היש לכם כתב קבלה?
 מנקר: מנקר הייתי בדור העבר אבל כעת אינני מנקר והא לכם
 כתבי קבלה שלי

הרב: דע לך כי אני לא למדתי ניקור כלל (שכחתי לשאול א"כ השגחה שלכם על הניקור — היאך) ואינני בקי בו כלל ומסתמך אני על המנקר, ולאור התעוררות שלכם אקבע מועד לדבר עם המנקר ועמכם ואדע מה בפיו על טענתכם.

מנקר: הנני זקן ובא בימים ומעולם לא ראיתי במקומות שעבדתי שהרב ישאל להקצב מה בפיו ואיזה השגחה הוא זו?

הרב: ח"ו איני שואל להקצב רק להמנקר

מנקר: והלא היינו הך הקצב בעצמו הוא המנקר

הרב: אמת הדבר אבל אין לי ברירה שהלא אין לי בקיאות בניקור (אחרי יום או שתיים נתועדו יחד הרב — המנקר — והמערער)

הרב להמערער: אמרו נא עכשיו טענתכם!

המערער: מסבירו טענתו באורך

הקצב (המנקר): אין אתם יודעים כלום! כל מה שאני עושה כך מקובל דור אחר דור מחתם סופר זצ"ל, וצועק צעקות נוראות כנשוח נחש.

הרב: נא! הלא שמעתם טענת הקצב שניקורו הוא בדרך החתם סופר.

המערער: אינני יודע מה זה דרך חתם סופר אין מליצה זו רגילה בין המנקרים, שאין ידיעה שום סדר מחת"ם סופר אבל יש תשובה בשו"ת חת"ס אופן הניקור בצלע אחד וכאן לא עשה כמ"ש שם, ועוד יש ספר על ניקור שיצא לאור ממנקר בפרעשבורג ועליה הסכמות בעל כתב סופר ושאר גדולי פרעשבורג, והניקור דגן אינו כלל כמ"ש שם.

הרב: סוכ"ס הוא צועק שניקור שלו הוא ע"פ חת"ם סופר, ולא ראיתי אין ראי'

מערער: אדרבה הלא כל ספרי ניקור נגד מה שעושה הוא ועליו נאמר הרוצה לשקר ירחיק ערותו והיאך אפשר להאמינו נגד כל ספרי ניקור על יסוד תורה חדשה שחידש — להצדיק מעשיו — כי דרכו דרך חתם סופר. ואם יאמר להרב על איזה קולא חדשה שנוהג "כך דרך חתם סופר" מאמינין לו? ובפרט שבס' ניקור מפרעשבורג יש סתירה לדבריו!!

מלחמת קודש

הרב: אבל אין לי ברירה איני בקי בניקור ומה עלי לעשות.
(לשכחו של הרב ניתן להיאמר שאחר זמן סילק השגחתו מחנות ההוא)

עובדא ב'

המנקר: שלו' לכבוד הרב רצוני לעורר בענין הניקור הנוזח וכו'
הרב: יישר כחכם ואי"ה אם יתגלה שהצדק עמכם אראה לתקן
המנקר: מה עלי לעשות כעת
הרב: המתן לי איזה ימים
המנקר: מה נעשה?

הרב: הי' אסיפה והרב מפאפא בכה והתחנן שיחקרו וידרשו
כדבעי ויתקנו, אבל רב אחר זעק זעקה גדולה ומרה שיותר יש לחוש
ללעז של השנים שעברו סוף דבר (שטנא נצח) ויצא הפס"ד הכל בסדר.

המנקר: הרבנים שרנו שם בקיאין בניקור
הרב: מדבריהם נ' שכלל וכלל לא
המנקר: וא"כ האיך פסקו להקל
הרב: על סמך רב חשוב שטען בכרירות שכל הענין רק הוצאת לעז
המנקר: ולמה אינכם מזדקקין ללימוד דיני ניקור
הרב: מחוסר ספרים אני וא"א להבינו משו"ע לבר כידוע

עובדא ג':

המנקר: כנ"ל

הרב: אני אינני בקי בניקור, אבל הצעתי אצל אסיפת רבנים הצעה
להביא כאן מנקרים מא"י הבקיאין היטב במלאכת ואומנות הניקור,
אבל לא קבלו דעתי שמה.

המנקר: ולמה?

הרב: לא ניתן לפרסום, ולך אני מגלה, אחד הרבנים טען שא"כ
מה יאמרו הבריות המנקרים לא ידעו לנקר כל השנים ואכלו חלב,
אמרתי מה כל הרעש והלא מעולם נהגו כן, ואדרכה עוד נתחזקו ההמון
כדחז"ל אשרי הדרור שהנשיא מביא חטאת על חטאו.
טען השני, אבל באמעריקע, הנימוס שונה ויש לחוש לקלקול קצת
עי"ז, אמרתי הלא אם יאכלו חלב זה קלקול יותר כי מטמטם הלב

והמוח ועי"ז יצאו מן הדת כל פליטי אמעריקע בשנים קדמוניות, הכריע רב אחר סוכ"ס אין רב אחד שיכול לומר בכירור שיש כאן חלב כי איננו בקי אין בניקור, והמערער אינו רב, ועל הספק נסמוך שודאי לא יעזוב הקב"ה את בניו וישלח עזרו מקודש באופן אחרת, ע"כ. וחסל. עברו ימים מאז פור התפוררה הארץ לרגל התגלות מכשול הניקור, השמועה עשתה לה כנפיים וכל מקום שדבר המלך מלכו של עולם ודתו מגיע נרעשו החרדים לשמע המפחדת המצלצל אוזן כל שומע ונתנו ראש לחשוב אולי גם במדינתנו שוררת המכשלה ומי יאמר זכיתי לבי טהרתי מדינתי ממכשול החלב.

ימים מועטים עברו וכבר ישבו הרבנים בכל מדינות אייראפע (לאנדאן — בעלגיע — שווייץ — בריסעל ועוד) והחליטו הרבנים שם פה אחד לקרא ולהזמין מנקרי ארץ ישראל ישישים ומומחים גדולים ששימשו בניקור בכמה דורות. לבא למדינתם אחר שנתוודע להם כי בקיאים מאד בכל ספרי הניקור ויכולין להראות באצבע כל דבר שבספרי הניקור האיך מתקיים על ידיהם בניגוד לשאר המנקרים (שם וכן באמעריקע) שאפילו מה שעושין אין יודעין מקורו וטעמו, ועד זמן החליטו לעשות התיקונים הדרושים.

הדבר הטריד מנוחתי וחשכתי בדעתי בושני מכס אמעריקע ! עיר מליאה חכמים וסופרים שיינע אידן במדינת אמעריקע שהגיע השמועה כעין בת קול מרעש הגדול שבאייראפע החליטו לתקן וכאן ישנים שינה עמוקה לא יכולתי לברר הדבר עד מיצוי הנפש מה נשתנה אמעריקע מאיראפע? הרבה טענות עלו על מחשכתי וכולם דחיתי.

סוף דבר !!! כל בר דעת ובן תורה כאשר נוכח אצל פלפול ממנקר א"י ומנקר מחו"ל הכיר מיד גודל ההבדל ביניהם הן בידיעה והן באומנות הניקור.

אם תאמר שמאיזה סיבה אחרת לא היו הרבנים מענינים לתקן זה אינו כי בלחשישה חקרו ודרשו איזה מהם היאך לתקן מבלי הבאת מנקרי א"י מפחד אותן המטילין אימתן על הבריות. לא עבר ימים מועטים ותחת לסדר ולתקן הכל על דרך שהוורו ספרי הניקור ברו להם דרך המשכילים רח"ל ודבר כה חמור כאכילת חלב

לכלל ישראל!!! המטמטם הלב והמוח והוא יסוד כל בית ישראל
 כמ"ש בעל אוה"ח בפרי תואר סי' צ"ח סק"ה - נעשה
למשחק כדור ביד כל אברך וצעיר!!!

אזה למה שהגענו! שועלים מחבלי כרמים וביניהם דיינים טיפסו
 עצה לזייף ולסלף דברי הקדושים העליונים שישבו ז' נקיים על כל
 טיפת דיו בדנם דין ניקור החלב, ועכשיו שועלים הלכו בו תורת כל אחד
 בידו כחומר ביד היוצר ברצותו מרחיב וברצותו מקצר, ולא עוד אלא
 (למטרה זאת) הרימו ראש לומר על ראשונים כמלאכים שלא מצאו
 כדבריהם (כמו שכתבו על האמור) וגם העמיסו כדבריהם דברים שלא
 עלו על דעתן כאילו מתירין חלבים שבאמת אסרו (ואפריון נמטייה
 להמתכר קונטרס עלכונה של תורה שגילה טפח מגודל הזיופים שזייפו
 הכותבים בפרי תמרים, והמעייין שם תסמר שערות ראשו וחלחלה
 תאחזמו היאך נעשה חורבן גדול כזאת בימינו, אוי לנו למה שהגענו)
 אוי! להם שלא חששו על כבוד תורתן של ראשונים ואם לא חסו
 על תורת ד' שעליה נהרגו נשרפו נטבחו קדושים וטוהורים אלפי שנים
 שלא לשנות קוצו של יוד ואפילו על מה שלא כתוב בפירושו רק מנהג
 כערקתא דמסאני ק"ו על אות שבתורה ועל אחת כמה וכמה מקראות
 מפורשים שבתורה, ובפרט אותן שהן יסודי הדת, וכאן מצאתי לחובה
 מידי דברו בו לקיים מצות מחאה על עלכון וצער שכינה הק' שנהגו
 בתורתו ככתבי פלסתר רח"ל ועוד גרוע מזה:

**בשם כל ישראל "אנו מוחים מחאה נמרצה על
 המסלפים ומזייפים שעשו תורת ד' פלסתר ופירשו בו
 דרשות של דופי מלבם כמו שאחז"ל על מנש"ה מלך
 יהודה וגרמו בזה צער עמוק לשכינה הק' ובאותו הזמן
 שכינה מה אומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה,**

וכאן הבן שואל היאך הרהיבו עוז בנפשם לעשות ככה הני מזייפי
 (שבפרי תמרים חי"א) ומסלפי דברי אלקים חיים ולא חשו לדחז"ל
 שאמרו מילתא דעבידא לגלויי לא משקרי אינשי, והורידו כבודם פחות
 ממעלת קפילא ארמאי שמבואר ביור"ד ר"ס צ"ח דמירתת לשקר בדבר
 שיתגלה וכאן לא יראו ולא נפחדו (ואף שכוונתם היתה למצא חן בעיני
 המלכות שתוגדל כסאם לעת מצא — כידוע).

שני פרושים לדבר, אחד, השטן שבא לסייען כמו שאחז"ל (כא) לטמא פותחין לו) סימא את עיניהם ובלבל את מוחם והוליכן שולל ונתן חכה לתוך פיהם והוליכן בדרך שרצה כאדם המנהיג את הגמל בנאקה שבחטמו.

טעם השני: שידעו כי אין ספרי הניקור מצויים כלל לא בחו"ל ולא בא"י ועשו במחשך מעשיהם בחשכון שלא ירגישו בהם וכל תורתו של דואג (זארגער — בלע"ז) היתה משפה ולחוך אבל בפנימית לבו ידע הלב כי עקלקלות הוא מפיץ, ואחריו רץ כצבי (היר"ש בלע"ז) למלאת מה שחסר הראשון ובין כולם נולד עג"ל הזה"ב שאין צריכין לנקרו ובריש גלי פירסמו שדרך דרך המשכילים לגרוע או להוסיף במצות ותורת ד' כאשר בידם.

זאת היתה לי לגמר החתימה כי הגיע הזמן להדפיס אידרא ספרי הניקור המובהקים ויראו כל רואה שמש למי החותמת ולמי הפסולים ולקיים בזה מה שכתב רבינו יונה בשע"ת כי המשפיל הרשעים ומגביה כבוד הצדיקים הוא קידוש השם הגדול ביותר.

פרק ה

קונטרס פרי תמרים

כשיש דין למטה אין דין למעלה !!!
 כן מבואר במדרשי חז"ל (מ"ר ר"פ שופטים)
 זאת אומרת כשבעלי עבירה מוקעים כאן אז מתבטלין כל
 הקטרוגים למעלה, ולהיפוך ח"ו....
 כעת כאשר כבר יצאו לאור עולם כל ספרי הניקור אשר עליהם
 נשענו מוסדי דור ודור כבר ניתן הזדמנות לכל אחד ואחד להוודע בחוש
 הזיוף הגדול והנורא הנעשה בקונטרס פרי תמרים חלק י"א זיוף כזאת
 אשר לא היתה כמוהו מיום שנבראו שמים וארץ עד דורינו.

לתת ציור אמיתי מסגנון הזיופים - ומספרן המדוייק נרשום את
 הזיופים תחת סוגים:

סוג א: במאה ושמונים ושלוש (183) מקומות העתיקו דברים
 מספרי הניקור (שנדפסו בתוך חיבור הדין) שלא כדת ממש להיפוך

ממה שנאמר שם דהיינו שהוסיפו או גרעו מלשון הספר באופן שונתנה המשמעות מן הקצה אל הקצה למה שנאמר שם.

את זה עשו על סמך שאין ספרי ניקור מצויים.

סוג ב: במאתיים וששים ושבע מקומות (267) פירשו כוונת מחבר הספר בדוחקים ופירושים המעוקלים ועקלקלים כרסיות שלא פירשו כן כל האחרונים המביאין דבריהם.

זאת נעשה לטשטש מוחות סתם בני אדם שאין שכלם מגעת להבדיל בין אור לחשך.

סוג ג: בשבעה וחמשים (75) מקומות לא נמנעו מלכתוב על דברי הראשונים כמלאכים צע"ג על מה שכתבו כי בגמרא ל"ג כן זאת אומרת שמבינין דברי חז"ל יותר מראשונים.

סוג ד: בשלשים ואחד (31) מקומות לא נתיישו לכתוב על גדולי האחרונים כמו המהרש"ל ובני דורו דלא כמהרש"ל, וכיוצא.

כל הנ"ל ועוד ועוד יתגלה לעיני הלומד בספרי הניקור ומעיין אח"כ בדבריהם ויפה אמר מנקר ישיש ומומחה עוד מדור הקדום כי ספר פרי תמרים אין לו תקנה אלא בשריפה ובפרהסיא דוקא כדי שלא תצא תקלה ממנו לדורות.

אנו מכריזין בכל כחינו זעקה גדולה ומרה מקצה העולם ועד קצהו האזינו השמים וארץ תבל ויושבי בה הספר פרי תמרים חלק י"א שיצא לאור חנוכה תשמ"ג ע"י צוות אברכים בעיר ברוקלין מלאה זיופים ושקרים מדיוטא התחתונה סילוף דברי אלקים חיים באופן נורא ומבהיל אשר עדיין תמיהין ושואלים היאך נעשתה כזאת אם לא ע"י טמטום הלב והמוח באכילת חלב שנים הרבה.

הסדר הנ"ל חילול השם עצום ונורא שאברכים עוסקי תורה ירהבו לעשות כזאת אין להם תקנה לכל הכותבים שם עד שיכתו רגליהם מעיר לעיר בלבישת שק ואפר ויכריזו בקול גדול!!! חטאנו — עוינו — פשענו במה שהפכנו דברי אלקים חיים לעסוק בהם כבכתבי פלסטר רח"ל. ולהכשיל עי"ז את הכלל כולו בחלב דאורייתא שעונשו בכרת כמ"ש כי כל אוכל חלב ונכרתה, וגדול המעשה יותר מן העושה. וכל המכשיל את הרבים חלקו עם ירבעם בן נבט וחביריו ואין לו תקנה עולמית עד שיתקן את אשר עוות. (וככה ימשיכו להכריז).

אנא חוסו נא על נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו וכל משפחתנו ונפשות העשירים ששילמו בעד הכל בכסף מלא ועי"ז לא יכולנו לעמוד בעד תוקף יצרא דממונא ויצרא דכבוד השולטת על הכל בזה"ז (כסאות שרים שהובטחו לנו בתמורתו) אוי לנו למה שהגענו עי"ז, דלא בלבד שלא רואין סימן ברכה בהממון כמו שנאמר עושה משפט ולא ביושר בחצי ימיו יעזבנו וכפתגם העולם מה שמרויחין בשקר הולך לשלימזל, גם הפקרנו עצמינו לעולם הבא באיבוד עולמי להיות בשאול תחתיה עם כל המינין וכופרים שהפכו דברי אלקים חיים ללעג וקלס רח"ל ולא לזכות ח"ו כלל וכלל לגן עדן — ותחיית המתים — ועולם הבא — כמו שאחז"ל (ר"ה פ"א) דרשעים המכשילין הרבים ובפרט בקביעות נידונין לדורי דורות, וידענו את כל זאת כי הלא ת"ח אנחנו ולא עמי הארץ עכ"ז גבר יצרנו הרע — והפקרנו הכל עבור ממון וכבוד (געל"ט — און כבוד). ותחת זה שבעני בושת וקלון (וימשיכו עוד) אנא אנא חוסו — חמלו — ורחמו עלינו וזרעינו הלא לעולם הזה — שחפצנו בו לא השגנו הלואי הלואי שלא נאבד עכ"פ מעולם הבא.

וידענו שאין התשובה מתקבלת אלא בתיקון המעשים ע"כ אנו מבקשים בכל לשון של בקשה שתדונו תיכף ומיד הפרי תמרים חלק י"א לשריפה ולפני עיניכם אשרוף חבילה שלימה של קונטרס פרי תמרים ונא לפרסם זאת ברבים לכל אחד ואחד קטן או גדול שאל יהין שום איש אשר מזרע ישראל הוא לסמוך על הקונטרס פרי תמרים הנ"ל כלל וכלל ובכל מקום מוצאו לשריפה תשליכון אותו אין לו ביעור אלא בשריפה ובזכות שריפת הרע ננצל אנחנו משריפת הגיהנם הכוער כתנור אש וננצל גם מכרת הגוף והנפש והלואי ונזכה לתקן כל אשר פגמנו בזאת כי ידענא אשר על סמך הפרי תמרים עדיין אוכלין כהיום אלפי אלפים נפשות ישראל חלב גמורה שומו שמים ומי יודע אם יעלה עוד בידינו לתקן את זאת אוי לנו אהא על נפשינו מי יתן נפשינו מים ועינינו מקור דמעה ונבכה יום ולילה על המכשול הנורא והעצומה הנעשתה על ידינו להכשיל שארית הפליטה של יהודים החרדיים שניצלו מהשואה בנס בחמלת ד' למען יהי שארית לכלל ישראל ועכשיו באנו אנן בחוסר דעת לזבוח ולכלות בידינו את כל זאת לטמטם בני ישראל באכילת חלב שלבד גדול איסורו וענשו עוד מטמטמת הלב

והמוח עד כדי שמד רח"ל כמבואר בתשובת רשכבה"ג (דברי חיים ח"ב יור"ד סי' ז') ואפילו ההמון שהם שוגגים עדיין הטומטם נעשה כמבואר ביור"ד ס' פ"ז, ובאור החיים הקדוש סו"פ שמיני.

ומה יהי סופינו אפילו יחי' גבר שנין אלפין סוף כל סוף מלך במשפט יעמיד אותנו ולפניו נגלו כל תעלומות ואין עצה ואין תבונה נגד ד' כל התירוצים לא יועילו.

ההלואי שיהא הוידוי שלנו תשובה קלה עכ"פ להקל מהעונש הגדול. (וממשיכין) ואנו מקבלים על עצמינו בתור גלות לכפר על עונותינו לנוד מגולה לגולה ולעורר על המכשול הנורא של חלב ושלא לסמוך על המכשילין ומלמדי זכות על המסיתין, ולב יודע מרת נפשו כי אין דבר הקשה כל כך לנפש ישראל כמו להכשיל אפילו נפש אחד — אפילו עבירה קלה מדברי סופרים — ואפילו באקראי בעלמא כי אחריות החטא והפגם הנעשה ע"י החטא, וגם שאר עבירות הבאים בתוצאה (עבירה גוררת עבירה) הכל על חשבון המחטיא, עאכו"כ המכשיל הרבים באכילת חלב דאורייתא ודרבנן מה גודל פגמו עד לב השמים כי בזה הכשילו אלפי אלפים מיהודים כשרים מאמינים בני מאמינים שהן הן הכלל ישראל ובמה ?? באיסור חלב החמור שעונשו בכרת ומטמטם הלב והמוח והנשמה של כלל ישראל כולו ולא באקראי אלא דבר יום ביומו עד היום הזה עדיין הולכים ומחפטים בשגגה נפשות יקרות שבישראל החל מצאן קדשים ועד זקני ישראל ואיבדנו עי"ז כח הגדול של הבל פיהם של חשב"ר המקיים העולם כי הבל פיהם הבא מאיסור מאבד העולם כמבואר בספה"ק. ועוד נגרם לשכינה שתתלק מישראל ח"ו כמבואר בגמרא אפילו במאבד נפש אחת וכל העבירות הנעשין ע"י רבבות אלפי ישראל מחמת הטומטום הנ"ל הכל על חשבונינו נזקף אי אפשר לנו בעצמינו להבין היאך אבדנו שכלנו אז אבל בעוה"ר כשלנו והכשלנו אחרים.

ואנו מבקשים בכל לשון של בקשה עורו נא התעוררו נא בעד נפשיכם ונפש בניכם ובנותיכם ועמדו על השער בקומה זקופה שיתוקן הניקור בגבולכם ושיסדרו הניקור בסדר הניקור המקובל דור אחר דור, וגם בשחיתות ובדיקות ומליחת בשר תזהרו מאד כי רבים חללים הפילה השוחטים הקלים (כמ"ש בשו"ת ד"ח ח"ב יור"ד סי' ז') והן הנה היו מכתת המסייעין ומחזקין ידינו בניקור המקולקל והמזיוף שהפצנו.

והשומר נפשו שלא יפול לרדת שחת לא יגע לבשר עד שידע בכירור גמור ואמיתי סדר השחיטה ובדיקה כמתיונות שהוא דבר הנדיר בעוה"ר בזה"ז וע"י יראי השם אמיתיים ובניקור מליחה והדחה אמיתית וזולתו לא ירים את ידו לטעום טעם בשר כמ"ש האמור דגם המסתפק אם הבשר מנוקד כראוי הר"ז ספק איבוד הנפש (וממשיכין).

וכ"ש שתזהרו שלא לנגוע במקצוע השחיטה וניקור לחוות דעתכם להקל כי נפש ונפש ביתו תלויין אז על המשקל. ובשעה שתתנזרו מהבשר נא תאמרו בפה מלא ככה: יה"ר מלפני אבינו שבשמים שבזכות שאנו נפרשים מאכילת בשר שיש לפקפק בכשרותן מטעם חלב — נבילה — טריפה — ודם יעמוד זכות זה לכותבי פרי תמרים חי"א שלא תרד נפשם לשאולה כמו כל מחטיאי הרבים. כי בכח התעוררותן החלטתי להתנזר מבשר ויהא זה תשובת המשקל למה שהחטיאו רבים באכילת חלב המטמטם נפש רוח ונשמה, ויה"ר שלא תרד נשמתן שחת לשאול תחתי ויזכו עוד לחזות בנועם ד' ולבקר בהיכלו וכו' וכו'.

והשומר נפשו ירחק בזה"ז מאכילת בשר מכל וכל כמ"ש הגאון הנורא מהר"ש אבוהב (מוכא במ"א כמ"פ) דלולא שיש בהן צורך מוטב הי' לגזור עליהן שלא לאכלן מגודל המכשילה שיש בהן יותר משאר חלקי התורה בכל דור ודור ממש ובפרט עתה בעיקבתא דמשיחא. והשומע לנו ישכון בטח טוב לו בעוה"ב וגם בעוה"ז כי יאריכו ימיו ושנותיו כמו שהעידו הרופאים בזה"ז כי אכילת בשר בהמה הנוצרים ומתגדלים במדינותינו רעים מאד מאד לגוף האדם ועי"ז באים כל חולאים ופגעים ומקריים רעים. והבורח מן אכילת בשר כבורח מן הארי אשרו בעוה"ז וטוב לו לעוה"ב.

עד כאן נוסח הכרזת כותכי פרי תמרים אם ירצו לתקן את אשר הכשילו הרבים.

פרק ו

קריאה דחופה אל הרבנים וראשי ישיבות

בקשה גדולה אל כל הרבנים החיים אתנו לאוי"ש בין שבארץ ישראל בין שבארצות הברית (אמעריקע) בין שבאיראפא וכל שאר מקומות שגלו ישראל בין היחידים בין הארגאניזאציעס היראים וכל הקהלות ושאר קבוצות רבנים חרדיים לצאת בקול קורא

בשוקים וברחובות קריאה הזועקת זעקה גדולה ומרה אל כל אחינו בני ישראל די בכל אתר ואתר לבל יהין שום איש אשר עמדו אבותיו על הר סיני לתת לרגל המשחית לכא אל בתיהם ולבער מבתיהם קונ' פרי תמרים חלק י"א לבערו ולשרפו.

חיבור זה יהי נדון כספרי השכלה שבכערלין שעקרו גופי תורה. וגם שיזהרו התלמידים — והמנקרים — והמשיגים בנפשם שלא להסתכל כלל וכלל בפרי תמרים חי"א הנ"ל לא להחמיר ולא להקל כי בנפשם הוא ואחריות כל הצבור על צווארן ולא יגעו בספר ההוא פן יספו בכל חטאתם ואשמם.

גם יגביהו צעקה גדולה נגד הכותבים (כזבים) שבספר פרי תמרים חי"א על גודל החילול השם ותורתו הקדושה כי אורייתא קוב"ה וישראל חר הן, וכאן בספר זה נתחללו והושפלו עד לעפר ממש כבוד שלשתן.

כבוד התורה ע"י הפיכת דברי אלקים חיים שבתורה הקדושה לעשות בו כטוב בעיניהן ולשחוק בעיניהם מה שנאמר בתורה כל חלב לא תאכלו.

כבוד שמים ע"י שלקחו כלי שעשעו של הקב"ה ושכאותיותיו נבראו שמים וארץ וכל העולם נברא בשבילו וקבלוהו ישראל מפי הקב"ה בהר סיני עשו אותה ככדור משחק שהנערים ישחקו בו ולעשות בו כטוב בעיניהם אין בזיון גדול מזה להראות כי מה שחביב כל כך בעיני הקב"ה ומתפאר בו, נעשה בעוה"ר ככלי משחק וכתב פלסטר רח"ל השם ירחם.

כבוד ישראל להכשיל זרע ישראל קדושים — המוסרים נפשם על מנהג ישראל — בחלב דאורייתא שעונשו בכרת ולומר על אסור מותר ועל עבירה מצוה.

קריאה דחופה

אחינו בני ישראל אשר דבר ד' ותורתו יקר בעיניהם מתבקשים לשים שק במתנם ולכסות באפר ראשם ולישב על הארץ ולבכות מרה על חורבן הקודש והמקדש שנתחלל מחדש בימינו ע"י ההירוס בג' דברים הנ"ל הקדושים לנו מכל קודש !!!
 ואם עיני ומנהיגי העדה לא יעשו זאת מי יעמיד לנו בפרץ ומה יעשה הבן שלא יחטא ולמחר יקומו נערים אחרים ויכתבו כירורים על דיני עריות בכריתות ומיתות בי"ד כטוב בעיניהן ואין מי שימחה, ולמה לא יעשו כן אם הכל עובר בשתיקה?
 והיאך יתחנכו הדור הצעיר הרבנים הצעירים להתנהג בחזק יד נגד מהרסי הדת ומחריבי התורה אם לא יראו כן אצל הרבנים הזקנים ומי יודע באיזה נסיון רוצין לנסות עוד את הכלל ומי יקום אז כגבור מלחמה להשפיל עוקרי התורה.
 ברור לנו כי שתיקת הרבנים באה על שנעלם מהם לגודל טירדתם לפי שעה כל הנ"ל, וגם נתעלם מהם דחז"ל מה שכתבו בחומר הדבר שלא לעבור בשתיקה בשעה שבאין לחלל התורה וכל הקודש לנו והיא לך מקצת מדחז"ל:

חיוב תוכחה ומחאה מש"ס, זה"ק ומדרשים

- (א) כל מי שאפשר למחות באנשי ביתו ולא מיחה נתפס על אנשי ביתו. כאנשי עירו נתפס על אנשי עירו. בכל העולם כולו נתפס על כל העולם (שכת נד:).
 (ב) מתוך שהי"ל לפנחס למחות לחפני ולא מיחה מעה"כ כאלו חטא (שכת נה:).
 (ג) מי שיש סיפוק בידו למחות ואינו מוחה הקללה תלו"י בו (ירושלמי שבת פ"ה).
 (ד) בשביל ד' דברים נכסי בעלי בתים נמסרין למלכות, (ואחד) על שהי" סיפק בידם למחות ולא מיחו (סוכה כט:).
 (ה) הואיל והווי יתבי רבנן ולא מחו ביי ש"מ קא ניחא להו (גיטין נו:).
 (ו) אבנר נענש (בהריגה) מפני שהי"ל למחות בשאול ולא מיחה (סנהדרין כ.).
 (ז) יהושע בהן גדול לבוש בגדים צואים שהיו בניו נושאים נשים שאינן הגונות לכהונה ולא מיחה בהן (סנהדרין צג:).

ח) בצדקו כתיב ויעש הרע בעיני ד', שהרי בידו למחות ולא מיחה (סנהדרין קג.).

ט) למד אדם ולימד, ושמד ועשה, והי' סיפק בידו למחות ולא מיחה הר"ז בכלל ארוד — לא למד אדם ולא עשה ולא שמד ולא לימד לאחדים ולא הי' סיפק בידו למחות ומחה הר"ז בכלל ברוך (ויקרא דבה כה).

י) א"ל הקב"ה (למה"ד) הללו צדיקים גמורים והללו דשעים גמורים, א"ל הי' בידם למחות ולא מחו א"ל גלוי וידוע לפני שאים מיחו בהם לא היו מקבלין מהם, א"ל אם גלוי וידוע לפניך לפנייהם מי גלוי ולפיכך הי"ל למחות ולהתכוות על קדושת שמך ולסכול הכאות מישדאל (תנחומא תזריע ט).

יא) קח את כל דאשי העם והוקע אותם, בראשי העם תלה על שלא מיחו בכני אדם (תנחומא בלק יט).

יב) ומי הרג אותם, פנחס, שהי' סיפק בידו למחות ולא מיחה, וכל מי שסיפק בידו למחות ואינו מוחה להחזיר ישדאל למוטב כל דמים שנשפכין בישדאל נשפכין על ידיו (ילקוט שופטים סח).

יג) הי"ל לסנהדרין גדולה שיקשדו חבלים של ברזל כמתניהם ויגביהו בגדיהם למעלה מארכובותיהם ויחזורו בכל עיירות ישראל, יום אחד ללכיש, יום אחד לעגלון, יום אחד לחברון, יום אחד לירושלים, וילמדו אותם דרך ארץ (שם).

יד) לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה (שבת קיט:).

טו) האי צורבא מרבנן דמדחמין ל" בני מתא לאו משום דמעלי טפי אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא (כתובות קה:).

טז) בעיקבתא דמשיחא אין תוכחה (סוטה מט:).

יז) מפני מה זכה ידבעם למלכות מפני שהוכיח את שלמה (סנהדרין קא:).

יח) יאהב את התוכחות, שכ"ז שחוכחות בעולם נחת רוח באה לעולם, טובה ובדכה באין לעולם, ורעה מסתלקת מן העולם (תמיד כה:).

יט) כל המוכיח חבירו לשם שמים זוכה לחלקו של הקב"ה ולא עוד אלא שמושכין עליו חוט של חסד (תמיד כה:).

כ) כל היודע להוכיח ומוכיח את הדבים, הרי הוא עושה קודת רוח לפני קונו (תנא דבי אליהו רבה ג).

כא) מי שיודע שחבירו דשע ומחניף לו ומלא עונות ואומר לו צדיק אתה דאוי שיבאו עליו כל הקללות שבתורה, אבל מי שמוכיח חבירו שיחזור בו נוטל

ברכות אותו המתוכת, אם קבל עליו וחוזר בו גם הוא מקבל ברכות (ילקוט דברים תשצג).

(כב) וכי יש אדם ששונא בנו אלא מתוך שאינו מוכיחו על התורה והחכמה ודרך ארץ עתיד לשנאהו אבל אם מוכיחו נעשה אוהבו (ילקוט משלי תתקנ).

(כג) באותה שעה עמדה מרת הדין ואמרה לפניו אף הצדיקים שבחוכה כתוב על מרתם תי"ו של דם. תי"ו תמות, השיב הקב"ה ואמר להם למה. א"ל מפני שלא הוכיחו את בניך בדברי תוכחות ולא אמרו להם לבל יחטאו, השיב הקב"ה גלוי וידוע לפני שאם היו מוכיחים אותם לא היו שומעין להם, השיבה מדה"ה אע"פ שלא היו מקבלים מהם הי"ל להוכיחם. מיד שתק הקב"ה וחישב את כל הצדיקים שהיו באותו הדור בירושלים כרשעים, ונשתלחו על ירושלים ו' מלאכי חבלה וחבלו (אותיות דר"ע א).

(כד) מי שבידו להוכיח ואינו מוכיח נלקה בצרעת (זוה"ק ח"ג דף מו:).

(כה) הצדיק מזדרז לילך אל הרשעים להשיבם מעונם ומודיע להם הדין של מעלה ועונש הגיהנם, ואינו נותן שינה לעיניו ביום ובלילה עד שמוכיח אותם ומביאם שישובו בתשובה (זוה"ק ח"א כ:).

(כו) כל ישראל ערבים זה בזה (תורת כהנים בתקוני פ' ז).

(כז) אפילו צדיקים גמורים נתפסים על הדור וכו' על שלא מיחו ברשעים (תנחומא משפטים).

(כח) אחד מהדברים שלפי גודל החטא אין הקב"ה מספיק בידו לעשות תשובה, מי שאפשר בידו למחות באחרים בין יחיד בין רבים ולא מיחה אלא יניחם בכשלונם (רמב"ם ה' תשובה פ"ד ה"א).

(כט) חייב אדם למחות בעוברי עבירה וכל מי שאינו מוחה ובידו למחות נתפס באותו עון (רמ"א ביו"ד של"ד סעי' מ"ח).

(ל) אין הגזירה אלא על מי שיש בידו למחות ולא מיחה (ילקוט רות עה"כ וימת אלימלך).

(לא) כל האומר שלמה חטא אינו אלא טופה והכתיב ויעש שלמה הרע וכו' אלא מפני שהי"ל למחות בנשיו ולא מיחה מעה"כ כאילו חטא — אמר רב יהודה אמר שמואל נוח לו לאותו צדיק שיהא שמש לד"א ואל יכתב בו ויעש הרע בעיני ד', וכי רש"י ח"ל: שמש לחטוב עצים ולשאוב מים בשכר לע"א ואל יכתב בו דבר זה ללמדך שקשה התוכחה במי שבידו למחות (שבת נו:).

לב) ע"ז נענשו אנשי פלגש בגבעה, אמר להן הקב"ה בכבודי לא מחיתם, על כבודו של בשר ודם מחיתם (סנהדרין קג:).

לג) הא דכתיב והכרתי ממך צדיק ורשע בצדיק שאינו גמור כיון שהי' בידם למחות ולא מיחו הוי להו כצדיקים שאינם גמורים (ע"ז ד:).

לד) יען שאהרן לא מיחה במשה (במי מריבה) כי נהג בו כבוד כתלמיד לרב, ואין חולקין כבוד לרב במקום שיש חילול השם, ועל שלא מיחה נלקה כיוצא בו (מדרש תנחומא, חקת).

לה) מזה (מפנחס) ילמוד האדם שיקנא את קנאת ד' צבאות כשרואה איזה חילול השם או חילול התורה, דאה איך החזיקה לו השי"ת טובה וחנות וברית שלום עכ"ל (של"ה הק' בעשרה הילולים).

לו) מ"ש בתנחומא ראה, דהרכה כשרים היו בדור כמו נח ונמחו עם הדור, הטעם שנמחו אותם הכשרים משום שלא מיחו, משא"כ נח שמיחה בהם כמו שארז"ל בב"ר עה"כ שנוא בשער מוכיח (החיד"א בחומת אנך פ' נח).

לז) מי שאינו מחזיק במחלוקת על המתייצבים על דרך לא טוב ומושכי העון הרי הוא נענש מפשעיהם לכל חטאתם, ועובר בלאו שנאמר ..ולא תשא עליו חטא" וכו' וחובה על כל ירא אף כי אוהב טהור לב להעיר קנאה וכו' עכ"ל (שע"ת לר"י שער ג, אר"י נט).

לח) כ' הרמ"א ביור"ד של"ד בסופו ובחומ"מ סי' יב, מתשובת מהרי"ו סי' קנו, דמהגו עכשיו שלא למחות בעוברי עבירה משום שיש סכנה בדבר, מזה דשו רבים וכהיתרא דמו להם לחנוף לאשר לו שם ויד קצת אצל שום שררה או שאר תקיפות אע"ג דלא בדי היזקא, ע"כ תפוג תורה, ולענ"ד טעות גמור הוא זה ודברי מהרי"ו לא נאמרו אלא בבדי היזקא ואי לא תימא הכי בטלת לא תגורו מעיקרא דודאי לא נאמר לא תגורו כ"א בדאיכא מקום לירא כמ"ש בנדה דף סא, וכע"ז בשו"ת הרשב"א הובא ב"י חו"מ יב, וכו', ושופט הממונה על ישראל לרדות העובדים ומקיים לא תגורו יזכה למחיצת פנחס המקנא, ורעה אליו לא תאונה, (עכ"ל פת"ש בשם בכו"ש).

לט) אל תקנא בעושי עולה, דכל מאן דחמי עובדיהון ולא קני לקוב"ה אעבר על תלת לאוין, בגין כך בעי ל"י לבר נש לאתפרשא מנייהו ולמסתא אורחי' מנייהו עכ"ל (זוה"ק ח"א דף רלט:).

מ) כל ההוא בר נש דמקני ל"י לקב"ה לא יכיל מלאכא דמותא לשלטאה ב"י כשאר בני נשא (שם דף כט:).

מא) כל מי שיש בידו יכולת למחות ומוחה ונוקם נקמות מהרשעים בעוה"ז,

הקב"ה כודת עמו בדיח ולודעו אחריו כמו שעשה פנחס (ראשית חכמה שעה"ה פי"ב בשם הר"י אבוהב זצ"ל).

מב) החטא הקטן כשיסכימו עליו דעת הרבים והרח ניתנה בבחי דיניהם שלא למחות בו, הנה הוא זמה ועון פלילי וחטאת הקהל כולו, ולא ניתן למחילה אם לא בפורעניות הקהל והוא ה"י עון סדום (ס' העקידה שער כ).

מג) מחוך שלא מיחו בעובדי עבידה למדו הרודות מעשיהם (רש"י סוטה מא:).

מד) מי שבידו למחות ולא מיחה נתפס על חטאו זה דבר ברור מד' דבורהינו גם מן הכתוב וכו' והעובר עליה ולא הוכיח בטל עשה, ועוד שהוא מכת הרשעים שעושין כן (חינוך מצוה דלט, וע"ע בשל"ה תחלת ספרו).

מוגה

מה) אשמה של ישראל תלויים בראשי דיניהם (ילקוט יחזקאל סי' שכא, וילקוט דברים תח"ב).

מו) בן אדם דפה נתחייב לבית ישראל ושמעת מפי דבר וגו' ולא דברת להזהיר רשע מדרכו הרשעה לחיותו, הוא רשע בעונו ימות ודמו מידך אבקש (יחזקאל ג).

מז) ויתכן שגם משה נכון לבו בטוח בצדקת אחיו (אהרן, בהעגל) שכוונתו לא היחה לדעה אבל על אשמת העם האשים אותו, כי ה"י ראוי להוכיחם והם נכסלו על ידו (דמב"ן תשא עה"כ מה עשה לך העם הזה).

מח) מפני מה מתים ח"ח בלא זמנם מפני שהם בחיים בעצמם שאינם נוקמים ונוטרים כנחש על דברי תורה ויראת שמים (אדר"נ פכ"ט).

מט) היו גדולי ישראל רואין דבר עבידה והופכים פניהם ממנו, אמר להם הקב"ה חבא שעה ואני עושה לכם כן (מדרש דבה איכה — עה"כ ויצא מבת צי"ן).

נ) ולסיום הרבדים: אעתיק מ"ש הלוחם הגדול מוהר"ד חיים סופר זצ"ל בספרו הבהיד שעדי חיים דף ו, ע"ב, ח"ל: או' מיום הדין ואוי מיום התוכחה בבוא עת מועד לכל חי, וכי יפקוד ד' על מעשי אנוש ועל פעולות אדם שיחופש ויבצא כתוב: צדיק זה חלל שבת, חסיד זה עבר על נדה, ירא אלקים זה עבר על נבלה וטריפה ושעטנו, קרוש זה עבר על א"א, וישתוממו כל אנשי אמונה וישאלו הלא הדרו חמים פעלו, ויענהו ד' בסעדה: הלא ה"י בכחך למחות באיש פלוני אלמוני רשע, מדוע לא זכרת אותו ולא פקדת עליו אשמו וכו' עכ"ל.

וע"י שתיקת הרבנים שפטו הכלל ישראל, דמדשתקו רבנן ש"מ דניחא להו, ועל סמך זה נתפטמים עוד כהיום הזה רבבות נפשות מישראל באכילת חלב החמור דכר יום ביומו.

ומה גם אחר שנתגלה ביתר שאת הזיופים הנוראים שבקונטרס פרי תמרים הנ"ל מה יאמרו הבריות היכן הם הרבנים עיני העדה למה שותקין כאשר רואין נגד עינינו עקירת התורה בריש גלי בעזות נוראה כזה וחילול השם בוער כאש בלהבת עד לב השמים. וכי תאמר מה דהוה הוה אין זה רק פטפוטי היצר שהרי המכשול עדיין גוברת והולכת מיום ועדיין נתפטמים אלפי נשמות ועדיין מתטמטמים לבות ומוחות של צאן קדשים עתידן של ישראל בדור העתיד והרבנים עומדים מן הצד כאילו אין הדבר נוגע להם לא! ולא!.

דעו נא כי אותן העדיין אוכלין מענה בפיהם למה רוב הרבנים שותקים? ועל סמך זה אנו אוכלים! כל רב וראש ישיבה יש תחת דגלו מספר אנשים הצייתין לכל היוצא מפיו וכפי השפעתו כך אחריותו וכל שמדלג על המחאה אשמת בני ישראל בראשו תלויין וכמו שכתבתי לעיל.

וטוב שיצייר כל אחד ואחד לנגד עיניו ציור של ממש מהנעשה לאחר מאה ועשרים שנה כפי שקבלנו מאבותינו ומובא בזה"ק, ואותיות דרע"ק, וראשית חכמה, ועוד.

וננסה לצייר לפנינו ציור של דין וחשבון מרב או ראש ישיבה ת"ח ויר"ש שישב כל ימיו באהלה של תורה ולא שח שיחת חולין מימיו רק בתורת ד' כל היום יהגה:

(דין וחשבון לפני בי"ד של מעלה)

הב"ד: האם עסקת בתורה?

הרב: ודאי עסקתי! וקורות ביתי וגם עדי הארון שבקברי שנעשו משלחן שלמדתי עליה יעידון ע"ז.

הב"ד: התפללת כל יום בציבור

הרב: פשיטא וע"ז יעידון בעלי בתים שכבית מדרשי

הב"ד: עסקת בחסד

הרב: יותר מכפי כחי וכל שנעזרו על ידי יעידו ע"ז

הב"ד: הנזהרת ממאכלות אסורות

הרב: ודאי! לא אכלתי רק הנאפה והנתבשל במטבח שלי הפרטי ולא מן הנמכר בשוק כלל וכלל לא.

הב"ד: הלא אכלתם חלב דאורייתא!

הרב: מלאך של שקר העיד זאת כי מעולם לא אכלתי אפי' בשר בהמה והיאך נכשלתי בחלב.

הב"ד: כאן עולם האמת ואנו שונין דכרינו אתה אכלת בכל יום ובכל שעה ובכל רגע ממעת לעת תדיר בלי הפסק רגע — חלב — ובמזיד גמור.

הרב: (נתכרכמו פניו ונתחווירו כש לג כל ארכובותיו דא לדא נקשן ומשתומם במחשבותיו על הטעות הנעשה ופותח פיו ואומר) אולי נתחלפו השמות ומדברים כאן מאיש אחר ששמו כשמי?

הב"ד: (בכת צחוק על פניהם) אין כאן שום טעות כלל, ונסביר לך הלא אתה שמעת הרבה פעמים התעוררות בענין חלב הבא מרבנים דפקיע שמייהו והי' בידך לחקור הענינים בפרט כשיצא לאור הקונטרס פרי תמרים המקולקל והמרשיע ועליה סמכו כל הקצבים הלא בידך היתה ללמוד מקצוע הניקור מפי הספרים הקדמונים שהרי ת"ח ועוסק בתורה הנך והיית יכול לברר הצדק עם מי ולפרסם זאת וכיון שלא עשית זה ושתקת דנו הרבה אנשים הסומכין ונוטין אחר דבריך כי מסתמא הכל כשר. וכיון שכך אתה צריך ליענש בשבילם.

הרב: אבל הלא לא אמרתי לשום אחד חוות דעת לא לכאן ולא לכאן והייתי נייטראל.

הב"ד: אמת הדבר שלא התנהגת כהרבה רבנים שבלי יודעם בין ימינם לשמאל חוו דעתן בפירוש או ברמז שהכל כשר ואין צריכין לחוש לרינון. ועונשן חמור אלפי אלפים יותר מעונשך כיון שבפועל ובמעשה הכשילו הרבים ואין חילוק לן בין איסור כרת זה לאיסור כרת אחרת והד"ז כרב המורה להתיר איסור גדה רח"ל בלי ידיעת הדין, ועונשם קשה ומרה בלי תכלית וחקר אם לא יתקנו את אשר עוותו, עוד כם נשמתם.

אבל מכל מקום שתיקת הרבנים שאחזו בפלך השתיקה משמשת כהודאה, בעיני ההמון כי ההמון דרכם לסמוך להקל בדבר שלא חוו הרבנים דעתן להחמיר וע"ז אתה צריך לעמוד על עונשך. דמדשתקו רבנן ש"מ דניחא להו ועל סמך זה אוכלין יום ויום חלב רבבות כזיתים.

הרב: אבל מה זה שמענישין אותי כאילו אכלתי בכל רגע ורגע — מכ"ד שעות של יום — חלב מהו החשבון והלא ליצנות לומר שבעת השינה כאילו אכלתי חלב.

הב"ד: דע לך כי כל רב או ראש ישיבה או מנהיג ומשפיע נענש לפי הנפשות הנשפעים מדיבורו ולא לכד המתפללין בבית מדרשו אלא גם בקצה העולם אם יש אחד שהי' נמנע מחלב אילו הי' שומע רב זה צועק כי חלב בכשר, גם על זה נענש הרב כשלא צעק והר"ז בכלל משאחז"ל (שבת נ"ד) כל שבידו למחות ולא מיחה נתפס על אותו עון, וע"כ היות שבכל רגע ממעל"ע נמצאין נפשות שעוסקין אז באכילת כשר נחשב כשמים כאילו אתה אכלת ממש אז באותו רגע הכשר עם חלבו.

וכדי שתכין החשבון ומיצוי עומק הדין, דע לך! שעונש על רבנים — משפיעים — וראשי ישיבה יפרד לד' ראשים זו למעלה מזו:
 (1) רבנים שהפליטו מפיהם שאין לחוש על קול הרינין עונשן היותר חמורה מי ביקש מידן לחוות דעתן כמה דלא ידעו ואם כמה שלמדו אין יודעין להבחין בין טוב לרע בלי סיעתא דשמיא עאכו"כ במקצוע שלא עסקו ולא עמלו בו כלל, ולפעמים הנגיעה דוחקתן לומר מה שאמרו אבל בעולם הבא אין עצה ואין תבונה להציל מרדת שחת ושוגג קרוב לפשיעה הוא, והפושע ממש כאיסור חלב גהינם כלה והוא אינה כלה.

(2) הרבנים שאין מתערכין כלל בכל משא ומתן של מערכת החלב אבל בכיתם אוכלים כשר בהמה, והרכה אנשים חוקרים ע"ז ודנים מעשה רב מהם להקל באכילת כשר עם חלב, ורב זה אע"ג שלא הורה בפיו אבל אבן מקירו זועק למרחקים בבית הלזה אוכלין כשר ואין חוששים לרינון עאכו"כ שמותר להמון העם לאכול, וכל חטאת בית ישראל הנכשלין עי"ז על חשבוננו נזקפין. ועליו לקבל עונשן. דאחז"ל אדם חשוב שאני, דממנו יראו וכן יעשו.

(3) רבנים שנוהרים בכיתם שלא להכניס כשר בהמה מפאת חומר אכילת חלב ואכזרייהו דילי' אבל אינן נזהרין במוסד שלהם ומניחין שם כשר הבהמה ורכים מורין לעצמם היתר על סמך זה.

(4) רבנים שנוהרים כמאד לעצמן וביתן ומוסדותיהן אבל עדיין אין מוחין בפומבי על המכשול הנורא ואילו היו מוחין היה קולם נשמע

להרבה הרבה נפשות במדינתם וכשאר מדינות והיו מצילים מאות נפשות מישראל לכה"פ מרדת שחת.

הב"ד: ודע כי עונשך מר מאוד כי הנך כעת בכלל ארור וא"א לך לישב כג"ע במחיצת שאר צדיקים דאין ארור מדבק בכרוך.
 הרב: הלא לא עברתי שום עבירה שנאמר עליה כתורה ארור
 הב"ד: מדרש מפורש הוא "למד אדם ולימד ושמר ועשה והי" ספק בידו למחות ולא מיחה הר"ז בכלל ארור" (ויקרא רבה כ"ה).
 הרב: אבל אהה הלא לא הי' בידי למחות והלא לפני כ"ד של מעלה גלוי וידוע ההלוך ילך בעוה"ז ומה שמאיימים הרבנים בכל מיני פחדים.

הב"ד: אי"ז טענת פטור כלל דמבואר במדרש (תנחומא תזריע ט') "ולפיכך הי"ל למחות ולהתכזות על קדושת שמך ולסכול הכאות מישראל" דו"ק בלישני' לסכול הכאות מישראל.
 הב"ד: ובזה עדיין לא נגמר הכל עתיד אתה ליענש על ביהמ"ק שהחרכת

הרב: מה זאת? והלא לא הי' כלל ביהמ"ק בימי
 הב"ד: התוכל לפרש לך כוונת מאחז"ל כל מי שלא נכנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו.

הרב: ע"כ הכוונה דאילו לא היה בימיו אותן החטאים שבשכילן נחרב ביהמ"ק ודאי הי' נכנה מחדש, ומדלא נכנה ש"מ עדיין השטן מרקד ואילו הי' ביהמ"ק קיים אז הי' נחרב.
 הב"ד: יפה דברת ומה"ט צריך אתה ליענש כאילו החרכת ביהמ"ק דאחז"ל (שבת קי"ט:) לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא הוכיחו זה את זה.

הרב: פלא נפלא מעולם חשבתי כי רב אשר יושב באהלה של תורה וכל העם עונין אחריו מקודש ואהוב וחכיב על הבריות הוא היותר גדול וצדיק, והרב אשר קולו ניתן כתוכחה לעם ד' ומרננין עליו ומלעיוזין עליו ומקללין לו ש"מ שאי"ז דרך האמיתי דודאי אילו הי' דרך האמת כן ודאי היו נותנין חינו כעיני הבריות - מן השמים.

הב"ד: היאך שכחת גמרא מפורשת המראין בהיפוך ממה שאמרת איתא (כתובות קה:) האי צורכא מדרכנן דמרחמין לי' בני מתא לאו משום דמעלי טפי אלא משום דלא מוכח להו במילי דשמיא. וידענו

היטב גודל הנגיעה שהיו לך ולרבנים כמותך להיות אהוב וחביב בעיני הבריות ולפיכך חדלת מלהוכיח ודבר זה נקרא עובד עבודה זרה בטהרה כי שמת כבודך למעלה מכבוד שמים וכחס על כבודך שתקת בראותך העם נכשלין רח"ל באיסורים היותר חמורים.

הרב: אבל למה אחריות אחרים עלי יותר מסתם בן אדם שאינו נענש כל כך בשביל אחרים? הכי בשביל שישבתי כל היום ועסקתי בגירסא ולימדתי עם אחרים יהא עונשי חמור מסתם הדיוטות.

הב"ד: כך אחז"ל (תנחומא בלק י"ט) קח את כל ראשי העם והוקע אותם, בראשי העם תלה על שלא מיחו בכני אדם. וכן אמרו (תנחומא משפטים) אפילו צדיקים גמורים נתפסים על הדור על שלא מיחו ברשעים. ועוד אמרו (מדרש איכה - עה"כ ויצא מבת ציון) היו גדולי ישראל רואין דבר עבירה והופכים פניהם ממנו, אמר להם הקב"ה תבא שעה ואני עושה לכם כן.

הרב: ולמה הצדיקים המוחזין כ"כ נרדפין הן?

הב"ד: עי' בבכור שור (שבת קמ"ה) שכ' כי הטמאין יש להם דריסה משא"כ הטהורים שהן נדרסים מן הטמאים וגם מדת הצדיקים להיות מן הנעלבים ואינן עולבין.

הרב: ולו יצוייר אילו לא הי' בידי לברר עם מי הצדק בענין החלב עם המכשירים או עם המערערים הצועקים כל היום וכי אסור לי לאכול הבשר?

הב"ד: אסור לך באיסור גמור!

הרב: למה?

הב"ד: ראשית - אם הצועק צועק חלב דאורייתא סוף כל סוף

ספיקא דאורייתא הוא ולחומרא.

שנית - הלא ידעת שמבואר בספרי (וברש"י פ' תצא) דגדול המאבד הנשמה מהמאבד הגוף (גדול המחטיא יותר מההורג) ואם יראת לצאת ברחובות בלילה פן יפגעך גולן או רוצח, וגם עשית כמה בריחים ומנעולים (שלעסער) ועוד סגולות שלא יוכלו הגנבים לבא לביתך אע"ג שגם זה ספק אם יבואו מ"מ עשית כל הפעולות שבידך לעשות להשמר מהגנבים שודדי לילה שבאין עבור ממון בלבד, א"כ חייבת לעשות עכ"פ כ"כ שמירות לנשמה שלך להשמר מהקליפות וסט"א המייעצין לך להתפטם ממאכלות אסורות ולהרוג נשמתך ונשמת זרעך

לעד ולעולמי עולמים, איזה שמירה עשית שלא יבואו שורדי נשמות לגזול נשמתך מעולם הבא ואם על עולם הזה של שבעים שנה דאגת כל כך הרבה למה לא דאגת על איבוד נשמתך לאלפי אלפים ורבבות רבבות שנים עד אין קץ וחקר.

(הב"ד ממשיך)

ואמור נא לנו כשבא פלוני ללות מעות ממך כמה פעולות עשית להיות בטוח שיחזיר לך ההלוואה, ואם הי' אחד אומר לך שכמדומה לו כי פלוני הלוה אינו משלם הלוואתו בנקל היית מונע את עצמך מלהלוות לו אפילו מצד הספק בלבד, ואם כך נפחדת על איבוד הכל הכלים הנאבד מהר למה לא דאגת על איבוד נשמתך?

ואם למשל ראובן הי' מכה את בנך מכות רצח בשוק עד שפיקות דמים ונתגלה אח"כ כי בטעות עשה כן שסבר שאתה גנבת ממונו ואח"כ נתברר לו שאינו כן, האם לא היית נוקם ונוטר בו כנחש ושומר שנאה בלבך. והיאך נוותר אנחנו על מה שאכלת חלב והרגת נשמתך אע"ג שהי' בטעות. וקרוב לפשיעה כיון שהזהירו בפרהסיא שישמרו מאכילת הבשר כי ארס החלב טמון בקרבו.

(הב"ד ממשיך)

עוד שאלה נשאל אותך, הכבר שכחת כשנתרעשה הארץ כשנמצא איזה מכשול באיזה מאכל או משקה והמכשילים תירצו עצמם שטעות נעשה ולא רצית לקבל שום תירוץ כי טעות כזה אסור להתרחש. ואיך מותר לך לטעות ולפטם נשמתך בחלב שהוא שורש הטומאה והסט"א?

ולמה שכחת ממעשה שאירע כשנתגלה לרבים שצריכין להשמר מלאכול תרופה פלונית כי הרוצחים שמו סם בקרבו ומנעו הרבים מלאכלו אע"ג שהי' רק ספק בכל קופסא חדשה אולי אין בזה סם כי לא נתברר הדבר רק מאיזה צלוחית שמצאו סם בקרבו (טיילענאָל בלע"ז - המו"ל) ואי"ז ראי' כלל על הכל, אעפ"כ כ"ז שלא נתברר בכירור גמור ובהחלט כי כבר נתבטל הדבר ועשו שמירה ע"ז לא אכלת, ולמה אכלת בשר? כשרב אחד צועק חלב בקרבו! סם בקרבו! כל עוד שאין לך כירור שאין עוד סם בקרבו?

(ועוד ממשיך הב"ד)

אם תרצה לידע עד כמה מענישין בב"ד שלמעלה עי' בשם הגדולים להגאון הקדוש החיד"א זצ"ל (ערך מו"ה דוד גרשון ז"ל) שהביא

שצדיק זה ראה בחלומו שמענישין אותו על אכילת חלב ושאל היאך אכל חלב וענו לו לפי שהי' מדליק הפיפ"א משלהבת של נר חלב, והוסיף החיד"א ע"ז ובענפ"ש מסמר שערות בשרו כי בדבר שהי' לו להרב הלזה היתר גמור היו מענישין אותו כאוכל חלב ומסיק ולכן הת"ח צריכין ליהרהר ביותר ולפרוש מספק איסור משום שהמון העם לומדין מהם ומקילין יותר. עכ"ד החיד"א.
(וממשיך הב"ד)

ואם תחשוב שדי להרב להחמיר לעצמו, ולהרשות לביתו לעשות מה שרוצין טעות גדול טעית פוק חזי מ"ש עור החיד"א שם "ולא סגי בת"ח עצמן אלא אף אם ההמון רואים אחד הבן ואחד הבת של ת"ח שעושה כמו שעושים ההמון מתחזקין הן יותר ומקילין באיסורין ואשמם בראשיהם, עכ"ד.

הרב: אבל אהה אם לא נפל בדעתי לדמות מאכלי איסור כמאכלי סם המות כמו שדימוהו חכמי המוסר במסילת ישרים וראשית חכמה כשביל זה יהי' עונשי כל כך גדול וכי מה ענין זה לשגגת תלמוד שהביא החיד"א שם והיכן מצינו בפוסקים דבעינן לדמותן אהרדי?
הב"ד: טענתך אינה טענה כלל כי יותר ויותר מעשרה פעמים במשך שנות חיך נפגשת עם דברי תשובת הר"ן ששם מפורש הדמיון להדיא ומובא בשו"ת הריב"ש סי' ש"ץ ומשם לב"י ה' מגילה סי' חר"ן וזה לשונו הקדוש והטהור:

אם האדם יצטרך לילך על גשר אשר כולם יאמרו שהוא גשר חזק ורק שר חכם אחד יאמר שהוא גשר רעוע וסכנה הוא להלוך על גשר זה הלא בודאי לא ילך שום איש על גשר זה, וא"כ אם על עניני הגוף יחזור להחמיר כל כך ק"ו בן בנו של ק"ו שיש להחמיר בעניני הנפש לעשות המצוה על צד הכשרות והיותר טוב בכירור גמור עכ"ל הר"ן שכריב"ש, ואם ת"ח ורב בישראל אינו חש לדברי הר"ן שראית וידעת ממנו א"כ איפוא התקוה להמוני העם שלא יכשלו בחמורות שבחמורות?
(הב"ד ממשיך)

מרא דאברהם היכן נאבד שכלך ועד היכן נסגרת בשלשלאות של השטן וירדת שאול תחתיו' לומר שטות כזה, וכי שכחת מקרא מפורש כי כל אוכל חלב ונכרתה, והיאך נאבדה האמונה ממך הכי אין זה סם המות ממש, ואם כשהרופא הפרטי שלך הי' מזהירך ממאכל פלוני שהוא סם לגופך ידעת לכרוח ממנו כבורח מן הארי, וכשהתורה הקדושה מזהיר

אותך כי האוכל חלב בכרת, הגוף נכרת והנשמה נכרתת מחיי עולם הבא אי"ז חשוב בעיניך אפילו כדברי רופא פשוט, שומו שמים על זאת! ולזאת יקרא רב בישראל תורה תורה חגרי שק והתפלשי באפרים אבל גדול עשו לך, חבל חבל עד היכן נחלשה האמונה בתורה הקדושה אשר בשביל קוצו של יו"ד ממך נהרגו ונשחטו אלפי אלפים מישראל ועכשיו בעונה"ר עוקרים כשט נפש מקראות שלימות מן התורה בלי פחד ומורא וכלי נקיפת הלב. אם המכונה רב בישראל מאמין וחושש לרופא כשר ודם מחלל שכת ואוכל טריפות כשמהירו על סם אפילו בספק, ולדברי התורה אינו חש אין חילול התורה גדול מזה, והוא חורבן התורה כמלוא המוכן.!!!

הרב: עדיין לא נתברר אצלי האם זה כלל בכל עניני התורה כשרב אחד מערער על איזה דבר צריכין לחוש לדבריו.

הב"ד: מ"א מפורש הוא בסי' ת"ל אחר שהביא ד' מהרש"ל שנהג חומרא באיזה דבר וכ' דע"כ לחומרא בעלמא נקטי' ועכ"ז סיים המ"א דיש להחמיר הואיל ויצא מפי אותו הצדיק. וזה אפילו בחומרא כ"ש כשהצדיק עומד וצווח סם המוות בסיר סורו ממנו ואל תטמטמו ותפטמו בחלב לאבד גופיכם ונשמותיכם לעד ולנצח נצחים!!!

הרב: ידעתי מעור כמה רבנים שהמה יראי השם מאוד הכי יעלה על הדעת שבשכיל אי מחאה וכדומה יחשבו כמאכילי חלב?

הב"ד: כבר השבתי על ככה ועיין עוד בשו"ת בית הלל (סי' מ"ז) להקדוש ר"ה מקאלאמייע שכ' בעוה"ר עיני ראו ולא זר כמה וכמה רבנים הגורמים להאכיל טריפות הגם שהמה יראי השם בענינים אחרים. אוי לאותה כושה עד כמה האמת נעדרת, עכ"ל.

הרב: האם זה אמת מה ששמעתי מכמה רבנים יראי ד' אשר חולי הידוע רח"ל (קענסער) שבא ע"פ רוב על הבני מעיים הוא בשביל חטא מאכלות אסורות?

הב"ד: דברים בצדק נאמרים כי כן מפורש באזהרות להגה"ק מהרצ"א מדינוב (בעל בני יששכר) וז"ל; פקחו נא וראו זה כמה שנים בעונה"ר מכה מהלכת במדינה זו חלאים רעים ונאמנים חולי מעיים השי"ת ישמור שארית ישראל ולמה לא תכינו שזה עבור שמכניסין דברים אסורים לתוך מעיהם עכ"ל.

הרב: ומה הי' לי לעשות בחיים חיותי אילו הייתי רוצה להנצל מכל זה

הב"ד: לברר הדבר כפי האפשר ולחוות דעתכם כמו בכל חלקי תורה וגם לפני הבירור לגלות דעתכם לכל הסרים למשמעתכם שצריכין להשמר מליגע בו כי גם ספק חלב חמור מאד וספק איבוד הנפש הוא. וכל אחד טרם ישים הבשר לתוך פיו ידמה בנפשו כי לפניו עומד רב זקן אחד ומתחנן ממנו שימנע מלאכלו כי ארס מר של נחש הממית בתוך הבשר אשר הנפש וגם בשר יכלה. (כמו שכן הוא האמת אשר רב זקן אחד אומר כן — ומבואר במסילת ישרים שצריך לשער מאכ"א כארס הממית ממש).

הרב: אבל למה דנתם אותי כאוכל חלב במזיד הלא לא בזדון הלב עשיתי זאת רק מחסרון ידיעה מחובת מחאה וחומר תוצאותיה?

הב"ד: שכחת משנה מפורשת שגגת תלמוד עולה זדון וכל חובת מחאה מפורשים במדרשי חז"ל וגם בש"ס ואין שום טענה מועלת נגד זה.

הרב: אבל למה אין שאר מצותי מגינין עלי בפרט הצדקות וחסד שעשיתי עם כל.

הב"ד: שכחת גמרא אין מצוה מכבה עבירה וכל בר כי רב יודע אשר לא ישא פנים ולא יקח שוחד, אפילו שוחד דמצוה (ע"ש) ובמחילה מהרב שכחת גם הלכה מפורשת בשלחן ערוך שהיית רגיל ללמוד ברכים באו"ח (סי' תרכ"א מ"א ס"ק ו') דצדקה שנותנין עבור המתים אינה מועלת אלא לאותם שבחייהם נתנו צדקה דאומרים אילו הי' חי עכשיו הי' נותן ג"כ צדקה וזהו לו זכות אבל בלא"ה לא. ומביאו המ"א בשם הרוקח וס"ח שכל דבריהם מפי אליהו וקבלה, כידוע. וגם כאן המשניות מועלת כאילו היית לומד עכשיו בחיים, והלא ת"ת לא יגין עבור המכשול שהכשלת הרבים באכילת חלב.

הרב: אולי יש עצה אחרת תמורת עונש המר והנמהר המוכן?

הב"ד: עצה יחידה להתגלגל עוד הפעם ולהיות בנסיון גדול מאד כזה שהיית כבר ועוד יותר ואם תוכל לעמוד בו אז יהי הכל מסודר.

הרב: אינני רוצה לנסות ידענא היטב גדול הנסיון מחמת נגיעה שלא ילכו המתפללים מהביהמ"ד ושלא יגרע כבודי וכדומה ומפחד אני שלא אוכל לקום בהן.

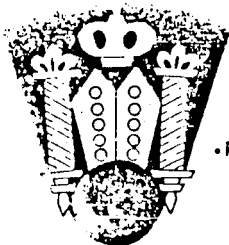
הב"ד: שכחת גמרא מפורשת אין מצוה מכבה עבירה. מכל זה ישפוט כל רב ומורה וראש ישיבה לעשות חובתו כ"ז שיש לקל ידו לעשות טרם יבא השמש ויחשיך ואז יתקיים בו ושכבת וערכה שנתך ובלצגבכ"א.

התאחדות הרבנים דארצות הברית וקנדה

CENTRAL RABBINICAL CONGRESS OF THE U.S.A. AND CANADA

85 Division Avenue
Brooklyn, N. Y. 11211
384-6765

יום ג' לסדר קרח, א' תמוז שנת תשמ"ב לפ"ק.

ישיבה שני' אודות "ניקור"

אחרי מסא ומתן וריונים, הוחלט להציע כולהלן:

- א. להודיע לרבנים המכשירים ולהזהיר לכל העוסקים כמלאכת ניקור, שיש חונחה רבה בניקור חכבר שיש בו חסס חלב הכליות.
- וכמו כן יש חסרון ידיעה בניקור חיותרת הנקרא "ריקע שענדורליין" שיש חתיבת חלב סרוך בו וקרופים סכ' הצורים. וגם החלב שתחת הקרום.
- המסתמסים עם הסחול ירעו שצריך ניקור חיסכ.
- ב. אורות הבשר שאר צלע י"ב. היות שכרוב קהלות ואפילו במדינת אונגארן לא נסלו בשר זה, לכן צריכים לכה"ש איזה השגחה שינקרו הבשר הזה חיסכ.
- ג. בשר שתחת הצלעות מקום הקרום הלכן תעכ, חיות ולפי הרכה שיסת פוסקים ראשונים ואחרונים יש בו חסס חלב גמור, ע"כ נכון לנקר כל החלב שתחת הקרופים.

פרק ז

כבר הי' לעולמים

בהיות שיש הרבה הצועקין כי לא יצוייר במקום שיש השגחת רבנים וראים וחרדים שהבשר לא יהא מנוקר כהוגן ואם הרב נאמו להורות על שאר דברים של או"ה נאמן ג"כ לומר שאין חלב בבשר, ע"כ מצאנו לדבר בעתו להראות להקורא כי כבר לפני מאתים שנה ועוד לפני זה מימות המהרש"ל גם במקומות שחיו רבנים גדולים ומופלגים בתורה ויראת שמים, עשרת מונים גדולים מבה"ז ואעפ"כ היו מכשולות גדולות, ועל הרוב מטעם שמלאכת הניקור הוא מלאכה כבידה בפרט שלא להניח משהו מחלב, וגם חסרון ידיעה מרובה יש בה (וא"א להסבירו למי שאינו בקי בה) ומשם ישפוט כל אחד עצמו כדור שפל כימינו דלא יבצר כלל שהקצבים יתרשלו בניקור כיון שהרבנים אין בקיאים בה. וכ"ש חלק אחוריים שגרי מדינה ארצה"ב הם בחלק המינכר ממדינת הגר שאין רגילין בזה כלל, והא לך מה שכתבו הספרים.

1) בס' צינה לדוד להגאון מוהר"ר דוד דייטש זצ"ל (מגדולי ספרי הניקור עוד בשנת תק"ח) וז"ל: ראיתי מנקרים חותכין בשר ואומרים זה חלב, ועל חלב גמור אומרים שזה בשר וכמה פעמים עמדו המנקרים ואומרים בחוצפה כך קבלנו וכך מנהגינו מקדם והייתי בעיניהם כמתעתע באומרים אם אמת אתך למה אין מזהירין לנו הרבנים אשר בארץ. המה חכמי הדור על זה. ואני בעניי אמרתי להם בודאי חכמי הוראות לא ידעו מזה המכשול ועל מנהגך אני אומר דור תהפוכות המה ומנהגם לגינהם.

2) בישי"ש חולין פ' גיד הנשה סי' י"ט וז"ל: אני הגבר ראיתי שרוב המנקרים שלנו אע"פ שמחמירין בענין ניקור לחתוך אפי' מההיתר, ובכל זאת נמצא הרבה פעמים שמקילים בחלב לכן נהגתי בעצמי וכו' עכ"ל.

3) מהר"ם מינץ תיקן שלא יסמכו על בשר המנוקר עד שיבדקנו מנקר אחר מומחה כי יארע שגם אחר הניקור נשאר הבשר לא מתוקן כראוי. (מובא בישי"ש שם).

4) אין לבעל נפש לסמוך על שום מנקר אלא אם מכיר שהוא ירא אלקים. ובקי במלאכת הניקור (ישי"ש חולין פ"א סי' ב').

5) בס' בית יצחק (יור"ד סי' ס"ד) תוכחת מוסר על הרבנים שמשכו ידיהם מן המנקרים בשר מליתן השגחה עליהם (פ"י שמשכו ידיהם מלהעמיק וללמוד דיני ניקור כראוי) וסומכין על המנקרים שלמדו איש מפי איש ולפעמים גם רבי לא שנה וא"כ תלמידו מנין לידע, וגם בחלק הפנימי הכל ממשמשין בו נשים ועבדים וקטנים, ובפרט שוחטי זמנינו שלומדים דיני שחיטות ובדיקות מחדש ולקחו קבלה מהרב וענין ניקור לא ראו ולא ידעו כלום ועכ"ז לאחר שנתמנו לשו"ב עושים א"ע למנקרים

מלחמת קודש

מג

והעולם סומכין עליהם ואין מי שישגיח עליהם והכל הוא מפני שגם הרבנים בעלי הוראה אינם בקיאים בטוב ענין זה, ע"כ צריך הרב ללמוד בעצמו מקודם בטוב סדר הניקור בחלק הפנים (מובא בהק' לס' גבעת פנחס).

6 הרבה שנים שאני עוסק בעניני ניקור והייתי בהרבה עיירות גדולות וקטנות וראיתי בעוה"ר שיש הרבה מכשולים ועוררתי עליהם וכולם נתנו לי טובת עין (גבעת פנחס ה' ניקור).

ומשם רואים שגם במדינת אונגארן כבר היו מכשולים גדולים בהרבה מקומות והמראה כתב קבלה מה שקיבל שם עדיין צ"ע בסמכותו.

7 בס' תורת הניקור הירושלמי וז"ל: מדוע הרבנים הגדולים ובעלי תריסין שידם רב בכל מקצועות התורה הזניחו לגמרי למוד הלכות אלו שהן לא הילכתא למשיחא אלא מהלכות ההכרחיות ביותר, הסיבה היא: יתר המקצועות בתורה אדם המתעמק בגמרא וראשונים ואחרונים אפשר לו לקנות לו ידיעה במה שעוסק לא כן הלכות אלו אם אינו עוסק בפועל ממש נשארו הלכות אלו ערטילאין בבחינת תורת הנסתר — **ורבה העזובה במקצוע זו והרבה נכשלים באיסור חלב אפילו אלו שמדקדקין על מצות קלות כחמורות.**

8 בפסק בד"צ דעיה"ק ירושלים תובב"א וז"ל: רבה ההזנחה בענין ניקור שכל מנקר מלמד ומורה למי שרוצה ובזמן קצר ממלא את ידו לעסוק במלאכת הניקור ללא שום תעודה וקבלה ובאמת ערביך ערבא צריך ועי"ז רבה המכשלה להאכיל ח"ו בחלב ודם איסורי כרת רח"ל.

עדה אב תשמ"א

9 כי הפמ"ג באו"ח (הנהגות הנשאל באו"ה סדר ב' או' א'). וז"ל: ובעוה"ר לעי"ע אין לומדין דיני ניקור ומסור לכל וראוי לכל מורה אם באפשר לו ללמוד אשרי וטוב לו, עכ"ל.

10 הגאון הנורא שר התורה והיראה מוהר"ר יונתן אייבשיץ זצ"ל, בספרו כרתי סוי"ס ס"ה וז"ל:

בזה"י יש להחמיר יותר שלא לסמוך על חזקת כשרות המנקר כיון דעכשיו בזה"י רבו החומרות וכבד עליו הטורח ועל הרוב אינם בני תורה ואין לסמוך בניקור כ"א על בקי וירא ד' מרבים. ועוד כי בזה"ל:

מיום עמדי על דעתי שלמדתי ה' ניקור להיות בקי בהן ובשמותיהן לא סמכתי על מנקר כ"א מה שהייתי מנקר בעצמי ויגיע כפי אכלתי, עכ"ל.

פוק חזי חומר איסור חלב והלא פשוט וברור כי הגאון הק' מהרר"י ודאי הי' מקפיד ומדקדק על המנקר בעיר שלו שיעשה הכל על צד היותר טוב בהשגחה מעולה וקפדנית ואעפ"כ לעצמו לא סמך עי"ז בידעו שאע"פ שעפ"י התורה די לו לסמוך על מלאכת המנקרים אולם בעבור יודעו שגם

באוכל חלב בהיתר נתטמטם המוח והלב לא רצה לסמוך על שום אדם רק
מה שעשה בידיו ממש.

היוצא מכל הנ"ל:

פירצות בניקור החלב כבר הי' לעולמים ובכל דור ודור עומדים עלינו
הס"מ וכת דילי' לכלותינו עוד מימות מהרש"ל ולפני זה, ומי שהעיר ד'
את רוחו זכה להנצל מפח יוקשים. וכל הקורא ומעיין בספרים הנ"ל ודאי
חושב בלבו כי אילו הי' הוא חי בדורות ההם הי' עומד במסירות להציל
נפשו ונפש ביתו היקרים להתנזר מבשר אותן המנקרים שמזניחין עבודתן
מבלי לנקר הבשר כדבעי. ומתעורר רחמנותו על זרע ישראל שנכשלו בלא
יודעים, אבל אינו מכיר כי בו בפרק עומד הוא במצב נסיון הלזו ממש וגם
עליו ירשם בספר הזכרונות לאחר עשרות שנים שהי' באותו הזמן שנכשלו
בית ישראל באכילת חלב גם של דאורייתא באופן נורא ומבהיל, ומה לו
להמתין שיכלל גם הוא בין הנכשלין ח"ו שנרשמינן שמם לדורות עולם
ובוודאי שצריך שימנע לגמרי מאכילת בשר בהמה מלהיות כל ימיו בשגגת
אכילת חלב ח"ו או קרוב למזיד אחר שקרא כל הנ"ל. והבא לטהר מסייעין
אותו.

פרק ח

הדרכה ללימוד הניקור לימוד ניקור מספרים החורבן הגדול העלולה לצאת ממקצת ת"ח ורבנים

הלומדים הלכות ניקור בספרים בלי עיון בפועל על מעשי
המנקרים מומחים להבין בכל פרט ופרט להשוות הכתוב בספר
עם המציאות מחריב עולמות וככל שהשפעתו מרובה על הכלל,
המכשול המעותד לצאת מהוראתו וחוות דעתו ג"כ מרובה
ואחריות הנכשלין בחלב דאורייתא ודרבנן דור אחר דור עד
ביאת גוי"צ על חשבונו הוא.

אבל דעו נא שלא די בלומד ממנקר סתם כי הלא גם בהם
רבתה המכשלה כמו שמבואר בספרים (עי' פרק כבר הי'
לעולמים) וכבר צווחו מרנן ורבנן ע"ז כי זה אחת מסיבות
השתלשלות הפירצה בכשלון חלב מדור אחר דור ע"י שהמנקר

מלחמת קודש

מה

המחוסר ידיעה מלמד לתלמידו עפ"י דרכו ושבשתא כיון דעל על ואם רבו לא שנה תלמידו מנין לו.

והדרך לצאת מהמכשלה ללמוד אך ורק ממנקר מומחה שיש לו קבלה מגדולי וגאוני הדור (שהם יודעין לא להסמיך רק למי שלמד מהמומחה האמיתי) או קבלה בהשתלשלות פ"י שרבו שלימדו י"ל קבלה איש מפי איש מגאון וצדיק פלוני, כמו שהוא כעת אצל גדולי מנקרי ארץ ישראל שכל זה סדר ניקורם נתייסד ע"י הני קדושי עילאה מעניקי החמה הגה"ק מוהר"ר יושע לייב דיסקין זצוק"ל, והגה"ק מוהר"ר שמואל סאלאנט זצוק"ל ובית דינם.

וליתר שאת ערכנו כאן מה שהביאו הגאונים בספריהם מפורש כי א"א ללמוד ניקור מספרים בלבד.

(והמשך לזה לקמן – "אחריות לחווה דעה בניקור החלב").

א. בס' בית יצחק ה' ניקור (בעקרת הבית סי' די כלל ו' בעמודי זהב אוי ט') וז"ל: צריך להזהיר להמוני עם מי שאינו בקי ולא למד סדר הניקור ממנקר מומחה אפי' הוא למדן גדול חלילה להגיש למלאכת הניקור בפועל מעשה ידיו (ומובן מזה שה"ה להורות ולחוות דעה, ואדרבה זה חמור כי בעושה בפועל ידיו לכל היותר יכשיל האוכלין מהבשר שניקר בפועל ידיו, אבל המורה לרבים בשפת בלתי מהוגנת כגון באומר "צדקו דברי האומרים אונגארישע ניקור" מכשיל רבבות אלפי ישראל שנים הרבה באלפי אלפים כזיתי חלב דאורייתא, וד"ל) כי הוא דבר שצריך לימוד ושימוש גדול, וגדול שימוש יותר מלימודו.

ואע"פ שמעשה וסדר הניקור מבואר ומפורש בספר היטב מ"מ אינו רק שמיעה ואינו דומה רא"י לשמיעה שצריך לראות בחוש העינים אשר א"א ללמוד מתוך הספר ובקל יוכל לבא ח"ו לידי מכשול גדול עכ"ל.

ב. בספר מורה לזובחים (להגאבדק"ק ווירצבורג, והגאון בעל ערוך לנר כותב בהסכמתו "הגאון המופלא עמוד האמונה") סי' כ' אוי ה' וז"ל:

גלוי וידוע לכל בקי בהלכה שמי שרוצה לעסוק במלאכת הניקור צריך שילמוד תחילה הלכות הנקור מספרים המדברים מהלכות ההם בהרחבה ומבארים עניניהם באר היטב כפי הדין והנהוג (דו"ק בלשונו דגם לימוד בשלחן ערוך ונו"כ לא די) ומלבד זה **צריך להתלמד עוד מלאכת הניקור** עפ"י מראית העין **מן המומחה הבקי בניקור** למען יבינהו היטב מהות הגידין והקרומין האסורין משום חלב ומשום דם והיכן הם מונחין בתוך נתחי ואברי הבהמה כדי שיוכל למצאם בנקל ובברור ויסירם משם בשלימות ובדקדוק וכמ"ש גם הרמ"א סי' ס"ד סעי' ו' וסי' ס"ה סעי' ח', וע"כ פשיטא ופשיטא שאין כוונתינו בחבור ה' ניקור דלעיל להבין ולהורות הלכה למעשה מהן לבדנה בלתי השלימם בעיון בספרים אחרים **ובלתי מלמד מנקר מומחה עכ"ל**.

ג. בס' הניקור לרש"א (ר"ת ר' שלמה אלטמאן מו"ץ בווארשע בשנת תרע"ט) וז"ל: כל הרוצה לדעת ולהבין **צריך ללמוד בהתמדה אצל מנקר מומחה** ולעמוד על ידו בזמן המלאכה **אחרת א"א להבין עכ"ל**.

ד. בס' תורת הניקור הירושלמי וז"ל: **ביתר מקצועות התורה אדם המתעמק בגמרא וראשונים ואחרונים אפשר לו לקנות ידיעה במה שעוסק לא כן הלכות אלו אם לא עוסק בפועל ממש נשארו הלכות אלו ערטילאין בבחינת תורת הנסתר ועי"ז רבה העזובה במקצוע זה והרבה נכשלין באיסור חלב אפילו אלו שמדקדקין במצות על קלות כחמורות. עכ"ל**.

ועוד הרבה בספרי ניקור ומיראת האריכות לא העתקנו כעת יותר.

פרק ט

אחריות מלחווה-דעת, ולהכריע, ולתת קבלה

הכרעה משובשת מרבנים

הנה אחר שכבר ביארנו מפי סופרים וספרים שמלאכת הניקור עליו נאמר גדולה שימושה יותר מלימודה ובלי השימוש זמנים הרבה תחת פיקוח של מנקר מומחה אמיתי אין יודע כלום בניקור וכל הוראותיו רק מכשול לרבים תמה תמה יש לקרוא בקול גדול האיך מורה לא יעלה על לב הרבנים ומורים שלא למדו ועסקו כלל בניקור עד כאן באמעריקע ומעיינין קצת בספרים הנדפסין ומדברין קצת עם מנקרים ואח"כ מחווין דעתם בניקור כאחד הבקיאין, שומו שמים על זאת והלא כל חכמתו רק מפי הספרים לבד דהרי מה שהמנקרים מלמדין ערבך ערבה צריך והלא עליהם צועקין מרה שמאכילין חלב לישראל, וכמה מכאיב הדבר שהרבנים הרוצין לחוות דעתם ולהכריע אם הצדק עם המנקרים שקורין על עצמם "מנהג אונגארן" או אם צדקו דברי המנקרים שאומרים על "מנקרי אונגארן" שאינם יודעין מלאכה זו ומניחין, קרומים וגידין, **ועוד במדה גדושה, ואותן הרבנים שלא נפקחו עיניהם כלל במקצוע זו** כאשר נכנסין לביקורת הדבר לומדין מפי המנקרי אונגארן ועל סמך זה מכריעין אח"כ כי הצדק עמהם, הלא הדבר הזה צחוק מכאיב וכל השומע יצחק לו כי הרב שלמד ממנקר שאומרין עליו כי מקלקל בניקורו יבא אח"כ להעיד על רבו המנקר (שממנו כל חכמתו) כי טוב הוא, אחר שלימדו המנקר סדר ניקורו ומעיד על מעשיו שכך נהגו באונגארן יבא הרב להעיד כי המנקר עושה כהוגן וכי כן נהגו באונגארן.

ואם הולכין בדרך עקלקלות הלזו במשך הזמן יתקלקל הדבר עוד יותר ויותר בשפלות הדור, ויבאו עוד ח"ו ח"ו ליתן

קבלות למנקרים על יסוד זה, ודבר זה הוא הריסות הדת וכל היהדות כולה, ד' ישמרנו מתקלה כזאת.

ומעידן אנחנו על רב גדול אחד (כבוד אלקים הסתר דבר) שדימה בנפשו כי כבר בקי במלאכת הניקור (אחר עיון וחיפוש קצת בספרים, ושיחה עם מנקרים מקולקלים) ותסמר שערות ראשנו בראותינו כי ממש לא מצא ידיו ורגליו בביהמ"ד כלל ושגג בדברים פשוטים מאד אשר כל הבקי קצת בענין ניקור לא יטעה בה, וכפי דמיונו שכבר מבין בענין הניקור כבר מוכן להעיד מה צריכין לנקר ומה לא, ואם יתמשך הענין באופן זה מסתמא יתחילו ג"כ להסמיק מנקרים עפ"י שיטתם וצרכם וענין זה מזעזע נפש כל יר"ש עד היסוד, ובמסתרים תבכה נפשינו על החורבן המעותד לצאת מזה על הכלל כולו ברו"ג.

סדר הלימוד להיות מנקר

ולא לבד שהלימוד ממנקר משובש ממשך השיבוש מרב לתלמיד אולם אפילו הי' המנקר מומחה גדול באמת א"א שיתלמד התלמיד להיות בקי היטב בחכמת הניקור ע"מ לעשות בפועל מלאכת ניקור בפחות משנה שלימה לכה"פ ומצוי מאד שגם אחר שנה שלימה לא יהי בקי היטב לכל פרטיהן עדיין עד קרוב לשתי שנים, וכל זה להרוצה להתלמד ע"מ לעסוק במלאכת הניקור כשיש (ראש המנקרים) המחפש אחר מעשיו ותנאי נוסף יש שבמשך הזמן ניסה לנקר הרבה כשרבו המנקר המומחי עומד על גביו לראות מלאכתו אם עושהו היטב היטב.

סדר הלימוד לנותן קבלה

אבל מי שרוצה להתלמד להיות בקי במלאכת הניקור ע"מ להיות מוכשר לתת קבלה למנקרים על סמך ידיעתו צריך לימוד בספרים זמן הרבה על ניקור חלק הקדמי **וגם אחוריים** בצירוף עם העיון במעשי מנקרים מומחים (שיש להם קבלה בהשתלשלות מגאוניים מפורסמים) **בניקור חלק הקדמי וגם אחוריים** כמה שנים דכשלא יהי בקי בחלק אחוריים ונותן קבלה

בחלק הקדמי יכשל בכשלונות גדולות בלי שיעור וערך (כידוע לכל מנקרי אחוריים) (וכמו שהוא כעת – ואכמ"ל) ויחד עם זה גם פעולות מעשיות, וגם יהי בקי לא לבד במלאכה הניקור רק בכל המנהגים השונים שבכל מדינה ומדינה כדי שאם יבא רמאי לרמאות דכן מנהג אונגארן וכיוצא, או שיאמר כי במקום פלוני מכרו בשר אחר צלע י"ב יוכל להכחישו (לא כמו שהוא כעת שהרב מאמין לכל מנקר כהלכה למשה מסיני) וצריך שימוש הרבה אצל מנקרים מומחיים הרבה (דאיזה חכם הלומד מכל אדם) שנים הרבה כי הרי רוצה ליקח על עצמו אחריות של יסוד היהדות התלוי באכילת רבבות רבבות כזיתי בשר לכל הסמוכין על נתנת קבלתו עד סוף כל הדורות.

גוערין בו בניזיפה

ובזה תבינו שכאשר ראינו בעינינו רב גדול שאחר חיפוש בספרים בערך חודש (או מעט יותר) ושיחות קצרות עם מנקרים שיצא עליהם קול פסלות רצה ליקח האחריות הגדולה על עצמו להורות לשואלי דבר דבר ד' זו הלכה, כי ניקורם של המנקרים (מכשילי הרבים) הטוענים (לתרץ קלקולם) שזה ניקור אונגארן, טוב הוא ומתעקש בזה עד שא"א להעבירו על דעתו אע"ג שעומדים נגדו בויכוח גאוניים מופלגים בחכמת הניקור הרבה שנים בלימוד ובמעשה גם בחלק אחוריים ומפורסמין בכל המדינה בשמם וקבלתם נמשכת דור אחר דור מהנהו תרי צדיקיא הגה"ק מוהר"ר יושע לייב דיסקין זצוק"ל, והגה"ק מוהר"ר שמואל סאלאנט זצוק"ל ובי"ד שלהם וכבר העמידו תלמידים מומחים מופלגים במקצוע זה, ואעפ"כ לא נמנע מלהצדיק אותם את הקצבים המתרשלים ואת טענתם מנהג אונגארין וללמד עליהם זכות, בוודאי שראוי לגעור בו עד שירצה לתיקן תיקון בכל החומו שבדבר.

מלחמת קודש

פרקי ובחרת בחיים בקשה ותחנונים!!!

בני ישראל האהובים זרע בירך ד' אשר מקור קודש מחצבתן בני אברהם יצחק ויעקב שעמדו רגליהן על הר סיני.

דעו כי יסוד והקיום של עם ישראל המאמינים בה' ותורתו כמקובל דור אחר דור בראש וראשון הוא הקפדנות המדויקת באכילה ושתי' דבלאו זה זרע ישראל יוצאין לתרבות רעה ח"ו (פר"ח יור"ד סי' פ"א) ומדינות שלימות יוצאין מהדת (שו"ת ד"ח ח"א סי' ו'). וגורם צרות לכלל ישראל ח"ו ברו"ג (חפץ חיים).

ברור ג"כ כי ניקור חלב מעולם נמנה בין הדברים שבהם המכשול מצוי מסיבת חסרון ידיעה של המנקרים והרבנים, וגם מחמת התרשלות עבודתה בדיקנות, וזרע ישראל נתנסו בע"ז בכל דור ודור ואותן שעמדו בנסיון זה וגם הקפידו בשאר מיכלא ומשתיא הן הן שזכו להשאיר דורות טהורות וקדושות אשר מהם נמשך שלשלת זרע בירך ד' מאז ועד עתה וגם להלאה עד ביאת גואל צדק.

אל נא אחי תרעו כאשר נשוח את אשר עם לבבינו, הכלל ישראל כולו תלוי על המשקל, משקל כבד יש לכל נפש ונפש לבד.

ביד כל אחד ואחד לבחור בדרך החיים שתשפע לו חיים ארוכים וברוכים בכל טוב בעוה"ז ושכרו המוכנת לו לעוה"ב אם יתרחק כמטחוי קשת מאיסור הנמנה בין החמורות ביותר מטעם שעונשו בכרת, ומטעם תוצאותיה שמטמטם לב הנשמות לגדול וקטן ומבדיל הנשמה משורשה עד לכורתה כולה מעולם הבא (כמ"ש בזה"ק המובא ביסושו"ה שער ז') והוא איסור חלב שעונשו בכרת כמו חמץ בפסח וכל ירא וחרד החש לנפשו בניו ובנותיו לא ישקיט רוחו בהשקטת הבל ורעות רוח דאולי אינו או בטענות אחרות שוא ומדוחים כי יודע שדבר זה בנפשו הוא, וגם אכילת חלב בשוגג מנפש עד בשר יכלה כ"ש לעמוד בזה כל ימי חייו לעולם. בפרט כשרואין בחוש צרות מתרבות מיום אל יום צעירים נחטפים בחצי שנותיהם, ועוד צרות וחליים ומקרים רעים אשר קשה להעלותן על הכתב פוקדין אנשים ונשים וטף למעלה מהרגיל וכל העם תמיהין ושיילין אלו לאלו מה זאת עשה אלקים לנו ואין איש שם על לב לחשוב כי פן ואולי לא יצאנו חובתינו בעת אשר השמועה גדלה מיום ליום שהחניות בשר מלאות חלב שאיסורו בכרת! ופונים עורף לכל השמועות כאילו לא לנו נוגע הדבר, אבל לא יעלה על דעתו כי באותו מדה נידון למעלה בפינוי עורף ממנו בעת דחקו ובעת צרתו, ובעת הקטרוג וכמו שדרשו חז"ל עה"כ ואבדיל אתכם מן העמים להיות לי, אם אתם פורשים ממאכלות אסורות הרי אתם שלי ואם לאו אתם של נבוכדנצר וחביריו.

פרק יא לברוח גם מספק חלב

אחרי ככלות כל הנ"ל לב מי לא יפחד ומי הוא אשר לא ירעדו ידיו בעת שלוקח חתיכות בשר בהמה ונותנו לתוך פיו, בלי בירור אמתי שידע בוודאי שהחתיכה זו מנוקרת כראוי וכהוגן.

ובאמת שאפי' אם לא הי' המדובר מוודאי חלב, רק מספק חלב אעפי"כ הדין נותן שיתנזר לגמרי ממנו ולא יכניס ח"ו בשר כזה לתוך פיו דהלא לא מצינו בכל התורה איסור כרת באכילה רק בדי' דברים. א) חמץ בפסח. ב) אכילת יום כיפור. ג) אכילת חלב. ד) אכילת דם, ומה מצינו בחמץ בפסח וכן באכילה ביום כפור אפילו יהודי הדיוט ופשוט מפשוטי המון עם יפחד ויתירא לעבור עליה אפילו בספק כגון דבר שיש צועקין עליה חמץ כל איש יתרחק ממנו, וכן לענין יוה"כ, ומאי שנא חלב.

שנית הלא באכל ספק חלב בזמן הבית צריך להביא קרבן אשם להגין מן היסורין עד שיתוודע לו בהחלט כמבואר (במסי' כריתות ובכמ"ק) וא"כ האיך שייד להקל לאכול דבר שחייב עליה קרבן.

ועי' ברבינו יונה ריש ברכות **דספק עבירה צריך יותר תשובה מעבירה ודאי** כי יותר מתחרט כשיודע שעשה משאינו יודע ולכן קרבן אשם תלוי הוצרך להיות יותר ביוקר מחטאת ודבר זה מבואר בכריתות כ"ב ע"ש.

ועי' באדר"נ פרק ל' ר"מ אומר כל העובר עבירה אחד בספק מעלה עליו הכתוב כאילו עשאו בודאי כיצד אדם חטא ונודע לו חטאו מביא חטאת בסלע, ספק חטא מביא אשם בשתי סלעים.

וכן איפסק להלכה: ברמ"א או"ח סי' תר"ג דיותר צריך לשוב מספק עבירה מעבירה ודאית. ועי' בספרי הפוסקים שמבואר בדבריהם דלענין כפרה ותשובה יש לחוש גם למיעוט (בשו"ת צ"צ הקדמון סי' נ"ג, לב ארי' חולין י"א וסי' יש"מ פי' תולדות עה"כ ויגש יעקב, ובשו"ת אבני' צ' או"ח ע"ד).

ועי' במסלת ישראלים שכי' דיש להתרחק מספק איסור כמו מסס המות ממש.

וע"ע ביור"ד בסי' קט"ז בסופו דבעל נפש לא יאכל מבהמה שהורה בה חכם, ומובן שספק איסור שהורו בה חכמים שאיסורו מה"ת מטעם חלב גם לאדם פשוט אין לאכול

ובסיום הדברים נזכיר עוד מ"ש הפ"ח ביור"ד סי' פ"א דדבר שאסרו תורה גם אם תמציא היתר לקטנים מ"מ עדיין מטמטם הלב והמוח, וכע"ז בשו"ת ערוה"ב לענין חלב מבהמה האוכלת חמץ בפסח, ובקצוה"ש ה' שבת דיני חשיב"ס בבדי השלחן הביא בשם הנצי"ב דמה"ט שוחטין לחולה שיב"ס בשבת ואין מאכילין אותו **נבילה המוכנת דנבילה (אע"ג שהותר לחשיב"ס) מ"מ מטמטם הלב והמוח** והדברים נוראים.

ונזכיר עוד מ"ש בס' יסושי"ה (שער ז' שער הבכורות) שמזהיר להתרחק מאיסור תורה אפילו מספק ספיקא עפ"י מ"ש בזה"ק דהמטמא נפשו במאכ"א אי"ל חלק באלקי ישראל ולא בעוה"ב וניזון לדורי דורות. ואעתיק לשונו: וכי אין ראוי לו לאדם ליפול מלא קומתו ארצה וליתן בעפר פיהו ופלגי מים תרד עיניו יומם לא ישקוט ולילה לא ינוחאם קולע אל השערה לשער בעצמו שלא הי' נזהר היטב בעודו בחיים חיותו ממאכלות האסורות **אשר אומץ עונשם חמור מכל עבירות שבעולם** לפי הזוה"ק הנ"ל שעל כל עבירות שבתורה אף על אותם שחייב בהם מיתת ב"ד מ"מ לאחר שסבל עונשו בגיהנם ובשאר עונשים כפי שנגזר עליו בעולם העליון עכ"פ י"ל חלק לעוה"ב ויש לו חלק בקוב"ה ית"ש אבל זה שטימא עצמו וגופו ממאכלות האסורות מבואר במאמר זוה"ק הנ"ל שאי"ל חלק כלל באלקי ישראל ולא בעוה"ב וניזון לדרי דרין

ואין די להפקיע את עצמו בלבד בזהירות אלא על הכלל כולו יצא להזהיר את אחרים ג"כ עכ"ל (כל הנ"ל מס' הק' יסוד ושורש העבודה).

עוד מבואר ביסושי"ה שם כי עפ"י האריז"ל אין לאכול אחוריים כלל אפילו מנוקר היטב, ובארצה"ב מוכרין גם אחוריים בלי ידיעת הקהל.

ובכלל יש לתמוה על שכל אחד יתרחק טובא מאכילת מצה מנדונד דנדונד שימצא דחימצא בחומרות שונות אע"ג שכשר

לכו"ע מדינא דשו"ע, ובחלב שאיסורו חמורה כחמץ דשניהם בכרת, ונוהג כל השנה לא רק בפסח כאשר שומע איזה תירוץ כבר שמח שיש לו אמתלא לאכול בשר כאוות נפשו.

ובבית יצחק (עקרת הבית סי' ד' כלל ו') וז"ל: כל מנקר לא יתנו הבשר מידו עד שיעיינו בו פעמים ושלש שאם ימצא אחריו חלב כשעורה מעבירין אותו וצריך זהירות גדול וכו' עכ"ל, הרי עד כמה נחוץ הזהירות והחקירה אחר המנקרים וכ"ז נתבטל בימינו מכל וכל ואנו תקוה שע"י העיון בקונטרס הנוכחי, בוודאי יצמח התעוררות מרובה בשמירה ממאכ"א בכלל, ומאכילת חלב בפרט, ונוכה בעזה"ת שיתקדש שמו יתברך על דינו, ושיתרומם קרן התורה והיראה בכל המובנים עדי נזכה לביאת משיח בן דוד בב"א.

פרק יב

סאלאמי – ווארשטן – בלאויני – פרענקפורטער

נוכחנו לדעת כי גם המתנזרים **מבשר בהמה** מסיבת גודל המכשול פה ארצה"ב בכל חלקי הניקור טועין טעות מכאבת וסוברים שמותר לאכול (סאלאמי – ווארשטן – בלאויני – פרענקפורטער וכו') והוא מכשול עצומה עד למאוד כי לא די זה שנעשין מבשר בהמה וא"כ גורלם לא נופל משאר בשר בהמה עדין יש בו שגרוע פי כמה מבשר בהמה מחמת כמה טעמים.

טעם א: בשר שאינו נמכר בעין רק אחר טחינתה (כמו נעמאלענע פלייש וסאלאמי וכל שאר הני"ל) גרועים אלף דרגות מסתם בשר מחמת העלמת עין הרואה מהו וע"י זה בעלי חרושת מכניסים בה כל הפסולת של הבשר והחלבים.

טעם ב: סאלאמי וכל הני"ל לערך 40 אחוזים (פראצענט) שמנונית ומניחים שם לכתחלה בשר **הממולא** בחלב. **ידועה מספקת** בידינו שעושין אותן בחלק אחוריים).

טעם ג: אצל אסיפת התאחדות ה'ר' האי שתא סיון תשמ"ב עורר אחד מן המתאספים כי את חלק הבשר הטבור של הבהמה ולמטה ממנה שהוא שייך לחלק אחוריים ועליה חלב דאורייתא לרוב, לוקחים לעשיית הסאלאמי.

טעם ד: הבקויאים קצת בספרי קורא הדורות יודעים להגיד שמאז נתחדשו מצרכים הללו סאלאמי והשאר נתגלו הרבה רמאות בארצות שונות ע"י אי הכרת תוצרתן, ואפי' בזמן שלא ידעו העולם פקפוקים בסתם בשר בהמה כבר נתרבו המדקדקים בכל החומר ממצרכים הני"ל.

טעם ה: יש בידינו כתבים (דוקאמענטן) שונים (ממשרדי הבריאות של מדינות שונות אשר כולם פה אחד יעודין ויגודין כי אכילת מצרכים הני"ל מזקת מאוד מאוד לבריאת הגוף וגורמת רח"ל חולי הידועה רח"ל.

טעם ו: לפי רשימת המשרד מה גורמת, חולי הידועה רח"ל יש בסאלאמי ושאר הני"ל מרוכזין יחד ד' פרטים הגורמים רח"ל הני"ל. 1. בשר בהמה. 2. חלב. (או שומן שניהם שווין מטעם בריאות). 3. בשר מעושן. 4. קעמיקלעס שנותנים לתוכה. 5. בשר ישן. (הסאלמיס נעשים הרבה בפעם אחד ועומדים ימים רבים. 6. יש בו מלח ושאר תבלין הרבה.

הרי לפניך רכז של 6 טעמים הידועים לנו בבירור (לבד מאותן שמתגלגין מידי יום ויום) שגורמים חולי הידועה רח"ל, ומי שאחרי כל אלו הטעמים עדיין מכניס בשר הני"ל לתוך ביתו, הרי זה מתחייב בנפשו ונפש ב"ב וכמאבד עצמו לדעת ממש רח"ל!

פרק יג

התאחדות בתי דינים חסידים ופרושים החרדים דארצות הברית וקנדה קינה

קינה על חורבן הנורא
באכילת בשר וחלב

זְכוּר ה' מָה הָיָה לָנוּ... הַבִּיטָה וּרְאֵה אֶת חֶרְפְּתֵינוּ

א. אילו זכינו — להטות און למאורי הדור היינו בטוחים מלהכשל באכילת חלב.

עכשיו שלא זכינו — מתפטמים בכל יום ויום אלפי נפשות טהורות בחלב ונו"ט. זְכוּר ה' מָה הָיָה לָנוּ...

ב. אילו זכינו — היינו מקבלים דברי ת"ח ויראי ד' המעוררים על דבר ד' בכל פינת היהדות.

עכשיו שלא זכינו — נתחנכנו שלא לשים לב לדברי הרבנים הצדיקים אלא כתף סוררת. זְכוּר ה' מָה הָיָה לָנוּ...

ג. אילו זכינו — הו' הדור הצעיר מתחנך לקבל תוכחה לתקן המעשים כפי היוצא מפי המוכיח.

עכשיו שלא זכינו — נתחנך הדור הצעיר להלעיג על דברי חכמים ולהתלוצץ מדבריהם. זְכוּר ה' מָה הָיָה לָנוּ...

- ד. אילו זכינו — היו הבנים הקטנים נשמרים בכל הנכנס לפיהם וכל היוצא מפיהם.
- עכשיו שלא זכינו — בשר נבילה וחלב טריפה נכנס לפיהם. וקללות וניוול פה יוצא מפיהם. זכור ה' מה היתה לנו...
- ה. אילו זכינו — ה' שעת הכושר גדול לחנך דורות קדושות וטהורות כי המטבע מצוי' ואפשר לסדר הכשרות באופן נעלה.
- עכשיו שלא זכינו — הבשר ביוקר ומתפטמים גידולי קודש בנו"ט וחלב ואחריתה מי ישורנה. זכור ה' מה היתה לנו...
- ו. אילו זכינו — ה' כל אחד הולך בדרך כל הארץ — אחר אריכות ימים ושנים — בלב בטוח שהניח אחריו דור ישרים יבורך.
- עכשיו שלא זכינו — כיון שהפליגו חז"ל בתוצאת המתפטמים בדברים אסורים, מי יודע... זכור ה' מה היתה לנו...
- ז. אילו זכינו — היו כל ישראל בריאים ושלמים דשנים ורעננים.
- עכשיו שלא זכינו — החולאת מצוי' בעוה"ר בפרט חולי הידוע (אשר העיד הרה"ק בעל בני יששכר שהחולה הבא ברובו על כלי העיכול כמו הכרס ודקין וכיוצא הוא מחמת גרעון הכשרות) אשר לפי עדות הרופאים עיקרו באיברי העיקול ובעוה"ר מצוי יותר אצל אחב"י מבשאר אוה"ע רח"ל.
- זכור ה' מה היתה לנו...
- ח. אילו זכינו — לא היו כ"כ בני אדם נלקים בחולאים רעים כמו התקפת לב (הארץ אטא"ק) שבר העצבים (נערווע"ן ברא"ך) אחוזת דם (הויכע בלו"ט-דרו"ק). חולי איצטומכא (אָלסער). טומטם עורקי המח (פארקאלעכט).
- עכשיו שלא זכינו — כל אלה מצוי' בעוה"ר בכמות מרובה מאד אצל חרדי בני ישראל (והשם יאמר למלאך המשחית די).
- זכור ה' מה היתה לנו...

- ט.** אילו זכינו — היו ילדי בני ישראל שלא טעמו טעם חטא זוכין להתגדל בניקל עם רוב נחת.
עכשיו שלא זכינו — שנכשלין בחלב שאיסורו כרת ונאמר בו ערירים יהיו בעוה"ר אין לך יום שאין קללתו מרובה מחברתה בענינים הללו.
 זכור ה' מה היתה לנו...
- י.** אילו זכינו — היו האב ואם זוכין לגדל בניהם עד מאה ועשרים שנה.
עכשיו שלא זכינו — והחלב מצוי בבתים בעוה"ר...
 עוללים שואלין לחם צועקין "אמא" "אמא" ואין נענין רח"ל.
 זכור ה' מה היתה לנו...
- יא.** אילו זכינו — ורק כשרות ברורה ה' מצוי' בפי כל, היו כל גידולי קודש מתגדלים עם יראת ד' חופף על פניהם.
עכשיו שלא זכינו — מתגדלים בפראות עצומה בחוצפה ועזות נוראה אשר כמוהו לא נהייתה.
 זכור ה' מה היתה לנו...
- יב.** אילו זכינו — היו ההורים באין מגן ערן לשמוח בשמחת בניהם ביום חתונתם ושמחת לבם.
עכשיו שלא זכינו — מיד כאשר מרגישין ריח בשר עם חלב סרים מהר משם ואין שוהין שם אפילו רגע.
 זכור ה' מה היתה לנו...
- יג.** אילו זכינו — היו הבנים מסובלין במדות טובות ונעימות וצייתין לדברי הוריהם ככל היוצא מפיהם.
עכשיו שלא זכינו — אין מתייראין להתריס נגד הוריהם בעזות וחוצפה מופלגת ולעשות מחלוקת בבית עד שאול תוקד.
 זכור ה' מה היתה לנו...
- יד.** אילו זכינו — היו מסתפקין במועט ולא היו רודפין אחר מותרות ולוקסו"ס.
עכשיו שלא זכינו — החלב בוערת בפנים כארסו של עכנאי ומגביר כח הרע לרדוף בתר חיי עולם הזה.
 זכור ה' מה היתה לנו...

טו. אילו זכינו — הי' כל אב ואם יודע כי בעזה"י הבן יתגרל להיות בדרך שחינכו אותו לתורה ויר"ש.

עכשיו שלא זכינו — החלב שנתפטם בו בקבע עושה את שלו ומהפכו לאיש אחר.

זכור ה' מה היתה לנו...

טז. אילו זכינו — כשאשה בוכה בזמן הדלקת נר שבת היתה סמוכה ובטוחה שהשם יקבל תפלתה ברחמים.

עכשיו שלא זכינו — המדרש מצווח ואומר (פ' שמיני) אם אין אתם מובדלין מנבילות וטריפות אין אתם שלי.

זכור ה' מה היתה לנו...

יז. אילו זכינו — כל קשת רוח בעת השתפכות לבו בספר התהלים הי' מצפה לעזר השם בקרוב.

עכשיו שלא זכינו — תפלות העולים מפטום חלב עליהם אחז"ל גם כי אזעק ואשמע סתם תפלתי.

זכור ה' מה היתה לנו...

יח. אילו זכינו — היו איש ואשתו דרים במנוחה שלימה בלי קטטות ומריבות ומגדלים בניהם ובנותיהם מתוך הרבה נחת

עכשיו שלא זכינו — החלב מבעיר אש המחלוקת בבית איש ואשתו מתפרדים מתוך קטטה ומריבה והבנים ובנות מתפזרים בכל קצות תבל מתוך מרירות ושברון לב.

זכור ה' מה היתה לנו...

יט. אילו זכינו — היו הבנים ובנות כולם הולכים בדרך התורה כל ימי חייהם.

עכשיו שלא זכינו — ומתפטמים בחלב נבילות וטריפות נתרבו בעוונותינו הרבים הסרים מדרך הישרה.

זכור ה' מה היתה לנו...

כ. אילו זכינו — היו בתי כנסיות ובתי מדרשים של אמעריקע מלאים כהיום הזה עם ששה מליון יהודים חרדים ההולכים בדרך התורה

עכשיו שלא זכינו — ואמעריקע מעולם היתה הקן עם מקום מושב להגרועים שבכלל ישראל קצבים בעלי אגרופים ושאר פורקי עול "שמאנאפאל הכשרות" היתה בידם ועדיין השטן הזה מרקד בעוונותינו הרבים שמונים אחוזים מכל בתי כנסיות ובתי מדרשים יושבים שם אנשים ונשים בתערובות ופרועי ראש מעורטלים מכל זיק של יהדות, קרקפתא דלא מנחי תפילין, מחללי שבת בפרהסיא ועוברי כל התורה ומצוות להכעיס.

זכור ה' מה היה לנו...

כא. אילו זכינו — לאכול רק כשר באמת היו יושבים איש תחת גפנו ותחת תאנו ועובד את קונו.

עכשיו שלא זכינו — החלב מבעירה אש הקנאה בלב כל אחד מיום ליום מתרבים הגזלנים — המוסרים — המאיימים — הרודפים אחר החרדים, המסלפים דיני תורה, המחרחרים ריב בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו ובין צבור לצבור.

זכור ה' מה היה לנו...

כב. אילו זכינו — להתפטם במאכלות הכשרות באמת היינו מאמינים כי מה שנתרבה בעוונותינו הרבים בדור הזה יותר מכל הדורות שעברו ילדים בלתי מפותחים [ילדים בעלי מומים בדעת או בשאר אברי הגוף] (צוריק געשטאנענע קינדער פיזיש אדער גייסטיש) הכל עבור המכשולים והקלקולים במקצוע כשרות המאכלים. ומבואר בראשונים פרשת משפטים ופרשת שמיני שמאכלות כשרות יסוד היחידי והעיקרי להעמדי הגוף על איתן הבריאות השלימה (עיין דע"ת פתיחה לה' שחיטה).

עכשיו שלא זכינו — והילדים טרם ראו אור השמש כבר נתפטמו במאות כזיתים של חלב ודם וכאשר יוצאים לאויר העולם ממשיכים דרך הלזו ובכל יום ויום נתוסף לחלבם ודם של הילדים חלב ודם של בהמות ואלו הן הגורמים האמיתיים להפסיד בריאותם להזיק ולקלקל יסודי גופם

כמבואר בראשונים הנ"ל וכל כך מטומטם לבות ומוחות בני אדם ע"י שנתפטמו הם עצמם בכל הנ"ל שחושבים מחשבת מינות ואפיקורסות גמורה כי כל זה מקרה הוא, והוא כפירה עצומה בהשגחת הבורא ית' על עמו ישראל והכחשה נוראה באמונת שכר ועונש לעוברי מצות התורה.

זכור ה' מה היתה לנו...

כג. אילו זכינו — היו הכנסת אורחים נחשב למצוה רבה ומפוארה כמו כל הדורות.

עכשיו שלא זכינו — הנותן לאורחים מאכל האסור בפרט חלב לא למצוה נחשב רק עבירה היא בידו. זכור ה' מה היתה לנו...

כד. אילו זכינו — כבר היינו נגאלין ע"י משיח צדקינו ובנערינו ובזקנינו היינו עולים לרגל בבית מקדשינו.

עכשיו שלא זכינו — עדיין כבושין אנו בגולה ומוקפים בצרות ישראל מכל עבר ופינה ד' ירחם. זכור ה' מה היתה לנו...

כה. אילו זכינו — הי' לנו מנהיגים אמיתיים קדושים וטהורים שהיו מעמידין הדת על תילה

עכשיו שלא זכינו — עכ"פ נתחזק כולנו לקדש שם שמים שכם אחד ולמסור נפשינו באמת עבור כשרות הבית שהוא יסוד הבית והמשך הדורות ובזכות זה נזכה לגאולה הקרובה במהרה אמן.

זכור ה' מה היתה לנו...

תלמידי הראשונים

חסידים ואנשי מעשה — ועל בעלי תאוה — יראים ושלמים — ועל הרודפים אחר יראי השם — רודפי צדקה וחסד — ועל ממשיכי דרך ההשכלה ושבתי צבי ימש"ו — גאון וקדוש — פוסק מובהק — פאר הדור והדרו.

ומצוה על אנשים נשים וטף להשתתף באמירת קינה הנ"ל ודמעתן על לחיין עם נתינת אפר על ראשיהם.

(רש"י תוס' אגור רא"ש ר"ן שו"ע ורמ"א ועוד) שקוננו קינה הנ"ל על לבון כבוד רבותינו הראשונים שנדרסו עד לעפר יחד עם פסקיהם בידי ניקור חלב ודם, שהלכו שועלים קטנים מחבלי כרמים להפוך דבריהם לומר על אסור מותר — ועל טמא טהור — ועל מומר להכעיס — צדיק וקדוש — ועל אנשים מאיימים —

זצ"ל שמסרו נפשם על קוצו של יוד מתורתנו הק' שלא יתבטל, ופורקי עול הללו עוקרין מאמרים שלמים מדברי הראשונים וש"ע ואחרונים בגסות רוחן ועוד מכנים עצמם בשם מו"צ. מעבירין נפשות ישראל לסיטרא אחרא רח"ל ע"י התרת נבילה וטריפה חלב ודם.

תלמידי החתם סופר זצ"ל

המקוננים על אבדן דרך החת"ס זי"ע להעמיד הדת על תלה ולעקור ולשרש אחר עוקרי התורה ומפיריו, ועכשיו הפכו דרכו ומשבחין ומרוממין עוקרי התורה ויסודותיה ומשפילין עד למטה מעמידי הדת על תלה.

ועל דא ודאי ראוי לבכות בכיות נוראות ועצומות שק ואפר יצע לרבים, ויתאספו ברחובות העיר בזעקות נוראות הקורעות לב שומע שאם לא נחריש בעת הזאת מי יודע מה יהי בסופו?.

תלמידי הבעל שם טוב הק' ותלמידיו הק' זי"ע

המבכים מרות על עלילות הני בריוני שעקרו גופי תורה בדבר חמור כאכילת חלב שהוא יסוד כל התורה כולה, כפי שקבלנו מהבעל שם טוב הק' זצ"ל מפי רבו אלי' הנביא זכור לטוב והאריז"ל ורשב"י זי"ע, להתרחק מצ"ט שערי היתר שלא לנגוע במשהו של איסור.

והאיך יתקיימו ישראל קדושים בגלותן אם לא ילחמו במסירת נפשם בעד כשרות השלחן ועכשיו שלוחמים רח"ל נגד העומדים במסירות על כשרות ראוי ליתן ראשינו מים ועיננו מקור דמעה ולבכות יומם ולילה על הירוס ועקירת הדת כזה.

תלמידי הגר"א וחפץ חיים זצ"ל

המתעוננים על החורבן הגדול בניקור החלב שהלכו בו בדרך עקלקלות נגד מה שקבלנו מרבותינו הגר"א מוילנא זצ"ל ובעל חפץ חיים

אנו החותמים מטה מאשרים את כל הנ"ל והרבה יותר ממה שכתבו בהקינה הנ"ל נשאר בקולמוס שלא נתפרסם ומצוה לפרסמו כדי להשפיל כח הרשעים ומגלה פנים בתורה שלא כהלכה עד לעפר.

ומצוה על כל יחיד ויחיד — מיד אחר גמר הקינות — לקונן קינה הנ"ל בבכיות עצומות עד שלא יוכל לבכות עוד, ובזה ישתתף עם צער שכינה הק' המצטער על תורתו הק' שמעולם לא נתבזה באופן מבהיל כזה ע"י שומרי תורה מימות מתן תורתנו עד היום הזה.

ובזכות זה יזכה לדנות מסעודות לוייתן עם כל הצדיקים הקדושים כמו שאמרו חז"ל וכל המצטער בחורבנה יזכה לראות בבנינה.

התאחדות בתי דינים חסידיים ופרושים החרדים דארצות
הברית וקנדה

ג.ב.

מיד אחר אמירת הקינה בבוקר מצוה לאסוף אנשים ונשים (בעזרת נשים) וטף להשמיע להם מצב הדור שאנו חייין בו ולהדריכן כי התוה"ק הוא חיינו ומצוותיה הטהורין הם קיום נפשותינו, ובעבורן אנו מוכנים לילך באש ובמים, וכל המוסיף או גורע אפילו אם כגובה ארזים גבהו בין אם נקרא צדיק — או רבי — או גאון הדור — או גדול הדור — או פאר הדור — או קדוש וטהור — או מו"צ — או אבדק"ק — או כל שאר שם וחניכי דאית לוי הרי הוא נחשב כקל שבציבור ופורק עול התורה, מינות נזרקה בו, מחוץ למחנה מושבו, טמא טמא יקרא, יכתב לחרפה ולדראון עולם בספר הזכרונות של עוקרי התורה ומחללי הדת שבכל דור ודור אשר נידונין לעולם ולעולמי עולמים, וכל בית ישראל ישארו נקיים וטהורים זכים וצרופים להמשיך דרך התורה והמסורה עם כל פרטי' ודקדוקי' והן הן לגיונם של מלך מלכי המלכים הקב"ה לקבל פני משיח צדקינו אשר יזכו במהרה בימינו.

(וימשיך הדרשן)

אותן עוקרי הדת אין שום נפק"מ אם פרסמו דבריהם בספר או בירחונים או בעתונים או בבטאונים או בדרשה לרבים בין בחול ובין בשבת בין ביו"ט ובין בחוה"מ כל דבריהם נדונין כדברי מינות לשריפה, ואסור להסתכל בדבריהם כי שאני מינות דמשכי.

כהנה וכהנה ימשיך הדרשן לעורר את הרבים ובזה יקדש שם
שמים המחולל ויזכה לראות בבנין ציון וירושלים במהרה בימינו
אמן.

**בבקשה להדביקו בבתי כנסיות ובתי מדרשות וכל המזכה את
הרבים אין חטא בא על ידו**

נוסח כרוז שנתפרסם

לכבוד ראשי ישיבות ומנהלי מוסדות לחינוך הבנים או בנות הע"י.

נוכחנו לדעת כי בידי ראשי ומנהלי המוסדות תלוי חלק גדול מנפשות
וגופות של ישראל קדושים להביאן לחיי העוה"ב או ח"ו.....

לפי סדרי החיים שבימינו אלה מתחנכים הבנים והבנות בשנות ילדותן
ובגרותן במוסדות התורה והחינוך, ובצירוף למזון הרוחני שסופגים משם,
זונין עוד גם בגשמיות ע"י ארוחת צהרים (לאנטי"ש) ועפ"י רוב גם סעודת
הבקר (ברעיקפעס"ט) שהונהג זה איזה שנים.

אחר החקירה והדרישה הקלועה מעמל וטורח רב של דיינים ומנקרים
תחת פיקוח רבנים עלה בידינו להוציא קונטרס המעריך מצב ניקור חלב בשר
בהמה באמעריקע שבתוכן וויליאמסבורג, בארא פארק, מאנסי, ועוד.
(וצירפנו כאן טופס מהקונטרס).

למותר להדגיש כי אחר עיון במתינות בהקוני ימצא המעיין כי האוכל
בשר בהמה כעת באמעריקע מכניס נשמתו נפשו ורוחו לסכנה של כריתה
ואבדון מעוה"ז ועוה"ב, וגם הגוף בעצמו בסכנה זו עומדת כי אכילת חלב
עונשו בכרת הכוללת בכריתת הגוף מחיי עוה"ז וכריתת הנשמה מחיים
הנצחיים.

ברם רוצין אנחנו לעורר לבב ראשי המוסדות כי אחריות הגדולה
הרובצת עליהם בפיטום מזון לילדים שיתעלו בכשרותן במהודר שבמהודרין
רבתה פי אלף מאחריות שאר אנשים שהרי מאות נפשות מישראל זונין תחת
פיקוחם יום יום, במשך שנים הרבה, וידוע עוד שיותר משפיע מזון הילד
בתחילת חינוכו בשנות ילדותו שהם ימי העלייהו מאח"כ.

ועכשיו אם יקחו הראשים ומנהלים מעט פנאי להתבונן קצת בענין זה יראו כי על כתפם מונח חבילות חבילות של רבבות רבבות כזיתים חלב שנתפטמו ילדי ישראל שלא טעמו טעם חטא על ידן, באשר נפוץ להאכיל סאלאמ"י או פרענקפורטער"ס לסעודת צהרים (לאנט"ש) וכבר נתבאר (בקונטרס המצורף) שמאכל זה מכילה כמות גדול של חלב גמור וחמור יותר מסתם בשר בהמה הנמכר בשוק.

(ועוד לו זאת שעפ"י האינפארמציע ממשרד הבריאות (Fosd & Drjg Asdn.) יש באכילת סאלאמי מוזג של ששה דברים שכי"א לעצמו גורם גדול לחולי הידוע רח"ל (מבואר בהקונטרס).

מסקנת הדברים שביד מנהלי המוסדות לזכות הרבים ולסלק משלחן הטהור של צעירי צאן קדשים מצרכי מזון כסאלאמי — פרענקפורטער — פאסטאראמי — ודומיהן המאבדין גופן ונשמתן של ישראל, ולמלאות מקומן בדברים טהורים וכשרים בתכלית, ובוה יהי לבם בטוח שלא יאונה להן כל און.

ולעומת זאת אם ממשיכין להאכיל סאלמי יצא שבמוסד שיש בו ג' מאות צעירים יצטרף חשבון פיטום החלב שמכיל שיעור אכילתן (יש בידינו חשבון קרוב) ג' מאות זיתי חלב ביום אחד שהוא (במקום שאוכלין בכל יום את זה 1500 זיתי חלב לשבוע, 6,000 כזיתים לחודש, וחשבון 60,000 כזיתים לעשר חדשים שבשנה, וממנו תחשב להשאר.

וכל ישר הולך יבין אשר פיטום כמות גדול כזאת לגופות צאן קדשים שלא טעמו טעם חטא ואשר הבל פיהם מקיים העולם, אין מעלימין עין של מעלה ממנו ועל כל שעורה ושעורה עתיד ליתן את הדין ועונשו מי ישער. עד המשכיל ישים ללבו כל זאת, ולא יקל בכל זה כי בנפשו הוא כמ"ש בסי' רב טבחיא (ה' ניקוד) שהמכשיל אחרים בחלב ידע כי הוא נותן נפשו ונפש ביתו בעירבונו.

ולא זו בלבד שמתפטמין על ידו באכילת איסור אף גם זאת שגרמא בניזקין הוא על תוצאותיה הנוראות כמ"ש הפר"ח יור"ד סי' פ"א שע"י יוצאין הילדים לתרבות רעה והן עזי פנים שבדור, וידוע שבחשבון עילאה, הכל על חשבון הגורם נחשב.

דעו כי הזהרנוכם! ואנו את נפשנו הצלנו!

הק' שלום יודא גראס
אבדק"ק האלמין

הוראה ואזהרה לאפרושי מאיסורא ממרן גאב"ד קאשוי שליט"א

RABBI RAFAEL BLUM
165 HAINES ROAD #2
BEDFORD HILLS, N. Y. 10507
(914) 666-6800

רפאל בלום
ראב"ד דק"ק קאשוי יע"א
בעדפארד היללס, ניו יארק יע"א

ב"ה, יום י"ג מדות של רחמים תשמ"ג לפ"ק פ' האזינו

שלו וברכה לכבוד כל תלמידיי החביבים העיי
אחדש"ה אודות שנשאלתי כמה פעמים, מענין בשר בהמה שיש
מערערים, שאין החלב מנוקר כראוי.
הנה כפי שראיתי בעצמי, בשבוע זו, במעמד מנקרים מומחים,
נתברר כי בעו"ה, שהבשר שקנו בשבועות אלו, מחנויות המוחזקים
להיות טובים ומהודרים, אינם מנוקרים כראוי, שנשאר עליהם חלב
דאורייתא, וגם מחלק האחוריים היי שם עם החלב שלהם, בדברים
שאינו תלוי במנהג או מחלוקת כלל ואסור מן התורה לכו"ע. על כן
אבקש שלא לאכול שום בשר בהמה, כלל וכלל לא, עד שיתוקן הכל
בשלימות בע"ה, עפ"י דתוה"ק.
הי הטוב ישלח לנו ברכונו להוושע בגמח"ט בתוכ"י ושנת גאולה
וישועה א"ס.

ולראי" בעה"ח
חק' רפאל בלום

ספר

זכה שמואל

דינו והלכות שהיטות ובריאות מהגאון מהו"ר ז"ל זכור לטוב חסידות הנחית נתיבות ושרים מוסדות משהות
 והב שחית בלשון על זהרית מהסירות סוהר וכעלם השמים לטבר - כמה הלכות ובודתא איכא למדת
 על פסקתא מהפסקים ראשונים ואחרונים וגדולי עולם קדמאי ובעתאי ומחברי הימין כמה הלכות הנגזרות
 החכמים כדבר דעות וכמסמרות נעושים אשר בנה כנטיעים אשחיל רב פעלים מהבאבל סתובן ומהשקפה
 ינו מלא כף נחת החכם השלם זקן שקנה חכמה הרבני המופלא השיש מהור"ר **שמואל** נב"ל שוה
 ר' מפורסם בק"ק ליסא בהמנות מהור"ר **מעשה** ז"ל הכן ופעל ועשה מעשה רב להביא לידי קצת חכמה
 אשר עד עתה לא נתנו להורות כי אם למורה ובמקום שאין אים הסתדל להיות איש ובאמתה זכור לא
 רת הזורים ראשי המורים בעל השיעור וכו' לב"אך כל ממירא כתיב חומר על סדר המורה של משה וכל
 ים הכל בלא היטוב ובלשון לחוקלי וזאת הכל עשה יפה בע"טו לסדר צמרח נכון וכל דבר על אופניו וכל
 ל מבוקשו במקום הראוי הראה פנים לכל לך כדי לזכות את הרבים מהסומאים והבודקים והמיידיים וביורה
 דים מופלגים וכלי ספק לשמחו וקטנים ויגילו וקטנים ויטו וזוהרים (גם) המורים כי ציבורי
 נראה אור לישרים :

לכית הדפוס ע"י ברך מוכה אבא ה"ה בר לברין ובר אבנן האלוק הצורני שימש וזרק ומקד תורתה
 אשר מילא ידו לכהן תחת אביו ה"ה מהור"ר **ד.ד. גר'ו** בן המכס המזכר ה"ל :

גדפם פיה קדריה קדושה זאל קדוה

מתפלת אדונינו הציונים הגדול החסיד הרובם ואלוא דיווילענדיך דמדינת ליטא קאריל סטאטנים א"ב
 דאדווייל יריה :

המחוקקים מהור"ר חיים דוד צמורה ר"ה אהרן סג"ל • וכן דודו האלוק הצורני מהור"ר זלכ ואלוק
 צמורה גרשון סג"ל ז"ל • וה"ש"ה הנבירה מרת יהודית האלמנות המנוח מהור"ר דוד בת אב"ר
 ננחם מן ז"ל :

זאל מרדס באותיות

לפ"ק תקמב בשנת

הקדמת בעל המצבר זבח שמואל

שמואל יצאנו לפניהם כאלו כעונו כעולות ומקלות כחבור זה אשר הכינתי בניי ויעמתי בנייהם רבה זה ע"ל שיש משה
שנצטוו והתענינו בענין ולפי שמואל מלאך רבמים ופוסרים ק"ק ליכא לשעתו ונצוק ונצוק ונצוק וגדולת שמותי אשר שישמי ויצקתי ל
אליהו מוהר רבנים המוכתרים גמור ישראל בכל אונן הגויים שישמי עוסק בנחיתו העניין הייתי שחל בענין והמה השיבו כהלכה ויראו מלוי יפת
כספנות יביתו וכל דבר המכה ישאלו מפייהם השמיני לו לומר את הנכה לירעה ונחיתו חליו כיוון כמה גמלי טענות שיפיקו לדין שצדמתו ליה
והנחתם ונתמטם כבוד הבח"ו אשר יסוקו הענת הדק יעטו וברוחו אובל כחור אל כל עד שהעלתי בנחיתו הייחוד כלה כסולת יקי כאשר הצעתי
במדי זה לפני אלו ישראל והנחתו לנשמתו כך כל אודד ואחד מהם כמה השי השיב עליהם ת"ל ואני מומטעכו לרבנין ומקו והלצו קל יני
הנתיבה יצאנו לאור לנחיתו לאור לנחיתו וכן כלמיס : והבין והלרות וכאשר הברתי האבדו הבה הייתי אל עמוד וישמשו בעבודת ה' והנתיבה יני
קה אחת מהעמיס שקראתי שם המור בשם ז"ל שמואל לו זבח בנימטר"ו ע"כ ונס כדי להיות שני קורא על שם המור ויציתי מן סוקות מלך למס
מוריה הלה זח שמואל על שם המכובד האבד שמואל כי הוא יבקר הובח ות"ל ויציתי והייתי מוכה את הרבים לדרך כבודת הנהר קל תבונה :
וכבר השתלתי בעת ההוא על ידי בניי המוכתרים הרעים וחי : נפש מהר"ר משה ומהר"ר יוסף ז"ל לנסות במלוא או להציל לאחד המעלה המור
השמות הנה אך בעו"ל ר"ל עלתה בדיהם ויערפה עליהם השעה ת"ל : והנה נא וקתי ושכתי או אובל לנחיתו ולנחיתו בהדפסת הספר והשבת
חתי ה"ה הכרך המוריה התמיס והשכל במדות ומעלות שחזר ונצוק ומוחה לרבים ומקרא מפורסם מהר"ר דוד ש" והשתקע עתה לזכר הנה
להציל לפי המור ה ונבדלה זכות הרבים מליו בו : כי הרבה יעושת עמו ויגע בניי או עמד על נכון כל הלכות שישות ונצוקות וכפרת דמי הייך
ואם ויקפו כב הדברים שמתחבר לו מלא ועד שהיה הכל על מכונו ולפעמים הוסיף מלה דבר המכה ישל"ר פעלו ומשירתו הנה : ובאותו ח"י
בי רבים יבאו לאור המור כי נא חשתי ולא הוכפטי שום דבר הלכה כי אם מה שקבלתי מרבותי ושאלתי ונחתי ושלפתי להפיסם בפלפול כל שהיה
כדי לזכר הלכה כנצוק קה לו להאריך בשבח המבוכי ונחא ויכר לבל מעיין : אך לשות ומצור לו מאשר ת"ל אין אדם עומד על דבר הלכה
אלא כ"מכיל בו לכן יצתתי לרוח והזכיר לבל השוחטים והנצוקים להיות מותרים וחורסם בדין שישות ונצוקות וכפרת להמקרים : כי הרבה יצתתי
פוסק והיו קו הנהגה יתן נחא קפויים כו" : כי נחמת לני קורא לכל אשר יקרא בספרי או בנחיתו של ז"ל יעשה מעשה לזמן הדין מפי
עליו אם על יד דברי לבי המורה נבדק : כי כהו נשאל מן מתלמידי בניי ייקרא הינו פוסק לספוק מחוק דבר שישות ששה והשם אל"י
והולא לאור המור קראו על שמו ונא על שם יע"י חובת שימשו שלא שימש כל אדם אלא ונחיתו את הרבים כאשר יבדו בני הבין מהר"ר כמה
עשות זעה הלי גבר ונ"ה אבד כסמות כל אם בענינים ודו כהו בענין און שמע : והנה אחתי לכות פן השיגים ליהוה נחמת : הכ"ל המצבר
בענות ירו שוב"ה ונצוק רובן חתי : שם דבר ל פי ק"ק ליכא **שמואל** כהמשחט במאור"י משה לו שמת ונצוק ומקרא ונאמן
פי ק"ק ה"ל חסות ה"ה הרבה שהשגות כפרת ונצוק

המה יעמוד על הבריכה הנמצאים בר"ת בהג"ה של ספר זבח שמואל

א"ו אור ורוע אפ"ה לפני הטי ב"מ דברי משה ב"ה בית היולד בנק הבית כהפ"מ בהפסד מרובה ב"מ זכחי עוב"י ב"ה בית
חנה י פעל חיים ב"ר בורה דעה ב"ר בית יעקב ב"ל בית לחס בנ"ב במשאות בנימין ב"ע בעל עישור ב"פ אלע כפרק של
עירבות ב"פ כפרק גיד כהנה ב"ב בגול בנימין ג"ה גיד הנשה : ל"מ דברי משה : הא"ה האיסור והיתר האחד : ה"ה הרו"ה ק"כ
כפי פירושו הר"ן הרב רבינו יצחק גרונ"ם רבינו סה כן מיינון : הרש"ה הרב רבינו שלמה בן אדרת ז"ל זכרו דק"י ז"ר ונחתי ריב"י ח"ק
המר כבדו ח"כ משה יהושע בן און ע"ה עט"ר : שהות אהרן ע"ה מורי זכ"י ז"ר יורה דעה כ"ה כפרת נחא : כה"ש כהו
שכתב כמו שמניח ל"פ כן פסק : ל"ה לחס הפלס לנח"מ לחס כהה : מ"ה מן אברהם מוחל אלי : מ"ב משאת בנימין : מהר"ל מאור"ר זכ"י
מהר"ק מהר"ר אהרן קלחני : נהר"ק מהר"ר יונתן קלחני : מהר"ר מאור"ר יעקב ווי"ל : מהר"ל מהר"ר יצחק ליר"ה : מ"ו מים זכ"י : מ"ב
מוחקר בק"י מ"כ מראה כספ"י מע"ל מעבר לעבר יענת לעת : מ"ק מהר"ר הקדושין : ל"פ בקעות המבוק : מ"י סימן : ס"ט ספק שיפיק : ס"ט
ספק קמו : ע"ב על גבה : ע"ז על ה' עמרת זה : ע"ה עלת יצחק : פר"ח מרי חיש : ז"ל למח ח"י ז"ל נחיתו שלחן חס : רמ"ה משה
סימלס : רש"ל שגמה ליר"ה רמ"ש מתחם שאות : ש"ה שלחת חכ"י ט"כ שפתי כס"י ס"ה מקן הדק : מ"ו יקרא ונח"י מ"ה מותח חס

הסכמות וחתימות מרגאונים חכמי פורניא

הסכמה של הגאון הגדול המפורסם החסד המנוח מהר"ר יעקב אבד ר"מ

דיקן פוזנן והגביל יצו :

באשר הנהו המנוח והדיין מהר"ר משה ר"מ ב"א לפני ונחתי אביו כירו ביד משה ה"ה האלק והענין האפסד : מהר"ר מאור"ר זכ"י
כבר ר"ה וז"ל שמת ונצוק ומתוך מנהגו והמקור ק"ק ליכא יע"ה אשר אספיקו קעו בנקתו בתר ליכא ונצוק : מהר"ר מאור"ר זכ"י
פסקו ממוסקס הגאונים קדמו ונחתי ונצוק גמור יע"ה אלוס אל"ב נחמת כבורה ולוללה כמיס וקייס והאסף מר"ה : מהר"ר מאור"ר זכ"י
בדורה ונחתי מפי : נחא ולמח הנה שמואל מביח כחרי"מ מקדמיות אור כבורה הלכו ומתו בנוס והאולגות את הרבים ונחתי ונצוק
וגם לפר למידס ומוכלי והלרות את דריס כורח ונחתי המסמפיק לעשות שלחת חס ונחתי ונצוק מסיס לחצ"ה ונחתי ונצוק
שעלל גם שיעות ונצוקות על גמאון מהר"ר ווי"ל : והנה מן הר"ה לכות נצר פלגה יאלל כרו פי קורש העלוס חמ"ה ונחתי ונצוק
כפי וי"ל

ספר

טהרת אהרן

הדור אתם ראווה דבר חדש אשר לא היה
לעולמים מימים קדמונים בניקר
הנשר הן בחלק הפני' והן בחלק אחורי' ונגלל זה
אורתי: בניכור ולגני ללקוח הקסת במתני לאסף
ולחבר סדר הניקר מכל חבר ואחר ע"פ סדר
גסידר הרב הגאון מופת הדור בעל העיטר
וסניכו קדש יאמר לו הם ליקוטי פוסקי' ומנהגים
כקבלות רבותי מנקרי מפורסמים ולבאר אותו
היטב בכל מי"לי מיטב כה אדבר כלשון רכה
לשון הנשמע להמוני עם על חלק הפנים להיות
שיד הכל ממשמין שם כדי להבין לקטנים
עבדי' וגשים וזכות רבי' עמוד לילורעי אחרי עד
עולם וזכה כלנו יחד לראות בנין היכל ואולם
ושם נוצחו ובתי נדק ונקטיר קטורת ממולח
סהור קודש ושחפת הדק הוביא לאור על גבי
המחבר האלוף הר"ר אהרן בן האלף החורני
הרבני חכם וסופר כמיהור משה כואיר
נערלש מפראג :

לפרעמל כן לא יאכלו בני ישראל את
ניד הנשה :

פה קק אופי באך

ע"י המדפיס הו"ר ישראל בן הר"ר משה
נדפוס האדון באנע פענטורא דע לא נאיי :

סדר

זבח שמואל

על סדר ניקור של פנים ושל זחוריים . הכל באר היטב ובלשון צח וקליל
וסובב על "סדר ניקור" של ראשי המורים בעל העיטור וביי ויל דברי חכמים
כדרכונות וכמסמרים נטועים אשר כנה בנטועים איש חיל רב פעלים מקביאל
שקיבין ולקט ואסף בחשניו סלא כף נחת החכם השלם וקן שקנה חכמה הרבני
המופלא הישיש מוהר"ר שמואל נרין שוי"ב ומנקר מפירסם בק"ק ליסא
בהסגות מוהר"ר משה וצ"ל וזאת הכל עשה יפה בעט"ו לסדר בסדר נכון כל
דבור על אופניו , וכל דין על מבוקשו במקום הראוי , הראה פנים לכל צד , כדי
לזכות את הרבים מהמנקרים וביותר ללומדים מופלגים , ובלי ספק י"ש שחזו
ה'לומדים ויגילו ח'ס נקרים וישישו המורים כי בביאורו נראה אור לישרים
הובא לדפוס פעם ראשון ע"י בראו טובה אבא ה"ה בר אוריין ובר אבהן האליף
התורני שוי"ב ומנקר מומחה אשר סלא ידו לכהן תחת אביו מוהר"ר דוד נרין
בן החכם המחבר הנ"ל נדפס מ"ר בפסד"א שנת . תקי"ג ופ"ש בנאורדוואר
בשנת תקנ"ו וכעת הוא יקר ומציאות מאור . ועתה הובא לדפוס בהספת
לוח הניקור וביאור מהגאון הגדול ר' בצלאל הכהן מווילנא ויל ובהנהגה
מדויקת לתועלת המנקרים בפרט וללומדי תורתנו בכלל , כי דינים אלו
הם חלק בלתי נפרד מתורה שבקל מה הניתנה לנו ע"י משה רבינו עליו השלום
בהר תורב ביום הקהל ; ע"י המזכה את הרבים הצעיר לבית ישראל שמואל
בקוראי שמו בן הוי"ב ר' אשר אנשיל וקסמן שליט"א

הוצאת

חכמת ישראל

ב.

בעיהיק ירושלים תוכב"א

בשנת ה' אלפים תרצ"ג ליצירה

הספר נרפס במספר אינטפולרים מצימצמים
מחירו 150 מיל א"י

הסכמת

הגאון הגדול האמיתי שר התורה רבן של ישראל בקשית רבינו אברהם יצחק הכהן קוק שליט"א האמיד בעה"ק ירושלים וראש הרבנים לארץ ישראל

ב"ה יום ה' לחדש סבת תרצ"ג

הנני בזה לחוק ידו עושה מצוה לזכות את הרבים הלא הוא
היקר המופלג בת"ו שנון ואיש תבונה מו"ה שמואל בהרב ר'י
אשר אנשיל וואקסמאן שליט"א מפעו"ק ת"ו אשר מכבר הוא עוסק
בחיפצי שמים . ומחפש להוציא לאור ספרים קדושים מקדמונינו ז"ל .
ועתה הוסיף ידו להו"ל את הספר **זבח שמואל** המיוסד על
סדר הניקוד לרבינו בעל העיטור ז"ל . והוא אחד הספרים היקרים
במקציע הניקוד ערוך בטוב טעם ודעת . וכביורר הלכה ומורים
בן . וראוי והנזק . שלכל סגקר , יהיה הספר הקדוש הזה תחת ידו
ויחזור בו על למודו . בהיותו מועט מחזיק את המרובה . ובוה
יודרו יותר ויותר בעבודת הקודש אשר עליו . להזהיר את אחב"י
מלהכישל בדבר איסור . ומחדברים העיסורים ברומו של עולם
באיסורו כרת שבחלב וביתר האיסורים הכלולים בעבדות
הניקוד שהם צריכים לקדוק רב והירות מדויקת ומה טוב
הוא שגם המנקדים המיטחים והמחוקים יהיו חברי הספר היקר הזה
למשמעות בין עניהם להוסיף מהרה וריונת למאודין . ולתוספת ערך
נבונה צוותי להיקר הנ"ל המו"ל שוסיף בסוף הספר היקר הזה

הסכמות

את הלוח של הניקור עמדו הגאון הגדול הצדיק המפורסם מו"ה
בצלאל הכהן הני"ל מגדולי גאוני המוצ"צ שבעי"ת קה"ק
ווילנא שם הידוע בקדושת הוראתו למעלה למעלה עם הקיצור
סהקרמטו הארוכה ללוח הני"ל ובע"ת יהיו הדברים לתועלת רבה
וגם בהסקומות אשר הושמות של החלקים המצויינים בהלוח של
הגאון הני"ל נקראים באופן ביטוי אחר גם שם יקבלו תועלת מזה
כי יהי להם אפשרות לחקור בנקל ולעמוד על הביורור הנסור, על
כל חלק וחלק מחלקי זנוף בפרטיות, וגם ראוי מאד לכל רב ומורה
בעדתו שתהיה לו ידיעה בסדרי הניקור למען יוכל לעמוד
על הביורור בעת אשר יבוא לפניו דברים כאלה שישנם בשאלה
והספר היקר **זבח שמואל** הני"ל המסודר כ"כ יפה ודבריו
עולים ג"כ בקצת משא ומתן של הלכה מילתא בטעמא הוא דבר
סתוקן ומקובל וראוי לעלות גם על שלחן מלכים מאן מלכו רבנן,
והנני בזה חותם בכרכה להמו"ל היקר ויהי' **שיצליח במפעליו** וזכות הרכים תהי' תלויה בו כנה"י ונפש
סברכו מקודש

אברהם יצחק הכהן קוק

מקום החותם

הסכמת

בית דין הגדול שבירושלם

ב"ה יום ה' ל' כסליו תרצ"ג

זה רבות בשנים שני"סס ספר זבח שמואל על סדר
ניקור" סבעל העיטור ז"ל ובהיות שהספר הזה אינו כנסצא
ע"כ התנדב האברך המופלג בתומי מהור"ר שמואל וואקסמאן
בהרב ר' אשר אנשיל שליט"א להדפיס את הספר הנ"ל ברוב פאר
והספר הזה נחויץ הוא להמורים וביחוד להמנקרים העוסקים
בסקצוע זה , אשר בודאי מהראוי שיהי' הספר הזה אתו עמו
תמיד למען תהי' תורת הניקור שגור ורגיל על לשונו, ואפריון
נמטי לר' שמואל הנ"ז כי דובר גדול עשה בזה, להפיץ את הספר
הנ"ז בישראל אשר סמנו יתד סמנו פנה לבאר ולהרחיב ידיעת
הניקור והלכותי וכדי שלא יהי' שלוחי מצוה נזוקים ח"ו
אסרנו לנדור גדר שלא להדפיס הספר הנ"ז עד משך עשר שנים
והשומע לנו ישכון בטח ותבוא עליו ברכת טוב
וע"ז באעה"ח יום הנ"ל הבר"ץ דפעה"ק ירושלם תובכ"א

נאם צבי פסח נוראנק

נאם אלי' בהר"ש ראם (מקום החותם)

נאם יחיאל מיכל הורוויץ

הנוקר את הבשר מתחיל בראש ומחתכו ומוציא המוח ומעביר הקרום שעליו (א) ואח"כ מעביר הקרום שתחת המוח הדבק בעצם האסורים משום דם (ב) ונוטל הלחיים ומחתך בסכין תחת שורש הלשון ומוציא ממנו חוט של דם (ג) ויורד משם לגרגרת למקום שחיטה ומוציא משם ב' גידין מצד זה סמוך לבשר וב' גידין מצד זה סמוך לבשר :

(א) ואח"כ מעביר הקרום כי ב' קרומים יש למוח א' שהמוח מונח בתוכו וא' נשאר דבוק בעצם הגלגולת ועל זה הנשאר קעצם הגלגולת אחר מעביר הקרום שתחת המוח הדבוק בעצם : (ב) ונוטל הלחיים וכו' ומוציא ממנו חוט של דם כתב ב"י ומ"ש רבינו שבלשון יש חוט של דם לא מוצאתי בנמרא אלא שהרשב"א והר"ן כתבו בשם הראב"ד דח"טין שבלשון בכלל דבועה הן וצריך לחתכן או ליטלן וחותכין אותו בשר שתחת השורש הלשון והמכה פי הגרגרת שקורין בליא (ראם צעפ"ל) ואסור משום מיאום שהוא תמיד מלא ליחות ורירין . טעם אחר משום שיש לו ראש ואי הדם יוצא משם לא ע"י הדחה ולא ע"י מליחה ולכך חותכין אותה כדי שיצא הדם וגם לחתוך הגרגרת והושט לשנים

באורך משום הדם שנקרש בחוכם: וכתב הרוקח צריך להסי' החוטין שבצוואר והגרון הבהמה והם מורקי שמלאים דם ובסוף ב' נידין משני צידי הצוואר אחד מימין ואחד משמאל ומוציא החוט שבאמצע הצוואר שמלא דם ע"כ. משום הכי אי חתך לאותו חוטין ומלח להו שפיר דמי וכן הוא כפ' גיה דף צ"ג אמר אב"י אית"י ר"י חמשה חוטי הוי תלתא משום תרבא ותרתי משום דמא דטחלי דכפלי ודכולייתא משום תרבא דידא ודלועא משום דמא ופרש"י דלועא חוטי הלחיים למנימי הני דמשום דמא אי מחתך להו ומלח להו שפיר דמי הנך לית ליה תקנתא: ג' ויורד משם כו' פ"י היינו תחת שורש הלשון אצל הגרנרת בשני צידי הגרנרת בפנים הלשון וב' כצד החיצון הלשון א' כצד ימין וא' כצד שמאל:

א כתב בעל העיטור ואח"כ חותך את החזות לשני צדדינו ומאותו בשר אדום הסמוך לחזה מוציא הוט של דם שאוחזו מקצת החזה עד קצתו וכן מן החזה השני נוטל הסכין ומחלק בין הכתף לגוף ונוטל את הזרוע ואת הכתף ומתחיל מראש הכתף באמצעיתו ומחתך ומוציא גיד עבה ולבן ומוליך הסכין ומחתך הזרוע על יד קצותיו עד שימשוך כל הגיד האוחזו הכתף הסמוך לשדרה עד קצות היד

זבח סדר ניקור שמואל ג

וצריך לשמוע הסנין יפה עד שיעקר אותן גידי החוטין הנמשכין ממנו מעיהרו, וכשהוא מחלק בין הכתף לגוף צריך לשמוע הסנין בשפת הכתף סמוך לשודרה ויעקור שורש גיד זה שהוזכרנו למעלה ששם השורש שלו ומוציא מצד הכתף מלמעלה חוט אחד וכן לכתף השני: ונוטל היד הוא הזרוע ומחתך בו ומוציא ממנו גיד אחד ואינו נמשך למעלה ומדתו כמדת היד ומחתך מצד היד ומוציא משם גיד אחר שהוא סמוך לעצם היד:

א ומוציא חוט של דם ידוע תדע שאותו גיד מתפצל לשנים ונראים כא' ומי שאינו יודע מזה יכול לבוא לידי מכשול כשיתחוב הסנין ליקח החוט הכפול ויזדמן לידו שיתחוב בינו לכיני שיתפצל החוט ונשאר חוט א' תוך הבשר והוא לא ידע ואשם על כן צריך לזהר ליקח שניהם כאחת ולהוציא ככת אחת: כתב הרשב"א והר"ן גוף העוף כיד הבהמה והלכך צריך לחרוץ העצם האנפיים ולמלחה וכן עצם הלחיים בעוף וכתב הר"ן כפי השוחט יש מי שאומר שאין צריכין ליטיל חוטין אלו מפני שדקן הם והדם יוצא מהם ע"י מליחה אבל אין בו דעת ר"ת והראב"ד ויש לתמוה על הרמ"א שפסק בש"ע שאין צריכין

ד זבח סדר ניקור שמואל

ליטלם וגם כד"ט כותב ששאל הנשים על המנהג ואמרו
שהמנהג כ"ש מי שאומר שכתב הר"ן שאין צריכין לט"ו
חושין אלו:

א ואח"כ מתחיל ממקום סיום הגיד המוציא
מן הזוזה ומקליף בידו אותו הקרום
שעל הכסל:

א והוא הקרום העב ולבן האסור משום חלב שעל
הכסלים וכל היגדר עמו דהיינו כל החלב אשר
תחתיו והמשוך עמו הכל אסור ותחת הכרום יש עיד
קרום דק ואסור ג"כ משום חלב ותחת אלו שני קרומים
יש חלב ובוה החלב איכא פלוגתא בגמרא פרק ג"ה
חלב שהבשר חופה נותר ופרשי שם חלב שעל הכסלים
שתחת הכליות והוא הרבא דתותי מחני שאמר שמואל
דאסור ונראה בנובה הכסלים ואח"כ נכלע תחת בשר
אדום דק ומתפשט תחת אותו בשר הכל הכסלים
ומה שהבשר חופהו נותר וכשבלה מאותו בשר יוציא
קרום עב ולבן לבד קרום הדק וקלוש המתפשט בכל
הכסלים האסור משונו חלב ותחת קרום עב יש חלב ויש
שנהגין אסור באותו חלב לפי שהקרום אינו חשוב חימוי
בשר הדק הוא אבל בארץ אשכנז נהגין בו היתר: וגם
בעיני רבי נראה דחימוי נמור הוא ומסיק שם חלב
שעל הכסלים אמר רחמנא ולא שבתוך הכסלים וניל

זבח סדר ניקוד שמואל ה

המעם דמתירין לפי זשני קרומים הם זה למעלה מה
ואחד עב ואחד דק וזחלב נבלע בין אלו הקרומים כמו
שפרשיי לעיל חלב סועל הכסלים ומתפשט תחת אותו
הבשר בכל הכסלים וכו'. אבל הקרום הדק מפסיק בין
הבשר ובין חלב שתחת הקרום העב לכן מה שלמטה
מאותו הקרום חרק הוי חיפוי בשר וכשר אבל הקרום
הדק עצמו אסור משום שהוא נוגע בחלב שתחת הקרום
העב: ומ"מ במקום שהמנהג לנקר אין להקל מאחר
שכבר קבלו עליהם איסור מבי"ש בדבר הזה שיוכל
להיות שהדין עם האוסרין: וכ"כ בי"ז זה רשוננו כתב
הרשב"א בתשובה חלב שבתוך הכסלים יש אוסרין
מפני שבגמרא הושוו אותו עם חלב שבתוך הכליות
והחלב שבתוך הכליות קיימא לן כרבא ור' יוחנן דממרמי
ליה ואנו נוהגין בו היתר דההיא דכוליא רבא ור"י חומרא
הוא דאחמירו בה:

א וכשמקליף נראין ראשי החומין שהן בכסל
והן ג' מימין וב' בשמאל ג' בימין
מתחלקין לב' ב' וב' משמאל מתחלקין לג' ג'
ונוטל ראשי הגיד בידו וממשיך ונמשכות
מאליהם כהיותו הם אכל בצונן צריך לפשפש
אחריהן:

א וכן פ"י רבינו יעקב ב"ד ב"י ס"ד חומין שבעוק

אסורים ואין חייגים עליהם והו' ממש נ' מימין וכו'
 בשמאל הנ' שכימין כל אחד מתפצל לשנים ימים והב'
 בשמאל כל אחד מתפצל לנ' וראשו האחד מחובר
 לשדרה וראשי המוצילים נדבקים תחת החזה בראשי
 הצלעות ואותן ראשי הפיצולים מצוין כחצי הבהמה
 שלפנים וצריך לחנשם אחריהן: וכן גרסינן במס' חולין
 פ' נ'ה אר"י חוטין שבעוקק אסורים חמשה חוטי איתא
 בכפלא תלתא מימנא ותרתו משמאלא תלתא מתפצלא
 לתרי תרי ותרי מהפצלא לתלתא תלתא נ"מ דאי שלוף
 להו עד חמימי משתלפא ואי לא בעי חטיטא בתרייהו
 ופי' רשי' שבעוקק תינו ה' חוטי שבכפלי פלנקטיא בעי
 לחטוטי בתרייהו עוי שימצא במספר הזה: ונוהגין לנכר
 בכל צד שג' ה' צלעות ואעפ"י שאין בצד שמאל כי אם
 שנים משום שהדבר מסור לכל ואין הכל מבחינים בין
 ימין לשמאל:

וגורר אנתו שתזחת בשר המתניים ומקלפו יפה
 יפה משני צידי הבהמה זהו תיורא דתותי
 מתני:

ועיב קאי זה על זתיכת בשר מן צלע י"ב למעלה
 כי אין שייך לומר חלב בחלק הפנים ע"כ לא
 הארכתי בו:

ואח"כ יורד לרגלים והותחין מעט מן הטלפיים

כדי שיצא הדם וחותר בין המלפיים אותן
 חומץ המלאים דם:

ונוטל הלב וקורע שתי וערב עד שיצא הדם
 וחותר העוקץ ומחתך האזנים ומשליכן
 כי הם מלאים דם:

וגם הריאה צריך לחתוך כל הסמפונים כדי שיצא הדם:
 ונוטל החצר הכבד ומקלף הקרום בצד החיצון
 נמוך לכבד:

וכי המרדכי בשנו ספר התרומה שצריך ללקוח
 היותר מבחוק הכל לפי שהחלב המכסה את
 הקרב שוכב ושופע שם אבל היותר לצד פנים של
 הריאה אין צריך להסיר הקרום שבאותו צד אין שום
 חלב ואם חתך היותר מן הכבד ואינו ידוע איזה הוא
 לצד פנים או לצד חוק צריך להסיר הקרום מב' צדדים
 ובהגיה באשרי ריש פניה כתב בשם איז שיטול הקרום
 שעל החצר הכבד לצד הכבד ושל צד הריאה מותר ונהגו
 ליטול משניהם דלא ליתי למיטעי עכ"ל: כתב המרדכי
 בריש פניה דר"א ממיץ כתב דיותרת הנקרא (אבר"ש)
 וכן פרש"י בחומש והוא בשר המחלק בין הריאה לכבד
 ויש אוכלין השומן המעורב בכבד היותרת שתחת
 הקרום מטעם חלב שהבשר חופה ואמר ר"א ממיץ
 דשיבוש הוא בידם שהבשר חופה אינו מתיר כי אם

ח זבח סדר ניקר שמואל

בכסדים ובכליות שנאי בהן על למעושי תוך אבל כיוותרת
הכבוד לא נאמר ובהן על לא שרי תוך דידה ואסור
וכן רית אסור ורזי רחה ראייתו עכ"ל וכתבו התוס' וכן
האשר"י בפניה חיל ויש לסתור מכאן דברי ר"א ממי"ק
שהיה אומר דשומן שעל היוותרת הכבוד אסור את לאחר
שיטול הקרום מעליו מדתניא בתורת כהנים כי כל אוכל
חלב מן הבהמה אשר יקריבו ממנה אין לי אלא חלב
תמימים שהן כשרין לקרב חלב בעד מומין מנין ת"ל מן
הבהמה חלב חולין מנין ת"ל כי כל אוכל חלב אם בן
למה נאמר אשר יקריבו ממנו לומר לך חלב שכמוהו
כשר לקרב אמרתי לך חלב דפנות שאין ראוי לקרב
לא אמרתי לך משמע שהייתי אסור חלב דפנות אי לא
משום דאינו קרב וא"כ חלב היוותרת שהוא קרב עם
היוותרת אסור ועי שם וכן דעת סמ"ג להתיר. וכתב
רבינו ירוחם דכן עמא דבר כ"י:

ונוטל הכבוד וצריך לזרעו שתי וערב וחיתוכו
לתחת לצוי האש ולצללותו ואח"כ יכול

לכשלו אם הודחה במים:

וצריך לחתוך אותן והגידין והקטניות באותו צד שהמרה
תלוי בו וכשזוזתכין המרה צריך לחתוך החלב
הדבוקה בה יאע"ז שזה החלב הוא חלב מן היתר שיש
בקובה שבני איי נוהגין בה היתר מי"מ אנו נוהגין בה
איסור כמו חלב דאמשתא דכן יסיר החלב הדבוקה בה

ומי שלא חתך שתי וערב צריך לנקוב בקוץ או בקסם כדי שיצא הדם וצריך לחתוך הסימננות ולהוציא הדם שכתובה והקשה הגאון מהר"ו ז"ל מאיזה טעם אנו אוכלין הכבד בלא נימור הגרום מעליו מאי שנא הכבד מן היותרת דמצריכינן להסיר הגרום נימא כמו שצריכינן לנמר חיה משום שהחלב המכסה את הקרב שוכב ונוגע עליו הינו ליצריכינן לנקר הכבד ואדרבה בכבד גופה דביק החלב כמי שפרשתי למעלה שאצל המרה דבוק וגם הכבד מונח על החיה ומפסיק בין החלב לחיה וא"כ לפיז היינו צריכים לנקר דוקא הכבד ולא חצר הכבד: ואין לומר שאני כבדא דשוע ואינו מבליע כדאמרינן כנמרא ובשיד כי הכבד לעולם פולט מחמת זוב רב הדם ואינו בולע לפי שטרוד לפלוט: י"ל התם מיירי לאחר מיתה דטרוד לפלוט ושמא האמר בחייה אינו פולט דילמא בולע נמי: וכ"ז אין חילוק בין חיה למתה דאמרינן כשם שכמהה אינו בולע הינו אמרינן בחייה אינו בולע שא"כ דדמיא חיה למתה לימא הכי כשם שכמיתה אם מונח על הכבד חלב חם הוא אמרינן לכבדא כדאמרינן כפרק גיה אריה גדי שצלאו בחלבו אסור לאכיל אפי' מראש אונ' ופרש"י החלב מפעפע הינו לימא בחייה החלב חם הוא ומפעפע: ועוד והלא אין לכבד קרום עב שיאמרו שיהא מפסיק ואפילו אם היה קרום עב מה בכך והלא מי"ט היה לנו כמו קרום שעל הכסלים

או קרומים שעל הנלוות דאמרינן שאסורים הם: ושאר
 להנאון מ"ה משה איסוריש ו"ל ואמר לו שמנהג אבותינו
 בידינו והם היו יודעים הטעם: ונראה לי לפרש כמי שפי'
 רבינו יעקב בי"ד בס' מ"ח ו"ל קיבה שניקבה טריפה ואם
 החלב שעל היתר סותם הנקב כשר אבל שעל הקשת
 אינו סותם וכן פי' עוד בס' ס"ד כקיבה יש ב' מיני
 חלבים אחד עשוי נקשת וא' עשוי כיתר רב אלפס היתר
 שעל היתר ואסר שעל הקשת וכ"כ הרמב"ם ע"כ ואע"ג
 שרש"י אוסר בשניהם בפרק א"ט אבל לענין סתימה
 מועיל דאמר ר"ן חימצא ובר חימצא חד סותם וחד לא
 סותם וסימנך יפה כח הבן מכח האב ופרש"י שם בר
 חימצא דהיינו דיתרא חלב שכמקום היתר וזהו סורחם
 כדאמרינן אינהו בני איי מיכל אכלי דקסברי חלב טהור
 הוא ולדידן אפילו נסתים לא סתום בתמיה א"כ לפי זה
 אינה צריכין לנקר הכבד כי הכבד מונח בצד ימין ועל
 הכבד מונח ההמשכ ועל המסס מונח הקיבה וחלב הנוגעת
 בכבד היינו חלב מהיתר ואף על גב דאמרינן לאכיל מ"מ
 לענין נוגעת אינו אוסר כמו שמועלת לענין סתימה ולכן
 אין צריכין לנקר הכבד אבל מ"מ אותה החתיכה הדבוקה
 בחלב הכליות כגון חתיכה יתרת שיש בכבד היינו אצבע
 הכבד שקורין בליא דומין וגם מעט מן הכבד הדבוקה
 שם לפי שהחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד וכן
 החתיכה יתרת צו"ך לנקר מן החלב הדבוקה כי לרוב

זבח סדר ניקור שמואל יא

מעמים נמצא שם חלב טן הכליות: אבל מימ קשרה
למה צריכין לנקר חיה אם הכבד נופא אין צריכין לנקר
מכ"ש החצר הכבד: וי"ל שצריכין לנקר חצר הכבד
בצד ימין גזירה אטו חיה שכצד שמאל כי שם מונח
הפדר דהיינו חלב שעל הקרב: וא"ת הלא המחול מונח
בצד שמאל ומכסה את חיה ואמרינן קרום שעל המחול
אסור ואין חיובים עליו וכתב בני הטעם למה שבמקום
עוביו אסור מפני שהוא מחובר שם לכרס משמע דוקא
הדר המחול דהיינו בסומכי הא כולפי פותר דאין שם
חלב וא"כ לימא כשם שהמחול אינו אסור משום חלב
ה"נ לימא לחיה וגם המחול מכסה חיה: וי"ל דהמחול
אינו מכסה אלא הקרום הלכן שיש בחיה אכל הבשר
האדום שיש בחיה אינו מכסה ולכן צריכין לנקר חצר
הכבד משום ששם הוא חלב המכסה את הקרב ומשו"ה
צריכין לנקר חיה בצד ימין גזירה אטו צד שמאל: ועוד
לפי שאין הכל בקיין איזה חיה של צד ימין ואיזה של
צד שמאל ומשום ספק צריכין לנקר השני צדדין: כהיבה
אנו נוהגין כרש"י וכאסור"י להסיר כל חלב שיש בהקיבה
בין שעל הקשת ובין שעל היתר וכן כתב בני וי"ל
וכן דעת הסמ"ג וכן דעת רבינו ירוחם וכתב מהר"י
בן חביב וי"ל ובזמן הזה ראוי לנהוג בו איסור אפי' לדברי
הרמב"ם שאמר ככ"מ לא נהוני בני איסורי ושרי וכבר
נהגו עתה איסור וכן הודור שלפנינו א"כ אין בנו כח לחזור

ולנהג מנהג היתר עכ"ל כ"י : ההמסס ובית הכוסות וכרס צריך להקליף מכול חלב שיש עליו וכל חלב מה שהוא תחת הקרום וכן הדגיה באשר"י בא"ז ויל אחר שמסירים חלב שעל הכרם יש קרום על הכרם ותחת אותו קרום יש חלב דבוק לכרם ואסרו רבינו אפרים וכן אני נוהגין לגורדין ורבינו יואל התירו וכן נוהגין הקדמונים גדולי היינוס לאכול כל הדבוק לכרם עם הטחול ומה שמצד הטחול ותחת הטחול אף על פי שהוא דבוק לכרם אוסרין וראויתיהן בא"ז: ומוד הנהייה שם מא"ז ויל שאכתי מויר ראבייה חלב הדבוק לכרם שנחלקו בו רבינו יואל ורבינו אפרים ואנו במלכות ארץ כנען נוהגין בו איסור בדברי ר"א ואתם נוהגין בו היתר בדברי ר"י אם שייך בכאן לומר אינה: מיכל אכלי אנו מיסתם לא סתים לן: ואינו זוכר שהורה לי בדבר זה כלל ע"כ טוב להחמיר:

כתב בעל עיטורי ונוטל הטחול ומקליף מעליו קרום עם החלב שעליו פירש שעל הטחול מב' צידי הטחול ואע"ג דאינו חייב אלא על דד הטחול ופירש"י בפ' ג"ה על דד הטחול קרום שעל מקום עוביו ע"כ והפעם כתב כ"י שבמקום עוביו אסור וחייבים עליו היינו מפני שהוא מחובר שם לפרש. וכתב המרדכי בפ' אי"ט ד'איתנו שלא כנגד הדר אסור משום

זבח נדר ניקור שמואל יג

הרחקה וכ"כ הסמ"ג שאין אסורים אלא מדברי סופרים
וגרסין בס' ג"ה א"ר המנונא הנא קרום שעל המחול
אסור ואין חייבים עליו ומקשה שם והתניא חייבים עליו
ומתוך מחול אסחול ליק הא כנגד הדר הא שלא כנגד
הדר ואנו נוהגין להמליך משני צידי המחול ונוטל ראש
הניד שבתוך המחול ומושיך אורתו ונמשכין עמו נ' גידין
שבתוכה האסורין משום חלב כדנרכינן כן במס' חולין פ'
ג'ה חמשה חומי כו' תלתא משום תרבא כו' דסקלא
ודכפלא ודכולייתא משום תרבא וכ"כ ב"י שאביו היה
נוהר שלא היה נפסק שום חוט מהם וצריך לחמט
אחריהן כמו של חומין שבכסלים וכן כתב הרשכ"א
בתורת הבית היטין שבכוליא ושכמחול אסורין משום
חלב וצריך לשרש אחריהן :

כתב בעל עיטור ונוטל הסכין וחותרך בתוך
הכוליא ונוטל שורש של גיד מתוך
הכוליא עד קצותיו וכן יעשה לכוליא שנית :
וניטל הכוליא ויש עליה ב' קרומים הכרום העליון
חייבים עליו והקרומ התחתון אסור ואין חייבים
עליו כדגרסין בפנ"ה א"ר המנונא קרום שעל נבי כוליא
אסור ואין חייבים עליו והתניא חייבין עליו ומתוך ליק
הא בעלאי והא בתתאי ומירשיי שם עלאי חלב ממש
שעל הכליות והוא חלב גמור התאי קרום ואין חייבין

עליו וסיר השני קרומים. ובלובן כוליא יש אוסרין ויש
 מתירין ורש"י פי' המחמיר יחמיר והמונע לא הפסיד
 כדגרסינן בפ' גיה לובן שבכוליא רב ור' חייא חד אסר
 וחד שרי רבה מחמט ליה ר' יוחנן ממרס ליה ופרש"י
 משרש אחריו ורב אשי קאים ליה והכי נהגו לשרש
 אחריו מאחר שרש"י לנסתפק בו וגם ר"י ממרס ליה וכן
 פי' הרי"ד יונה ו' ל דהמחמיר היה ר"י, ואכ"י דינא דאורי'
 קאמר הלכך ראוי להחמיר כר"י לשרש אחר הלובן
 שבכוליא עכ"ל: כותב ב"י וזהו שכתב רבינו יעקב ב"ד
 סי' ס"ד ורש"י פסק לחומרא דמישמע דהכי נהיגין וגם
 המרדכי כתב ומאחר שרש"י ותוס' מספקא להו טוב
 להחמיר וכתב בדרגה באשר"י בשם א"י מיהו אם נמצא
 קצת שלא שרשו לחוק ונצלה או נתבשלה עמו לא
 אסרינן ליה ע"כ: חלב שעל הדקין אסור ודווקא באורך
 אמה משמחזילין לצאת מן הקיבה אבל מכאן ואילך
 שומן בעלמא הוא ומותר כדגרסינן בפ' א"ט ריש מעיא
 באמתא בעי גרירא פרש"י וזהו חלב שעל הדקין
 כשמעיים מתחילין למשוך. והוי חלב שעל הדקין אסור
 עד אמה לדברי ר' ישמעאל מפני חלב שעל הקרב שקדין
 טוליא וכליא קורין (נעמ"ק) מחובר בו הכתוב מרבייתו
 מן ואת כל חלב ע"כ א"כ לפ"ו משמע דדוקא דיש
 מעיים בעי גרירה לפי שהפרר דבוק בה הא שאר בני
 מעיים אינה צריכים גרירה וכן משמע ב"ד ס' ס"ו וז"ל

זבח סודי ניקור שמואל טו

וניטל הדרא דכנתא ומקדוף מעליה קרום של חלב וכו' ואין הדרא הוא הדקין כי הדרא ודקין תרי מינין כי הדרא מינח באמצע הכנתא והדקין בראשי הכנתא וזה יוכיח עליו כי לשון הדרא הוא לשון סוכב כי הדרא מונח מסוכב באמצע הכנתא כמו פ' כפודה : וכן משמע עוד ב"ד בס' מ"ז שהדרא ודקין תרי מיני הן וז"ל ניכבו הדקין טריפה ואפי' ליחה שבהן סותמתו אינה סתומה ואפילו היא דבוקה בה הרבה וכו' ואם חלב טהור סותמתו כשירה שכל זלב טהור סותם וכו' והדר מפרש הדרא דכנתא כאנפא נפשי' וז"ל הדרא דכנתא שניקב א' לחבירו כשירה שחבירו מנין עליו ואין צ"ל אם ניקב לכנתא שהכנתא חלב וטהור הוא וסותם א"כ משמע שאין הדרא הוא הדקין א"כ משמע שמולפין הכרום דווקא מן הדרא ולא מן הדקין כי דווקא ריש מעיא כאמתא בעי גרירה ותו לא : ומצאתי כתוב בהלכות ניקור של הגאון מהרי"ו ז"ל שלמד הלכות ניקור מר' אליעזר מפראנקפורט וז"ל ושאלתי את פי דיגאן מה"ז משה איסרלש ז"ל על מה שנוהגין הנשים לקלוף גם הדקין בענג ואמר לי לפי שאין הנשים בקיאים איזה ריש מעיא לפי שהדקין דבוקין בכנתא אבל בבהמה גסה שהמכחים חותכין הדקין מן הכנתא וריש מעיא הוא נשאר דבוקה בקיבה וכשמנקרין הקיבה או הם זורקין הריש מעיא מן הקיבה ושאר מן הריש מעיא הוא דבוקה בחלחולת

שקורין טבחא והשוחט זורק אותה לכן בכהמה גסה
 אין צריכין לקלוני הדקין : ומה שנוהגין להקליף בעל
 היינו משום ספק שאין בקי אין איזה ריש מעיא עכ"ל :
 וכתב המרדכי ריש מעיא באמתא בעי גרירה וזהו חלב
 שעל הדקין פרשי שריבה אותו ריע מכל החלב
 והדקין דבוקין בקיבה מצד אחד והחלב המכסה את
 הקרב הוא מתפשט על הדקין ומקום פישוטו בעי
 הדקין גרירה הלכך צריך לתת לב על מקום פישוטו
 וכשהטבח מושך הדקין כשעודו חמין אינו נדבק חלב
 בהן ונשאר אותו חלב הטעון גרירה בהדרא דכנתא
 הלכך הבא לאכול מן הדרא דכנתא יגדר אמה מן
 החלב לצד הקיבה ואם משך הטבח בידקין ולא נודע
 מקום צד הקיבה צריך לגלח ולהתוך הדרא דכנתא
 סביב עוביו כדינר והב במקום שנסתפק בהן עכ"ל : אם
 כן משמע לפי פירושו דווקא ריש מעיא באמה בעי
 גרירה ותו לא ומזן שאמר מתפשט על הדקין ומקום
 פישוטו בעי גרירה הא שאר דקין אין צריך לגרור
 וקשה לי מה שאמר הדרא דכנתא דצריכין לקליף
 משום שאנח בחלב המכסה את הקרב . ולכן הקרום
 אסור משום שנוגעות בחלב איכ לצרכינה גם לדקין
 לנקר שהרי גם הם מונחים בחלב המכסה הקרב דהרי
 הם דבוקים בכנתא : ושאלתי כמה נשים זקנות
 המנקרים הכנתא ואמרו שכך הוא המנהג ואמרו לי שגם

זבח סדר ניקוד שמואל יז

הם שאלו כמה גדולים ואמרו להם שכך הוא המנהג אבל איני יודע מאיזה נזעם נהגו בו היתר ומה שפירשתי כי דווקא ריש מעיא בעי נרידא ותו לא כמו שכתבו הנאונים כמו שפרשתי נ"ל שלכך הם אומרים ריש מעיא משום שעונשו מרובה הא שאר דקין נהי דלא מחייבים עליה כרת מימ לאסור אותו ואין חייבין עליו כמו שמצינו גבי כ' קרומים של כוליא דעילאי חייבין עליו ותתאי אין חייבין עליו ודלמא אלו הנאונים מורים בזה שיהא לכל הפחות אסור ואין חייבין עליו ואין תירוק ומאחר שרוב העולם נהגו בו היתר והם סומכים על המנהג והמנהג עוקר הלכה אבל המחמיר תעיב צריך להסיר בין בכהמה גסה ובין כעגל הקרומים משני צידי הכנתא דפי שאינו מונח מכופל כל כך כמו בכהמה דקה אבל בכהמה דקה דהיינו בכבשים שהכנתא מונח מכופל דכן נורהנן שלא להקליף כי אם בצד א' ודווקא אותו צד החצון שהבני מעיים מונחין שם והיינו הדרא דכנתא כמו שפרשתי למעלה איזה נקרא הדרא אבל מי שאינו יודע איזה חיצון ואיזה פנים מוטב שיסירם מכ' צדדים דלא ליתי למטעי אבל בעינים ותישים נוהגין העם שמקלפין מכ' צדדים ויישר כחן מפני שהן מרבהן וחיישינן שמא בחי' פרוקי מפרק צריך ללחתוך החוטין שבהן: וכ"כ ביד בשם הרמב"ם חוטיהלב וחושי היד וחוטו העוקק וחושי דחי התחתון שכצד הגלשון מכאן ומכאן וחושי הדקין כמו

יח זבח סדר ניקור שמואל

בית עכבש מסובכים זה עם זה וקרום שעל המוח וקרום של הבצעים לאחר ל' יום אסורות משום דם ואזן חושי דם מי שהוא בקי נהגן מותחין ונפסלים היטב עד שלא ישאר אחת מהן עכיל:

כתב בעל העיטור ויש מהגאונים שאמרו ריש המעיים שצריך לגרור הוא המעיים שיוצא בו הורעי שהוא סוף המעיים והוא שמורין מבח"א והוא החלחולית:

כשיד בסי' סיהו"ל וממשיך את החלחולית וכולה קרום של חלב שעליה עם אותו חוט של דם מקצה אל קצה ונוטל הסכין ועוקר כל אותו חלב הסמוך לחלחולית מכל צדדין מעיקר האליה עד מקום שעקר ממנו בשר המתניים שקורין (לונב"ל) והוא (לידווי"ץ) ע"כ פירש כי שם דבוק החלחולית בזלכ המתניים דהיינו בין הכליות וכתב עוד עם כל אותו החושים המעירב' עם אותו חלב עד שמנקר יפה מקום שחלחולת קבוע בו מחלב חוטין וכל דבר עכיל פירוש עם אותו חלב והטעם לפי ששרשי החלב שעל הבטלים נקשרים שם וגם משום תרכא דקולבוכתא שהוא דבוק שם ומה שאמר מקום שחלחולית קבוע בו נ"ל שהוא החלחולית המטונפת שקורין אות' מע"י אלסור' ומה שאמר מחלב וחוטין וכל דבר נ"ל שזהו בשר שקורין

בליא (פוי"ר פלי"ש) או קראישינא הדבוק שם במכחייא
 וצריך אותו בשר לקליף הקרום מעליו: כתב כ"ד סי'
 ס"ה בשם בעל העיטור ומחרתך אותו חלחולית המטונפת
 שקורין (מבע"י אלסור) עם אמה מבני מעיים ומשליכו
 לפי שאינו ראוי לאכילה אותו שהוא מקום קבוע לבני
 מעיים וקורין אותו כנתא ובל"א (יבלי"ן) והוא אסור לבשל
 ומותר לצלי עכ"ל: וקשה לי באיזה חלחולית אומר אם
 בחלחולית שמורין (פנח"א) שיוצא בו הרעי והלא לרוב
 הדיעות אין צריכין לנקר אותה ומתירין בלא ניקור חוץ
 מן הנאונים שסוברין שצריכין לנקר אותה ואם איתא
 שהם סוברים כמו שגיר"ש בעל העיטור שחותכין אותו
 ומשליכין עם אמה מבני מעיים אם כן למה מצריכין
 לנקר והלא חותכין אותו ומשליכין. ועוד מה שאמר
 ומחרתך אותו חלחולית עם אמה מבני מעיים ומשליכו
 קשה מאי עם אמה מבני מעיים והלא הוא עצמו נקרא
 מעיים כמו שאמרו הנאונים שריש המעים הוא המעי
 שיוצא בו הרעי, ועוד הלא באותו ריש מעיא שמוציא בו
 הרעי אינו דבוק בו הבני מעיים שהוא הדקין כי אם בני
 מעיים המונחים בהדורא כמו פ' כפולה. אלא ע"כ אינו
 אלא אותו חלחולית היינו חלחולית הגדול שהוא סוף מן
 הדקין כי הדקין מתחילין מן הקיבה והולכין בעינול הכנתא
 עד החלחולית הגדול המטונפת ומחוברין באמצעות
 החלחולית וקורין המטונפת משום שכל הרעי שיש בדקין

הולכין שם ושם מתקשה הריאה ומאותו החלחולית
 דהיינו בצד השני מתחילין הטבחיא המונחים בהדרגא
 באמצע כמו פ' כפולה אבל מ"מ קשה למה משליכין שם
 אמה מבני מעיים והלא אותן בני מעיים אינם אסורין כי
 אין שם שום חלב כי דוקא ריש מעיא באמתא אמרו
 חכמים שצריכין לנקר משום שהחלב המנמה הקרב
 דבוק שם כמו שפירשתי אבל שאר הדמין אינם אסורין
 כי אין שם חלב איכ למה משליכין אותו אלא צ"ל משום
 דמיואום הוא שכל הרעי שיש בדמין הולכין שם ושם
 מתקשה הרעי לבן מושליכין אותו: ובכנתא גופה שקורין
 אותו (זי"ם) ובקצת מקומות קורין אותו (פרי"ז) יש בה
 דם וכתב הרשב"א יש גדולים שאסרוה לקדירה אפילו
 בחתיכה ומליחה לפי שמלאים חוטיין דם ועכשיו נוהגין
 בו היתר ואותן חוטיין כשארם בקי בהן מותרין ונפשלין
 היטב עד שלא ישאר אחר מהן ע"כ: וכן צויתי לנשים
 המנקרין הכנתא שצריכין לחתכן לאותן הגידין אף על פי
 שאי אפשר לחתוך נל אותן הקמנים מ"מ כל אותן חוטיין
 הגדולים שיש באמצע הכנתא ומאותן חוטיין גדולים
 מתחלקין לחוטיין קמנים וא"כ כשחותכין החוטיין הגדולים
 או הדם מן החוטיין הקמנים יוצאין דרך אותן החוטיין:
 יש אומרים כיון שאין מחויבין דם בבני מעיים אין מולחין
 אותו עם שאר בשר כיון דלא מרידי לפלוט בלעי וריי
 התירו וכ' הרשב"א נושמו לחין החלחולת אין מולחין אותו

זבח סדר ניקור שמואל כא

בצר פנימי מעכר המאכל אלא בצד החיצון ששם שומן
דבוק שמחויקין שם דם:

מאוד מאוד צריכין היה הגדולים הרבנים נרצו להזהיר
את הקצבים בעת שמחלקין וחותכין את הבהמה
לשנים היינו חלק א' הוא חלק פנים שמורין בלא
(פרעויות) וחלק ב' הוא חלק אחוריים וכשמניחים הקצבי'
י"ב צלעות לחלק הפנים יהיו והירים שיחתכו בשוה ולא
יזונו את ידם לחתוך למעלה אפילו כל דהו מבשר שבין
צלע י"ב לצלע י"ג ששייך לקושליך עצמו שצריך
לנקר אותו היטב וסיוע לדברי מדברי בעל העיטור שכ'
וגרר אותו חלב המתננים שאמר שמואל אלא צ"ל
שטעמו משום שנחתוך לה"ב מעט מהקושליך וזהו בשר
הכהנים לכן צריך לנקר מכ"ש הבשר שבין צלע י"ב
לצלע י"ג ששייך לקושליך עצמו שצריך לנקר אותם
היטב: וכשמניע בסוף הצלע וחותר בכסלים בשיפועי צריך
ליזהר מאד שלא יחתוך למטה מהטבור כי אם עד סוף
הטבור ממש כי הכסלים למטה מהטבור שייכא גם כן
לחלק אחוריים וצריכין ניקור כאשר אבאר להמן בעוה"ז
אצל הדיעטול שתחת ההוי"ך פלעה: ומכ"ש כאם
שנודמן לפעמים צלע ככל צד או בצד אחד יותר מי"ג
צלעות עם הצהע הקמנה והקצבים מניחים בעוה"ז י"ג
צלעות כזכר פנים ועליהם נאמר נעוית אשר לא יוכל
לתקן שהם מאכילים מריפות לישראל ומכשילים את

הרבים באיסור נמור ע"כ אמרתי גם על זה יזכר אלהי
 למוכה על גילוי וסימן טוב מילתא הוא שיוכלו הגאונים
 הרבנים לחקור ולדרוש אחרי הקצבים המנקרים אם
 עושים כהלכתן משא"כ כשלא היו בידם סימן הנ"ל לא
 ידעו מאומה ומכח זה עושין שהי רעות לא די שמניחין
 הבשר בין צלע י"ב לצלע י"ג לחלק הפנים אלא שחותכין
 בשיפועי בכסלים שתחת הטבור השייך לחלק האחור
 וזהו צריך ניכור מן מנקר מומחה. ע"כ אתם הדבקים בה'
 אלהיכם חיים עמדו ונדרו הפרצה הזאת אשר לא יעשה
 בישראל ולא יודון עוד :

הא לך סדרי ניכור שר אחוריים

של חיה כשל בזמה רק החלבים שקרבים עד
 גבי המזבח בחיה הן מותרין אבל הגיד וכל
 הבא מכוחו דאכור בירך הבהמה אסור נמי
 בירך חיה כמו שכתב בעל העיטור ז"ל הירא
 דבר ה' המנקרים כהלכתו ובמשפטו צריך
 שיהא בידם ובראשם שלשה כללים הללו :
 הכלל הראשון הוא שכל המנקרים מחוייבין לידע איזה
 גידין האסורין משום נ"ה ואיזה גידין האסורין משום
 חלב ואיזה גידין האסורין משום דם בפרשות ואעפ"י
 שידע אותו בכלל כמו שאמרו חז"ל כל הגידין בכלליהם

ק"א וסימנך כי כל שלחנות מלאו ק"א והגידין האסורין
 משום חלב ומשום ג"ה המה נ"א וס"י אל תאכלו ממנו נ"א
 מ"מ צריך לידע כל אחד בפני עצמה כפרושרוש איזה אסור
 משום ג"ה או משום חלב וצריך לחשוש אחריהן עד שרשיהן:
 הכלל השני שכל המנקר יכיון כקלפו שיקלוף דק היטיב
 הרי הוא משוכח שמחייב אדם לחום על ממנם
 של ישראל כשאחול בשם שאסור להתיר את האיסור
 כך אסור לאסור את ההיתר לכן כשמתחיל לנקר
 וחותר תוך הבשר להוציא ולחתוך משם הגידין לכידוע
 לו לכל אחד בשם ויוזיע צורתו . אל יחתוך מן הבשר
 מעט מעט מחמת שאין הגיד מנולה לפניו בהויירתו
 ובצורתו כזה עושין שתי רעות רע לשמים ורע לכריות
 רע לשמים מחמת שחותך כסומא בארובה נראה ואין
 רואה את כל הגיד לפעמים מניח מן הגיד ואינו מרניש
 כי לפעמים הולכין הגידין בעקמומיות וכיון שהוא חותר
 לאחרים מעט כאן ומעט כאן נמצא אותן חתיכות שאינו
 רואה אינו חותר ומאכיל דבר האסור מן התורה . ורע
 לכריות מאחר שחותך פעם אחר פעם מכלה בשר יותר
 מדאי משאיכ אם מחפש תחילה היטב אחר הגיד שיראו
 בעיניו הגידין בהויירתן ובצורתן או יוכל לחתוך ולהוציא
 כל הגידין עד גמירא וגם יוכל לדקדק שלא יחתוך מן
 הבשר כ"א כדי צרכו ולא יכלה ממון של ישראל : וגם
 כל המנקר צריך לידע שהטעם הקליפה שאנו מקלפין

מן הבשר משום שהשומן מהגיה ומהחלב מתפשט ומתפרד בין הדביקות ובין הפרישות :

הכלל השרישי שכל המנקר בשר לא יתנו הבשר מידם עד שעיינו נוו פעמיים ושלוש בחודין ובסדקין שלא נשאר שום איסור אף שלא כשיעור במקום אחד ואם נמצא אחריו חלב או גיה כשיעור מעבירין אותו ומלקין אותו מכת מרדות א"כ אוי לאותה בושא כל ימיו בחרפה ובושה והעבירה גדולה בידו : לכן יהא כל המנקר ירא חמא וחרד על דבר ה' ויעשה מלאכה זו באמינה יהי נקי מה' ומישראל : כיצה זכר כל זמן שלא היה שלשים יום מותרין במליחה בלא קליפה אפילו למדידה אפילו אם יש בהן כמו חוטין אדומים ואם היה לו שלשים יום רואין אם יש בהן כמו חוטין אדומים אסורים לקדרה בלא קליפה אבל לגולי מותרין צריך להסיר שני קליפות ואלו הקרומים אסורים משום דם :

הכחל קולף ממנה קרום הלבן והעב וכורעו שתי וערב וסחו בכותלי ואם קרעו היטיב אין צריך לסחו בכותל ומותר לכתדוילה לחתכו בסכין של בשר ולהניח בכלי של בשר אחור קריעה ושיחה ואם בשלו בכררה לבדו מצריך קריעה ושיחה ושתהא הקדרה מיוחדת לה : וניל מה שנוהגין לקלוף ממנו קרום העב והלבן אינו אוסר אותו קרום אלא משום שנוגע בכוחלא והוא אסור משום בשר בחלב ואין לאסור אותו קרום אלא כמו

זבח סודי ניקור שמואל כה

שיעור הכחל שאם לא תאמר כן האיך אנו אוכלין החזרה והלא הקרום הוה הולך על פני כל הכסלים עד החזרה ולפייו היה הקרום הוה העב כשירה בשור (כהוי"ך פלע"ק) לפי ששם אין שייך לומר בשר בהלב אבל אנו נוהגין איסור בשור גזירה אטו פרדה ואנו נוהגין גם להסיר מן הכחל אף החוטין המונחים בכחל משום שהחוטין הם מלאים דם וגם (הדר"י) שמונח בכחל או (כהוי"ך פלע"ק) ואסור משום מיאוס ונכוהבשר אדום שיש (כהוי"ך פלע"ק) וגם גיד הערוה צריך להסיר משום בשר הערוה: ורחת הכחל או (ההוי"ך פלע"ק) יש שם חתיכות בשר אדום וארכו ורחבו כמו הכיזל או (ההוי"ך פלע"ק) וקורין אותו בל"א (ראם ברעטיל) ובפוילין קורין אותו (ראם לעפכי) יסור ממנו הקרום הדק מה שלצד פנים ומנקה יפה מכל חלב שבו ולמעלה אל צד הקרום העב בממום שמראהו לבן צריך לקלוף כמי שני אצבעות ששם נוגע חלב הכליות וכן בצדדים ששם נוגעת החלב: ובאותה חתיכה האדום שקירין (ברעטיל) יש שם גידין והם אסורים משום חלב ג"ה והם שלשה גידין ונחשבינן כאחד מפני שבאין מגיד א' ומתחלקין לג' והם נראין וצריך לחטט אחריהן: ואעפ"י שבעהמ"ה ספר מדרת אהרן כתב שאין צריך לחתוך (הברעטיל) לשנים כי אם כמו רוחב יד לא מצא ידו ורגלו והוא בודה מלכו ומאכיל טריפות ובפרט שהוא עצמו כותר את דבריו וכתב בספרו ס'

מֵא שאלו נידין אסורין משום גיה וזהו הכלל ידוע שכל
 הנידין הבאין מחמת גיה צריכין חיטוטי בתרייהו. ואף
 גם זאת שהוא עצמו מונה אותו ניד תוך הנ"א נידין האסורין
 משום גיה אשר צריכין לחטט ולא זו אף זו שהלך אחריו
 הר"ר דוד אלברשווילר אשר חיבר ספר צינה דוד
 ומקום דוד על הלי ניקוד שלמד אצליכאן קיק ליסא היה
 ולכש המלית שאינו שלו לעשות חיבר חיבר וא"כ ולא
 ידעיוני והוא גיב כתב שאין צריכין לחתוך רק עד החצי
 וכתב גם כן הטעם שאותו ניד בא מן החלב גיה: והוא
 ראה וידע כאן בקיין ליסא מהטט אחריו עד סופו ואשם
 והורה הלכה בפני רבו והתיר את האיסור וגם הוא עצמו
 מונה אותו ניד תוך שאר נידין האסורין משום גיה אשר
 צריכין לחטט וכתב גיב הטעם שאסור משום גיה ומיקל
 בזה שאין צריכין לחטט אחריו וגם הגאון מהר"ו ז"ל כתב
 שהוא היה נהוג לחטט אחריו וכתב עוד וז"ל ז"ל שיש
 למחות בהן אותן שאין מחפשינ אחר אלו הנידין: ע"כ
 ראוי כל המנקר שיזוג ירא חטא וחרד עד דבר ה' ונהג
 עצמו כדברי המתבר בעל מ"א או כצינה דוד יפשפש
 במעשיו ויעשה תשובה:

והמנכר את הכסלינו יסיר הקרום העב והלבן וגם הקרום
 הדק שתחת הקרום העב כמו שפרשתי למעלה
 אלא שלמעלה דיבר בחציו של פנים וכאן מירי בחציו
 של אחרנית ואותן חתיכות בשר ארום שאלו הקרומים

זבח סדר ניקור שמואל כז

דבוקים בה יסיר ניכ שהוא אסור משום חלב מתנים שחלב המתנים מתכמה בו וזהו חלב שאמר שמואל האי תרבא דתותי מחני כמו שפרשתי וזהו חתיכת בשר הוא עליון מני חתיכות בשר המונחים זה על ע"ג זה אלא שזה העליון אסור והשונים מותרין וזה העליון הוא המונח לצד פנימי דהיינו לצד חלל הגוף וקורין אותו (דאז מריפה קאלני"ר) ואסור משום חלב ותחתיו מונח עוד שני חתיכות בשר זה ע"ג זה ואותו חתיכת בשר המונח באמצע שקורין בל"א (דאס כשרה קאלני"ר) משום שהם דבוקים בחלב המתנים והבהמה בחיי פרוקי מפרקי וצריך להקליף אותו בשר האמצעי משני צדדים בין למעלה ובין למטה וצריך לחתוך גם הקנוקנות אנ"ג חתיכות בשר השלישי התחתון שקורין בל"א (טעלי"ר או דע"כ) אינו צריך להלוף אלא בצד אחת וצריך למשוך ממנו הנידין שבאו מהקושליק כמו שאבאר לקמן ולמעלה (בדע"ק) נגד הקלין יש שם עור לבן ומורין אותו (מריפה ליי"ך) ודבוק בחתיכות התחתון שקורין דעק נצד אחד ובצד השני דהיינו הקרום הלבן הכונה במלין וצריך להסיר אותו קרום אעפ"י שמראהו מראה כסף אפ"ה מריפה לפי שעומדת בין הורכים והקרומים מושכין לכאן ולכאן לבן נוהגין להסיר אותו וכשכלים ג' חתיכות דהיינו כלפי חוט השדרה יש שם חלב המתנים שאמר שמואל האי תרבא כו' ושיעור רחב של זה החלב בשור הגדול כמו שפח

ומנח באמצע בין אלו הג' חתיכות ובין בשר שמורין (קושליץ) או חוט השדרה או (גרא"ד) וזהו החלב מחפשמ בין אלו הג' חתיכות וזהו פרוקי מפרמי כמו שפרשתי למעלה :

כתב הרא"ש לפי שאין הכל בקיין באיזה מקום הבהמה מתפרקת בחייו נתן הרמב"ם ויל סימן לדבר וכתב כ"מ שתמצא בו חלב תחת הבשר והבשר מקיפו מכל סביביו ולא יראה עד שיקרע הבשר הרי זה מותר : העוקץ שמורין זנב נוטל הסבין ונורר מאותו הפנים שר הזנב המכושין על ירך הבהמה נופן חומרי והם מקומות גבוהים קצת עד שישתנוי כל אותן מקומות השפלים ולא ישתיר לכל פני האליה לא בשר ולא שמנונית אלא גיררין יפה מן העצמות מן אותו צד המכסה את הערוה ונתב ב"י וחזתכן באליה בין הפרקים ומוציאין ממנו חוט שמתחלק לשנים וממשיך החוט מעיקר האליה עד קצותו משום החוטי שבזנב אסורים מפני שיונקן מחלב הכליות לפי שהוא בא מחוט השדרה כשם שבחוט השדרה טריפה משום שיונקים מחלב הכליות הג' חוט הזנב יונק מחוט השדרה :

א חתיכות בשר שקרין אליה ובקצת מקומות קורין אותו (ווייסר בראמין) קילפין אורו על פני כולה לצד פנימי משום שיש עליו חלב שעל הכסלים לפי שחלב

זבח סדר ניקור שמואל כט

הכליות וחלב האליה הבוקים זה בזה ועל שם שיונקים קרוי לו חלב שעל הכסלים ולעולם האי תרביא הקילבוסתא הוא חלב דהאליה וכ"כ ב"י בשם הר"ן וחלב זה אטור וענוש כרת:

ג חתיכות בשר שקורין (צעך בראטין) ועל שם שהוא קשה לפי שהבהמה שוכבת עליו וגם יש בו מינ שהוא גיב קשה לכן קורין אותו (צעך בראטין) והוא דבומה בחתיכת האלי בשמפרידין האלי מן הוד שמורין (איבערשאל) ושאר דבוק ב"אלי עצם הנקרא הנק"א ומונה העצם בין האלי ובין (הצעך בראטין) צריך להקליף על פני כולה עד לוכן כסף ולוכן כסף צריך לנקר יפה ונקי מחלב שבו ועצם הנק"א צריך לנקר אותו מן הבשר ומן השמנונית הדבוק בו עד שנראה ב' עיכצין מן העצם המחוכרין למטה כנשר: ג חתיכות בשר שמורין (היילכדיג ברעטיל) דנוק (כצעך בראטין) תקלוף מב' צדדים ובין (הקיילכדיג ברעטיל ובין (הצעך ברעטיל) יש שם חלב וצריך לנקר אותו יפה ונקי ופעמים נשאר למטה בין (הצעך בראטין) ובין (הקיילכדיג ברעטיל) מעט מן הגיד החצון צריך להסיר אותו הגיד:

א בחתיכת בשר האלי יש בו ה' גידין העליונות לצד (הצעך בראטין) אסורין משום חלב דהיינו חלב גיה ושל מטה נגד הונב אסורים משום דם וג' האסורים משום

דם הא' קורין אותו קנוקנא גדולה והשני עומדת
 אצל העצם והנק"א והשלישי עומדת אצל
 שומן האלי ונקר"אין גיב מנומנות ועליו יש חלב
 דקילבוסתא ואותו חלב ושומן האליה דבוקים זה בזה ואין
 ביניהם אלא גיד א' ולכן כעין קרום ומראהו כמראה
 שומן ומה שעל ארזו גיד שהוא כעין קרום לבן אסור
 בכרת ומה שתחתיו מותר מטעם שהחלב מחפה וצריך
 לנקר אותו גיד יפה ובשביל שהוא לבן טועין בו בני
 אדם ואין יודעין להפריש בין חלב לשומן ונכשלין בה
 לכך צריך ליתן לב על זה ולהזהיר ולהבדיל בין טמא
 לטהור ואיזה מנקרים אינם יודעין ומכירין הגיד הלבן
 נוהגין ליטול השומן עד חציו הדריון שיש שם ואז לא
 נשאר שום חלב באותו מקום ואנו נוהגין לחתוך כל הגידין
 באותו מקום משום תרואה והן האליה עם עצם שקורין
 (הנק"א) שם מונח (הלונב"ל הטריפה) ומתחיל תחת
 העצם סוף חוט השדרה ונכנס עד תוך האליה (והלונב"ל)
 אסור משום שמונח בתוך תרבא דקילביסתא כי שם
 תרבא דקילבוסתא וענוש כרת :

ג (ובצעך בראשין) יש ג' גידין האסורין נשים גיה ב'
 עומדים אצל המ"כ לפעמים מתחלקין לב' גידין ולפעמים
 מתחלקין לג' גידין ונקראים (מ"ם אד"ר) ואותו השלישי
 הוא גיד קצר ועומד גיב אצל המראה כסף ועל אלו
 הגידין צריך לחטט אחריהן כי אסורים משום שומן גיה

ומפני שזה הגיד הקצר בא מן אלו שנים לא נהשב
 במנין כ"א רק אלו ב' . ובס' צינה דוד כתב שזה הגיד
 הקצר הוא מן הגיד החיצון ומעות הוא בידו כי למטה
 ממנה יש עוד ב' גידין ונקראין (נעפלי"ך) וזהו הב' גידין
 באין מגיד החיצון וגם המהר"ו כתב שאותו גיד הקצר
 הוא מן ג"ה ע"כ הדו"ר אתם ראו שאין בספר צינה דוד
 מעשה ידו שאין יוכל להבחין בין גיד לגיד ומכ"ש שאין יוכל
 להמציא איזה דבר חדש והגיד השלישי האסור משום חלב
 ג"ה הוא מונח למטה מארו הגידין ומורין אותו ברי"א (צע"ך
 אד"ר) וזה הגיד לא הוכל למצא אלא בקושי כי מראהו
 לבן ומונח במקום לבן בתוך חוט הלבן הקשה ההולך
 לתוך הבשר הלבן ומראיתו מן זה הבשר הלבן כמו
 חתיכות בשר עגול וצריך לחטט אחר הגיד שהוא אסור
 משום חלב ג"ה :

ג (בקייילכדיג ברעטיל) למעלה בחידו שם מונחין ב' גידין
 האסורין משום גיד הנשה הרובק עליו הגיד האחד מונח
 למעלה בראש אחד והגיד הב' מונח למטה
 בראש השני בסופה ואיזה מנקרין נוהגין שאין מחטטין
 אחר ב' גידין הנ"ל רק שחותכין למטה ברעטיל
 לערך באורך אצבע אגודל ואני לא נהגתי כן באשר
 שבעל העיטור כתב נתם דין זה ולא הזכיר שום אצבע
 ובפרט שהג"ה רובק עליו והן באין מכח גיד הנשה הדין
 עמו לחטט וכל המחמיר תע"ב : קושליך ובמ"ק קראקא

קורין אותו (נרא'ד) וכאן קורין אותו (לענדין בראטין) וכל אשר בו ממעל עד האליה הכל נקרא קושליץ ותקדוף אותו חתיכה למעלה מתחילה ועד סוף ברוחב כל הבשר עד הלובן כסף ותגרוה הלובן כסף הישיב יפה ונקי מכל חלב ולמעלה מקרום שכלה הקושליץ היא עצם שקירין (הנק"א) ואצל (ההנק"א) נמצא חתיכות בשר קטנה על הלובן כסף שיש בקושליץ ותחתוך אותו חתיכות בשר והלובן כסף קצת עמו הניגע בו ממעל וזה חתיכות בשר שאנו נוהגין לחתוך היינו בבהמות דקות מפני שצריכין לחתוך הכל אבל בבהמות גסות אין צריך לחתוך איתו חתיכות בשר ורפעים נשאר עצם קטן והוא נקרא עצמו דקילבוסתא דבוק כעצם הנק"א צריך להסיר אותו העצם שאסור משום חרב המתנים ואצל עצם (הנק"א) בסוף חוט השדרה מונח שם (המרפה לונכ"ל) שקירין כל"א (לעדווי"ץ) ואסור משום שמונח בתוך תרכא דטילבוסתא ונס יגורר החלב שבמקום הלעדווי"ץ : ואח"כ תגביה (הדע"ק) מן הקושליץ בבהמה גסה עד החצי באלכסון דהיינו מן הדעצם (הגמא) להגביה הדעק לערך כ' אצבעות ברוחב עד שתניע למקום שיש כמו הר או דבוק הדעק לבשר ואינו יוכל לפתוח עור ומן אותו מקום ילך באלכסון עד סוף חוט השדרה וצריך לפתוח באצבע ולהפריד בנהת שלא יפרוק החוטמן ומכ"ש שלא לפתוח בכסין משום

שיונקין מחלב המתנים ובככשים ובעזים צריך לפתח
 עד החוט השדרה מפני שהם מרקדים והם פרוקי מפרקי
 יותר מן הבהמות הגסות ויגרור החלב מן הדעק יפה
 ונקי שלא ישאר שום חלב ולא חוטין כאותו חלק שצריך
 לגררו ולפעמים הוא רבוק (כדעק) לארכו התיכת בשר
 הבא מן (הטעני"ר) או (דעק) צריך לקלפו אותו הבשר
 ובין בשר הקושליין ובין (הטעני"ר) הוא רבוק על השומן
 חתיכות בשר שרחבו כמו רוחב אצבע וזה גם כן מריפה.
 והרמב"ם ז"ל נתן סימן לזה כל בשר שהוא רבוק על
 השומן ולא תוכל ליקוץ הבשר מן השומן ביד עד שיקרע
 הבשר הרי זה מותר וצריך קליפה: ואח"כ יגרור והחלב
 המונח על מ"כ בקושליין יפה ונקי ולמשוך החוטין שיש
 שם עד קצותם שבאין מחלב המתניים ובסוף הקושליין
 ולמטה במקום שמפרידין מן חלק פנים אצל החוט
 השדרה אין שם מ"כ רק כמו חוטין לבנים ואינו יכול
 לגרר החלב יפה ונקי נוהגין לחתוך החוטין עם החלב
 והבשר אדום צריך לקלפו וצריך להסיר חוט השדרה
 כי הוא אסור שיונק מן חלב הכליות ומן ג'ה לפי שמן
 חוט השדרה מתחיל הג'ה וגם העצם שחוט השדרה
 מונח בה צריך לנקר יפה ונקי וגם כנפי העוקץ צריך
 לנטלם מן העצם שחוט השדרה מונח בה:

בקושליין יש ה' גידין ג' העליונים לצד הנק"א אסורים
 משום חלבן וכ' התחתונים אסורין משום רם

ונקראין נמין וצורתן כזה ג' והסי' מן הה' גדין שהם מונחים כל אחד נגד החוליא אשר בחוט השדרה: חתיכות בשר שקורין (שילטליוין) ודומה לצינור שקורין בל"א (שילט או מארטש) וזהו הבשר דבוק למעלה בכושליץ אלא שהעצם שקורין הנק"א מונח בין הקושליץ לבין השילטליוין וצריך לקלוף שהוא מונח עליו האל"ו ויש שם מ"כ וצריך לגרר יפה ונקי מן החלב שבו וגם יש באמצע השילט' מן המ"כ עד לסופה חוט לבן וקורין אותו (דיא שייט'ל) וצריך לגרור החלב שמונח על (השילט) יפה ונקי: ולמטה בשילט' במקום הבשר סמוך (להנק"א) מונח בשר קטן שקויוין אותו חתיכת גניבה ובל"א קורין אותו (ראם פלעסמרי"ל) וצריך לקלוף בצד העליון משום שעליו הולך ג"ה עד חתיכות בשר שקורין (קליון) ועל צד הב' של (הפלעסמרי"ל) יש מ"כ וצריך לגרר יפה ונקי וצריך נ"כ לקלוף הבשר (השילט') על פני כולה עד העצם שקורין (האנק"א) וכל מקום שיש שם ריוח בין הדבקים צריך לגרור אותו משום חלב: (ובשילטליוין) במקום עוביו מונח זגיד כמו יט' והוא אסור משום דם ובצד השני במקום הדק של השילט נורהגין לחתוך הקונקנא משום הרואה:

א חתיכות בשר שנקורין ג"ה והוא כף או יד וכאן קורין אותו (איבר שאל) צריך להמליח למעלה על פני הבשר ולמעלה אצ"ל העצם המחבר את הירכיים מונח

זבה סדו ניקור שמואל לה

הזכרות והנקבות וחותנו ומשליכו והבשר שבצדדים
מנקרין יפה יפה מכל מיני חומין ומכל חלב שבו ומטעם
זה אנו נוהגין לחתוך מן היר אותו מ"כ המונח אצל
הזכרות והנקבות שהוא חנותא ובי"ד קורין אותו מי"כ
ינדל"א וסמוך לו מונח הכחלא וצריך לקלוף גם הבשר
תחת הכחלא עד שומן הדעק משום שיונק מן הכחלא
ואסור משום בשר בחלב ולפ"ז לא היה צריך להקליף
בשור כי בשור אינו שייך טעם זה אבל אנו נוהגין
להקליף גם בשור וגיזרה משום פרה ומשום הרואה:
ואח"כ ינביה (הדעק) ויקלוף הבשר על פני כל (הדעק)
עד השומן ויגרור החבל מעל השומן משום פרוקי מפרקי
ולפעמים יש שם בשיפולי הדעק מעט מן גיד החיצון
וצריך ליטול משם; ואח"כ יקרוף גם אותו הבשר מן היר
שמונח עליו (הדעק):

א ביי"ד תחפוש אחר ו' גידין האסורין משום גיה ובראש
מתחילין והולכין בתוך הבשר עד סופו ודוקא אחר אלו
גידין צריכין לחטט אחריהן היינו אותם שהולכין בשוה
לאורך היר והיינו דכתיב על כף הירך ולכך צריך לחטט
אחריהן אבל הגידין שיש ביד ולא הולכין לאורך היר
עד סופו אינן בכלל על כף הירך ואין צריך לחטט אחריה
ואותם הגידין הולכין למטה כתוך היר והם מותרים ואלו
הגידין האסורים לפעמים הם כאין מגיד אחר ומתחלקין
אח"כ ולפעמים הם כאין משני גידין בראש הכף ומתחלקין

אח"כ ובין כך ובין כך מתחלקין לשלשה גידין כמו ג'
 אצבעות וצורתן כצורת ע' ואצל אלו גידין תמצא עוד
 שני גידין כמו שני אצבעות וצורתן כצורת ט' וצורתן
 של אלו חמשה גידין כצורת שני שינין אלא שהאחת
 עומדת כדרכה והאחת הפוכה ולכך קורין לחתיכה זו יד
 משום שאלו גידין הן כצורת ד' אצבעות; (ובראש היד
 במקום עוביו מונח שם עוד גיד אחד ומתחלק לשלשה
 גידין כצורת שיין וקורין אותו בל"א (דומיין) ויהיה עם
 החימין כצורת היד ועל אלו הששה גידין צריך לחטט
 אחריהן שהם אסורים משום גיה: ובתחתית הכף דהיינו
 כצד השני במקום הדק יש לו גיד אחד ומתחלק להוך
 הבשר לשנים כצורת קרן צבי קורין אותו (הירש אדר)
 ואצל אלו השנים תמצא עוד גיד אחד ומתחלק גם לשנים
 וקורין: אותו געפליך בל"א ואע"פ שאלו דהיינו הירש
 אדר וגעפליך כאין מניח החיצון אפ"ה צריך לחטט
 אחריהם כמו שפרשתי למעלה שמנוקנית משניהם אסורים
 ואלו הגידים האסורים משום גיד החיצון בסופם הם
 נוגעים בגידן הפנימי לכן צריך לחטט אחריהם עד סופם
 עד שותמצא שנוגעין זה בזה:

א תתיכות בשר שקורין בל"א (קניא ריפ"ל) ובקיק
 קראקא קורין אותו (קאמשק"א) מקליף מבחוץ סביביו
 ובמקום שיש מראה כסף אין צריך להקליף אבל צריך
 אותו מראה כסף לגיזור יפה ונקי ובפנים צריך ג"כ לקלוף

זבח סוד ניקור שמואל לו

על פני כולה ובתחתיו של (ריפל) הקניא יש עצם שקורין בל"א (קנעכיל) צריך לנרר הבשר שעליו:
ג (בכניא ריפיל) יש יוד נידין אחד משום חלב ואחד משום גיד החיצון והאחרים משום דם האחד האסור משום גיד החיצון הוא נצד הרחב שלו והיינו אצל עצם שקורין (קניא ריפיל) ונשכלה הגיד הזה דהיינו נוסית של גיד החיצון יש בצדו גיד א' ואסור משום דם ונגעין זה בזה בשני עוקצין וצורתן כזה ד' ואצל הגיד הזה הארוך מנחין שם השלשה נידין זה אצל זה ואסורים משום דם וקורין קנוקנות וכבשר העגול מנחים שם שלשה נידין זה למעלה מזה ואסורין משום דם ואצל אלו השלשה נידין יש שם חוט אחד לבן מפריד בין אלו הנידין לגיד שאצליהן ואותו גיד העומד אצל חוט הלכן נ"כ אסור משום דם וניד האסור משום חלב תמצא בצד השני מונח במקום מראה הכסף ולמטה מאלו שלשה נידין המנחים זה למעלה מזה והילך לאורך כל הבשר העגול ואחר הגיד הזה צריך לחטט אחריו עד סופו וכן דרכה לעמוד בבהמית גסות במקום העגול במקום מראה הכסף אבל בבהמית דקות הגיד האסור משום חלב מונח בצד הרחב כחוק בצד השני ולכן הוא אסור משום שיונק מחלב המונח אצל בוקא דאטמא והוא בא מחלב הכליות:
* חתיכות בשר שקורין פלאקין או קליין ולפי שצד אחד רחב וצד השני הוא חד לבן קורין אותו (כולין)

וצריך לקלוף אותו: נד המונח על (קני'א'ריפל) ובין (הקני'א ריפל) ובין (הפלאקין) יש שם חלב צריך לגרר אותו חלב יפה ונקי ובכ"מ שיש רווח בין הדבקים צריך לנקר אותו חלב שמונח שם יפה ונקי. ולצד (ההויך פלע"ק) אינו צריך לקלוף משום שהשומן של (הויך פלע"ק) מונח על צדו של (הפלאקין) אבל אנו נוהגין לקלוף גם בצד השני וההנוקנות שיש שם צריך לחתוך משום הרואה: ולמטה במקום רחב של (הפלאקין) יש כמו מ"ב צריך לקלוף אותו המ"ב לפי שעומדות בין הירכים והקרומים מושבין לכאן ולכאן ולכן נוהגין להסיר אותו:

א בקלין באמצע יש שם ניד והולך על פני כולו והוא אסור משום ניד ואותו ניד נראה כמו צורת עקרב ועל צדו של הקלין מונח ניד הלכן והוכך סמוך (לדריין) לתוך השומן של (ההויך פלע"ק) וכלה עד (הקני'א ריפל) ואף שלא מצאתי אותו ניד בשום ספר המנהג במדינות פולין למשוך אותו הניד עד לסופה:

חתיכות שוק שקורין (לידקיע או בייט"ש) ועליו יש מ"ב מבי צדדים צד אחד יש בו מ"ב ואין צריך להקליף אלא צריך לגרור יפה ונקי וצד השני אעפ"י שיש מ"ב צריך להקליף משום שהנה רובק עליו ותחתוך אותו הבשר הדבוק בשוק שמורין הענק"ל וצריך גם כן להקליף שם באמצע של זה הבשר יש שם חתיכות בשר עגול וקורין אותו בלי'א (רען פינגער) צריך להקליף בתדו ימ"ב שיש

בבי צרדיו צריך ניב לנקר יפה ונקי ובכהמות דקות צריך
 לפתוח כל הבשר העגול וצריך להקליף בשני חודיו
 ובשפת אותו בשר מונח שם ניד והולך לאורך אותו
 הבשר ומתחיל למטה אצל הפרישה ואסור משום ניד
 החיצון ותחת זה הכשר במקום שדבוקה (לקצאכין) צריך
 ניב להקליף ולמעלה ומונח אצל ראש העצם שקורין
 (קנאכין) שם מונחים נ' נידין האסורים משום ניד הנשה:
 אבל אלו נידין אינן בכלל ניא אלא בכלל קיא מפני שהם
 נראה לעינים ומיב שיש עליו צריך לנקר יפה ונקי:
 ואח"כ תהפוך השוק ותחתוך לתוך הירך ותחתוך עד
 מקום שכלה עצם שקורין (קנאכין) ובאותו מקום יש
 סימן איזה כביר כי שם תמצא עצם דק וארך כמו
 אצבע ובו תדע אם הוא כבור ושמעתי שאותו עצם הוא
 מוב רבאב שיניים ותקלוף הבשר הבג היטב מן עצם עד
 פאת השנית ושם מונחים נ' נידין על הבשר האסורין
 משום ניה והן הגיה עצמו והן נראה לעינים ובאותו בשר
 עגול מונח ניד אחד בתוך הבשר במקום קשה הנקרא
 בליא (אויסציהן) ואותו ניד אסור משום ניה וגם העצם
 שקורין (קנאכין) צריך לנקר יפה ונקי משום נניעת ניה
 ועל החתיכות בשר שקורין (מיידל) מונח שם חתיכות
 בשר אדום שקורין (ראט מרפה פלעסמרייל) ולזה אין תיקון
 לנקר ותחתוך הראש מן העצם שקורין (קנאכין) משום
 שכל הגידין נגעין ודנוקין בו וגם משום צימות הגידין

וכן כל העצמות שיש בדרך תקלוף היטב מן הבשר הדבוקה בהן והעצם הנכרא בל"א (טעהליין או משי"ך) יש בו נומא ובאותו נומא יש שם מים ואותן מים אסורין משום מיאוס הלכך הנקה אותו המים מן הנומא וגם הבשר המכסה הנומא תחתוך כי הוא אסור משום שהוא סוף גיה והיינו ארכובה התחתונה:

המולית והו בוקא דאטמא מולית פי' העצם החלל מב' צדדים והוא מלא מוח הרבה וכן פי' בערוך הבוקא דאטמא דשף מדוכתא טריפה פירוש בומא דהאי אסית, של ירך שזו ממקומו שף מלשון שפיפון עלי אורח ע"כ צריך לנקר אותו עצום של בוקא משום שהניד הפנימי מונח אצלו באמצע ובראשו מונח עליו ניד ההיצון כמו שפירש רש"י בפרק גיה וז"ל אר"י היכא דפרעי מבחא הוי גלוי במקום חתך הירך בשנחתכת ונפרשת מן האלי' הוי ראש אותו ניד מחובר לבוקא של קוליא עכ"ל וגם צריך לחתוך הקוליא שני ראשים ממנו שדום אסורים משום צומות הנידין וגם הבשר הרבוק בעצם צריך להקלף ובמקום מיכ שיש בזה הבשר צריך לנקר יפה ונקי: הלונביל שקורין בל"א (לעהויין) תקלוף על פני כולו עד הלובן כסף ואיתו מיכ צריך לנרוד יפה ונקי מכל חלב שיש עליו ובתוכו מונחין ה' נידין ב' נידין העליונים אסורים משום חלב וב' התחתונים אסורים משום דם כי דין הלונביל כדין (הקושליין) כי הנידין

משניהם דבוקין יחד בענף החתיכות שלימות והחתיכות
 בשר אשר בראש הלונביל יקלוף ג'ב על פני כולה
 והניד אשר בתוכו אסור משום חלב ומה שכתב ר' יעקב
 ב"ד סימן ס"ה ואה"כ מעביר בשר המתניים שקורין
 לונביל ואינו ראוי אלא לצלי נ"ל שהוא נורתן סימן איזה
 בשר שקורין לונביל זהו שאינה טובה אלא לצלי אבל
 לבשל אינו טוב בטעם כמו צלי אבל אין לפרש שדוקא
 מותר לצלי ואסור לבשל דאם כן קשה ממינ אם הוא
 אסור משום דם מאי שנא משאר בשר שנם כולה דם
 אפילו הכי אם הודח ונמלח מותר לבשל ואי משום שהוא
 אסור משום חלב שמונוז בתוך חלב הכליות אם כן קשה
 והלא חלב מפעפע ואמאי מותר לצלי על כן צריך לומר
 שאינו טוב בטעם לבשל כמו הצלי וכשהוא רוצה ליטול
 הלונביל מאותו מקום המונח שם אסור לחתוך בסכין
 משום (שהלונביל) המריפה דבוק (בלונביל) הכשרה
 והנידן האסורין משום חלב יוצאין מן הלונביל המריפה
 לתוך הלונביל הכשרה ככן צריך לפרוש זו מזו באצבע
 כדי שישאר הנידן בלונביל המריפה כי יש להם יותר
 חיזוק בלונביל המריפה מלונביל הכשרה:

יש נידן האסורים משום דם וחייבים עליהם דכתיב
 ונתתי פני כנפש האיכלת את הדם. ויש נידן האסורין
 משום חלב וחייבים עליהם כרת. דכתיב כי כל אוכל
 חלב ונכרתה: ויש קרומים שאסורים משום דם ויש

מב זבח סדר ניקוד שמואל

קרומים שאסורים משום חלב ולכן יזהר כל אדם שיהיה וריו וזהיר בהם וידקדק אחר כל הנידון בין של חלב ובין של דם כי עונשם ידוע וחרפתם מרובה כמו שמביא האשרי בהגיה טא"ז בפרק ג"ה וזה לשונו בעל נפש לא יסמוך אלא על טבה הבקי ויודע בטוב הניקוד ומנין חוסין האסורין ככהמה הנפיקא מיניה לכד הכנוקנות וחוש שתחת הלשון :

כתב ראבי"א אפי' נמצא אחריו כוית אפי' בשנים ושלשה מקומות מלקין אותו וגם מעבירין אותו עד שיקבל עליו דין שמים עד שיתקן עוותו ע"פ ת"ח. ונראה שיש להכריז עליו בבית הכנסת ובה"ב פלו' הטבח העבירו מאומנתו מפני שנמצא אחריו חלב כשעורה ויהי' חדש ימים שלא יעטיק באומנתו ולאחר שלשים יום יבא אצל תלמיד חכם שבעירו או בנייר הסמוך לעירו ויאמר כך וכך עשיתי וחמאתי ותוהה אני על הראשונות. ויתנו לו הדין לפי ראות עיניהם ואחר כך יכריזו בבית הכנסת (פלוגי) הטבח שהעברנו אותו מפני שנמצא אחריו חלב כשעורה כבר תוהה ונתחרט על המעשה הרע הזה וקיבל עליו מה שצוה תלמיד חכם. ומבאן והלאה החזירוהו לאומנתו והרי הוא נאמן לסמוך עליו כבתחלה. וקודם שישמע ההכרזה הזאת בבית הכנסת אין לסמוך עליו ואסור ליקח ממנו בשר ואם נמצא אחריו כוית מלקין אותו ברבים בבית הכנסת ולאחרי המלקית יאמר בעצמו בקול רם

אני (פלוני) נלקחתי מפני שנמצא אחרי כזית חלב והכל
 כמו שכתבנו עכיל הניה :

וכן כתב רבינו יעקב בזרה דעה בסימן ס"ד טבח שדרכו
 לנקר בשר ונמצא אחרי חוט או קרום מלמדין
 אותו ומוהירין אותו שלא יזלזל כאסורין. אבל אם נמצא
 אחרי חלב אם בשעורה מעבירין אותו. ואם נמצא אחרי
 כזית אפילו בהרבה מוקומות מכין אותו סכות מרדות
 ומעבירין אותו מפני שהטבחים נאמנים על חלב עד כאן
 לשונו. איכ אוי לאותו עון ואוי לאותה חרפה ובושה. לכן
 יזהר כל אדם המנקר ויהיה ירא שמים וריו ויעשה זה
 המלאכה באמונה וביראת שמים כי הריח מועט והחרפה
 הצסד מרובה :

כתב רבינו יעקב בזרה דעה בסימן ס"ד סבין שחיתבין
 בו חלבים אין זוחתבין בו הכשר. לפיכך צריך
 הטבח שיהיה לו סבין לחלבים וסבין לכשר: וכן נרסינן
 במסכת חולין בפ"ק אמר ר"י הטבח צריך שיהיה לו שלשה
 סבינין אחד ששוחט בו ואחד שמחתך בו בשר ואחד
 שמחתך בו חלבים. וכתב בעל עיטור מסתברא שמנקרי
 בשר אין צריבין שני נזבינין שאין מחתבין חלב שאסור
 מן התורה אלא נורה אותו בסבין ואין בה דוחקא דסבינא
 בבשר אף על פי שבשמנונית רביד אי אפשר שאינו
 חיתך ומנקרי ישראל קדושים הם והחמירו בו ולא החמירו
 בסבין אפילו דמשתכח דאית בה דוחקא דסבינא כדיעבד

מד זבח סדר ניקור שמואל

מותר בהרחה שהרי כל ישראל נהגו להדיח הבשר לקדרה. וכן כתב הרשב"א נהגו מנקרי בשר לנקר בסכין אחד ולא אמרו שני סכינין אלא לחתיכת חלבים ומכל מקום צריך האדם להיות מלמד בתוך ביתו שיהיה משפשפין הבשר יפה לצאת ידי ספיקות הללו וכן ראוי להיות למנקרי הבשר למנוח תמיד הסכין בסמרטוט וכן נהגו המנקרים שנותנים בנדר על יריכם וכל שעה שנגעו בחלב מקנחים בכנר עב"ל: ונידין האסורים משום חלב הם נ"א וסימן מסרו חכמים מן התורה אל תאכלו ממנו נא כמנין נ"א ונידין האסורים משום דם אין בכלל נ"א נידין שאין צריכין לחטא אחריהן ואף על גב שיש עוד נידין האסורים משום חלב כגון נידין דתותי מתנים וכגון בשוק שקורין (ביט"ש) אבל אלו הנידין הן נראין לעינים אבל הנ"א נידין הן בתוך הבשר ולא נראין לעינים ועל אלו מסרו חכמים סימן:

ואלו הן הנידין האסורין משום חלב ומשום ג"ה שאין נחשבים בנ"א גידים

(בקושליץ) הם ג' העליונים משום חלב:

(כברעט"ל) שתחת (ההויך פלעק) גיד אחד ומתפצל לני:

(כלונב"ל) ד' ג' העליונים ובראש גיד אחד משום חלב:

(בקלין) א' ואסור משום חלב ג"ה:

בחתיכות האליה"ג נידין העליונים משום חלב ג"ה:

זבח סדר ניקור שמואל מה

(כצעד בראשון) ג' גידין ב' בעפליך ואחד הגיד הקצר
אסורין משום ג'ה :
(בקילכדיג ברעמיל) ב' גידין משום ג'ה :
ביד ו' גידין משום ג'ה :
(בקנירפל) גיד אחד משום חלב :
(בכייטש) גיד א' משום ג'ה. ס"ה ד"ה : וכן בירך השנית
ג"כ ד"ה :
באליה גיד א' משום חלב ס"ה הם נ"א. וס"י אל תאכלו
ממנו נ"א :
ואלו הגידין האסורין משום דם ומשום גיד
החיצון משום ג'ה שאין נחשבים בנ"א גידין :
(בקישלייך) ב' גידין התחתונים משום דם :
(כשילטלייך) גיד א' משום דם :
(כלונכיל) ב' גידין התחתונים משום דם :
בחתוכות אליה ב' גידין משום דם :
(כצעד בראשון) ג' גידין ב' (נעפליך) ואחד הגיד הקצר
אסור משום ג'ה רק אינו נחשב בנ"א גידין :
ביד הקרן צבי (והנעפלי) כל א' נחשבין לב' הם ד' גידין :
(כמנירפ"ל) ט' גידין א' הראש מן הק' האסור משום גיד
החיצון וארכו מן הק' אסור משום דם ואצל
גיד זה מונחים ג' גידין וא"ז. ואצל אותן גידין מונח חוט
לבן מפסיק בין בשר רחב לעגול ואצל החוט הזה מונח
גיד א' והבשר עגול מונחים ג' גידין זה למעלה מזה האסורין
משום דם :

מו זבח סדר ניכור שמואל

בכ"ש (בהענין) ניד אחד משום ניד החיצון ועל הבשר
עגול מזנון ג' נידין ובמקום שתחתוך הבשר
(הקנאכין) על (המיוולד) מנהין ג"כ ג' נידין. והששה נידין
אכורין משום ניה ואינם נחשבין בניה משום שנראה לעיני:
ס"ה ל' נידין וכן ביו"ד השני ל' נידין. ס"ה הם ס' נידין:
ונידין האכורין משום ניה המה נ"א:

ס"ה כל הנידין מש' זוזיל הם מ"א. וסימנך כי כל שלחנות
מלאו ק"א. ואנחנו משלחן גבורה קא זכ"א:
והרחמן יוכנו לאכול משלחנו של מקום ב"ה. לכיים
ידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' לפי:

לוח הניכור

מהגאון מ"ה בצלאל הכהן מוילנא זצ"ל.
מספרו ראשית בכורים.
וקיצור מהקדמתו להלוח הני"ל:

והנה ראיתי לציון בעויה בלוח בקצרה שמות כל החתיכות
שכ"ך (בלשון הרניל בנוי המנקרים בזה לקרות אותם כן) שכל
הנידין האכורים ה"ל נמצאים בהם. וכמה נידין אכורים נמצאים
בכל אחד מן החתיכות והאלו. ומאיו איסור הם אם משום חלב
או משום דם או מניד הנשה כו' שיש הרבה חילוקי דינים באמת
בין כל אחד ואחד מהם (וכנון בהנך רמסום חלב דאין צריך לנקרן
בזה) וע"י בהנהגת אש"י ר"ם נה"ג ובשו"ע ס' ס"ה ס"ק ה'

לוח הניחור

מז

בהגיה) וכן בנידו דם ראוי בשמים שם צינ דהני דמשום דמא אי מחתך להו כו' שפיר דמי (אבל הנך דמשום חלב נהינ לית להו תקנתא ע"ש). [ובדרכי משה סי' ס"ה אות ז' כ' בשם או"ה האריך בזה דלכתחילה גם בנידו דם ואין לסמוך על החתיכה כלל אלא צריך ליטלם משם דוקא כו' ע"ש] [ומנהג א"י הוא כדין הגמי הנהות הנאון מהרא"י קוק שליט"א] והני דמשום ניד הנשה הפנימי חייבים עליהם. וניד הנשה החיצון וחלב נהינ אסורין מדרבנן לבר ועי' בב"י סי' ס"ה מ"ש בזה (וכן בנידו חלב וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בס"ו מה' מאכלות אסורות ה"ז האותן דאינן רק מדרבנן או שאסורין גם מן התורה מריבויא דכל חלב. אבל אין חייבין עליהם וכמו חצי שיעור ע"ש:

הגה"ה ומ"ש בהל"ח שביד מונח הניד הנשה היינו חתיכה בשר שעל כף הירך (על עזם הקולית) הנקרא יד ונידן שבו הם כמו ט' ושי' אדער ואנודל כנודע (ומ"ש בבית יצחק סי' ה' ס"ק י"א שבגה"ג (שהוא הירד) ש"שה מסיה וצ"ל ששה ע"ש) והוויישין בראטין מונח תחת הירד סביב עצם הנוי (ובב"י חתיכות שבו הנקרא' צעך בראטין וקיי"ל בדקיע ברעטי"ל מונחים ח"י נידן מנה"ג פנימי וחיצון ואינך ובחתיכת בשר אליה שבו מונחים ב' נידן משום דם ג"י משום חלב נהינ ובס"ה י"ג) ובקל"ן שסביב העצם הנוי יש ניד אי' כצורת עקרב משום חלב נהינ (ולא כמ"ש בעמ"ו אות כ"א שהוא משום נהינ ע"ש) והשו"מ"ל מונח על הקל"ן וניד שבו הוא משום דם, והקושל"ן מונח על הצלעות קטנות לצד חוץ. והלעדוויין (שהוא הלונביל שברשי' חול"ן צ"ג ע"ש) מונח תחת הצלעות קטנות

והסמך לשררה אמור לנסרי ואותו שלפנים לצד החלף הוא הכשר
 רק שיש בו ד' גידין משום חלב (היינו משום שיונקין מתרבא דהותי
 סתני ודקריבוסתא שהיובין עליו וע"ש ברש"י הנ"ל, ולא כמ"ש
 בב"י הנ"ל שהוא משום חלב נה"נ ע"ש) ובי' משום דם. והקאצקע
 מונח ניכ סמך לכף הני"ף) וגיד החיצון שבו הוא כמו ד' שגנו
 הוא משום גיד ואורכו משום דם) והברעטיל באצינע (מונח תחת
 הכיס בזכר ותחת הכחל' בנקבה) וגיד שבו אמור משום שיונק מחלב
 נה"נ. ובסרליסקא ועל הקנאכין מונחים ח' גידין וששה מהם הם
 מהגידין שא"נ (והם על העצם האמצעי שהנה"נ נמשך עד הצה"נ
 והטשיך כנודע). ונמצא שיש בכל ירך נ"ה גידין האמורין (לכד הגיד
 שמשום חלב שבזנב) וכיטן להם וזה לכם ה**טמא**. וכולם נוהגין
 בירך של ימין ובירך שואל. ונמצא שכל הגידין האמורין שבחלב
 האחוריים הם קרי"א וכיטן להם "גידיו חלב דם" (וגידיו ר"ל
 גם גידיו הנשה) ובחיה שהלבה מותר אין צריך לנקר כל ימי הגידן
 שמשום חלב וכיטן להם מוי"ב למאכל.

לוח הנימור

מש

סך הכל	נה"מ שא"מ	ח"מ נה"מ	נה"מ החיצון	נה"מ הפנימי	ד"מ	ח"מ	שמות כל החתימות
10	—	—	4	6	—	—	כ"ד
10	—	—	1	—	8	1	בקאצקע
13	1	4	2	4	2	—	בוזישין בראשן
5	—	—	—	—	2	3	בקושלין
6	—	—	—	—	2	4	בלעדווין
1	—	1	—	—	—	—	בברעטיף באצינע
5	3	—	1	1	—	—	בסרולישקא
3	3	—	—	—	—	—	על הקנאבין
2	—	1	—	—	1	—	בקלין ובשייטל
1	—	—	—	—	—	1	בזנב
56	7	6	8	11	15	9	סך הכל סך כל הגידין האסורין

סדר הניקור

מה"ר צבי ב"ר יעקב
המכונה הירש בוכטנר:
קראקא שנת ש"מ

(ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל: ותהי השלמתו היום היום ב' עשרה ימים לחודש אדר ראשון, שנת חמשת אלפים של"ז ליצירה).

דף השער שונה בי לא נמצא השער הראשון
נוסח השער נלקח מבית עקד ספרים ח"ג אות ס' — מספר 154

פלפול הרבה עם הרמ"א ז"ל, ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל והודה לי הגאון מהר"ר משה איסרליש עם כל הבדקים עב"ל, ועי' בב"ב' בו בקונטרס הסמ"ע עיי"ש, וביוד סי' ל"ה ש"ך ס"ק ט"ז, ב"א, ל"ג, ל"ה, ועיין תבו"ש סי' ל"ה סעיף ל"ט עיי"ש.

הוצאתי לאור בחמלת ז"י עלי בזכות אבותי ורבותי הקדושים

הק' שלום יודא גראס
אבדק"ק האלמין
בוזקלין נוא יורק
שנת תשמ"ה לפ"ק

וכן לפעמים תמצא בכלל הניח עלאה מיה נריך גם כן לנדוק אחר כקנים ורוב קנים תמצא
במקום שיש בקודות ארוכות וכן כלה לידו כמה פעמים • או לפעמים תמצא שתיכנס הדואס
במקום שיש מים ונכרה הוא סהרו הריאה עלאה הניח כשהוא כפומה והמים מעבכים שלא יוכל
לצלות ככסיהם תמצא שיהיה בחלל הניח מלאה מים :

אם תמצא על הריאה מלא לימות שקרין כלבן אשכבו שלפירין נריך לנדוק אחר הקנים כי
תהיה הקנב שהיה בריאה כלה הלחות דרך הקנב כי הריאה מלא לימות וזהו תחילת הסירוס
שכאים הלימות דרך הקנב וכקאזיס שם וכפרק למקום אחר • וכן כל לידו שהיה בריאה שלפירין
וכדקתי נוצאתי בקנב בריאה ורלייתי כנגד זה הקנב כנלציות והיה שם כנלציות כמו סירכה תלויה
והטריבו קומה ולא זה כך כל לידו כמה כצמים לכן נריך הנודק לנדוק אחריה אם יבא לידו :

והוקא אותן קנים יש לתלות כנדוק כגון במקום שאין שם ריעותא • אבל במקום שיש ריעותא
כגון במקום סירכה אין לתלות כנדוק וטריפה • וגם אין מקיפין כנוצות כיון דמשתנות כל שעה
מצא מיליה אחרת היתה לה וכשנכח משיב דעשתה מראה הלימות תמיד אבל במקום דמשמש ידא
דכפא תלובן כטכא • לכן מקיפין פי' מקריבין וזו לכל בריאה מקיפין ודוקא מאוכה לאוכס
אבל לא מאוכס לאומה : ולא לכן הקפה כמו חנוככי מקיף ע' אין מעתיבין לראות ולנדוק אלא
עטריפין קוד :

קבלה על הקנים אם תמצא קנב ארוס ורך סניבותיו או ודאי קנב חדש ותלובין כיד הטמא
חלל אם תמצא כניב הקנב לכן נקשה כעין סרין או ודאי קודם שהיטה היתה וטריפתי
נאין נריך בדיקה וטריפה : אחרת או נודקין כנלציות כמו נכי האדימה שאם יש שם
ארוס כדוכן או ודאי קודם שהיטה כיוק וטריפה :

ריאה דאשתפיקא בלא בדיקה כוהנים
להכשיר כנדיים וטלחים דוקא ולא
כשהיה נחות יד כבולא וזה הריאה לכפיו
עכפתין אותה וזה עולה ככסיהם ואין שום
ריעותא כדמס : וכן קנב בית יוסף וזה לשונו
ולכפין הלכה כיון שהלחם משמים עש רש'
ונכלל השומר והרשע והאין להשתדל כי ליתא
לריאה לקיין הכי קיימין עכל :

וטוב וכן להוניה ככל פניה ופגם אטפ
שנדק אותה כפנים ולא מנא בה שום

בירכה איבא לימות מים מראה או יבישה או משום אטום ואותן מקומות שאינן כוהנין להוניה
כטמא שלבן כיון שלא מנא שום בירכה ולא כושות שאינן ארוכה כמו בשאר ים טריפות : אשרא
וכן אלו כוהנין כלין בקף קרפא : כתב המדכו דכתיבם לא היו נודקין הריאה ככפיהם
אלא הובא שבעא ריעותא וכן כתב הרמבם דוש מקומות שאין מוניאין אותה מעכין ארוכה
כשאר ים טריפ' ורלא כהלכות גיולות שכתב ריאה שמתכה או שחלבה בלא בדיקה כפומה סתם
טריפה שאם היה זה אטום או יבישה והיה בקף אויזכנוד מעשה כמו כן וכשמיורכו הרכנים :

אם תמצא שנסדכה ההמש או בית הכוכות לחצר הככר או נריך לנדוק אחר מחטים כי דרכא
שאלס כדרכא לימצא שם נהטין וכן כל לידו כמה פעמים והטריפתי אותן :

סדר חניקווי עם בעל העיטור כתב

הלשון אחת בגד ימין ואחת בגד שמאל.
ואנתן בנידין כשההנהגה מחובית כולבין עד
החמה משכי נידה כגואר והם הן מורקי הנואר
האסורים משו' דם יוכציף מוניאין ממנו כמות
ונס הקרומים ומוניאין החוט שבאמצע הנואר.
המלאים דם: ונריך למתוך מתכות הרכס.
בגואר כדו שינא הדס ונריך גם להסיר שכי
גידין משכי גידו הנואר אחד מימין ואח' משמאל:

כתב בעל העיטור ואח' חותך את הפאות
לשכי גדדן ומאיתו כשר אלו הסמוך
לחמה מוניא חוט של דם שאוחו מיקנת החמה עד
קנתו: וכן מן החמה השני: וכוטל הככין
ומחלק בין הכתף לגוף וכוטל את הרוזי ואת
הכתף ומתחיל מראש הכתף באמצעיתו ומתקך
ומוניא גיד עצה ולכן ומולך הסבין ומתקך
הרוזי על יד קנתיו עד שימשוך כל הגיד
האוחו הכתף הסמוך לשדרה עד קנת היד
ונריך לשקוע הסבין ויפה עד שיעקו אותן גידו
החוטין הכמסבין ממנו מעיקרו שהוא מחלק
בין הכתף לגוף ויעקור שורש גיד זה שהוכרע
למעלה ששה הסורס שלו ומוניא ממנו מנד
הכתף למעלה חוט אחד וכן לכתף השני:
וכוטל היד הוא הרוזי ומתקך בו ומוניא ממנו
גיד אחד ואינו כמשך לעיבל ומדתו כמדת היד:
ומתקך מנד היד ומוניא משש גיד אחד שהוא
סמוך לעצם היד ע"כ:

ויורד פרנלים ומותכין מעט מן הטלפיים
כדי שינא הדס ומותך בין הטלפיים
אותן מושין הטלפיים דם: וכוטל הלכו קורב
שתי ויצרכ עד שינא הדס ומותך העוקן ומתקך
קאובים ומשליכין בי הם מלאים דם: ונס
הרוזא נריך למתוך כל המימפוכים כדי שינא
הדס: וכוטל המנד הככך ומחלק הקירוס כנד
מינן הסמוך לככר: וכן כתב המדכר בשם
ספר בתרומה שנריך לקלוף היותרת ענמוץ
הכל לשי שהחלב המכסה את הקרב שוכב
וכוגע שם אצל היותרת לנד פנים של הרוזא

את הבשר מהחיל בראש ומהתכו ומוציא
המוח ומעביר הקרום שעליו ואדור כך
מעביר הקרום שתחת המוח הדבוק בעצם
(האסורים משום דם) ונוטל הלחיים
ומחתך בסבין תחת שורש הלשון ומוציא
ממנו חוט של דם: ע"כ:

כתב צמת יופף מה שאמר ריכוז מכלשון
יש חוט של דם לא מנאיתו בעמילא
שהרשכא והרי בתנו בשם הראכל דחוטין
סבלשון ככלל דלועא הן (פי' שכלמי) ונריך
למתקן או ליטלן עכ"ל:

אבל לא ידעתי באותו מקום שום חוט של
דם ונס לא ראינו משום טבח שמקדין שם
אך זה ראיתי שהטכנים מותכין אותו כשר
מתת שורש הלשון המכסה פי הגרגרת שקורין
בלשון אשכנזי ד'אש בעמילא אבל אינו יודע
משום מה אסור אותו כשר: וכל שהוא אסור
משום מיאום שהוא תאוד מלא לימות ורורין.
אוצ' הטעם שחותכין משום שיש לו דאש ואין
קדם ונכא משש לא עי' הדמה ולא עי' אלימה
ולכך מותכין אותו כדי שינא הדס ונס נריכין
למתוך הגרגרת והווסט לשכים משום דם
הכקרט כתום:

כתב בעל העיטור ויורד משש לגרני' למקום
שמיטה ומוניא משש שכי גידין מנד
זה סמוך לכשר ושכי מנד זה סמוך לכשר ע"כ:
פי' כיחכו תמת שורש הלשון אבל הגרגרת כשכי
גידו הגרגרת כשכים הלשון: וכ' כנד קיטון

הלכות ניקור

חלב האלים איקרי מלב סתוא לא איקרי •
 מכל מקום ליתסר מטעם שהוא קריב לעובד לא
 ודאי לא אנטריק למעט חלב דרכות לא למי
 פדומה לשאר חלב ושמה אף הוא תותב קרום
 ונקלף הוא • פירוש' תותב • הוא שמתנו
 מתרנמין הוא תותבי • אבל לונן כוליא וסלב
 האליה (פי' שומן האיה) לא דמו כלל לשאר חלב
 האסור לכן לא אינטריק קרא למעט וכי קריבו
 כמי לא בתורת חלב קריבו אלא אנב כוליא
 ואליה וכן שומן היותרת אנב היותרת עכ"ל •
 וכן דעת סמ"ד להקרי • וכתב ר' ירוחם דכך
 עמא דבר כית' יוסף • וכוה ויהי מושב למס
 אנו אוכלי הככר וגם המכר הככר וגם הכליות
 וגם שומן האליה וכן כולן כגון המוס וכיונא
 בו שהקריבו על שמוכה • ויל דהכתוב מעט
 אותם שאמר כי כל אוכל הלב מן הכהנים אשר
 יקריבו וכו' דדוקא חלב הקרב לגבי מוכח אסור
 ולא כשר וכל אילו אנב חלב קריבו שכ' וקריבו
 מוכח השלמים אשה לה' את החלב באכמה את
 הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב • ואת שתי
 הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסליו
 ואת היותרת על הככר על הכליות יסודכה •
 ופרש' על הככר שיטול מן הככר מעט מעט אס
 כן משמצי שהיותרת והככר היו מקריביה עם
 הכליות ועם החלב אשר על הכסלים דהיינו
 אנב חלב קריבו ולא היו מקריבין לכר • ולכך
 הן מותרין באכילה •

ונטר' הככר וניקור לקורעו שתי וערב
 ומיתוכו לתת לנר כאש ולכלותו
 ואחר כך יכול לטבל אס הודחה במים וניקור
 לתוך אותם הנידון והקוסקות כאלות נד
 שהמרה תלויה בה וכשהמכין השרה ניקור
 לתוך החלב בדבוקה בה ולעב שזה החלב הוא
 חלב מן היתר שיש בקיבה שכני ארץ ישראל
 כוהנין בו היתר כאשר אכזר לקמן בעורת הש'
 מע' אנו כוהנין בו איסור כמו חלב דאקשתא
 לכן יסור החלב בדבוקה בה ומי שלא התך שתי
 וצד ניקור לבקוב בקון או בקסס כרו סינא

אין ניקור להסיר הקרום שאלותו נד אין שם
 חלב ואם חתך היותרת מן הכהנה ואין ידוע
 איהו היה לנר פניו או לנר מוז' ניקור להסיר
 הקרום מפני נדדון עכ"ל • וכהנה באשירי ריש
 פיר' גיד הנשה כתוב כשש אורי זרוב שיטול
 הקרום שגל חצר הככר לנר הככר ואל נד
 הנדאה מתר' וכהנה ליטול משהיה דלא ליתו
 למיטיגו עכ"ל •

כתב המדרכי בריש פניד הכספ' ר' אליעזר
 מציץ כתב דיותרת הוא הכקרא אכריס
 וכן פירש רש"י במוס' והוא כשי' המהלק בין
 הדיאה לבכד ויש אוכלין השומן האצור ככשר
 היותרת שתחת הקרום מטעם חלב שהכשר
 מוכה ואמר ר' אליעזר מציץ דשיבוש הוא נידם
 שהכשר מופה איכה מתיר בו אס בכסליו וכליות
 שאמר כהם על' למיטיגו מתיר' אבל כיותרת
 ככבר דלא כתוב על' לא שריתין דידה ואסור
 אהרי שהוצר באימורי שלמים וכן רת' אברהם
 ור' דחה ראיתו עכ"ל • וכתבו התוספות וכן
 האשירי ככר' גיד הנשה וכו' לזכור ויש לסתור
 מציץ הכיר' ר' אליעזר מציץ שהיה אומר דשומן
 שגל יותרת הככר א' אף לאחר שיטול הקרום
 מיטלי מתתא' בתורת כהנים הי' כל אוכל
 חלב מן הכהנה אשר יקריבו מזהנה ונו' אין לי
 אלא חלב תמימים שהם כשהם לקרי' חלב
 ביטלי חומין מהיין תלמוד לומר מן ככהנה •
 חלב מילין מהיין תל' כי כל אוכל חלב וכו' אס
 כן לתר' כאשר אשר יקריבו מתנה לומר לך חלב
 שביהו כשר לקרי' אמתי לך • חלב דכבות
 ס' אין דאין ליקרי' לא אמתי לך • משא' שהייתי
 אומר חלב דכבות' אי לאו משום דאינו קרב •
 ואם כן חלב היותרת שהוא קרב עם היותרת
 אסור • ולפי' זה היה לן לאסור לונן כוליא שהוא
 קרב עם ה' וליא ודא' שיוכן להו' יומיהו איבא
 למימר שאנו לונן כוליא שמעט ליה קרא על
 הכליות ולא שמתך הכליות • ומיהו קשה
 ל'כריו כל שומן האליה לית' לקריב לגבי מוכח
 הוא ואי משום דאזריין כהנף כר' כל הכשר

הרם ונדיק לאתוך החיטובות ולהוציא הרם
 שנתוכם : וקשה לוי מאויה טעם אנו אוכלין
 בכבד בלא ניקור קרום מעלים מאי שנה הכבד
 מן היותה דמנרכינן להסוד הקרום ניעא כמו
 שניכין לבקר חנר הכבד משום שהחלב
 המכסה את הקרב טובב ונוגע עליו כמו
 שפירשתי למעלה . הכי כמי לנירכינן לבקר
 הכבד ואדרבה בכבד גופה דכוכ הלבב כמו
 שפירשתי למעלה שאכל המרה דכוכ ונס
 הכבד מונח על חנר הבד ומפסיק בין ההלב
 למנר הכבד . ואם כן לפי זה היינו נריכס
 לבקר דוקא הכבד ולא חנר הכבד . ואין לומר
 שאינו בכבד דשיע ואינו טכליע כדאמר רבנמר
 ונסד כי הכבד לעולם פולט מהמת רוב דס
 ואינו כולץ לפי שטרוד לפלוט זל התה מיירי
 לאחר מיתה דטרוד לפלוט ושמה תאמר בחייה
 דאיכה פולט דילמא בולע כמי . וכי תימא אין
 תילוך בין חיה למתה דאמרינן כשה שכימיה
 איכה בולע הכי כמו אמרינן בחייה איכה בולע
 שאם כן דמיא חיה למתה לימא הכי בשם
 שכימיה אם מונח על הכבד חלב שם הוא
 אמרינן לכבדא . כדאמרינן כפרק גיד הנשה
 אמר רב הונא גדי שגלאו בחלנו אסור
 לאכול אפילו מראש אונן ושירש רש' שאין שם
 חלב באונו דחלב מפצצע . הכי ומי לימא
 בחייה דחלב שם הוא ומפצצע ועוד וכלא אין
 לכבד קרום עכ שיאמרו שיהא מכסיין ואפילו
 אם יהיה קרום עכ מאי כהך וכלא מע' היה
 לנו כמו קרום שגל הבסלים או קרום של
 הכליות דאמרינן שאסורים הם . ושאלתי
 את מי הגאון מהדר משה אישרלס זל ואמר לי
 שמכנה אבותינו כידיו והם היו יודעו הטיע :
 וכדאם לוי לפרש כמו שפירש ריבונן יעקב כיד
 בסיון מה וכו לשונן קיבה שייקנה טריפה .
 ואם החלב שעל היתר סותם הנקב כש-אכל
 שגל בקסת אינו סותם : וכן פי' גוד כסיון
 סד וזה לשונן כקיבה יש שכו מינו חלבים אסר
 עשוי בקסת ואחד עשוי ביתר רב אלפס היתר

שגל היתר ואסר שגל הקסת וכן כתב רמב"ם
 עד כאן : ואף על גב דרש' אסר בשניהם
 כפ' אלו טריפות וכן פסק האסורי כפדק אלן
 טריפות אבל לענין התימה מועיל ופירש שם
 דנמרא דף כ' אמר רב כחזן מימנא וכו' מימנא
 חד כותם וחד לא סותם ומפירש שם כי מימנא
 סותם מימנא לא כותם ואימניך יפה כח כן
 עכא האב ופירש רש' שם כי מימנא דהיינו
 דאיתרא חלב שכאקוס היתר שהקיבה עשוי
 כקסת ומכחזן קרי לה דאקשתא . ומכפניס
 לציגול קרי ליה דאיתר ומשמע שם דחלב דיתר
 סותם כמו שפירש רש' שם איכה כני ארץ
 ישראל מיכל אכלי ליה דקבניו חלב טהור הוא
 ולדין דהיינו כני בכל אפילו למ סתם כמי לא
 סותם כתיבה עכ"ל . א"כ לפי זה אין נריכין
 לבקר הכבד כי הכבד מונח כנר ימין ועל
 הכבד מונח ההמסם ועל ההמסם מונח הקיבס
 וחלב הנוגעת בכבד היינו מחלב היתר . ואף
 על גב דאמר ר' לאכול מכל מקום לפנינו כונצת
 אינו אוסר דאמרינן כשם שלענין סתימס
 מועלת דאמרינן דחלב טהור הוא הכי כמו
 לענין כונצת בכבד מיקרי חלב טהור הוא
 ואינו אוסר ולכן אין נריכין לבקר הכבד :
 וכן כתב התולדות ונחק שהקיבה מונח על
 הכבד ומביא דברי הרמב"ם וזה לשונן דע בני
 אכריהם כי המטבן וכליו בא האשל על בנין
 וכו' וכשלחן בא העטל בזה על הכבד כמו
 שהשלחן נתון עליו המאכל וכמשתה כך הכבד
 מקבל עליו האינטוטובא המונחת עליו שהיא
 מלאה במאכל וכמשתה שהיא ממשלם ומחלקס
 לכל אברי הנוף וכו' אבל מע' אותה התינה
 הדנוקה בחלב הכליות כגון חתיכה ויתרת
 סיס בכבד היינו אכנע הכבד שקורין בלא
 דיימין וגם מצט מן הכבד הדנוקה שם לפי
 שחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד ובין
 חתיכת ויתרת שקורין דיימין כריך לבקר מן
 החלב הדנוקה כה כי לרוב פצעים נמנא שם
 חלב מן הכליות : אבל מכל מקום קשה למה
 נריכים

חלבות ניקור

ככל מקום דלא פסיגי ביה איס. רא שרי וכבר.
 כהנו עתה איסור וכן הדור שלפניו אם כן
 אין כנו כח לחזור ולכסו מכהנ היתר בכל בית
 יוסף. וכפרק אלו טרופות עפרש לעם פעל.
 היתר מותר. תכיל את חלב העכסה
 את הקרב ר' ישעאל אומר מה חלב העכסה את
 הקרב קרום וכקלף אף כל קרום וכקלף. רבי
 עקיבא אומר מה חלב העכסה את הקרב תותב
 קרום וכקלף אף כל תותב קרום וכקלף ופרש
 רש"י קרום וכקלף קרום דק יש עליו וכקלף
 הקרו מעל חלב שאינו ארוך כו כל כך אף כל
 קרום וכקלף והיינו חלב מעל גבי הקיבה וכ"ל
 מעל גבי הדקין: תותב הוא שעלתו מתרמין
 היא תותביה כשעלה היא פרושה על הקרב וכן
 על הדקין אראשן. אבל חלב הקיבה איכה
 תותב אלא חתיכות חתיכות כו ארוך וכן
 על הדקין אראשן והלאה סיינו מן הכתב
 כשפרישין אותו מן כשאר מן חלב אולם
 ולא תותב כו אלא ארוך כהם וכו:
 וצריך לבקלף חלב מעל הכמס ומכית
 הכמסות ומכרם וחלב שתחת הקרום
 וכן הג"ה באשירי מאז נאל אסר שמסירים
 חלב מעל הכרם יש קרום על הכרם ותחת
 אותו קרום יש חלב דבוק לכרם ואסרו רבינו
 אמרים וכן אנו נוהגין לגררין ורבינו יוש התורן
 וכן נוהגין הקדמונים גדולי ביטום לאכול כל
 הדבוק לכרם עד הטמול ומה שמצד הטמול
 ותחת הטמול אע"פ שהוא דבוק לכרם אסרין
 וראיונותם כאור ורועי ועוד כו"ס פ"ט מאז
 וזה לשונו שאלתי את מורי רבינו רא"ה ח"ב
 הדבוק לכרם שחלקו בו רבינו יואל ורבינו
 אפרים ואנו חלכות ארץ כצנן כוהגין בן
 איסור כדברו רא"ה אפרים ואתם כוהגין בו היתר
 כדברו ר' יואל אם שייך כהאן לומר איכה מוכל
 אכלו אנו מיתתם לא סתים לך. ואינו נכר
 שהורה לי כדבר הזה כלל על כן מוכן להקמיר
 וכן כתב בית יוסף וזה לשונו כתב הרמב"ם בפ'
 ומהלכות שקיטה כרם שחכמה טריפה ואין
 לך

ג' ימים לבקר חזר הכנה אם שכנה גופם
 איכה גריבה לבקר מכל החזר הכנה. ואל
 דהכנה אינם מכסה את כל חזר הכנה כי אם
 הטור הלכן שיש בחזר הכנה. אבל הו"ש האדום
 כים בחזר הכנה איכה מכסה בו הכנה מוכח
 באמתה סוף ואיכה כינבת לכלות וסנד
 הכנה מוכח בכללות ולכן צריכין לבקר חזר
 הכנה. ואלו שהקיבה מכסה אותה אישלו הכי
 צריכין לבקר עפ"י שהכמה בריה פרוקי
 עפרקי אבל ככנה אין שייך פרוקי עפרקי
 מאחר שהיא מוכח באונת התיק והחמש
 והקיבה מוכחין עליה ומכסה. אי הו"ש
 הכי צריכין לבקר חזר הכנה גיורה אפי' חזר
 הכנה של אפי' כי שם מוכח הפיר דהיינו חלב
 מעל הקרב. ואם תאמר והלא כשהול מוכח
 כהר שאל ומכסה את חזר הכנה. ואצריכין
 קרום מעל הטמול אסור ואין מייכין עליו.
 וכתב בית יוסף הטעם למה שנקיים עינו
 אסור ומייכוס עליו עפ"י שהוא מחובר עם
 לכרם שמתצדוקא הדד הטמול אסור דהיינו
 כהומי הא בקלוי מותר דאין עם חלב ואם
 כן ליתא כשם שחול אינו אסור מסיים חלב
 הכי בעי ליתא לחזר הכנה וגם הטמול מכסה
 חזר הכנה. יש לומר דהטמול אינו מכסה
 אלא הקרום הלכן שיש בחזר הכנה ושם היא
 דבוקה אבל הכנה האדום שיש בחזר הכנה
 אינו מוכסה ולכן צריכין לבקר חזר הכנה
 כנה שמאל משום ששם הוא חלב המכסה הקרב
 משום הכי צריכין לבקר חזר הכנה שכנה יעין
 גיורה אטו שאל. ועוד לכו שאין הכל בקיחין
 אינה חזר הכנה של נד יעין או של האל. לכן
 משום הכי צריכין לבקר חזר הכנה:
 בקיבול אנו נוהגין כרש"י ובאשרי להסיר
 כל חלב שיש בקיבה בין שיהא קשה
 וכן שאל היתר וכן כתב בית יוסף וזה לשונו:
 וכן רשת ש"ג נהמך וכן רשת רבינו ירוחם
 וכתב עה"ה בן הכיב זה לאונו וכו' הוה ראו
 להונו בו איסור אפי' לעי דברו דה"ה שאל

דמתירין לפי שיש ציון מלה העתכו וציון הכפלי
 שלשה חתיכות כשר הצפרס כתיבתו והם מוכח
 זה על גב זה חתיכות כשר העליון דהיינו
 המוכח כלפי פנים לנוף איכו ארוך כמו ארבעה
 ארבעות כמו הכשר השני וזאת חתיכות כשר
 דק הוא ודבוק בחלב שעל הכסלים ויוכח מן
 אותו חלב ומראה אדום וזה שפירש רש"י ואמר
 כך ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט וכו'
 לפיכך אותה חתיכה כשר אסורי וכלאזה חתיכה
 בנד השני דהיינו כלפי הכסלים כנגד החוף
 דבוק בו אותו קירוס העב ולכן אסור אותו
 קירוס העב משום חלב וזאת חתיכות כשר השני
 המוכח תחתיו הוא ארוך יותר מהחתיכה
 השלישית כמו ב' ארבעות כשר הגדול ואין ציון
 זה החתיכה לחתיכות העבה כי אם כמו ארבע
 ושם היא דבוקה לחלב הכסלים באותו מקום
 שהוא רחב כמו ארבע וזאת חתיכה הוא עב
 ומראה אדום ולכן אין לאסור אותה חתיכה אלא
 מפני שהוא עב ועוד שכאותו מקום שהוא דבוק
 בחלב אין שם חלב כי אם כמו ארבע אכל
 קליפה בני משכי נדדים ואפילו צמקום הלכן
 כמו כסף נריך לקלוף משום שעליו מוכח חלב
 הצתיכה דהיינו באותו מקום הרחב כ' ארבעות
 וכלאזה חתיכה דהיינו בנד השני כנגד החוף
 שם דבוק קירוס הדק המוכח תחת קירוס העב
 ותחת זה הכשר השני הוא מוכח חתיכות כשר
 השלישית שקורין ד"א דע"י וזאת חתיכה
 השלישית היא קצר מן השני כמו חני ארבע ושם
 הוא מוכח חלב רחב כמו חני ארבע וזאת
 חתיכה קליפה בני משום שיוכח מן אותו חלב
 אעפ"י שאין לחוש שיכא כל כך מתפשט תחת
 אותה חתיכה כי החלב אין שם כל כך הרבה כי
 אם כמו חני ארבע מ"מ אים ספק אלו קולפין
 אותה חתיכה שקורין דע"י לפי ש' כהמה כתיב
 פרוקי מפריקי כדגריסין במסכת חולין נפ"ג
 הנשה בהמה בחייה פרוקי מפריקי ופירש רש"י
 שם פרוקי מפריקי כשהיא קולפת איכריה כע"ס
 והמתנים פיעים כמכ"ל כלפי מעלה וה' סלים
 כמסכים

כך דבר שיפתום שהיו חלב שעליו אכור כראש
 שהוא מוכר כ' אפרים עכ"ל וכן אלו כוהנין
 להסיר כל החלב שיש בכרם בין על גנה' ובין
 בכפולין ככל מקום שיש חלב בין בניובה ובין
 הצמסם ובין כרית הכוסות בין חלב שיש
 בגליו ובין בחלב שיש במתיר :

כתב בעל הציטור ואמר כך מתחיל ממקום
 סיוס הניר שמוציא מן החוה ומקלף
 בידו אותו הקירוס שעל הכסל ע"כ והוא
 הקירוס העב ולכן האסור משום חלב שעל
 הכסלים וכל הכנר עמו דהיינו כל החלב אשר
 תחתיו ומשוק עמו הכל אסור ותחת הקירוס
 יש עוד קירוס דק ואסור גם כן משום חלב ותחת
 אלו שני הקירוסים יש חלב וכוה החלב איכא
 פלוגתא בגמרא כדגריסין צמסות חולין פ"ג
 הנשה חלב שהכשר חומה מותר ופירש רש"י שם
 חלב שעל הכסלים שתחת הכליות והוא תרוב
 דתותי עתה שאמר שמואל דאסור ולקמן אפרש
 בעורת השם וכראה בגובה הכסלים ואמר כך
 ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט תחת אותו
 כשר ככל הכסלים ומה שהכשר חומה מותר
 וכסלה מאותו כשר יוכח שאינו קירוס עב ולכן
 לנד קירוס הדק וקלוט המתפשט ככל הכסלים
 שאכור משום חלב ותחת קירוס עב יש חלב ויש
 שכוהנין אסור באותו חלב לפי שהוא קירוס
 אינו קטן חיוני כשר דק הוא אכל בארץ
 אשכנז כוהנין בו היתר ו' גם כתיבי רבי כראה
 דחיוני נמור הוא ומסיק שם חלב שעל הכסלים
 אחר דהמכא ולא שנתוך הכסלים וכו' הטעם
 דמתירין לפי ששכי ק' ומים הן זה למעלה מזה
 ואמר עב ואמר דק והחלב ככלע בין אלו
 הקירוסים כמו שפירש רש"י לעיל חלב שעל
 הכסלים וכו' ומתפשט תחת אותו ושר ככל
 הכסלים וכו' אבל הקירוס הדק מוכסין בין
 הנשר ובין חלב שתחת הקירוס העב לכן מה
 שלתם מאותו קירוס הדק הוי חיוני כשר וכשר
 אכל הקירוס הדק צמנו אסור משום שהוא כונע
 בחלב שתחת הקירוס העב ועוד כל ע"ס

והלכות ניקור

על הכשר ולא כותק הכשר ואין לך מי שמעריך
 ככל : והאגור כתב על חלב שתחת
 אותו הקרום עב ולכן שרבו באוסרים וכבו
 ספרד כוהנין בו איסור בכבש * אבל בשור
 ראיתו רוב המכקריין שמסירין הקרו' כלכן לכד
 ואין מכקריין שום חלב מתמתיו כלל וולת קצת
 כשים כשרו שמכרות גם החלב שתחת הקרום
 ההוא וישר כחן כי אותן שאין מכקריין חלב
 שתחתיו לא ענאו ויריכם ורגליהן : וכבר
 כאל הרשכא על חלב זה אם מחלקין בו בין
 כבש ושור והשיב מעולם לא שמענו באיסור
 חלב כפרש בין שור וכבש ועו ומקרא מלא דבר
 הבטוח כל חלב שור וכבש ועו לא תאכלו
 ומכאן לחדכו לאלוה שהיא מותרת שלא אסרה
 תורה אלא חלב השוה כשור וכבש ועו ואלו לא
 היה אסור כשור גם ככבש ועו לא היה כאשר
 עכ"ל * ולו מאחר שמכקריין אותו בכבש כראש
 שמכבד אבותיו ביריכם דלא השיב להו קרום
 חופיו כשר ולכן מכקריין חלב שתחתיו ואם כן
 מי העירו להם כשור וכמנא שהם מכשילים את
 הבמוזים עליהם ומאכילין אותם דבר האסור
 להם * עכ"ל בית יוכפ *

וכתב בעל העיטור וכשמקליף כראין ראשו
 החוטין שהן ככסל והן ג' מימין ושנים
 משמאל שלשה שבימין מתחלקין לשנים שנים *
 ושנים שנשמאל שלשה שלשה וכוטל ראשי הניד
 בידו ומשיך וכמנכות מליין בהיותו חס אבל
 צנוכן נריך לפשפש אחריו עכ"ל :

וכן פירש רבינו יעקב בר' כסימן ס"ד הוטין
 שנעוקן אסורים ואין חייבים עליהם והם חמש
 ג' מימין ושנים משמאל ה' שבימין כל אחד מהן
 מתפצל לשניים שנים והשנים שנשמאל כל אחד
 מהם מתפצל לשלשה שלשה וראשו האל' מהוכד
 לשדרה וראשי הפינולים נדבקין תחת ההזה
 בראשי הנלעות ואותן ראשי הפינולין מנויץ
 בחני הכהמה שלפניהם ונריך לכוהר למטט
 אחריהם ע"כ * וכן גרסוין כמנכות מולין פ'
 ניד כנשה אער רב יודא הוטין שנעוקן אסורין
 הטעם

מנחהים כלפי עטה ואין בהלב ככבש בהן *
 אבל כולו האו לין מוסטין שיכא אותה התיכס
 חלב כדעט שיכא מתכבט עד כהזה ולכן אותו
 חלב מכבשר מופש דהיינו הכסלים בדנוקס
 כהתיכ' שקורין דלא דעיץ איכו נריך להקליף *
 כי רחוק מן אותו חלב הכסלים יונס יש עליה
 שבו קרומים דהיינו קרום הצב וקרונה הדק *
 שאין להם שיכא אכור מבוט חלב הוכבה את
 הקרב ככל הטעם דמתירין * וטעם באוסרין
 מבוט שהקרום הדק הוא למטה וקרום הצב
 הוא למעלה ולכן אין מפקיין * אבל אם היה
 הקרום הדק למעלה וקרום הצב למטה היו גם
 כן מחירין * ומה יש לי במקד עמה שפירש רש"י
 וזה לשונו ותחת אותו קרום הצב יש חלב ויש
 כוהנין בו איסור באגרו חלב לפי שאותו קרום
 אינו חשיב חופיו כשר שדק הוא וכו' וקשה על
 רש"י שפי' ותחת אותו קרום עב יש חלב ומסוי'
 באינו השב חופיו כשר שדק הוא * ואל' שרש"י

ציינו לפי האוסרים שהקרום הדק הוא למטה
 לבין איכו חשיב חופיו כשר אבל איכו כוהנין נקף
 קדאקא כמנכה אכבו שהיפוי כשר הוא ולכן
 אין גורדין אותו חלב שתחת הכסלים * וכן
 כתב בית יוכפ נריך כא וזה לשונו בני' הרשכא
 בתשובה חלב שנתקד הכסלים יש אוסרו אותו
 מכני כמנכרא השו אותו עם חלב שנתקד
 הכליות וכחלב שתיקד הכליות קיימא לן כדכא
 גר' יוהנן דמרטו ליה ולבו כוהנין בו היתר
 דהוא דכנוליא רכא ורבי יוהנן חומרא הוא
 דאהמירו כה' ויש מקומות שבהן בו איסור
 ובאותן מקומות שכוהנין בו איסור * אכשר
 שאסור להתירו להם דשא לא עשו בו אלא
 כהנו איסור אשו חלב שגל ככסלים עכ"ל :

ונתשיבה אהרת כתב חלב שתחת אותו הקרום
 שנוטלין מכקריין כבשר ככסלי' אותו חלב שתחת
 קרום דק בהתיך למתנים ודאי אסור ואין וס
 נקרא שנתקד הכסלי' לח אותו שהנש' מעש חומס
 אותו והוא אותו כעוהר בין ככסלי' כשר הכסלי'
 אבל אותו שהקרום נכד הוכה אותה נרא' הוא

ממשה חוטין אית ביה בכפלא תלתא עימוכא
 ותתוי משאלא תלתא מתפנלי לתרו תרו
 שרו מתפנלי לתלתא תלתא כפא מוכה דאי
 שליף לבו עד חמימי משתלבו ואי לא ניני
 חטיטה בתריוהו ופרש רש"י שבעין היינו
 ה' חוטיו דכפלי פלנקא * עוקן הכפא : בני
 למטוטי בתריוהו עד שימא כמס' הוה וראשן
 אחד עמוכר בשדרה וראשי הפינולין כדכין
 תחת המה כראשי הכלצות עכ"ל * ולבו
 שרונסו משמע שמדבר בחניו שלפנים וכן הוא
 ב"ד שפירש ואותן ראשי הפינולין מכוין בחני
 הכהמה * וכן הוא כהדיא באש"י שפירש ואותן
 ראשי הפינולין מכוין בחניו שלפניו * דין משמע
 מתוך התוס' כאשר אבאר לקמן * אבל במחילה
 מהם לפי פירוט רש"י שפירש עוקן הכפא כ"ל
 שאיכו עדכר בחניו שלפנים אלא גשניו של
 אחרו בהתיכה שקורין בלשון אשכנז קוסליץ
 ובאותה התיכה יש ממשה חוטין והם אסורים
 משום חלב דתותי מתכי דאמר שמואל כפר גיד
 הכסה האי תרבא דתותי מתכי אסור *
 ופירש רש"י שם זה עליוכה ונוכהו של אותו חלב
 שפרשתי קודם שיכסהו הכשר ואותו נוכהו
 עתמו מכוסה במתכים שקורין לוכנ"ל ובלשון
 אשכנז קורין לעדווין שרחנו מראוב למטה
 שכלצות קטכות ומכוסה וכשהטבו מפריוטו
 כראש אותו חלב עכ"ל * וכוה המקום יש ה'
 חוטין האסורים משום חלב : ועם שפירש
 רש"י כאן פירוש עוקן הכפא דמשנוע בחניו
 שלפנים כמו שפירש * ולעיל מוכהו שם כפר גיד
 כהנה גבי תרבא דקליבוסתא ש' הוא עגס קטן
 ועובט על עגס שקורין הכפא ועמוכר לחולית
 האים מלמעלה וצלו יש חלב תחת ריוש המתן
 שקורין לוכנ"ל ובלשון אשכנז קורין טריפה
 לעדווין * אם כן לפי פירוטו משמע שתירבא
 דקליבוסתא הוא חלב האליה ואותה התיכה
 קורא הכפא ובאן ש' עוקן הכפא דנושא בחני
 של פנים הוא אותו עגס שקורין הכפא ולא
 בחניו של אחר אם כן קשה קט"ל ע"ל רש"י :

ולולי שבהדיא פי' צ"ר שאירי בחניו של פנים
 כוה אמכס שרש"י מירי בחניו של אחר בהתיכ'
 שקורין קוסליץ ואותה התיכה קורא כמו כפלים
 שהיא פלנקא כמו שבהדיא לעיל גבי חלב שעל
 הכפלים פירש רש"י חלב שעל הכפלים שתחת
 הכליות וכראש גנוכהו כפלים וכו' וכוה חלב
 דתותי מתכי והיינו בחתיכס שקורין קוסליץ *
 אבל לפירוט ב"ד קשה שבהדיא אמר בחניו של
 פנים * וכל' לישן שרש"י קורא לכל השדרה
 פנים ואחר הכפא ולא קשה : לפיכך כריך
 לחטט אחר פנים בין בחוטין שבהניו של פנים
 ובין בחוטין שיש בחניו של אחר היינו שיש
 בקוסליץ כאשר אבאר לקמן בהלכות קוסליץ *
 ולפירוט הארדכי אתי שפיר ולא קשה על רש"י
 ומתוך דבריו משמע שחוטין שבעוקן אינו חוטין
 שבהפלי * וזה לשונו בריש פ"ג הכסה בסיומן
 תתרטט ממשה חוטין איכא בכפלים * פירש
 בקובצתם המחזירים למטה מן ההוה בכלצות
 וכריך לחטט אחריהם עמוך לחוב * ואע"ג דאמרי
 לעיל חלב שהכשר חופה מותר בכל כיון שרוכז
 מגולה אסורו חמשים אף באכוסה : ולקמן
 אפרש מאי בכך אם הם מגולים או לאו והלא
 אין שם חלב : והדר פירש הארדכי באכוסה
 כפסה חוטין שבעוקן אסורים : כתב ראש
 כהפר ירואים יש מפרשים עוקן הכפא כלצ'
 ואיני בקי באותן חוטין הי לא ידעתי חוטין חלב
 באותו מקום לכד חוטין כפלי בהמשכים תחת
 העתכים ואני שמעתי וכל' עוקן וכך כתיבא
 כיטל עוקנו הילכך כריך להסיר חוטין הוכה
 וכרא' שהיא אסור עמוס דנדילין ויוכין עמלכ
 הכל ותוכעי חוטיו בתריוהו ומדרכין בעלמא
 הוא דחלב אמר ולא חוטין * ועוד שעל הכפלים
 אחר רחמנא ולא שמתוך הכפלים ומשום
 דכאשכ"י בחייב ומתגדרין כתרבא דתותי מתכי
 דכהמה בחייה פרוקי מפרקא ולכך גורו לחטט
 אחריהם אע"פ שכשאר חלב שהכשר חופה לא
 גורו * ובני כוליא גורו למטיא אחריהם יותר על
 המוטין מכלוכן כוליא דאמריכן לעיל חוטין
 כ"ל

דולבות ניקור

קנת קודם שיכנס לתוך הכפר ואשילו יהו
 מדרכן ככון לחטט אחריהם דאין לזולז
 באישורין ורכנן דכל דתקון כעין דאורייתא
 תקון עב"ל: אבל לפי מה שפירשתי לעיל
 בכלכות חצר הכבד שמן הדין אינו נריך לכפר
 המצר הכבד כי אם כבד הכל כבד פנים
 של הריאה אין נריך להסיר הקרום שבאותו
 נד אין שום חלב' אם כן מה זה שכתבו התוס'
 והאשיר' לכוין שיה' גלויין קנת קודם שיכנסו
 לתוך הכפר וכונ' מה בכך אם הם גלויין או לאו
 והלא אין שם שום חלב' וכ"ל שהם מייירו לפי
 מאוהרים שאיכו השוב היפיו כשר ולכן דריכין
 לחטט אחריהם אף מה שבגלויי אבל לפי מנהג
 האשכנזים ולפי מנהג ק"ק קדאקא אין דריכין
 לחטט אחריהם מפני שניקר האיבור מן ה' חוטין
 אלו בא מן חלב שתחת הכבלים וזה כחלב
 שתחת הכבלים עצמו הם מכסרין כ"ש בחוטין
 היונקין מהם כי אין שום איסור חלב יש בחצו
 שלפנים כמו שבארתי למעלה ומאחר שכל אלו
 הג' אונים בחסו שריכין לחטט אחריהם ככונ
 להמאיר בהם:

כתב בית יוסף בשם הרמב"ם וזה לשונו
 כתב הרמב"ם בפרק א' מהלכו' מאכלות
 אהורות שחופין וקרויים האחרים משום חלב
 וזה אשורים מדבריו נוספים ואל' שהם
 אשורים מן התורה בכלל כל חלב וכל דם לא
 תאכלו אין לוקים עליהם אלא מכות מרדות
 ויהיו כחצי שיצור שהוא אבור עין התורה ואין
 לוקין עליו ע"כ: וכתב בית יוסף כתב
 ה"דן וזה לשונו כתוב בחידושי הרשב"א דאשיר'
 דקיימא לן חלב שהכשר חופהו אותו מותר
 הכי חוטין אשיר' דמירעי בכפלי היינו שצמא
 דאבורי משום דאיכא למימר בהו כדאמרינן
 בתריבא דתותי מתני בה' בחייה פרוקי מפרקי
 ואהריס כתבנו דלאו למימרא דאוי' ומחטט להו
 עד מקום שהם כלין דהא גליעי ככשר ומותרין
 אלא לפי שהן חוטין דקין הרבה ק' אמר דבעי'
 לשטופו בתרוהו עד שימא' מכוין' סלס' עב"ל:
 וכתב

בזליא אבור ואין חייבין עליהן ולזכר כול' א'
 מותר: והמיימוני כתב כראיה לו מכל אילנו
 החוטין ובקרומים אבורים מדבריו שוהים עד
 כאן לשונו' אם כן משמע מתוך פירושו שחוטין
 שבצוקין אינן חוטין שבכפלי' דהא מפרש אותן
 כל הדא באכטו בפשה ולא מפרש אוחס ביחד
 כמו שהם בגמרא' וכמו שפירש רש"י חוטין
 שבצוקין היינו ה' חוטין דכפלי' ועוד מה שבי'
 הערדנו כי לא ידעתי הוה הלכ' בלוחו מקום
 לנד הוהי כפלי' הכמשכים עד המזה' וכוא
 תרבה דתותי מתני באמר שווא' וזה י' חוטין
 כמו שפירשתי לעיל: ועוד דנהדו' שפירש
 עוקץ הוא הוכב ולא כירש עוקץ הוא והכ"א:
 ומה שפירש משום הכמשכים בחייה ומגדרין
 בתרכי דתותי דכהוה בחייה כדוקי מופרקי'
 ולכך נזר' רבנן לחטט אחריהם וכונ' ומה אבו
 כוונתן להבדיל הוה השדר' כעצם שיש בקוסל'ין
 ולגדר הכלב יפה ונקי: מה איתו עכס' החוליא:
 וכן ה' הליה וכש' גי' שם אפרש כל חדא וחדא
 במקומו:

כתבנו התובבות המטה חוטין איכא בכפלי
 פירש בקוטרום שמוכרים כראשי
 כולט' ושתחת ההוה וכדוך להבדיל אותן שקונים
 הלק' של כמים לחטט אחריהם עד המזה' וכך
 כטקו התובבות כפרק ג'וד הנשה דהמיטה לא
 הוי אלא מדרכן וזה לשונם חדא דהא חלב
 אמה רחמנא ולא חוטין ובוד שעל הכבלים ולא
 בתוך הכבלים' ועמ' נריך לחטט אחריהם
 מדרכן ולא דעו לכשר החובה את החלב דשר
 דהכא בהמה בחייה פרוקי מפרקא וכמשכין
 החוטין כהליכותה ומתגל'ין: א"ל כיון דכלאו
 ה' וזכר' גלויין אף שבתוך הכפר אבור מדרכן
 עב"ל: ולשון האשיר' כתבנו כיון פ'וד הנשה
 וזה לשונו' ונריך לכוהר לחטט אחריהם וכראיה
 דשראורייתא מברא שרי מתי' טעימי חדא דחלב
 איזר דממא' ולא חוטין' ועוד דחלב שהכשר
 חופה אותו מותר: וככא איכא למימי' דשחא
 בהמה בחייה פרוקי מפרקא או שחא מוגל'ין

עשום תרכא י דידא ידלוצי עשום דמא יזפיר
 רש' שס דידא חוטין כניד ודלוצי שכלמי לכן
 צריכין לחטט אהר אילוי בנידין מאחר שהם
 אשורים עשום חלב : כתב בית יוסף שאניו
 היה כוהר שלא היה כפסא שום חוט מהם וצריך
 לחטט אחריהם כמו שלחוטין שנכסלו וכן כתב
 הרשב"א בתור הכית חוטין שנכסלו ושנשחזר
 אשורין משו חלב וצריך לשרש אחריה כית יוסף

ונוטל הכוליא ויש עליה שכי קרומי הקרום
 העליון חייבים עליו ובקרום התחתון
 אסור ואין חייבים עליו כדגרסי' בפ' גיד הכסף
 אמר רב העכו"א קרום שעל גבי כוליא אסור
 ואין חייבין עליו והתנאי חייבים עליו ועתרין
 לא קשיא הא בעילאי הא בתתאי : ופירש
 רש"י שם עילאי חלב מעם שעל הכליות יש עליו
 קרום דק והוא חלב גמור : יתתא קרום ואין
 חייבים עליו ויסוד השכי קרומים :

כתב בעל הציטור ונוטל הסבין וחותר
 בתוך הכוליא ונוטל שורש של גיד
 עתוך הכוליא עד קנותיו וכן יעשה לכוליא
 עכית : ובלובן כוליא יש אובדין ויש מתריין
 ורש"י פירש העמור וחסור והעוכב לא הפסיד
 כדגרסינן פ' גיד הכסף לובן שנכוליא רב ורבי
 מיא מד אהר נהר שרי רבה מוחט ליה רבי
 יוחנן מפרט ליה ופירש רש"י שם מפרט ליה
 מפרט אחריו רבי אבי גאים ליה ופ' רש"י אכל
 החיפוי בכוליא אכל ואמר אביו כוותיה דרבי
 אבי מעתברא דאמר רבי אבא אמר רב יודא
 אמר שמואל חלב שהבשר חופה אותו מותר אלמא
 שעל הפסלים אמר רחמנא ולא בתוך הפסלים
 הכי כמו שעל הכליות אמר רחמנא ולא שבתוך
 הכליות : והתוספות פסקו לאבור וזה לשונם
 אמר אביו כוותיה דרבי אבי מעתברא משמע
 דהא הלכתא דלובן כוליא שרי ואין צריך
 לנמוס אלא עה שמין לכוליא : ובקונטרס
 כמו כתב דהמיקל לא הפסיד : ובשאלות כע
 בפרשת וישלח הביא דברי המתירין ולא דבר
 האוסרין

זכתה בית יוסף דף כ"ז ואכו כוהנין לחטט
 אחריהם וכן כתב רבינו ירוסם עכ"ל ומת'
 החוטין האלו אסורין ואין חייבין עליה כדגרסינן
 בפרק גיד הכסף אמר רב פסא אמר רב אחי חוטין
 שנחלב אסורין ואין חייבין עליהן ופירש' חוטין
 שנחלב כגון חוטין הכסלים וגם בחלב שעל
 הקרב יש חוטין דקין : אשורין מדרכין : ואין
 חייבין עליהם מלקות עכ"ל : כתב בית יוסף ר'
 ויחיל לא אכל מאותו חתיכה דהיינו הכסלים
 אך מה שכתבשל במים עמו היה אג"ל ולפי
 ענה אשכנזי ולפי מהב קראקא כ"ל המחמיר
 וחסור והמוכע לא הפסיד מטעם שפירשונו לצולי
 ואותן מקומות כגון כאן בק"ק קראקא :

בשמחלקין ההלק החזיו הפכיון ההלק החזיו
 האסור הם חותבין בשיפוע לעצלה עד
 שחותבין מן ההלק האסור דהיינו מן הקושליץ
 למעלה מן הכליות השלשה אשר אסור מתיבס
 צריך לנקר כמו קושליץ עומה :

כתב בעל הציטור ונוטל הטחול ועקליף
 מעליו קרום עם חלב שעליו פי' שעל הטחול
 עשוי נידו הטחול וא"ע דאיכו חייב לא על דד
 הטחול ופי' רש"י בפר גיד הכסף על הדד הטחול
 קרום שעל מקום עוביו ע"כ : והטעם כתב
 בית יוסף שכונקוס עביו אסור וחייבין עליו
 שייכו מפני שה' מחובר שם לברם ולחלב יכתב
 במדרגי בפרק אילוי טריפות דאותו שלא ככד
 הדד אסור עשום החמקה וכן כתב הכסף שאין
 אשורים אלא מדברי סופרים ע"כ וגרסי' בפרק
 גיד הכסף אמר רב העכו"א תבא קרום שעל
 הטחול אסור ואין חייבין עליו וכו' ומקשה שם
 והתביא חייבין עליו ועתרין טחול על טחול לא
 קשיא הא ככד הדד הא שלא ככד הדד ואכו
 כוהנין להקליף משני נידו הטחול : ונוטל
 ראש הגיד שבתוך הטחול ומשך אותו וכעשכין
 עמו שלשה גידין שבתוכה האשורין מנוסם חלב
 כדגרסינן במסכ' חולין פ' גיד הכסף אמר אביו
 ואתימא רב יודא המשע חוטיו הוו תליא משום
 תרכא וכ' עשום דמא דמתליא ודכפלי ודכוליא

הלכות ניקור

מאוסין ונרמזין רבה ונחמץ ליה ולא גרמינן
 רבא דלא כן הוה הלכה ברבא לגבי אבוי ועיסו
 כתב בקובצתם דבלונן כוליא הלך אח' המחזיר
 לשרש אחריו כיון דלא איתמר הילכתא כאבוי
 גבו' עינין סס בתוספות וכן פסק האשירי וזה
 לשונו ומהו כהנו לשרש אחריו מאמר פרטי
 כבתעק דונס ר' יונהן עזרת ליה מהו בחלב
 שהבשר הופה אותו משעשע אפיהו רש' זל
 שכאש לו שותת אשכ'י שבלונן כוליא לא
 פתיק בהדיא דמותר ונריך טעה מאו שכל זס
 עזר דאי דרשינן חלב שעל הכפלים אשר
 דחמאל ולא שנתוך הכפלים הכי כמי כדרוס
 הלב שעל הכליות ולא שנתוך הכליות וגם ר'
 יונהן אית ליה הלכ' שהבשר הופה אותו מותר
 מדקאמר בהמס' כתיב כרוקי עיפיקי ואפילו
 הכי עזרת ליה ובידש כר' יונהן זל דההחמיר
 הוה רבי יונהן ונאבוי דוכס דאורייתא קאמר
 כילכך האו' להחזיר רבוי ונהגן לשים אחריו
 בלונן שכוליא ע"כ כתב בית ווסף וזהו
 שבתה רבינו יעקב ב"ר נשימן ס"ד ורש' בחק
 לתועלת דמשמע דהכי כהלין וגם המרדכי
 כתב ויחמץ שרש' ויהי' שבת וספק להו טוב
 להחזיר וכתב בהג' באשירי כשם אור ורוע
 עיניו אם ממא קבת שלא שרשו לחוק וכלהו או
 כתבשלה עיניו לא אשירין ליה ע"כ ונתת ה"ן
 הכי זל על דברי רבינו יעקב תדקדק שלא
 אמר ורש' פסק בהכריז האומרי אלס פסק
 להתיר כאומר המחזיר יפה עשה וכיון שאמר
 בבוק' הדרינו והמוכש לא הפידי קדושים דבריו
 לתמוך עם היחל' עכ"ל בית ווסף
חלב שעל הדקין אסור ודוקא באורך אמה
 ומתחילין לכאת מן הקיבה אבל
 עכאן נאילך שאין בעלמא הוא ומיתרי כדגרסי'
 ע"ל'לו מדיפות ריש מציא באמתא בני גרידה
 כירס רש' זהו חלב שעל הדקין כהמציים
 מתחילין למצק בהו חלב שעל הדקין אסור עד
 אמה להכריז ר' יצחקאל מפניו שחלב שעל קרוב
 שקודקין ט"ל וכלאין אשכחו קורין כע"ן מוכר

בו והכתוב מרכיחו מואת כל חלב וכו' ע"כ
 אם כן לפי זה משמע דדוקא ריש מעיס בני
 גרידה לפי שהפדר דנוק כה הא שאר כלי מציס
 אינם גרידין גרידין וכן משמע ב"ר כס' ס' ו
 וזה לשונו וכוטל סדרה דכנתא ומקליף מעליה
 קרוס של חלב וכו' ואין הדרא הוא דקין כי
 הדרא והדקין תרו מוכי הן כי הדרא מוכת
 באמצע הכנתא והדקין כרשאי הכנתא וזה
 יוכיח עליו כי לשון הדרא הוא לשון מוכי כי
 הדרא מוכי מוכי באמצע הכנתא כמו ע'
 ככולה כוס וכן משמע עוד ב"ר
 בפירוש מ' סדרה והדקין תרו מילי הן וזה
 לשונו כקני הדקין טריפה ואפילו לימה שכהן
 סותמתו איכה סתומה ואפילו היא דבוקה כהן
 הרבה וכו' ואם חלב טהור סותמתו כשירה שכל
 חלב טהור סותם וכו' והדר מפרש הדרא דכנתא
 באכפי כפשים וזה לשונו הדרא דכנתא שניכר
 אחד לשניו כשירה שחירו ענין עליו ואין
 צריך לומר אם ניכר לכנתא שהכנתא חלב
 טהור הוא וסותם א"ס כן משמע שאין דדרא
 הוא הדקין אם כן משמע שקולפין הקרוס
 דוקא מן הדרא ולא מן הדקין כי דוקא ריש
 מציא באמתא בני גרידה ותו לא ושללתי את
 פי הנאמן מה"ר משה איסרלס על מה שכתבין
 הכשים לקלוף גם הדקין בעגל ואמר לי לפי
 שאין הכשים בקיטין אוהו ריש מציא לפי
 שהדקין דוקין בכנתא אבל כנגמה גסם
 שהטכמים מוכיין דקין מן הכנתא וריש
 מציא הוא כשאר דנוקה כקיבה וכשמכריזין
 הקיבה אוהו וורקין הריש מציא מן הקיבה
 והשאר מן הריש מציא היא דנוקה בחלמולית
 שקורין טכאל' והסומח וריק אותה לכך
 צבהמס גסם אין צריכין לקלוף דקין ומס
 שכתבין לקלוף בעגל היינו משום פסק שאין
 בקיטין אוהו ריש מציא עכ"ל וכתב המרדכי
 ריש מציא באמתא בני גרידה וזהו חלב של
 דקין פירש רש' שרינה אותו ר' עקיבא מכל
 שהלכ' והדקין דוקין קיבה מנר אחד וחלב

הלכות ניקור

בכהא דקה דהיינו בכניסה שסכנתא מוכח
 מכובל לכן כוהנין שלא להקלף כי אם נכד
 אחר ודוק אותו נד המינון שהכני מוכהין
 פס והיינו הדרא דככתא כמו שפירשתי למועלס
 אוהו כקרא הדרא ' אבל מי שאינו יודע איהו
 מינון ואיוה פכים עוטב שיסירם מעכו צדו
 דלא ליתו למויטעי : אבל בציווי ומישיס
 כוהנין העם שמקלפים מעכו צדדין ויטר כחן
 מפכי פהן מרקדין ומייסוכין שאל כחיה פרוקי
 מפריקי ונריך לחתוך הסוטין שכהן ' וכן כתב
 ביד כסם הרמב"ם מוטי הלכ ומוטי הוד ומוטי
 העוקץ ומוטי לפי התחתין שכד הלשון עכ"ל
 ועכ"ל ומוטי הדקין כמו בית עכ"ל מסוככים
 זה עם זה וקרום שצל המוח וקרום שעל הכניס
 לאחר שלשים יום כולן אסורות משום דע"כ
 ואותן מוטי דם מי שהוא בקי בהן מותרין
 וכפסלין היטב עד שלא יסאר אמת עין עד
 כאן לשונו :

כתב בעל העיטור ויש שהנאוכים שאמר
 ריש המעיים שצריך לנדרו הוא המעיים שינא
 בו המעי שהוא סוף המעי והוא שקורין טבלא
 והוא החלמולית ' כ"ד במסין ס"ה וזה לשונו
 ועמ"ד החלמולית וקולף קרום של חלב שעליה
 עם אותו חוט של דם מקצה אל קצה וכוטל
 הסכין ועוקר כל אותו חלב הסעוק לחלמולית
 מכל צדדין מציקור באליה עד מקום שצקר
 נאכו כשר הממני שקורין לונכ"ל והוא לעדוויץ
 עד כאן :

פירוש כי פס דבוק החלמולית בחלב המתכים
 דהיינו בין הכליות : וכתוב עוד עם כל אותן
 חוט המעורב עם אותו חלב שמקור ופה מקום
 שחלמולית קבוצה בו מחלב חוטין וכל דבר עד
 כאן לשונו : פי' עם אותו חלב והמעי לפי שרשי
 חלב שצל הכסלים כקשרי פס וגם מופס תרכא
 דקליבוסתא שהוא דבוק פס : וזה שאומר
 מקום שחלמולית קבוצ' בו כ"ל שהוא החלמולית
 המטוכפת שקורין אות' מוכע' אלמור' ' ומס
 שאמר מחלב ומוטין וכל דבר כ"ל שהוא כשר

שמכסה את הקרב הוא מתפשט על הדקין
 ומקום פוטוטו כשי הדקין גרודם הילכך צריך
 למת לב על מקום פוטוטו וכשהטבח נושך
 הדקין כשעודן חמין אינו נדבק חלב בהן
 וכשאר אותו חלב הטעון גרוד כהדורא דככתא
 שילכך הכא לאכול מן הדורא דככת' גרוד אע"פ
 מן החלב לנד הקיבה ואם משך הטבח הדקין
 ולא כודע מקום נד הקיבה צריך לנלה וליתוך
 הדורא דככתא הכי עכו כדיוור וזה כמקום
 שכתפתם כס עכ"ל : אם כן לפי פירושנו משמע
 דוקא ריש מציא כשי גרודה ותו לאי ומה נואמ'
 ומתפשט על הדקין ומקום פוטוטו כשי גרודה
 הא שאר הדקין אינו צריך לנדרו ' וקשה לי מה
 שאמר הדרא דככתא דכריכין לקלף משום
 אמונה בחלב העכסה את הקרב ולכן הקרום
 אסור משום שנוגעת בחלב ' אם כן ליצרכיכהו
 צ"ס לדקין לבקר שהרי גם הם מוכחין בחלב
 שמכסה הקרב שהרי הם דבוקים בככתא :

ושאלתי כמה נשים וקנות המקורים הככתא
 ואמר שכן הוא האכנה ' ואמר לי שגם נאלו
 כעס גדולים ואמר להם שכן הוא המכה אבל
 אינו יודע מאיזה טעם כהנו בו היתר ' ומס
 שפירשתי כי דוק ריש מציא כשי גרודה ומן לא
 כמו שכתבו הנאוכים כמו שפירשתי כל שלכך
 הם אומרים ריש מציא משום שחייבים בכרת
 כי חלב המכסה הקרב דבוק בה ולכך אומרים
 ריש מציא משום שנוכחו ארוכה הא שאר הדקין
 צדי דלא מחייבין עליה בכרת מכל מקו' לזכור
 אותו ואין חייבין עליו כמו שמצינו בני שכי
 קרומים של כליות דאעילוי חייבים עליהם
 אפתתא אין חייבין עליו ודילמא אילו הנאוכים
 מודים כזה שיהא לכל הפחות אסור ואין חייבין
 עליה ' ואין תירוץ : ומאחר שרוב הגולם
 כוהנין בו היתר והם סומכין על המכה :

ומהכה עוקר הלכה ' אבל הממער תכא עליו
 ברכה : וצריך להסיר בין כהמעה בטה וכן
 בעגל הקרומים מעכו צדו הככתא לפי שאיכה
 מוכה מכופל כל כך כמו כהמעה דקה ' אבל

חלכות ניקור

סקורין בלשון אשכנזי וכו' וכו' או קראתה
 הדבוקה עם בטחא וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 הקדוש מעלתו יתווכח בזה כשם הכלבו
 המכה לנרוד שניכס בין ריש מציא בקיבה ובין
 ריש מציא שיונא בו רעו ומיכה כל הקיבה וכל
 כד הכרכשא אין גוררין אותו לגמרי לפי שיש
 גם חלב טהור אבל מסיורין הקדוש הארוך גם
 הלבו שאינו דבוק עמו כשאר שאר עבלי :
 וקשה לו מה שאמר כל כד הקיבה אין גוררין
 לפי שיש גם חלב טהור וכו' מה חלב טהור יש
 בקיבה והלא אלו כוהנן באשירי וכו' שאסרו
 חלב הקיבה בין ביתר ובין בקשתו אס כן מה
 חלב טהור יש בקיבה וכו' כשייך לנרוד ריש
 מציא כל כד הקיבה וכו' ריש מציא שיש בקיבה
 נרוך לנרוד החלב הדבוקה בו מוגד אחד דהיינו
 חלב המכסה הקרב הדבוקה בו אבל ענד השני
 הדבוקה בכמתא אותו חלב טהור הוא ואותו
 חלב אין גוררין :
 בתשובת מהר"ל כתב מה שאמר דל לנר
 ריש מציא באמתא כי הטנחיס
 והנה שמעתי יש אומרים אמה מתע ויש אומרים
 רק ארוך חזי ורוב כל ארס ומורדין מן הקורא
 סקורין בלשון אשכנזי וכו' וכו' וכו' וכו'
 דעין דאמר חזי ורוב א"כ כתת דברך לשעורין
 שפירוש הורוב ארוך לטנחיס קד ומפרש שם
 ריש מציא באמתא על הכתובי : רל דלכני
 מציא קרי אמתא על שם אמת המים כך כירם
 האשירי על המיימון כפרק גיד הכסה וכל ימי
 קמחתי על כנס באיכרים וארוך דמורדין
 ככה ושא קים לן דאין כונני בחלב הכליות
 אלא עד שיגור הקרב שניהם עבלי :
 כתב ביר סי' כה' כשם בעל העיטור ומהתק
 אותה חלחולית המטובת סקורין מכני
 שאור עם אמה מכני מציא ומשליכו לפי שאינו
 ראוי לאכילה אותו שהוא מקום קניב לבני
 מציא וקורין אותו כמתא וכלשו זבלין והוא
 אסור להכל ומותר לגלי ע"ל :
 וקשה לי באיזה חלחולית אומר הם בחלחולית

סקורין בטחא שיונא בו הרעי והלא לרוב
 הדיעות אין חיובין לכקר אותה ומתירין כלל
 ניקור יחזין הנאוכים שסוכרים שזריכים
 לכקר אותם ואם איתא שהם סוכרי כמו שפי'
 בעל העיטור שמתכין אותו ומשליכו עם אעם
 מכני מציא אם כן למה מברכיין לכקר והלא
 חותכין אותו ומשליכו י ועוד מה שאין ומחתך
 אותו חלחולית וכו' עם אמה מכני ועיי' ומשליכו
 קשה מהו עם אמה מכני מציא והלא הוא עגנו
 כקרא בני מציא כמו שאמר הנאוכים שיש
 המציא הוא המציא שמונא בו הרעי י ועוד
 והלא באותו ריש מציא שיונא בו הרעי איכס
 דבוק בו הכני מציא שהיא הדקין כי אם כני
 מציא המוכחם בהדרא כמו פ' כפולה י לא יגל
 כרחק אינו אלא אותו חלחולית היינו חלחולית
 הגדול שהוא סוף מן הדקין י כי הדקין מתחילין
 מן הקיבה והול'ין בצינול הכנת עד החלחולית
 הגדול המטובת ומחוררין באמעיית החלחולית
 וקורין המטובת משום שכל הרעי שיש בדקין
 הולכין עם ושם מתקשה הרעי י ומאותו
 החלחולית דהיינו כד השני מתחילין בטחא
 המוכחם בהדרא באמצע כמו פ' כפולה י אבל
 מה קשה למה משליכו עם אמה מכני מציא
 והלא אותן הכני מציא איכן אסורין כי אין שם
 שום חלב כי דיוקא ריש מציא באמתא אמרו
 חכמים שזריכים לכקר משום שחלב המכסה
 הקרב דבוק שם כמו שפירשתי אבל שאר הדקין
 איכס אסורי א"כ למה משליכו אותו י דמיואם
 הוא שכל הרעי שיש בדקין הולכין עם וכאשפין
 ושם מתקשה הרעי י לכן משליכו אותו :
 ומה שאמר ה"ד סי' כה' כשם בעל העיטור והוא
 אסור לכשל ומותר לגלי מפר' קית יוסף הטעם
 משום שכן מלאה חוטין דם ע"כ : וכמו שפרש
 ר"י כשם יסכא דכמתא גופה יש בה דם י ביר
 במיין מהו וזה לשונו כתב רשב"א יש גדולים
 שאסרו לקדירה אשילוי בחתיכה ומליקה לפי
 שמלאה חוטין קסחים מלאי' דם ועבטין כוהנן
 היתר י ולותין חוטין דם כשאדם בקי כהם

מותחן וכפסליו היטה עד שלא יסאר אחת מהן
 ע"כ י וקשה לי מאיזה טעם הוא אסור לנשל
 ומותר לנלו אים כשכיל שהוא אסור משום דם
 כמו שמפרט הבית יוסף א"כ מאי שכתב מהותא
 גופה שהיא מלאה חוטין דם כמו שכתב הרשב"א
 אפי' הכי נוהגין בו היתר אך שנרובין להדיחם
 ולהמליחם היטב עד שלא יסאר אחת מדכו *
 ועותרין לקדירה * הכי כמו לחתכו החוטין
 שיש בו ולהדיחן ולהמליחן * ומאי שכתב כמו
 משאר בשר שהוא כולו דם אפי' הכי אם הודח
 ונמלח מותר הכי כמו : ועוד והלא אמרונן
 צ"ד כבימן ס"ה וכן כבימן ע"ה וזה לשוננו אין
 מחויקין דם בכני מעים כגון כבדס וכקיבה
 וכדקין המסוככים סביב הככתא וכחלמולית
 וכו' ואם הוא אסור כשכיל שהוא כונצ בחלב
 אם כן מאי שכתב לנלוי מותר והלא חלב מפגיג
 כדאמרינן גבי נדי שגלאו בחלבנו אפילו מריש
 אוננו לא תוכל דחלב מפגיג * ועוד
 קשה לי כאן פירוש בצל העיטור שחלמולית
 אסור לנשל ומותר לנלוי ולקמן פירש ברך וזימן
 ע"ה שמתר לנשל וזה לשוננו אין מחויקין דם
 בכני מעי' כגון כבדס וכקיב' וכדקין המסוככין
 סביב הככתא וכחלמולית לפיכך אם נשלס
 בקדירה כלל מליחה מותר * אבל כשנשן של כני
 מעים יש בו דם לפיכך נריך למלח * וז"פ
 שיש לתרן כאן מיידי בחלמולית הגדול המטוכפ'
 שקורין מנע' אלסור שהוא אסור לנשל והתם
 מיידי בחלמולית שקורין טבחיא היונא בו הרעי
 והוא מותר לנשל * וכן אכן נוהגין * אבל מע'
 בחלמולית המטוכפת מאי טעם שהוא אסור
 לנשל ומותר לנלוי :

מותחן וכו' וקשה לי מאיזה טעם הוא אסור לנשל
 ומותר לנלו אים כשכיל שהוא אסור משום דם
 כמו שמפרט הבית יוסף א"כ מאי שכתב מהותא
 גופה שהיא מלאה חוטין דם כמו שכתב הרשב"א
 אפי' הכי נוהגין בו היתר אך שנרובין להדיחם
 ולהמליחם היטב עד שלא יסאר אחת מדכו *
 ועותרין לקדירה * הכי כמו לחתכו החוטין
 שיש בו ולהדיחן ולהמליחן * ומאי שכתב כמו
 משאר בשר שהוא כולו דם אפי' הכי אם הודח
 ונמלח מותר הכי כמו : ועוד והלא אמרונן
 צ"ד כבימן ס"ה וכן כבימן ע"ה וזה לשוננו אין
 מחויקין דם בכני מעים כגון כבדס וכקיבה
 וכדקין המסוככים סביב הככתא וכחלמולית
 וכו' ואם הוא אסור כשכיל שהוא כונצ בחלב
 אם כן מאי שכתב לנלוי מותר והלא חלב מפגיג
 כדאמרינן גבי נדי שגלאו בחלבנו אפילו מריש
 אוננו לא תוכל דחלב מפגיג * ועוד
 קשה לי כאן פירוש בצל העיטור שחלמולית
 אסור לנשל ומותר לנלוי ולקמן פירש ברך וזימן
 ע"ה שמתר לנשל וזה לשוננו אין מחויקין דם
 בכני מעי' כגון כבדס וכקיב' וכדקין המסוככין
 סביב הככתא וכחלמולית לפיכך אם נשלס
 בקדירה כלל מליחה מותר * אבל כשנשן של כני
 מעים יש בו דם לפיכך נריך למלח * וז"פ
 שיש לתרן כאן מיידי בחלמולית הגדול המטוכפ'
 שקורין מנע' אלסור שהוא אסור לנשל והתם
 מיידי בחלמולית שקורין טבחיא היונא בו הרעי
 והוא מותר לנשל * וכן אכן נוהגין * אבל מע'
 בחלמולית המטוכפת מאי טעם שהוא אסור
 לנשל ומותר לנלוי :

מותחן וכו' וקשה לי מאיזה טעם הוא אסור לנשל
 ומותר לנלו אים כשכיל שהוא אסור משום דם
 כמו שמפרט הבית יוסף א"כ מאי שכתב מהותא
 גופה שהיא מלאה חוטין דם כמו שכתב הרשב"א
 אפי' הכי נוהגין בו היתר אך שנרובין להדיחם
 ולהמליחם היטב עד שלא יסאר אחת מדכו *
 ועותרין לקדירה * הכי כמו לחתכו החוטין
 שיש בו ולהדיחן ולהמליחן * ומאי שכתב כמו
 משאר בשר שהוא כולו דם אפי' הכי אם הודח
 ונמלח מותר הכי כמו : ועוד והלא אמרונן
 צ"ד כבימן ס"ה וכן כבימן ע"ה וזה לשוננו אין
 מחויקין דם בכני מעים כגון כבדס וכקיבה
 וכדקין המסוככים סביב הככתא וכחלמולית
 וכו' ואם הוא אסור כשכיל שהוא כונצ בחלב
 אם כן מאי שכתב לנלוי מותר והלא חלב מפגיג
 כדאמרינן גבי נדי שגלאו בחלבנו אפילו מריש
 אוננו לא תוכל דחלב מפגיג * ועוד
 קשה לי כאן פירוש בצל העיטור שחלמולית
 אסור לנשל ומותר לנלוי ולקמן פירש ברך וזימן
 ע"ה שמתר לנשל וזה לשוננו אין מחויקין דם
 בכני מעי' כגון כבדס וכקיב' וכדקין המסוככין
 סביב הככתא וכחלמולית לפיכך אם נשלס
 בקדירה כלל מליחה מותר * אבל כשנשן של כני
 מעים יש בו דם לפיכך נריך למלח * וז"פ
 שיש לתרן כאן מיידי בחלמולית הגדול המטוכפ'
 שקורין מנע' אלסור שהוא אסור לנשל והתם
 מיידי בחלמולית שקורין טבחיא היונא בו הרעי
 והוא מותר לנשל * וכן אכן נוהגין * אבל מע'
 בחלמולית המטוכפת מאי טעם שהוא אסור
 לנשל ומותר לנלוי :

הא לך דיכוי הניקור של כל אכר ואכר כמדר זה
 אחר זס :

ובכנתא גופה יש כח דם * וכתב הרשב"א
 יש גדולים שאסרוה לקדירה אפי'
 בחתיכה ומליחה לפי שמלאי חוטין דם ועכשיו

סמחיותן שס דם :
 ביצי זכר כל ומן שלא היה לו שלשים יום *
 ומותרין במליחה בלא קליפה אפילו
 לקדירה אפילו אם יש בהן כמו חוטין אדומים *
 ואם היה לו שלשים יום רואין אם יש בהם כעו'
 חוטין אדומים אסורים לקדירה בלא קליפה *
 אבל לנלוי ומותרין ונריך להסיר סבי קליפות וזו
 הקדומים אסורים משום דם *
 והכחל קולף ממכה קרו' הלכך הציב וקורעו
 סתי וערב וטחו בכותל ואם קרעו
 היסב אין נריך לטווח ככותל ומותר לכתמילס
 להתכו בכסין של בשר וליתיכס בכלי של בשר
 אחר קריעה וטיחה * ואם בשלו בקדירה לנדו
 מנריך קריעה וטיחה וסתהא הקדירה עיוחדת
 לו : כ"ז מה שכוהגין לקלוף ממכה קרוס העב
 והלכך איכז אסור אותו קרוס לא משום שכונפ'
 בכחלה והוא אסו' משום בשר בחלב ואין לאסור
 אותו קרוס אלא כמו שיצער הכחל שאם לא
 תאמר כן היואך אכז אוכלין החוה והלא הקרוס
 הוה קולף על כל פני הכסלים עד החוה ולפי
 זה היה הקרוס חוה העב כשירה בשר זהו'ך
 פיעלף לפי ששם אין שייך לומר בשר בחלב אבל
 אכז כוכגין בו איסור גזירה אטו של פרה :
 ואותה התיב' בשר בעוכב' בכסלה ונריך פעלף

הליכות ניקור

שקורין בלשון אשכנזי אומר עמים עמים
 לכן נריך להסיר אותו בין כהלל ובין כהירך
 פעלך :

ותחת הכחל או תחת ההירך פעלך יש שם
 מתיכות כשר אדום וזכרו ורחמו כמו
 כחל או ההירך פעלך נקורין אותו בלשון אשכנזי
 ברעבול ונריך לקלף לניעלה נראשו כמו שמי
 אשכנזית וזהו במקום שמראהו לכן שם כוננו
 החלובין כהדרים יהיה שם כוננית כהלל
 ובאותה התיבה האדום שקורין ברעבול יש שם
 גידין כל שם אפורים משום הלל כי הגידין
 האילוני הם באים מחלב הכליות והם שלשה
 גידין ונחשבין כאהד מפני שבאין מגיד אחד
 ומתחלקין לשלש וזה כראים ואיננו שלל ראיתי
 משום כעלוי המפקדים שחכש' אחד לו הגידין
 לכל אפי כהנתי להביד אותם וכל שיש לאמות
 בהן :

והניקור את הכסלים יסיר הקרום הפכ
 הלכן וגם הקרו' הדק שתח' הקרום
 כיצד כמו שפירשתי למעלה אלא שלמעלה דיבר
 בזמנו של פנים ובאין מיידי בזמנו של אחרות
 ואינן התיבות כשר האדום שאילו הקרומים
 דבוקים בה יסיר גס כן שהוא אסור משום חלב
 מתמים שהחלב מתמים כתבתי בו וזהו חלב
 שאמר שמואל' האי תירבא דתותי מתני כמו
 שבידשתי וזה התיבת כשר שאמרתי הוא העליון
 חב' התיבות כשר המזכרין זה על גב זה' אלא
 שזה העליון אסור והשנים מותרין וזה העליון
 הוא היוצא לגד פנימו דהיינו לגד הלל הגוף
 והגביה התיבת כשר הדק והעליון האסור
 משום חלב ותחתיו מוכח עוד שני התיבות כשר
 זה על גב זה ואותו התיבת כשר המזכר באמצע
 מראהו אדום' ושמצתי שיש עקומות שנוהגין
 שלא להקלף בין אלו השני מתיבות' כל מפני
 שהוכיחם המום שהכשר מובהק' ובאין בקף
 קראקא כוהגין להקלף הכשר השני היוצא
 באמצע משום שהם דבוקים בחלב המתמים
 כהכחה כחיה פרוקי מייבוקין' ונריך להקלף

הכשר האומצתי בשני נדדין בין מלמעלה ובין
 מלמטה: אבל מתיבת כשר השלישי התחתון
 שקורין טעבאר או בלסון אשכנזי ד' דעק אינו
 נריך לקלף אלא כגד אחת' ולמעלה כדעק
 כגד הקלף יש שם עוד לכן נקורין אותו טריפה
 לזילך ודכונן כתיבות התחתון שקורין דעק
 כגד אחד וכגד השני דהיינו הקרום הלכן
 דכונה בקלף' ונריך להסיר אותו הקרום אף
 על פי שמראהו מראה כסף אפילו הכי טריפה
 לפי שהוא עוורת בין הידכים והקרומי מושכים
 לכאן ולכאן לכן כוהגין להסיר אותו וכשכלים
 השלשה התיבות דהיינו כלפי חוט השדרה יש
 שם חלב הותמים שאמר שמואל' האי תירבא
 דתותי מתני אסור' ושצור רחב של זה החלב
 כשור הגדול כמו טפח ומוכח באמצע בין אלו
 חב' מתיבות ובין כשר שקורין קושל'ין' או חוט
 השדרה' ובאין בקף קראקא קורין דעק גראט
 וזה החלב מתפשט בין אלו חב' מתיבות' וכתיבות'
 שקורין דעק גראט או קושל'ין' וזהו פרוקי
 מייבוקי כמו שפירשתי למעלה: ורב אלפס
 זל כתב חלב שתחת הכשר' (וכתיבת יוסף גורם
 חלב שתחת השומן) כראש הכסלים הוא חוורא
 דתותי מתני וקרום מפרוד בין זה החוורא ובין
 השומן שתחת זה החוורא' ועליון אסור ותחתון
 מותר: וכתב בית יוסף מה שכתב הר"ף
 בחינורא דתותי מתני כראש דהיינו חלב למטס
 אחר צמר הצלעות אבל החוט השדרה בין אותו
 כשר ובין פני הכשר הממוכס לעור יש כמין
 שומן והוא קלף כבסין כמו שהחלב קלף וזהו
 שכתב שהחלב שתחת הכשר כראש הכסלים
 שהרי זה כראש הכסלים הוא' ומה שכתב שתחת
 זה החוורא יש שומן היינו פני הכשר שהם כמין
 שומן ויש כפי אדם שאינם כוהרים בו' ואחרים
 מפקדים אותו ככבש ולא מהשור ואין טעם
 בדבריהם ולא רוח נמעשהם שאין לחלק בין
 כבש לשור: ושמצתי נשם הרב מהר"ר יוסף
 טאטנמן כ"ו שזה החלב שהיו כוהגין בו היתר
 כפי הדין עד שבא הרב הגדול מהר"ר יצחק

המוטין הם דמוקין בקושליץ וכמשכין **צ"ד**
הכבלים כנשר שקורין טעבר או דע"ך וזו הם
המוטין שהוכרתי למעלה בהלכות הכבלים :
ח"ט הסדרה שקורין בלא קושליץ או גראט
וכל אשר בו מעבל עד האליה הכל
קרא קושליץ ותקלוף אותה חתיכה למעלה
מתחילה ועד סוף ותנכיה הקושליץ כגד הכבלים
כשור ובעבל עד החציו ותחתיתו יש חלב וזו
חלב המתכים כי הם פרוקי מפרקי וכושיפתח
אותו ויהר שלא יפתח בכהין מפני ששם יש
גידין שהוכרתי למעלה האסורים משום חלב
מפני שיוקין מכלב המתכים לא נריך לפתוח
באב"כ ולהפירו בנחת שלא יכרס המוטין ונריך
לחטט אחר אילו המוטין עד קניהן : **אכל**
בכבשים ובעזיזי נריך לפתוח עד החוט השדרה
מעבי שהם מרקדים והם פרוקי מפרקי ויתר
מן הכהמות שבמות ותקלוף קושליץ ומתחתיו
ברוחב כל הכשר עד הלונן כסף ותגרור הלנן
כסף היסב יפה ונקי מעל חלב ולמעלה במקום
שכלה הקושליץ הוא העצם שקורין הכק"א ואכל
ההכק"א כמבא חתיכות בשר אחרת קטנה על
הלנן כסף שיש בקושליץ ותחתוך אותו חתיכת
בשר והלונן כסף קצת עמו כנוגע בו מעבל
וזה חתיכות בשר שאנו כוכנין לחתוך היינו
בכהמות דקות מפני שנריכין לחתוך הכל **אכל**
בשר ואחר כך תגרור החלב שתחת הקושליץ
וכה ונקי עד שתגיע לשומן שקורין **צ"ה**
ונריך להסיר המוט השדרה כי הוא אסור משום
שווכב מן חלב הכליות ומן גיד הכשה לפי שזן
החוט השדרה מתחיל הגיד הכשה כאשר אבאר
כע"ה ונס העצם שחוט השדרה עומק בם
נריך לכקר יפה ונקי ונתוך הקושליץ כמבאין
ה'גידין ג'גידין העליונים אסורים משום חלב
ושכים התחתונים אסורים משום דם והסימן
מן הגידין הממשה שהם מוכחין כל אחת ואחת
כגד החוליות אשר בחוט השדרה :

להאון זל וחלק עליהם ואסרו להם : וראיתי
כמי כוה"ן שמקריין חלב זה אך איכס מקריין
לא עד חצי רחבו ואפשר שטעמו משום דליכא
למיעור ביה דכמה בחייה פרוקי מפרקי אלא
עד חציו ואכי כוה"ג לכקרו כולו וכן ככזן לעשות
מאחר שאין אכזו וידעין כירור הדבר מאן פלב
לן לאסור ולהתיר חציו עכ"ל : ושאלתי את
שי הגאון עה"ר עשה איברלם היאך אכזו נריכין
לכהו ואמר לי מאחר שהמכה היה כבר
מקדמונים כאן כק"ף קראקא שאין מקריין
אלא עד חציו כמו כמי כוה"ן לכזן א"ל ושה
את המכה ע"כ ושמעתי הטעם מן א"ת יבחק
יעקב זל שלמד ההילכות ניקור מן הגאון מה"ר
אליעזר מורקספורט זל כשהיה דירתו בבאן
ק"ף קראקא ואמר לי עשמו הטעם מפני
שהכהמות הדקין מרקדין יותר מן הכמות לכזן
בכהמה דקה נריכין לפתוח עד החוט השדרה
אכל בהמות נסות שאינן מרקדים כל יד לכזן
אינן נריכין לפתוח אלא עד חציו ולקמן אבאר
בע"ה : כתב הראש לפי שאין הכל בקיאיין
באיוה מקו הכהמה מתפוקת בחייה נתן הרמ"ם
זל סימן לדבר וכתב כל מקום שתמא בו חלב
תחת הכשר והכשר מקיפו מכל סביביו ולא
זראה עד שיקרע הכשר הרי זה מותר : וכתב
דכונו יעקב נ"ד כסימן ס"ל איוה חלב : שהוא
תותב קרו ונקלף פירוש שהוא פרוש על הקרום
בעינין ששכקלף הקרום כקלף עמו וכו' וכבר
פירשתי לעיל בהלכות קיבה : ועוד סימן אשר
בין שומן לחלב השומן הוא שקורין בלשון אשכנז
צ"ז והחלב הוא שקורין בלשון אשכנז מירב
ו זה כשמתמשש בין האכזבות הוא כיוצא וזה
חלב ועוד כל מה שתגרור עם הכבין וכו' חלב
אכל השומן איכה גוררת בו השומן הוא **צ"ח**
וכן תעשה קח סכין ונדרור יפה יפה עד שתגיע
לשומן ונגורר עד שתראה מראה כסף וכאותו
מקום יש שם חוטין האסורים משום חלב
וכשהכשר חס תוכל למסוך את כל המוטין עד
קנותם אכל כנוכן נריך לפשט אמהים ואתן

הלכות ניקור

הלך ומראהו כעראה כסף שקורין וילכד וויז
כמו שפירשתי דהא מראה הכסף אינו לא בנד
אחד ואפילו באותו נד אינו חלק אלא עד חנו
וננד השני אין שום מראה הכסף לכן כל כמו
שפירשתי שהוא כתיב סימן איזה חתיכת לכוזל
ואחר שכתבתי ויהי ענתי בבית יוסף וזה לשונו
ואם שאמר אינו ראוי כי אם לנלי כת' ר' יוחס
שמעתי מפני שפניו חלקים ואין המלך ככסף
בתוכו כל כך ולפועך לא כהנו לבשל בקדרה
ולא דיוק לן כהיה כמה חתיכות חלקים אמר
וכדברי רז"ל לא מניחו סמך לאסרו וכו' ומה
שאמר שאינו ראוי אלא לנלי לא משום איסורא
קאמר דאם כן הוה ליה למומר שאסור
לבשל אלא שכשר זה אין בו טעם כשהוא מבושל
וכל עיקר טעמו אינו אלא בנלי ותרע שהרי
הוא בא ליתן סימן על איזה כשר הוא אומר
ומאחר שלא שמענו כשיש מקום שכשר זה אסור
לבשלו היחך היה כותב בו סימן שהוא בעלם
הילכך ודאי אין לך מכהג בטעמת ויתר מאותו
מכהג שכתב ר' יוחס וכן כתב בשבילי הלכות
שמותר לבשלו בקדר' לבתחילה וכן אכן כוהנין
וכן אכן מקובלין מאבותינו ורבנותינו הראשונים
שכנרפת עב"ל בית יוסף פסקו התוספות
וכן האשירי לא לסמוך איכוש כפלי עליו כשרא
היינו לאחר כיתום עיר קודם שכנעטן הכשר
אכל לאחר שכנעטן אין לחוש דכתוב וישמו
החלבים על החוות וכתב בית יוסף כשם
הרן דכראה מפירוט רש"י דאפילו דיעבד כאשר
הכשר כשכונע בחלב חס ומיהו אמר דבקיפס
סני ויהיבם כת' שכל לו איכוש לא לבתחילה
כראה שהוא מפרש הטעם שאם ישכח מלשפוף
היטב אכל דיעבד כשיטפן סני ליה עב"ל
והשילט לין הוא חתיכת כשר הדומה
לניכה שקורין כלשון אשכנז
שילט לו טרש וזה הנס' דנוק למעלה כקופלין
אלא שהעבם שקורין הכ"א מוכח בין זה הכשר
שילטלין ובין הקופלין ותקלף השילטלין
למע' ולמעלה והניד אשר למעלה בתוך השילט
הוא

יקלף על בני כולה עד הלובן כסף שקורין
וילכד וויז ואלו מראה כסף כריך לנרוד
יפה וכה וקני מכל חלב שיש עליו וכתוב
מומין ה' גידין ג' העלונים אסורים עמוס חלב
ושנים התחמוכים אסורים משום דם כי דין
לכוזל כדון קופלין כי הנשין משניהם דבוקין
יחד בעוד החתיכות שלימות והחתיכות כשר
אשר נרשם לכוזל יקלף גם כן כל בני כולה
והניד אשר בתוכו אסור משום חלב ומה
שכתב רבינו יעקב ביד כהנין ס"ה ואחר כך
עשירי כשר החתיכות שקורין לכוזל ואינו
ראוי אלא לנלי כל שהוא בתן היתן איזה כשר
שקורין לכוזל ושו שאינו טובה אלא בנלי אבל
לבשל אינו טוב כעצם כמו בנלי אבל אין
לכ"ס שדוקא מותר לנלי ואסור לבשל דאם כן
הוה קשה כמו שהקשתי לעיל גבי חולמולית
היינוכפת יענה כפוך אם הוא אסור משום
דם יאוי שם משאר כשר שם כולה דם ואפי'
הבי אש הודם וכמלח מותר לבשל ומה בשביל
שהוא אסור משום חלב שהוא מוכח בעוד חלב
הבלות אם כן הוה קשה והלא חלב מפעפע
ואע"פ מותר לנלי ויעוד מאי בכך אם היא
מוכחת בחלב והלא אין כוננת בחלב כי הקדום
מכשיק בין חלב לכשרא כדנרסי במכתת חולין
צפרק הכל שחטין אחר אמיר עמיה דרב
כשא לא ליבחה איכוש ככלי עליו כשרא דדאיכ
תראא וכלי כשרא ומקשה אם אי הכי כו תרמי
בתי דאיכא תראא וכלי כשרא ומתין קראא
מכשיק מתתאיו וכי' ופיהש רש"י לא ליסמוך
איכוש ככלי כל החלבים שהלכ הבלות דבוק
סם לא יחא כופה אותה על בני כזה אחד
שהחלב על הכשר עתהם וזכ על הכשר
כי תרמי כמי פירש רש"י כמו שכן מוכחין על
הרן יסוד' כשר הליכונל ללצה והחלב למעלה
כא בלתי כפלי גובה מחלב הדבוק בהן עב"ל
רש"י אם כן השגיח אף על פי שהוא מוכחת
בתוך החלב אינו אסור משום חלב כי הקדום
מכשיק כוהני' ומה אין לפי' משום שהוא

הוא אסור משום דם ; ועל השלטלין מוכח
 כשר קטן שקורין אותו חתיבת נביכה וכלשון
 אשכנז קורין אותו כעלמטריל ונריך אותו
 חתיבת כשר קטן לקלוף כגד העליון משום
 שעליו הולך גיד הגשה עד חתיבת כשר שקורין
 קלין לכן נריך לקלוף כגד העליון וכנ' התמטין
 הוא ערסא כסף ונריך לנרוד אותו יפס וכקי
 ואכל השילטלין מוכח כשר שקורין כאן בקף
 קראקא קלין וכלשון אשכנז קורין אותו מלאקין
 לפי שכגד אחד הוא רחב וכגד השני הוא חד
 כזה ובאמצעי זה הוה הכשר יש גם גיד
 והוכך עב פני כולה והוא אסור משום גיד הגשה
 כמו שפירשתי למעלה שגיד הגשה הולך על
 השלט והולך לקלין וכשהחתיבות מהונכים
 דהיינו השלט והקלין . וחתיבת האליה יש
 שם הלב כיחיה . ונריך לנרוד אותו יפס וכקי
 וכן ככל מקום שיש ריוח בין הדביקי צריך לנרוד
 אותו חלב :

חתיבת האליה תקלף על פני בולה ובאותו
חתיבת שם ה' גידין ג' הצלחות
 אסורים משום חלב דהיינו משום גיד הגשה וכ'
 של מטה כגד השלט אסורים משום דם ואינו
 כוהנין לחתוך כל הנידון הכראים בלאותו מקום
 משום הדואה והן האליה עד העצם שקורין
 הכקא שם מוכח הלכונויל הטרוי ומתחיל תחת
 העצם סוף חוט הסדר ונכנס עד תוך האליה
 והלכונויל אסור משום שמוכה בתוך תרבא
 דקליבותתא כי שם תרבא דקליבותתא כדגרוס'
 במסכת הולין כפירק גיד הגשה אשר רב יודא
 אשר שמואל הוא תרבא דקליבותתא אסור ועכש
 ברת וזה חלב שעל הכסלים : ופי' רש"י תרבא
 דקליבותתא עגס קטן הוא ומוכח על עגס
 שקורין הקא ומהוכר לחוליות האלי מלמעלה
 ועליו יש חלב תחת ראש האותן שקורין לכונויל
 קשה לי על רש"י יורש ומהוכר לחוליות האליה
 משמע דהאי תרבא דקליבותתא הוא חלב
 האליה ומתוך הנמרא משמע שהוא חלב שעל
 הכסלים כמו שאמר שמואל וזה חלב שעל הכסלי

וכל לפי שחלב הכליות וחלב האליה דביקוס
 זה כזה ועל שם שיוכוס זה מזה קרו ליה חלב
 שעל הכסלים ולעולם האי תרבא דקליבותתא
 היא חלב האליה וכן כתב בית יוסף בשם הר"ן
 שמה שאמרו וזהו חלב שעל הכסלי לחו לעימרא
 שיהיה זה עיקר חלב שעל הכסלים אלא לומר
 שאף זה מהלב הכסלים ע"כ . ומה שפירש רש"י
 עגס קטן ומוכח על עגס שקורין הכקא כראש
 לי שהוא אותו עגס כשעמדוין הקוסלין עץ
 הנלעות קטנות ומתכין אותו עגס לכסלים
 המהכר הירכים . וכאשר ההקא דנוקה
 נקושלין . והמני השני מן העגס כאשר רנוקס
 נלעות קטנות אותו עגס הכאשר נלעות
 הקטנות הוא עגס קליבותתא ועליו יש חלב
 והוא מוכח באמצע דהיינו בין חלב הכסלים
 ובין חלב האליה ולפי שיוכח משניהם אותו חלב
 שעליו לכך כקרא חלב האליה או חלב הכסלי
 והרמבם כתב חלב שכעיקרי הירכות מדפנים
 מייכים עליו ברת והוא חלב שעל הכסלים .

ורב אלעם פירש תרבא דקליבותתא היכא
 דליומטיין אטתתא (ופי' בית יוסף אותו עגס
 העמך האטמות ע"כ . ופי' שהוא אותו עגס
 שפירדוים מן העגס הכקא כמו שפירשתי) והו'
 חלב שעל הכסלים ולתוכך כקרא מי שגלוי
 אחת נכז : מן חזירתה כסול דתנן הכסול
 והשהול . כתב המירדכי וזה לשונו כתב בפפר
 וראים המוך לוכז יש שומן הגליה ועליו יש חלב
 דקליבותתא שפירשתי למעלה שהייב ברת ואותו
 חלב ושומן האליה דביקוס זה כזה ואין כיחיה
 אלא גיד אחד ולכן כעין קרום ומראהו כמראש
 שומן ומה שעל אותו הגיד שהוא כעין קרום
 לכן אסור כבתי ומה שתתנו מותר מטעם
 חלב שהכשר חופהו ונריך לנרוד אותו גיד יפס
 וכשכיל שהוא לכן מועין בו כפי אדם ואיכף
 יורעין להפריש בין חלב לשומן . וראיתי כמה
 כפי אדם עסקרי הכשר כשלין בו לכן חתתי לכ
 להזהר ולהכדיל כח טמא לטהור ע"כ .

כתב רבינו נחמיה בפרשת ויקרא חלבו האליה
 תמימה

הלכות ניקור

תמימה י חלב כלשון הקוד' הוא השומן הכפירה
עין הכשר הוא כקלף ממנו כי השומן המתערב
עם הכשר ואינו כפירה מעכו והוא יקרא שומן
כצמון שבתוב וישמן וישמן שמנת עביתי וכמו
חלב ודשן שנתב כפשי' וכן אמרו רז"ל על
השומן הזה שהוא כפירה חץ הכשר כפרק אלו
טריפות תיתב קרום וקלף וקראו צמם זה על
שם שהוא לשים שהכשר עתלכס בו כשעלה והוא
קרום והוא צמם להקלף' הא למדת שאין סכיה'
שום לא כצמם ולא כטמא' לא בשמם שהשומן
הכשר והקלף ען הכשר כקרא חלב' ושאינו
כפירה ומתערב עם הכשר כקרא שומן'

ולא בטמאם כי השומן הכפירה קר ולא ויש לו
גבית ויביי קשה להתבטל באיכותא'
וכשומן המזכיר בכשר הוא חס ולא' ומתה
יש לשאל כיון שהשומן הכפירה כקרא חלב
בלשון הקודש איך יאמר הכתיב חלבו האליות
תמימה כי בודאי אין באליות כלל חלבו כי כלה
שימן מזכיר שם ואינו כפירה מעכה ואם כאמר
כי כירובו חלבו הלאה שזכור מה כאמר כל חלב
הכל הם לא תאכלו כי בודאי אם השומן כקרא
חלב יש לנו לזכור כל השומן שנתבמות ואין
לשאל כי אם הכשר האדום לכדו' ולפיכך יש
לברש חלבו האליות תמימה שאין הכוונה בו על
השומן אלא על החלב' ואם תאמר מה חלב יש
באליות כך פירוש הכתיב חלבו האליות חלבו עם
האליות לומר שיקרוב מעכו חלבו באליות תמימה
והכוונה כי כאשר יסיר הליים תמימה עם הענה
יובר בזה חלב רב שהוא מחוב' בה כדו הפסוקי
וכן פירש הגאון רבינו שיהיה ז"ל כי פירו' חלבו
האליות באילו אמר חלבו והאליות כענין שבתוב
אדם שתאבד ששיעורו נסת' וחבוס' וכן לעולם
לעכסה שיצירו ולמחזה' כי אין העולה
מכחה' וכן אין לומר כי אדם הוא שת הוא
אבוס וכן בבאין אין לומר כי האליות הוא החלב
עכ"ל' אם כן שזכור שהשומן אינו כפירה אבל
החלב כפירה לכן כריך להבדיל החלב יטה וכיו
ען הגיה הלגן הדומה לשומן' שהוא הקרום

ועכשם כרת וכאן אמר שהחלב האליות מותר'
ויל' לפי פירוש רבינו כחיי אתי שפיר שפירש
האליות הוא שומן האליות ופירושו חלבו האליות
כאלו אמר חלבו האליות וכו' אבל מע' קשה מאי
שאמר רבי' ועקב חלב האליות הוה ליה למומר
שומן האליות' לכן יש לפרש כמו שפירש הרמב"ם
וזה לשונו האליות מותרת באכילה לא כקראים
חלב לא לענין קרנן בלבד כמו שנקראו חלבים
כליות ויותרת הכדו לענין קרנן כמו שאתם
אומר חלב הארץ' וחלב כליות מיטה שהם
טובים ולכן כאמר בתרומת מעשר בהרועם
את חלבו ממנו עכ"ל בית יוסף' ובתב עוד
כתב מהר"ן בן חביב ז"ל חלב האליות מותר ואסור
שיטעה בזה האיש הקמוני וחסו' שהחלב שכלים
לכד פכים מותר וזמאנא ליכלן מהאי דעתא
כי אין הכוונה אלא על האליות ענמה והוכרך
לומר כן לפי שהוא קריבה על גבי המזבח ווס
מבואר בדברי הר"ף כפר' ג"ה ובדברי הרמב"ם'

ואמריבן בסוף פ"ב הכשר חלב האליות איקרי
חלב שתמא לא איקרי עכ"ל' ותחת חתיכות
האליות יש שימן איזה בהמה טהורה כדנרסיבן
במסכת הולין בפ"א לו טריפות רב חסדא הוה
מהלך במדבר ומנא בעה' ספיה גמוס ופרסותיה
חמוכות פירש רש"י גמוס חתוך ולשון המסכה
הוא גומחתו עם השופי' כדוק בכשרה אם
מהלך שתי ועבר בידוע שהוא טהורה' ואם לאו
בידוע שהוא טמאה וכו' והכיבא כדוק אמר רבי

וליתמא רב חסדא בכפיה בעוקן י פירש רש"י
 תחת ענב האליה שקורין הפקא יש גזר
 כשקורעין אותו קרע שתי ויש שכרע ערב
 כרזה לי כשהנהמה ממוכרת יחד והיינו
 כשמוכח חתיכות האליה על השילטל'ין באתו
 מקום יש שתי וערבי כ"ז כס' סה' ואמר כך
 נוטל הענב האמצעי שפוסק הזכרות מקניתי
 ונוקר החלב ומיני החוטין ממנו וחותך בסכין
 גדול הקנה השכי שהוא סמוך לענב של זוק
 שפסק ממנו וכמנא אותו ענב אמצעי מחותך
 משכי גדדין ואף אותו ענב שהוא סמוך חותך
 בסכין גדול אותו המקום הסמוך לענב זה
 שהזכרנו ומפשט אחר חוטין קשכים וחתיכות
 קטנו של חלב ששם ע"כ והיינו אותו ענב הרחב
 הדנוק בחתיכות האליה ונריך לכקר יפה וקיי
 מכל חלב ומבשר שעליו :

ומה שאמר וחותך הזכרות והככות ואשליכוני
 והבשר שנכרדים מכקרו יפה יפה מכל מיני
 חוטין וחלב שבוימן אותו חנות שקורין יכדולא
 אפשר דלאו משום איסור קאמר לא מפכי שאינו
 ראוי לאבילה אלא מדכנתו כמר הכי והבשר
 שנכרדין מכקרו יפה יפה מכל מיני חוטין וחלב
 שבו משמע דמשום ששם שהם יונקים מחלב
 הסמוך להם או שקשורים הם משרשי חלב קא
 אסר להו עכ"ל י ומטעם זה כוהנין לחתך מן
 היר אותו מראה כסף י המוכח במקום אבל
 הזכרות והככות י וכל זה שאלה ה"ד ומן אותו
 חנותא שקורין יכדולא י ובבית יוסף כתב איכז
 יודע עכו חנותא או יכדולה :

צעדך בראטי'ן והו אותה חתיכה בדוקס
 בחתיכות האליה וקורין צעך בראטי'ן
 על שם שקצה הוא לפי שהנהמה שוכבת עליו י
 וגם יש בו מראה כסף שהוא גם כן קשה י

וגוטרל הסכין וחותך באליה ועוניה ממנה
 חוט שמתחלק לשכים ומושיך החוט
 מעיקר הליה עד קנותיו מאותן פכים המכויסין
 על ירכי הנהמה י וא"כ נוטל הסכין וגורר
 מאותן פכים גופן מועדים שקורין בערבי ניק'ך
 מן העצמות וגורר יפה עד שיסתוה מקום גיהו'
 החומרים עם השפלות שעליהם ולא יסתויר
 לכל פכי האליה לא כשר ולא שמכנית אלא
 גודרין יפה י כ"ז מה שאמר ועוניה ממנה חוט
 המתחלק לשכים שהוא אסור משום חלב לפי
 שבא מן חוט השדרה וכשם שחוט השדרה
 טריפע משום שיוכך מן חלב הכליות הכי כמי
 האליה נריך לכקר כי מן חוט השדר' יונק הליה
 כאשר אבאר לקמן בע"ה בהלכות גיד הכשה י
 ונוטל הסכין וחותך באליה וכו' כתב בית יוסף
 הטעם משום דאמרינן דחוטין שבעוקן אכורין
 היינו חוטי הנוב והם אסורים עכ"י שיונקים
 מחלב הכליות כמו שפירשתי לעיל י ומטעם זה
 כתב שנוטל הסכין וגורר מאותן הפכים ג
 גופן חומרים והם מקומות גבוהים קנת עד
 שיסתוה אותן מקומות עם מקומות השפלו' ולא
 יסתויר לכל פכי האליה לא כשר ולא שמכנית

וכי יס בו מראה כסף שהוא גם כן קשה י
 ונריך להקליף על פני כולה עד לזנב הכסף י
 ולזנב הכסף נריך לכקר יפה וקיי מחלב שבו
 וכצעד בראטי'ן יש ג' גידין האסורים משום גיד
 הכשה י כ' עומדים אבל המראה כסף לפעמים
 מתחלקים לשכי גידין ולפעמים לשלשה ואותו
 השלישי הוא גיד קצר ועומד גם כן אבל המראה
 כסף : ועל אילו השכים נריך לחטט אחריהם
 כי אסורים משיש שומן גיד הכשה וכן הגיד
 הקצר השלישי ומפני שזה הגיד הקצ' בא מן אלן
 שנים לא כחשב במינן כל גידין כי אם אלן
 השכים ותחת אלן הגידין המוכחים אבל הכ"עך
 בראטי'ן יש עוד שני גידין ואסורים משום דם
 והם באים מגיד החיזון ולכן אין נדוכין לחטט
 אחריהם י והגיד השלישי האבור משום חלב
 גיד הכשה הוא מוכח למטע מלן הגידין וקורין
 אותו בלשון אשכנז כ"ך ארר וזה הגיד לא תוכל
 למנא אלא כקושי כי מראה לכן ומוכח במקום
 לכן בתוך חוט לכן הקשה ההולך לתוך הכשר
 הלכן ומראיותו מן זה הכשר הלכן כמו חתיכות
 פגול שקורין קייל'כטינ כרעטי'ל וכריך לחטט
 אחר הגיד שקורין צעך א"ר משיש שהוא אסור

חלכות ניקור

רוב יודא אמר שאול סבי גידיון חן וכו' ופריך
בגמרא אהא דקאמר הפכיתו סמוך לעגס
והתביא פכיתו סמוך לכשר אמר רב אחא אמר
רב כהנא אקלודי מקלודי ונהדר פריך אמאי
דקאמר חינון סמוך לכשר וכתביא חינון סמוך
לעגס אמר רב יודא היבא דפרעו טכמי ופירש
רש' והתביא אפכיתו קרי מוכלע בכשר.

אקלודי מקלודי אותו גיד הארוך חוזר וככנס
בכשר והתם קרי ליה סמוך לעגס דמשמע גלוי
הוא ואיכא מוכלע בכשר: אמר רב יודא היבא
דפרעו טכמי הוי גלוייה בעקום ומתך הירך
כשנחתבת וכפרשתתן האלוי הוי ראש אותו
גיד מחובר לכוקא של קוליות כך שמעתי עב"ל
רש' וכתבו התוספות שכי גידיון חן כאן פירש
בקוטטר דקרו ליה פכיתו משום דמוכלע הרבא
עד סמוך לעגס וחינון משום דסמוך לכשר
ואיכא מוכלע כל כך וכריש פירקין פירש בעביין
אחר עב"ל א"כ לפי פירושו הוא קשה רש' על
רש' וכתב בית יובב דבף כל כש הרש"ל
אקלודי מקלודי לאו לעומר דוה שמקלוד בכשר
ססוא אסור מדאורייתא דתא אמר שמואל לא
אסרה תורה אלא שעל הכף אלא הכא משום
דקא קרא ליה שמואל לגיד האסור פכיתו סמוך
לעגס קא מקשה ליה לומר דאין זה הפכיתו
שכאשר מה שעל הכף ממנו אלא הסמוך לכשר
דהיבא הוא דקרי ליה תנא דריתא פכיתו
דלאא הסמוך לכשר הוא שאסרה תורה מה שיש
ממנו על הכף ומהדר ליה דמשום דאקלוד בהו
קרי ליה לפכיתו הסמוך לעגס פכיתו סמוך
לכשר ומתוך דבריו כתיישב לי מה שכתבו התו'
כאן פירוש בקוטטרם דקרי ליה פכיתו משום
דמוכלע הרבא וכו' וכריש פירקין פירש בעביין
אחר ונדריש פירקין קאי אמאי דאמר רב יודא
אמר שאול הפכיתו חייבין עליו וכיון דעל מה
שמוכלע ממנו בכשר אין חייבין לא היה אפשר
לו לפרש דקרי פכיתו על סס שמוכלע בכשר
ומהאי טעמ' לא הוה אפשר ליה לפרושי דפכיתו
דבריותא כד פכיתו של ירך קאמר דאס גן
פכיתו

עגס גיד הנטה: הניך קדר ונחמס סס שכי
גידן האזורים משום גיד הנטה והס כראוב
לעפוי וכו' כד הניך בראשית וכן הקיולי כטיב
דרעטול יש סס חלב וכרי לכקר אותו יפה וכפי
דחיתבת כשר עגולו סקויין קיילוכטיג
דרעטול מקליף גדיו ולמעלס
צמדו נסס מוכהין שכי גידין האזורים משום
גיד הנטה הרובץ עליו גיד האזונה לעעלס
בראשו האחד ונהדי הסכי מוכס למטה בראשו
השכי כסופי הרי לך עברשן החתיכו האזוכהין
כלטי חון דהיינו גר שהכמה טובב עליהם
ואזורים נס עגס גיד הנטה הרובץ עליהם
בשו שרשתי מפכי שהדי הפכיתו מוכס כאמצע
כשר היינו כין כשר סקרוין כ"ך בראשית וכן
כשר סקרוין כף אורי ונהדי הפכיתו מוכס
אלל עגס הקוליא כדנרסוכין כמס' חולין כ"ג גיד
הכסה כדף נא אמר רב יודא אמר שאול שכי
גידיון חן פכיתו סמוך לעגס ואיכא חייבין עליו
חייבין סמוך לכשר ואין חייבין עליו ע"כ ופיר'
רש' אל פכיתו הסמוך לעגס היא גיד ארוך
נחתן לארבו של שוכי כשמודעין את הירך ופוטט
ככל הירך ראש אחד נהוכר בעגס האלוי ומשם
מתפשט לאורך השוכי עד מקו חיבור הקוליות
ועגס הירך וסס הוא סמוך לעגס ואיכא עליו
והוא על סס שהו כד פכיתו של ירך כד כלפי
ירך חנונתה כשהכמה מחוברת קרי ליה
פכיתו וחינון גיד קנר הכתון לרובח השוכי
כסוכו מוכלע ככף המוכנת את הק ל"א והוא
כתון כד חינון של ירך עב"ל רש' ולסון של
שוכי כדנרסוכין כ"כ כהמה האקמה ל'ודא אמר
בגמרא עס השוכי ופירש' סס כלומר התבו כשה
לשוכי מוטל את הבכוחתן השוכי דמי לגיד
וכן כ"ג גיד הנטה פרש' גוממו עם השוכי הלכ
הננה וכראה על השוכי: כל על השוכי פי'
היתכן הגידיון עם השוכי הניד כשה לכשר:
וכן הוא נהדרני שפירש בירך היתת שניך
לכקר וכו' וכן השוכי שעל הניד הכ"כ וכו' והיינו
לחין גיד הנטה ונהדי ג' גרסוכין נוכא אמר

פכיומי דקתכו לחייב עליו הוא למעטו חיוני
 של נד מנכו של הכהמה דאין חייבין פליו ואם
 כן היכי קאמר ציה סמוך לכשר דהכוא אין
 חייבין עליו ולפי פירוש רש"י דפכיומי קרו מפכי
 סיוולת ככשר דהשתא פכיומי דקתכו לאפקוי
 חיונין שאין מוכלת ככשר דהוא חייבין עליו
 ע"כ. אבל לפי כוונתי שאבי בא לכאר ההלכו'
 כיקור כדי שכל יוכל כל אדם ללאוד הילכות
 כיקור. וא"כ שכבר פירש הכית יוסף לא בחתי
 לפרש אוהו גיד הפכיומי. ואיוהו גיד החיוני.
 ומאיוהו מקום מתחילין ולהיכן מתפשטין.
 וכן כוונת רש"י שהוא כתן סימן אוהו פכיומי
 ואיוהו חנון ועד היכן מתפשטים ולפי כוונתי
 באתי לפרש וכל מה שכתבו התוספות כאן פי'
 צקוטרם דקרי ליה פכיומי משום דמוכלת הי"ב
 וכו' והיינו מוכלת ככשר. וכדוש פירקין פירש
 בעינין אחר. והיינו פכיומי הסמוך לעגס.
 ו"ל לכך פירש רש"י פכיומי הסמוך לעגס מעכו
 שהוא כתן סימן אוהו פכיומי. הוא הגיד הסמוך
 לעגס ומתחיל מן האלוה כמו שפירש ומחונר
 בעגס האלוה ומשם כתפשט לאורך השופי וכו'.
 ומה שפירש ועל שם שהוא נכד פכיומי של ירך
 נד שכלפי ירך חנורתה. ר"ל על שם שהגיד
 הפכיומי מוכח באמצע הירכים הייכו בין חתיכת
 גשר שקורין יד או כ"ף ובין חתיכ' גשר שקורין
 ג"עך דראט"ן. ובחתיכ' יד הוא עוכל נכד פכיומי
 ר"ל בין רגל לרגל. וחתיכת גשר שקורין ג"עך
 דראט"ן הוא מוכח נכד חון הייכו אותו נד
 שהכהמה שוכב עליה וזהו שפירש' כשהכהמה
 מחונרת. מה נכך אם מחונרת או לא לא לפרש
 לפי שמוכח באמצע הירך ולכך פיר' כלפי ירך
 חנורתה מפני שהגיד מוכנת בשני חתיכות
 גשר דהיינו בחתיכת יד ובחתיכת ג"עך דראט"ן
 המוכחין זה כנגד זה והגיד מוכח בין לו הפיגים
 קרו ליה ירך חנורתה ר"ל לאלו שתי חתיכות
 קורין ירך וירך מלשון שים בא ירך תחת ירכי
 שאין לפרש תחת עגס שהרי הכשר מוכח העגס
 אלא תחת גשר העגס. אם כן שמעתיך שהכשר

כקרא ירך וכדתנן בפ"ג דהנשה ירך שמתעט'
 בהגיד הכשה אם יש בה צמותו טעם קרו וי'
 אסורה. כיצד משערין אותה ככשר בלעת ופי'
 רש"י ככשר בלעת דואין כלא הורך לפתות והגיד
 גשר וכו' אבל אין לפרש הירך לפתות הוא העגס
 דאם כן היכא משערין ואלא לעגס אין טעם
 כמו שפירש רש"י בעיר גיד הכשה דאין נגידין
 ועצמות טעם. אלא הירך הוא הכשר וכן קורין
 בלשון אשכנזי לנכר הירך דע"ן דר"ך דראט"ן.
 ולכך קורא לגיד פכיומי על שם שמוכח פכיומי
 בין היד ובין ג"עך דראט"ן משם באמצע ואכל
 העגס הקוליא המוכח גם באמצע הכשר. ואין
 לומר פכיומי של ירך שכלפי ירך חנורתה שיהא
 הגיד מוכח בין רגל לרגל. וחיונין אותו צד
 שהכהמה שוכב עליה דהיינו כלפי חון זה אינו
 שהרי הגיד מוכח סמוך לעגס הקוליא ועגס
 הקוליא הוא באמצע הירך. וגם אין הלשון
 פכיומי משמע כך אלא על הדבר המוכח באמצע
 ועוד אם איתא דחיונין משם אותו נד שהכהמה
 שוכב עליה. ושם הוא גיד החיונין זה אינו כי
 אין שם שום גידין כדודע לי וגם לשאר ע'
 מחקרים. ומה שפיר' רש"י על גיד החיונין וכוא
 כתון נכד החיונין של ירך ר"ל על שם שהגיד
 החיונין מוכח על היד נכד חיונין משם בין הכשר
 ליעור ואין עליו שום גשר. כי אם אותה חתיכה
 גשר אדום שקורין חתיכת גניבה וגם זה הכשר
 אינו מוכח את כל הגיד כי אם מעט מן הגיד
 החיונין ומוכח בין רגל לרגל. ומה שפירש רש"י
 וחיונין גיד קנר הכתון לרוחב השופי כסופן
 מוכלת בכף וכו' היינו בכף היא היד וזה הגיד
 הולך בתחתית הכף ואותו הגיד קורין כלל
 היד א"ר כמו שאכאר בע"כ. אם כן לפי מה
 שפירשתי לא קשה רש"י על רש"י לפי מה שהקשו
 התוס'. דקרי ליה פכיומי משום דמוכלת הרבס
 עד סמוך לעגס. לפי מה שפירשתי והלא גם כן
 לפיכך פירש' שהוא סמוך לעגס ומתוח בין היד
 ובין הג"עך דראט"ן והיינו מוכלת ככשר היכה
 ולפי מה שפירשתי דהכתת הגיד החיונין מוכח
 על

הרבות ניקור

לשילי ופירוש נד הרואה היד השכית ר"ל היד
השכית הוא הכשר שקורין נַעֲךְ כראשון שהיא
השכית למתיכות של יד כמו שפירשתי למעלה
ולכך קרו ליה לניד פכיומי על שם שמוכת
באמצע ורואה את השכי כדדים ומתפשט בהן
והיינו ליד ולנַעֲךְ כראשון ומה שפירש על גיד
המיזון נד הרואה את האזיר ר"ל על שם שמוכת
ננד חזן והיינו בין רגל לרגל על הכשר ממש
כמו שכרשתי לשיל והוצרכתי לפרש כך מפני
שידוע ליונה לשאר בעלי מקורו שגיד הפכיומי
מוכת באמצע הכשר והכשר סוכב אותו והגיד
המיזון מוכת ננד מיזון של יד והיינו בין רגל
לרגל והגיד הפכיומי מתחיל מן פענס האלים
והיינו ממקום שבלה המוט השדרה והיינו מן
הפרישות כדגדומו כמסכת מולין פ"א טריפות
דף ע"ה וזה לשונו עד היכן מוט השדרה אמר
רב יודא אמר שמואל עד בין הפרישות ופרש
שם עד בין הפרישות עד מקום שהוא מתפשט
ומתפצל פגולים כנגד הירכים הוא מתחיל
להתפצל ויוצא ראש אחד לידך וזו ואחד לזו
והאמצעי יורד לוככ ולמטה מאותן הפגולין
כנגד שתי אנפות הוא חוזר ומתפצל עוד לנ
ולמטה אהם עוד ומתפצל וכן בהרבה מקומות
עד סופו וכו' והוא הגיד הפכיומי שהוא מתפצל
לכמה פיגולין ומתפשט ככל הידך והולך ככל
הידך עד הארכובה התמוכה ומהם אין צריך
להאריך בו הם כראים לעינים וניד המיזון
מתחיל מן חלב הכליות ומן הכליו ענמן והולך
על פני הכשר בחזן עד הכף שקורין יד ומובלע
בכשר היד בתחתיתו לרוחב השופי ומן היד הוא
מתפצל לכמה פגולים ומשם מתפשט והולך
לארכו להתיכות כשר שקורין קפאכין כלל או
ביטטי ולרוחבו מובלע למתיכות כשר שקורין
נַעֲךְ כראשון והיינו אותן שני גידין האמורים
משם דם כאשר פרשתי וגם שם הולך למתיכות
כשר שקורין קפ"י ר"ל וכלן בקף קראקא
קורין אותו קטשקא כאשר אמר בע"ה והגיד
הפכיומי צריך למטט אחריו ככל מקום שהוא

על הכשר בחזן בין רגל לרגל ומובלע בתחתית
היד כגוד שקורין הי"ם אחר ה"ם אינו מובלע
כ"כ כי אם ממש ככשר ובהן פירש רש"י כמו
והתיאור למיזון קרו המוך לענס דמשע גלוי
הוא ואינו מובלע בכשר ומה שפירש רש"י על
גיד המיזון סמוך לענס ולשיל פירש על גיד
הפכיומי שהוא סמוך לרגל י"ל באין מיזון כמו
שפירש רש"י הוצא הפירוש נבנה הוי גלוי במקום
התך הידך כמסתבת וכפ"ת מן האליה הוי
ראש אותו גיד מהונד לנוקא של קולוא עכ"ל
ונוקא הוא נוקא דאטמא ואותו ענס של נוקא
היינו ראש של הקולוא מוכת ננד חזן בין רגל
לרגל כי אם אותם התיכות כשר שקורין גל"ה
ש"הן מוכת עליו וכשקורין הטבת הוי גלוי
אבל ענס הקולוא המוכת נכשר הוא מוכת
באמצע הידך ושם הוא מוכת גיד הפכיומי לכך
פירש ל"ל ש"י ע"ש שהוא פכיומי דומה ואינו
גלוי ככל ומה שפירש רש"י במהות פכיומי
בכ"ה גלוי דף כל על ב' גידין המין וכפיומי
זה לשונו שני גידין הן ביחד פכיומי הכמוך
לענס זה גיד הגדול המותם על פני כל אורך
הידך וכפיומי קרו ליה שהוא ננד פכיומי של
ידך נד הרואה את הידך השכית והסמוך לענס
ענס הקולוית התמוכה כנוקא דאטמא וגם אותו
ענס יוצא מנוקא דאטמא ונמתח אלל אותו
ענס והסוד והיינו עליו מלקות מיזון זה
גיד קצר הטיט כסוף השופי לרמבו ומיזון קרו
ליה על שם שהוא מוטל לכך מיזון של ידך נד
הרואה את האזיר המוך לכשר המובלע בכשר
ככל אם כן לפי פירוש משוע שהגיד הפכיומי
מוכת בין רגל לרגל וניד המיזון מוכת ננד
חזן היינו נד שהתמה סוכב עליה לפי מה
שפירש רש"י על גיד הפכיומי וכפיומי קרו ליה
שהוא ננד פכיומי של ידך נד הרואה את הידך
השכית והיינו בין רגל לרגל וכל המיזון כשר
מיזון של ידך נד הרואה את האזיר והיינו נד
בחזן שהכמה סוכב עליה א"ל לפי מה שפירשתי
קוד קשה רש"י על רש"י וכל שהוא כמו שפירשתי

ה'לך ומייבין עליו' ונגיד המינן אין נריך לחטט אחריו ואין מייבים עליו' אבל אלו נהגין לחטט אחר שביהם וכן הוא ב'ר' בסי' ה' ושכי גידיו הן כירך אחד פנימי סמוך לעגם' והשכי מינן סמוך לכשר' ושכיה' אסורין ונריך לחטט אחר שביהם אלא שהפנימי אסור מן התורה והוא הפושט ככל הידך והמינן אסור עד דכריהם וקצוקות ששכיהם אסורין ו'דכריה' לפיכך נריך לחטט אחריהם ככל מקום שהם נשמעם אסור לפי שישראל קדושים הם ונהגו בו איסור' ונופו של גיד אינו אלא כעץ בעלמא שאין בו טעם ואצ'ב אחרתו תורה' אבל הקצוקות והשומן שבהן יש בהן טעם לפיכך אסורין תערוכתן בפליטתן ויש אוסרין אותן בהכח' והרמב"ם התירו וכן הסכים האש"ר ע"י' ולפי שאשוריהם הם מדכריה' נריך לחטט אחריהם לפי שכל מה שתקנו חכמים ממור מן התורה שדכרי תורה יש בהם עשה ולא תעשה' ודכרי סופרים העובר עליהם חייב מיתה וכן כתב המרדכי' וכן הוא בשערי דורא דף מד' וז' סעודה' כי בפ' גיד הכשה השיב ר' ר' יודא לרש"י על ירכי החיות מנהג לנקות כמו שור ונהגו געו וכל שאסור בירך בהמה אסור בירך חיה ונשוק של מטה הימנה שקורין כנקרות בלעז וכן בשופי שעל גיד הכש' וכן הפרישות שקורין סכ"א ונריך העגם של נוקא דאטמא כיקור כמו של בהמה שהגיד ככנס עמת אותו הפגמי ואם יש אדם שמטפטט כנגד דבר זה ראוי לכדמותו וכונה לבר מיכות לפי שלא חלקו מ'ל בין חיה לבהמה אלא בחלבים הקריבים אבל המונח אבל הגיד וכל הבא מכחו כשל חיה כשל בהמה וכדתנן כוסג כבהמה וכמה ושמונו ישראל קדושים הם ונהגו בו איסור' וראוי להחמיר בו כדאמרינן בני הזהר בשל סופרים יותר משל תורה שדכרי תורה יש בהן עשה ולא תעשה ודכרי סופרים העובר עליהם חייב מיתה' ומה ששכיבו ישראל קדושים הם כהגו בו איסור' ו' היא דכרי סופרים וישראל קדושים

הם ונהגו בו איסור וכן הלכתא והכי קיימא לך כד' מאיר דאמר מאטט אחריו כל מקום שהוא עב"ל' כתב הרמב"ם אש"ריו בשם הגמ"ס ע"ל וכן נריך לכטלם שומן של גיד הכשה וכן ככפי העוקץ ונוקא דאטמא וכל הניקור כמו של נהגה לפי שהגיד ראשו ככנס עמת אותו עגם לפי שלא חלקו דכותבו ז'ל בין חיה לבהמה אלא בחלבים הקריבים על בני מונח וגידין האסורין משום חלב אבל גידיו האסורין משום דם נריך לטולגם כן מן החיה כמו כבהמה עב"ל' חתיבת כשר והוא הכף שקורין גיד הכשה או היד נריך להקליף למעלה ואח"כ תגביה נקוס הדק ותקלף גם כן מתחתיתו ואח"כ תקלף גם כן אותו כשר עגמו שקורין דע"ן באותו נד שדכוקה ביד וכנר השכי נקוס שאוכח עליו החמלא נריך גם כן לקלף' ודוקא כפרס נריך לקלף משום שיונק מן החמלא ולכך אסור משום כשר בחלבי' ולפי ז' לא היה נריך להקליף כשור כי כשור אין שייך טעם זה אבל אלו נהגין להקליף גם כשור בעקום הכמת ה'ה'ך פ'צ'ל'ק משום גזירה אטו פרה ומשום היואה' ואחר קליפתו תמפוש ביד אחר ו' גידים האסורים משום גיד הכשה וכראש מתחילין והולכין בתוך הכשר עד סופו ודוקא אחר אלו גידיו נריבין לחטט אחריהם היינו אותן שהולכין בשום לאורך היד' והיינו דכתיב על כף הידך ולכך נריך לחטט אחריהם אבל הגידיו שיש ביד ולא הולכים לאורך היד עד סופו אינם ככלל על כף ידך ואין נריך לחטט אחריהם ואותן הגידיו הולכים למטה בתוך היד והם עותרים ואלו הגידיו האסורין לפעמים הם באים עגיד אחד ומתחלקין א'כ' ולפעמים הם באים משכי גידיו בראש הכף ומתחלקים א'כ' וכן כך וכן כך הם מתחלקים לשלשה גידיו כמו ג' אכביעות וזרתן כזרת ש'ן כוס ש' ואכל לא הגידיו תמנא עוד שכי גידיו כמו שכי אכביעות וזרתן כזרת ט'ית כזה ט' וזרתן

הלכות ניקור

חתיכת כשר שקורין כלשון אשכנז קיץ ריפל' וכאן בק"ק קראקא קורין קטטקא תקלף מכחון סביביו וכחון שיש מראה כסף אין צריך להקליף אבל צריך אותו מראה כסף לגירוד ופה ונקוי' וכפנים צריך גם כן לקלוף על פני כולה ונתוך הקיץ ריפל' מוכחיס ו'גידים אלה מהם אסור משום גיד החינין ואחד משום הלב והאהריוס משום דם' והאלף האסור משום גיד החינין הוא מוכח כגד הרחב שלנו' וכיוצא אבל העגס שקורין אותו קיץ ראפל'.

וכשכלה הגיד הזה דהיינו סיף של גיד החינין יש כגדו גיד אחד ואסור משום דם וכונצין זה כזה כשני עוקצין ויהיה נורתן כזורת כ"ף פשוטה כזה ד' ואכל הגיד הזה הארוך מוכחין שם ג'גידין זה אכל זה ואסורין משום דם וקורין קכוקכות וכנשר העגול מוכחיס שם ג'גידין זה למעלה מה ואסוריה משום דם' ואכל אולג' גידין ה' יש שם חוט אחד לבן ומשמיד כ"ג אלו הגידין לגיד שאכליהן ואותו הגיד העומד אכל החוט הלבן הוא אסור משום דם :

וגיד האסור משום הלב תמצא כגד השני מוכח במקום מראה הכסף ולמטה עלו השלשה גידין המוכחין זה למעלה מה והולך לאורך כל הכשר עגול' ואחר הגיד הזה צריך לחטט אחריו עד סופו' וכן דרכה לעמוד בנהמות נסות במקום העגול במקום מראה הכסף : אבל בנהמות דקות הגיד האסור משום הלב מוכח כגד הרחב בחון כגד השני' ולכן הוא אסור משום שונק מהלב המוכח אבל כוקא דאטמא והוא בא מחלב הכליות :

חתיכת שיק שקורין כלשון אשכנז לירקא או בייטש ועליו יש מראה כסף כשני גדדין כד האחד שיש מראה כסף אין צריך להקליף אלא צריך לגרוד ופה ונקוי' וכד השני אצל שם מראה כסף צריך להקליף משום שניד הכשה רובץ עליו' ותחתוך אותו הכשר הדבוק בסוק וצריך גם כן להקליף סם וכאמנית של וס הכשר יש סם חתיכת כשר עגול וקורין אותו כלשון

הגולמן של אלו החמשה גידין כגורת שבי סינין אלא שהאחת עומדת כדרכה והאחת הכוכה ול'ך קורין לאתוכה זו יד ממשו שלו הגידין הן כגורת ד'אכנציות :

ובראש כוד במקום עיניו מוכח שם עוד גיד אחד ומתחלק לג' גידין כגורת ש' וקורין אותו גיד כלשון אשכנז דיימין' ויהיה עם הדוימן כגורת כיד ועל אלו הששה גידין צריך להטט אחריהם שהם אסורים משום גיד הנפש :

ובתהיתו ה"ף יהיינו כגד השני במקום הדק יש לו גיד אחד' ומתחלק למק' הכשר לכחיס כגורת קרן וני וקורין אותו ה"רם אה' ואכל אלו הכחיס תמצא עוד גיד אחד קטן ומתחלק גם לכחיס וקורין אותו געכלוף כלשון אשכנז ואכל שלו הגידין דהיינו ה"רם הד' ונעל'ו צ"אין ויגיד ההגבון אפילו כבו צריך לחטט אחריה' כמו שפרטנו למעלה מקבוקכות משניהם אסורים ואלו הגידים האסורים משום גיד החינין כסופם הם כונצין צניחים הכונמיים לבן צריך להטט אחריהם עד סופם עד שתמנא סנוצים זה כזה :

הקולית והו נוקא דאטמא' קולית פירוש קולית העגס החלל מכ' גדדים והיא תל' מוח הרנס וכן פירש בערוך האי' כוקא דאטמא דסף מדוכתה טריכס' פירוש כוקא דהאי אסימא של ירך סון ומקומו' סף עלאין שביסין בלי אורח ע"ג' וצריך לכקר אותו פנים של כוקא משום שהגיד הפנימי מוכח אכלו באמני' וכראשו מוכח עליו גיד החינין כמו שפרט' כפ' גיד הנפש וזה לשונו אהר רב יודא הוכא דכרעי טנחי היו גלוי במקום התך הירך כשסתכת וכברשת מן האליה היו ראש אותו גיד מהונר לכוקא של קולית עגל' וזה צריך לתתך הקולית שני הראשו'מנה שהם אסורים משום נומת הגידין : וזה הכשר הדבוק בעגס צריך להקליף' ומקום מראה כסף שיש כזה הכשר צריך לכקר ופה ונקוי' :

בלשון אשכנז דאז עיזול ואותו כשר העגול צריך לפתוח בכהמות דקות כל הכשר העגול, וצריך להקליף בשכי חודיו ומרא' כסף שיש עליו צריך גם כן לנקר יפה ונקי ונתמנו צריך גם כן להקליף אותו כשר ולנקר מראה הכסף שיש בו וכשפת אותו כשר מוכח שה גיד והולך לאורך אותו כשר ואסור משום גיד הצינור • ונתמנה הכשר במקום שדנוקה לקבאכין צריך גם כן להקליף • ולמעלה הימנה אבל ראש העינים שקורין קבאכין הם מוכחין ג' גידין האסורים משום גיד הכשה אבל אלו הגידין אינם ככלל ב"א גידין מפני שהם כראים לצינור • ואחר כך תפוך השוק ותמנך לתוך הירך ותחמוך עד מקום שכלה העגם שקורין קבאכין ובאותו מקום יש סימן איוה כבור כי שם תמצא עגם דק ולרוך כמו אצבע וכו' תדע אם הוא כגור ושמעתי שאומן עגם הוא טוב לבאב הסיכום • ואתלף הכשר הכל היטב מן העגם עד פאת השכית ושם מוכחים ג' גידין על הכשר האסורין משום גיד הכשה וכן הגיד הכשה עצמו והן כראין לצינור ובאותו כשר עגול מוכח גיד אחד בתוך הכשר במקום קשה הנקרא בלשון אשכנז איס נ"רין ואותו גיד אסור משום גיד הכשה • וגם העגם שקורין קבאכין צריך לנקר יפה ונקי משום כניעת גיד הכשה • ותחמוך הראש מן העגם שקורין קבאכין משום שבל הגידין כונעים ודבוקים בו וגם משום כונת הגידין וכן כל עגמות שיש צריך תקלוף היטב מן הכשר הדנוקה בהן • והעגם הנקרא בלשון אשכנז טעה ל"ין או טא"ך יש בו גומא ובאותה גומא יש שם עיס ואותן מים אסורים משום מיאום הילכך תבקה אותן המים מן הגומא וגם הכשר העכמה הגומא תחתוך כי הוא אסור משום שהוא סוף גיד הכשה והיינו הארכובה בתחתונה •

יש גידין האסורין משום דם וחייבין עליהם דכתי' וכתצו פני כפש האוכלת את הדם ויש גידין האסורין משום חלב ומייבין עליו •

דכתיב כי כל אוכל חלב וככרתה • ויש קרומים שאסורים משום דם • ויש קרומים שאסורי משום חלב לכן יזהר כל אדם שיהא זרוו וזוהר בהם וידקדק אחר כל הגידין בין של חלב ובין של דם כי עוכס ידוע וגם חרפתם מרובה • כמו שמביא הרבינו אשרי בהגה מאז בפ"ג הכשה וזה לשונו בעל כפש לא יסמוך אלא על טבח הנקי ויודע בטו' הניקור ומייבין החוטין האסורין בכהמה דכפקי מיכה לנד הקנוקו וחוט שתחת כלשון • אז כתב ראב"ה אפילו כמבא אחריו כזית אפי' כשבים וכשלה מקומות מולקין אותו וגם מעבירי אותו עד שיקבל עליו דין שמים עד שיתקן עוונתו על פי ת"ה וכראה שיש להכרוז עליו כזית הככסת שבי וחמשי ושכי פלוכי הטבח העביריהו מאומכותו מפני שכענא אחריו חלב כשעורה ויהיה חודש ימי' שלא יעמוק באומכותו ולאחר חדש ימים יבא אבל ת"ה שבעירו או בעיר הסמוך לעירו ויאמר כך וכך עשיתי וחטאתי ותוהא אכי על הראשונות ויתכו לו הדין לפי דאות עיניהם ואחר כך יכרוו כזית הככסת פלוכי הטבח שהעביריהו מפני שכענא אחריו חלב כשעורה כבר תוהא וכתמרט על מעסם הרע הזה וקבל עליו מה שזוה ת"ה ומכאן והלאה החוויריהו לאומכותו וברוי הוא כאתן לסמו' עליו ככתמלה וקוד' שישמעו הכרוה וזכית הככסת אין לסמוך עליו ואסור ליקח ממנו כשר ואם כענא אחריו כזית מלקין אותו ברכיב כזית הככסת ולאחר המלקות יאמר בעצמו בקול דם אכי פלוכי לקיתי מפני שכענא אחריו כזית חלב והכל כמו שכתבנו עב"ל בהג"ה • וכך כתב רבינו יעקב ב"ר בסימן ס"ד טבח שדרכו לנקר כשר וכמבא אחריו חוט או קרום מלמדין אותו ומעבירין אותו שלא יולול באיסורין אבל אם כענא אחריו חלב אם כשעורה מעבירין אותו ואם כמבא אחריו כזית ואפילו בהרבה מקומות מכן אותו עכות מרדות ומעבירין אותו מפני שהטבחים באמנים על החלב עב"ל • אם כן אנו לאותו עין ואנו לאותו חרפ' ולבונה

הלכות ניקור

כנד השכית במקום עגול כנהמות נמות •
וכדקות כנד השכית :

ובקנאכין או בכייטש יש ניד אחד במקום
עגול ואסור משום ניד הכשה סך
הכל הם כה : וכן נידך השכי גם כן כה סך
הכל מעשים : וכנד שיש באלוה ענאו ההולך
כפי הליה האסור משום חלב לפי סדר המדרכי
וככית יוכף יהיה סה אחת ומעשים : וסימן אל
תאלו ממנו כל :

כתב רכינו יעקב ביד כסומן סל סכין
שמותין בו חלבי אין חותבין בו הכשה
לפיכך נריך הטבח שיהיה לו סכין לחלבו וסכין
לכשר וכן נרסוין במסכת חולין כפרק הכל
שומטין : אמר רב יורא שבח נריך שיהא לו
סכין אחד ששוחט בה וא' שמחתך בה כשר ואס'
שמחתך בה חלבים ומקשה שם ולתקן ליה חלא
וליתקך כשר והדר ליתקך בה חלבים • ונשכי
גורה שחא יחתוך חלבים ואחר כך כשר ישתא
כמי מיתחלף ליה כיון שהדרכוהו תרי אית ליה
היכרא ופי' רש' אחת ששוחט בה ולא יחתוך
בה דבר אחר שלא תפגוש יותתקלקל ופעמים
שיבא לידו איסור שיטמט בלא נדיקה • חלבים
לומבד כשוק עב"ל :

כתב האשירו והאידרא לא כהניו טכחו
למענד תרי סכיון • נריך • להדיא
ולשפסף הכשר יפה ואפילו לבלי שלא ישאר
לחלומית החלב דכין צו ומביא צוד הנה"ס כשם
מדרכי מכאן משמע דמי שמקך הכשר נריך
שתי סכיון • ורבו אבן כתב שמקך הכשר
במקום החלב כגון במקום הכליות וקבר בסכין
של חלב וכשאר עקומות כגון בשופי והיינו שומן
הניד כמו שפירשתי) ונקר בסכין אחד הכל
גם החלב שבו וכראח לי שאין נריך להקליף
דהא אונו חלב אלף ישראל קרושים הם כהגו בו
אוסור הילכך לכליעת הסכין לא קפדין •
ויניהו רש' פירש אחד לחלבים למבור כשוק ע"כ
אם כן חשמי לפירוש רש' שזכרין שני סכיונים
אפילו לחלב שכבושי שמוכרין כשוק : כתב

לכך מהר כל מהם הנקב' שיהא ירא שמים וריוו
וישעה זה העלאתה באמונה וכיראת שמים כי
הריון מצט' והמרפה והפסד מרובה :

וגידין האסורים משום חלב הם מצט' ולחת
גביין בלחן עסור חכמים מן היורה לא תאלו
עמנו כל כמבין כל וגידין האסורים משום הם
אין בכלל כל גידין כי אין כיוצא לחצט
אחריון ולעב' שאם עוד גידין האסורים משום
חלב כגון גידין דהיתו עתה וכוון כזין
סקורין כיושב אבל לא הנידון הן כראין לבינים
אכל כה"ל גידין הם כחוק הכשר ולא כראים
לבינים • על אילו מברו בימן : ואלו הן
הגידין האסורין משום חלב ומשום ניד הכשה
ונרכין לחטט אחריון : ואלו הן :

בקושל'ין הן שלשה גידין העליוני האסורי'
משום חלב :

ובברע"ל שתחת סה"ק פצ"ק או תחת
הסחל יש שם ניד אחד מתגבל
לשלשה גידין :

בלונב"ל יש שם ג' גידין העליוני האסורין
משום חלב • וכראשונים עוד ניד
אחד ואסור משום חלב :

בקרו"ן יש ניד אחד ארוך ואסור משום
חלב ניד הכשה :

בהתיבת האליה יש שם ג' גידין העליונים
האסורים משום חלב ניד הכשה :
בצ"ע בראשון יש שם שלשה גידין האסורים
משום ניד הכשה והיינו שנים
אכל המראה כסף • והשלישי הוא ה"ע"ך אר"י
שכוא אסור משום ניד הכשה :
בקיי"ל יש ג' גידין האסורים
משום ניד הכשה :

בכף או ניד יש שם ג' גידין האסורין
משום ניד הכש' והיינו למעלה
יש שם ג' גידין כגורת סין ואלו הסין יש עוד
שני גידין • וניד סקורין ד' ימן :
בקני"ר או בקשקף אית ניד ח' האסור
משום חלב • והיינו אותה היוצת

בעל הציטור אסתגר מכקרי הכשר אין זריכין
 שכי סכיכין שאין מחתכין חלב שאסור אף התורה
 אלא גורד אותו בסכין ואין זה דומקא דסכיכא
 בכשר אפי' שבשמוכות הניד אי אפשר שאינו
 חותך ומקרי ישראל קדושים הם והממיוו בו
 ולא החמירו בסכין ואפי' דמשתבח דלית ביה
 דומקא דסכיכא דריענד עותר בהלמה שהרי כל
 ישראל כהנו להדיח הכשר לקדידה ; וכן כתב
 הרשב"א כהנו מנקרי הכשר לנקר בסכין אחד
 לפי שלח אמרו שכי סכיכין אלא לחתיכו חלבים
 אבל בגיד ושמוכותיו אין בו שומן חלב כל כך
 שידבק ממנו בסכין ; ונמ' גריך אדם להיות
 מלמד בתוך ביתו שיהו מפשטשין הכשר יפס
 לנאת ידי ספיקו' הללו וכן להיות מנקר הכשר
 מקנה תמיד במרטוט וכן כוהגין רוב המנקרין
 עכ"ל . כתב בית יוסף בשם הר"ן וזה לשונו
 בעיקר קמא דחולין גבי הויא דבסמוך הטבח
 גריך שיהיה לו סכין לכשר וסכין לחלב יש
 שלמדו מכאן שהמקד כשר גריך שכי סכיכים
 אחד לחתוך בה כשר ואח' לחתוך בה חלב ואינו
 בראש שאם כן אין לדבר סוף שאותו של כשר
 כיון שהתחיל לחתוך בה בעיקר החלב אסור
 מיד אלא וודאי לא גריך והבא שאכי שהוא
 חותך חלב גמור סמוך לשחיטה שהוא חס'
 אבל כהנו שהמקד כותן בגד על ירכו וכל
 עצה שנוגע בחלב מקחו בכד עכ"ל ;

עוד מעשה בא לידו ככש שהים לס שכי
 פחלים והיתה האחת דהיינו הימית
 עומדת בסומכיו והטריף מהרר משה איסרל"ס
 וטעמא לפי שכל יתר כנטול ומירושו אף כיטל
 היתרת הוה קבץ אס כן הוה קבץ בסומכיו
 וטריפה' ואצ"ג שיש מפרשים שמירושו כל יתר
 כנטול דמיו ומירושו כאלו אינו ולפי זה הוה
 כשר' והלא שכטלם הטמול כולה הוה כשר'
 עיין ב"ד סימן מג' וכן פסק בית יוסף והרא"ש
 אבל לפי סדרת הרשב"א טריפו' וכן מנא בתשובה
 אחת שכתב גם כן מעשה בפני מהר"ר אליעזר
 עבד'ן והטריפוהו ;

עוד מעשה בא לידו כפרה שהיתה לה
 ב' לככות האחת היתה עומדת כראוי
 והאחר' על גבה והייתה גדולה יותר מהראשונה
 ומתכתיה לשנים והיתה בתוכה כמו דם קריש
 וגם כן בועות מליאות מוגלא והטריפוהו
 והראייתו לר' שלמה קליפארה הרופא מומחה
 מקראקא ואמר לי שגדין הטריפוהו ;

עוד מעשה בא לידו באווה שהיה לה שתי
 ווסט ולמצלה היו מחוברת ביחד וכן
 למטה היתה גם כן מחוברת ביחד ובאמצע הים
 כחלק לשנים והראייתו למהר"ר משה איסרל"ס
 והטריף ;

עוד מעשה בא לידו שהיתה בגד ימין ד'
 אונות ובאונת העליונה היתה אונת
 קטנה והאונת האמצעי היתה גדולה יותר
 מהאונת הסמוכה לאומה והכשיר בגאון מהר"ר
 משה איסרל"ס וגם כן כל הכודקים הסכימו
 עמו' ואני הטריפתי' וטעמ' שהיו חסדין
 לאונת הקטנה העומדת באונת העליונה שהיא
 כחשבת לאונת האמצעי' והאונת התחתונה
 הסמוכה לאומה הקטנ' מן האונות היו חסדין
 ליתרת העומדת בדרי דאוני ולכן הכשירוהו' ;
 עכ"ל . וטעמי שאם איתא שחוסדין האונת
 הסמוכה לאומה כמו יתרת העומדת בדרי
 דאונת אס' כן הוה הנכב שיכתה מקומה כי
 דרכה של' הנכב ליעמד בין אונת התחתונה

ואלו הן המעשים שצאו לידו ;

מעשה בא לידו כשור שהיה לו שתי כנרות
 והיתה האחת הייכו היתרת עומדת
 בסומכיו היינו במקום חיותא והיתה גם כן
 גדולה כמו האחר והטריף מהר"ר משה איסרל"ס
 עוד מעשה בא לידו כפרה שהיה לה כ' נרות
 ולכל אחד ואחד היה כוס בפני עצמה
 והיתה דכוקה ביחד ולקחתו סכין וחתך לאחת
 מהן ונא' מרידות מהאחת והשנית כשאר שלם
 והטריף מהר"ר משה איסרל"ס ;

הלכות ניקור

כדף י' ע"א שורה טו האי ב"ל הא •
 כדף י' ע"ב שורה ג' ר"ק ב"ל דין •
 שם בשורה כ"א יתיר מאי שבל •
 שם בשורה כ"ב כי ב"ל לוי •
 שם בשורה ל"ב למעלה יתיר ב"ל למטה ויתר
 כדף יד' ע"א שורה כ"ג שאף ב"ל שאם •
 כדף יז' ע"א שורה ד' כחבר ב"ל כמינר •
 שם שורה ל"ה מהאומה ב"ל מהאוכה •
 דף יח' ע"ב כפיהו שורה ג' מתתקות ב"ל מכתקות
 דף י"ד ע"ב שורה ז' דמיכי ב"ל דמרכי •
 דף כב' ע"ב שורה י"ט ב"ל מעקו זה וכמרכו לאותו
 אומה ענמה במקום אחר •
 דף כ"ג ע"א שורה כ"א ב"ל אפילו וינא דם וליכה
 כפרכת ככפרין •
 שם בשורה כ"ד שיון ב"ל שיתן •
 שם שורה כ"ה וכראד ב"ל וכראש •
 דף כ"ז ע"א בשורה י"ד טרפי ב"ל טופי •
 שם ע"ב שורה ד' יתיר • כמנא שיהיה בחלל
 הנוף עלא מים •
 דף כ"ח ע"א שורה י"ז ב"ל משפת הכתף •
 דף ל' ע"ד שורה כ"ח ב"ל ויל דמיאום •
 דף ל"ב ע"ב שורה י"ב אלף ב"ל לפיכך •
 שם שורה כ"ה לחתוך ב"ל לפתוח •
 דף ל"ג ע"א שורה כ"ד והן ב"ל ומן •
 שם שורה ל"ד האותן ב"ל המתן •
 דף ל"ד ע"ב שורה כ"ה ב"ל דל"פן •
 דף ל"ד ע"ג שורה א' חסר נאכל הב"ד •
 שם ע"ד בשורה ט' ב"ל סמוך לכשו אקלודי
 לטון מפתח הככבם כפותחת וסתביא
 דמיכון קרו ליה העורך לעצם •
 דף ל"ה ע"ב שורה כ"ז אדומה ב"ל ארוכה •
 שם ע"ב שורה ל"ו וזמות ב"ל ומוכה •
 דף ל"ה ע"ג שורה י"ז עיין שם • ב"ל על שם •

לאומה כדפרשתו לעיל היינו שהיטעמן של
 העינותיה ושל האומה ושל האוכה המיוכס
 לאומה כאין מסיטעמן אחד וזורתן כזורת ש"ן •
 כדפרשתו לעיל אם כן אם תמנכ לאוכה
 המיוכס לאומה כמו יתרת הוי הנככ סיכתה
 עקומה ונתכתו הריאה אהדת לכסיה והראיתי
 שהיו המיטעמכו דומות זו לזו אם כן הוי האוכה
 המיוכס לאומה קטנה מן האוכה האמצעית והוי
 חליף וטריכה • עוד אמרתי להם טעם אחר
 שהיה טריפה הובא שדנוקס אונא המנוכה
 לאוכה • לאומה אנו בודקין באומה השמאל אם
 היא כזונה מן שגד ומין • ופי' שדוכ' שהאועה
 שגד שמאל הסדק שלה היא למעלה כנגד
 הלב ויתר משל ומין • כדפרשתו לעיל • ואם כן
 אם יתמנכ לאוכה המנוכה כמו יתרת הספרד
 מן האומה וכשתמנכ היתרת לאומה הוי
 הסדק של ומין למעלה מן של גד שמאל • וזה
 היינו דרבה ב"ל לעולם כנגד שמאל היא למעלה
 משל ומין אלף על כרחק האוכה המנוכ' לאומה
 היא אוכה כפני ענמה וכוי חליף וטריפה •

עוד אמרתי להם טעם אחר כי כל אוכה ואוכה
 יש להם סיטעמן כפני ענמה והראיתי בריאה
 אהרת והיה כל אוכה ואוכה סיטעמן כפני ענמה
 והחד כך ותכתו הריאה והיה באוכה המנוכה
 לאומה סיטעמן כפני ענמה והאוכה הקטנה
 כשומדת אבל האוכה העליונה לא היה לה
 סיטעמן כפני ענמה כן על כרחק לא השכיח
 לחנה אוכה הקטנה כפני אוכה האמצעי לא
 כמו יתרת העיונות כדרי דאנומי • ואם כן אוכה
 המנוכס לאומה הוי קטנה מן האוכה וטריפה
 זהודק לי הגאון מסדר משה אוסרלים עם כל

הכורקים :

ואלו הם המעשות שכלו בהדמות •

כדף י"א ע"א שורה ל"א ע"ב ב"ל ונס •
 דף י"ב ע"א שורה ח' איכה ב"ל איכה •
 שם כפיהו שורה ו' וזנה ב"ל וזנה •

זתהי פשלמתו היום יום כ' עשרה ימים למדש
 אדר ראשון • שבת חמשת אלפים שלז לזיכה •

ברוך הנותן לעוף כח • ולאין אונים עצמה

סדר הנקור

חבר האלוף הרר יעקב סורזינה כ"צ יצו
קצרה: מתוך הסדר שחבר הרר צבי יעקב ז"ל בקק קראקא
בדרך ארוכה:

וכדי לזכות את סרבים העמיק שמות חלקי הכשר מהאחרונים מלשון
אשכנז ללשון איטליא ולשון ספרדי. כמו שעיני מעלתכם מחוכם.
למען יהיה רב המועלת לכל מקום שישראל עם מפורזים ומפורדים.
בבל עיר ושיר עם ועם בלשוכו. ובקנת מקומות כיר וכוון
גם כן נורת סגידים ומכניחם למען
יהיה קל להכין ולדעת
דיני הנקור על
סודם.

וכדי שיהא הספר הזה בתכלית השלימות. לא מנע מלפור גם כן ולסוכא
סוכא רבה לעשות דפוס נורת חלקי הכשר מאחרונים כמראיתם ובתכונתם
שמש. ולהדפיסם על הספר. ועל כל חלק ושלק שם עליו א' ב' ג' ד'
זכו כדי שיהיה קל להכין. כי כאשר ימנא כמ"כ א' או ב' או ג' וכיונא
גזה. שיוון שקורא בו ולמנא אות חסנו ובאמת הדג הוא דבר שכבר לא
היה לעולמים יגל יעקב ישמע ישראל כי כל איש ואיש אשר ילמוד הנקור ימנא
שפר זה. לא ירא להכשל בו. כי דפימכים והנורות
סקוקים בספר. הם כשלמן יגרוך מוכן
לזכרון שלא
ישכח:

גדפם בויניציאה שנת

וישישו בשמחה לטק

על יד זואן רגארו סבני

במלאכס:

Con licentia de' Superiori.

טופס חפארטו

טופס סחרס שסחרטו סגולוכי'נו עם מעלת עשרים סטליטיס ט'ר
סעיר'נו ברעות רועמות סשרים קטאורירוס סודס:

כמהר' לייב סראוול: חה'ר גרשין בר קולוניבוס גרשיני
 חה'ר דוד לוצאטו: כה'ר מרדכי שמשון ציוידאל
 כה'ר יהודח בר משה כהן: כה'ר קולוניבוס בר שמחה
 כהר אברהם בר שמחה: כה'ר יהושע בלדון
 דון איליסאו רוושטאטש: כה'ר ברוך בר שמחה
 כה'ר יצחק בר משה ישי: כה'ר יצחק לוף לוצאטו
 כה'ר משה בר זיליקמן גרשין: כה'ר קלמן בילגראד
 כה'ר יצחק בר משה לוי: כה'ר אליקים בר משה כהן
 כה'ר יוסף בר יוסף: כה'ר שמואל זבוק
 כה'ר יואב ולינצינ: כה'ר יוסף בר עקיבא גרשין

R 23 V 8777

יוסס פארטו מנד מעלת פריס ליבערשכוע בהסכמת האופים סח'ר
 שזוט אדם בעילס סן איס סן אשה לא יוכל להדפיס סספר אש
 חונר סן סר'ר יעקב סודוכס כ'כ איש קשטילאן נאלאכת סכקוד רק
 סוא סו מי סויסיק לו רעות ממנו לכדו על זמן עשר' טכה סן כמלכות
 ויכיאכ'ר יר'ה סן באזס מקו' סויסיס כגורס ס'ה וכל סאו' סכתיכות
 בתורס ו'אש צאולי איזה אס יעיו פכיו כגד גורס סוא' וידפיס סספר
 סכו' לא יוכל סוס ארס כגורס סכל לקכות אותס כלל ועיקר
 וכשארס על פי כלס:

שמואל יודא קצנאיל כבונן מסכים אל כל הנ'ר
 יעקב בכמ'ר אברהם שלמה כהן מסכים אל כל הנ'ר
 זעירא דמן חבריא אביגדור ציוידאל מסכים אל כל הנ'ר
 זקטן ברוך בן ברוך מסכים אל כל הנ'ר

שור במהלל הספר

ב

א ראתה את דכני הספר הלו טוב ומועיל וערכי כי אין בית אשר אין סם
 אמ' בורך ענוס ומנוי הרסובס אים במעב' פיו ככיר יושב בחסתר א' לדג
 ת דכני העירק הזאת פדות כאונה ליד הקורא כי תיבכור עליו ועל כל נוס
 לו תכא על המכור בדעה הזכר יקל עליך לכא בכרפת הסורים והקשכ' ימין
 הכביעים אשר מלנו במעט מהאמור ולא תכלה מנסע ועד כשר : כי זס
 מורס בדק לכל כשר . והלואי יסא מורס טמים
 אליכס כמורס
 כשר :

על כל בשר :	אשפוך רוחי	עם כל כחי	חרוב שיחי
יאכל בשר :	למה חציו	עני שיו	עשיר עדיו
גם הוא בשר :	אהור שור שח	כי דת משה	אפסיד נפשי
גיעת בשר :	להגרב וי-	ישיב קבא	אם אביבי
עור הבשר :	בצע ברך	כף על ירך	כי יצטרך
מטפט במד :	לשים על לב	כל החלב	תת לכלב
פגול בשר :	גידים עורקים	כל החקים	פן לא יקים
דקות בשר :	ספר מראה	וקח לך בורח	חרד ירא
כל הבשר :	דיני נקור	תמצא חקור	במעט חקור
קץ כל בשר :	כל שון עמו	ימצא בשמו	כל איש עצמו
מחית בטר :	סורות סודות	בו למאורות	רבות צורות
מראה כשר :	עיני כחן	אל עושיהן	שכל טוב הן
המתל בשר :	יישיר עקוב	חדין יקוב	אביר יעקב
כל לב בשר :	ראשים רשים	כליל אישים	בתו חושים
סיד הבשר :	פתות פתים	בלתו חתים	כי סל בתים
אכלו בשר :	בו תבינו	אל תמתינו	מהם תקנו
מן הבשר :	עוד לא ילין	ובמקולין	הבשר הולין

אלי נוכס מקוד קומס אל כשר

הצעור יהודה ממודינת

הקדמת המחבר

אמר הצעיר יעקב בכמ"ל יוסף סורזינה כ"ז ז'
איש קאטטילאץ זכרתי ימים מקדם אסו
היו טובים מאלה בשבתנו על ביר דלתי פתחי טעריכ
המצויינים בהלכה במלאכ' רבה וגדולה במלאכ' שמיכ
אומנות הנקור להכיץ אותה ולסעדה בשרטיה כפתוריה
זפרחיה ממנה יהיו לזכרון אים על דגלו באותו וסימנים
מסומנים ורשומים נכרים וציונים מצויינים למאכ דברי
חפץ עם יתנו בדיקות ה' בק"ק קראקא י"זו בהיותי יונק
מים על ידי מורי ורבי הר"ר בני יעקב הנקרא הר"ר
הירטל בוכטנר ז"ל הוא המאסף והמחבר אשר חבר
ההנהות סביב השחיטות והבריקות של מהר"י ווייל ז"ל
וכביר מצאה ידו במלאכה זו תקץ ואזן דיני הנקור
בשרטיהם הלא הם כמוסים עמדי חתומים באזכרותי
ועתה כבואי אל מקומות איטלי"א י"זו וכאשר שמעתי
ממקומות אחרים מגלילות תוגרמה כן ראיתי פה
איטלי"א מלאכה זו מסורה ביד אנשי' רקים וכסים משלו
בה ניד תופשי ולומדי התורה רוב' ככלם בלתי בקיאים
בטוב המלאכה בהם ובשמותיהם כי יקשה עליהם הכוור
באופן שמפי עמי הארץ וכסים אנו חיים אשר לא ידעו
לא יכירו הגידים והעורות האסורים משום חלב או
משום גיר הנסה או משום חלב דאורייתא או משום חלב
של דבריהם טח מראות עיניהם ויהי ידם לא לאמונ' אים
ולאו ורשיא בירוייהו וכמעט נסתכחה תורת מלאכה זו
ע"כ הדיקתני רוח בטני בהביטוי אל כל מצות ודינים
הראויים והמה בכתובים ע"י מורי ורבי ומאשר קבלתי

זה אל פה ואתבתי לי כיונים וכללים קצרים מספיקים
 להרגיל הקורא בהם אל מלאכה זו מלאכת סמי' וחברתי
 אשר קטן הכמות סמתי אותותיו אותות וסימני' וכורות
 הגידוי מסומני' למען לא ימיט מתוך אהל הזכרון המה
 עלו לרכוש על מזבח מעלת הקורא בו יוקראתי למקומו'
 חלקי הבשר שמות כשמות הנהוגים בעירנו בלסוף
 אסכנו וגם בלסוף איטלי'א וספרד למען יהי' רב התועל'
 לכל עיר ועיר עם ועם כלסונו בציור מקומות הגידויש'
 איש על מקומו כרשמים הקוים היוכאים מצדי הבשר
 מצויירי' בספר' וכלל דינים אלו ופרטן מחולקים
 לאבות ואמהות וסבטים ואין להזכיר טעם שמות אלו
 בכנוייהם לבלתי היות למשא אל הקורא' והנה הנס
 במסבס בחזריהם ובטירותם' ואין כונתי לבאר רק
 דיני נקור השייכים לחלקי האחוריים כי האחרים הם
 דברים מפורסמים ואומנתם ידוע לדרמקי דבי' רב וכל
 אשה חכמת לב ידיה לא אסורו' ועיניה רואות ולבה יבין
 מעצמה כי זו הלכה רווחת בישראל' והכני מזהיר לכל
 קורא בזה הספר שכל מקום שאני אומר מקלפין יובן
 שתוחבין הסכין בין הבשר ובין העור וקולפין העור
 כדרך שמקלפין התפוחים' וכל מקום שאני אומר
 מסירין יובן שאין צריך תחיבת הסכין בין העור
 וצין הבשר' רק שמסירין העור בידים שמעצמן
 בקלף בלי סכין' ובכך כל איש ואיש יכול לקסו' חבור זה
 בסדור תפלתו לקטנותו או אחורי קבור דיני השחיטות
 והבריקות כי יועיל מאד לכל אדם' אלהים חיים מלך
 עולם יראנו בפלאות מתורתו יובא לכי' גואל אכיר' :

סדר הנקור

סימנים מנקור חלקי אזוריים של בהמות

אב אחד לכלנו • שלשה אבות • ארבע אמהות •
שפים עשר שבטים • הבתים • והגברים :

אב אחד לכלנו • הרונה סקורין בלא גראט • ובלעז
 פויטינו • ובלסון ספרדי פייני •
 שלשה אבות • הם השלשה חתיכות בסר מהכסלים •
 ובלם טרי פארשאס די יאגארשאס •
 ארבע אמהות הכליות • קוטלין • לידוין • שילטלין •
 ובלעז רוביני • לומבולו • לומבולטו • לה טארנה •
 ובלם רוביני • כיכטים • לומבולוס • אדרנה •
 יב שבטים • הוק פעלק חס הבהמה זכר • ואס הבהמה
 נקבה • אייטר • ברענגן • פלאקן • הקא •
 אליה לנג • בראטן • קייליכטיג ברעטן • ריך בראטן •
 יוד או כף קניא • היסל • בייטט או גאל • אויגן •
 ובלעז טאסטו לזכר ולקבה טיטה • טאבוליטה •
 קוביו • הכקא • קורא רוסטו • כירבוז • טראו •
 טוכנו • רוסטו די • נוסילו • לה • מאץ • לה • קאכה •
 סקוכיאה • פיסטו • ובלם • בראגרה לזכר •
 ולקבה טיטה • טאבלה • קוביח • הכקא • לה • קולה •
 קוריל • קוריליו • באווליו • די ליכטורו •
 רייליו • אזוראגוס • פאכטוריליו •
 הבתים • הם הק רומיז שמקלסין •
 הגברים • הם הגידין שמקריז ומזיחין •
 ער ים למ סני משפחות האסורין לנו • ואלו הן החלב
 נומן סל גיד הכעה •

עתה אבאר הבתים מהם הקרומין שמקלפין על כל
 זרט וזרט וואחר כך אבאר הגידין שמקדין ומוציאין
 מכל חלק וחלק :

והקרום פני הכסלים החופה העלמה התיכות בטר מהם
 כלמה יאבות ובל"ס זערי פאלדאס די אנדאס
 מסירין וחתכות בטר העליון מסירין כלו השוט תרבה
 דתותי מתני והסנים התחתונים נוסירין עמרן דהיינו
 האמצעי מכל זר והתחתון מסירין העור רק מדר
 אחר ולמעלה הזמנה מסירין עור אחד לבנה נקרא
 בל"א טריפה ליוקר ובלעז ליכזלו טרף ובל"ס באונטה
 טרף וככלות העלם חתיכות בפר הנז' פס' ים חלב
 הנקרא תרבה דתותי מתני ותחת התרבה ים טומן
 מקרום אחר דק מאד מפריד בין החלב ונין השומן
 והקרום הרק הוא מסירין חותנו :

הקרובים בארבע אגרות

הכליות בלעז רוכיוני ובל"ס רוכיוניס מסירין
 מעליהם הקרום העליון והקרום התחתון
 הקוטלין בלעז לומבלו ובל"ס זינטוס מקלפין
 ער מראה הכסף ומראה הכסף עצמו מגרדין היטב
 ער טיהיה נקי מכל חלב וזעליו
 הזירוזין בלעז לומבוליונו ובל"ס לומבולוס
 מקלפין ג"כ ער מראה הכסף ומגרדין את מראה הכסף
 היטב :

אם הבהמה זכר י ואם נקבה יאויטר

ואם הבהמה זכר י טאטנו ובל"ם י בראגאדה י
ואם נקבה בלעז ובל"ם י טיטה מקירין הקרום הצב
שעליו י אמנם הכחל שהוא בלסון לעז ובל"ם י טיטה
קורעין אותו ג"כ שתי וערב ומטיחין אותו בכותל י אם
הבהמה זכר איץ בנו אסור בקרום עב זה רק גזרה אטו
פרה

הברעטון בלעז י טאבוליטה י ובל"ם י טאבלה י
מקלפין למעלה בראטו כונו שתי אכבעות וזה במקום
שמראהו לבן ששם כונעת החלב י
השואקן בלעז י קוניו ובל"ם י קוניא י איץ כורך לקלוק
כלל :

הנקא שם זה נקרא בכל הלשונות והוא ענש ושם
מונח הטריפה לומבולו י ושם החלב הגקרא תרבא

דקליבוסתא
האליח בלעז י קודה י ובל"ם י קולה י מקלפין
על פני כלה :

גלעך בראטן בלעז י רוסטו כירבוזו וכז ג"כ בל"ם
מקלפין עד מראה הכסף י

קיליכטין

ס' חזונוטונו ובלם י' מורחל'ה

מקלפין בטני כרדיו :

ה'ך ב'ה'טן בלעז ר'רוסטו די כוסילו י' ובלם י' באווייליו

איז מקלפין אבל מגררין אותו :

י'יר או כף בלעז י'לה מאנו י' ובלם י' ר'ויליכטיח י'

מקלפין למעלה י' ואח' כך מגביהי' מקום הרק ומקלפין

ג'כ מתחתיתו י' ואח'כ מקלפין אותו בשר עכמו סקורין

בל'א י' די ד'עק : ובלעז י' קופירטה ובלם י' קופירטוס י'

י' קניא ריפל בלעז י' זינוטיילני ובלם י' רודיליח י'

מקלפין מבחוץ סביביו י' ומגררין את מראה הכסף י'

יפה ובפנים מקלפין על פני כולה :

י' בייטט או ג'אז'י בלעז י' סקוריאה י' ובלם י' אזורחניס

ב'ד אחד איז מקלפין וב'ד טני מקלפין אעפ'י ס'ט בו

מראה כסף :

י' אויז'ן בלעז י' פיסיוטו י' ובלם י' פ'אנטוריליו י'

מקלפין בטני חודיו ומקריין גם מראה הכסף

סלו

ועתה אבאר הגברים שהם הגידין שמוציאין ומנקרין על כל

פ'רט ופ'רט י' ואתחיל באב אחד :

ה'גראט בלעז י' פייטוכו י' ובלם י' פייכו י' מתכין

ומגררין עד ס'סתוה מקום ג'בהות סלו ומגררין יפה

הבמר טבין טניו בכדיו י' ומקריין ג'כ החוטי'הלכנים

טבין החוליות י'

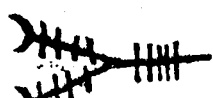
הגידין

סדר הנקוד

גידיו ולפעמים לב' גידים • רק הגיד הסלימי הוא
קצר ועומד וכל מרחם בסף • ומחטטין אחרי אלו
הגידו' מפני שאסורו' מסו' סומן על גיד הנסה • ותחת
אלו הגידיו ים עוד ב' גידיו אסורין ממס דס • ועוד
ים גיד אחר הנקרא בלא לעך אורר • בלעז ובלם וויכה
כירבחו מוכח במקום לבן בתוך חוט לבן קסה החולך
בתוך במר לבן ומרחיתו סל זה הבס' דומ' "בקייליכטיג"
ברעטלן בלעז "טראונוכדו בלם" מוריליו ומחטטין
אחריו ממס גיד הלסה • ובלעך אורר עכמו • בלעז
ובלם וויכה כירבחו מוכחיס סס פור סני גידיו אסורין
ממס גיד הנסה • וכראח סס לעינים :

"קיייליכטיג ברעטלן בלעז" טראונוכדו • ובלם
"מוריליו" ים ב' גידיו האסורים ממס גיד הנסה :
האחר מוכח למעלה • והסני מוכח למטה • ועוד ים סו
גיד סמוך לבוקס •

"בריק בראטן בלעז" רוסטו די כוסילו • ובלם
"באויליו" ים גיד אחר הנקרא בלא הירץ אורר
ובלעז וויכה דה כירוו ובלם וויכה דה קורסו ואסור מסו'
גיד הנסה • כזה

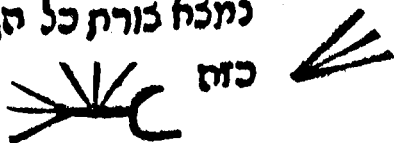

ואכל זה הגיד ים
געטלן ובלעז פורקול ובלם גאריפיו כזה

יד אז כפי בלעז לה מאמו ובס' "דיליכטריו ים ססה גידיו
האסורין ממס גיד הנסה ב' כבורת סין כזה
גידו' כבורת גיית' כזה

סדר הנקוד

וצראם היר במקום עוביו ים עוד גיד אחר מתחלק לג
 גידים הנקרא בל"א ריון • ובלעז חיל דיטו גרוסו •
 ובלם פולגר כזה נמצא בורת כל הגידו יחד

"בקניארסל בלעז" זיכטוילנו ובלם "רודיליא • ים
 קטה גידין בפנים אצל העצם • אחר מהם אסור
 מסוס גיד החיכוך • ואחר מסוס חלב • והאחרים מסוס
 דם • האחר מוכח בצד הרחב אצל העצם הנקרא קניא
 ריסל • בלעז "זיכטוילנו ובלם" רודיליו • וכטכלת זה
 הגיד ים בצדו גיד אחד ואסור מסוס דם וכונפי זה בזה
 ככורת כף פשוטה כזה ואצל הגיד הזה הארוך ים
 עוד ג' גידין זה אצל זה והם קנוקנות ואסורין
 מסוס דם ואצל או הגידין ים טס חוט לבן המפרד
 בינאלו הגידין לגיד סאלנו והוא אסור מסוס דם •
 "בכייטט או בגאול בלעז" סקוריאד' ובלם "אזורגים
 ים ג' גידין אסורין מסוס גיד הנטה והם כראילעכיני •
 "באויזלן בלעז" פייטנו • ובלם "פאנטורוליו •
 ים גיד או אסור מסוס גיד החיכוך ונקר' בל"א אים ליהני
 בלעז כיל טירארני • ובלם כיל טראווארילמעל' הימכה
 אצל ראם • עצם סקורין בל"א "קנאכן • בלעז לם
 "קאנה • ובלם "קאכיליוסס מוכחי' גידו' האסורין
 מסוס גיד הנטה • וכראים הם לעינים •

ועתה אבאר השני משפחת דאסרות

מן כל גיד הנטה רבוק בגיה הנטה עצת וזאלך

סדר הנקוד

וילקשטט גס כן תחת הבשר בין הדבקים לכך מנבחה
הבשר ומקירין כל הסומץ שהוא דבוק בגיד הנסה
ומתפסט בין הדבקים.

אמנם החלב נמצא בכל פרט ופרט. באב או בג'
אבות. ובר' אמהות. וכפ' ג' בקצת מקומות

אל יזניס עשר שבטים בכל החלקים שזכרתי לעיל.
באופן שאי אפשר להעלות על ספר אם לא בעיניו יראה
ובלבבו יבין מאי שקי ומומחה במלאכת הנקוד לפי
טכניך בקיאות גדול ואמון יר ומי שאינו מכיר החלקים
יודע לחלק' כל חלק וחלק בפני עצמו בודאי זהו מאכיל
דבר האסור ואפי' אם ירצ' להחמי' עליו להסיר כל הסומץ
והחלב שהוא מוכא בין שהוא אסור או שהוא מותר. עכ"ז
כקל להאכיל אסורי' אחרי שאינו יודע לחלק החלקי' כראוי
ואינו מכיר החלקי' כמכ' שהוא מכס' מה שהוא ראוי להיות
מבול' כדי שיוכל לחטט אחריו ומאכיל החלב שהוא מתפסט
בין הדבקי' וזולת זה אסור לעשותו כמאח"ל כשכ' שאסור
להתיר את האסור כך אסור לאסור את המותר. ע"כ לא
לאחרך בזה יסירא את דבר ה' ישמור נפשו מדרת שחת'
הכלל העולה לרעת איזה חלב ואיזה סומץ החלב הוא כל
מקלקל ותותב קרו' עליה והוא בלא אירב ובלע"ז פרולו
ובל"ס. דיטגראכ' דהיינו כשממעפי' אותו ביד מתפר' וכעס'
קצמתי' אמנם הסומץ הגס שממעכין אותו בית' אינו
מתפרר. והוא בל"א גלגל' ובלע"ז וכפ' בל"ס כירבונו. לכן
ג' אסור ליקח בשר מאי' שאינו יודע מכין מחוטין
והגידו' ויכול לאמץ ידיו למכא' היאך מתפסטין הגידו'
באיזה מקום תחנותם. כמו סכתב האשירו' בהנה

מאז ואל • בעל כפם לא יסמוך לא על טבח הבקי ויודע
 בטיב הנקוד ומבין החוטין ואצל הקנוקנות וכו' וכריך
 מהארס יהיה בקו מאר באופן כששואלים אותו מדוע
 גידין אלו אסורין • סיודע להטיב כהלכ' וטעמו ונמוקו
 עמו ויהיה מורה באכבע כיור הגידין במקומותיה' על
 פי הכאטומיאה אלו אסורין מטו' חלב ואלו אסורין מטוס •
 גיד הנסה וכיוצא • ואם לא ידע להראות באכבע כנז'
 בודאי שאסור ליקח בסר ממנו •

ועתה אדבר בהעצמות

• בוקא דאטמא • אסור מפני החלב שארוק בו •
 ב^ה העצם הכונעת בבוקא דאטמא הנקרא ירך • בלעז
 נוסילה • ובלם גואיסו די לה קוסה • וגם סופו מחתכין
 אותם סני ראטי' שהם אסורי' דהיינו ראש העצ' הכונעת
 בבוקא דאטמ' • מטוס גידו' היונקי' מחלב הכליו' ומחלב
 הערוג' הנקרא בלח גראט ובלעז פיטינו • ובלם פייוט שהם
 אדוקים באותו ראש • וא"ל לנקרם • וראש הסני מפני
 ידו' שמתפשטים מגיד הנסה • טגס אלו אדוקים בזם
 הראש התחתון וא"ל לנקרם •

מחתכין ראש העצם שקורין בל"ח ^כקאכ"ן • ובלעז לם
 קאכה • ובלם ^כקאכ"ן יהכונעת אצל "קניא ריפ"ן
 ע"ז "זיכטוילן • ובלם "רודיליון • שהוא אסור מפני
 אמת הגידין ומגררין ג"כ יפה את עצם זה ומגררין
 קניא ריפ"ן • ובלעז "זיכטוילן • ובלם "רודיליון •
 קלסין הלובן פעליו • ולקחת בהמות תמצא אצלם

סדר הנקוד

ועכס הח' עכס יתירה • וקבלתי מרבותי מהוא עכס
הבכור • ר"ל הבהתם מהוא בכור יטלו עכס יתירה •
ובעכס זו' אף בו איסור • רק שמכניעין אותו לפי מהות
טוב לכאבהסנים :

ע' העכס סים בתוכו הערקוס זהוא עכס קטן הלכרא
בל' ח' טע' הילין • בלעז' ב' בארמקונקולו ובל' ב' קעוס •
נים לו ג' מ' מלא' מים וריר ודרך לקנה אותו הג' בבג' •
קיטב לפי מהמים והריר אסורין מטוס תלום

סך כל הגידוי' שמקריין מסכו רביע' מחלקי האחוריים
הכראין ומאיכין כראין הס' קי'א • וס' למנס
כי כל סלחנות מלאו קי'א וכו' • אמנס הגידין סאיכי
כראין ומכריך לחטט אחריהם כ'א וס'מכ' א' תאכל
ממנו

סליק. סדר הנקוד בקצרו

תהלה לאל אשר

הכל ברא

תהי' חס' לבתו ראש ח' ש' אב'
השנה

ספר תורת הקנאות

לר' יעקב עמדין

והוא קבוצת מאמרים וכתבים
נגד שבתי צבי ומתי סודו

צילום הדפוס הראשון, אמשטרדם תקי"ב

נדפס מחדש

על ידי

הוצאת מקור בע"מ

ירושלים, תשלי"א

מכתב האלקי מרש"א בעם הישיבה הכריתית לקהל הנהגרת ומצאו בח בני כח נדיעל מכתב ש"צ צריי

נדקדקו ונאם שזה תחלתו באונס • כוכו היה ברצון ולבקש בשכתי חלקות • להיות חזרים עמו • ולא מחל על מיטב הזאן •
 וזה לדעת תעבור לו עם הקדושים אשר בארץ היה • שעמדו בנסיובם באחזים צדקית אלקים וקיימו בענינם מקרא שכתוב כי
 עליך יהיה כל היום והיו למאורות לאמות ולנו עמים לדורות הבאים • לעבוד את קונם בכל לבכם ובכל נפשם • אוי לאזנים
 שכה שמועות • להשנות ולהשייך חכמים בעדת נדיקים • ולכלם בשם ה' יקראו ויהלא לשמוע און דאכה נכסבו ואזיכינו ויענו
 לנו • וכל יום ויום קללתו וזכרה מחברו • לומר עד חתי בתאים תאבה פתי • ולקחתי אותם בשם בת לנים • וד יהיה לך שמו בת
 מנבים • בת שקנים • דכולהו אייתכחו כהו יהוה העם ישראל אשר בני יתכאר ויגרם וקדסי ויחזיווהו כל הגוים באחרם רק עם
 חכם ובנין הגוי הגדול היה לחן בברית אמונתו ותורתו המקובלת • ולא ישמע לקול מלמשים ויחזיווהו כל הגוים באחרם רק עם
 ויפקדים קצת מפסקי התורה והכחות • כדי שישכחו לדעתם ודעתם שפידשו • ועמו להם כובם באמונתם • שאלים והורשים
 שהפך עליהם בלדות • להקרא עם נבל בכל ולא מכם • כפי יאדין לכל דבר הקשה כמורה • יחלמו ויזאל ולין ופירשים דקוקים
 בפסוקי התורה אשר לא יקבלם השכל • ולנים לזמן חידו להם • ויחשבו אל משיח משיח פירושים יזעזעו ימים •

והאל ששטח שלהרפתנו וכליותנו נדכס ויאת שכנגדנו ככר א' ומדש • הולך ומוזה בנו וסכר אנשים אשר יזאל חזנו •
 וכמו נפגם בשם ישחי • מיום חרן בתינו עד פתה • כולם סוסם הזכית על תמלתו וזה הארץ הכבד על כולם כמטא ההצרה
 וכל אלה בנין קרבן אפרים • אוי נא לאתה נבנה אוי נא לאתה בלוי • וזכר קדאת ה' נבואת מוספה בנו להשיר און כל
 בנין בלתי קדש באותיותיו אליהם כי הנסתרות נדברי האמונת המוסרים ללב • לה' אלהינו להביא בחשפט על כל נפלים •
 והוא ירשע מימי שאים עויד נדכומו ואזיכנו ויזכרנו ויזכרנו ויזכרנו ויזכרנו • ויזכרו אל דהבים ושטי כוב • הגלות לנת
 ולכנינו להוכיח במוסור על כל דבר שפס לקול ויעשה ולכבר הקדש מקדמו • וזהה אמונת התנאים למוטה בשם כל חכמי ישיבתנו
 הכללית • בהורגוהו רחלם עליה וידעו • אל קאל ומקם נקם ברית • ה' נבואת שמו • וזכרנו נבורת תורתו שתתעלה רשפיה
 רשע אש שלהבת יה • מדקן וחריון וימתין • כל אש ואשה • גדלים וכני דעת שבהיתם דריאים וילולו ביום גום החמישי הוא
 חודש אב • לאכול או לשותת בני • והכפיש אשר לא תעבה • והאיש אשר יעשה כדון ימולו בוכל האלות הכחותות כספר התורה •
 אחר הוא ביום ובלילה • אחר הוא בגאון • אחר הוא בבוא • והכדילו ה' לרעה • וכל שבטי ישראל כעבו ונמחו ונאסרו כל ימי
 זה הברשון הנכור • לא יראה נבחות נכור •

ומבאן מחשף הנא אלוים ראשים כחיים ופרנסי הלור שבקלה ההיא שכל אשר לא יחוס לגודתו זאת ויאלץ וישתה כמיויד
 ביום גום התענית ה"ו • תהי הימרה על שכנים לקבל העדות על כי ב' עדים כשרים • ולהודיע בכתב לנו שם אל
 שיות העניינים • כדי שבתעלה הקול שופר כרתי ברחבה העברים • וזכריוהו וזכרסויהו ליוונדה ומוחרם וארוה יוא לאל ישראל
 ככל אלות הכרות הכחותות בספר תורת משה ועמו כל העם ואזרחו און ושלוח נטלם כשרים ניד הרנים לקהלות גדולות שנגולה
 שיצבו גם היה כוחם לקבלו ולהחיותו בשונו ברכים • ואלו כוועמד • ויהם יתירו לרהבנו • והחרם כדון וכהלכה • כדת ונתן וועשו
 לזכרו ערו ושבתי על ודין • תמיהה בלשונם ערה • ואלו כוועמד • ויהם יתירו לרהבנו • והחרם כדון וכהלכה • כדת ונתן וועשו
 לזכרה כפי הכראה בעיניהם • ויגורוהו ויאת תקרא ביום עשר שנים רגופות כל שנה וסנה בכל בתי כנסיות ההם • יום שבת קודש
 קודש ר"ח אב • וכל העם ישמעו וייראו ולא יודקו עיד • וכיועוהו ויבייבו אחי וחרשי • לא תרחקוהי • לא תעירו ולא תגורו את
 אהבה עד שתחפץ • לזמן יטוב ה' מחרון אפני • ויתן בלבנו אהבתו ויראלנו ויעורנו על דבר כבוד שמו ויהיה ישישה וועשה פדותם
 כמחית כיון וכבנין יושלם והיכלו • יראו עינינו וישות לבנו •

מופם

קבלה ערות בירושלים חוב"ב • כיועך תלתא כי דינא כחדא הוינא • ואתא לקדוניה החכם הכולל מהו רר משה חביב ח"א

ספר

מדהרת אהרן

ספר

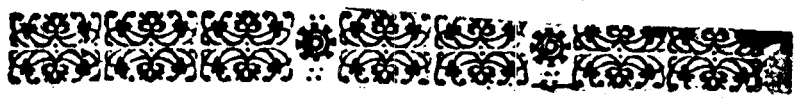
טהרת אהרן

הדור אתם ראווה דבר חדש אשר לא היה לעולמים מימים קדמונים בניקר הכשר הן בחלק הפנימי והן בחלק החיצוני ונכלל זה אורתי כניכור חלני ללקוח הקסת במתני לאסף ולחבר סדר הניקר מכל אשר ואשר ע"פ סדר שסדר הרב הגאון מופת הדור בעל העיטר וסביבו קדש יאמר לזה ליקוטי פוסקי ומנהגים כקבלות רבותיי מנקרי מפורסמים ולבאר אותן היטב בכל מיני מיטב בה אדבר בלשון רכה לשון הנשמע להמוני עם על חלק הפנים להיות שד הכל משמשין שם כדי להבין לקטנים עבדי וגו' וזכות רבי' עמוד לילוצרי אחרי עד עולם וזוכה כלנו יחד לראות בנין היכל ואולם וזש נזכרו וזתי נדק ונקטיר קטירת ממולח טהור קודש ושחת הדק הוטיא לאור על ידי המחבר האלוף הר"ר אהרן בן האלוף החריני הרבני חכם וסופר כמפורסם משה מאיר פערלט מזראג :

לפרט על כן לא יאכלו בני ישראל
 ניד הנשטה :

פה קק אופי באך

ע"י המדפיס הר"ר ישראל בן הר"ר משה
 נדפס האדון באנע פענטורא דע לא נאיי :

הסכמת הרב הגדול המפורסם מהורר חלל גרו
 לבנים היה אב"ד ור"מ בק"ק לייפניק במדינות
 משהרין : ולע"ע ר"מ בק"ק מנהיים :

לכו חוו מפעלות · נורא עלילות · בני אדם לשון מדברת
 גדולות · אשר הפליא לעשות · ה"ה האלוף והמרום
 כהר"ר אהרן מנקר בן האלוף התורני הרבני המופלג מהור"ר
 משה מאיר פערלש מפראג · אשר טרח ויגיע בניעות הרבה
 בחיפוש אחר חיפוש על חיבר הגדול שחיבר הגאון הגדול המכות
 בעל העיטר על דיני ניקר : והי' הרב הנ"ל מקנר במקום שאמר
 להאריך · והנה הי' אחד מעיר ושנים ממשפחה שהי' עומד על סוף
 דעתו · להבין ולהשכיל הדבר על מכונו · עד שקם הר"ר אהרן
 הנ"ל ולקט לקוטי בתר לקוטי להעמיד הסדר של הניקור על
 תילה עם טעמו ונימוקו · ויש סדר למשנה כדרא מסכתא
 לגדרים קתני נותן טעם לשבח מראשונים וגם מאחרונים · והעמיד
 הדבר על דשים טעם אסורים אם מפני הדם או החלב או משום
 גיד הנשי' ושומנו ושניתי מכל נד וחקרתי ודרשתי היטב מתחילה
 ועד סוף משמע יהי' לרנון ויפרח אהרן את מטותו בתוך מטותם
 ויציץ כץ כי יש תועלת גדול לבעלי הוראה ומכ"ש או ואנ"ל וו
 לבעלי מנקר וראיתי שדעתו דעת קונו עמו לזכות רבים וכו' ת
 רבים תלוי בו להבין ולהורות הדרך אשר ילכו בו ולא להתגדר או
 לעשות קורדוס לאכול ממנו : ע"כ אמרתי לבי לחוקקי · ועל
 קוב יזכראת שמי ביהן רשות והרמ"ל להכתב בעט ברוב ועופרת
 למען ישיטו בורכים ותתרכה הדעת וישמח חכם ויוסף לקח :
 ומלאג' מדבר פן יבא אדם וישיג גבולו ויזיק את הר"ר אהרן הנ"ל
 ככן גזרתי בעונש חרם שלא יעלה על לב שום אדם בעולם
 להדפיס פי' ההוא במשך חמשה שנים רנפי' לאחר כלות הדפוס :
 והשומע יזנעם ותבא עליו ברכת טוב : כ"ל הטרוד מאד קתם
 יום ה' ס' משון תפ"כ לפ"ק : הקטן הלל איש בית לוי מינץ הקונה
 לע"ע לר"מ נק"ק מנהיים :

👉 הקדמת מהנוחבת 👈

אמר המחבר כלב השכר • לא כאיש בער אדבר • ולא דרך
 משל כחומר חכר • רק כחכר עיר • משוטט הייתי
 מעיר לעיר ומדינה למדינה • ימה ונפונה • ורעות רבות מנאתי
 הנה והנה • אשר לא יעשה בישראל כהנה • נמעשה ניקר הנהמה
 הן בחלק האחר והן בחלק הפנים • ידי כולם יונאי' וממשמין
 גשים ועבדים וקטנים • דרך פקידה בעלמא כפוקדי אבות על
 גנים ונאות פונים אל הידעונים • והמשים אינם יודעי' מאומה •
 לא חילוק ולא בילוק בין גידן האסורים משום דכ או משום חלב
 אפי' כמלא נימא רק מילתא למילתא מדמה • ואחרי כי רעה
 דחית • וננהלת • ונשתוממתי • אל היושבים על כסא הוראה
 הלכתי • על מה ראוי מכשולים כאלה בישראל אשר מנאתי •

זה וזה מנקרים • וחלופיהם בגולם • חותכים ומשליכם דברים
 המותרים • ומאכילם דברים האסורים • באין מוחה אין אומר
 ואין דברים • ונשונתם הרמה נחפשה ונחקורה אחר הדברים
 החלה • באומרים אלי שהתורה כסה ואתה מגלה • כאשר באמת
 אמרו על הלכות ניקר • א"א לכתוב ולפרוש כולה • רק איש מפי
 איש גריך להיות נידוק קבלה • וכל המנוין בניקר אומרי' שכך וכך
 קבלנו ואנחנו לא נדע על מי נסמוך ע"כ תשובתם :

ואני בשמעי כואת וכואת עת לעשות לה' להפר מחשבתם
 ורחמנא לנלן מדעתם • ואף שניתם ושלשתם • לא
 יפה פירשתם • אמת ונדק הוא שכך כתבו הפוסקים בהלכות
 ניקר • שא"א לפרוש ככתב מעשה ניקר • והעיקר הוא כבעל
 העיטר • אבל אין כוונתו להקל על מי שנא להיות מנקר • שלא
 ילמוד תוך הספר כל העיקר • הלא באמת לכל גיד וחוט בשם
 קראו מיומי הוא שאסור משום חלב או משום דם • ומי שלא למד
 לא נקרא אדם • ולכהונה הוא נדס • ולמה נסמך על הישן כמו
 על הנדס • רק העיקר כוונת בעל העיטה • לגדור גדר פרצית
 הדור • ולהחמיר הוא מהדר • להגיד כי ישר תאא ללמוד כל
 הלכות ניקר מתוך תורת שנכתב וגם מדברים שנעל פה אל

תנת

הקדמה מהמחבר

תנח ידן • כי כל מלאכה שתרגה שיהי' לתפארת מעניין יתק
 מחברין • נרין הרגל לאמן יד במחשבתך • כמו כן מעשה ניקור
 נרין זירו והרגל • כי עמי שאינו זהיר יחתך הנשר ויניח המקולקל •
 ומכשול גדול על ידו יגולגל • וסוכה היה לו שהי' פגמותיו גל •
 וכשמעי כדברים האלה חזרתי ממה שכבר וכשתי • עסכנועין
 שמושכין ידיהן מלאכול בשר אחורים • וכמעט לגסות רוח להם
 דנתי • ועכסיו שהדן עמהם מחילה מהם בקשתי • ומאז אמרתי
 עתה באתי • על מה שכבר גנטערתי • מפני מה נסתתי מכל
 בית אבותי ונני משפחתי • שהמה כולם חכמים כולם נבונים •
 מופלגים בתורה ובמונות מלאים כרמונים • ומוכים את הרבים
 לגדולים ולקטנים • עכסיו אני רואה שהניחו לי מקום להתגדר
 פרנה גדולה • אשר עד לשמי' היא עולה • וסימנא טנא מילתא
 היא שדעת המקום נוחה • להוציא מחשבתי הטובה אל הפעולה
 צי הבאתי אל המנוחה ואל הנחלה • מקום תורה וגדולה ה"ה
 הקנין המפורסם פורנס ומנהיג השתדלין כ"ש כהר"ר לעבדרי
 מנהיים נר"ו • אל שזי יהיה בעזרו • יזרח אורו בהודו והדרו
 ולנאמן ביתו שם אותי • לבית מלא ספרים וסופרים ונאבק
 רגליהם נתאבקתי • ונחד מן החכרא דאית בני מדרשא • בארתי
 להיות לי למורה • ולאו בר הכי אנא לאחרים לפרשה • כדרך
 המחברי' ספרי קדושה • רק פה אל פה דיני ניקר לפניו אמרתי
 והלכה למעשהן מלאכת מעשה הניקר לפניו הראתי • באשר
 יראה המעיין מתוך הקדמת הכותב • וגם הוצאתי האוכל מן
 והפסולת • ובררתי בשלש עשרה נפה להוציא סולת • ועם כל
 אלה לא סמכתי על קונר דעתי • כי אם רוב דברי לפני חכמים
 גדולים הונעתי • וכדברי הבינו והחכימו • ונפה מלא הסכימו
 וכמה קבלות שיש לי כאשר עיניכם לנוכח יביטו מכמה רבני
 גאוני ארץ המערב • עלי לפניהם הראתי • ואת שאהבה נפשי
 מנאתי • וביחוד ה"ה הרב הגדול המפורסם מהור"ר הי"ל אליו
 פגשתי • וכמה פעמים לפניו נקדתי • וכדי להעיד עלי שאלתי •
 ונענה לי ראשו ורובו שהאמת אתי • ומעט זה שום הככמת

משארי

הקדמה מהמחבר

משארי גאוני ארץ לא הדפסתי כי עדות מי שלא ראה את
החודש לא חפנתי רק הסכמת הגאון הג"ל לכד הננתי כי
בכמה חקירות ובדיקו' בדק אותי בחיבורי אשר לקטתי ואספתי
כאשר יראה עיניכם תחונה משרים בהסכמתו שהאמת אתי
ואל ה'נטמתי שיגילו נדיקים וירונו כל ישראל עם מגילת
הפרי למען האמת שלא תהי' נעדרת ולהיות למשמרת
לדורי דורת לגזור כתוקף גורתם על כל מימי שרונ' להיות
מנקר שילמוד מתוך הספר כדי שתהיה לו תמיד למוכרת ולא
די מה שמוסר לו בעל פה איזה דינים כי יודע שהשכחה בכל
יום מתגברת אפי' בין גדולים מכ"ש לקטנים וזה כי יבא
המנקר לדרוש אל בית ה' אל בית הרב ליקח קבלה יתהווה על
קנקנות חילה אם הוא בקי בספר בכל דיני כולה ואח"כ
יעיד עליו רבו המנקר אם הוא בקי ויודע לאמן ידו לחטט אחר
כל גיד וחיות נל תילה כמו שנוהגין במי שרונה להיות שוחט
ובודק ראוי ונכון לרדוף נדק נדק להחזיק הנדק גם בדיני
ניקר להרשיע את הרשע ולהנדיק את הנדיק וכדאיהי' זאת
התקנה לנוצר פרי' ואכל תאנה ובכות הרבים נזכה כלנו
לעלות ברננה לראות חורבנה בבנייה אמן סלה
כ"ד אהרן פערלש מאקר ושוחט ובודק בן אמ"ו האלוף התורני
הרבני ומופלג חכם יכופר נ"י כש"ת כמוהר"ר משה מאיר
פערלש מק"ק פראג יע"א :

בגלות ממנקריה מפורסמים כקק פראג

הנה ראיתי בן חכם ישמע אביו וחגל ילדמו ה'ה הנמור כ'
אהרן בן האלוף התורני הרבני מהור"ר משה מאיר
פערלש נאמן פה ק"ק פראג אשר הוא למד אנלינו מנקרים
פה פראג הלכות ניקור בשר אחרים וישר אל המלאכה זו
אוכללה והנה הוא בקי בטיב גידין בפה וביד בהן ובשמותיהן
ויודע לנקר ולחטט אחריהן בכל מקומות מושבותיהן הן בגידין
האבורין

✻ קבלות ממנקרים המפורסמים ✻

האסורין משום גיד הנשה והן בגידין האסורין משום דם וחלב ודרשנו וחקרנו בשנע דרישות וחקירות ועמד ככולם ולא נמצא שום עולה בשפתיו ושאינו מתוקן חמת ידו ואמר על איסור אסור ועל היתר מותר לכן כל מן דין סמוך לנא ולסעדו ונתמכו ולהחזיקו זליתן לורשות והרמנא לאכול מניקרו כי בוודאי הוא מומחה כאחד מן האוממים שבישראל כל זאת באונינו שמענו ובעינינו ראינו בכן אמרנו וענינו ראוי ונכון לסמוך עליו כעל עמוד כרובי זאת כתבנו בעט כרוב ועופרת למען תהיה לו למשמרת והאמת לא נעדרת רק תהיה למזכרת געשה היום יוס'א לסדר ולפרט וטהר אתו הכהן וכנס בגדיו וטהר :

הקטן יאקב בלא"ה כהר"ר משה סג"ל מנקר ושוחט ובודק וסופר סת"ס דק"ק קראקא לע"א פה פראג :
וגאס דוד כהר"ר יחיאל מיכל ז"ל מנקר ושוחט ובודק פה פראג

☞ קבלות מהגאונים ☞

קב לה מהגאון הגדול
המפורסם מהור"ר אלי' ר"מ
מפראג בעל המחבר אלי' זוטא
זצ"ל בן הגאון מהר"ר וואלוף
שפירא זצ"ל

הגם שהגאון הנ"ל אין
נריך חיזוק דבריו
להקים מכל מקום להפנרו'
הנחור הנ"ל ונפרטות
שכל דבריו מונדקים נתתי
גס

קבלה מהגאון הגדול
המפורסם אב"ד ור"מ דק"ק
פראג והמדינה ונשיא בא"י :
ב"ש מהור"ר דוד אופנהי' נר'ו :

הנה אחרי שראה ראיתי
כתב ראוי ממנקרי'
דקהילתינו ינ'ו ומה גם
כעידו לפני בעל פה על האי
נמור הנ"ל כ' אהרן בן האלוף
התורני

קבלות מהגאונים

התורני המופלא מהור"ר עשה מאיר פערלשטיין. שהוא בקי בהלכות נקור אחוריים ובקי בטיב גידן כאחד מן המנקרים מומחין ובקיאין בכל תפונות ישראל. וגם תהיתי על קנקנו

וראיתי שהוא בקי בהן ובשמותיהן הן הגידין האסורים משום גיד הנשה. הן הגידין האסורים משום דם וחלב וגם מעידין בפני המנקרים שהוא ירא אלקים ואינו מונא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן ויודע לנקר ולחטט אחריהן בכל מקומות מושבותיהן.

בכך אני נותן ידי ואנבעי ורשות והרמנא לנקר וראוי ונכון לסמוך על ניקור של הבחור כ' אהרן הנ"ל אפילו שלא בשעת הדחק בכל מקום אשר מלכו של עולם ודתו מגיע כ' אין כאן בית מיחוש כלל ולכלתי האמת נעדרת. כתבתי וסתמתי למען תהיה לו למשמרת. היום יום עש"ק שני ימים לחודש אייר לפרט

ושמו **את משמרת** ולא ושא עליו **חטא לפ"ק**:
 גאס דוד הקטן אופנהיים החונה פראג יע"א:

הקדימה מהכותב

אחרי הפצרות שהפנר בני הענקר ושוחט ובודק האלוף הר"ר אהרן בן האלוף התורני הרבני המופלא מהור"ר מאיר פערלש מפראג להיות לפה ולפרקליט יושר. לבאר דברי כושר. באשר שהוא שוחט ובודק ומנקר מומחה. ושטרי בירורין בכירור אמת ויניב בדברים המניעים לשמים מעידים ויגידן עליו שהוא זריו גדול ונוכח הלכה למעשה. וגם לרבות שגם אותו נדיק רשם עושה רשמו ניכר. שמעיד עליו על מעשה הניקר. ה"ה הגאון מאור הנולה. תורה וגדולה במקום אחד עולה. לא יסור שכתו עד כ' יבא שילה. כש"ת המפורסם כ"פ"ה ע"ה מהור"ר דוד אופנהיים נר"ו. לעד יזכר אורו. וכוודאי לא הוכיא מתחת ידו דבר שאינו מתוקן. וניותר מתמירם בדברים שמניעים לבגוף ולנפש

הקדמה מהכותב

ולנפש מסוכן ולפי הונעת דבריו כנוצר בהקדמת שלו שרבו
המכשולים שרוכס המבין במעש' הניקר אפי' בחלק הפנים דברים
אסורים מאכילס וגרמא בנוק המלך מלך עולם הוא מחמת
שהגאונים אינם מתהווים על קנקנים של אותן המנקרי' אם
הם מלומדים אומנינים רק סומכים על עדותן של המנקרים
ובגלל אלה הדברים שחור בעולם ידי כולם מממשין קטנים
וגדולים שכיחא ושכיחא וראוי למגדר מילתא לכבוד שמים
ולעשות ליה נייחא נפתח ראשי להר"ר אהרן מגקר הנ"ל
ותיתי על קנקנו והראה לפני כל דיני הניקר מפוסקי' ראשונים
ואחרונים גם הניא לפני שני חלקי הבהמה האחור והפנים
והראה לי הלכה למעשה וכל גיד וחוט בשם קרא איזה שאסור
משום דם או חלב או משום גיד הנשה כנוצר בפוסקים ובגמ'
בכן אמרתי מכו' הבלה לדי לאפרושי מאסורי לא אחרול הימנה
וכשם שסדרתי אותן כן יהרו המנקרים לעשותו ברישא לגמור
תוך ספר הקטן עד שיהא בקי בכל הדיני' ואח' כילך אל הבקי
במלאכת ניקר ויסביר לו פנים נסימנים את זה תאכל וזה לא

תוכל לאכול ואסכה תעשה או כל הנרכות

עליהם יחול ומכלל הן נשמע הלאו

תלילה כי גדול עונם מנשוא

כואת המכשילה השומע יונעם לו

ויברך ה'

חילו :

כ"ד הכותב מונאי י"כ לסדר ולפרט כי לא דבר רק היא
מכם כי הוא חייבם לפ"ק :

ואם הקטן שמואל מקראקא חד מיושני בית המדרש גדול
פה מנהיים :

(א) הנוקר

וכו' ומוציא
המוח הנקרא
(כל"א גהירין) ונריך להסיר
הקרום קודם המליחה :

ומ"ש ואח"כ

מעביר

הקרום וכו' כי

שני קרומים יש

למוח . אחד

שהמוח מונח

בתוכו ואחד

נשאר דבוק

בענ' הגלגולת

וע"ז הנשאר

בענ' הגלגולת

אמר מעביר

הקרום שתחת

המוח הדבוק

בעצם ומנהג

יפה ראיתי בכמה קהילות

שקוננין את העצם הגלגולת

היינו בל הקדירה שהמוח מונח

בתוכו ומשליכין . כי קשה

להוציא משם את הקרום ואין

נריך לזה יזרוו כי אין בו חסרון

כ"ס :

(ג) ונוטר

הלמייס וכו' פ'

משני הלמיי' מוציא

שני חוטין משני נדי הלשון

היה ויטה ויטה

קו שבו

וכן כתב הרוקח נריך שני חוטי
הלמיי משני נדי הלשון ואסורין
משום דמא ומשום הכא אי חתך
לאותו החוטין ומלח להו שפיר

דמי . וכן הוא

כפ' גי' דף

ג"ג אמר אבוי

ואיתימא רבי

יהודה חמשה

חוטי הוותלת'

משום תרנא

ותרי משו' דמא

דטחליו דכפלי

ודכוליית' משו'

תרנא דידא

ודלועא משום

דמא . ופירש"י

דלועא חוטי

הלמייס . וקא

מסיק תלמוז הני דמשו' דמא אי

מחתך להו ומלח להו שפיר דמי

וכן כתב נמי הב"י בהדי' שניך

לחות כין או ליטלין . מיהו רביס

חישבו לומר דדוקא גבי בהמה

דקה שמכשלין או גולין את

הראש כשהוא שלם . או יונריך

לחתוך או ליטול החוטין

שבלמייס . אבל בהמה גסה כיון

שמנתח הראש לנתחי' נסתכים

החוטין

(א) הנוקר את הבשר מתחיל

בראש ומחתכו ומוציא

המוח ומעביר הקרום

שעליו ואחר כך מעביר

הקרום שתחת המוח

הדבוק בעצב :

(ג) ונוטר הלחיים

בירו

ומחתך

החוטין אמילא ודי כזה משום
 בונאת דם • ול"נ שאין לסמוך
 על זה שאפילו אם מנתח את
 הראש לכמה נתחים כיון שאינו
 מכוון לחתוך
 את החוטין
 רק דרך מקרה
 כמו שהוא רוב'
 בחתיכ' קטנה
 או גדולה
 גמלא לפעמי'
 שאינו חותך
 תוך החוט רק
 סמוך לו ונשאר
 החוט שלם • לכן הרונה לנאת
 י"ת יחתכן יפה או ינטלן הן
 בדקה והן כגסה :

ומה שכתוב ומחתך תמת
 שורש הלשון ומוציא
 ממנו חוט של דם • ידוע תדע
 שלא נמצא בלשון שום חוט כי
 אם בשני צידי הלשון ימנא שני
 חוטין ומן ההכרח הוא שעל
 אותן שני חוטין קאמר שרריך
 להסירן ואע"פ שכתב ומוציא
 ממנו חוט של דם משמע שעל
 חוט אחד לכדו קחי • תפתר
 שר"ל מגד האחד מוציא ממנו
 אותו החוט שכד' ומאיליו
 יצא שכן הוא כנד שני וקינר

קנת במקום שהיה לו להאריך
 כנ"ל נכון לפרש דכרי נעל
 העיטור שאי אפשר לפרשי שקאי
 על אותן החוטי' שהם בשני צידי

הגרגרת •
 והיות שלא
 נפליאתה ולא
 רחוקה היא
 ממני שיש
 להגרגרת שני
 חוטין מנד זה
 סמוך לכשר

ומחתך בסבין מצד
 הלשון ומוציא גיד אחד
 ומחתך בסבין תחת
 שורש הלשון ומוציא
 וממנו חוט של דם :

(ג) ויורד
 סמוך לכשר • לפ"ז אפילו על
 גד אחת לא יתכן לומר שינא
 ממנו חוט של דם ותודה כתב
 אח"כ כפי' ויורד משם לגרגרת
 למקום שחיטה ומוציא שני גידין
 מד זה וכו' • א"כ ליכא למימר
 שמאי דקאמר ומוציא ממנו חוט
 של דם קא על אותן החוטין
 אלא מחורתא כדשנינן שקאי
 על החוטין שנידי הלשון וכמו
 שכתבתי לעיל • אכן מאדם
 מערכי לכ' ומה' מענה לשון
 מדברת גדולות שמנאתי אונ'ס
 מריש סי"זה כתב רבינו הסור
 וו' ל"ג חוטין שאסורים משום
 דם שניהם : כגון חוטין שכד'
 ושכתיף

ושנכחף ושנלחיו ונלשון. ונתב
 הכי מ' שרבינו שנלשון יש חוט
 של דם לא מנאתי כנמ' אלא
 שהרשב"א והר"ן כתבו נהם
 בראש"ד

דחוטין שנלשון
 בכלל דלועה
 הן ונריך
 לחתכן או
 ליטלן. וכתב
 בסדר הניקור
 שהביא רבינו
 בסיומן זה.

פתחך בסכין תסת שורש הלשון
 ומוכיח ממנו חוט של דם עכ"ל
 הכי. הרי בהדיא שעל אותו
 החוט של דם כתבוהו הרשב"א
 והר"ן לשון רבים חוטין שנלשון
 בכלל דילועא הן ונריך לחתכן
 או ליטלן אלא וודאי מוכח
 כמ"ש שעל גד האחד קאנור
 ומוכיח ממנו חוט של דם וכן
 כמי נכד השני ודוק:

וכיון שזכינו לדון להבין דברי
 חכמים ינא לנו מזה
 שדינא הכא להסיר החוטין
 משני צדי הלשון ולא במת
 שחישנו המנקרין רובי' כמעט
 ככולם שמנהג אבותיהן בדייהן
 להסירן ובמנהגא תלי' מילתא

ולא היא כי אם נריך לחטוט
 אחריהן בכל האפשרי עד שלא
 ישאר מהם כלום ואם תחום
 עינין על הלשון שלא תהיה

מחותך
 ומקולקול
 בחתיכ' שאינו
 ראוי להתכבד
 תקח נגד
 פשתן בידך
 ואחוז ע"י
 בראש החוט
 ומשוך ונמשך

משם (ג) ויורד
לגרגרת
למקום שחיטה ומציא
משם שני גידן מצד זה
סמוך

מאיליו כל החוט ולא ינתק
 במהרה:
 גם נוהגין לחתוך מן הלשון
 עצמות הנקראים (כל"א)
 טריפני ביינדליך) והמה לעומת
 החוטין הנ"ל:

גם ראיתי אן המנקרים
 המומחי' לרבי' שמחכתין
 כיסוי הגרגרת הנקרא (כל"א)
 צעפיל) נ"ל משום שהוא תמיד
 מלא ליחות ואסור משום מיאות
 ועודי' ל משום שיש לו ראש
 ואין הדם יוכל לצאת לא ע"י
 מליחה ולא ע"י הדחה:

(ג) ויורד משם לגרגרת
 למקו' שמיטה
 וכו' פירש אצל הגרגרת פשטי
 ענתי

מנריו יש ארבעה נידין
 שנים מנדרה סמוך לגשר ושנים
 אנדר השני ואלותן ד' חוטין נרין
 להסירן וכתב הנ"י דהנהו
 חוטין כיון
 שסתכס נשע'
 השחיטה א"כ
 להסירן ודברי
 המחבר הזה
 מירי כשלא

סמוך לבשר ושני גידן
 מצד זה סמוך לבשר :
 (ד) ואחר

וכיון שכן הוא אחרי שרעה
 ראיתי מרובם כמעט כולם
 כשמנקרים אותן החוטין משני
 ידי הגרגרת אינם מנקרים כי
 אם מאותן
 חלק הגרגרת
 שנשאר בנוף
 הבהמה אבל
 משני ידי
 הגרגרת ש

סתכס עדיין נשעת שחיטה
 וכשלא הפריש הראש מהנוף
 דאל"כ לא היה נרין להניח
 שום חוטין כלל משם וזכיון
 שהפריש הראש מהנוף כבר
 כל החוטין שם נחתכו ושזו
 אין נרין להסירן עכ"ל :
 וחד"מ כתב ע"ז ואני
 כתבתי ריש סי' זה
 ודלכתחילה נוהגין ליטלן עכ"ל
 זכנן ראיתי מן מנקרים מומחים
 אקבלתי מרבתי שנרין להסירן
 אותן החוטין אע"פ שהפריש
 הראש מן הנוף וכבר נחתכו
 בדברי ד"מ ונ"ל ליתן טעם לדב'
 משום הדין נקרא בתוכן ואין
 חזק משם אף אם המה נחתכן
 לפ"ז דברי המחבר מירי אף
 בהפריש הראש מן הנוף נרין
 ליטלן משם אותן החוטין :

שנשאר בראש אינם מנקרים
 והוא אישר גמור דמהיבאל תיתי
 יהא חני' חוט אסור וחני' חוט
 מותר ואפשר שטעות זה
 נידם מאיזה מורה שטעה בפיו
 בעל העיטר שכתב ויורד משם
 לגרגרת למקום שחיטה ר"ל
 סדרה והיינו לגרגרת שנוף
 הבהמה לכד אבל האמת כד
 דייקת בלשון כולל כל שני
 חלקי הגרגרת שגם חלק הנשאר
 בראש נקרא ג"כ מקום שחיט'
 דהי מנייהו מפקת ומה גם
 שכמה פעמים שראיתי לנקה
 והוהרתי אותם שינקרו גם משני
 ידי הגרגרת שנראש והייתי
 בעיניהם כמתעתע באומרים
 אם היה אמת אחך למה אינם
 מזהירים הרבנים הגדולים על
 דבר זה : ע"כ לנאת י"ח אודיע

נערי לרבים אולי ימנאו תקנה
 כי יד כל אדם ממשמי' נפרש
 ככפרים וכישוני' שמניתי' לנקר
 למשרתיה' ולנעריה' האנוני' **ז**
 מכל מנות

שנתך את
 החוות
 לשני נדדים ומאותו כשר אדם
 הסמוך לחזה מוכיח וכו' ר"ל

החזה נריך
 להתחיל ל

ז ואחר כך חותך
 את החוות

לחתוך בקנה
 החזה הסמוך

לכוואר כי אז
 טוב לו ונות

יותר למשך
 כל החוט שלם

אבל אם יתחיל
 מאותו נד של

כשר אדם
 מהרה ינתק

החוט ויהי לו

לשני נדדים ומאותו

בשר אדום הסמוך לחזה

מוציא חוט של דם

שאוחזו מקצת החזה עד

קצתו ובין מן החזה השני:

ה ונוטל

מנקרי' כסומ'
 בארובה ואינם
 ידעי' מאומה

כמתים חפשי
 מן המנות

ומכילים את
 העולם

במאכלים ח

אסורים ואולי

שעא יקרוב

לוודאי כשיראו

הרנני' הגאוני'

לטרחה יתירה לנקר אחריו:

גם נריך להודיע להמוני עם
 המתעסקי' בניקר שאותו

חוט החזה כפול הוא ושיניהם
 הם ונראים כאחד ומי שאינו

יודע מזה יוכל לבא לידי מכשול
 כשיחשוב הסכין ליקח החוט

הכפול ויודמן לידו שיתחוב ביני
 לביני שיתפצל החוט ונשאר

חוט אחד תוך הכשר והוא לא
 ידע ואשם לכן כתבתי זאת

למשמרת למען תדע כל עמי
 הארץ להסיר המכשלה הזאת

מישראל

דברים אשר לא טובים אשר לא
 יעשה בישראל שיעשו ודר

מהיום והלאה לפרנה זו אשר
 לא יידון עוד לעשות כדבר

הזה ושלא ינקר כל מי שרונה
 כי אם שיודעים ומכירי' אותו

שלמד מונשה הניקור מן מנקר
 מומחה ובזכות זה יזכה לאכול

כשר של שמחה:

גם נריך לחתוך הגרגרת
 והחוט לשנים הן ממה

שנשאר כלשון והן הנשא' בריאה
 משום הדם הנקרא בתוכו:

מישראל ולא יידון עוד כדנר
הזה :

(ה) ונוטר

לך פי' של בעל
ע' עיטר ונריך
אני למודעי
להכתף הוא
סם הכולל לכל
ג' אנריש אשר
סם האח' כתף
המתונר בגוף
הנמה' וסם
השני ודוע וסם
השלישי יד
כשהם מ
פמונריס יחד
נקראים כסם
הכולל חתיכת
ו' כתף וכל"א
פליכה) או

הסכין וכו' .
הנה אנאר

(ה) ונוטר הסכין

וכחלק
בין הכתף לגוף ונוטר
את הזרוע ואת הכתף
ומתחיל מראש הכתף
ב' ומצעיר' וסחתך
ומוציא גיד עבה ומוליך
הסכין ומחתך עד הזרוע
ועד היד עד קצותיו עד
שימשוך כל הגיד שאוהו
משפחה

ע' כ' ל' ע' ד' ולא עד בכלל דאי
עד ועד בכלל קשה לי להנין
מ"ש אשר זה . וז' ונוטר היד
ומחתך בו ומציא ממנו חוט את'

ואינו נמשך
למעלה ומדתו
כמידת היד .
ואי ס"ד הא
דקאמר עד
קבות היד
היינו גס מה
שכתוך היד
אי' תו ליכא
חוט אשר כתוך
היד רק זה
החוט העב
הולך מאמנע
הכתף עד סוף
היד ושאר
חוטין נמשכין
עם אותו גיד

העב ומי שרונה לבדוק ב'אותו
גיד העב שנמשך מאמנע
הכתף עד סוף היד ימנא
שנמשכין עמו עוד גיד אחד
וכמה חוטין כמנין ההוא שכתב
בעל העיטר . ואפשר שבימינו
הי' מחלקין לשנים היינו הכתף
עם הזרוע בייסד והיד לבד .
וכן עשמע מלשוננו ונוטר את
הזרוע

(כונ) ח"ש ומתחיל מראש
הכתף באמניעתו וכו' כי הגיד
מתחיל בכתף שהוא ראש לג'
אנריס ומתחיל באמנע הכתף
ל'ל פינולין מתפנלין זהו לכין
עד אמנע הכתף . ומ"ש ומחתך
עד הזרוע ועד היד עד קצותיו
עד שימשוך כל הגיד שאוהו
משפת הכתף עד שפת היד

כדורע זאת הכתף ואחר כך
 לכסוף כת' ונטל היד אי אעשר
 שלא הי' מולקין לשני דק רגילין
 היה לנקר הכתף עד היד והיד
 נפני ענמו כל

זה כתבתי כדי
 להכין לשון
 הרב בעל ה
 העיטור לפי
 מנהג העולם
 שאין מנקרים
 כי אם אותו
 גיד הענב מ

מאמנעי ה
 הכתף ומוטבין
 אותו עם כל
 החוטין וידין
 עד סוף היד -
 ומה גם מ
 תפסתי בחפוש
 נירות ולא
 מנאתי באר
 היד אחר מ
 משיכת גיד

הענב ככל שום גיד או חוט
 האסור וכדקתי באותו גיד הענב
 זראיתי שנמשך עם אותו הגיד
 'מכוון למנין הגידין וחוטין כמ"ס
 בעל העיטור בכל ג' אנרים :
 ונשעה טהור משלק

וכו' נריך לשקוע וכו' משום
 שאותו גיד כולך לתוך הסדרה
 הנקרא כל"א (רוק נראסין)
 לכן נריך לשקוע הסכין כדי
 שיעקור כל
 הגיד מן ה
 הסדרה שם
 השורש שלו -
 רק אחת היא
 אשר רוב ה
 העולם מודין
 נדין ומפורש
 חרות על
 הלוט הזה -
 וז"ל ומוציא מנד
 הכתף מלמעלה
 חוט אחד -
 וכן לכתף ה
 השני וכן הוא
 באמת שיסמוך
 לגיד העכוהו'
 תוך הכשר
 הענב מנד ה
 הכתף יש שם
 חוט אחד וע"ז כחב ומוציא וכו'
 ורובי' פמעט כולם נכסלין בזה
 ואינו מונאין כלל שום חוט
 משם וזאתי לכמ' מנקרי' על זה
 מה זה והשיבן דברי עזות סך
 כמנהג ובכר ארז'ל שמנהג

מישפת הכתף הסמוך
 לשררה עד קצורת היד
 וצריך לשקוע הסכין יפה
 עד שיעקור אותו גיד
 והחוטין הנמשיכין ממנו
 מעיקרו - ובישעה שהוא
 מחלק בין הכתף לגוף
 צריך לשקוע הסכין
 בשפת ~~בכתף~~ סמוך
 לשררה ויעקור שורש
 גיד זה שהזכרנו למעלה
 ששם השורש שלו :

ומוציא

עוקר

עוקר הלכה • ואני בעניי	נעשה יתנו עיני השגחתם
אמרתי להם על מנהג כזה	להסירה מכסילה הואת מישראל
אומרים דור תפוכות ומנהג	וזכות הרבים יתלבו בהם:
אותן לנהנם עם כל מועלי און	(1) ואחר כך מתחיל
רק המנהג	ממקום סיום
כמו שאכתב	הגיד שמציא
לקמן בדיני	מזהב ומקלף
ניקור ג' נלעו'	כידו אותו
בסלק הפנים	הקרום וכו' ר"ל
ע"ש • אנלמה	הקרו' שנכסלי'
שהוא דין אמת	הוא עב ולבן
בלול וברור בלי	וטעם האיסור
טוס חולק	משום שיונק
ומעולם לא	מחלל של ה
נהגו אבותינו	הכסלים וכל
רק א' ממנקרי'	הנגרר עמו
הכרדים אשר	דהיינו כל חלב
לא ראה ולא	אשר תחתיו
ידע נדה מלבו	וממשיך עם
וממנו ראה	הקרום הכל
עבדו ובנו ו	אסור ותחת
וכיונא בו ש	הקרום יש עוד
שחשבו אותו למומחה עד	קרום דק ותחת אותו קרום
שנשתרבו המנהג הרע	דק יש חלב וע"ז יש מחלוקות
וטכמי הדורות לא ידעו מזה	בין הפוסקים יש אומרים קרום
האכזאל ואילו ידעו כוודאי היה	העב חיפוי נצר הוא ומותר
מציאן והיו עושין גדי לפרנה	וי"א שאין אותו קרום חשוב
וע"כ אמרתי יהי חלקי עמהם	כחיפוי נצר ואסור והובא ב'
בראותם תוך הספר הקטן הזה	לעות נטור י"ד סי' ס"ד ומסיים
שפשה אשר לא טוב אשר	הטור ו"ל אנל בארץ אשכנז

נוהגין

קלי הדעת שהוא בעיניהם רק
 כמנות נשים מלומדה ואינם
 יודעים לנקר לפעמים מניחים
 חוטי האסור ולוקחי' המותר או
 שלקחו קנת
 מהחוט ומניח'
 קנת מחמת
 שאינם בקיין
 ולפעמי' אינם
 משגיחין מחמת
 קלות דעתם
 ונפרט כ
 בשמקרי' כ
 כשהוא נוהג או
 נרד וריוותר
 אפי' למי שהוא
 בקי בניקור
 לא יוכל להוסי'
 משם החוט
 כאחד. ככן
 כל החרידס
 על דבר ה'
 יהי' והירוחר
 לכל הסרים
 למשמעתו ש
 שלא לאכול
 מנשר אם לא שידעו בודאי
 שהמקור בקי נטיב הלכות
 ניקר :
 ער נרד אני למודעי הא

נרדך להוסיא שלשה בכל נד
 היינו דווקא כשהקנב מניח שני'
 עשר נלעות בחלק הפנים או
 נרדך להוסיא ג' בכל נד והיינו
 חוט א' למעל'
 מנלע ראשונה
 והיא נלע י"ב
 כשמתחיל ל
 למנות מנלע
 ראשונה הקטנה
 הסמוכה לנוואר
 וחוט אחד בין
 נלע י"ב ל"א
 וחוט בין נלע
 י"א לנלע ע
 עשירות. אבל
 במקומות ש
 שהקנב' אינם
 מניחים לחלק
 הפנים רק ט'
 או י"ד נלעות
 או חין נרדך
 ליסול משם כי
 אם שני חוטין
 ראשונים ויש
 מקומות שאין
 מניחם לחלק הפנים רק ז' או
 א' אפי' יש ליסול משם שני
 חוטין ראשונים משום שלא
 תשתכח הדבר לכן לא פלוג בין

שלושה מימין ושנים
 משמאל
 שני מימין מתחלקין לשני'
 שנים ושנים שמשמאל
 מתחלקין לשלושה
 שלשה. ונוטל ראשי
 הגיד בידו וכמשיך
 ונמישכין מאיהן בהיותו
 חס אבל בצונן צריך
 לפשפש אחריהן. וגורר
 אותו חלב שתחת בשר
 המהנים ומקדפו יפה
 יפוז משני צידי הבהמה :

(ח) ואחר

ז' לח' או ט' או י"ד בכל מקום
 יטול שני חוטיין. וכשמניחם
 י"ב נלעות נרדך ליקח ג' כנ"ל.
 וטעם איסור לחוטיין אילנו משום

ורוחב חני אנבע ומקלפו נשר
 אדום ונמראה כסף נרדך לגוד
 יפה יפה :

(ח) ואחר מעביר הכשר

המתנייס ש
 שקו' לונג'לו
 וכו' הא מיירי
 בחני חלק
 האחוריים כ
 במבואר לקמן
 בעו"ה:

(ט) ורחור

וכו' ר"ל ע"ד
 חלחולית הא
 כרכשתא הא
 חמעי הדבוק
 כפי הטנפת
 והרעי יחל
 משם ונוהגין
 לחתוך כמו
 חני אמה ע"ן
 הכרכשתא ו
 ומשליכו כן
 ראיתי מן מ
 מנקרים ש

המפורסמים

שמומתי לרבי'

באמת שכן קיבלו גסה מהם מן
 המנקרים המומתי' שקדוולוס
 ומן הדקין העמוברים להקדים
 חותכין

(ח) ואחר כך מעביר

בשר ה

המתנייס שקורין בלעז

(לונבילו) ואינו ראוי

אלא לצלי וגדרו יפה

משני צודים ואותו עצם

המתון בנתים מחתכו

ומסיר כל ההגבהות עד

שישתווה עם הבשר

כדי שלא ישתייר בו

משרשי החוטיין ובשר

המתנייס כלום

(ט) ורחור לבני

מעיים

וממשיך

שינקים מחלב

שעלה הכסלי' :

ומה שכתב

וגורר

אותו חלב וכו'

פירש מחלק

הפניס (בהרוק

בראטין כל"ה)

שהוא לעומת

מול הקוסלי"ן

ונחתך ממנו

וזהו נשר ה

המתני' כמבוא'

לקמן בחלק

אחוריים כ

בחתכות ק

קוסלי"ן וע"ו

כתב הבעל

העיטור וגורר

אותו חלב ש

שתחת המתני'

וכו' כן נ"ל

לפרש דבריו

כי ליכא לפרש בענין אחר :
 ונרדך לפתוח העור (מהיוק
 בראטין) למעלה כמו אורך

על מה זה שמליכין אותה אמה
 מריש מעיא הדבוק להקיבה
 דאי משוס חלב הכליות הי"ל
 לנקר אלא מפני שהמאכל שיבא

חוטכין אמה ומשליכין אותה
 האמה ונ"ל טעם למנהג זה
 הוא כמ"ש בתשובת מהרי"ל מה
 שאמרו רז"ל לגרר ריש מעיא

באמתא פי'
 הטנחא והנה
 שמעתי י"א
 אמה וי"א רק
 חני זרוע שקו'
 (כל א עלכונן
 והוא לערך
 חני אמה והנה
 ב' דעות מ
 מחולקים נפי'
 ריש אמתא ש
 ולבוב הפוסקי'
 הוא אמה מן
 הדקין ה
 המחזורים ב

וממשיך אותן ממקום
 שהן קבועים בו ומוציא
 ראשיהם בני מעיים
 באורתו הלחולית ה
 המטונופורת שקורין
 (בערב"י מבע"י אלסורד)

**(י) ומחתך אורתו
 החלחולות**

עב

שהיא גדולה ותשובה לכן אין
 וורקין ממנה כ"ף אות' חתיכה
 הדבוק בפי הטבעת והמותר
 מנקרים כן נ"ל ליתן טעם
 לשבח למנהג הנ"ל :

(י) ומחתך אותו

החלחולות
 עם אמה וכו' נ"ל לפרש דברי
 בעל העיטר דברי שא מגמר
 גמור ואח"כ מסביר דבור על
 אופנו דלכאורה קשה להכין
 דפתח

נקיבה ואנן מחמירן ויוצאין ידי
 שניהם והטעם שאין מנקרים
 ב"א כמו חני אמה מן החלחולת
 ציין בליקוטי נדיני דהרא
 דכנתא מה שכתבתי שם לפי
 הטעם שכתב בעל העיטר
 שמליכין אותו חתיכה מ
 מהחלחולת הדבוק בפי הטבע'
 מפני שהוא מאוס מחמת
 המטונופות שיבא דרך נוס'
 ובעבור זה יש ליתן טעם לשבח

דעתה ואמר ומוניא ראשיהם של בני מעיים באותו הלחלות וכו' על איזה בני מעיים אמר ראשיהם אי ר"ל ראשיהם של הדקין היינו תחילתן וסופן א"כ מאי קאמ' באותו הלחלות חבל לפי מ"ש לעיל יוכנו ויולתקו דכריו זה"ק וממשיך אותן ממקום שהן קבועי' נו מונא ראשיהן זכיון שמוניאן ממקו' קביעתן יש לבני מעיים בראשן א' מקום שתוכן מן הקיב' ואחר מקום חיתוך ההלחלות מפי הטבעת ואח"כ חוזר ופי' היינו רואש א' באותו ההלחלות ר"ל חני אמה או אמה כנ"ל הוא ראש א' ועם אמה מבני מעי' הו' ראש השני והא דקאמ' הלחלות עם אמה מבני מעיים ולא נתן מידת אורך להלחלות כמו שנתן מדה לבני מעיים י"ל גשום ללא פסיקא ליה מדת אורך דנהרא נהרא פשטא פדאמרינן לעיל דיש גורדין דק

כמו חני אמה • ים גורדין
אותה אמה שלימה • חבל
במקום שאין המנהג קבוע וכו' השואל יש ל... אמיר ולכן סתם וכלל מדת
עם אמה מבני מעיים
ומשליכו לפני שאינו
דאמי לאבילה :
(יא) אותו שהוא
מקום
קבוע לבני מעיים קורין
אותה :
(יב) בנתא

כמו מן בני המעיים :

(יא) אותו כן נראה לי לפרש דברי בעל העיטר שתיבת אותו מחובר לתיבת שהוא מקום של אחריו ולא כמו שראיתי בכתבי' של מלקט אחד שהעתיק דברי בעל העיטר והיה מפורשו שתיבת אותו מחובר לשלפניו כל' ללאכול אותו אבל לאכילה אותו אין הלשון מסוור אם לא קנריך להני' ולכתוב לאכול אותו :

(יב) בנתא

(יג) כנתא

שאלתי על ההדרא והן בני מעיים
 לכמה שמונחים כמו נורת פ כפולה
 רבנים גופא דכנתא מה היא
 ואין מגיד לי ודרשתי אנל
 השוחטים ו
 והקבנים ואין פותר אותו
 עד שחקרתי אנל המנקרים
 הבני מעיים על אותו דבר
 שיש בבני מעיים שאינו
 נאכל כ"א נלי אש מה הוא
 ומה שמו אשר יקרא לונלשון
 בני אדם ו ואמרו לי שבני

(יג) כנתא ובלעז

יבלון
 והוא אסו לבשל ומותר
 לצלי :

(יג) ונוטר הדרא

דכנתא ומקליה מעליה קרום
 של חלב :

(יד) וחלב

אחד מהן עכ"ל. והמנהג אין
 מבשלין כי אש נולן תחילה
 ואח"כ מי שרונה לבשלו הרשות
 בידו :

(יג) ונוטר הדרא

דכנתא הם המעיים המונחי' כמו נורת
 פ כפולה והכנתא מונח
 עליה' כמ"ש לעיל והבני מעיים
 שמונחים פניבות ההדרא
 מבחוץ נקראי' דקין והיינו מ"ש
 הפוסקים

רי"גם קורין אותו (זיס) וגם
 לא נחתי עד שהראוהו לי
 וראיתי שהוא מונח על ההדרא
 ואו אמרתי הנה אבא במגילת
 ספרי למען דעת כל עמי
 הארץ מדינה ומדינה שבק"ק
 פראג קורין אותו (פריז) ובעיר
 מלוכה ווינא קורין אותו (וויז
 לעביר) ונריך להסיר הקרום
 היינו מנד החיבון של הכנתא
 ומנד הפנימי היינו נד שמונת

הפוסקים של הדקין אסו' באורך
אמה משמחילין לנלות מן
הקיבה ומשס' וליך שומן הוא
אמות' וי"א שראש המעי' שגריך
לגרור חלב ש
שעליו הוא (יד) וחרב
המעי שינא
שרעי שהוא
סוף המעי'ים

גריך לגרור סניב סניב עניו
כדינר זהב במקום שנסתפק בו
ונהגו במדינות אלו להסיר
הקרום שעל כל הדקין בהדרג
דכנתא דעגל
משו' שנשארים
הדקין עס
ההדור' דכנתא
ואוכלין הכל

שער (יד) וחרב

הקיבה :

ושל (טו)

וירא שמים יונא ידי שניהם
לגרור אורך אמה מכאן
ואורך אמה מכאן עכ"ל ועיין
מה שכתבתי לעיל בפ"ו על
בעל העיטור ותמנא שמכוונים
כמ"ש כאן וע"ש בי"ד שכתב
רמ"א בסי' ה"ל וי"א שאין גריך
אמה מתג לכן נהגו להקל
למדוד בורע ואין מצריכן אורך
אמה בנימוס וא"ל להסיר רק
הקרו' עם הדבוק בו שעל אורך
אמו' אילו אכל לא השומן הדבוק
בטנח' שתחתיו וכן נוהגין רק
שמסירן מן הטנח' ג"כ חוט
ארוך שמונת עליו עם השומן
שאכלו * ואם הטנח משך הדקין
מן הבהמה בעודן חמין נשאר
חלב שעל הראש הדקין עם
ההדרג דכנת' ולכן הבא לאכול
מן הדרג דכנת' יגרור מן החלב
לכד הקיב' ואם לא נודע מקומו

בייחד ע"כ מסירן כל הקרום
שלא יניח ג"כ שעל ראש הדקין
(הג"ה) ונהגין להסיר גם
הכליטה קטנ' שעל שומן הדקין
וקורין כל"א (דוימלה) וכנסה
קורין (דוימן) ונהגו ליקח הקרו'
משני נדדים משא"כ בכבש שאין
דרכם להניח' בייחד וניכר ראש
הדקין כן נראה הטעם המנהג
אכל"ש להחמיר ולוקח משני
נדדים גם בכבש ע"כ לשון
הרמ"א בסי' ה"ל :

(יד) וחרב

סעיף י"ד חלב הקיבה שעל
הקשת אסור מן הדין מן התורה
ושעל היתר אסור ממנהגו
שנהגו בו איסור (וכתב רמ"א
בהג"ה) וי"א שמדינא אסור ולכן
אין להקל בו וש"ך כתב שעל
הקשת פירש רש"י הקיבה עשו
בקשת

בקש' ומנחם היינו שעל הקסת
ומפני' לעגול היינו שעל היתר
והרמב"ם עי' שעל היתר היינו
סוממאון כמויתר עכ"ל :

(טז) ושר

בית
הבוסות כ
כתב ט"ע כהי'
הנ"ל סעיף ח'
שעל ההמסס
וכית הכוסות
אסור ועונש
כרת וזה חלכ
שעל הכרם
ונסעיף ט'
כתב חלכ ה
הדבוק לכרם
תחת הפריסה

ולא נחלקו אלא לחלכ שתחת
אותו והקרום עכ"ל . והע"ז
כתב וז"ל תחת הפריסה פירש
קרום פרום על הכרם וקורין
בל"א (טריעה

(טז) ושר בית

הבוסות
ועל הוכלי לא שר
הנוכ לילה הודעה
באלפחתא רק שמו
בערב יעם קרום שעמו
הוכל מעבירן :

(טז) או

ליילין) או
(נעץ) ותחת
אותו הקרום
יש חלכ דבוק
בכרם ענמו
ואסרו רבינו
אפרים ורבינו
יחזקאל התירו
והאריכו כל'א'
וא' בראיות
וקי"ל ברבינו
אפרים חזן
בני ריינו"ם
נהגו בו היתרו וכתבו עוד הט"ז
וש"ך נשס הפוסקים אפילו
להאוסרים מתירן התבטיל
שנתבטל עס הכרם לפסתמא
המעט חלכ שעל הכרם הוא
בטל נששים נגד הכרם והמרק
והלפתן שעמו עכ"ל :

אסור וכתב רמ"א וכן המנהג
בכל מקום חלכ בני (ריינו"ם)
שנהגו למקנתו היתרו ואין מוחין
בידם שכבר הורה להם וקין .
וזבל מקום שנהגין בו איסור
דינו כשאר חלכ לבטלו נששים .
אבל אין אוסרים כלים של בני
(ריינו"ם) הואיל ומהגין בו
היתר . וכתב הש"ך נשס ב"י
נשס מדרכי דאפי' בני ריינו"ם
נהגין איסור כקרום שתחת
המבטל ומסירן אותו הקרום .

האלך סימנים ררך קצרה
איך ומה לנקרים :

הקיבה (בל"א מאנין)

זנריך להסיד
הקרום

הקרום וכל חלב שתחת הקרום
בכל מקום שדת של תורה
גמניע ליהודים אורה :

הכרם נקר' כל"א (פאנץ)

נרץ

להסיר הקרום
וכל חלב שתחת
הקרום וגם
נרץ לפתוח
הכפולים ו
ולהסיר חלב
שנין הכפולי
אבל בני ר
מינו'ם גוהגן
היתר בזה כ
כמבואר לעיל

וזהו חילק בין בני (ריינוכס) ובין
שאר מדינות :

בית

הכוסות זה הוא כסוף
הכרם עשוי ככוכב
ונקרא כל"א (כלה הוי"ב) ונרץ
ג"כ להסיר הקרום עטו כל
החלב שתחתיו :

ההמסס

הוא מחובר
לבית הכוסות
ונקרא כל"א (תפלה אונדר)
נרץ ג"כ להסיר הקרום והחלב
שעליה :
(טו) **או** וכו' ראיתי לנקר
הבני מעיים מ

מאותן הנשי' הכשרות ומלומדו'
כי מחייתן הוא ונקי אין המה
במלאכת ניקר של בני מעיים
בנקלת מן המומחים הקודמים
להם שהיה

(כס"ג י"ד סי' מ"ז סעיף ד')

או אירת ליה

חרי סניא

חיבי טריפה ואי שפבי

להרדוי כשרה :

(יו) **ונוטר** הטחול

ומקליף

בעליה

מנקרים בפני
גדולים שהיה
בימיהם והיה
חותכין את
הסניא דיני
מראשו ועוד
חותכין עמוא'
מן בני המעי'
הסמוך לו ועם
החלב שבניה'
וקורין לשמו

זה כל"א (נער"א) עד ממקום
שסופך המעיים לתוך סניא
דיני ומשכו ואלך לא נקר' סניא
דיני וסניא דיני קורין אותו
כל"א (טריפני דערש) :

(יו) **ונוטר**

הטחול וכו'
ר"ל קרום

שעל דר הטחול והוא נד הגם
וחייבן עליו ושעל שאר הטחול
ועל החוטין שבתוכו אכורין
ואין חייבין עליהן ונרץ לזהר
שלא יניח שום חוט אפי' מקנתו
מהם שאם נפסק נרץ לחטט
אחריו כמו שעל החוטי' שבכסל'
וכ"כ הב' בשם הרשב"א בתורת

הבית חוטין שנכוליא ושנחול ואוני' הלכ שנהס חוטין מלאים
 אסורין משום חלב ונריך לשרש דס : ונסי' ע"כ כתב הטור בזה
 אחריהן עכ"ל : וכן נהגין הלסון הלכ מתקבץ הדס בתוכו
 להסיר הקרו' משני זידיהטחול בשעת שחיטה לפיכך נריך
 ונוטלין הנידן לקורעו קודם
 כנוכר לנייל המליחה ו
 (ית) ונוטל שעליה קרום עם החלב והוניא את
 וכו' דמו :
 כתב נ"י נסי' הגיד שבתוך הטחול
 ס"ה נשס ה ומושך אותו ונמשכן
 הרקח חותך עמו שלשה חוטין
 עוזן הלכ ו שבתוכו :

(ית) ונוטל הלב ומחתך האזנים ומשליכן וקורעו
 ומוציא דמו :

עד כאן סדר הניקור מבעל העיטר מחלק הפנים
 ומאחר שיש עוד כמה אברים בחלק הפנים ולא
 עמד בבעל העיטור : ואני רוצה לסדר מכל
 אבר ואבר מכף רגל ועד ראש . בכן
 כתבתי הדינים מש"ע י"ד
 והמנהג כפי מה
 שקבלתי :

יש הריאה

(ט) הריאה וכו' נהנו שמרה תלוי בה וכשחותך להכיר המרה צרי' לחתוך החלב שבדוק פיגונותא דוורדא ומשליכו בה ואע"ג שזה החלב הוא של הטעם משום דמאוס הוא ושמו היתר שיש בקיבה שבני ארץ

ישראל נוהגין בו היתר מכל מקום אנו נ נוהגין בראסור כמו חלב שעל הקצת כמו ש שכתבתי ל לעיל :

(כא) וכשמולגן

וכו' וכת' רמ"א ומולחם את"כ אבל אם רונה למולחם תחל' קודם המליגה סגי ליה בהכי ואין השערות מעכבות הדס לפלוט וא"כ לחזור ולמלחם אחר המליגה : וכן נוהגים ש שמסירים הטלפים הוא המנעול של רגלי הבממה וכל"א

(נטי"ד סי' ע"ה)

(יט) הריאה אינה

צריכה חיתוך אבל נהגו ל לקורעו ולפתוח ה הקנוקנות הגדולי' שלה ומגדגיפה הוא :

(נטי"ד סי' ע"ב)

(כ) והכבד יש בו

ריבוי דם לפיכך אין לותקנה לבשלו עימליחה אלא אם כן קורעו שתי וערב ומניח חתוכה למטה וצלאו ואחר כך יכול לבשלו :

(י"ד סי' ס"ח)

(כא) כשמורגין

התגלים

מוכיח עליו דקורין (כל"א נכ) ועוד דמטמטס הלבי : ומה שכתב

הקנוקנות ר"ל סימפונות הגדולי' ומנהג יפה הוא ל לפתוח ונ"ל הטעם משום זיש שס דס הנקרא בתוכו :

(כ) הכבד

וכו' כתב רמ"א ונרין לנלותו עד שיהא ראוי לאכילה ונרין להדיתו במים אחר הנלי קוד' הנישול עכ"ל :

גם נרין לחתוך

הגידן והקנוקנות נ פאות הנכד ש שמרה

ובלא קורין (זיכל) ומליחן זה מה שאין כן כשקולף בעוד ומניחן מקום הזיתוך למטה שהוא מחובר או א"כ לקלוף כי ואח"כ מסרן הסערות ע"י א"ס מבחזן כנ"ל:

האל"נה וחוכמין האומן בין (כנ) גף העוף וכו' חוס אנבעות ר

הרגלים אין צריך ל רגלים שקורין בלא (ג"ץ) משום מאוס :

שצריך להסיר ראשי הגלפים כי הם מעמיד' קודם המליח:

(כנ) החצר הכנר הוא כשר אדום ונקרא בלא (רוט פלייש) כריך לקלוף הקרום מנד העליון וא"ס חמך היותרת מן הנהמ' ואין ידוע איזה היא לנד פנימי נ

מצד הפנימי של הריאה אין צריך להסיר הקרום שבאותו צד אין שום חלב עכ"ל : וכן כתב באשרי ריש פרק גיד הנשה בשם א"ר זרוע שיטול הקרום מחצר הכבד לצד הכבד ושל צד הריאה מותר ונהגו ליטול שניהם דלא ליהי מטעי :

דיני עופות

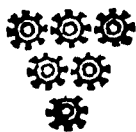
(ש"ע י"ד ס"ה סעיף ג')

(כנ) גף - העוף כי"ד הבהמה והלכך צריך

החצר (כנ) הכנר הוא כשר אדום ונקרא בלא (רוט פלייש) כריך לקלוף הקרום מנד העליון וא"ס חמך היותרת מן הנהמ' ואין ידוע איזה היא לנד פנימי נ צריך להסיר משני נדדים והא דכתוב באשרי ליטול שניהם דלא ליהי למטעי כ"ל היינו כמו דוקא כשנחתך או שיך טעות

גם נוהגי' לחתוך בירכי העוף
 נפרק הארכובה התחתונה
 משום שלפעמים נמצא חוטי
 אדומים בגלי העופות קודם
 המליחה :

דיני כנהמה
 כנ"ל שהסג"כ
 כחוש' ומאוס'
 רק אינם פ'
 שופכי' להדרי'
 ואפשר משום
 כך נקראים כ'
 בלשון אשכנז
 (טריפני 2
 דערס)

צריך לחתוך האגפיים
 גלמלחום זכין עצם ה
 הלחיים וכתב רמ"א
 בהג"ה המנהג שאין
 נוטלין מן העוף שום
 חוטינורק חוטי הצוואר
 ובאותן יש לזהר ליטלן
 משם או יהתכם עם
 המפרקת לעגים עכ"ל :

גם ראיתי ה
 המדקדקין ב'
 צמנות ליטול
 הריאה מן ה
 העופות קודם
 המליחה ונכון
 הוא כי הרבה
 דם מנוי שם
 ולא יוכל ל
 לגאת על ידי
 המליח' והדחה
 כי אם ליטלן
 מן הריאה ו
 ואחר כך ידית
 המקום ההוא :

הא לך סימן מובהק איך שיתנהגו הקצבים בשמתחלקים
 הבהמה לשנים היינו חלק הפנים הנקרא בלשון אשכנז
 (פרעדיק) או (זייט) מחלק האחוריים :

(כד) **מאד** מאד נריכין ה"ק
 הגדולי' הרבנים
 נר'ו לזהיר את הקננים בעת
 שמחלקים וחותכי' את הנהמה
 לשנים היינו חלק א' הוא חלק
 הפנים שקורין (כל א' פרעדיק)
 או (זייט) וחלק ב' הוא חלק
 האחוריים : נכשמניחם הקננים

י"ב נלעות לחלק הפנים יהיו
 זהירים שיחטכו בשוה ולא יזיו
 את ידם לחתוך למעלה אפילו
 כל דהו מבשר שבין נלע י"ב
 לנלע י"ג רק יחתוך על הנלע
 י"ב מש כי הבשר שבין נלע י"ב
 לנלע י"ג שיין להקושליץ וסיג
 לדברי מדברי בעל העיטור
 שכתוב לעיל בסימן ו' וגורר
 אותו חלב וכו' והזכותי לעיל
 לפרט דבריו שטעמו משום
 שנחתוך מהקושליץ וזהו כשר
 המתניס ולכן נריך לנקר מכל
 שכן הבשר שבין נלע י"ב לנלע
 י"ג ששיין להקושליץ ענמו
 שנריך לנקר אותו היטב כנ"ל:
 וכשגגיע בסוף הנלע וחותרך
 בכסלים בשפוע נריך לזהר
 מאוד שלא יחתוך למטה מ
 מהטבור כי אם עד סוף הטבור
 ממש • כי הכסלים למטה
 מהטבור שייכס גם כן לחלק
 אחוריים ונריכין ניקור כמבואר
 לקמן בעו"ה • אבל לא ראיתי
 מן רוב הקננים פישתי רעות
 הנ"ל עושים שמיחיס הבשר
 שבין נלע י"ב לנלע י"ג לחלק
 הפנים וגם חותכים בשפוע
 בכסלים שתחת הטבור השיין
 לחלק האחור מניח י"ג כ לחלק

הפנים ונכשילים את הרנים
 באיכר גמור כי שתי אלה מ
 מקומות הנ"ל הם מחלק ה
 האחוריים ונריך ניקור מן מנקר
 מומחה כמו שאר בשר מחלק
 האחור • ואין מי שמשיג על
 זה ואף אם אנשים שכמוני
 מוכיח להם על זה אינם מ
 משגיחים עלינו באמרם מי
 שמך לאיש וגו' • ע"כ אמרתי
 גם על זה יזכר לי אלהי לטובה
 על גילוי וסימן טוב מילתא
 היא שיוכלו הגאונים הרנים
 לחקור ולדרוש אחרי הקננים
 המנקרים אם עושין כהלכתן •
 משא"כ בשלא היו בידם סימני
 הנ"ל לא ידעו מאומה • וגם
 לא היה בידם ליתן השגחה ע"ז
 מחמת שלא הי' בקיאי' ממעשה
 חילוקי הנ"ל אבל עתה אחס
 הדברים בה' אלהיכם עמדו
 וגדרו הפרנה הזאת אשר לא
 יעשה בישראל ולא יזידון עוד •
 וקנת מזה מצאתי בספר לחס
 הפנים שהועתק מקונטרס
 הסמ"ע • אבל משם לא ישנע
 עין הרואה כל שוכעו כי קנר
 הדבר במקום שהיה להאריך
 ואפשר משום שלא היה מן
 הנורך מפני שנימיו היו שומעין
 לקול

הגדולי' באזהרה גדולה
כדי להעמיד
על ד"ת
ותילה :

לקול המורה • ולא היה
מאכילן לישראל דבר האסור מן
התורה • אבל אחרי שראינו
שרבים נכשלים • לכן הרחנתי
הדבר דבר על אופנו שזכרו

סליקן חלק ראשון

מסרה הניקור מניעל העיטור : ומפוסקים
מחלק הפנים מכל אבר ואבר
ומבני מעיים דרך
כלל ופרט :

👁️ חלק שני 👁️

הא לך סדר הניקור מבעל העיטר מחלק האחור בפרוטרוף בלישנא קלילא כדי שלא יהא לט רח לכל הבאים ללמוד הלכות ופעשה מלאכת חנקור מתוך זה הספר :

👁️ כללים 👁️

(כה) קודם כל אודיעך איזה כללים שצריך כל הבאים ללמוד מלאכת סדר הניקור לידע אותם ויהיה בקי בהן ובשמותיהן כמשפטן וכהלכתן :

כלל (א) חו' לכל הנידן הם בכלל קי"א וסימן כי כל שולחנו' מלאו קי"א נוזה וכו' . והנידן האסורין משום חלב ומשום גיד הנשה המה נ"א והסימן אל תאכלו ממנו נ"א מ"מ נריך לידע כל אחד בפני ענמה ובפרוטרוט איזה אסורין משום גיד הנשה' או משום חלב' או משום גיד הנשה או שאסורים משום גיד הנשה או חלב נריך לחטט אחריהם ולשרש אחריהם פס ט שורשיהן :

כלל (א) גיד הנשה נזהג בנהמה וחייה . ונוהג בירך הימין וצריך של שמאל ואין חיבוק בין חיה לנהמה בכל דבר האסור משום גיד הנשה או משום דס . ולכן לכל דבר שהמנקרים בנהמה צריך לנקר בחיה ג"כ . רק מה שאסור משום חלב אין נריך לנקר בחיה והטעם משום דאין חיה נקרבת על גבי מונח לכן מלכה מותר :

כלל (ג) כל מנקר יתן עינו השנחמס גדולה כשמנקר חלק האחור שיחיה חס על ממון שלי ישראל וקליף דק היטב כידוע שהחור' חס

כלל (ג) כל מנקר מחויב לידע איזה נידן האסורין משום גיד הנשה ואיזה אסורין משום דס ואיזה אסורין משום חלב בפרוטרוט הגם שידע אותם בכלל כמו שאמרו

קם על ממון של ישראל .
 וכשם שאסור להתיר את האסור
 כך אסור לאסור את המותר .
 לכן כשמתחיל לנקר וחוקך חוק
 הנגר להוכיח ולחחוק משם
 הגידון כידוע לו לכל א' גשם
 יקרא יודע נורתו אל יחתוך מן
 הנגר מעט מעט מחמת שאין
 הגיד מגובה לפטיו כהווייתו
 וכנורתו וזוה עושים שני דעות
 דעשמים ורע לבריות . רע
 לשמים מחמת שחותך בסומה
 בארובה נראה ואינו רואה את
 כל הגיד לפעמים מניח מן
 הגיד ואין מרגיש כי לפעמים
 הולכין הגידן בעקמומית וביון
 שהוא חותך לאחדים מעט כאן
 ומעט כאן נמנע אותן חתיכות
 שאינו רואה אינו חותך ומאכל
 דבר האסור מן החזרה : ורע
 לבריות מאחר שחותך פעם
 אחר פעם מכלה נגר יותר
 מלדי משא"כ אם מחפש תחלה
 היטב אחר הגיד שיראו געיניו
 הגידן כהווייתן וכנורתן .
 אז יוכל לחתוך ולהוכיחן כל
 הגידן עד גמירא . וגם יוכל
 לדקדק שלא יחתוך מן הנגר
 ג"א כדי נורכו ולא יכלה ממון
 של ישראל :

יז

כלל (ד) כל מנקר נריך
 לידע שהטעם
 הקלופה שאנו מקלפין מן הנגר
 משום שרשומן מהגיד הנשא
 ומהחלב מתפשט ומתפרד בין
 הדביקות ובין הפרישות :

כלל (ה) כל מנקר יתן נגר
 פשתן על יריכו
 וכל שעה שנוגע בחלב מקנחו
 בנגד מאחר שיש אומרי' שגריך
 כל המנקר להיו' לו שני סיכונים
 אחד לחתוך בו נגר ואחד
 לחתוך החלב רק לית הלכתא
 כוותי' עכ"פ והו' אליבא דכ"ע
 שיתן בנגד על יריכו כנ"ל . לכן
 יזהר מאד לקנחו הסכין
 כשנוגע בחלב קודם שיחתוך
 הנגר :

כלל (ו) כל מנקר נגר לא
 יתנו הנגר מידו
 עד שיעיינו בו פעמים ושלש
 שלא ימנע אחריו חלב כשעורה
 אפי' שלא במקום אחד וכל
 הנמנע' אחריו חלב או גיד הנשה
 מעבירן אותו ומלקין אותו
 מכת מרדות אם כן אוי לאותה
 נושה כל ימא בחרפה ובבושא
 והעבירה גדולה כדולכן יהא
 כל מנקר ירא חטא וחרד על
 דבר ה' ויעזוב מלאכה וזבאמונה
 ויהיה נקי מה' ומישראל :

ך פ (כו) ונוטל

(כו) ונוטר את הכוליא ונהגו לנקר הננים אף כשהם

וכו' ר"ל פחותי' משלשי' יום וכן להסיר

(נירן נל"א) ויש בתוך החלב משם יד גדול ולחתוך בהם

נר' לנקר הקרומי' שעלי' ואח"כ פתיכות הרנה עכ"ל: והנהג

לחס' מעליהן חותך כחוק ה

(ג) ונוטר את הכוליא חותו שורש של

ומעביר החלב שעליה זיד עם קנות'

ומנקרים יפה ונוטר הנראין מכתוך

הסכין ומחתך ומעביר וכן לכוליא ה

קרובו שישער כל אחת השנית

ואחרת ומחתך בתוך (כו) ונוטר

הכוליא ונוקר אותו הננים

שורש של גיד מתוך וכו' נש"ע י"ד

הכוליא כמו שהיא פ"ס"ה סעיף

קצותיו הנראין מכתוך ד' בינה זכר

וכן לכוליא השנייה כל זמן שלא

היה לו שלשים קידה נלא

קליפה אפילו יום מותרין ל

אם יש בהם לקדירה נלא

כמו חוטין אדומי' ואח"כ

לנו שלשים יום אם יש בהם

כמו חוטין אדומי' אסורין

ללקדירה נלא קליפה אבל

לנלי מותרין וכתב רמ"א ו

מקצה אל קצה: אדומי' אסורין

(כז) ונוטר הסכין וחותר ועוקר לקדירה נלא

כל אורתו חלב ה

הסמוך

הסכין

ה

ה

צאם שירנה לנקר הירך או גרין
 ביטול תחלה זה החלב וזה
 החלב הולך מכל נדדים סמוך
 לחלחולת :

ממנו חוט ז
 שמתחלק ל
 לשנים וממשיך
 החוט מעיקר
 האליה עד
 קצותיו וגורר
 מאותן

הסמוך להחלחולות
 מכל צדדים מעיקר
 האליה עד מקום שעקר
 ממנו בשר המתניים
 שהזכרנו למעלה עם כל

ומה שכתוב
 עד מ
 מקום שעקר
 ממנו בשר ה
 המתנים ר"ל
 החלב הנ"ל
 גרין ליטול עד
 הלונכ"ל ש
 שמונת שס על
 קחוט השדרה
 וזהו בשר ה
 המתנים וגרין
 לנקר מכל ח
 חלב וחוטין
 וכל דבר כ
 גמבואר לקמן
 בעו"ה :
 (כט) ונוטל
 הסכין
 וחותר באליה
 וכו' ר"ל הוא
 הונכ מה שיש
 צבהמה ונקרא
 בל"א (שוואף)
 אשר שזות כ'
 מן האזורים

אותן חוטין המעורבים עם אותו חלב
 עד שזמנך יפה מקום שחלחולת
 קבועה בו מחלב וחוטין וכד דבר :

(כט) ונוטר הסכין וחותר באליה
 ומוציא ממנו חוט
 שמתחלק לשני וממשיך החוט מעיקר
 האליה עד קצותו מאותן פני הכבישין
 על ירכו הבהמה . ואח כנוטל הסכין
 וגורר מאותן הפנים גופן חומרן שקורין
 (בערב י עבור) מן העצמות וגורר יפה
 עד שישתווה מקום גבהות החומרי עם
 שכלות שביניהם . ולא ישתייר לכל
 פני האליה לאבשר ולא

שחרת בעל העיטר אהרן

מאותן פנים גופן חומרות החוט שנזכר לעיל אסור משום
סקורין (כערב"י עקור"י) מן חלב הכליות לפי שנה מן
העכמות ו החוט השדרה
ונורד יפהולא ולא שמנותית אלא וקוחו חוט ה
ישת"ר לכל גוררין יפה: ה' דרה נמי ס
פני האליה לא טרפה משום
כזר ולא שמנותית: ואלותו שיונק מן חלב הכליות:

 בעל העיטר

(ב) ופוסק הירך האחד ומפרק בסכין במקום
שי"ש הזכרות בעצם שבוגד הנשה
וחותך הזכרות והנקבות ומשליכו והבי"ר שבצדדים
מנקרו יפה יפה מכל מיני חוטיין וחלב שבזמן אורנו
(הנות א) שקורין (ינדו"לא) ומן גיד ששם בעצם
האמצעי והחוטין והחלב ניכרין בו ואי אפשר לומר
אלא בראיות עין ואז בנוטל העצם האמצעי שפוסק
הזכרות מקצתו ונוקד החלב ומיני החוטיין ממנו
וחותך בסכין גדול הקצה השני שהוא סמוך לעצם
של ירך שזה ממנו ונמצא אותו עצם אמצעי מחותך
משני צדדים ואף אותו עצם שהוא סמוך וחותך בסכין
גדול אותו המקו הסמוך לעצם זה שהזכרנו ומפישפש
אחר החוטיין קטנים וחתיכות קטנות של חלב ששם
ומעביר אותו גיד אחד הנמשך מקצות עצם האמצעי
עד קצות השוק והוא הנראה לעיניך ואי אפשר
לפרש

לפרש בכרבי יותר מפאן וכן לירך השני: וכל גידין
שבדרך אסורין בין צלויין ובין כבושלין עד שמנקר
אותם יפה. ומוציא כל החושין וכל החלב שבתוך
הירך שהבל הוא הלב ואחר כך אוכל אותו צלויין
ומבושלין עד כאן לשון בעל העיטור:

התנצרות מפני מה שלא עמדתי בעל העיטר לפניו כמו שעשיתי ער עתה:

אחר כל גיד וחלב של כל אבר
ואבר רבים נכשלים על ידי זה.
ע"כ אמרתי להיות זכות רבים
תלוי בני אבאר ואפרש מעשה
מלאכת סדר הניקר של כל
חתיכה מחלק האחר שכולם
בשמות אקרא דרך כלל ואח"כ
דרך פרט שנתוך כל חתיכה
מששה חתיכות כמבואר לקמן
יש לכל אחד ואחד כמה שמות
וחתיכות שדבוקים יחד דרך
פרט כאשר אבאר לכם וע"ז
ימלאו כל הארץ דעה וכל בעלי
הוראה ידעו ויבינו ויכולים
לבדוק ולנסות לכל מי שבא
לנקר בשר מחלק האחר אם
יש קבלה אמיתית מן מנקר
מומחה ואם יודע לאמן ידו
לנקר וליתן להם קבלה על
הניקר

(לא) הנה אני לכם
האמת
אשר אתי מפני מה שלא עמדתי
הפירש לבעל העיטר על סדר
הניקר של אסורים כסימני' כמו
שעשיתי להדה הניקר של הפני'
אכל דע שכל דיבורו הקצר אי
אפשר ה' דוק ותמנא נוכפל
פעמים ושלא כסידורו הנ"ל
שאי אפשר לפרש בכתב וכאשר
האמת אתו וכן הוא בפוסקים
נז"ל ואפי' מי שהוא למדן מופלג
אי אפשר לבאר זה היטב על
ישנו הנכון והנה עיין מה
שכתבתי בהקדמה שגשגיל
שאין ביד הרבנים בעל הוראה
דכל עיר ועיר לנסות ולתהוות
על קנקני המנקרים אם הם
באי' באימן יד לחפש ולחטט

ז מהרת חלק אחוריים אחרון

פניקד נכתבי קדשים כמו ונכות זה נוכה כולנו יחד
סנותנים קנלה לכל מי שנא לראות פני הגואל במהרס
לקיות שוטט ונודק • וכוה נמינו אמן
וסר המכשלה הזאת מישראל סלה :

ושרם שאתחיל לפרש סדר מלאכת מעשה הניקד אלמדך
איך שתתחלק ולכמ' חלקי' שתתחוך חלק האחור
וכל אחד ואחד בשמו נקרא בלשון המורגל בפי כל אדם :

לנ (לנ) **אחר** נטילת הכליות כנ"ל כס"ח תחתוך כל ירך
למטה חתיכות המפורסמים ונקוני' נשמותם
למטה ונכל אחת מהנה יש עוד כמה שמות כאשר אסדר ואבאר
לקמן :

וארו הן שמות של ששה חלקים הנ"ל :

(א)	גיד הנשה	(ב)	חתיכות האליה
(ג)	קניא ראפ	(ד)	לידקא ובייטש
(ה)	קושליץ	(ו)	וויטשנקא

הא לך סדר הניקד מחלק האחור ש כל גירין וחוטין
וחלבים כפי מה שקבלתי מן המנקרים הבקאים
והמומחים המפורסמים איש מפי איש עד הלכה למשה מסיני :

גיד הנשה הוא הכף או הגיד ונקרא גיד הנשה דרך כלל כנ"ל
ובדרך פרט יש לו עוד ב' שמות דהיינו מפני שאותו
גיד הנשה מתובר בו הכיס ונקרא (בל"א הוי"ל פאליק) ובפרה
נקרא

זקרא כחל (ובל"א איטערי) זהו שם א' ועוד יש חתיכוור בשר
שתחת (ההויך באליק) או תחת הכחל שקורין (בל"א ברעטיג)
זהו שם הב' נמצא שלשה שמות לחתיכות בשר גיד הנשה :

ג (נג) גיד הנשה נריך להקליף

למעלה והמראה כסף ואחד גדול ואחד קטן שעליו נריך לגרר יפה ואחר כך מנריד חתיכות: בשר קטן שעליו שקורין (בל"א קנאפף) ותקליף ועל פני כולה והמראה כסף שתחת בשר (קנאפף) נריך לקלוק מטעם שמונח במקום אצל הכרות והנקבות ואח"כ תגביהו במקום הדק ותקליף ג"כ מתחתיתו ר"ל חלק העליון ונקרא (בל"א דעק) והתחתון נקרא יד נריך ג"כ לקלוק ונאותו עד העליון יש גיד על הכשר למעלה נריך לחתוך קודם כל כדי שלא יבא לידי שכחה משום שנא מן הכרות: ואחר קליפתו תחפוש ו ותעיין היטב אחר ששה גידן שיש ביד שאמורין משום גיד הנשה ונראש מ מתחילין והולכין בתוך הנשר עד סופו ודוקא אחר הגידן נריכין לחטט אסריהן היינו

אותן שהולכים נטוה אחר אורך היד דכתיב על כף הידך אצל הגידן שיש בו ביד ואיגס ה הולכים לאורך היד עד סופו איגס בכלל על כף הידך . ואילו גידן הם גיד א' מתחלק לשנים ונראין כנורת ט וא' מתחלק לשלשה ונראין כנורת שני ט אלא אחת עומדת כדרכה ואחת הפוכה: ובראש היד במקום עוביו מונח שם עוד גיד א' . ומתחלק לשלשה וקורין אותו (בל"א דוימין) וכנורתו כנורת היד לכן קורין חתיכה זו יד . והגיד והנריך ליטול כפל כפליים אף ע"פ כלהגידן א"כ לחתוך כ"א פעם אחת דהיינו אם נראשונה פותח הגיד כנ"ל בכללים אצל נגיד זה לא כן רק נריך לחתוך כל זמן שיראה ממנו: ועל אילו ששה גידן נריך לחטט אסריהן שהם אסורין משום גיד הנשה : זבתחתיתו הכף . דהיינו בנד השני יש לו

לוגיד א' ומחלק לתוך הנשר
 לשנים ומכל א' וא' יונאים
 גידן קטנים ונראים אותם שני
 גידן כמוקרן נבי וקורין אותו
 (כל"א הידע אדר) ואכל אילו
 השנים יש שם חתיכה בשר קטן
 יש כתובו גיד א' ומחלק אותו
 לשנים וקורין אותו כל"א ג'
 (געפלי) ואע"פ שאילו הגידן
 באים מן גיד הסיבון ואפי' הכי
 צריך לחטט אחריהן משום
 שהגיד הסיבון בסופו הסנוגעי'
 בגידן הפנימי לכן צריך לחטט
 אחריהם עד סופו עד שתמצא
 מקומו סנוגעים זה כזה ג'
 צריך ליטול גיד א' מחלק
 העליון הנקרא (כל"א דפק)
 דהיינו בסוף ולא בתוך הנשר
 ונקרא גיד הסיבון :

קרום עם ולכן כנ"ל . והכחל
 ענמו קורא שתי וערב וטתק
 בכותל ולכלותו ואין לבשלו
 כלל גם ראיתי מהמנקרים ב
 גהכחל שלא הי' לה וולד מעולם
 נוהגים כך קולף ממנו קרום
 עם הנ"ל ואח"כ חותכין לשנים
 ואוחז בכח ידו במקום החתך
 באם ע"י אחותו בכח יוניא
 ממנו חלב או מים כמו חלב
 מחתך אותו מקום שיניא משם
 עד שלא יוניא משם חלב או מים
 ואז חותך בו שתי וערב משום
 שיש בו גידן של דם ומותר
 לבשלו בלא נלי כמו (ההויך
 פאליק) . אבל אנו אין נוהגין
 וטוב להחמיר משום גזירה בשר
 וחלב וכמו כן כתבו הפוסקים
 שאין חילוק בין של קטנה שלא
 היה לה וולד מעולם ובין של
 גדולה :

(לד) ההויך פאליק מסירין

ממנו
 עור עבה ולכנה גזיר' משו' פרה
 דאכור משום בשר וחלב ומוניא
 הגיד והביעים וחונכין אותו
 לשנים משום דם וכל (הדריון)
 שיש כתובו אסורין משו' מאום :

(לו) ברעטיל הוא הנשר

שתת
 (ההויך פאליק אותת הכחל
 ארכו ורחבו כמות שהן . וצריך
 לקלף למעלה בראשו כמו
 שני אנכעו' וזהו במקו' שמראהו
 לכן כמו מראה כסף ששם נוגע
 החלב וכן בנדרים משום ג' שם
 נוגע

(לה) הכחל כמנהג הפסום

קולף ממנו ק

נוגע בחלב ונאותו חתיכות
 (ברעטיל) יש שם גידן שלשה
 ונחשנים כאחד מפני שהן באין
 מגיד אחד ומתחלקין לשלשה
 כנורות **ש** ואותן גידין מ
 מוכחין בתוך (הגרעטיל) ד
 דהיינו שאין צריך לחתוך ה
 (הגרעטיל) לשנים כיחש עד
 הרחב כמו רוחב יד משם ואילב
 אין צורך לחטט אמריהם ונראה
 שאלו גידין אסורין משום חלב
 גיד הנשה :

חתיכות האליה הוא שם הכולל ובו מחובר עור שני חתיכות
 בשר (צעף בראטין) שם א' ובצד אחר יש חתיכה
 שאורכו כמו אורך שניהם והיינו חתיכות האליה הנקרא בל א'
 (שוואנץ שטיק) ועם (הצועך בראטין) וקורין אותו בל א'
 (קיייליכריג ברעטיל) הוא שטב נמצא ג' שמות לחתיכות זו :

(לו) חתיכות האלי' צריך
 לקלפו על
 פני כולה חוץ במקום שיש
 מראה כסף אין צריך לקלפון רק
 גורדן אותו יפה ונקי מכל
 הקרומים והחלב שעליו ומ"ס
 בעל הפיסור ואף אותו עגס
 שהוא סמוך חותך בסכין גדול
 אותו מקיס הסמוך לעגס וה
 שהזכרנו וכו' רכה לומר אותו
 עגס הרחב הדבק בחתיכות
 האלי' צריך ג' לנקר יפה ונקי
 מכל חלב והנשר שעליו משני
 צדדים וסמן לעגס או יש שם
 חלב וצריך לחתוך עד (הדריו)
 שאונחת באמצעי חלב (ומדריו)
 ואילב אי' לנקרו גם יש שם

נאותו מקום לפעמים נשארים
 קנת מן הענומות של הונב צריך
 לגררו החלב מחוטי האלי'
 ואח"כ תפריד (הקיייליכריג ב'
 ברעטיל) ותקליף ג' כזה מראה
 כסף צריך לנקר יפה ובחתיכה
 זו יש שמשה גידין היען שלשה
 העליונות אבל העגס הרחב
 הנ"ל אסורין משום חלב גיד
 הנש' ושני' שלמטה נגד הענומו'
 קטנים של הונב אסורין משום
 דם ואנו נוהגין לחתך כל
 הגידין הנראים בנאותו מקום
 משום מראית עין אבל אין צריך
 לחטט ולשרש אמריהן כי אם
 אחר שכסה גידין שאסורין משום
 חלב גיד הנשה :

(לח) נעך

(לח) צעך נראטין הוא
 החתיכה ש
 שדבוק' בחתיכת האליה וקורין
 (כל'א צעך) על שם שקשה
 לפי שנהמה בחייה שוככות
 עליו ויש בו מראה כסף שהוא
 ג' כקשה וכוה החתיכה יש ג'
 גידן שאסורין משום גיד הנשה
 היינו ב' מהם בתוך הבשר אבל
 המרא' כסף ולפעמי' מתחלקין
 לג' . והשלישי יש למטה מהן
 וקורין אותו (כל'א צעך אדר) .
 וכנל מונחים עוד ב' גידן ה
 האסורים משום מראית עין
 ואין נריך לחטט אחריהם וכן
 המראה כסף וכן הבשר יש גיד
 קצר ועומד בתוך הבשר ונריך
 לחתוך הגיד זה עם בית מושב

משום שבא מן הזכרות וגם
 נריך לנקר החלב שב , (הנעך
 נראטין) לכן (הקויליכדיג ב
 ברעטיל) משום בין הדניקות
 וכן הפרישות :

(ג'ט) קויליכדיג ברעטיל
 נריך ל'
 לקלפו בעיגולו על פני כולה
 ונתוכו מונחים שני גידין ה
 האסורין משו' גיד הנשה הרוכץ
 עליו והיינו אותן ב' גידין אינם
 הולכין על פני כולה רק גיד
 אחד מקנה מזה וגיד אחד מקנה
 מזה ובאמצעי כמו רוח ג'
 אנבעות נריך לחפש ולחטט
 אחריו :

קניא ראפ הוא שם הכולל לחתיכה זו ובמדינת פולין נקרא
 (קאוש"קא) ובו מחובר עצם הנקרא קוליא :

(מ) הקניא ראפ תקליף
 כל
 סביבות מבחוץ היינו נכל אחד
 וכנל השני יש מראה כסף א"כ
 לקליף על פני כולה וק במקום
 שמתחילין המראה כסף נריך
 לקלוק משום רוח כונו שני ה
 אנבעות כדי שימשה על ה

המראה כסף והמראה כסף
 ענמו נריך לגרריפה ונקי
 ואח"כ מחתך בבשר דהיינו ב'
 במקום שאין מראה כסף לאורך
 (הקניא ראפ) ונוטל את הענם
 הקוליא שנתוכו ומפריד מן
 הקניא ראפ וקלוק הבשר קניא
 ראפ מפניו שעל פני כולה
 ונתחמיתו

נדין נריך לחתוך אותם משום
מראית עין ואין נריך לשרש
אחריו ומאותו חלק שנקלף
מבשר עגול נריך ליקח משם
גיד אחד שיש לה שני עוקנין
מנורתה ככף פשוטה כזה ך
ואסור משום גיד החיבון:

(מא) הקוליא נריך
לקלף

הבשר שעליו ובמקו' שיש מראה
כסף נריך לגררו ובראש אחד
מן העצם יש עליו גיד חיבון
נריך ליטלו משם וגם נריך
לקבץ מראש העצם הנ"ל.

וראש השני מן הקוליא היינו
אותו נד שמחובר לגוף הו' בוקא
דאטמא נריך ג"כ לקבץ מעצם
עד שירא' דם בענ' או עד ממיח
שבעצם ר"ל (המאריך בל"א)
ואסור משום נומות הגידין:

נפתחתיתו של הקניא ראע יש
עצם שקורין (בל"א קנעכיל)
נריך לגרר הבשר שעליו ואח"כ
חותך בבשר עגול שבקניא ראפ
לאורך ונוטל משם גיד אחד
ונריך להוציאה כולה מראשו
עד סופו היינו עד עצם ק
(קנעכיל) לפעמים הולך
הגיד כשופעה נריך לעיין
אחריו ולחטטה מטעם שאסור'
משום חלב וכן דרכה לעמוד
מגיד זה בנהמות גסות וכנגל
במקום העגול במקום מראה
כסף אבל בכבשים ועזים מונח
בנד הרחב בחוץ ואסור משום
שיונק מחלב המונח אבל בוקא
דאטמא והוא בא מחלב הכליו'
ועוד יש בנתיכה וו באותו מקו'
מנתיים מתוך הבשר שלשה
גידין האסורין משום דם וכטוף
בשר העגול נראין סם כשלשה

ליטקא ובייטש הוא שום הכולל לחתיכה זו והם שני שמורת
א' בקריא (ליטקא) וא' (בייטש):

(מב) ליטקא הוא הקנאכין
וקחיתכה בשר
שעליו שקורין אותו (מייזיל)
בל"א הוא (הבייטש הקנאכין)
אשר שפרד ממנו (המייזיל)
אין

קלף הבשר שעל (הקנאכין)
היינו אותו בשר שאינו הולך על
כל אורך העצם רק אחו' בשר
שעליו שהוא על כל אורך
(הקנאכין) ויש לו מראה כסף

כי שם תמצא ענש דק נרדף
 כמו אנבע וזהו הסימן לזה
 נכור ושיעתי שאותו ענש הוא
 סוג לכתיב השנים וכן נחנתי
 ונדק ומנוסה ונרדף לגרר
 הענש היינו (הקנאכין) במקום
 שאין עליו נשר סיהא יפה ונהי
 משום מגעת ג' ה' נרדף לקנן
 ראש הענש כנוכר לעיל בראש
 הקוליא :

(מג) בייטש הוא (המיוזיל)

מש שהדבק
 (קנאכין) כג"ל יש מגד אחד
 מראה כסף על פני כולה רק
 סביבו יש מראה אדום נרדף
 לקלפו סביבותיו ומראה כסף
 מגרר יפה שיהא נקי מכל ק
 קרומים וחלב . ונגד השני
 אע"פ שיש שם מראה כסף נרדף
 לקלוף משום שהגיד הנשה רוכן
 עליו וכן שני הגדדים היינו
 כחוד אחד יש ג' מראה כסף
 נרדף לגררו יפה מן החלב
 וכחוד הכ' נתפרד ומחלק נשר
 ונרדף לקלפו מכפני' ונאמנעי
 אותו נשר מפניס יש עוד
 מתיכה נשר עגול וחותר ממנו
 לארכו נרוח אנבע ומגרר
 גבל נדדיו שיש שם מראה כסף
 ונאותו

אין נרדף לקלפו רק מגרר יפה
 ולמעלה היינו נראש הענש
 מונחי' ג' נידין ואסורין משום
 סלב ניד הנשה ואינו נכלל ל"א
 ואחר מתחיל לחתוך בראש
 השנישעל (הקנאכין) במקום
 שמונח ענש שקורין (טשי"ך)
 יש בו גומא ונחוכו מים שקו'
 (גליד וואשיר בל"ז) ומחתך
 אותו נשר המכסה את הגומא
 משום שהוא בסוף גיד הנשה
 והיינו ארכוכה החתונה' ואח"כ
 מפריד הכשר מן (הקנאכין)
 והכשר ההוא עגול וארוך וקורין
 אותו ג"כ (מיוזיל) וע"ז מונח
 עוד ב' מייחלך תפריד משם
 נטריפה (והמיוזיל) ארוך ונרדף
 לקלוף אותו נשר במקום שיש
 בו מראה אדום ובמקום שיש בו
 מראה כסף מגרר יפה ואחר
 קליפה מתחלק הכשר עגול
 לשנים ונרדף לקלפו ג"כ נ
 במקומו' שיש בהם מראה אדום
 ובאמנעי נרדף לחתוך משם
 לאורך נשר ההוא נמוקליפה
 ובחלק אחד מאותו נשר יש גיד
 אחד ונרדף לנקרו משום גיד
 הנשה והנשר שעדיין נשאר על
 (הקנאכין) נרדף לקלפו ונאותו
 מקום יש סימן אזה ככור .

ובאותו נד שיש מראה כסף
 וכסנינו מראה אדום מנפנים
 שלאותו נדיס גידא' ומתפשט
 לשנים וכל אחד מהן יש לו
 עוקנץ שקורין (געכליך בל"א)
 צריך לחטט אחריהן ואסורין
 משום גיד החינון:

קושליץ הוא שם חנוולל ובו תמצא דרך פרט עורב' שמות
 א' נקרא (שילטאו שפיץ בל"א) וא' נקרא (קלי"ן)
 או (דעק בל"א):

הקושליץ מן העור בשורוכעגל
 עד החני' עד שתאכל בתוך
 הקושליץ גיד קטן ותולא
 ובמקום שיש גם נשר אדום
 יקליף ובמקום שיש מראה כסף
 יגרר יפה ואח"כ יגרר חלב
 מתחת הקושליץ יפה ונקי ד'
 להיינו על העור עד שתגיע
 לשומן שקורין (נעך) והצדין
 שמונחין גם בהעור ימשוך על
 ידי אחיזה בנגד פשתן ויזהר
 שלא יפתח בכסין רק באגבע
 יפריד בנחת שלא יחתך החוטץ
 וצריך לחטט אחר אילו החוטץ
 עד קניהם אבל בכבשים ועזים
 צריך לפרד העור מן הקושליץ
 עד חוט השדרה מפני שהן
 מרקדי' והן פרוקי מפריקי יותר
 מן בהמות גסות והעצם הנקרא
 (הנקא) צריך לגררו שיהי' יפה
 ונקי משני נדדים:
(מה) השילט

י' (מד) קושליץ הוא חוט
 השדרה
 שבו (בל"א גראט) וקורין קושליץ
 עד הענם שקורין (הנג"א)
 וצריך קליפה ונתון חוט
 השדרה (בקושליץ) צריך לנקר
 יפה מן חלב שיש בו ענמות של
 חוטי השדרה ואסור משום חלב
 המתנים ומשום חלב גיד הנשה
 משום מתנים אסור כדאמר
 שמואל האי תרבא דתותי מתני
 ובחיי פרוקי מפריקי ומשום גיד
 הנשה לפי שמן חוט השדרה
 מתחיל בגיד הנשה ונתון
 הקושליץ נמצאים הצדין שלשה
 בעליונה האסורין משום חלב
 מתנים ושנים התחתוני' אסורין
 משום דם והסימן מן החמשה
 וצדין שיונחים כל אחת ואחת
 צנדין הקולי' אשר בחוטי השדרה
 צאח"כ מפריד באמצע את

י(מה) השילט או (שפיץ) כל"א נריך לקלוק וכשר זה דומה לנינה סקורין (שילט) וכפולין נקרא (טרדו"ש) ודבק הוא בקושליץ ועל ידי חיבור עננס (הנק"א) ושמונת סס באמנעי בין קושליץ ובין (השילט) ועל עננס (הנק"א) מונח עוד עננס קטן ונריך ת תפרידו מ סס וע' עננס הנק"א הנ"ל כל שבעל העיסוד כתב ע"י עננס האמנעי עד קנות השוק בשביל שהעננס יש נקנות השוק והגיד שיש למעלה בתוך (השילט) אסוד משום דס ועל השילט מונח נשר קטן וקורין אותו נשר גניבה משו' שמנקרים גונב אותו וכל"א נקרא פ (פעלשטרי"ל) נריך קליפה נ במקו' שיש מראה אדום ונמקוס מיש מראה כסף נריך גרירה יפה ונקי ואח"כ ת הפוך השילט או (השפיץ) ותראה מיש עוד גליונותון העור יש סס שני בידן אחד מונח במקו' שמתחיל העור והגיד השני מונח ברוחב

ד' אכנעות מניד הא' נגד ה הקושליץ למעלה ואת"כ אותו העור ניד ומפריד העור ין הנשר עד העננס הנק"א ומגרר יפה אותו עור מחלב שעליו ולפעמים יש מעט נשר עליו נריך לקלפו והנשר של השילט תחת אותו עור למטה נריך קליפה ונמקוס שיש מראה כסף יגרה יפה :

(מו) והקלין הוא הכסלים כל"א

(פלאנקין) וקורין גם כל"א (דפק) יש עליה נשר דק נריך קליפה וכנוד שיש שומן שנקרא (כל"א גרי"ף) יש ג"כ נשר נריך קליפה רק במקו' שיש מראה כסף דיי נגריר יפה ו ובתוכו יש גיד אחד לאורכו של זה הנשר ונורתו כנורת עקרב ואסוד משום ניד הנסה ונריך לחטט אחריו ובין (השילט) לבין (הקלין) נריך להסיר עוד לבן הנקרא (כל"א טריפה לייליך) וחלב שתחתיו נריך גרירה יפה :

זויטשינקא הוא שם הכולל מהחתיכות בשר זו טריפה ואין לנקר כלל והסי' ממנו שהצלעות קטנים מחחוט אשררה יש שם רק בתוכו יש חתיכ' בשר שקורין בפיוסקי' (לונבל) כל"א (לעדוויץ) והם שנים א' כשר וא' טריפה :

(מו) לונבל

פזרת חלב אחרים אהרן כ

(מו) לונביל או (לעדווין) עמה ואסורין משום חלב ה
 נל"א עוקרין המתנייס כמו בקושליץ יש דין
 (מהויטשנקא) ומהטריפה ביד (לונביל כדין קושליץ שדכוקים
 ולא נסכין כדי שהשלה גידין יחד ומקלפין אותו על פני
 שיש נתוכו נשאים בתוך ה כולה חוץ במקום שיש עליו מ
 הטריפה (לעדווין) ואם היה מראה כסף דיי בגרירה יפה
 קותכין בסכין הלעדווין ה ונראשו יש גיד אחד נרין ל
 הכשירה היה נחתכין הנידין למאוך אותו משם :

(מח) וויטשניקא ענמו עם הנלעות קטנים והטריפה
 (לעדווין) כנ"ל אסורין ואין מועיל בהם ניקר כלל כן יש לנו מקבלה איש מפי איש עד הלכה למשה
 מסיני :

 הן לך סימן על שומן ועל חלב

(מט) באם שנתערב השומן כשמשמש ביד או תראה
 שומן (נעך נל"א) זהו שומן וכן תעשה בכל מקום שנריך לגרר
 יפה החלב קח סכין כל זמן שיש (מירב) כנ"ל ושוכב על הסכין
 מכת גרירה והוא חלב באם לאו יש שומן :
 שנתערב או איזה יודע' ואיזה הוא חלב או איזה היא שומן יש
 לנו מנקרים בקבלה סימן זה החלב יש (נל"א מירב) ו
 וכשמשמש בין אנבעותיו או תראה מיד שהוא חלב או

הן לך טעם מהגידן והחוטין וקרומים שאסורים
 משום דם וחלב :

(נ) גידן שאכורים משום עליהם דכתיב ונתתי פני כ
 דם וחייביו ע כנפש האוכל את הדם ונידין

שדרכו לנקר נאר ומנא אסרין
 מוט או קרוס מלמדי' אמתו
 ומוהרים אותו שלא יכל' ב
 באיסורין . כאס שמנא אסרין
 חלב כשעורה מפנידן אותו
 אכל אס נמנא אסרין כזית אפי'
 שלא נמקוס אסד מכין אותו
 מכת מרדות ומפנידן אותו
 מפני שהטבאים נאמנים על
 חלב . לכך יהיה כלל מנקר
 ירא שמים ויעשה מלאכה א'
 באמונה כי הרוויס מעט
 והמרפה והפסד מרובה :

אסורים משום חלב ומינין
 על הסדמתי' כי כל אונל חלב
 מצרפה . גסיס קחמים
 אסורים משום דס ומא' סלכ'
 וילו הן אסורין והקרוגי' כגון
 קוטין שניד שגלתי' ושכנתק
 ובלשן ונחולד וכה"ג קרוס
 פעל כמות פעל הכינים . לכן
 אהר כל אדם וידקדק בהם אסר
 על פניק' ומזין זין של חלב
 אץ של דס . כי פושס
 איעים ומרפתס מרובה .
 וכן כתב ניד' נסי' כו' דטכס

אלו גידן הן בכלל ג'א

מתני וכגון שקורין (ליטקא)
 או (קנאכין בלי'א) ואלו גידן
 הם גראיס לעינים . חבל ג'א
 גידן הם כתוק הנשר ולא נ
 גראיס לעינים אל חילו מוסרה
 אכמים סימן שאסורים משום
 חלב ומן גיד הנשה
 ונרין לחטט
 אסריהם :

(מ) אגידן האסורין משום
 משום חלב הם
 אכמים ואחת והסימן שלהם
 אסרה אכמים מן החורה אל
 אככלו ממנו ג'א אגידן ה
 אסורין משום דס אינא ככלל
 ג'א ג'אין גריכין לחטט א
 אסריהם ואע"ג שיט עוד גידן
 אסורין כגון גידן ותתי

אלו הן

מורה חלק אחד וזהו סוף

ואלו הם

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

ששה	בגיד הנשה
אחת	בברעשל
שלשה	בחתוכות האליה
שלשה	בצער בראטן
שנים	בקליכרין ברעשל
שנים	בקניא ראפ
אחד	בבייטיש
שלשת	בקושלין
אחת	בקלין
ארבע	בלתביל

מנא הם יחד מירך לוחד חמשה ועשרים :

ומירך השני נ"כ עשרים וחמשה כזה קס
יחד חמשים :

ומהונב אחת

מנא עולים יחד חמשים ולחת כנ"ל :

רוח הסימנים

סימן א'
סימן ב'
סימן ג'
סימן ד'
סימן ה'
סימן ו'
סימן ז'
סימן ח'
סימן ט'
סימן י'
סימן יא'
סימן יב'
סימן יג'
סימן יד'
סימן טו'
סימן טז'
סימן יז'
סימן יח'
סימן יט'
סימן כ'
סימן כא'
סימן כב'
סימן כג'
סימן כד'
סימן כה'
סימן כו'
סימן כז'
סימן כח'
סימן כט'
סימן ל'
סימן לא'
סימן לב'

דף א'
דף א'
דף ב'
דף ג'
דף ד'
דף ה'
דף ה'
דף ו'
דף ו'
דף ו'
דף ז'
דף ח'
דף ח'
דף ח'
דף ט'
דף ט'
דף ט'
דף יו"ד
דף יו"ד
דף יו"ד
דף יו"ד
דף י"א
דף י"א
דף י"ב
דף י"ד
דף י"ד
דף י"ד
דף י"ד
דף י"ד
דף טו
דף טו
דף טו

מחלק אחוריים דף י"א

דיני מוח
דיני הלחיים ולשון
דיני מקום שחיטה
דיני החוות
דיני הכתף
דיני הכבלים מחלק הפנים
דיני נלעות
דיני נשר המתניים
דיני בני מעיים
דיני חולחולות
פירוש על תיבת אותו
דיני כנתא
דיני הדרא לכנתא
דיני חלב של הקיבה והכרם
דיני בית הכוסות וההמסס
דיני סניא דיני
דיני הטחול
דיני הלכ
דיני הריאה
דיני הכבד
דיני הרגלים
דיני החנר הכבד
דיני עופות
דיני שיעור לחלק חלק הפנים
דיני כללא הניקור
דיני הכליות
דיני בינה וזכר
נסילת חלב הכליות
דיני האליה
גפול העיטור מהירד
התנבלות על בעל העיטור
דין למלק הירד

לוח הסימנים

סימן א
סימן ב
סימן ג
סימן ד
סימן ה
סימן ו
סימן ז
סימן ח
סימן ט
סימן י
סימן יא
סימן יב
סימן יג
סימן יד
סימן יו
סימן יז
סימן יח
סימן יט
סימן כ
סימן כא
סימן כב
סימן כג
סימן כד
סימן כה
סימן כו
סימן כז
סימן כח
סימן כט
סימן ל

דף ט
דף י
דף יא
דף יב
דף יג
דף יד
דף יו
דף יז
דף יח
דף יט
דף כ
דף כא
דף כב
דף כג
דף כד
דף כה
דף כו
דף כז
דף כח
דף כט
דף ל

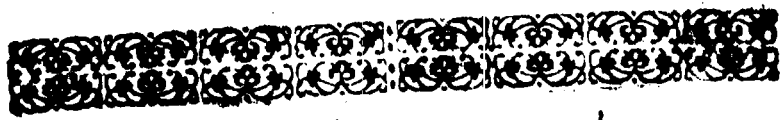
דיני גיד הנפש
דיני הוזהר פאלים
דיני הבחל
דיני ברעמיל
דיני חמיכות האליה
דיני נעך בראשין
דיני קייליכדיג ברעמיל
דיני הקניא ראש
דיני הקוליא
דיני ליסקא
דיני בייטש
דיני קושלך
דיני השילט
דיני הכסלים מתלק אמוריים
דיני לונגיל
דיני וויטשינקא
סימן על שומן וחלב
הטעם מהגידון וקטנים
גידושהם נכלל ב"ש

זה הסימנים

חלו נוס ג"ס
 סליק
 סוד הנקוד :
 חסד
 נאמנים כפי שקבלו מרבותי המנהגים
 אופנו
 נודעת לכל נעלי הוראה
 רבים שישל
 שטובה לראות מהם
 כנגד ארמל
 אמן :

הקדמה בלשון אשכנז

הערט צו איר ליבה לייט וואש איך איך היר אן טיים
 (מאחר) איך גיזעהן האב דאש מן מיט דען פלייש
 פארשקניט רעכט טוט אוס גין. אלש דען בין איך קומן עש
 (על פיהרין) רעכט געבן צו פאר שטין: וויא איך עש איך אין
 (לשון חקודש) האב גימעלט ווערט עש היר אין טייטשין
 גישטעלט (בפרט) ווילן עש (על פי הרוב) גישכט דורך
 גימיני לייט דורך (משררה פילצול אונ' דינשט מיד. דרום
 האב איך מיך מיט פלייס טון בימיאן. אונ' אל' (דינים) איז
 פיהרליך פון דיא (פוסקים) טון אויז ציהן. אונ' האב עש פונקטי
 פון פונקטי גישטעלט. כדי עש זאל פון שטין דיא גנצי וועלט.
 דרום ווערט איר דא דרינן לייאנן: ווערט איך דא דורך אייער
 הערץ עד פרייאן: ווערט איר רעכט אויף דאש פארשין טוהן
 אכטונג געבן. אזו ווערט איר האבן פון חקב"ה דאש איבע
 לעבין: ובזכות זה נזכרה כולנו יחד
 לראות פני הגואל במהרה
 גימינואמן סלה:

הלכות ניקור בלשון אשכנז

<p>ראש הייטילן אויז דען קאפף ארויז גינומן ווערן דהיינו ווא דאש גיהירן דרינן ליגט דש נישט אין שטיקל דרינן בלייבט. דער נאך איז מן (מחויב) צו ווכין אין דיא קין באקין אויף איטליכיז ס איין אדר ארויז צו נעמן אונ' איטליכי דער פון אפארטי</p>	<p>היישט קאפף דער מן ערשט אין צווייא גישטאלטן ווערן. (דהיינו) דש (מח) אונ' מן מוז דש (מח) ארויז נעמן דש איז אויף טייטש דש (גיחירן) דש מן דאש הייטיל פון גיהירן אראב ציהן. דער נאך פוודש</p>
--	--

מפארטי קומט אלש ווייז
צווייט אדרין אריוז :

מקום שחשך הישט
אויף

טייטש דער הלל סח פן אויף
איטליכי דייט צווייט אדרין
אריוז נעמן דייט איינזלי פ
אוכין אויף אונ' אייני ליגט פון
פלייש דש איז וואו דא גארניל
פון דער לונג ליגט ביים דער
(בהמה) דא זיין (אסור) פון
(דס) וועגן :

דטון
דש הייטט צונג דא
מזו מן ביים דער
ש'ונד אויף איטליכה זייט צ
צווייט אדרין אריוז נעמין אד
זאל ער דאט צעפיל פון דען
גומין אב שניידן . עש איז אל
מאל פול (לחיות) . אד זאל
ער דיא גארניל אונ' (חשט)
אויף שניידן . עש פילענט
גיגליברט (דס) דיינן צווייטן :
אונ' אד איז מן סחוב אן דער
צונג אויף דיא זייט איינזויט
אדר אריוז צוציחן סעז איין
ליינזאנט פוך זיין דיא מוט א
אריוז צו ציחן אלש חיה זייט
דער (מליץ) דער (רוב קולם)
מאכט עש צו וואר פאר איין
(מנהג) אונ' נעמן דיא גיש אריוז
(ח'ו) פון פון דיא (מן הרין)
אריוז נעמן און נט אלש אנודי
אדרין אד . דיא אדרין אונ'
הייטליך זייט אל (אסור)
פון (דס) וועגן : אד פון סן
בייא דער צונג דיא (מריפה)
בינדליך אריוז נעמין דיא זייט
דער שלונג זיין :

החנות
דאש איז אויף
טייטש דיא

ברושט . פון סח ביים דער
ברושט איין (אדר) אריוז נעמן
אונ' גיט ביז ארויף אן דען רוס
סלייש . דיא (אדר) אכז
ליגט סאפילט אייני אנגריש דא
פון מן אכטונג נעבן דאש זייט
דעכט אריוז קומט . דיא אריוז
(אסור פון דס) וועגן :

הבסלים
הייטט אויף
טייטש דש

(פלאנקן אודי סאפיל) עכין
דא ליגט דרויף און ווייטדיק
חיים דיא סח פן אהוב ציחן
אונ' אלש וואס זייט ציחט
איז (חלב) אונ' און סאן זייט
דעכט אראב ציחן וויל סח פן
ערשט

הכתף

דאש איז טייטש דער (בוג) אודר (פליצה) מוז מן איין אדר ארויז נעמן איין דער מיטן אן דער שויביל ביז גנץ אראב א (סוף) אונ מאן מוז דאש מעסיר טיף אנײן שניידן לאזן (כדי) דש זיא גאנץ ארויז קומט דר נאך מוז מן אויבן בייא דער שויביל אן דער זייט וואו דאש דיק פלייש איז דא מוז מן איין אדר ארויז נעמן דיא זעלביגי (אדר) גיט ניט ארויף אונ' אך גיט אראב זונדרן זיא שטיט אן פלייש אונ' ווען מן דען (בוג) אדר (פליצה) ארויז שנייט פון פערטיל פלייש מוז מן דאש מעסיר טיף אנײן לענקין אויף דער זייט בייא דען (רוק) ב (בראטין) צו דען דארטן בישרייבן אונזרי (חכמים) איז דער (שורש) דש היישט דיא ווארציל פון דער (אדר) דיא איז אך (אסור) פון (דם) זועגן אך שרייבן אונזרי (חכמים) דש מן זאל אן דען (רוק בראטין) דיא חוט איין ביסל פון דיקן פלייש אויף מאכין אונ' זאל דש (חלב) דער פון מאכין עש זיא

עדיטט איין (זאם) פארנין אכ שניידן דא קאן מן זיא בעשיר אראב ציהן אך ליגט איין ווייש וואך ביינדריל אויף דען זעלביגן אדרט מוז מאן אוועק שניידן עש איז פורל חלב:

הצרות

דש איז אויף טייטש דיא ריפן מן מוז צוושן דיא ריפן איין אדר ארויז נעמן ביז אס ענר פון (רוק בראטין) אונ' ביז אס ענר פון דען פלאנקין ארמוס מן דרייא ריפן רייניגן (דריינו) ווען מן צוועלף ריפן לאזט אן פערטיל פלייש אכר ווען ווייגער ריפן בלייבן דארף מן נאר צווייא ריפן רייניגן אוב שון (מן חרין) אויף דער לנקי זייט ווייגער גירייניגט ווערין דארף ווייל מן אכר גיט אלי צייט אכטונג גיכט מעלכט לנג אדר רעכט איזט פון (טעורח) וועגן מוז מן אלי בייא זייסן בלייך רייניגן אינ' דיא אדרין ציהן זיך אלי סאפיל ארויז דיא אדרין איין (אסור) פון (חלב) וועגין:

בלשן הלכות ניקוד אשכנז בר

זינא אן דער הויז אדר פלויש
 זיבר אב מאכן אונ איין ביסל
 דין אב שילן. דען עשה הייטש
 (בשר המתניס) אויף טייטש
 לענדן פלייש :

(כף) גיט עש אין דיא כ
 (ברכשתא) דאש הייטש אויף
 טייטש אין דען הינטרין דעריס
 דא פון מן אאר ריעיגן :

בגי מעיים דש הייטש
 אויף

הטחול איז טייטש דש
 (מילץ) מוז מן

דיא הייט אראב ציהן דען זינא
 זיין פול (חלב) אלי צייט.
 דער נאך אובין וואו דיק איז
 בינא דער (מילץ) מוז מן אן
 היבן צו ציהן אין דיקי אדר
 אונ' מיט דער זעלביג אדר צ
 ציהן זיך נאך דריי אדרין
 מיט דינא זיין אלי (אסור)
 פון (חלב) וועגן דרום מוז מן
 זעהן אלש זיא גיט אברייסן.
 ווען זיא מעכטן יוא אב גיריסן
 ווערין מוז מן נאך שניידן ביז
 מן זיא אריין ביקומס :

טיטש דש (גירויש אדר קריז)
 דא גיהער דער צו אליש וואש
 אן לייב ציין. ערשטליך דינא
 (מילץ) דינא ליגט אויף דער
 (כרס) אויף טייטש ווערשטעט
 גינענט וואספ אדר פאנץ.

נאך דער פאנץ איז (בית ה
 הכוסות הייטש אויף טייטש
 דיא (כלה הויב) דר נאך איז
 (חמסס) איז אויף טייטש וינא
 (תפילה) אדר (סירד) דער
 נאך איז דער מאגין. אונ' אך
 דיא דערס דיא אום דען (קריז)
 אדר (מיקר) ארום זיין דער
 נאך איז דער גרושי דערס דר
 נאך קומט עש אין דינא מיטל
 דערס אדר (קרימי כף) אויף
 טייטש : אונ' אויף דיא מיטל
 דעריס ליגט דיא (כנתניה)
 אויף טייטש הייטש עש דינא
 (זיס) אדר (פריז) אך ווייט
 לעביר. אונ' אויז דיא קיומי

כרס דט איז טייטש דיא

(פאנץ) אדר וואספ
 מוז מן אליש (חלב) וואש ד
 דרויף איז אראב מאכין. דאש
 (חלב) מעג זיין אובין אויף.
 אדר צווישן דיא פאלטן אדר
 אונטן מן מוז אליש אויף סכין
 אונ' הייטש אלש (חלב) אונ'
 איז (טריפה) מן מוז אליש
 אוועק

בלשון הלכות ניקור אשכנז

(מיקר) ארום זיין מוז מן דיא
 הייס ארונטר פאכן אויף ביילי
 זייטן ארום אונ' ארום אונ' דען
 אן פאנג פון דיא דערס שנייד
 מן איין האלבי איל אוועק ד
 (דהיינו) וואש דא ביהעפט איז
 אן דען מאגין גיווען דער
 נאך מוז מן פון דען גרושין ר
 דערס דש איז דיא (כרכשתא)
 מוז מן אך איין הלבי איל וועק
 ווערפן וואו דר אן פנג איז
 אונ' מוז דיא הויט דר פון מאלן
 אך מוז מן דיא הויט פון דען
 (מיקר) אראב ציהן (דהיינו)
 ערשט מוז מן דיא (זיס) אדר
 (פריז) פון דיא מיטל דערס
 אדר (קרומי כף) אראב נעמן
 אך ציהט מן דיא הויט אראב
 פון דען (מיקר) אך ליגט
 אויף דען (מיקר) איין שטיק
 (פעס) דש הייטט מן (רוימין)
 מוז מן אך אוועק נעמין דער
 נאך הייטט איין דערס ביא
 דען (מיקר) דער (טריפני)
 דערס איז איין (מנהג) דש מן
 דען דערס וואש דר נעבן ליגט
 מיט דען (חלב) דער צווישן
 אוועק ווערפט אונ' דש (חלב)
 הייטט מאן איד (אשכנז)
 (גער"א):

כנתא

אוועק מאכין : אויז גינומן
 דיא (בני רינוס) דש מיינט מן
 דיא לייט דיא אן (ריין שטראם)
 וואונן דיא דערפין פון דער
 (פאנין) ניט אראב מאכין דאש
 (חלב) זיא היישן עש (פעט)
 אבר דיא הויט מוז זיא אך
 אזו וואול אראב נעמין אלש
 וויא איבר אל :

בית הכוכות דאזי איז
 עטש

דיא (כלה הויב) מוז מן דיא
 הויט אונ' אליש (חלב) וואש
 דרויף איזט אויף אלי אורטין
 צוגלייך אוועק מאכין אונ' איז
 קיין (חילוק) אדר אונטר שנייד
 צווישן אנדרי מנהגים :

הנוסם דאש איז טייטש
 דיא (תפילה)

אדר (סידר) מוז מאן אך דיא
 הויט אונ' אליש (חלב) אראב
 מאכין בייא אלי (יהודים) :

הקיבה דאש איז טייטש

דער מאגין מוז
 מן דיא הויט אונ' אליש (חלב)
 וואש אונטר דער הויט איז
 אראב מכין בייא אלי (יהודים) :

קרוי דש זיי דיא דערמיר

דיא אום דען מ

פאזא

כנתא

דש הייטש אויף טייטש דיא (זיס) **אין** (אשכנז) אונ' אין (פראג) דיא (פריז) אונ' אין (וויין) דיא (ווייט לעביר) דיא ליגט אויף דער (הדרא דכנתא) אדר' אויף סייטש (קדומי כף) מן מוז דיא הויס אראב ציהן (דהיינו) דיא איברשטי הויס • אבר דיא זייט זואש דא ליגט אויף דר (הדרא דכנתא) דארף מן קיין הויט א אראב צו ציחן אבר אן קאפף פון רעד (פריז) ביז איבר דען לאך מוז מן דיא הויט אראב ציהן דער מיט אלז קיין (חלב) דראן בלייבט • דר נאך מוז מן אויף דיא זייט וואו זיא אויף דר (קדומי כף) ליגט איין אדר אין דער לענג ארויז ציהן אך זיין נאך קלייני עדרליך דריינן מוז מן אך ארויז ציהן דיא זיין א (אסור) פון (דס) וועגן מן מוז זיא אבר ערשטן בראטין ווייז (לעביר) אי מן זיא קאכט :

אך מוז מן דיא (גארגיל) אונ' (וויטש) אויף שניידן עז פלעגט שטיקר (דס) דריינן צו זיין :

הלב

דש איז דאט הערץ מוז מן דיא ארין א אונ' רש שפיצל וועק שניידן : אונ' דז הערץ אויף שניידן אונ' איין וויניג צו שניידן פון (דס) וועגן :

הככד

דז איז דיא לעביר מוז מן אויף דען אורט וואו דיא (גגל) הענגט דש (חלב) אוועק שניידן אונ' דיא אדר אוויניג אויף שניידן (כדי) דש בלוט ארויז גיט :

הרגלים

דאט זיין דיא פיס מוז מאן דיא שפיצן פון דער קלויז אב הקין אי מן עש (כשר) מאכט פון (דס) וועגן • נאך דען (כשר) מאכן מאכט מאן דיא קלויז אדר שיכל אראב אונ' מן שנייד צווישן דען פוס דיא ליגט דריינן ווייט אלז וויא פעט דש הייטש דער (גייץ) ווערפט מן אוועק פון (מיאוס) וועגן :

הריאה

דש איז טייטש דיא (לונג) מוז מן אלי דיא רערליך אויף ש שניידן פון דס וועגן • אונ' דען (גנב) מוז מן אוועק ווערפן :

וועגן - אונ' ביא איין (גאנץ)
מוזמן אויז דא דערס צווייט
(טריפני) דערמליך ארויז נעמן
אונ' אוועק ווערפין :

דאט איז דער (סימן) וויא
מן זאל דיא פערדיק
פערטיל פון דיא הינטר
פערטיל אב שניידן :

ערשטליך

זאלן דיא פערדיק
זייט אויף צ
צוועלף ריפן אב גישיטן ווערן
אונ' דש פלויש צווישן דיא צ
צוועלפטן ריפ אונ' דרייצעהנטן
ריפ מוז בלייבן אן דער
דרייצעהנטן ריפ - אונ' בייד
דען פלאנקין דארף מן אן גיט
ווייט אב שניידן נייארט בין
אן דען נאפיל : און שרייבן
אונזרי (חכמים) אן וויא אן
עש אויז פיהרליך גישטעלט
הב אין (לשון הקודש) וועלכש
אן אין טייטשן גיט און ב
בישרעבן קאן :

החצר (הכבוד) דש איז
טייטש דש רויט
פלייש מוזמן דיא איברשטי
היט אראב ציהו זיג איז פול
(חלב) און איז דער (דין) ווען
דש רויט פלייש נאך אן דען ג
גנצין פערטיל הענגט - ווען
עש אבר אב גישיטן איז מוז
מן אויף אלי בידי זייטן דיא
הויט אראב נעמין וואש אבר
ארום אן דער זייט פון רויט פ
פלייש איז דש הייטש קיין וח
(חלב) אונ' איז (כטר) :

בניא

(עופות) מוז מאן
אין האלו איין אדר
ארויז נעמין ביז אן דען (גוף)
דער נאך שנייד מן דען הלז -
אך איז מן (מחויב) דיא טפיצן
פון דיא פליגל אב צו שניידן -
אך איז מן (מחויב) אין דען
גליד פון דיא פיס אננין צו ש
שניידן פון (דם) וועגן אן
ווער דא וויל (יוצא יד שמים)
זיין מוז דיא (לונג) ארויז נעמן
אויז דיא (עופות) פון (דם)

הם ונשלם שבה לאל בורא שלם

סדר הניקור

מה"ר צבי ב"ר יעקב
המכונה הירש בוכטנר:
קראקא שנת ש"מ

(ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל: ותהי השלמתו היום היום ב' עשרה ימים לחודש אדר ראשון, שנת חמשת אלפים של"ז ליצירה).

דף השער שונה בי לא נמצא השער הראשון
נוסח השער נלקח מבית עקד ספרים ח"ג אות ס' — מספר 154

פלפול הרבה עם הרמ"א ז"ל, ועי' בסוף הספר דף ל"ח ע"ד וז"ל והודה לי הגאון מהר"ר משה איסרליש עם כל הבדקים עב"ל, ועי' בב"ב' בו בקונטרס הסמ"ע עיי"ש, וביוד סי' ל"ה ש"ך ס"ק ט"ז, ב"א, ל"ג, ל"ה, ועיין תבו"ש סי' ל"ה סעיף ל"ט עיי"ש.

הוצאתי לאור בחמלת ז"י עלי בזכות אבותי ורבותי הקדושים

הק' שלום יודא גראס
אבדק"ק האלמין
בוזקלין נוא יורק
שנת תשמ"ה לפ"ק

וכן לפעמים תמצא בכל הנוף מלאה מים בדרך גם כן לנדוק אחר כקנים ורוב קנים תמצא במקום שיש בקודות ארוכות וכן כלה לידו כמה פעמים • או לפעמים תמצא שתיכנס הריאה במקום שיש מים ונמצה הוא סהרו הריאה מלאה הנוף כשהוא כפומה והמים מעצבים שלא יוכל לצלות כשהיה תמצא שיהיה בחלל הנוף מלאה מים :

אם תמצא על הריאה מלא לימות שקרין כלבן אשכבו שלפירין בדרך לנדוק אחר הקנים כי תמצא הקנה שהיה בריאה כלה הלחות דרך הקנה כי הריאה מלא לימות וזהו תחילת הסידור שכלום הלימות דרך הקנה וכקפאום שם וכפרק למקום אחר • וכן כל לידו שהיה בריאה שלפירין וכדקתי ונמצתי בקנה בריאה ורלייתי כנגד זה הקנה כנלצית והיה שם כנלצית כמו סידרה תלויה והטריבו קומה ולא זה כך כל לידו כמה כצמים לכן בדרך הנודק לנדוק אחריה אם יבא לידו :

והווקא אותן קנים יש לתלות כנדוק כגון במקום שאין שם ריעותא • אבל במקום שיש ריעותא כגון במקום סידרה אין לתלות כנדוק וטריפה • וגם אין מקיפין כנוצות כיון דמשתנות כל שעה שזא מיליה אחרת היתה לה וכשנכח משיב דעשתה מראה הלימות תמיד אבל במקום דמשמש ידא דמבטא תלובן כטמח • לכן מקיפין פי' מקריבין וזו כלל בריאה מקיפין והווקא מאוכה לאוכס • אבל לא מאוכס לאומה : ולא לכן הקפה כמו חנוכתי מקיף ע' אין מעתיבין לראות ולנדוק אלא עטריבין עיר :

קבלה על הקנים אם תמצא קנה ארוס ורך סניבותיו או ודאי קנה חדש ותלובין ביד הטמח חלל אם תמצא בתיב הקנה לכן נקשה כעין סרין או ודאי קודם שהיטה היתה וטריפה • ואין בדרך בדיקה וטריפה : אחרת או כנדוקין כנלצית כמו נטי האדימה שאם יש שם ארוס כדוקין או ודאי קודם שהיטה כיוק וטריפה :

ריאה שנשפכה בקיתון פי' כמו נוד של מים כשיר' ובלבד שלא נמוחו הסימפונות והיאך אנו יודעים אם נמוחו הסימפונות מביאים כלי מתכת שהוא חלק או כלי חרס הכחומה באבר שחלקה יפה ונוקבין הריאה אם נמצאו בכלי כמו חוטין לבנים או ודאי נמוחו הסמפונות וטריפה ואם לאו כשידה : תם ונשלם הבריכות של מחר' ווייל :

ריאה דאשתפיקא בלא בדיקה כוהנים להכשיר כנדיים וטלמים דוקא ולא כשהיה בנות יד כבול'ט ואם הריאה לכפיו מעבתי אותה ואם עולה ככתיבה ואין שום ריעותא כדמס : וכן קנה בית יוסף וזה לשונו ולבטן הלבה כיון שהריאה מעבית עש רש' ונכלל שיבבור והריאה והאין להתיד כי ליתא לריאה לקיין הכי קיימין עכל' : ושוב וכגון להוניה ככל פניה ופגם אטפ סנדק אותה כפנים ולא מנא בה שום

בירבה איבא לימות ממים מראה או יבישה או משום אטום ואותן מקומות שאינן כוהנין להוניה כטימם שלבן כיון שלא מנא שום בירבה ולא כושות שאינן ארוכה כמו בשאר ים טריפות : אשרא וכן אנו כוהנין כלין בקף קרפא : כתב המדכו דכתיבם לא היו כנדוקין הריאה ככתימם אלא היבא שבעמא ריעותא וכן כתב הרמב"ם דוש מקומות שאין מוניאין אותה מעכין ארוכה ככשאר ים טריפי' ורלא כהלכות גיולות שכתב ריאה שמתכה או שחלבה בלא בדיקה כפומה סתם טריפה שזא כיה בה אטום או יבישה והיה בקף אויזכונך מעשה כמו כן וכשמיורכו הרכנים : אם תמצא שנסדקה ההמס או בית הכוכות לחצר הככר או בדרך לנדוק אחר מחטים כי דרכא שאם נבררם לימצא שם נהטין וכן כל לידו כמה פעמים והטריבתי אותן :

סדר חניקווי עם בעל העיטור כתב

הלשון אחת בגד ימין ואחת בגד שמאל.
ואנתן בנידין כשההנהגה מחובית כולבין עד
החמה משכי נידה כגואר והם הן מורקי הנואר
האסורים משו' דם יוכציף מוניאין ממנו המוס
ונס הקרומים ומוניאין החוט שבאמצע הנואר.
המלאים דם: ונריך למתוך מתכות הרכס.
בגואר כדו שינא הדס ונריך גם להסיר שכי
גידין משכי גידו הנואר אחד מימין ואח' משמאל:

כתב בעל העיטור ואח' חותך את האות
לשכי גדדיו ומאותו כשר אלו הסמוך
לחמה מוניא חוט של דם שאוחו מיקנת החמה עד
קנתו: וכן מן החמה השני: וכוטל הככין
ומחלק בין הכתף לגוף וכוטל את הרוז ואת
הכתף ומתחיל מראש הכתף באמצעיתו ומתקך
ומוניא גיד עצה ולכן ומולך הסבין ומתקך
הרוז על יד קנתיו עד שימשוך כל הגיד
האוחו הכתף הסמוך לשדה עד קנת היד
ונריך לשקוע הסבין ויפה עד שיעקו אותן גידו
החוטין הכמסבין ממנו מעיקרו שהוא מחלק
בין הכתף לגוף ויעקור שורש גיד זה שהוכרע
למעלה ששה הסורס שלו ומוניא ממנו מנד
הכתף למעלה חוט אחד וכן לכתף השני:
וכוטל היד הוא הרוז) ומתקך בו ומוניא ממנו
גיד אחד ואינו כמשך לעיבל ומדתו כמדת היד:
ומתקך מנד היד ומוניא משש גיד אחד שהוא
סמוך לעצם היד ע"כ:

ויורד פרנלים ומותכין מעט מן הטלפיוס
כדי שינא הדס וחותר בין הטלפיוס
אותן מושין הטלפיוס דם: וכוטל הלכו קורב
שתי ויצרכ עד שינא הדס וחותר העוקן ומתקך
קאובים ומשליכין בי הם מלאים דם: ונס
הרואה נריך למתוך כל המימפוכים כדי שינא
הדס: וכוטל המנד הכך ומחלק הקירוס כנד
מינן הסמוך לככר: וכן כתב המדכר בשם
ספר בתרומה שניריך לקלוף היותרת ענמוץ
הכל לשי שהחלב המכסה את הקרב שוכב
וכוצע שם אצל היותרת לנד פנים של הרואה

את הבשר מהחיל בראש ומהתכו ומוציא
המוח ומעביר הקרום שעליו: ואדור כך
מעביר הקרום שתחת המוח הדבוק בעצם
(האסורים משום דם) ונוטל הלחיים
ומחתך בסבין תחת שורש הלשון ומוציא
ממנו חוט של דם: ע"כ:

כתב צמת יופף מה שאמר ריכוז מכלשון
יש חוט של דם לא מנאני בעמיא לא
שהרשכא והרי בתנו בשם הראכל דחוסין
סנלשון ככלל דלועא הן (פי' שכלמי) ונריך
למתקן או ליטלן עכ"ל:

אבל לא ידעתי באותו מקום שום חוט של
דם ונס לא ראינו משום טבח שמקדין שם:
אך זה ראיתי שהטכנים מותכין אותו כשר
מתת שורש הלשון המכסה פי הגרגרת שקורין
בלשון אשכנזי ד'אש בעמ'א: אבל אינו יודע
משום מה אסור אותו כשר: וכל שהוא אסור
משום מיאום: שהוא תאוד מלא לימות וריון:
אוכל הטעם שחותרין משום שיש לו ראש ואין
קדם: ונכא משש לא עי' הדמה ולא עי' אלימה
ולכך מותכין אותו כדי שינא הדס ונס נריכין
למתוך הגרגרת והווסט לשכים משום דם
הכקרט כתום:

כתב בעל העיטור ויורד משש לגרינר למקום
שמיטה ומוניא משש שכי גידין מנד
זה סמוך לכשר ושכי מנד זה סמוך לכשר ע"כ:
פי' כיחכו תמת שורש הלשון אבל הגרגרת כשכי
גידו הגרגרת כשכים הלשון: וכ' כנד קינן

הלכות ניקור

חלב האלים איקורי מלב סתוא לא איקורי
 מכל מקום ליתסר מטעם שהוא קריב לעובת לא
 ודאי לא אנטריק למעט חלב הדפנות לא למי
 פדומה לשאר חלב ושעא אף הוא תותב קרום
 ונקלף הוא פירשט' תותב הוא שמלתו
 מתרנמין הוא תותבי אבל לונן כוליא וסלב
 האליה (פי' שומן האיה) לא דמו כלל לשאר חלב
 האסור לכן לא אינטריק קרא למעט וכי קריבו
 כמי לא בתורת חלב קריבו אלא אנב כוליא

ואליה וכן שומן היותרת אנב היותרת עכ"ל :
 וכן דעת סמ"ד להקדור וכתב ר' ירוחם דכך
 עמא דבר כית' יוסף וכוה ויהי מושב למס
 אנו אוכלי הככר וגם המכר הככר וגם הכליות
 וגם שומן האליה וכן כולן כגון המוס וכיונא
 בו שהקריבו על שמוכה ויל דהכתוב מעט
 אותם שאמר כי כל אוכל הלב מן הכהנים אשר
 יקריבו וכו' דדוקא חלב הקרב לגבי מוכח אסור
 ולא כשר וכל אילו אנב חלב קריבו שכ' וקריבו
 מוכח השלמים אשה לה' את החלב באכזה את
 הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב ואת שתי
 הכליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הכסליו
 ואת היותרת על הככר על הכליות יסודכה :
 ופרש' על הככר שיטול מן הככר מעט מעט אס
 כן משמצי שהיותרת והככר היו מקריבי עם
 הכליות ועם החלב אשר על הכסלים דהיינו
 אנב חלב קריבו ולא היו מקריבין לכך : ולכך
 הן מותרין באכילה :

ונטר' הככר וניקור לקורעו שתי וערב
 ומיתוכו לתת לנר כאש ולכלותו
 ואחר כך יכול לטבל אס הודחה במים וניקור
 לתהוך אותם הנידון והקוסקות כאלות נד
 שהמרה תלויה בה וכשהמכתבין השרה בריך
 לתהוך החלב בדבוקה בה ולעב שוב החלב הוא
 חלב מן היתר שיש בקיבה שכני ארץ ישראל
 כוהנין בו היתר כאשר אכזר לקמן בעורת השל
 מע' אנו כוהנין בו איסור כמו חלב דאקשתא
 לכן יסור החלב בדבוקה בה ומי שלא התך שתי
 וצד בריך לבקוב בקון או בקסס כדו שינא

אין בריך להסיר הירוס שאלותו נד אין שס
 חלב ואס מתך היותרת מן הכהנה ואין ידוע
 איהו היה לנר פניו או לנר מוז' בריך להסיר
 הקרום מפני גדודין עכ"ל : וכהנה באשירי ריש
 פירק גיה הנה כתוב כשס אורי זרוב שיטול
 הקרום שגל חמר הככר לנר הככר ושל כד
 הנהאס מתר וכהנו לייטול משניהם דלא ליתו
 למיטיגו עכ"ל :

כתב המדרכי בריש פניד הכספד' אליעזר
 מציץ כתב היותרת הוא הכקרא אכריס
 וכן פירש רש"י בחומש והוא כשיי המהלך בין
 הדיאה לבכד ויש אוכלין השומן האצור ככשר
 היותרת שתחת הקרום מטעם חלב שהכשר
 חוכה ואשר ר' אליעזר מציץ דשיבוש הוא בידם
 שהכשר חופה אינה מתיר בו אס בכסליו וכליות
 שאמר כהס על' למיטיגו מתיר אבל היותרת
 ככבר דלא כתוב על' לא שריתין דידה ואסור
 אהרי שהוצר באימורי שלמים וכן רת' אברהם
 ור' דחה האיתנו עכ"ל : וכתבו התוספות וכן
 האשירי ככרן גיד הכנה ווס לזכור ויש לסתור
 מציץ הכיר ר' אליעזר מציץ שהיה אומר דשומן
 שגל היותרת הככר אף לאחר שיטול הקרום
 מיטלי מתתתא בתורת כהנים הי כל אוכל
 חלב מן הכהנה אשר יקריבו מזהנה ונו' אין לי
 אלא חלב תמימים שהס כשהס לקריב חלב
 ביהו חומין מהיין תלמוד לומר מן ככהנה
 חלב מילין מהיין תל' כי כל אוכל חלב וכו' אס
 כן לתר כאשר אשר יקריבו מתנה לומר לך חלב
 שביהו כשר לקריב המתי לך חלב דפנות
 ס אין דאין ליקריב לא אציתי לך ומשא שהייתי
 אומר חלב הדפנות אי לאו משום דאינו קרב :
 ואס כן חלב היותרת שהוא קריב עם היותרת
 אסור ולפי זה היה לן לאסור לונן כוליא שהוא
 קריב עם ה' ולוא ונאס שיוכן להו יומיהו איבא
 למימר שאנו לונן כוליא שאנו עט ליה קרא על
 הכליות ולא שמתך הכליות : ומיהו קשה
 ל'כריו כל שומן האליה ליתא לקריב לגבי מוכח
 הוא ואי משום דאצריין כהנף כרס כל הכשר

הרם ונדיק לאתוך החיטובות ולהושיא הרם
 שנתוכם : וקשה לוי מאויה טעם אבן אוכלין
 בכבד בלא ניקור קרום מעלים מאו שגא בכבד
 מן היותות דמנרכינן להסוד הקרום ניתא כמו
 שניכין לבקר חנר הכבד משום שהחלב
 המכסה את הקרב שוכב ונוגע עליו כמו
 שפירשתי למעלה . הכי כמי לנירכינן לבקר
 הכבד ואדרבה בכבד גופה דכוכ הלבב כמו
 שפירשתי למעלה שאכל המרה דכוכ ונס
 הכבד מונח על חנר הבד ומפסיק בין ההלב
 למנר הכבד . ואם כן לפי זה היינו נריכס
 לבקר דוקא הכבד ולא חנר הכבד . ואין לומר
 שאינו בכבד דשיע ואינו מכליב כדאמר רבנמר
 ונסד כי הכבד לעולם פולט מהמת רוב דם
 ואינו כולץ לפי שטרוד לפלוט זל התע מיורי
 לאחר מיתה דטרוד לפלוט ושמת תאמר בחייה
 דאיכה פולט דילמא בולץ כמי . וכי תישא אין
 קילוך בין חיה למתה דאמרינן כשה שכימיה
 איכה בולץ הכי כמו אמרינן בחייה איכה בולץ
 שאם כן דמיא חיה למתה לימא הכי בשם
 שכימיה אם מונח על הכבד חלב שם הוא
 אמרינן לכבדא . כדאמרינן כפרק גיד הנשה
 אמר רב הונא גדי שגלאו בחלנו אסור
 לאכול אפילו מראש אונן ושירש רש' שאין שם
 חלב באונו דחלב מפצעת . הכי ומי לימא
 בחייה דחלב שם הוא ומפצעת ועוד וכלא אין
 לכבד קרום עכ שיאמרו שיהא מכסיין ואפילו
 אם יהיה קרום עכ מאו כבד וכלא מע' היה
 לנו כמו קרום שגל הבסלים או קרום של
 הכליות דאמרינן שאסורים הם . ושאלתי
 את מי הגאון מהדר משה אישרלס זל ואמר לי
 שמכנה אבותינו כידיו והם היו יודעו הטיע :
 וכדאם לוי לפרש כמו שפירש ריבונן יעקב כיד
 בסיון מה וזו לשונן קיבה שייקנה טריפה .
 ואם החלב שעל היתר סותם הנקב כש-אכל
 שגל בקסת אינו סותם : וכן פי' גוד בסיון
 סד וזה לשונן כקיבה יש שכו מינו חלבים אסר
 עשוי בקסת ואחד עשוי ביתר רב אלפס היתר

שגל היתר ואסר שגל הקסת וכן כתב רמב"ם
 עד כאן : ואף על גב דרש' אסר בשניהם
 כפ'אלו טריפות וכן פסק האסורי בפרק אלן
 טריפות אבל לענין התימה מועיל ופירש שם
 דנמרא דף כ' אמר רב כחזן מימנא וכו' מימנא
 חד כותם וחד לא סותם ומפירש שם כי מימנא
 סותם מימנא לא כותם ואימניך יפה כח כן
 עכא האב ופירש רש' שם כי מימנא דהיינו
 דאיתרא חלב שכאקוס היתר שהקיבה עשוי
 כקסת ומכחזן קרי לה דאקשתא . ומכפניס
 לציגול קרי ליה דאיתר ומשמע שם דחלב דיתר
 סותם כמו שפירש רש' שם איכה כני ארץ
 ישראל מיכל אכלי ליה דקבניו חלב טהור הוא
 ולדין דהיינו כני בכל אפילו למ סתם כמי לא
 סותם כתימה עכ"ל . א"כ לפי זה אין נריכין
 לבקר הכבד כי הכבד מונח כנר ימין ועל
 הכבד מונח ההמסם ועל ההמסם מונח הקיבס
 וחלב הנוגעת בכבד היינו מחלב היתר . ואף
 על גב דאמר ר' לאכול מכל מקום לפנינו כונצת
 אינו אוסר דאמרינן כשם שלעביין סתימס
 מועלת דאמרינן דחלב טהור הוא הכי כמו
 לענין כונצת בכבד מיקרי חלב טהור הוא
 ואינו אוסר ולכן אין נריכין לבקר הכבד :
 וכן כתב התולדות ונחק שהקיבה מונח על
 הכבד ומביא דברי הרמב"ם וזה לשונן דע בני
 אכריהם כי המסבן וכליו בא האשל על בנין
 וכו' וכשלחן בא העטל בזה על הכבד כמו
 שהשלחן נתון עליו המאכל וכמשתה כך הכבד
 מקבל עליו האינטוטובא המונחת עליו שהיא
 מלאה במאכל וכמשתה שהיא ממשלס ומחלקס
 לכל אברי הנוף וכו' אבל מע' אותה התינה
 הדנוקה בחלב הכליות כגון חתיכה ויתרת
 סיס בכבד היינו אכנע הכבד שקורין בלא
 דיימין וגם מצט מן הכבד הדנוקה שם לפי
 שחלב הכליות מונח באמצע בין הכבד ובין
 חתיכת ויתרת שקורין דיימין כריך לבקר מן
 החלב הדנוקה כה כי לרוב פצעים נמנא שם
 חלב מן הכליות : אבל מכל מקום קשה למה
 נריכס

חלבות ניקור

ככל מקום דלא פסיגי ביה איס. רא שרי וכבר.
 כהנו עתה איסור וכן הדור שלפנינו אם כן
 אין כנו כח לחזור ולכסונו מכהנ היתר צב"ל בית
 יוסף. וכפרק אלו טרופות עפרש לעם פעל.
 היתר מותר. תכיל את חלב העכסה
 את הקרב ר' ישעאל אומר מה חלב העכסה את
 הקרב קרום ונקלף אף כל קרום ונקלף. רבי
 עקיבא אומר מה חלב העכסה את הקרב תותב
 קרום ונקלף אף כל תותב קרום ונקלף ופרש
 רש"י קרום ונקלף קרום דק יש עליו ונקלף
 הקרום מעל חלב שאינו אדוק בו כל כך אף כל
 קרום ונקלף והיינו חלב מעל גבי הקיבה וכל
 מעל גבי הדקין. תותב הוא שעלתו מתרמין
 היא תותביה. כשעלה היא פרושה על הקרב וכן
 על הדקין אראשן. אבל חלב הקיבה איכה
 תותב אלא חתיכות חתיכות הוא אדוק וכן
 על הדקין עראשן והלאה סיינו מן הכתוב
 כשעפרושו אתו מן כשאר מן החלב אולם
 ולא תותב הוא אלא אדוק בהם וכו'.
 וצריך לבקלף חלב מעל הכמס ומכית
 הכמסות ומכרם וחלב שתחת הקרום
 וכן הג"ה באשירי מאז. ואל אשר שמסירם
 חלב מעל הכרם יש קרום על הכרם ותחת
 אותו קרום יש חלב דבוק לכרם ואשרו רבינו
 אמרים וכן אנו נוהגין לגררין ורבינו יוש התורן
 וכן נוהגין הקדמונים גדולי ביטום לאכול כל
 הדבוק לכרם עד הטמול ומה שמצד הטמול
 ותחת הטמול אע"פ שהוא דבוק לכרם אוסרין
 וראיונותם כאור ורועי. ועוד כו"ס שם מאז
 וזה לשונו שאלתי את מורי רבינו רא"ה חלב
 הדבוק לכרם שחלקו בו רבינו יואל ורבינו
 אמרים ואנו חלכות ארץ כצנן כוהגין בן
 איסור כדברו רא"ה אמרים ואתם כוהגין בו היתר
 כדברו ר' יואל אם שייך כהאן לומר איכה מוכל
 אכלו אנו מיתתם לא סתים לך. ואינו נכר
 שהורה לי כדבר הזה כלל עלכן מוכן להקמירן
 וכן כתב בית יוסף וזה לשונו כתב הרמב"ם בפ'
 ומהלכות שקיטה כרם שחכמה טריפה ואין
 לך

הימים לבקרי חזר הכנה אם שכנה גופם
 איכה גריכה לבקר מכ"ס החזר הכנה. ואל
 דשכנה אינם מכסה את כל חזר הכנה כי אם
 שגור הלכן שיש כחצר הכנה. אבל הו"ש האדום
 בים בחצר הכנה איכה מכסה בו הכנה מוכח
 באמתה סנוף ואיכה כינבת לכלהות וסנד
 הכנה מוכח בכללות ולכן צריכין לבקר חזר
 הכנה. ואלו שהקיבה מכסה אותה אישלו הכי
 צריכין לבקר עפ"י שהבמה בריה פרוקי
 עפרקי אבל ככנה אין שייך פרוקי עפרקי
 מאחר שהיא מוכח באונת הניף והחמש
 והקיבה מוכחין עליה ומכסה. אי הינו משום
 הכי צריכין לבקר חזר הכנה גיורה אפי' חזר
 הכנה של אפי' כי שם מוכח הפדר והיינו חלב
 מעל הקרב. ואם תאמר והלא כשהול מוכח
 כזר שאל ומכסה את חזר הכנה. ואצריכין
 קרום מעל הטמול אסור ואין מייכין עליו.
 ובתב בית יוסף הטעם למה שנקיים עינו
 אסור ומייכוס עליו עפ"י שהוא מחובר שם
 לכרם שמתצדוקא הדד הטמול אסור והיינו
 כבומי הא בקלוי מותר דאין שם חלב ואם
 כן ליתא כשם שחול אינו אסור משום חלב
 הכי בעי ליתא לחזר הכנה וגם הטמול מכסה
 חזר הכנה. יש לומר דהטמול אינו מכסה
 אלא הקרום הלכן שיש בחזר הכנה ושם היא
 דבוקה אבל הכנה האדום שיש בחזר הכנה
 אינו מוכסה ולכן צריכין לבקר חזר הכנה
 בזה שמאל משום ששם הוא חלב המכסה הקרב
 משום הכי צריכין לבקר חזר הכנה שכנה יעין
 גיורה אטו שאל. ועוד לכו שאין הכל בקיחין
 אינה חזר הכנה של נד יעין או של שאל. לכן
 משום הכי צריכין לבקר חזר הכנה.
 בקיבוצ אנו נוהגין כרש"י ובאשרו להסיר
 כל חלב שיש בקיבה בין שיעל הקשת
 וכן שאל היתר וכן כתב בית יוסף וזה לשונו.
 וכן רשת ש"ע ובהמך וכן רשת רבינו ירוחם
 וכתב עה"ה בן הכיב זה לאונו וכוונן הזה ראו
 להכונן בו איסור אפי' לעי דברו דה"ה שאל

דמתירין לפי שיש ציון מלה העתכו וציון הכפלי
 שלשה חתיכות כשר הצפרס ככתום והם מוכח
 זה על גב זה חתיכות כשר העליון דהיינו
 המוכח כלפי פנים לנוף איכו ארוך כמו ארבעה
 ארבעות כמו הכשר השני וזאת חתיכות כשר
 דק הוא ודבוק בחלב שעל הכסלים ויוכח מן
 אותו חלב ומראה אדום וזה שפירש רש"י וזמר
 כך ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט וכו'
 לפיכך אותה חתיכה כשר אסורי וכלאזה חתיכה
 בנד השני דהיינו כלפי הכסלים כנגד החוף
 דבוק בו אותו קרום העב ולכן אסור אותו
 קרום העב משום חלב וזאת חתיכות כשר השני
 המוכח תחתיו הוא ארוך יותר מהחתיכה
 השלישית כמו ב' ארבעות כשר הגדול ואין ציון
 זה החתיכה לחתיכות העבה כי אם כמו ארבע
 ושם היא דבוקה לחלב הכסלים באותו מקום
 שהוא רחב כמו ארבע וזאת חתיכה הוא עב
 ומראה אדום ולכן אין לאסור אותה חתיכה אלא
 מפני שהוא עב ועוד שכאותו מקום שהוא דבוק
 בחלב אין שם חלב כי אם כמו ארבע אכל
 קליפה בני משכי נדדים ואפילו צמקום הלכן
 כמו כסף נריך לקלוף משום שעליו מוכח חלב
 הצתכים דהיינו באותו מקום הרחב כ' ארבעות
 וכלאזה חתיכה דהיינו בנד השני כנגד החוף
 שם דבוק קרום הדק המוכח תחת קרום העב
 ותחת זה הכשר השני הוא מוכח חתיכות כשר
 השלישית שקורין ד"א דע"י וזאת חתיכה
 השלישית היא קנרמן השני כמו חני ארבע ושם
 הוא מוכח חלב רחב כמו חני ארבע וזאת
 חתיכה קליפה בני משום שיוכח מן אותו חלב
 אעפ"י שאין לחוש שיכא כל כך מתפשט תחת
 אותה חתיכה כי החלב אין שם כל כך הרבה כי
 אם כמו חני ארבע מ"מ אים ספק אלו קולפין
 אותה חתיכה שקורין דע"י לפי ש' כהמה כחיים
 פרוקי מפרקי כדגריסין במסכת חולין נפ"ג
 הנשה בהמה בחייה פרוקי מפרקי ופירש רש"י
 שם פרוקי מפרקי כשהיא קולפת איכריה כע"ס
 והמתנים פצעים כמכ"ל כלפי מעלה וה' סלים
 כמסכים

כך דבר שיפתום שהיו חלב שעליו אכור כראש
 שהוא מוכר כ' אפרים עכ"ל וכן אלו כוהנין
 להסיר כל החלב שיש בכרם בין על גנה' ובין
 בכפולין ככל מקום שיש חלב בין בניובה ובין
 הצמסם ובין כבית הכוסות בין חלב שיש
 בגליו ובין בחלב שיש במתיר :
 כתב בעל הציטור ואמר כך מתחיל ממקום
 סיוס הניר שמוציא מן החוה ומקלף
 בידו אותו הקרום שעל הכסל ע"כ והוא
 הקרום העב ולכן האסור משום חלב שעל
 הכסלים וכל הכנר עמו דהיינו כל החלב אשר
 תחתיו ומשוק עמו הכל אסור ותחת הקרום
 יש עוד קרום דק ואסור גם כן משום חלב ותחת
 אלו שני הקרום יש חלב וכו' החלב איכא
 פלוגתא בגמרא כדגריסין צמסות מולין פ"ג
 הנשה חלב שהכשר חומה מותר ופירש רש"י שם
 חלב שעל הכסלים שתחת הכליות והוא תרוב
 דתותי עתה שאמר שמואל דאסור ולקמן אפרש
 בעורת השם וכראש בגובה הכסלים ואמר כך
 ככלע תחת כשר אדום דק ומתפשט תחת אותו
 כשר ככל הכסלים ומה שהכשר חומה מותר
 וכסלה מאותו כשר יוכח שאינו קרום עב ולכן
 לנד קרום הדק וקלוט המתפשט ככל הכסלים
 שאכור משום חלב ותחת קרום עב יש חלב ויש
 שכוהנין אסור באותו חלב לפי שהוא קרום
 אינו קטן חיוני כשר דק הוא אכל בארץ
 אשכנז כוהנין בו היתר ו' גם כתיבי רבי כראה
 דחיוני נמור הוא ומסיק שם חלב שעל הכסלים
 אחר דהמכא ולא שנתוך הכסלים וכו' הטעם
 דמתירין לפי ששכי ק' ומים הן זה למעלה מזה
 ואמר עב ואמר דק והחלב ככלע בין אלו
 הקרומים כמו שפירש רש"י לעיל חלב שעל
 הכסלים וכו' ומתפשט תחת אותו וזר ככל
 הכסלים וכו' אבל הקרום הדק מוכסין בין
 הכשר ובין חלב שתחת הקרום העב לכן מה
 שלת' מאותו קרום הדק הוי חיוני כשר וכשר
 אכל הקרום הדק צננו אסור משום שהוא כונע
 בחלב שתחת הקרום העב ועוד כל ע"ס

הלכות ניקור

על הכשר ולא כותק הכשר ואין לך מי שמעריך
 ככל: והאגור כתב על חלב שתחת
 אותו הקרום עב ולכן שרבו באוסרים וכבו
 ספרד כוהנין בו איסור בכבש. אבל בשור
 ראיתו רוב המכקריין שמסירין הקרו' כלכן לכד
 ואין מכקריין שום חלב מתמתיו כלל וולת קצת
 כשים כשרו שמכרות גם החלב שתחת הקרום
 ההוא וישר כחן כי אותן שאין מכקריין חלב
 שתחתיו לא ענאו וידיהם ורגליהן: וכבר
 כאל הרש"א על חלב זה אם מחלקין בו בין
 כבש ושור והשיב מעולם לא שמענו באיסור
 חלב כפרש בין שור וכבש ועו ומקרא מלא דבר
 הבטוח כל חלב שור וכבש ועו לא תאכלו
 ומכאן לחדשו לאלוה שהיא מותרת שלא אסרה
 תורה אלא חלב השוה כשור וכבש ועו ואלו לא
 היה אסור כשור גם ככבש ועו לא היה כאשר
 עכ"ל. ולו מאחר שמכקריין אותו בכבש כראש
 שמכנה אבותיו בדיהם דלא השיב להו קרום
 חופיו כשר ולכן מכקריין חלב שתחתיו ואם כן
 מי העירו להם כשור וכמנא שהם מכשילים את
 הבמוזים עליהם ומאכילין אותם דבר האסור
 להם. עכ"ל בית יוכפ'.

וכתב בעל העיטור וכשמקליף כראין ראשו
 החוטין שהן ככסל והן ג' מימין ושנים
 משמאל שלשה שבימין מתחלקין לשנים שנים.
 ושנים שנשמאל שלשה שלשה וכוטל ראשו הניד
 בידו ומשיך וכמנכות מליין בהיותו חס אבל
 צנוכן נריך לפשפש אחריו עכ"ל:

וכן פירש רבינו יעקב בר' ימיין ס' הוטין
 שנעוין אסורים ואין חייבים עליהם והם חסש
 ג' מימין ושנים משמאל הן שבימין כל אחד מהן
 מתפצל לשניים שנים והשנים שנשמאל כל אחד
 מהם מתפצל לשלשה שלשה וראשו האל' מהוכד
 לשדרה וראשו הפניולים נדבקין תחת ההזה
 בראשו הנלעות ואותן ראשו הפניולים מניין
 בחיוב הכהמה שלפניהם ונריך לכוהר למטט
 אחריהם ע"כ. וכן גרסוין כמנכות מולין פ'
 ניד הכשה אער רב יודא הוטין שנעוין אסורין
 הטעם

מנחה' כלפי עטה ואין בהלב ככבש בהן.
 אבל כולו האו לין מוסטין שיכא אותה התיכס
 חלב כדעט שיכא מתכבט עד כהזה ולכן אותו
 חלב מכבשר מופש דהיינו הכסלים בדנוקס
 כהתיכ' שקורין ד"א דע"ק אינו נריך להקליף.
 כי רחוק מן אותו חלב הכסלים יונס יש עליה
 שבו קרומים דהיינו קרום העב וקרום הדק.
 שאין להם שיכא אכור מזה חלב הוכבה את
 הקרב ככל הטעם דמתירין. וטעם באוסרין
 מזה שהקרום הדק הוא למטה וקרום העב
 הוא למעלה ולכן אין מפקיין. אבל אם היה
 הקרום הדק למעלה וקרום העב למטה היו גם
 כן מתירין. ומה יש לי במקד עמה שפירש רש"י
 וזה לשונו ותחת אותו קרום העב יש חלב ויש
 שבוהנין בו איבוד באותו חלב לפי שאותו קרום
 אינו חסיד חופיו כשר שדק הוא וכו' וקשה על
 רש"י שפי' ותחת אותו קרום עב יש חלב ומסוי'
 באינו השב חופיו כשר שדק הוא. וז"ל שרש"י
 ציינו לפי האוסרים שהקרום הדק הוא למטה
 לבין אינו חסיד חופיו כשר אבל אינו כוהנין כקף
 קדאקא כמנכה אכבו שהיפוי כשר הוא ולכן
 אין גורדין אותו חלב שתחת הכסלים. וכן
 כתב בית יוכפ' נריך כא וזה לשונו בני' הרש"א
 בתשובה חלב שנתקד הכסלים יש אוסרו אותו
 מכיו שנגמרא השו אותו עם חלב שנתקד
 הכליות ובהלב שתיק הכליות קיימא לן כדכא
 גר' יוהנן דמרטו ליה ולבו כוהנין בו היתר
 דהוא דכנוליא רבא ורבי יוהנן חומרא הוא
 דאהמירו כה' ויש מקומות שבהן בו איסור
 ובאותן מקומות שבוהנין בו איבוד. אכשר
 שאסור להתירו להם דשא לא עשו בו אלא
 בהני איבוד אשו חלב שגל ככסלים עכ"ל:

ונתשובה אהרת כתב חלב שתחת אותו הקרום
 שנוטלין מכקריין כבשר ככסלי' אותו חלב שתחת
 קרום דק בהתיך למתנים ודגו אסור ואין וס
 נקרא שנתקד הכסלי' לח אותו שהכש' מעש חומס
 אותו והוא אותו בעמיד בין ככסלי' כשר הכסלי'
 אבל אותו שהקרום נכד הוכה אותה נרא' הוא

ממשה חוטיץ אית ביה בכפלא תלתא עימוכא
 ונתתי משמאלא תלתא מתפגלי לתרו תרו
 שרו מתפגלי לתלתא תלתא כפא מוכה דאי
 שליף לבו עד חמימי משתלבו ואי לא ניני
 חטיטה בתרייהו ופרש רש"י שבעינן היינו
 ה' חוטי דכפלי פלנקא * עוקן הכפא : בני
 למטוטי בתרייהו עד שימא כמס' הוה וראשן
 אחד עמוכר בשדרה וראשי הפיגולין כדכין
 תחת המה כראשי הכלצות עכ"ל * ולט
 שרונא משמע שמדבר בחניו שלפנים וכן הוא
 ב"ד שפירש ואותן ראשי הפיגולין מכוין בחני
 הכהמה * וכן הוא כהדיא באש"י שפירש ואותן
 ראשי הפגולין מכוין בחניו שלפניו * דין משמע
 מתוך התוס' כאשר אבאר לקמן * אבל במחילה
 מהם לפי פירוט רש"י שפירש עוקן הכפא כ"ל
 שאיכו עדכר בחניו שלפנים אלא בחניו של
 אחר בהתיכה שקורין בלשון אשכנז קושליץ
 ובאותה התיכה יש ממשה חוטיץ והם אסורים
 משום חלב דתותי מתכי דאמר שמואל כפר גיד
 הכסה האי תרבא דתותי מתכי אסור *
 ופירש רש"י שם זה עליוכה ונוכהו של אותו חלב
 שפרשתי קודם שיכסהו הכשר ואותו נוכהו
 עמו מכוסה במתכים שקורין לוככ"ל ובלשון
 אשכנז קורין לעדוויץ שרחנו מראוב למטה
 שכלצות קטכות ומכוסה וכשהטבו מפרישו
 כראש אותו חלב עכ"ל * וכוה המקום יש ה'
 חוטיץ האסורים משום חלב : ועם שפירש
 רש"י כאן פירוש עוקן הכפא דמשמע בחניו
 שלפנים כמו שפירש * ולעיל מוכהו שם כפר גיד
 כהנהו בני תרבא דקליבוסתא ש' הוא עגס קטן
 ועובט על עגס שקורין הכפא ועמוכר לחלית
 האים מלמעלה וצלו יש חלב תחת ריגס המתן
 שקורין לוככ"ל ובלשון אשכנז קורין טריפה
 לעדוויץ * אם כן לפי פירושו משמע שתירבא
 דקליבוסתא הוא חלב האליה ואותה התיכה
 קורא הכפא ובאן ש' עוקן הכפא דמשמע בחני
 של פנים הוא אותו עגס שקורין הכפא ולא
 בחניו של אחר אם כן קשה קש"י על רש"י :

ולולי שבהדיא פי' צ"ר שאירי בחניו של פנים
 כוה אמכיל שרש"י מיירי בחניו של אחר בהתיכ'
 שקורין קושליץ ואותה התיכה קורא כמו כפלים
 שהיא פלנקא כמו שבהדיא ליעיל בני חלב שעל
 הכפלים פירש רש"י חלב שעל הכפלים שתחת
 הכליות וכראש גנוכהו כפלים וכו' וכוה חלב
 דתותי מתכי והיינו בחתיכס שקורין קושליץ *
 אבל לפירוט ב"ד קשה שבהדיא אמר בחניו של
 פנים * וכל' לישן שרש"י קורא לכל השדרה
 פנים ואחר הכפא ולא קשה : לפיכך כריך
 לחטט אחר פנים כין בחוטיץ שבהדיא של פנים
 וכין בחוטיץ שם בחניו של אחר היינו שם
 בקושליץ כאשר אבאר לקמן בהלכות קושליץ *
 ולפירוט הארדכי אתי שפיר ולא קשה על רש"י
 ומתוך דבריו משמע שחוטיץ שבעוקן אינו חוטיץ
 שבהדיא * וזה לשונו בריש פ' גיד הכסה בסיומן
 תתרטט ממשה חוטיץ איכא בכפלים * פירש
 בקובצתם המחזירים למטה מן ההוה בכלצות
 וכריך לחטט אחריהם עמוך לחוב * ואצ"ל דאמך
 ליעיל חלב שהכשר חופה מותר בכא כיון שרוכז
 מגולה אסורו חמשים אף באכוסה : ולקמן
 אפרש מאי בכך אם הם מגולים או לאו והלא
 אין שם חלב : והדר פירש הארדכי באכוס
 כפסה חוטיץ שבעוקן אסורים : כתב ראש
 כהפר יריאים יש מפרשים עוקן הכפא כלצ'
 ואיני בקי באותן חוטיץ הי לא ידעתי חוטי חלב
 באותו מקום לכד חוטי כפלי הכמשכים תחת
 העתכים ואני שמעתי וכל' עוקן וכך כדתיבא
 כיוטל עוקנו הילכך כריך להסיר חוטי הוככ
 וכרא' שהיא אסור עמוס דנדילין ויוכקין עמלכ
 הכל ותוכעי חוטי בתרייהו ומדרכין בעלמא
 הוא דחלב אמר ולא חוטיץ * ועוד שעל הכפלים
 אער רחמנא ולא שמתוך הכפלים ומשום
 דכמשכי כחייב ומתגדרין כתרבא דתותי מתכי
 דכהמה בחייה פרוקי מפרקא ולכך גורו לחטט
 אחריהם אצ"ע ששאר חלב שהכשר חופה לא
 גורו * ובני כוליא גורו למטיא אחריהם יותר על
 המוטין מכלוכן כוליא דאמרינן ליעיל חוטיץ
 כ"ל

דולבות ניקור

קנת קודם שיכנס לתוך הכפר ואשילו יהו
 מדרכן ככון לחטט אחריהם דאין לזולז
 באישורין ורכנן דכל דתקון בעין דאורייתא
 תקון עב"ל: אבל לפי מה שפירשתי לעיל
 בכלכות חצר הכבד שמן הדין אינו נריך לכפר
 המצר הכבד כי אם כבד אבל כבד פנים
 של הריאה אין נריך להסיר הקרום שבאותו
 נד אין שום חלב' אם כן מה זה שכתבו התוס'
 והאשיר' לכוין שיהו גלויין קנת קודם שיכנסו
 לתוך הכפר וכונ' מה בכך אם הם גלויין או לאו
 והלא אין שם שום חלב' וכ"ל שהם עיירו לפי
 שאחרים שאיכו השוב היפיו כשר ולכן דריכין
 לחטט אחריהם אף מה שבגלוי אבל לפי מנהג
 האשכנזים ולפי מנהג ק"ק קדאקא אין דריכין
 לחטט אחריהם מפני שניקר האיבור מן ה' חוטין
 אלו בא מן חלב שתחת הכבלים וזה כחלב
 שתחת הכבלים עצמו הם מכסרין כ"ש בחוטין
 היונקין מהם כי אין שום איסור חלב יש בחצו
 שלפנים כמו שבארתי למעלה ומאחר שכל אלו
 הג' אברים בחסו שדריכין לחטט אחריהם ככונ
 להמאיר בהם:

כתב בית יוסף בשם הרמב"ם וזה לשונו
 כתב הרמב"ם בפרק א' מהלכו' מאכלות
 אהורות שחופין וקרויים האחרים משום חלב
 וזה אשורים מדבריו נוספים ואל' שהם
 אשורים מן התורה בכלל כל חלב וכל דם לא
 תאכלו אין לוקים עליהם אלא מכות מרדות
 ויהיו כחצי שיצור שהוא אבור עין התורה ואין
 לוקין עליו ע"כ: וכתב בית יוסף כתב
 ה"ד וזה לשונו כתבו בחידושי הרשב"א דאשיר'
 דקיימא לן חלב שהכשר חופהו אותו מותר
 הכי חוטין אשיר' דמילצי בכפלי היינו שצמא
 דאבורי משום דאיכא למימר בהו כדאמרינן
 בתריבא דתותי מתני בה' בחייה פרוקי מפרקי
 ואהריס כתבנו דלאו למימרא דאוי' ומחטט להו
 עד מקום שהם כלין דהא גליצי בכשר ומותרין
 אלא לפי שהן חוטין דקין הרבה ק' אמר דבעי'
 לשטופו בתרופו עד שימא' מכוין' סלס' עב"ל:
 וכתב

בזליא אבור ואין חייבין עליהן ולזכר כול' א'
 מותר: והמיימוני כתב כראיה לו מכל אילני
 החוטין ובקרומים אחרים מדבריו שזעירם עד
 כאן לשונו' אם כן משמע מתוך פירושו שחוטין
 שבצוקין אינן חוטין שבכפלי' דהא מפרש אותן
 כל הדא באכטו בפשה ולא מפרש אותם ביחד
 כמו שהם בגמרא' וכמו שפירש רש"י חוטין
 שבצוקין היינו ה' חוטין שבכפלי' ועוד מה שבי'
 הערדנו כי לא ידעתי הונו חלב כמותו מקום
 לנד הונו בפלי הכמשכים עד המז' וכוא
 תרבה דתותי מתני שאמר שמו' וזה י' חוטין
 כמו שפירשתי לעיל: ועוד דנהדו' שפירש
 עוקץ הוא הוכב ולא כירש עוקץ הוא והכ"א:
 ומה שפירש משום הכמשכים בחייה ומגדרין
 בתרכי דתותי דכהוה בחייה כדוקי מופרקי'
 ולכך נזר' רבנן לחטט אחריהם וכונ' ומה אבו
 כוונתן להבדיל הונו השדר' כגמ' שז' בקוסל'ין
 ולגדר החלב יפה ונקי: מה איתו עכס החוליא:
 וכן האליה וכשליצי' שם אפרש כל חדא וחדא
 במקומו:

כתבנו התוספות המטה חוטין איכא בכפלי
 פירש בקונטרס שאחרים כראשי
 כולל' ושתחת ההוה וכדוך להבדיל אותן שקונים
 חלק של כמים לחטט אחריהם עד המז' וכן
 כטקו התוספות בפרק ג' דהכשה דמייטת לא
 הוי אלא מדרכן וזה לשונם חדא דהא חלב
 אפר דחומא ולא חוטין ובוד שעל הכבלים ולא
 בתוך הכבלים ועמ' נריך לחטט אחריהם
 מדרכן ולא דעו לכשר החובה את החלב דשר
 דהכא כהמה בחייה פרוקי מפרקא וכמשכין
 החוטין כהליכתה ומתגלן: א"ל כיון דכלאו
 ה' חוטין גלויין אף שבתוך הכשר אבור מדרכן
 עב"ל: ולשון האשיר' כתב רבינו פ' ג' דהכשה
 וזה לשונו ונריך לכובר לחטט אחריהם וכראיה
 דשראורייתא מברא שרי מתיי טעימי חדא דחלב
 איזר דממא' ולא חוטין' ועוד דחלב שהכשר
 חופה אותו מותר: וככא איכא למימי' דשחא
 כהמה בחייה פרוקי מפרקא או שחא מוגלן

עשום תרכא י דידא ידלוצי עשום דמא יזפיר
 רש' שס דידא חוטין צניד ודלוצי שכלמי לכן
 צריכין לחטט אהר אילוי בנידין מאחר שהם
 אשורים עשום חלב : כתב בית יוסף שאניו
 היה כוהר שלא היה כפסא שום חוט מהם וצריך
 לחטט אחריהם כמו שלחוטין שנכסלו וכן כתב
 הרשב"א בתור הכית חוטין שנכסלו ושנשחזר
 אשורין משו חלב וצריך לשרש אחריה כית יוסף

ונוטל הכוליא ויש עליה שכי קרומי הקרום
 העליון חייבים עליו ובקרום התחתון
 אסור ואין חייבים עליו כדגרסי' בפ' גיד הכסף
 אמר רב העכו"א קרום שעל גבי כוליא אסור
 ואין חייבין עליו והתנאי חייבים עליו ועתרין
 לא קשיא הא בעילאי הא בתתאי : ופירש
 רש"י שם עילאי חלב מעם שעל הכליות יש עליו
 קרום דק והוא חלב גמור : יתתא קרום ואין
 חייבים עליו ויסוד השכי קרומים :

כתב בעל הציטור ונוטל הסבין וחותר
 בתוך הכוליא ונוטל שורש של גיד
 עתוך הכוליא עד קנותיו וכן יעשה לכוליא
 עכית : ובלובן כוליא יש אובדין ויש מתריין
 ורש"י פירש העמור וחסור והעוכב לא הפסיד
 כדגרסינן פ' גיד הכסף לובן שנכוליא רב ורבי
 מיא מד אחר וחד שרי רבה וזחטט ליה רבי
 יוחנן ממרט ליה ופירש רש"י שם ממרט ליה
 מערש אחריו רבי אבי גאים ליה ופ' רש"י אכל
 החיפוי בכוליא אכל ואמר אביו כוותיה דרבי
 אבי מעתברא דאמר רבי אבא אמר רב יודא
 אמר שמואל חלב שהבשר חופה אותו מותר אלמא
 שעל הפסלים אמר רחמנא ולא בתוך הפסלים
 הכי כמו שעל הכליות אמר רחמנא ולא שבתוך
 הכליות : והתוספות פסקו לאבור וזה לשונם
 אמר אביו כוותיה דרבי אבי מעתברא משמע
 דהא הלכתא דלובן כוליא שרי ואין צריך
 לנמוס אלא עה שמין לכוליא : ובקונטרס
 כמו כתב דהמיקל לא הפסיד ונשאלתו כע
 בפרשת וישלח הביא דברי המתירין ולא דבר
 האוסרין

זכתה בית יוסף דף כ"ב ואכו כוהנין לחטט
 אחריהם וכן כתב רבינו ירוסם עכ"ל ומת
 החוטין האלו אשורין ואין חייבי עליה כדגרסינן
 בפרק גיד הכסף אמר רב פסת אמר רב אחי חוטין
 שנחלב אשורין ואין חייבין עליהן ופירש חוטין
 שנחלב כגון חוטין הכסלים וגם בחלב שעל
 הקרב יש חוטין דקין : אשורין מדרכין : ואין
 חייבין עליהם מלקות עכ"ל : כתב בית יוסף ר'
 ויחיל לא אכל מאותו חתיכה דהיינו הכסלים
 אך מה שכתבשל במים עמו היה אבלי ולפי
 ענה אשכנזי ולפי מהב קראקא כ"ל המחמיר
 וחסור והמוכע לא הפסיד מטעם שפירשונו לצולי
 ואותן מקומות כגון כאן בק"ק קראקא :

בשמחלקין ההלק החצוי הפכיון ההלק החצוי
 האסור הם חותבין בשיפוע לעצלה עד
 שחותבין מן ההלק האסור דהיינו מן הקושלין
 למעלה מן הכליות השלשה אשר אסור מתיבס
 צריך לנקר כמו קושלין עומה :

כתב בעל הציטור ונוטל הטחול ועקליף
 מעליו קרום עם חלב שעליו פי' שעל הטחול
 עשוי נידו הטחול ואע"ג דאינו חייב לא על דד
 הטחול ופי' רש"י בפר גיד הכסף על הדד הטחול
 קרום שעל מקום עוביו ע"כ : והטעם כתב
 בית יוסף שכונקוס עביו אסור וחייבין עליו
 שייכנו מפני שהו מחובר עם לברם ולחלב יכתב
 במדרכי בפרק אילוי טריפות דאותו שלא ככד
 הדד אסור עשום החמקה וכן כתב הכסף שאין
 אשורים אלא מדרכי סופרים ע"כ וגרסי' בפרק
 גיד הכסף אמר רב העכו"א תבא קרום שעל
 הטחול אסור ואין חייבין עליו וכו' ומקשה שם
 והתביא חייבין עליו ועתרין טחול על טחול לא
 קשיא הא ככד הדד הא שלא ככד הדד ואכו
 כוהנין להקליף משני נידו הטחול : ונוטל
 ראש הגיד שבתוך הטחול ומשך אותו וכעשכין
 עמו שלשה גידין שבתוכה האשורין מנוס חלב
 כדגרסינן במסכ' חולין פ' גיד הכסף אמר אביו
 ואתימא רב יודא המשע חוטיו הוו תליא משום
 תרכא וכ' עשום דמא דמתליא ודכפלי ודכוליא

הלכות ניקור

מאוסין ונרמזין רבה ונחמץ ליה ולא גרמזין
 רבא דלא כן הוה הלכה ברבא לגבי אבוי ועיסו
 כתב בקובצתם דבלובין כוליא הלך אח' המחזיר
 לשרש אחריו כיון דלא איתמר הילכתא כאבוי
 גבו' עינין סס בתוספות וכן פסק האשכנזי וזה
 לשונו ומהו כהנו לשרש אחריו מאמר פירש'
 כבתעק צונגס ר' יונהן עזרת ליה מהו בחלב
 שהבשר הופה אותו עשעע עפידוס רש' זל
 שכאש לו שותת אשכנזי שבלובין כוליא לא
 פתיק בהדיא דמותר ונריך טעה מאו שכל זס
 עזר דאי דרשינן חלב שעל הכפלים אשר
 דתתא ולא שנתוך הכפלים הכי כמי כדרוס
 הלב שעל הכליות ולא שנתוך הכליות וגם ר'
 יונהן אית ליה הלכ' שהבשר הופה אותו מותר
 מדק' אמר בהתם כתיב כרוקי עיפיקי ואפילו
 הכי עזרת ליה : ופירש ר' יונהן זל דהתחמיר
 הוה רבי יונהן ופירש ר' יונהן דאורייתא ק' אמר
 כילכך האו' להחזיר רבוי ויהאן לשיש אחרי
 בלובין שכוליא ע"כ : כתב בית ווסף וזהו
 שבתה רבינו יעקב ב"ר נשימן ס' דרש' בחק
 לתעורר דתשמיש דהכי כתיבין : וגם המרדכי
 כתב ופירש שרש' דהי' יתעבות וספק' להו' טוב
 להחזיר : וכתב בהג' באשכנזי כש' אור ורוע
 עיניו אם ממא' קבת שלא שרשו לחוק וכללה או
 כתעכלה עיניו לא אשכנזין ליה ע"כ : וכתב הרן
 הניב זל על דברי רבינו יעקב תדקדק שלא
 אמר ורש' פסק בהכריז האומרי אלס פסק
 להתירא כאומר המחזיר יפה עשה וכיון שאמר
 בבוק' הדרינו והמוכש לא הפידי קדושים דכרינו
 לתפוק עם היחל' עכ"ל בית ווסף :
 חלב שעל הדקין אסור ודוקא באורך אמה
 עומתהלין לכאית מן הקיבה אבל
 עכאן נאליך שייך בעלמא הוא ומיתרי כדגרסי'
 עכ"ל מן הדפוס ריש מציא באמתא בני גרידה
 כירש רש' זהו חלב שעל הדקין כההמייס
 מתעלין למצך הו' חלב שעל הדקין אסור עד
 אמה להכריז ר' יונהן אל מפני שחלב שעל קרוב
 שקודקין טולא וכלאין אשכנזי קורין כע"ן מוכר

בו והכתוב מרכיבו מואת כל חלב וכו' ע"כ
 אם כן לפי זה משמע דדוקא ריש מעיש כגו'
 גרידה לפי שהפדר דנוק כה הא שאר כלי מציס
 איכס גריבין גרידה : וכן משמע ב"ר כס' ס'
 וזה לשונו וכוטל סדרה דכנתא ומקליף מעליה
 קרוס של חלב וכו' ואין הדרא הוא דקין כי
 הדרא והדקין תרו מוכי הן כי הדרא מוכת
 באמצע הכנתא והדקין כרשאי הכנתא וזה
 יוכיח עליו כי לשון הדרא הוא לשון מוככ כי
 הדרא מוככ מוככ באמצע הכנתא כמו פ'
 ככולה כוס וכן משמע עוד ב"ר
 בפירוש מ' סדרה והדקין תרו מילי הן וזה
 לשונו כקכו' הדקין טריפה ואפילו לימה שכחן
 סותמתו איכה סתומה ואפילו היא דבוקה כהן
 הרבה וכו' ואם חלב טהור סותמתו כשירה שכל
 חלב טהור סותם וכו' והדר מפרש הדרא דכנתא
 באכתי כפשיס וזה לשונו הדרא דכנתא שייכב
 אחד לשניו כשירה שחירו ענין עליו ואין
 צריך לומר אם ייכב לכנתא שהכנתא חלב
 טהור הוא וסותם : אם כן משמע שאין דרש'
 הוא הדקין אם כן משמע שקולפי' הקרוס
 דוקא מן הדרא ולא מן הדקין כי דוקא ריש
 מציא באמתא בני גרידה ותו לא ושללתי את
 פי הנאליך מה"ר משה איסרלס על מה שכתבין
 הכשים לקלוף גם הדקין בעגל : ואמר לי לפי
 שאין הכשים בקיטין אויהו ריש מציא לפי
 שהדקין דוקין בכנתא : אבל כנגמה גסס
 שהטכחיס מותכין דקין מן הכנתא וריש
 עציא הוא כשאר דנוקה כקיבה וכשמכריזין
 הקיבה אוהס וורקין הריש עציא מן הקיבה
 והשאר מן הריש מציא היא דנוקה בחלמולית
 שקורין טכאל' והסותמ וריק אותה לכך
 צבהמס גסס אין צריבין לקלוף דקין : ומס
 שכתבין לקלוף בעגל היינו משום פסק שאין
 בקיטין אויהו ריש מציא עכ"ל : וכתב המרדכי
 ריש מציא באמתא בני גרידה וזהו חלב של
 דקין פירש רש' שריבה אותו ר' עקיבא מכל
 שהלב והדקין דוקין בקיבה מנר אחד וחלב

הלכות ניקור

בכהא דקה דהיינו בכניסה שסכנתא מוכח
מכובל לכן כוהנין שלא להקלוק כי אם נדר
אחד ודוק אותו נד המינון שהכני מוכהין
סם והיינו הדרא דככתא כמו שפירשתי למועלס
איוהו כקרא הדרא ' אבל מי שאינו יודע איהו
מינון ואיוה פכים עוטב שיסירם מעכו צדו
דלא ליתו למויטעי : אבל בציווי ומישיס
כוהנין העם שמקלפים מעכו צדדין ויטר כחן
מפכי סהן מרקין ומייסוכין שאל כחיה פרוקי
מפריקי ונריך לחתוך הסוטין שכהן ' וכן כתב
בזר בשם הרמב"ם מוטי הלכ ומוטי הוד ומוטי
העוקן ומוטי לפי התחתין שכד הלשון עכ"ל
ועכ"ל ומוטי הדקין כמו בית עכ"ש מסוככים
זה עם זה וקרום שצל המוח וקרום שעל הכניס
לאחר שלשים יום כולן אסורות משום דע"כ
ואותן מוטי דם מי שהוא בקי בהן מותרין
וכפסלין היטב עד שלא יסאר אמת עין עד
כאן לשנונו :

כתב בעל העיטור ויש שהנאוכים שאמר
ריש המעיים שצריך לנדר הוא המעיים שינא
בו המעי שהוא סוף המעי והוא שקורין טבלא
והוא החלמולית ' כ"ד במסין ס"ה וזה לשונו '
ועמ"ד החלמולית וקולף קרום של חלב שעליה
עם אותו חוט של דם מקצה אל קצה וכוטל
הסכין ועוקר כל אותו חלב הסעוק לחלמולית
מכל צדדין מציקור באליה עד מקום שצקר
עמכו כשר הממטי שקורין לונכ"ל והוא לעדוויץ
עד כאן :

פירוש כי שם דבוק החלמולית בחלב המתכים
דהיינו בין הכליות : וכתוב עוד עם כל אותו
חוט המעורב עם אותו חלב שמקור ופה מקום
שחלמולית קבוצה בו מחלב חוטין וכל דבר עד
כאן לשנונו : ע"י עם אותו חלב והע"ל לפי שרשי
חלב שצל הכסלים כקשרי שם וגם מ"ס הרכא
דקליבוסתא שהוא דבוק סם : וזה שאומר
מקום שחלמולית קבוצ' בו כ"ל שהוא החלמולית
המטוכפת שקורין אות' מוכע' אלמור' ' ומס
שאמר מחלב ומוטין וכל דבר כ"ל שהוא כשר

שמכסה את הקרב הוא מתפשט על הרקין
ומקום פוטוטו כשי הרקין גרודם הילכך צריך
למת לב על מקום פוטוטו וכשהטבח נושך
סדקין כשעודן חמין אינו נדבק חלב בהן
וכשאר אותו חלב הטעון גרוד כהדורא דככתא
שילכך הכא לאכול מן הדורא דככת' גרוד אע"פ
מן החלב לנד הקיבה ואם משך הטבח צדקין
זלא כודע מקום נד הקיבה צריך לנלה וליתוך
הדורא דככתא סוכי עכו כדיוור וזב כמקום
שככתפק כס עכ"ל : אם כן לפי פירושנו משמע
דוקא ריש מציא כעי גרודה ותו לאי ומה וואמ'
ועתפשט על הרקין ומקום פוטוטו כצי גרודה
הא שאר הרקין אינו צריך לנדר ' וקשה לי מה
שאמר הדרא דככתא דכריכין לקלוק משום
אמונה בחלב העכסה את הקרב ולכן הקרום
אסור משום שנוגעת בחלב ' אם כן ליצרכיכהו
צ"ס לרקין לבקר שהרי גם הם מוכחין בחלב
שמכסה הקרב שהרי הם דבוקים בככתא :

ושאלתי כמה נשים וקנות המקורים הככתא
ואמרו שכך הוא האכנה ' ואמרו לי שגם ואלו
כעס גדולים ואמרו להם שכך הוא המכה אבל
אינו יודע מאיוה טעם כהנו בו היתר ' ומס
פירשתי כי דוק ריש מציא כעי גרודה ומן לא
כמו שכתבו הנאוכים כמו שפירשתי כל שלכך
הם אומרים ריש מציא משום שחייבים ככרת
כי חלב המכסה הקרב דבוק בה ולכך אומרים
ריש מציא משום שנוכשו ארוכה הא שאר הרקין
צחי דלא מחייבין עליה ככרת מכל מקו' לאסור
אותו ואין חייבין עליו כמו שמצינו בני שכי
קרומים של כליות דאעילוי חייבים עליהם
אפתתא אין חייבין עליו ודילמא אילו הנאוכים
מודים כזה שיהא לכל הפחות אסור ואין חייבין
עליה ' ואין תירוץ : ומאחר שרוב הגולם
כוהנין בו היתר והם סומכין על המכה :

ומהכה עוקר הלכה ' אבל הממער תבא עליו
כרכה : וצריך להסיר בין כהמסה בטה וכן
בעגל הקרומים מעכו צדו הככתא לפי שאיכה
עוכה מכופל כל כך כמו כהמסה דקה ' אבל

חלכות ניקור

סקורין בלשון אשכנזי וכו' וכו' או קראתה
 הדבוקה עם בטחא וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 הקדוש מעלתו וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 המכה לנרדו שניכס בין ריש מציא בקיבה וכו'
 ריש מציא שונא בו ריש ומיכה כל הקיבה וכו'
 כד הכרסא אין גוררין אותו לגמרי לפי שיש
 בה הלב טהור אבל מסיורין הקדוש הארוך גם
 הלבו מצינו דבוק עמו כשזר שואן עכ"ל :
 וקשה לו מה שאמר של כד הקיבה אין גוררין
 לפי שיש בה הלב טהור וכו' מה הלב טהור יש
 בקיבה והלא אנו כוהנן באשירי וכו' וכו' וכו'
 הלב הקיבה בין ביתר ובין בקשתו אס כן מה
 הלב טהור יש בקיבה וכו' וכו' וכו' וכו'
 מציא של כד הקיבה וכו' ריש מציא שיש בקיבה
 גרוך לנרדו הלב הדבוקה בו מזה אחד דהיינו
 הלב המכסה הקרב הדבוקה בו אבל ענד הכני
 הדבוקה בכנתא אותו הלב טהור הוא ואותו
 הלב אין גוררין :
 בתשובת מהר"ל כתב מה שאמר דל לנרד
 ריש מציא באמתא כי הטחמים
 והנה שמעתי יש אומרים אמה מתע ויש אומרים
 רק ארוך הני ורוץ כל ארס ומורדין מן הקורא
 סקורין בלשון אשכנזי וכו' וכו' וכו' וכו'
 דעין דאמר מני וכו' וכו' וכו' וכו' וכו'
 שפירוש הורוץ ארוך לטחמים קצר ומפרש שם
 ריש מציא באמתא על הכניא וכו' וכו'
 מציא קרי אמתא על שם אמת המים כך כירם
 האשירי על המיימון כפרק גיד הכנה וכו' וכו'
 קמחתי על כנס באיברים וארוך דמורדין
 כנה ושא קים לן דאין כוונת בלח הכליות
 אלא עד שיצור הקרב שיהיה עכ"ל :
 כתב ביד סי' כה' כשם בעל העיטור ומהתק
 אותה הלחולית המטוכה סקורין מכני
 לאור עם אמה מכני מציא ומשליכו לפי שאינו
 ראוי לאשירה אותו שהוא מקום קניב לבני
 מציא וקורין אותו כנתא וכו' וכו' וכו' וכו'
 אסור להכל ומותר לגלי ע"ל :
 וקשה לי באינה הלחולית אחרת אם בהלחולית

סקורין בטחא שונא בו הרעי והלא לרוב
 הדיעות אין חיובין לכקר אותה ומתירין כלל
 ניקור מן הבלחיים שסוכרים שזריכים
 לכקר אותם ואם איתא שהם סוכרי כמו שפי'
 בעל העיטור שמתכין אותו ומשליכו עם אעם
 מכני מציא אס כן למה מנדיכין לכקר והלא
 חותכין אותו ומשליכו ויעוד מה שאין ומחתך
 אותו הלחולית וכו' עם אמה מכני ועיי' ומשליכו
 קשה ענה עם אמה מכני מציא והלא הוא עגנו
 כקרא בני מציא כמו שאמר הגאונים שיש
 המציא הוא המציא שמוכא בו הרעי ויעוד
 והלא באותו ריש מציא שונא בו הרעי אינם
 דבוק בו הכני מציא שהיא הדקין כי אס בני
 מציא המוכחים בהדרא כמו פ' כפולה אלא ע"ל
 כרחק אינו אלא אותו הלחולית היינו הלחולית
 הגדול שהוא סוף מן הדקין כי הדקין מתחילין
 מן הקיבה והול'ין בצינול הכנת' עד הלחולית
 הגדול המטוכה ומחוררין באמצעות הלחולית
 וקורין המטוכות משום שכל הרעי שיש בדקין
 הולכין עם ושם מתקשה הרעי ומאותו
 הלחולית דהיינו כד הכני מתחילין בטחא
 המוכחים בהדרא באמצע כמו פ' כפולה אבל
 מ"ת קשה למה משליכו עם אמה מכני מציא
 והלא אותן הכני מציא אינן אסורין כי אין שם
 שום חלב כי דיוקא ריש מציא באמתא אמרו
 חכמים שזריכים לכקר משום שחלב המכסה
 הקרב דבוק שם כמו שפירשתי אבל שאר הדקין
 אינם אסורי א"כ למה משליכו אותם דמיואוס
 הוא שכל הרעי שיש בדקין הולכים שם וכאשפין
 ושם מתקשה הרעי לכן משליכו אותם :
 ומה שאמר ה"ד סי' כה' כשם בעל העיטור והוא
 אסור לכשל ומותר לגלי מפר' קית ווסף הטעם
 משום שכן מלאה חוטין דם ע"כ וכמו שפרש
 ר"י כשם ירס"ל דכנתא גופה יש בה דם ב"ד
 במימין מה וזה לשונו כתב רשב"א יש גדולים
 שאשורה לקדירה אשילו בחתיכה ומליקה לפי
 שמלאה חוטין קסחים מלאים דם ועבטין כוהנן
 היתר ואלוין חוטין דם כשאדם בקי כהם

מותחן וכפסלין היטה עד שלא יסאר אחת מהן
 ע"כ י וקשה לי מאיזה טעם הוא אסור לנשל
 ומותר לנלו אה כשכיל שהוא אסור משום דם
 כמו שמפרט הבית יוסף א"כ מאי שכתב מהותא
 גופה שהיא מלאה חוטין דם כמו שכתב הרשב"א
 אפי' הכי נוהגין בו היתר אך שנרובין להדיחם
 ולהמליחם היטב עד שלא יסאר אחת מדכו *
 ועותרין לקדירה * הכי כמו לחתכו החוטין
 שיש בו ולהדיחן ולהמליחן * ומאי שכתב כמו
 משאר כשר שהוא כולו דם אפי' הכי אה הודח
 וזמלח מותר הכי כמו : ועוד והלא אמרינן
 צ"ד כבימן ס"ה וכן כבימן ע"ה וזה לשונו אין
 מחויקין דם בכני מעים כגון כבדס וכקיכה
 וכדקין המסוככים סביב הככתא וכחלחולית
 וכו' ואם הוא אסור כשכיל שהוא כונצ בחלב
 אם כן מאי שכתב לנלוי מותר והלא חלב מפגיפג
 כדאמרינן גבי נדי שגלאו בחלבנו אפילו מריש
 אונו לא תוכל דחלב מפגיפג * ועוד
 קשה לי כאן פירוש בצל העיטור שחלחולית
 אסור לנשל ומותר לנלוי ולקמן פירש ברך וזימן
 ע"ה שמתר לנשל וזה לשונו אין מחויקין דם
 בכני מעי' כגון כבדס וכקיבין וכדקין המסוככין
 סביב הככתא וכחלחולית לפיכך אם נשלם
 בקדירה כלל מליחה מותר * אבל כשנשן של כני
 מעים יש בו דם לפיכך נריך למלח * וז"פ
 שיש לתרן כאן מיידי בחלחולית הגדול המסוככ'
 שקורין מנע' אלסור שהוא אסור לנשל והתם
 מיידי בחלחולית שקורין טבחיא היונא בו הרעי
 והוא מותר לנשל * וכן אכן נוהגין * אבל מע'
 בחלחולית המסוככפת מאי טעם שהוא אסור
 לנשל ומותר לנלוי :

נוהגין בחן היתר ואותן חוטין כסאדם נקף
 בהם מותחן וכפסלין היטב עד שלא יסאר אחד
 מהם ע"כ וכן צויתו לכשים המנקרין הככתא
 שנרובין למתכן לפותן הנודין איצט שאי אפשר
 למתקן כל אותן החוטין הקטנים מע' החוטין
 הגדולים שיש באמצע הככתא מאותם החוטין
 הגדולים מתחלקין לחוטין הקטנים ואם כן
 כשמותכין החוטין הגדולים או הדם מן החוטין
 הקטנים יוצאין דרך אותן חוטין : יש אומרים
 כיון שאין מחויקין דם בכני מעיים אין מולחין
 אותם עכ שאר הכשר כיון דלא טרידי לפלוס
 בלעי ור"י התירו : וכתב הרשב"א כשזולחין
 החלחולית אין מולחין אותה בנד פכמי מעבל
 המאכל אלא כנד החיבון ששם שומן דכונן
 שמחויקין שם דם :

ביצי זכר כל ומן שלא היה לו שלשים יום *
 ומותרין במליחה בלא קליפה אפילו
 לקדירה אפילו אם יש בהן כמו חוטין אדומים *
 ואם היה לו שלשים יום רואין אם יש בהם כענ'
 חוטין אדומים אסורים לקדירה בלא קליפה *
 אבל לנלוי ומותרין ונריך להסיר סבי קליפות וזו
 הקדומים אסורים משום דם *
 והכחל קולף ממכה קרו' הלכן הצב וקורעג
 סתי וערב וטחו ככותל ואם קרעג
 היסב אין נריך לטווח ככותל ומותר לכתמילס
 להתכו בכסין של כשר וליתכס בכלי של כשר
 אחר קריעה וטיחה * ואם בשלו בקדירה לנדו
 מנריך קריעה וטיחה וסתהא הקדירה עיוחדת
 לו : כ"ז מה שכוהגין לקלוף ממכה קרוס העב
 והלכן איכז אסור אותו קרוס לא משום שכונצ'
 בכחלה והוא אסו' משום כשר בחלב ואין לאסור
 אותו קרוס אלא כמו שיצער הכחל שאם לא
 תאמר כן הויאך אכן אוכלין החוה והלא הקרוס
 הוה קולף על כל פני הכסלים עד החוה ולפי
 זה היה הקרוס חוה הצב כשירה כשר נהו'ך
 פיצ"ק לפי ששם אין שייך לומר כשר בחלב אבל
 אכן כוכגין בו איסור גזירה אטו של פרה :

הוא לך דיכוי הניקור של כל אכר ואכר כמדר זה
 אחר זס :

ובכנתא גופה יש כס דם * וכתב הרשב"א
 יש גדולים שאסרוה לקדירה אפי'
 בחתיכה ומליחה לפי שמלאי' חוטין דם ועכשיו

הליכות ניקור

הכשר האומצתו בשני נדדיו בין מלמעלה ובין מלמטה: אבל חתיכות כשר השלישי התחתון שקויון טעמיו או בלשון אשכנז ל' דעק איכז נריך ליקלוק' אלא כנר אחת' ולמעלה כדעק' כנר הקל'ן יש שם עור לכן וקורין אותו טריפה לזילך ודכונ כחתיכות התחתון שקורין דעק' כנר אחד וכנר השני דהיינו הקרום הלכן דכונה בקל'ן ונריך להסיר אותו הקרום אף על פי שמראהו מראה כסף אפילו הכי טריפה לפי שהוא עוורת בין הידכים והקרומי' משוכים לכאן ולכאן לכן כוהגין להסיר אותו וכשכלים השלשה חתיכות דהיינו כלפי חוט השדרה יש שם חלב הוותכים שאמר שמואל' האי תרבא דתותי מתני' אסור' ושיביר רחב של זה החלב כשור הגדול כמו טפח ומוכח באומצת בין אלז' הנ' חתיכות ובין כשר שקורין קושל'ן' או חוט השדרה' וכאן בקף קראקא קורין דעק' גראט' וזה החלב מתפשט בין אלז' הנ' חתיכות' וכחתיכות' שקורין דעק' גראט' או קושל'ן' וזהו פרוקי מפרקי כמו שפירשתי למעלה: ורב אלפס זל כתב חלב שתחת הכשר' (וכתי' יוסף גורם חלב שתחת השומן) כראש הכסלים הוא חוורא דתותי מתני' וקרום מפרוד בין זה החוורא ובין השומן שתחת זה החוורא' ועליון אסור ותחתון עותר: וכתב בית יוסף מה שכתב הר"ף בחינורא דתותי מתני' כראש דהיינו חלב למטס אחר צמר הצלעות אבל החוט השדרה בין אותו כשר ובין פני הכשר הממוכס לעור יש כאן שומן והוא קלף כבסין כמו שהחלב קלף והוא שכתב שהחלב שתחת הכשר שכראש הכסלים שכרו זה כראש הכסלים הוא' ומה שכתב שתחת זה החוורא יש שומן היינו פני הכשר שהם כמין שומן ויש כפי אדם שאיכס כוהרים בו' ואחרים מכקרים אותו ככבש ולא מהשור ואין טעם בדבריהם ולא רוח נמעשיהם שאין לחלק בין כבש לשור: ושמצתי נשם הרב מהר"ר יוסף טאטנצ'ן כ"ו שזה החלב שהיו כוהגין בו היתר כפי הרג'ן עד שבא הרב הגדול מהר"ר יצחק

שקורין בלשון אשכנז דהיו אסור' מיס' עי' אים לכן נריך להסיר אותו בין כשהל' ובין כהיך פעל'ק:

ותחת החלב או תחת ההיך פעל'ק יש שם חתיכות כשר אדום וזכרו ורחמו כמו בחלב או ההיך פעל'ק וקורין אותו בלשון אשכנז ברעב'ל ונריך לקלוק' לזיעלה כראש כמו שני אומצות וזהו במקום שמראהו לכן שם כוננו החלב וכן כוהרים ישום שם כוננת חלב' וזאתה חתיכת האדום שקורין ברעב'ל יש שם גידין כל שם אפורים משום חלב כי הגידין האילוני הם באים מחלב הכליות והם שלשה גידין ונחשבין כאחד מפני שבאין מגיד אחד ומתחלקין לשלש' והם כראים ואינם שלל ראיתי משום כעלוי המכקרים שחכש' אחד לו הגידין לכל אסור כהגתי להביר אותם וכל שיש לחמות בהן:

והדיבור את הכסלים יסיר הקרום הפב' הלכן וגם הקרו' הדק שתח' הקרום כיצ' כמו שפירשתי למעלה אלא שלמעלה דיבר בזמנו של פנים וכאן מייירי בזמנו של אחרונה ואל'ן חתיכות כשר האדום שאילו הקרומי' דכוקים בה יסיר גס' כן שהוא אסור משום חלב מתכים שהחלב מתכים כתבתי בו וזהו חלב ש'אמר שמואל' האי תרבא דתותי מתני' כמו שפירשתי וזה חתיכת כשר שאמרתי הוא העליון חב' חתיכות כשר המוכחין זה על גב זה' אלא שזה העליון אסור והשנים מותרין וזה העליון הוא היוצא לגד פניו דהיינו לגד חלב הגוף: והגביה החתיכת כשר הדק והעליון האסור משום חלב ותחתיו מוכח עוד שני חתיכות כשר זה על גב זה ואותו חתיכת כשר היוצא באמצע מראהו אדום' ושמצתי שיש עקומות שכוהגין שלל להקלוק' בין אלז' השני חתיכות' כל מפני שסוכרים המס' שהכשר מוכהו' וכאן בקף קראקא כוהגין להקלוק' הכשר השני היוצא באמצע משום שהם דנוקים בחלב המתכים' כשהטעם כחוקי מפרקי ויבדוקו' ונריך להקלוק'

המוטין הם דמוקין בקושליץ ומשכין **צ"ד**
הכבלים כנשר שקורין טעבר או דע"ך וזו הם
המוטין שהוכרתי למעלה בהלכות הכסלים :
ח"ט הסדרה שקורין בלא קושליץ או גראט
וכל אשר בו מעבל עד האליה הכל
קרא קושליץ ותקלוף אותה חתיכה למעלה
מתחילה ועד סוף ומנכיה הקושליץ כגד הכבלי'
כשור ובעבל עד החציו ותחתיתו יש חלב וזו
חלב המתכים כי הם פרוקי מפרקי וכושיפתח
אותו ויהר שלא יפתח בכוין מפני ששם יש
גידין שהוכרתי למעלה האסורים משום חלב
מפני שיוקין מכלב המתכים לא נריך לפתוח
באנ"כ ולהפירו בנחת שלא יפרק המוטין ונריך
לחטט אחר אילו המוטין עד קניהן : **אכל**
בכבשים ובעזי נריך לפתוח עד החוט השדרה
מעבי שהם מרקדים והם פרוקי מפרקי ויתר
מן הכהמות שבמות ותקלוף קושליץ ומתחתיו
ברוח כל הכשר עד הלונן כסף ותגרור הלנן
כסף היסב יפה ונקי מעל חלב ולמעלה במקום
שכלה הקושליץ הוא העצם שקורין הכק"א ואנ"כ
ההכק"א כמא חתיכות בשר אחרת קטנה על
הלנן כסף שיש בקושליץ ותחתוך אותו חתיכת
בשר והלונן כסף קצת עמו כנוגע בו מעבל
וזה חתיכות בשר שאנו כוכנין לחתוך היינו
בכהמות דקות מפני שנריכין לחתוך הכל **אכל**
בשר ואחר כך תגרור החלב שתחת הקושליץ
וכה ונקי עד שתגיע לשומן שקורין **צ"ה**
ונריך להסיר המוט השדרה כי הוא אסור משום
שווכב מן חלב הכליות ומן גיד הכשה לפי שזן
החוט השדרה מתחיל הגיד הכשה כאשר אבאר
כע"ה ונס העצם שחוט השדרה עומק צם
נריך לכקר יפה ונקי ונתוך הקושליץ כמאין
ה'גידין ג'גידין העליונים אסורים משום חלב
ושכים התחתונים אסורים משום דם והסימן
מן הגידין הממשה שהם מוכחין כל אהת ואהת
כגד החוליות אשר בחוט השדרה :

להאון זל וחלק עליהם ואסרו להם : וראיתי
כמי כוה"ן שמקריין חלב זה אך איכס מקריין
לא עד חצי רחבו ואפשר שטעמו משום דליכא
למיעור ביה דכמה בחייה פרוקי מפרקי אלא
עד חציו ואכי כוה"ג לכקרו כולו וכן ככזן לעשות
מאחר שאין אכזו וידעין כירור הדבר מאן פלב
לן לאסור ולהתיר חציו עכ"ל : ושאלתי את
שי הגאון עה"ר עשה איברלם היאך אכזו נריכין
לכהו ואמר לי מאחר שהמכה היה כבר
מקדמונים כאן כק"ן קראקא שאין מקריין
אלא עד חציו כמו כמי כוה"ן לכזן א"ל ושה
את המכה ע"כ ושמעתי הטעם מן א"ת יבחק
יעקב זל שלמד ההילכות ניקור מן הגאון מה"ר
אליעזר מורקספורט זל כשהיה דירתו בבאן
ק"ן קראקא ואמר לי עשמו הטעם מפני
שהכהמות הדקין מרקדין יותר מן הכמות לכזן
בכהמה דקה נריכין לפתוח עד החוט השדרה
אכל בהמות נסות שאינן מרקדים כל יד לכזן
אינן נריכין לפתוח אלא עד חציו ולקמן אבאר
בע"ה : כתב הראש לפי שאין הכל בקיאיין
באיוה מקו הכהמה מתפרקת בחייה נתן הרמ"ם
זל סימן לדבר וכתב כל מקום שתמא בו חלב
תחת הכשר והכשר מקיפו מכל סביביו ולא
זראה עד שיקרע הכשר הרי זה מותר : וכתב
דכונו יעקב נ"ד כסימן ס"ל איוה חלב : שהוא
תותב קרו ונקלף פירוש שהוא פרוש על הקרום
בעינין ששכקלף הקרום כקלף עמו וכו' וכבר
פירשתי לעיל בהלכות קיבה : ועוד סימן אשר
בין שומן לחלב השומן הוא שקורין בלשון אשכנז
צ"ז והחלב הוא שקורין בלשון אשכנז מירב
ו זה כשמתמשש בין האכזבות הוא כיוצא וזה
חלב ועוד כל מה שתגרור עם הככין וכו' חלב
אכל השומן איכה גוררת כי השומן הוא **צ"ח**
וכן תעשה קח סכין ונדרור יפה יפה עד שתגיע
לשומן ונגורר עד שתראה מראה כסף וכאותו
מקום יש שם חוטין האסורים משום חלב
וכשהכשר חס תוכל למסוך את כל המוטין עד
קנותם אכל כנוכן נריך לפשט אמהים ואתן

הלכות ניקור

הלקח ומראהו כעראש כסף שקורין וילכד ווייט
 כמו שפירשתי דהא מראה הכסף אינו לא בנד
 אחד ואפילו באותו נד אינו חלק אלא עד חנו
 וננד השכי אין שום מראה הכסף לכן כל כמו
 שפירשתי שהוא כתיב סימן איזה חתיכת לכוויל
 ואחר שכתבתי ויהי עגלתי בבית יוסף וזה לשונו
 ויהי שאמר אינו ראוי כי אם לנלי כת' ר' יוחס
 שעתתי מפני שפניו חלקים ואין המלח ככסף
 בתוכו כל כך ולפונך לא כהנו לבשל בקדרה
 ולא דיוק לן כהוי כמה חתיכות חלקים אמר
 וכדברי רז"ל לא מניחו סמך לאסרו וכו' ומה
 שאמר שאינו ראוי אלא לנלי לא משום איסורא
 קאמר' דאם כן הוה ליה למומר שאסור
 לבשל אלא שכשר זה אין בו טעם כשהוא מבושל
 וכל עיקר טעמו אינו אלא בנלי ותרע שהרי
 הוא בא ליתן סימן על איזה כשר הוא אומר
 ומאחר שלא טעמו כשם מקום שכשר זה אסור
 לבשלו היחך היה כותב בו סימן שהוא בעלם
 הילכך ודאי אין לך מכהג בטעמת ויתר מאותו
 מכהג שכתב ר' יוחס' וכן כתב בשבילי הלקח
 שעותר לבשלו בקדר' לכתחילה וכן אכן כוהנין
 וכך אכן מקובלין מאבותינו ורבותינו הראשונים
 שכנרפת עב"ל בית יוסף: פסקו התוספות
 וכך האשירו לא לסמוך איכוש כפלי עליו כשרא
 היינו לאחר כיתום עיר קודם שכנעטן הכשר
 אבל לאחר שכנעטן אין לחוש דכתוב וישמו
 החלבים על החוות: וכתב בית יוסף כשם
 הרן דכראה מפירוט רש"י דאפילו דיעבד כאשר
 הכשר כשכונב בחלב חס: ומיהו אמר דבקיפס
 סני' והרמב"ם כת' שכל לו איכוש לא לכתחילה
 כראה שהוא מפרש הטעם שאם ישכח מלשפוף
 היטב אבל דיעבד כשיטפן סני' ליה עב"ל:
 והשילט לין הוא חתיכת כשר הדומה
 לניכה שקורין כלשון אשכנז
 שילט או טרשט וזה הנש' דנוק למעלה כקופלין
 אלא שהעב"ם שקורין הכ"א מוכח בין זה הכשר
 שילטלין ובין הקופלין ותקלף השילטלין
 למע' ולמעלה והגיד אשר למעלה בתוך השילט
 הוא

הקופלין על בני כולה עד הלובן כסף שקורין
 וילכד ווייט' ואלו מראה כסף כריך לנרוד
 ופה וכה וקני מכל חלב שיש עליו וכתוב
 מונחין ה' גידין ג' העלונים אסורים עמוס חלב
 ושנים התחמוכים אסורים משום דם כי דין
 לכוויל כדון קופלין כי הנשין משניהם דבוקין
 יחד בעוד החתיכות שלימות' והחתיכות כשר
 אשר נרשס לכוויל יקלוק נה כן כל בני כולה
 והגיד אשר בתוכו אסור משום חלב: ומה
 שכתב דייכסו יעקב ביד כתיבין ס"ה ואחר כך
 עשירי כשר החתיכות שקורין לכוויל ואינו
 ראוי אלא לנלי כל שהוא בתן סימן איזה כשר
 שקורין לכוויל וכו' שאינו טובה אלא בנלי אבל
 לבשל אינו טוב כעצם כמו בנלי' אבל אין
 לפרש שדוקא מותר לנלי ואסור לבשל דאם כן
 הוה קשה כמו שהקשתי לעיל גבי חולמולית
 היימוכתי' עמה כפסך אם הוא אסור משום
 דם: מ"ו ס"ה משאר כשר שנס כולה דם ואפי'
 הכי אם הודם וכמלח מותר לבשל' ומה בשביל
 שהוא אסור משום חלב שהוא מוכח בעוד חלב
 הכלות אם כן הוה קשה והלא חלב מפעפע
 ואע"פ מותר לנלי' ועוד מ"ו בכך אם היא
 מוכתת בחלב והלא אין כוננת בחלב כי הקדוש
 מבטיח בין חלב לכשרא כדגדרי' במכתת חולין
 צדקת הכל שחטין אחר אמיר עשמה דרכ
 כשא לא ליבחה איכוש ככלי עליו כשרא דדאיכ
 תכא וכלי כשרא ומקשה אם אי הכי כו' תרנו
 כתי דאיכא תכא וכלי כשרא ומתין קרא
 מכסיק מתתאיו וכו' ופיהש רש"י לא ליסמוך
 איכוש ככלי כל החלבים שהלכ הכלות דנוק
 ס"ה לא יחא כופה אותה על בני כנה אחד
 שהחלב על הכשר עתהם וזכ על הכשר'
 כי תרשס כמי פירש רש"י כמו שכן מוכחין על
 הרן יסוד' כשר הליכוויל ללצה והחלב למעלה
 כא בלתי כפלי גובה מחלב הדנוק בהן עב"ל
 רש"י: אם כן השגיח אף על פי שהוא מוכתת
 בתוך החלב אינו אסור משום חלב כי הקדוש
 מבטיח כו' ומה אין לפרש משום שהוא

הוא אסור משום דם ; ועל השלטלין מוכח
 כשר קטן שקורין אותו חתיבת נביכה וכלשון
 אשכנז קורין אותו כעלמטריל ונריך אותו
 חתיבת כשר קטן לקלוף כגד העליון משום
 שעליו הולך גיד הגשה עד חתיבת כשר שקורין
 קל'ין לכן נריך לקלוף כגד העליון וכנ' התמטין
 הוא ערסא כסף ונריך לנרוד אותו יפס וכקי'
 ואכל השילטלין מוכח כשר שקורין כאן בקף
 קראקא קל'ין וכלשון אשכנז קורין אותו מלאקין
 לפי שכגד אחד הוא רחב וכגד השני הוא חד
 כזה ובאמצעי זה הוה הכשר יש גם גיד
 והוכך עב פני כולה והוא אסור משום גיד הגשה
 כמו שפירשתי למעלה שגיד הגשה הולך על
 השלט והולך לקל'ין וכשהחתיבות מהוכרים
 דהיינו השלט והקל'ין וחתיבת האליה יש
 שם הלב כיחיה' ונריך לנרוד אותו יפס וכקי'
 וכן ככל מקום שיש ריוח בין הדביקי' צריך לנקר
 אותו חלב :

חתיבת האליה תקלף על פני בולה ובאותו
חתיב' יש שם ה' גידין ג' הצלוחות
 אסורים משום חלב דהיינו משום גיד הגשה וכ'
 של מטה כגד השלט אסורים משום דם ואינו
 כוהנין לחתוך כל הגידין הכראים בלאותו מקום
 משום הדואה והן האליה עד העצם שקורין
 הכקא שם מוכח הלכונו'ל הטרוי' ומתחיל תחת
 העצם סוף חוט הסדר' וככסם עד תוך האליה
 והלכונו'ל אסור משום שמוכח בתוך תרבא
 דקליבותא כי שם תרבא דקליבותא כדגרוס'
 במסכת הולין כפ'ק גיד הכסם אצל רב יודא
 אמר שמואל האי תרבא דקליבותא אסור' ועבד
 ברת וזה חלב שעל הכסלים : ופי' רש' תרבא
 דקליבותא עבס קטן הוא ומוכח על עבס
 שקורין הכקא ומהוכר לחוליות האלי' מלמעלה
 ועליו יש חלב תחת ראש האותן שקורין לכונו'ל'
 קשה לי על רש' ש' ירש ומהוכר לחוליות האליה
 משמע דהאי תרבא דקליבותא הוא חלב
 האליה ומתוך הנמרא משמע שהוא חלב שעל
 הכסלים כמו שאמר שמואל וזה חלב שעל הכסלי'

וכל לפי שחלב הכליות וחלב האליה דביקוס
 זה כזה ועל שם שיוכסו זה מזה קרו ליה חלב
 שעל הכסלים ולעולם האי תרבא דקליבותא
 היא חלב האליה וכן כתב בית יוסף בשם הר"ן
 שמה שאמרו וזהו חלב שעל הכסלי' לכו' לעימרא
 שיהיה זה עיקר חלב שעל הכסלים אלא לומר
 שאף זה מהלב הכסלים עכ"ל ומה שפירש רש"י
 עבס קטן ומוכח על עבס שקורין הכקא כראש
 לי שהוא אותו עבס כשעבדוין הקוסל'ין עץ
 הנלעות קטנות ומתכין אותו עבס לכסים
 המהכר הירכים' וכשאר הכקא דכוקא
 נקוסל'ין והמני השני מן העבס כשאר רכוקס
 נלעות קטנות אותו עבס הכשאר נלעות
 קטנות הוא עבס קליבותא ועליו יש חלב
 והוא מוכח באמצע דהיינו בין חלב הכסלים
 ובין חלב האליה ולפי שיוכח משניה' אותו חלב
 שעליו לכך כקרא חלב האליה או חלב הכסלי' ג'
 והרמבם כתב חלב שכעיקרי הירכות מדפנים
 מייכים עליו כרת והוא חלב שעל הכסלים .

ורב אלעם פירש תרבא דקליבותא היכא
 דליומטיין אטמחא (ופי' בית יוסף אותו עבס
 העמך האטמות עכ"ל ופי' שהוא אותו עבס
 שמפירדים מן העבס הכקא כמו שפירשתי) והו'
 חלב שעל הכסלים ולתוכך כקרא מי שגלגלי'
 אחת נכז' מן חבירתה כסול' דתנן הכסול'
 והשהול' כתב המידכו וזה לשונו כתב בפפר
 וראים במוך לוכז' יש שומן הגליה ועליה יש חלב
 דקליבותא שפירשתי למעלה שהייב ברת ואותו
 חלב ושומן האליה דביקוס זה כזה ואין כיחיה'
 אלא גיד אחד ולכן כעין קרום ומראהו כמראש
 שומן ומה שעל אותו הגיד שהוא כעין קרום
 לכן אסור כבתי' ומה שתתנו' מותר מטעם
 חלב שהכשר מופהו ונריך לנרוד אותו גיד יפס
 וכשכיל שהוא לכן מועין בו כפי אדם ואיכף
 יורעין להפריש בין חלב לשומן' וראיתי כמה
 כפי אדם עסקרי הכשר כשליו' בו לכן נתתי לכ'
 להזהר ולהכדיל כק טמא לטהור עכ"ל .

כתב רבינו נחמיה בפרשת ויקרא חלבו האליה
 תמימה

הלכות ניקור

תמימה י' חלב כלשון הקוד' הוא השומן הכפירה
 בין הכשר הוא כקלף ממנו כי השומן המתערב
 עם הכשר ואינו כפירה מעכו והוא יקרא שומן
 כצמון שבתוב וישמן וישוקן שמנת עבית' וכמו
 חלב ודשן שנתב כפשי' וכן אמרו רז"ל על
 השומן הזה שהוא כפירה חץ הכשר כפרק אלו
 טריפות תיתב קרום וקלף וקראו צמם זה על
 שם שהוא לביס ששכר עתלכס בו כשעילה והוא
 קרום והוא צמם להקלף י' הא למדת שאין סכיה'
 שיש לה כצמם ולא בטוב' לא בשמם שהשומן
 הכשר והקלף ען הכשר כקרא חלב י' ושאינו
 כפירה ומתערב עם הכשר כקרא שומן י'

ולא בטוב' כי השומן הכפירה קר ולא ויש לו
 גבית ויביי קשה להתבטל באיכותא' וסמית
 וסמיתן המזכיר בכשר הוא חס ולא י' ומתה
 יש לשאל כיון שהשומן הכפירה כקרא חלב
 כלשון הקודש איך יאמר הכתיב חלבו האליות
 תמימה כי בודאי אין באליות כלל חלבו כי כלה
 שומן המזכיר שם ואינו כפירה מעכה ואם באמר
 כי כיוצא חלבו האליות שזכור מה שאמר כל חלב
 רכל הם לא תאכלו כי בודאי אם השומן כקרא
 חלב יש לנו לזכור כל השומן שנתבמות ואין
 לשאל כי אם הכשר האדום לכדו' ולפיכך יש
 לברר חלבו האליות תמימה שאין הבונס בו על
 הסומן אלא על החלב י' ואם תאמר מה חלב יש
 באליות כך פירוש הכתיב חלבו האליות חלבו עם
 האליות לומר שיקרוב מעכו חלבו באליות תמימה
 והבונס כי כאשר יסיר האליות תמימה עם הענה
 יושר בזה חלב רב שהוא מחוב' בה כד הפסוקי
 וכן פירש הגאון רבינו שם צדקה ז"ל כי פירו' חלבו
 האליות באילו אמר חלבו והאליות כענין שבתוב
 אדם שתאבס ששיעורו נסת' וחבוס' וכן לעולם
 לעכסה שיצירו ולמחזה י' כי אין הצולה
 מחמה י' וכן אין לומר כי אדם הוא שת הוא
 אבוס וכן בבאן אין לומר כי האליות הוא החלב
 עכ"ל י' אם כן שזעבו שהשומן אינו כפירה אבל
 החלב כפירה לכן כריך להביר החלב יטה ונקי
 ען הגיה הלגן הדומה לשומן י' שהוא הקרום

ועכוס כרת וכאן אמר שהחלב האליות מותר י'
 וז"ל לפי פירוש רבינו כחיי אתי שפיר שפירש
 האליות הוא שומן האליות ופירשו חלבו האליות
 כאלו אמר חלבו האליות וכו' אבל מע' קשה מאי
 שאמר רבי' יעקב חלב האליות הוה ליה למומר
 שומן האליות' לכן יש לפרש כמו שפירש הרמב"ם
 וזה לשונו האליות מותרת באכילה לא כקראים
 חלב לא לענין קרנן בלבד כמו שנקראו חלבים
 כליות ויותרת הכד לענין קרנן כמו שאתם
 אומר חלב הארץ' וחלב כליות מיטה שהם
 טובים ולכן באמר בתרומת מעשר בהרועם
 את חלבו ממנו עכ"ל בית יוסף' ובתב עוד
 כתב מהר"ן בן חביב ז"ל חלב האליות מותר ואסור
 שיטעה בזה האיש הקמוני וחסו' שהחלב שכלים
 לכד פכים מותר וחמאכא ליכלן מהאי דעתא
 כי אין הבונס אלא על האליות ענמה והוכרך
 לומר כן לפי שהוא קריבה על גבי המזבח ווס
 מבואר בדברי הר"ף כפר' ג"ה ובדברי הרמב"ם י'

ואמריבן בסוף פ"כ הכשר חלב האליות איקרי
 חלב שתמא לא איקרי עכ"ל י' ותחת חתיכות
 האליות יש סימן אווה בהמה טהורה כדנרסיבן
 במסכת הולין כפ' אלו טריפות רב חסדא הוה
 מהלך במדבר ומנא כהו' ספיה גמוס ופרסותיה
 חמוכות פירש רש"י גמוס חתוך ולשון המסכה
 הוא גומחתו עם הסופי' כדוק בכשרה אם
 מהלך שתי ועבר בידוע שהוא טהורה י' ואם לאו
 בידוע שהוא טמאה וכו' והיכא כדוק אמר רבי

וליתמא רב חסדא בכפי הצוקן י פירש רש"י
 תחת ענב האליה שקורין הפקא יש גשר
 כשקורעין אותו קרע שתי ויש שכרע ערב
 כרזה לי כשהנהמה ממוכרת יחד והיינו
 כשמוכח חתיכות האליה על השילטל'ין באתו
 מקום יש שתי וערב'י כ"ז בס' סה' ואמר כך
 נוטל הענב האמצעי שפוסק הזכרות מקניתי
 ונוקר החלב ומיני החוטין ממנו וחותך בסכין
 גדול הקנה השכי שהוא סמוך לענב של זוק
 שפסק ממנו וכמנא אותו ענב אמצעי מחותך
 משכי גדדין ואף אותו ענב שהוא סמוך חותך
 בסכין גדול אותו המקום הסמוך לענב זה
 שהזכרנו ומפשט אחר חוטין קשכים וחתיכות
 קטנו של חלב ששם ע"כ והיינו אותו ענב הרחב
 הדנוק בחתיכות האליה ונריך לכקר יפה וקיי
 מכל חלב ומבשר שעליו :

וגומרל הסכין וחותך כאליה ועוניא מוכס
 חוט שמתחלק לשכים ומושיך החוט
 מעיקר הליה עד קנותיו מאותן פכים המכישין
 על ירכי הנהמה' ואלכ' נוטל הסכין וגורר
 מאותן פכים גופן מועדים שקורין בערבי נק"ך
 מן העצמות וגורר יפה עד שיסתוה מקום גיהו'
 החומרים עם השפלות שעליהם ולא יסתויר
 לכל פכי האליה לא כשר ולא שמוכית אלא
 גודרין יפה כ"ז מה שאמר ועוניא ממכה חוט
 המתחלק לשכים שהוא אסור משום חלב לפי
 שבא מן חוט השדרה וכשם שחוט השדרה
 טריפע משום שיוכך מן חלב הכליות הכי כמי
 האליה נריך לכקר כי מן חוט השדר' יוכק הליה
 כאשר אבאר לקמן בע"ה בהלכות גיד הכשה' .
 ונוטל הסכין וחותך כאליה וכו' כתב בית יוסף
 הטעם משום דאמרינן דחוטין שבעוקן אכורין
 היינו חוטי הנוב והם אסורים עכ"י שיוכקיס
 מחלב הכליות כמו שפירשתי לגיל' ומטעם זה
 כתב שנוטל הסכין וגורר מאותן הפכים ג
 גופן חומרים והם מקומות גבוהים קנת עד
 שיסתוה אותן מקומות עם מקומות השפלו' ולא
 יסתויר לכל פכי האליה לא כשר ולא שמוכית

ומה שאמר וחותך הזכרות והככות ומשליכני'
 והכשר שנדרדים מכקרו יפה יפה מכל מיני
 חוטין וחלב שבוימן אותו חנות שקורין יכדולא
 אפשר דלאו משום איסור קאמר לא מפכי שאינו
 ראוי לאבילה אלא מדכתב במר הכי והכשר
 שנדרדין מכקרו יפה יפה מכל מיני חוטין וחלב
 שבו מטעם דמשום ששם שהם יוכקיס מחלב
 הסמוך להם או שקשורים הם מערשי חלב קא
 אסר להו עכ"ל' . ומטעם זה כוהנין לחתך מן
 היר אותו מראה כסף' . המוכח במקום אבל
 הזכרות והככות' וכל זה שאלה ה"ד ומן אותו
 חנותא שקורין יכדולא' ובבית יוסף כתב איכז
 יודע מהו חנותא או יכדולה :

צעדך בראטי'ן והו אותה חתיכה בדוקס
 בחתיכות האליה וקורין צעך בראטי'ן
 על שם שקצה הוא לפי שהנהמה שוכבת עליו'
 וגם יש בו מראה כסף שהוא גם כן קשה'
 ונריך להקליף על פני כולה עד לזנב הכסף'
 ולזנב הכסף נריך לכקר יפה וכקיי מחלב שבו
 וכצעך בראטי'ן יש ג' גידין האסורים משום גיד
 הכשה' כ' עומדים אבל המראה כסף לפעמים
 מתחלקים לשכי גידין ולפעמים לשלשה ואותו
 השלישי הוא גיד קצר ועומד גם כן אבל המראה
 כסף : ועל אילו השכים נריך לחטט אחריהם
 כי אסורים משיש שומן גיד הכשה וכן הגיד
 הקצר השלישי ומפני שזה הגיד הקצ' בא מן אלן
 שנים לא כחשב במינן כל גידין כי אם אלן
 השכים ותחת אלן הגידין המוכחים אבל הכ"עך
 בראטי'ן יש עוד שני גידין ואסורים משום דם
 והם באים מגיד החיזון ולכן אין בדיכין לחטט
 אחריהם' . והגיד השלישי האבור משום חלב
 גיד הכשה הוא מוכח למטט מלן הגידין וקורין
 אותו בלשון אשכנז כ"ך ארר וזה הגיד לא תוכל
 למנא אלא כקושי כי מראהו לכן מוכח במקום
 לכן בתוך חוט לכן הקשה ההולך לתוך הכשר
 הלכן ומראיותו מן זה הכשר הלכן כמו חתיכות
 פגול שקורין קייל'כטיג כרעטי'ל וכריך לחטט
 אחר הגיד שקורין צעך א"ר משיש שהוא אסור

חלכות ניקור

רב יודא אמר שאול סבי גידין חן וכו' ופריך
 במרא אהא דקאמר הפכמי סמוך לעגס
 והתביא פכמי סמוך לכשר אמר רב אחא אמר
 רב כהנא אקלודי מקלודי ונהדר פריך אמאי
 דקאמר חינון סמוך לכשר וכתביא חינון סמוך
 לעגס אמר רב יודא היבא דפרעי טכמי ופירש
 רש' והתביא אפכמי קרי מוכלע בכשר *

אקלודי מקלודי אותו גיד הארוך חוזר וככנס
 בכשר והתם קרי ליה סמוך לעגס דמשמע גלוי
 הוא ואיכו מוכלע בכשר : אמר רב יודא היבא
 דפרעי טכמי הוי גלוייה בעקום ומתך הירך
 כשנחתבת וכפרשתתן האליה הוי ראש אותו
 גיד מחובר לכוקא של קוליות כך שמעתי עב"ל
 רש' וכתבו התוספות שכי גידין חן כאן פירש
 בקוטטר דקרו ליה פכמי משום דמוכלע הרבא
 עד סמוך לעגס : וחינון משום דסמוך לכשר
 ואיכו מוכלע כל כך וכריש פירקין פירש בעביין
 אחר עב"ל : א"כ לפי פירושו הוא קשה רש' על
 רש' וכתב בית יובב דבף כל כש הרש"ל
 אקלודי מקלודי לאו לעומר דוה שמקלוד בכשר
 טסוא אסור מדאורייתא דתא אמר שמואל לא
 אסרה תורה אלא שעל הכף אלא הכא משום
 דקא קרא ליה שמואל לגיד האסור פכמי סמוך
 לעגס קא מקשה ליה לומר דאין זה הפכמי
 שכאשר מה שעל הכף ממנו אלא הסמוך לכשר
 דהיבא הוא דקרי ליה תנא דריתא פכמי
 דלאא הסמוך לכשר הוא שאסרה תורה מה שיש
 ממנו על הכף ומהדר ליה דמשום דאקלוד בהו
 קרי ליה לפכמי סמוך לעגס פכמי סמוך
 לכשר ומתוך דבריו כתיישב לי מה שכתבו התו'
 כאן פירוש בקוטטרם דקרי ליה פכמי משום
 דמוכלע הרבא וכו' וכריש פירקין פירש בעביין
 אחר : וכריש פירקין קאי אמאי דאמר רב יודא
 אמר שאול הפכמי חייבין עליו וכיון דעל מה
 שמוכלע ממנו בכשר אין חייבין לא היה אפשר
 לו לפרש דקרי פכמי על סס שמוכלע בכשר :
 ומאלי טעמ' לא הוה אפשר ליה לפרושי דפכמי
 דריתתא כגד פכמי של ירך קאמר דאס גן
 פכמי

עגס גיד הנטה : הניך קדר ונחמס סס שכי
 גידן הארוך משום גיד הנטה והס כראוב
 לעיניו וכו' כשר הניך בראשין וכן הקיולי כטיב
 ברעטל יש סס חלב וכרי לכקר אותו יפה וכפי
 דחיתבת כשר עגולו סקויין קיילוכטיג
 ברעטל תקליף גדיו ולמעלס
 צמדו נסס מוכהין שכי גידין האסוריה משום
 גיד הנטה הרובץ עליו : הגיד הא' אונה לעצלס
 בראשו האחד יוכניד השני מוכס למטה בראשו
 השני כהופו : הרי לך עברשן החתיכו האוכהין
 כלטי חון דהיינו גר שהכמה טובב עליהם
 ואסוריה נס עגס גיד הנטה הרובץ עליהם
 בשו שרשתי מפכי שהגיד הפכמי מוכס כאמצע
 כשר היינו כין כשר סקרוין כ'ך בראשין וכן
 כשר סקרוין כף אורי : וכניד הפכמי מוכס
 אכל עגס הקוליא כדנרסיבין כמס' חולין כ' כ' גיד
 הכסה כדף נא אמר רב יודא אמר שאול שכי
 גידין חן פכמי סמוך לעגס אסור וחייבין עליו
 חייבין סמוך לכשר ואין חייבין עליו ע"כ ופיר'
 רש' זל פכמי סמוך לעגס היא גיד ארוך
 נחתן לארבו של שוכי כשמודעין את הירך ופוטט
 בכל הירך ראש אחד נהוכר בעגס האליה ומשם
 מתפשט לאורך השוכי עד מקו חיבור הקוליות
 ועגס הירך וסס הוא סמוך לעגס וחייבין עליו
 וזו ועל סס שהו כגד פכמי של ירך כד של כלפי
 ירך חנונתה כשהכמה מחוברת קרי ליה
 פכמי : וחינון גיד קנר הכתון לרוחב השוכי
 כסובו מוכלע ככף המוכנת את הק' ליה והוא
 כתון כגד חינון של ירך עב"ל רש' ולטון של
 שוכי כדנרסיבין כ' כ' כהמה האקמה ה' ודא אמר
 גוממו עם השוכי ופירש' סס כלומר התבו כשהם
 לשיפיו וכוטל את הבכוחתן השוכי דמי לגיד
 וכן כ' גיד הנטה פרש' גוממו עם השוכי ההלכ
 הנגוס וכראה על השוכי : כל על השוכי כו'
 חיתבין הגידין עם השוכי הגיד כשהו לכשר :
 וכן הוא במדרשו שפירש בירך החיות שנירך
 לכקין וכו' וכן השוכי שעל הגיד הכס' וכו' והיינו
 חיון הגיד הנטה יוכדף ג' ג' וכו' וכו' אמר

פכיומי דקתכו לחייב עליו הוא למעטוי חיוני
 סל נד מנכוי של הכהמה דאין חייבין פליו ואס
 כן היכי קאמר ציה סמוך לכשר דהכוא אין
 חייבין עליו ולפי פירוש רש"י דפכיומי קרו מפכי
 סיוולכע בכשר דהשתא פכיומי דקתכו לאפקוי
 חיונין שאין מוכלת בכשר דהוא חייבס עליו
 ע"כ • אכל לפי כוונתי שאכי בא לכאר ההלכו
 כיקור כדי שכל יוכל כל אדם ללאוד הילכות
 כיקור • וא"כ שכבר פירש הכית יוסף לא בחתי
 לפרש אוהו גיד הפכיומי • ואיוהו גיד החיוני •
 ומאיוהו מקום מתחילין ולהיכן מתפשטין •
 וכן כוונת רש"י שהוא כתן סימן אוהו פכיומי
 ואיוהו חנון ועד היכן מתפשטים ולפי כוונתו
 באתי לפרש וכל מה שכתבו התוספות כאן פי'
 צקוטרס דקרי ליה פכיומי משום דמוכלע הי"ב
 וכו' והיינו מוכלע בכשר • וכדוש פירקין פירש
 בעינין אחר • והיינו פכיומי הסמוך לעגס •
 ו"ל לכך פירש רש"י פכיומי הסמוך לעגס מעכו
 שהוא כתן סימן אוהו פכיומי • הוא הגיד הסמוך
 לעגס ומתחיל מן האלוה כמו שפירש ומחונר
 בעגס האליה ומשם כתפשט לאורך השופי וכו'
 ומה שפירש ועל שם שהוא נכד פכיומי של ירך
 נד שכלפי ירך חנורתה • ר"ל על שם שהגיד
 הפכיומי מוכח באמצע הירכים הייכו בין חתיכת
 גשר שקורין יד או כ"ף ובין חתיכ' גשר שקורין
 ג"עך דראט"ן • ובחתיכ' יד הוא עוכל נכד פכיומי
 ר"ל בין רגל לרגל • וחתיכת גשר שקורין ג"עך
 דראט"ן הוא מוכח נכד חון הייכו אותו נד
 שהכהמה שוכב עליה וזהו שפירש' כשהכהמה
 מחונרת. מה נכך אס מחונרת או לא לא לפרש
 לפי שמוכח באמצע הירך ולכך פיר' כלפי ירך
 חנורתה מפכי שהגיד מוככת בשכי חתיכות
 גשר דהיינו בחתיכת יד ובחתיכת ג"עך דראט"ן
 המוכחין או ככנר זה והגיד מוכח בין לו הפיגים
 קרו ליה ירך חנורתה ר"ל לאלו שתי חתיכות
 קורין ירך וירך מלשון סיס בא ירך תחת ירכי
 שאין לפרש תחת עגס שהרי הכשר מככת העגס
 אלא תחת גשר העגס • אס כן שמעינן שהכשר

כקרא ירך וכדתנן בפ"ג דהנשה ירך שמתעט'
 בהגיד הכשה אס יש בה צמותו טעם קרו • וי
 אסורה • כינר משצריך אותה ככשר בלעת ופי'
 רש"י ככשר בלעת דואין כלא הורך לפמות והגיד
 גשר וכו' אכל אין לפרש הירך לפמות הוא העגס
 דאס כן היכא משצריך והלא לעגס אין טעם
 כמו שפירש רש"י בעיר גיד הכשה דאין נגידין
 ועצמות טעם • אלא הירך הוא הכשר וכן קורין
 בלשון אשכנזי לנשר הירך דע"ן דר"ך דראט"ן •
 ולכך קורא לגיד פכיומי על שם שמוכח פכיומי
 בין היד ובין ג"עך דראט"ן ממש • באמצע ואכל
 העגס הקוליא המוכח גם באמצע הכשר • ואין
 לומר פכיומי של ירך שכלפי ירך חנורתה שיהא
 הגיד מוכח בין רגל לרגל • וחיונין אותו צס
 שהכהמה שוכב עליה דהיינו כלפי חון זה אינו
 שהרי הגיד מוכח סמוך לעגס הקוליא ועגס
 הקוליא הוא באמצע הירך • וגם אין הלשון
 פכיומי משמע כך אלא על הדבר המוכח באמצע
 ועוד אס איתא דחיונין משא' אותו נד שהכהמה
 שוכב עליה • ושם הוא גיד החיוני זה אינו כי
 אין שם שום גידין כודוע לי וגם לשאר ע'
 מכקריס • ומה שפיר' רש"י על גיד החיוני וכוא
 כתון נכד החיוני של ירך ר"ל על שם שהגיד
 החיוני מוכח על היד נכד חיונין ממש בין הכשר
 ליעור ואין עליו שום גשר • כי אה אותה חתיכה
 גשר ארומ שקורין חתיכת גמיכה וגם זה הכשר
 אינו מכסה את כל הגיד כי אס מעט מן הגיד
 החיוני ומוכח בין רגל לרגל • ומה שפירש רש"י
 וחיונין גיד קנר הכתון לרוחב השופי כסופן
 מוכלע בכף וכו' היינו בכף היא היד וזה הגיד
 הולך בתחתית הכף ואותו הגיד קורין כלא
 היד אדר כמו שאכאר בע"כ • אס כן לפי מס
 שפירשתי לא קשה רש"י על רש"י לפי מה שקשנ
 התוס' דקרי ליה פכיומי משום דמוכלע הרבס
 עד סמוך לעגס • לפי מה שפירשתי והלא גם כן
 לעיל פירש' שהוא סמוך לעגס ומתוח בין היד
 ובין הג"עך דראט"ן והיינו מוכלע בכשר היכה •
 ולפי מה שפירשתי דהכתת הגיד החיוני מוכח
 על

הרבות ניקור

על הנשר בחזק בין רגל לרגל ומובלע בתחתית
 היד כגוד שקורין ה'ים אחר ה'ים אינו מובלע
 כ"כ כי אם ממש נכשר ובהן פירש רש"י כמו
 והתביא דמינון קרוי המוקד לעצם דמשמע גלוי
 הוא ואינו מובלע בכשר ומה שפירש רש"י על
 גיד הינון סמוך לעצם ולעיל פירש על גיד
 הפכיתו שהוא סמוך לרגל י"ל באן מיוויר כמו
 שפירש רש"י הובא הפירש ענינו הוי גלוי במקום
 התך הירך הסמכתת וכפ"ת מן האליה הוי
 ראש אותו גיד מהובא לנוקא של קולוא עכ"ל
 ונוקא הוא נוקא דאמתא ואותו עצם של נוקא
 היינו ראש של הקולוא מוכח נגד חזק בין רגל
 לרגל כי אם אותם התיבת נשר שקורין גליתיה
 ש"מין מוכח עליו וכשקורין הטבח הוי גלוי
 אבל עצם הקולוא המבובב נכשר הוא מוכח
 באמצע הירך ושם הוא מוכח גיד הפכיתו לכך
 פירש ל"ב ל שיון שם שהוא פכיתו דהשתת ואינו
 גלוי כ"ל ומה שפירש רש"י במהשת פכיתו
 נכ"כ"ג גולין דף כל על ב' גידין הנון וכימי
 וזה לשונו שני גידין הן בירך פכיתו הכמוך
 לעצם זה גיד הגדול המותח על פני כל אורך
 הירך וכימי קרוי ליה שהוא כגד פכיתו של
 ירך גד הרואה את הירך השכית והמוך לעצם
 עצם הקוליות התחוב כנוקא דאמתא וגם אותו
 עצם יונא מנוקא דאמתא ומהתא אצל אותו
 עצם והשור ומיכיתו עליו מלקות חינון זה
 גיד קצר הטינו בסוף השופי לרמבו ומינון קרוי
 ליה על שם שהוא מוטל לכד מינון של ירך גד
 הרואה את האויר הממוך לכשר המובלע בכשר
 כ"ל אם כן לפי פירושו משיע שהגיד הפכיתו
 עובב בין רגל לרגל וגיד הינון עובב כגד
 חזק היינו גד שההכמה שוכב עליה לפי מה
 שפירש רש"י על גיד הפכיתו וכימי קרוי ליה
 שהוא כגד פכיתו של ירך גד הרואה את הירך
 השכית והיינו בין רגל לרגל ועל החינון כד
 מינון של ירך גד הרואה את האויר והיינו גד
 החזק שהכמה שוכב עליה א"כ לפי מה שפירשתי
 קוד קשה רש"י על רש"י וכל שהוא כמו שפירשתי

לעיל ופירוש גד הרואה הירך השכית ר"ל הירך
 השכית הוא הכשר שקורין נ"ך כראשין שהוא
 השכית למתיכות של יד כמו שפירשתי למעלה
 ולכך קרוי ליה לגיד פכיתו על שם שמוכח
 באמצע ורואה את השכי כדדים ומתפשט בהן
 והיינו ליד ולנעך כראשין ומה שפירש על גיד
 המינון גד הרואה את האויר ר"ל על שם שמוכח
 כגד חזק והיינו בין רגל לרגל על הכשר ממש
 כמו שפירשתי לעיל והוצרכתי לפרש כך מפני
 שידוע ליונה לשאר בעלי מקורי שגיד הפכיתו
 מוכח באמצע הכשר והכשר סוכב אותו והגיד
 המינון מוכח כגד מינון של ירך והיינו בין רגל
 לרגל והגיד הפכיתו מתחיל מן פעם האליה
 והיינו ממקום שכלה המוט השדרה והיינו מן
 הפרישות כדגדו' כמסתח מולין פ"א טריפות
 דף ע"ה וזה לשונו עד היכן מוט השדרה אטר
 רב יודא אמר שמואל עד בין הפרישות ופירש
 שם עד בין הפרישות עד מקום שהוא מתפשט
 ומתפצל פגולים כגד הירכים הוא מתחיל
 להתפצל ויונא ראש אחד לירך זו ואחד לזו
 והאמצעי יורד לוכב ולמטה מאותן הפגולין
 כגד שתי ארבעות הוא חזור ומתפצל עוד לנ'
 ולמטה אשה עוד ומתפצל וכן בהרבה מקומות
 עד סופו וכו' והוי הגיד הפכיתו שהוא מתפצל
 לכמה פיגולין ומתפשט ככל הירך והולך ככל
 הירך עד הארכובה התחתונה ומהם אין צריך
 להאריך בו הם כראים לעינים וגיד המינון
 מתחיל מן חלב הכליות ומן הכליו' עצמן והולך
 על פני הכשר בחזק עד הכף שקורין יד ומובלע
 בכשר היד בתחתיתו לרוחב השופי ומן היד הוא
 מתפצל לכמה פגולים ומשם מתפשט והולך
 לארכו להתיכות כשר שקורין קכאכין כלל או
 ב"יט"ט ולרוחבו מובלע למתיכות כשר שקורין
 נ"ך כראשין והיינו אותן שני גידין האמורים
 משם דם כאשר פרשתי וגם שם הולך למתיכות
 כשר שקורין קי"ג ר"ל וכלן בק"ק קראקא
 קורין אותו קטשקא כאשר אבאר בע"ה והגיד
 הפכיתו צריך לטעם אחריו ככל מקום שהוא
 כולך

הם וכהגונו כו' איסור וכן הלכתא והכי קיימא לך
 כד' מאיר דאמר תמטט אחריו כל מקום שהוא
 עב' : כתב הרבנו אש' רי' בשם הגה' שא"ל
 וכן נריך לכתלם שומן של גיד הכשה וכן ככפי
 העוקץ ונוקא דאטמא וכל הניקור כמו של
 נהשה לפי שהגיד ראשו ככנס תמת אותו עגם
 לפי שלא חלקו רבותיו זל בין חיה לבהמה לא
 בחלבים הקריבים על גבי מוצח ונידון האסורין
 משום חלב אבל גידין האסורין משום דם נריך
 לטולגם כן מן החיה כמו כנהמה עב' :

חתיבת כשר והוא הכף שקורין גיד הכשה
 או הוד נריך להקליף למעלה ואח"כ
 תגביה נקוס הדק ותקלף גם כן מתחתיתו
 ואח"כ תקלף גם כן אותו כשר עגמו שקורין
 דע"ן באותו נד שדכוקה ביד וכנר השכי נקוס
 שאוכח עליו הבחלא נריך גם כן לקלף :

ודוקא כפרס נריך לקלף משום שיוכח מן
 הבחלא ולכך אסור משום כשר בחלבי' ולפי זס
 לא היה נריך להקליף בשור כי בשור אין שייך
 טעם זה אבל אלו כוהנין להקליף גם בשור
 בעקום הכמת ה"ה' פ'צ'ק משום גזירה אטו
 פרה ומשום היואה :

ואחר קליפתו תמטט ביד אחר ו' גידים
 האסורים משום גיד הכשה וכראש
 מתחילין והולכין בתוך הכשר עד סופו ודוקא
 אחר אלו גידין נריבין לחטט אחרים היינו
 אותן שהולכין בשום לאורך הוד' והיינו דכתיב
 על כף הידך ולכך נריך לחטט אחרים אבל
 הנידון שיש ביד ולא הולכים לאורך הוד' עד
 סופו אינם בכלל על כף ידך ואין נריך לחטט
 אחרים ואותן הנידון הולכים למטה בתוך
 הוד' והם מותרים ואלו הנידון האסורים לפעמים
 הם באים עניד אחד ומתחלקין א"כ ולפעמים
 הם באים משכי גידין בראש הכף ומתחלקים
 א"כ' וכן כך וכן כך הם מתחלקים לשלשה
 גידין כמו ג' אכניעות וזרתן כזרת ש"ן כוס
 ש' ואכל לא הנידון תמנא עוד שכי גידין
 כמו שכי אכניעות וזרתן כזרת ט"ת כזה ט

וגזרתן

ה' לך ומייבין עליו' ונגיד החיבון אין נריך
 לחטט אחריו ואין מייבים עליו' אבל אלו
 נוהגין לחטט אחר שביהם וכן הוא ביד בסי' כ"ה
 ושכי גידין הן כירך אחד פנימי סמוך לעגם'
 והשכי חיבון סמוך לכשר' ושכי' אסורין ונריך
 לחטט אחר שביהם אלא שהפנימי אסור מן
 התורה והוא הפושט בכל היד והחיבון אסור
 עד זכריהם וקצוקנות ששכיהם אסורין וזכריה'
 לפיכך נריך לחטט אחריהם בכל מקום שהם
 ושמם אסור לפי שישראל קדושים הם וכהגונו
 איסור' ונופו של גיד אינו אלא כעץ בעלמא
 שאין בו טעם ואצ"ע אחרתו תורה' אבל
 הקצוקנות והשומן שבהן יש בהן טעם לפיכך
 אסורין תערוכתן בפליטתן ויש אוסרין אותן
 בהכח' והרמב"ם התירו וכן הסכים האש"ר ע"י
 ולפי שאסוריהם הם מדכריה' נריך לחטט אחריהם
 לפי שכל מה שתקנו חכמים ממור מן התורה
 שדכרי תורה יש בהם עשה ולא תעשה' ודכרי
 סופרים העובר עליהם חייב מיתה וכן כתב
 המרדכי' וכן הוא בשערי דורא דף מד' וזל
 סמ"ד כ"י בפ' גיד הכשה השיב ר' ר' יודא לרש"י
 על ידכרי החיות מנה לנקין כמו שור ונהש
 געו וכל שאסור בידך בהמה אסור בידך חיה
 ונשוק של מטה הימנה שקורין כנקרות בלעז
 וכן בשופי שעל גיד הכש' וכן הפרישות שקורין
 סכ"א ונריך העגם של נוקא דאטמא כיקור
 כמו של בהמה שהגיד ככנס תמת אותו העגם'
 ואם יש אדם שמטפטט כנגד דבר זה ראוי
 לכדמותו וכוסה לבד מיכות לפי שלא חלקו חז"ל
 בין חיה לבהמה אלא בחלבים הקריבים אבל
 המונח אבל הגיד וכל הבא מכחו כשל חיה כשל
 בהמה וכדעתן כוסג כנהמה וכמה ושמונו
 ישראל קדושים הם וכהגונו איסור' וראוי
 להחמיר בו כדאמרינן בני הזהר בשל סופרים
 יותר משל תורה שדכרי תורה יש בהן עשה ולא
 תעשה ודכרי סופרים העובר עליהם חייב
 מיתה' ומה ששכיבו ישראל קדושים הם כהגו
 נו איסור' ו' היא דכרי סופרים וישראל קדושים

הלכות ניקור

חתיכת כשר שקורין כלשון אשכנז קיץ ריפל' וכאן בק"ק קראקא קורין קטטקא תקלף מכחון סביביו וכחון שיש מראה כסף אין צריך להקליף אבל צריך אותו מראה כסף לגירוד ופה ונקוי' וכפנים צריך גם כן לקלוף על פני כולה ונתוך הקיץ ריפל' מוכחיס ו'גידים אלה מהם אסור משום גיד החיטון ואחד משום הלב והאהריוס משום דם' והאל' האסור משום גיד החיטון הוא מוכח כנדר הרחב שלנו' וכיכנו אבל העגס שקורין אותו קיץ ראפל'.

וכשכלה הגיד הזה דהיינו סיף של גיד החיטון יש כנדרו גיד אחד ואסור משום דם וכונצין זה כזה כשני עוקצין ויהיה נורתן כזורת כ"ף פשוטה כזה ד' ואכל הגיד הזה הארוך מוכחין שם ג'גידין זה אכל זה ואסורין משום דם וקורין קכוקכות וכנשר העגול מוכחיס שם ג'גידין זה למעלה מה ואסוריה משום דם' ואכל אולג' גידין הנ' יש שם חוט אחד לבן ומשיד כ"ף אלו הגידין לביד שאכליהן ואותו הגיד העומד אכל החוט הלכן הוא אסור משום דם :

וגיד האסור משום הלב תמצא כנדר השני ומוכח במקום מראה הכסף ולמטה עלו השלשה גידין המוכחין זה למעלה מה והולך לאורך כל הכשר עגול' ואחר הגיד הזה צריך לחטט אחריו עד סופו' וכן דרכה לעמוד בנהמות נסות במקום העגול במקום מראה הכסף : אבל בנהמות דקות הגיד האסור משום הלב מוכח כנדר הרחב בחון כנדר השני' ולכן הוא אסור משום שונק מהלב המוכח אבל כוקא דאטמא והוא בא מחלב הכליות :

חתיכת שיק שקורין כלשון אשכנז לירקא או בייטש ועליו יש מראה כסף כשני כדדין כד האחד שיש מראה כסף אין צריך להקליף אלא צריך לגרוד ופה ונקוי' וכד השני אצל שם מראה כסף צריך להקליף משום שניד הכשה רוכן עליו' ותחתוך אותו הכשר הדבוק בסוק וצריך גם כן להקליף סם וכאמנית של וס הכשר יש סם חתיכת כשר עגול וקורין אותו כלשון

הגולמן של אלו החמשה גידין כנורת שבי ס'יין אלא שהאחת עומדת כדרכה והאחת הכוכה ול'ך קורין לאתוכה זו יד משום שלו הגידין הן כנורת ד'אכנציות :

ובראש כוד במקום עיכיו מוכח שם עוד גיד אחד ומתהלך לג' גידין כנורת ש' וקורין אותו גיד כלשון אשכנז דיימין' ויהיה עם הדוימן כנורת כיד ועל אלו הששה גידין צריך להטט אחריהם סהם אסוריה משום גיד הנפס :

ובתהיתו ה"ף יהיכנו כנדי השני במקום הדק יש לו גיד אחד' ומתהלך לתוך הכשר לכחיס כנורת קרן וני וקורין אותו ה"רס אה' ואכל אלו הכחיס תמצא עוד גיד אחד קטן ומתהלך גם לכחיס וקורין אותו געכלוף כלשון אשכנז ואכל שלו הגידין דהיינו ה"רס הד' ונעל'י'באין ויניד ההגבון אפילו כבי צריך לחטט אחריה' כמו שפרשתי למעלה שקכוקכות משניהם אסוריה ואלו הגידים האסוריה משום גיד החיטון כסופס הם כונצין כגיהיס הכונצייס לבן צריך להטט אחריהם עד סופס עד שתעבא סכונצייס זה כזה :

הקולית והו כוקא דאטמא' קולית פירוש קולית העגס החלל מכ' כדדיס והיא תל' מוח הרנס וכן פירש בערוך האי כוקא דאטמא דסף מדוכתה טריכס' פירוש כוקא דהאי אסימא של ירך סון ומקומיו' סף עלאין שייסין בלי אורח ע"ג' וכריך לכקר אותו פנס של כוקא משום שהגיד הפנימי מוכח אכלו באמני' וכראשו מוכח עליו גיד החיטון כמו שפירש' כפ' גיד הנפס וזה לשונו אהר רב יודא הוכא דכרעי טכתי היו גלוי במקום התך הירך כפסתכת וכפרשת טן האליה היו ראש אותו גיד מהונר לכוקא של קולית עגל' וזה צריך לתתך הקולית שני הראשי'מנחה סהם אסוריה משום נומת הגידין : וזה הכשר הדבוק בעגס צריך להקליף' וכמקום מראה כסף שיש כזה כשר צריך לכקר ופה ונקוי' :

בלשון אשכנז דאז עיזול ואותו כשר העגול צריך לפתוח בכהמות דקות כל הכשר העגול. וצריך להקליף בשכי חודיו ומרא' כסף שיש עליו צריך גם כן לנקר יפה ונקי ונתמנו צריך גם כן להקליף אותו כשר ולנקר מראה הכסף שיש בו וכשפת אותו כשר מוכח שה גיד והולך לאורך אותו כשר ואסור משום גיד הצינור • ונתמנה הכשר במקום שדנוקה לקבאכין צריך גם כן להקליף • ולמעלה הימנה אבל ראש העינים שקורין קבאכין הם מוכחין ג' גידין האסורים משום גיד הכשה אבל אלו הגידין אינם ככלל ב"א גידין מפני שהם כראים לצינור • ואחר כך תפוך השוק ותמנוך לתוך הירך ותחמוך עד מקום שכלה העגם שקורין קבאכין ובאותו מקום יש סימן איוה ככור כי שם תמצא עגם דק ולרוך כמו אכנע וכונתדע אם הוא ככור ושמעתי שאותו עגם הוא טוב לכאב השיכיים • ואתלף הכשר הכל היטב מן העגם עד פאת השכית ושם מוכחים ג' גידין על הכשר האסורין משום גיד הכשה וכן הגיד הכשה עצמו והן כראין לצינור ובאותו כשר עגול מוכח גיד אחד בתוך הכשר במקום קשה הנקרא בלשון אשכנז איס נ"רין ואותו גיד אסור משום גיד הכשה • וגם העגם שקורין קבאכין צריך לנקר יפה ונקי משום כניעת גיד הכשה • ותחמוך הראש מן העגם שקורין קבאכין משום שבל הגידין כונעים ודבוקים בו וגם משום כונת הגידין וכן כל עגמות שיש צריך תקלוף היטב מן הכשר הדנוקה בהן • והעגם הנקרא בלשון אשכנז טעה ל"ין או טא"ך יש בו גומא ובאותה גומא יש שם עיס ואותן עיס אסורים משום מיאום הילכך תבקה אותן המיס מן הגומא וגם הכשר העכמה הגומא תתתוך כי הוא אסור משום שהוא סוף גיד הכשה והיינו הארכובה בתחתונה •

יש גידין האסורין משום דם וחייבין עליהם דכתי' וכתצו פני כפש האוכלת את הדם ויש גידין האסורי' משום חלב ומייבין עליו •

דכתיב כי כל אוכל חלב וככרתה • ויש קרומים שאסורים משום דם • ויש קרומים שאסורי' משום חלב לכן יזהר כל אדם שיהא זרוו וזוהר בהם וידקדק אחר כל הגידין בין של חלב ובין של דם כי עוכס ידוע וגם חרפתם מרוכה • כמו שמביא הרבינו אש"רי בה"ג מאז בפ"ג הכשה וזה לשונו בעל כפש לא יסמוך אלא על טבח הנקי ויודע בטו' הניקור ומייבין החוטין האסורין בכהמה דכפקי מיכה לנד הקנוקו וחוט שתחת כלשון • אז כתב ראב"ה אפילו כמבא אחריו כוית אפי' כשבים וכשלה מקומות מולקין אותו וגם מעבירי' אותו עד שיקבל עליו דין שמים עד שיתקן עוונתו על פי ת"ה וכראה שיש להכרוז עליו כנית הככסת שבי וחמשי ושכי פלוכי הטבח העביריהו מאומכותו מפני שכענא אחריו חלב כשעורה ויהיה חודש ימי' שלא יעמוק באומכותו ולאחר חדש ימים יבא אבל ת"ה שבעירו או בעיר הסמוך לעירו ויאמר כך וכך עשיתי וחטאתי ותוהא אכי על הראשונות ויתכו לו הדין לפי ראות עיניהם ואחר כך יכרוזו כנית הככסת פלוכי הטבח שהעביריהו מפני שכענא אחריו חלב כשעורה כבר תוהא וכתמרט על מעסם הרע הזה וקבל עליו מה שזוה ת"ה ומכאן והלאה החויריהו לאומכותו וברוי הוא כאלן לסמו' עליו ככתמלה וקוד' שישמעו הכרוזו כנית הככסת אין לסמוך עליו ואסור ליקח ממנו כשר ואם כענא אחריו כוית מלקין אותו ברכיב כנית הככסת ולאחר המלקות יאמר בעצמו בקול רם אכי פלוכי לקייתי מפני שכענא אחריו כוית חלב והכל כמו שכתבנו עב"ל בה"ה • וכך כתב רבינו יעקב ב"ר בשימן ס"ד טבח שדרכו לנקר כשר וכמבא אחריו חוט או קרום מלמדין אותו ומעבירין אותו שלא יולול באיסורין אבל אם כענא אחריו חלב אם כשעורה מעבירין אותו ואם כמבא אחריו כוית ואפילו בהרבה מקומות מכין אותו עכות מרדות ומעבירין אותו מפני שהטבחים באעמים על החלב עב"ל • אם כן אנו לאותו עין ואנו לאותו חרפ' ולבונה

הלכות ניקור

כנד השכית במקום עגול כנהמות נמות •
וכדקות כנד השכית :

ובקנאכין או בכייטש יש ניד אחד במקום
עגול ואסור משום ניד הכשה סך
הכל הם כה : וכן נידך השכי נס כן כה סך
הכל מעשים : ונניד שיש באלוה ענאו ההולך
כני כהיה האסור משום חלב לפי סדר המדרכי
וכבית יוכף יהיה סה אחת ומעשים : וסימן אל
תאלו ממנו כל :

כתב רבינו ישעיה ביד בסומן סל סכין
שמותין בו חלבי אין חותבין בו הכשה
לפיכך נריך הטבח שיהיה לו סכין לחלבו וסכין
לכשר וכן גרסין במסכת חולין כפרק הכל
שומטין : אמר רב יורא שבח נריך שיהא לו
סכין אחד ששוחט בה וא' שמחתך בה כשר ואס'
שמחתך בה חלבים ומקשה שם ולתקן ליה חלא
וליתתך כשר והדר ליתתך בה חלבים • ונשני
גורה שאל יחתך חלבים ואחר כך כשר השתא
כמי עיחלף ליה כיון שהדרכוהו תרי אית ליה
היכרא ופי' רש' אחת ששוחט בה ולא יחתך
בה דבר אחר שלא תפגוש ותתקלקל ופעמים
שיבא לידו איסור שיצאט בלא נדיקה • חלבים
לומבד כשוק עכ"ל :

כתב האשירו והאידרא לא כהניו טכחו
למענד תרי סכיכין • נריך • להדיא
ולשפסף הכשר יפה ואפילו לבלי שלא ישאר
לחלומית החלב דכין צו ומביא צוד כנה"ס כשה
מדרכי מכאן משמע דמי שמקד הכשר נריך
שתי סכיכין • ורבו אבן כתב שמקד הכשר
במקום החלב כגון במקום הכליות ויקר בסכין
של חלב וכשאר עקומות כגון בשופי והיינו שומן
הניד כמו שפירשתי • ויקר בסכין אחד הכל
גם החלב שבו וכראח לי שאין נריך להקליף
דהא אונו חלב אלף ישראל קרושים הם כהגו בו
אוסור הילכך לכליעת הסכין לא קפדינן •
ויניהו רש' פירש אחד לחלבים למבור כשוק עכ"ל
אם כן חשמי לפירוש רש' שזכרין שני סכיכים
אפילו לחלב שזכרין שמוכרין כשוק : כתב

לכך מהר כל מהם הנקד' שיהא ירא שמים וריוו
וישעה זה העלאתה באמונה וכיראת שמים כי
הריון מצט' והמרפה והפסד מרובה :

וגידין האסורים משום חלב הם מצט' ולחת
גביהן שלהן עסור חכמים מן היורה לא תאלו
עמנו כל כמבין כל וגידין האסורים משום הם
אין בכלל כל גידין כי אין כריכין לחצט
אחריהן ואיב' שאם עוד גידין האסורים משום
חלב כגון גידין דהיתו עתה וכוון כזין
סקורין כייטש אבל לא הנידין הן כראין לביכוס
אכל כה"ל גידין הם כחך הכשר ולא כראים
לביכוס • על אילו מברו בימן : ואלו הן
הגידין האסורין משום חלב ומשום ניד הכשה
ונרכין לחטט אחריהן : ואלו הן :

בקושל'ין הן שלשה גידין העליוני האסורי
משום חלב :

ובגרעיל שתחת סוף פצ'לק או תחת
הסחל יש שם ניד אחד מתגבל
לשלשה גידין :

בלונביל יש שם ג' גידין העליוני האסורין
משום חלב • וכראשונים עוד ניד
אחד ואסור משום חלב :

בקלין יש ניד אחד אדך ואסור משום
חלב ניד הכשה :

בהתיבת האליה יש שם ג' גידין העליונים
האסורים משום חלב ניד הכשה :
בצ'עך בראשין יש שם שלשה גידין האסורים
משום ניד הכשה והיינו שנים
אבל המראה כסף • והשלישי הוא הצ'עך אר"י
שכוא אסור משום ניד הכשה :
בקיי'אכטיג ברעט'ל יש ג' גידין האסורים
משום ניד הכשה :

בכף או ניד יש שם ג' גידין האסורין
משום ניד הכש' והיינו למעלה
יש שם ג' גידין כגורת סין • ואלו הסין יש עוד
שני גידין • וניד סקורין ד' ימן :
בקני' ריפל או בקטשק אית ניד ח' האסור
משום חלב • והיינו אותה היונת

בעל הציטור אסתגר מכרי הכשר אין זריכין שכי סכיכין סאין מחתכין חלב שלסו עין התורה אלא גורד אותו בסכין ואין זה דומקא דסכיכא בכשר אפ"ו שבשמוכות הניד אי אפשר שאינו חותך ומקור ישראל קדושים הם והממיוו בו ולא החמירו בסכין ואפי' דמשתבח דלית ביה דומקא דסכיכא דריענד עותר בהלמה שהרי כל ישראל כהנו להדיות הכשר לקדידה ; וכן כתב הרשב"א כהנו מבקרו הכשר לנקר בסכין אחד לפי שלח אמרו שכי סכיכין אלא לחתיכו חלבים אבל בגיד ושמוכותיו אין בו שומן חלב כל כך שידבק ממנו בסכין . ונ"מ צריך אדם להיות מלמד בתוך ביתו שיהו מפשטשין הכשר יפס לנאת ידי ספיקו' הללו וכן להיות מבקר הכשר מקנה תמיד במרטוט וכן כוהגין רוב המנקרין עכ"ל . כתב בית יוסף בשם הר"ן וזה לשונו בערק קמא דחולין גבי הויא דבסמוך הטבח צריך שיהיה לו סכין לכשר וסכין לחלב יש שלמדו מכאן שהמקור כשר צריך שכי סכיכים אחד לחתוך בה כשר ואח' לחתוך בה חלב ואינו כראש שאם כן אין לדבר סוף שאותו של כשר כיון שהתחיל לחתוך בה בעיקר החלב אסור מיד אלא וודאי לא צריך והבא שאכי שהוא חותך חלב גמור סמוך לשחיטה שהוא חס' אבל כהנו שהמקור נותן בגד על ירכו וכל עצה שנוגע בחלב מקחו כנגד עכ"ל :

ואלו הן המעשים שצאו לידו :

מעשה בא לידו כשור שהיה לו שתי כנרות והיתה האחת הייכו היתרת עומדת בסומכי היינו במקום חיותא והיתה גם כן גדולה כמו האחר והטריף מהרר משה איברלם עווד מעשה בא לידו כשהיה לה כנרות ולכל אחד ואחד היה כוס כפני עומה והיתה דכוקה ביחד ולקחתו סכין וחתך לאחת מהן ונ"מ מרידות מהאחת והשנית כשאר שלם והטריף מהרר משה איברלם :

עווד מעשה בא לידו ככבש שהיה לו שני פחלים והיתה האחת דהייכו והיתרת עומדת בסומכי והטריף מהרר משה איברלם וטעמא לפי שכל יתר כנטול ומירושו אפ כיטל היתרת הוה כקב אס כן הוה קב בסומכי וטריפה' ואצ"ג שיש מפרשים שמירושו כל יתר כנטול דמיו ומירושו כאלו אינו ולפי זה היה כשר' והלא כשכטלם הטמול כולה הוה כשר' עיין ב"ד סימן מג' וכן פסק בית יוסף והראש"ם אבל לפי סדרת הרשב"א טריפו' וכן מנ"א בתשובת אמת שכתב גם כן מעשה כפני מהרר אליעזר עבד'ן והטריפוהו :

עווד מעשה בא לידו כפרה שהיתה לה ב' לככות האחת היתה עומדת כראוי והאחר' על גבה והייתה גדולה יותר מהראשונה ומתכתיה לשנים והיתה בתוכה כמו דם קריש וגם כן צועות מליאות מוגלא והטריפוהו והראייתו לר' שלמה קליפארה הרופא מומחה מקראקא ואמר לי שצדין הטריפוהו :

עווד מעשה בא לידו באווה שהיה לה שתי ווסט ולמעלה היו מחוברים ביחד וכן למטה היתה גם כן מחוברת ביחד ובאמצע הים כחלק לשנים והראייתו למהרר משה איברלם והטריף :

עווד מעשה בא לידו שהיתה צד ימין ד' אונות ובאונת העליונה היתה אונת קטנה והאונת האמצעי היתה גדולה יותר מהאונת הסמוכה לאומה והכשיר בגאון מהרר משה איברלם וגם כן כל הכודקים הסכימו עמו' ואני הטריפתי' וטעמ' שהיו חושבין לאונת הקטנה העומדת באונת העליונה שהיא כחשבת לאונת האמצעי' והאונת התחתונה הסמוכה לאומה הקטנ' מן האונות היו חושבין ליתרת העומדת בדרי דאוני ולכן הכשירוהו' עכ"ל . וטעמי שאם איתא שחושבין האונת הסמוכה לאומה כמו יתרת העומדת בדרי דאונת אס' כן הוה הנכב שיכתה מקומה כי דרכה של' הנכב ליעמד בין אונת התחתונה

הלכות ניקור

כדף י' ע"א שורה טו האי ב"ל הא •
 כדף י' ע"ב שורה ג' ר"ק ב"ל דין •
 שם בשורה כ"א יתיר מאי שבל •
 שם בשורה כ"ב כי ב"ל לוי •
 שם בשורה ל"ב למעלה יתיר ב"ל למטה ויתר
 כדף יד' ע"א שורה כ"ג שאף ב"ל שאם •
 כדף יז' ע"א שורה ד' כחבר ב"ל כמינר •
 שם שורה ל"ה מהאומה ב"ל מהאוכה •
 דף יח' ע"ב כפיהו שורה ג' מתתקות ב"ל מכתקות
 דף י"ז ע"ב שורה ז' דמיכי ב"ל דמרכי •
 דף כב' ע"ב שורה י"ט ב"ל מעקו זה וכמרכו לאותו
 אומה ענמה במקום אחר •
 דף כ"ג ע"א שורה כ"א ב"ל אפילו ונא דם ונאיכה
 כפרכת ככפרין •
 שם בשורה כ"ד שיון ב"ל שיתן •
 שם שורה כ"ה וכראד ב"ל וכראש •
 דף כ"ד ע"א בשורה י"ד טרפי ב"ל טופי •
 שם ע"ב שורה ד' יתיר • כמנא שיהיה בחלל
 הנוף עלא מים •
 דף כ"ה ע"א שורה י"ז ב"ל משפת הכתף •
 דף ל' ע"ד שורה כ"ח ב"ל ויל דמיאום •
 דף ל"ג ע"ב שורה י"ב אלף ב"ל לפיכך •
 שם שורה כ"ה לחתוך ב"ל לפתוח •
 דף ל"ז ע"א שורה כ"ד והן ב"ל ומן •
 שם שורה ל"ד האותן ב"ל המתן •
 דף ל"ז ע"ב שורה כ"ה ב"ל דל"פן •
 דף ל"ד ע"ב שורה א' חסר נאכל הב"ד •
 שם ע"ד בשורה ט' ב"ל • סמוך לכשו אקלודי
 לטון מפתח הככבם כפותחת וסתביא
 דמיכון קרו ליה העורך לעצם •
 דף ל"ה ע"ב שורה כ"ז אדומה ב"ל ארוכה •
 שם ע"ב שורה ל"ו ונותה ב"ל ומוכה •
 דף ל"ה ע"ג שורה י"ז עיין שם • ב"ל על שם •

לאומה כדפרשתו לעיל היינו שהיטעמן של
 העינותיה ושל האומה ושל האוכה המיוכס
 לאומה כאין מסיטעמן אחד ונורתן כנורת ש"ן •
 כדפרשתו לעיל אם כן אם תמנוכ לאוכה
 המיוכס לאומה כמו יתרת הוי הנכב שיכתה
 עקומה ונתכתו הריאה אהדת לכסיה והראיתי
 שהיו המיטעמו דומות זו לזו אם כן הוי האוכה
 המיוכס לאומה קטנה מן האוכה האמצעית והוי
 חליף וטריכה • עוד אמרתי להם טעם אחר
 שהיה טריפה הובא שדנוקס אונס המנוכה
 לאוכה • לאומה אנו בודקין באומה השמאל אם
 היא כגונה מן שגד ומין • ופי' שדוכ' שהאועה
 שגד שמאל הסדק שלה היא למעלה כנגד
 הלב ויתר משל ומין • כדפרשתו לעיל • ואם כן
 אם יתנוכ לאוכה המנוכה כמו יתרת הספרד
 מן האומה וכשתמנה היתרת לאומה הוי
 הסדק של ומין למעלה מן של גד שמאל • וזה
 היינו דרבה ב"ל לעולם כנגד שמאל היא למעלה
 משל ומין אלף על כרחק האוכה המנוכ' לאומה
 היא אוכה כפני ענמה וכוי חליף וטריפה •

עוד אמרתי להם טעם אחר כי כל אוכה ואוכה
 יש להם סיטעמן כפני ענמה והראיתי בריאה
 אהרת והיה כל אוכה ואוכה סיטעמן כפני ענמה
 והחד כך ותכתו הריאה והיה באוכה המנוכה
 לאומה סיטעמן כפני ענמה והאוכה הקטנה
 העומדת אצל האוכה העליונה לא היה לה
 סיטעמן כפני ענמה כן על כרחק לא השכיח
 לחנה אוכה הקטנה כפני אוכה האמצעי לא
 כמו יתרת העיוותת כדרי דאנומי • ואם כן אוכה
 המנוכס לאומה הוי קטנה מן האוכה וטריפה
 זהודק לי הגאון מסדר משה אוסרלים עם כל

הכורקים :

ואלו הם המעשות שכלו בהדמות •

כדף י"א ע"א שורה ל"א ע"ב ב"ל ונס •
 דף י"ב ע"א שורה ח' איכה ב"ל איכה •
 שם כפיהו שורה ו' ונתה ב"ל ונתה •

זתהי פשלמתו היום יום כ' עשרה ימים למדש
 אדר ראשון • שכת חמשת אלפים שלז לזכירה •

ברוך הנותן לעוף כח • ולאין אונים עצמה

סדר הנקור

... חבר האלוף הרר יעקב סורזינה כ"צ יצו
קצרה: מתוך הסדר שחבר הרר צבי יעקב ז"ל בקק קראקא
בדרך ארוכה :

וכדי לזכות את סרבים העמיק שמות חלקי הכשר מהאחוריים מלשון
אשכנז ללשון איטליא ולשון ספרדי . כמו שעיני מעלתכם מחוכם .
למען יהיה רב המועלת לכל מקום שישראל הם מפורזים ומפורדים .
בבל עיר ושיר עם ועם בלשוכו . ובקנת מקומות כיר וכוון
גם כן נורת סגידים ומכניחם . למען
יהיה קל להכין ולדעת
דיני הנקור על
סודם .

וכדי שיהא הספר הזה בתכלית השלימות . לא מנע מלפור גם כן ולסוכא
סוכא רבה לעשות דפוס נורת חלקי הכשר מהאחוריים כמראיתם ובתכונתם
שמש . ולהדפיסם על הספר . ועל כל חלק ושלק שם עליו א' ב' ג' ד'
זכ' כדי שיהיה קל להכין . כי כאשר ימנא כמ"כ א' או ב' או ג' וכיונא
גזה . שיוון שקורא בו ולמנא אות חסנו ובאמת הדג הוא דבר שכבר לא
היה לעולמים יגל יעקב ישמע ישראל כי כל איש ואיש אשר ילמוד הנקור ימנא
שפר זס . לא ירא להכשל לו . כי דפימכים והנורות
סקוקים בספר . הם כשלמן יגרוך מוכן
לזכרון שלא
ישכס :

גדפס בויניציאה שנת

וישישו בשמחה לפק

על יד זואן רגארו סבקי

במלאכס :

Con licentia de' Superiori.

טופס חפארטו

טופס סחרס שסחרטו סגולוכי'נו עם מעלת עשרים סטליטיס ט'ר
 סעיר'נו ברעות רועמות סשרים קטאורירוס סודס:

כמהר' לייב סראוול: חה'ר גרשין בר קולוניבוס גרשיני
 חה'ר דוד לוצאטו: כה'ר מרדכי שמשון ציוידאל
 כה'ר יהודח בר משה כהן: כה'ר קולוניבוס בר שמחה
 כהר אברהם בר שמחה: כה'ר יהושע בלדון
 דון איליסאו רושטאטש: כה'ר ברוך בר שמחה
 כה'ר יצחק בר משה ישי: כה'ר יצחק לוף לוצאטו
 כה'ר משה בר זיליקמן גרשין: כה'ר קלמן בילגראד
 כה'ר יצחק בר משה לוי: כה'ר אליקים בר משה כהן
 כה'ר יוסף בר יוסף: כה'ר שמואל זבוק
 כה'ר יואב ולינצין: כה'ר יוסף בר עקיבא גרשין

R 23 V 8777

יוסס פארטו מנד מעלת פריס ליבערשכוע בהסכמת האופים סח'ר
 שזוט אדם בעילס סן איס סן אשה לא יוכל להדפיס סספר אש
 סונר סן סר'ר יעקב סודוכס כ'כ איש קשטילאן נאלאכת סכקוד רק
 סוא סו מי סויסיק לו רעות סמנו לכדו על זמן עשר' טכה סן כמלכות
 ויכיאכ'ר ירה' סן באזס מקו' סויסיס כגורס ס' וכל סאו' סכתיכות
 בתורס' ואש צאולי איזה אס' יעיו פכיו כגד גורס סוא' וידפיס סספר
 סכו' לא יוכל סוס ארס כגורס סכל לקכות אומס כלל ועיקר
 וכשארס על פי כלס:

שמואל יודא קצנאיל כבונן מסכים אל כל הנ'ר
 יעקב בכמר אברהם שלמה כהן מסכים אל כל הנ'ר
 זעירא דמן חבריא אביגדור ציוידאל מסכים אל כל הנ'ר
 זקטן ברוך בן ברוך מסכים אל כל הנ'ר

שור במהלל הספר

ב

א ראתה את דכני הספר הלו טוב ומועיל וערכי כי אין בית אשר אין סם
 אמ' בורך ענוס ומנוי הרסובס אים במעב' פיו ככיר יושב בחסתר א' לדג
 ת דכני העירק הזאת פדות כאונה ליד הקורא כי תיבכור עליו ועל כל נוס
 לו תכא על המכור בדעה והזכל יקל עליך לכא בכרפת הסורס והקשכ' ימין
 הכביעים אשר מלנו במעט מהאמור ולא תכלה מנסע ועד כשר : כי זס
 מורס בדק לכל כשר . והלואי יסא מורס טמים
 פליכס כמורס
 כשר :

על כל בשר :	אשפוך רוחי	עם כל כחי	חרוב שיחי
יאכל בשר :	למה חציו	עני שיו	עשיר עדיו
גם הוא בשר :	אהור שור שח	כי דת משה	אפסיד נפשי
גיעת בשר :	להגרב וי-	ישיב קבא	אם אביבי
עור הבשר :	בצע ברך	כף על ירך	כי יצטרך
מטפט במד :	לשים על לב	כל החלב	תת לכלב
פגול בשר :	גידיס עורקים	כל החקים	פן לא יקים
דקות בשר :	ספר מראה	וקח לך בורח	חרד ירא
כל הבשר :	דיני נקור	תמצא חקור	במעט חקור
קץ כל בשר :	כלשון עמו	ימצא בשמו	כל איש עצמו
מחית בשר :	סורות סודות	בו למאורות	רבות צורות
מראה כשר :	עיני כחן	אל עושיהן	שכל טוב הן
המתל בשר :	יישיר עקוב	חדין יקוב	אביר יעקב
כל לב בשר :	ראשים רשים	כליל אישים	בתו חושים
סיד הבשר :	פתות פתים	בלתו חתים	כי סל בתים
אכלו בשר :	בו תבינו	אל תמתינו	מהם תקנו
מן הבשר :	עוד לא ילין	ובמקולין	הבשר הולין

פלי נוכס מקוד קומס על כשר

הצעור יהודה ממודינת

הקדמת המחבר

אמר הצעיר יעקב בכמ"ל יוסף סורזינה כ"ז ז'
איש קאטטילאץ זכרתי ימים מקדם אסו
היו טובים מאלה בשבתנו על ביר דלתי פתחי טעריכ
המצויינים בהלכה במלאכ' רבה וגדולה במלאכ' שמיכ
אומנות הנקור להכיץ אותה ולסערה בשרטיה כפתוריה
זפרחיה ממנה יהיו לזכרון אים על דגלו באותו וסימנים
מסומנים ורשומים נכרים וציונים מצויינים למאכ דברי
חפץ עם יתנו בדיקות ה' בק"ק קראקא י"זו בהיותי יונק
מים על ידי מורי ורבי הר"ר בני יעקב הנקרא הר"ר
הירטל בוכטנר ז"ל הוא המאסף והמחבר אשר חבר
ההנהות סביב השחיטות והבדיקות של מהר"י ווייל ז"ל
וכביר מצאה ידו במלאכה זו תקץ ואזן דיני הנקור
בשרטיהם הלא הם כמוסים עמדי חתומים באזכרותי
ועתה כבואי אל מקומות איטלי"א י"זו וכאשר שמעתי
ממקומות אחרים מגלילות תוגרמה כן ראיתי פה
איטלי"א מלאכה זו מסורה ביד אנשי' רקים וכסים משלו
בה ניד תופשי ולומדי התורה רוב' ככלם בלתי בקיאים
בטוב המלאכה בהם ובשמותיהם כי יקשה עליהם הכוור
באופן שמפי עמי הארץ וכסים אנו חיים אשר לא ידעו
לא יכירו הגידים והעורות האסורים משום חלב או
משום גיר הנסה או משום חלב דאורייתא או משום חלב
של דבריהם טח מראות עיניהם ויהי ידם לא לאמונ' אים
ולאו ורשיא בירייהו וכמעט נסתכחה תורת מלאכה זו
ע"כ הדיקתני רוח בטני בהביטוי אל כל מצות ודינים
הראויים והמה בכתובים ע"י מורי ורבי ומאשר קבלתי

זה אל פה ואתבתי לי כיונים וכללים קצרים מספיקים
 להרגיל הקורא בהם אל מלאכה זו מלאכת סמי' וחברתי
 אשר קטן הכמות סמתי אותותיו אותות וסימני' וכורות
 הגידוי מסומני' למען לא ימיט מתוך אהל הזכרון המה
 עלו לרכוש על מזבח מעלת הקורא בו יוקראתי למקומו'
 חלקי הבשר שמות כשמות הנהוגים בעירנו בלסוף
 אסכנו וגם בלסוף איטלי'א וספרד למען יהי' רב התועל'
 לכל עיר ועיר עם ועם כלסונו בציור מקומות הגידויש'
 איש על מקומו כרשמים הקוים היוכאים מצדי הבשר
 מצויירי' בספר' וכלל דינים אלו ופרטן מחולקים
 לאבות ואמהות וסבטים ואין להזכיר טעם שמות אלו
 בכנוייהם לבלתי היות למשא אל הקורא' והנה הנס
 במסבס בחזריהם ובטירותם' ואין כונתי לבאר רק
 דיני נקור השייכים לחלקי האחוריים כי האחרים הם
 דברים מפורסמים ואומנתם ידוע לדרמקי דבי' רב וכל
 אשה חכמת לב ידיה לא אסורו' ועיניה רואות ולבה יבין
 מעצמה כי זו הלכה רווחת בישראל' והכני מזהיר לכל
 קורא בזה הספר שכל מקום שאני אומר מקלפין יובן
 שתוחבין הסכין בין הבשר ובין העור וקולפין העור
 כדרך שמקלפין התפוחים' וכל מקום שאני אומר
 מסירין יובן שאין צריך תחיבת הסכין בין העור
 וצין הבשר' רק שמסירין העור בידים שמעצמן
 בקלף בלי סכין' ובכך כל איש ואיש יכול לקטו' חבור זה
 בסדור תפלתו לקטנותו או אחורי קבור דיני השחיטות
 והבריקות כי יועיל מאד לכל אדם' אלהים חיים מלך
 עולם יראנו בפלאות מתורתו יובא לכי' גואל אכיר' :

סדר הנקור

סימנים מנקור חלקי אזוריים של בהמות

אב אחד לכלנו • שלשה אבות • ארבע אמהות •
שפים עשר שבטים • הבתים • והגברים :

אב אחד לכלנו • הרונה סקורין בלא גראט • ובלעז
 פיטינו • ובלסון ספרדי פייני •
 שלשה אבות • הם השלשה חתיכות בסר מהכסלים •
 ובלם טרי פארשאס ד' יאגארשאס •
 ארבע אמהות הכליות • קוטלין • לידוין • שילטליין •
 ובלעז רוביני • לומבולו • לומבולטו • לה 'טארנה •
 ובלם רוביני • כיכטים • לומבולוס • אדרנה •
 יב שבטים • הוק פעלק חס הבהמה זכר • ואם הבהמה
 נקבה • אייטר • ברענגן • פלאקן • הקא •
 אליה לנג • בראטן • קייליכטיג ברעטן • רידך בראטן •
 יד • או כף • קניא • היפל • בייטט או • גאל • אויגן •
 ובלעז • טאסטו לזכר ולנקבה טיטה • טאבוליטה •
 קוביו • הכקא • קורא רוסטו • כירבוז • טראון •
 טוכנו • רוסטו די • נוסילו • לה • מאץ • לה • קאכה •
 סקוכיאה • פיסטו • ובלם • בראגרה לזכר •
 ולנקבה טיטה • טאבלה • קוביח • הכקא • לה • קולה •
 קוריל • קוריליו • באוויליו • דייליכטורו •
 רייליו • אזוראגוס • פאכטוריליו •
 הבתים • הם הק רומיז שמקלסין •
 הגברים • הם הגידין שמקריז ומזיחין •
 ער ים למ סני משפחות האסורין לנו • ואלו הן החלב
 נומן סל גיד הכעה •

עתה אבאר הבתים מהם הקרומין שמקלפין על כל
 זרט וזרט וואחר כך אבאר הגידין שמקדין ומוציאין
 מכל חלק וחלק :

והקרום פני הכסלים החופה העלמה התיכות בטר מהם
 כלמה יאבות ובל"ם זערי פאלדאס די אנדאס
 מסירין וחתכות בטר העליון מסירין כלו השוט תרבה
 דתותי מתני והסנים התחתונים נוסירין עמרן דהיינו
 האמצעי מכל זר והתחתון מסירין העור רק מדר
 אחר ולמעלה הזמנה מסירין עור אחד לבנה נקרא
 בל"א טריפה ליוקר ובלעז ליכזולו טרף ובל"ם באונטה
 טרף וככלות העלם חתיכות בפר הנז' פס' ים חלב
 הנקרא תרבה דתותי מתני ותחת התרבה ים טומן
 מקרום אחר דק מאד מפריד בין החלב ונין השומן
 והקרום הרק הוא מסירין חותנו :

הקרובים בארבע אגרות

הכליות בלעז רוכיוני ובל"ם רוכיוניס מסירין
 מעליהם הקרום העליון והקרום התחתון
 הקוטלין בלעז לומבלו ובל"ם זינטוס מקלפין
 ער מראה הכסף ומראה הכסף עצמו מגרדין היטב
 ער טיהיה נקי מכל חלב וזעליו
 הזירוזין בלעז לומבוליונו ובל"ם לומבולוס
 מקלפין ג"כ ער מראה הכסף ומגרדין את מראה הכסף
 היטב :

אם הבהמה זכר י ואם נקבה יאויטר

ואם הבהמה זכר י טאטו ובל"ם י בראגאדה י
ואם נקבה בלעז ובל"ם י טיטה מקירין הקרום הצב
שעליו י אמנם הכחל שהוא בלסון לעז ובל"ם י טיטה
קורעין אותו ג"כ שתי וערב ומטיחין אותו בכותל י אם
הבהמה זכר איז בו אסור בקרום עב זה רק גזרה אטו
פרה

הברעטן בלעז י טאבוליטה י ובל"ם י טאבלה י
מקלפין למעלה בראטו כונו שתי אכבעות וזה במקום
שמראהו לבן ששם כונעת החלב י
העמקן בלעז י קוניו ובל"ם י קוניא י איז כורך לקלוק
כלל :

הנקא שם זה נקרא בכל הלשונות והוא ענש ושם
מוכח הטריפה לומבולו י ושם החלב הגקרא תרבא

דקליבוסתא
האליח בלעז י קודה י ובל"ם י קולה י מקלפין
על פני כלה :

גלעך בראטן בלעז י רוסטו כירבוזו וכז ג"כ בל"ם
מקלפין עד מראה הכסף י

קיליכטיג

ס' חזונוטונו ובלם י' מורחל'ה

מקלפין בטני כרדיו :

ה'ך ב'ה'טן בלעז ר'רוסטו די כוסילו י' ובלם י' באווליו

איז מקלפין אבל מגררין אותו :

י'ר או כף בלעז י'לה מאנו י' ובלם י' ר'וליכטיות י'

מקלפין למעלה י' ואח' כך מגביהי' מקום הרק ומקלפין

ג'כ מתחתיתו י' ואח'כ מקלפין אותו בשר עכמו סקורין

בל'א י' די ד'ק : ובלעז י' קופירטה ובלם י' קופירטום י'

י' קניא ריפל בלעז י' זינוטיילנו י' ובלם י' רודיליחא י'

מקלפין מבחוץ סביביו י' ומגררין את מראה הכסף י'

יפה ובפנים מקלפין על פני כולה :

י' בייטט או גאזל' בלעז י' סקוריאה י' ובלם י' אזורחגים

ב'ד אחד איז מקלפין וב'ד טני מקלפין אעפ'י' ס'ט בו

מראה כסף :

י' אויזן בלעז י' פיסטונו י' ובלם י' פאנטוריליוו י'

מקלפין בטני חודיו ומקריין גם מראה הכסף

סלו

ועתה אבאר הגברים שהם הגידין שמוציאין ומנקרין על כל

פדט ופרטי י' ואתחיל באב אחד :

ה'גראט בלעז י' פיטונו י' ובלם י' פייונו י' מתחכין

ומגררין עד ס'סתוה מקום ג'בהות סלו ומגררין יפה

הבמר טבין טניו בכדיו י' ומקריין ג'כ החוט'ה לכנים

סבין החוליות י'

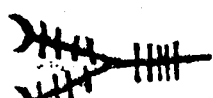
הגידין

סדר הנקוד

גידיו ולפעמים לב' גידים • רק הגיד הסלימי הוא
קצר ועומד וכל מרחם בסף • ומחטטין אחרי אלו
הגידו' מפני שאסורו' מסו' סומן על גיד הנסה • ותחת
אלו הגידיו ים עוד ב' גידיו אסורין ממסו' דס • ועוד
ים גיד אחד הנקרא בלא' לעך אגוד • בלעז' ובלם' וויכה
כירבחו מוכח במקום לבן בתוך חוט לבן קטה החולך
בתוך במר לבן ומרחיתו סל זה הבס' דומ' "בקייליכטיג'
ברעטלן בלעז' "טראונוכדו' בלם' "מוריליו ומחטטין
אחריו ממסו' גיד הלסה • ובלעך אוד' עכמו' בלעז'
ובלם' וויכה כירבחו מוכחיס סס פוד סני גידיו אסורין
ממסו' גיד הנסה • וכראח סס לעינים :

"קיייליכטיג' ברעטלן בלעז' "טראונוכדו' ובלם'
"מוריליו' ים ב' גידיו האסורים ממסו' גיד הנסה :
האחר מוכח למעלה • והסני מוכח למטה • ועוד ים סו
גיד סמוך לבוקס •

"בריק בראטן בלעז' "רוסטו די כוסילו' ובלם'
"באויליו' ים גיד אחד הנקרא בלא' הירץ אודר'
ובלעז' וויכה דה כירוו ובלם' וויכה דה קורסו ואסור מסו'
גיד הנסה • כזה

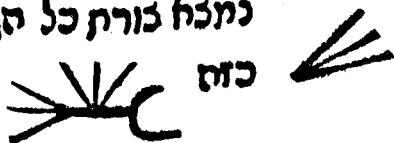

ואכל זה הגיד ים
געטלן ובלעז' פורקול' ובלם' גאריפיוו כזה

יד אז כפי' בלעז' לה מאמו ובס' "דיליכטריו ים ססה גידיו
האסורין ממסו' גיד הנסה ב' כבורת סין כזה
גידו' כבורת גיית' כזה

סדר הנקוד

וצראם היר במקום עוביו ים עוד גיד אחר מתחלק לג
 גידים הנקרא בל"א ריואן • ובלעז חיל דיטו גרומו •
 ובלם פולגר כזה נמצא בורת כל הגידו יחד

"בקניאר יפל בלעז" זיכטוילנו ובלם "רודיליא • ים
 קטה גידין בפנים אצל העצם • אחר מהם אסור
 מסוס גיד החיכוך • ואחר מסוס חלב • והאחרים מסוס
 דם • האחר מוכח בצד הרחב אצל העצם הנקרא קניא
 ריפל • בלעז "זיכטוילנו ובלם" רודיליו • וכטכלת זה
 הגיד ים בצדו גיד אחד ואסור מסוס דם וכונפי זה בזה
 ככורת כף פשוטה כזה ואצל הגיד הזה הארוך ים
 עוד ג' גידין זה אצל זה והם קנוקנות ואסורין
 מסוס דם ואצל או הגידין ים טס חוט לבן המפרד
 בינאלו הגידין לגיד סאכלו והוא אסור מסוס דם •
 "בבייטט או בגאול בלעז" סקוריאר ובלם "אזורגים
 ים ג' גידין אסורין מסוס גיד הנטה והם כראילעכיני •
 "באויזלן בלעז" פייטו • ובלם "פאנטורוליו •
 ים גיד או אסור מסוס גיד החיכוך ונקר בל"א אים ליהני
 בלעז כיל טירארני ובלם כיל טראוואר וילמעל הימכה
 אצל ראם עצם סקורין בל"א "קנאכן • בלעז לם
 "קאנה • ובלם "קאכיליוסס מונחי ג' גידו האסורין
 מסוס גיד הנטה • ונראים הם לעינים •

ועתה אבאר השני משפחת דאסרות

מן כל גיד הנטה רבוק בגיה הנטה עכמ וזאלך

סדר הנקוד

והתקשט גם כן תחת הבשר בין הדבקים לכך מנבחה
הבשר ומקירין כל הסומץ שהוא דבוק בגיד הנסה
ומתפשט בין הדבקים.

אמנם החלב נמצא בכל פרט ופרט באב או בג'
אבות ובר' אמהות וכפ' ג' בקצת מקומות

אל תניס עשר שבטים בכל החלקים שזכרתי לעיל.
באופן שאי אפשר להעלות על ספר אם לא בעיניו יראה
ובלבבו יבין מאי שקי ומומחה במלאכת הנקוד לפי
טכניך בקיאות גדול ואמוץ יר ומי שאינו מכיר החלקים
יודע לחלק' כל חלק וחלק בפני עצמו בודאי זהו מאכיל
דבר האסור ואפי' אם ירצ' להחמי' עליו להסיר כל הסומץ
והחלב שהוא מוכא בין שהוא אסור או שהוא מותר עכ"ל
כקל להאכיל אסורי' אחרי שאינו יודע לחלק החלקי' כראוי
ואינו מכיר החלקי' כמכ' שהוא מכס' מה שהוא ראוי להיות
מבול' כדי שיוכל לחטט אחריו ומאכיל החלב שהו' מתפשט
בין הדבקי' וזולת זה אסור לעשותו כמאח"ל כשכ' שאסור
להתיר את האסור כך אסור לאסור את המותר ע"כ לא
לאחרך בזה יסיר את דבר ה' ישמור נפשו מדרת שחת'
הכלל העולה לרעת איזה חלב ואיזה סומץ החלב הוא כל
מקלקל ותותב קרו' עליה והוא בלא אירב ובלע"ז פרולו
ובל"ס דיט' ראכ' רהיינו כשממעפי' אותו ביד מתפר' וכעס'
קצמתי' אמנם הסומץ הגם שממעכין אותו ביד אינו
מתפרר והוא בל"א נגד זבלע"ז וכפ' בל"ס כירבונו י' לכן
ג' אסור ליקח בשר מאיש שאינו יודע מכין מחוטין
והגידו' ויכול לאמץ ידיו למכא' היאך מתפשטין הגידו'
באיזה מקום תחנותם' כמו סכתב האשירו' בהנה

מאז ואל • בעל כפם לא יסמוך לא על טבח הבקי יודע
 בטיב הנקוד ומבין החוטין ואצל הקנוקנות וכו' וכריך
 מהארס יהיה בקו מאר באופן כששואלים אותו מדוע
 גידין אלו אסורין • סיודע להטיב כהלכ' וטעמו ונמוקו
 עמו ויהיה מורה באכבע כיור הגידין במקומותיה' על
 פי הכאטומיאה אלו אסורין מסו' חלב ואלו אסורין מסוס •
 גיד הנסה וכיוצא • ואם לא ידע להראות באכבע כנז'
 בודאי שאסור ליקח בסר ממנו •

ועתה אדבר בהעצמות

• בוקא דאטמא • אסור מפני החלב שארוק בו •
 ב"העצם הכונעת בבוקא דאטמא הנקרא ירך • בלעז
 נוסילה • ובלם גואיסו די לה קוסה • וגם סופו מחתכין
 אותם סני ראטי' שהם אסורי' דהיינו ראש העצ' הכונעת
 בבוקא דאטמ' • מסוס גידו' היונקי' מחלב הכליו' ומחלב
 הערוג' הנקרא בלח גראט ובלעז פיטינו • ובלם פייונו שהם
 אדוקים באותו ראש • וא"ל לנקרם • וראש הסני מפני
 ידו' שמתפשטים מגיד הנסה • טגס אלו אדוקים בזם
 הראש התחתון וא"ל לנקרם •

מחתכין ראש העצם שקורין בל"ח כ"קאכ"ן • ובלעז לם
 קאבה • ובלם כ"קאכ"ן יהונעת אצל "קניא ריפ"ן
 ע"ז "זיכטוילן • ובלם "רודיליון • שהוא אסור מפני
 אמת הגידין ומגררין ג"כ יפה את עצם זה ומגררין
 קניא ריפ"ן • ובלעז "זיכטוילן • ובלם "רודיליון •
 קלסין הלובן פעליו • ולקחת בהמות תמצא אצלם

סדר הנקוד

ועכס הח' עכס יתירה • וקבלתי מרבותי מהוא עכס
הבכור • ר'ל הבהתם מהוא בכור יטלו עכס יתירה •
ובעכס זו' אף בו איסור • רק שמכניעין אותו לפי מהוא
טוב לכאבהסנים :

ע' העכס סים בתוכו הערקוס זהוא עכס קטן הלכרא
בל'ה טע'הילן' בלעז' ב'ארמקונקולו ובל'ה טע'הילן' •
נים לו גומ' מלא' מים וריר ודרך לקנה אותו הגומ' בבגד
היטב לפי מהמים והריר אסורין מטום תלאם

סך כל הגידוי' שמקריין מסכו רביע' מחלקי האחוריים
הכראין ומאינן כראין הס' קי'א • וס' למנס
כי כל סלחנות מלאו קי'א וכו' • אמנס הגידין סאיני
כראין ומכריך לחטט אחריהם כ'אוסמכ' א תאכל
ממנו

סליק סדר הנקוד בקצרו תהלה לאל אשר הכל ברא

תהי' חס' לכתו ראש ח' ד' ט' אב'
השנה

ספר

תורת זבח

כולל

הלכות שהיטה כיסוי דם, מרפות הריאה,
וניקור .

ויפרד לשלשה ראשים

השם האחר **מוזבח העולה**, הוא העולה בדרך סלולה
לפסק הלכה מחזורת כשמלה. מוזקק שבעתים. גדולי
הפוסקים אשר לנו לעינים :

ולמען עמוד על דעתם. ולדעת ספיר גורתם. מקבת בור
נקרתם. ואיה בדררו קודש יסודתם. הודאים יתנו ריח .
מקצה מזה **ביסוד המזבח** :

ומקצה מזה קצת חידושים. בדברי רבותינו הקדושים להעיר
לבב האנשים. שוחרי הצדק והאמת דורשים. יכראו כשם
העלה שלמה . אשר העלתי בעורת ה' יתברך שמו .

אנו הצעירי שלמה נאציגריד בעהמ"ח ספר קסת הסיפר ח"ד
ח"יב פני שלמה. להם ושמלה קצור שלחן ערוך, ארלי שם
ואפרוין. מלפנים בק"ק ברעואוויטן זמעת בק"ק אינוואר .

ומהיות שכתבו הפוסקים כי ראוי לכל שייב לחזור הלכות שייב
בנל שלשים יום לכן חלקתי כן. להיות לו לנביל ולחיק קבוע
מה שיחזור בכל יום וינטור כל ההלכות בכל חדש :

→ ←
נדפס כבר ארבעה פעמים וכעת נדפס בחדש בחיקוטם כהנה מרוקת אצל הסוחרים
בלייער ע"ש קאהן בק"ק מונקאטש.

שנת תרנ"ג לפ"ק

Printed and Published by the author at the "Drozdki" Lithographic Press, Warsaw.

הן גלוי וידוע לכל בית ישראל את הכתוב בתוה"ק ארור משיג גבול רעהו . וכן הוא מדינת
דמלכותא . והנה כעת נתתי את הרשיון לחתני הרב וכו' מהו' גרשון וואקף
בנעט כ"י . להדפיס את חיבורי הנוכחי מחדש עם התיקונים אשר תקנתי בו כעו"ס .
ולזולתו אסור להדפיסו מבלי רשות ממנו או תבאוי כמו :

ולהשומע יוכעס ותנא עליו כרכת טוב :

המחבר

אמר המחבר

הנה סי' לנגד עיני ס' שו"ת ליקושי צבי אשר בו קונטרס מיוחד כהשגות . על
ספרי הנוכחי כחזק מקומות וענתי בן כתריו . ות"ל משנה לא זזה ממקומה :

הכמת הגאונים המפורסמים נ"י

בע"ה

בע"ה

בהיותי פה במרחץ (באכרין) חיילם
 (כאן ידידי הרב המאו"ג החריף
 ובקי מו"ה **שלמה ג"פ** כ"י וכידו חיבור
 על הלכות שו"ב ופיינתי בו ורחימי כי דבר
 דבור על אופניו ורחוי להפילו בישראל וגם
 חנכי לקחו כמחיר אשר יוסת עלי בל"ג .
 דברי הבאעה"ח יוס"ח שופטים חר"ז לפ"ק .

סק' חיים האדברשטאם

(הוא הגאון האב"ד דק"ק סאלו והגליל י"ז) :

לחבר קילורים אבל אין לסמוך כלל עליהם וכמה פעמים שגו בהנחתם כאשר יראה
 המעיין בדבריהם . ואולם הרב המאו"ג מוכר"ש כ"י בספרו הזה לירף וזיקק דברי גדולי
 האחרונים והוליא סלת נקיה בדברים . וטעמיהם ומקוריהם בלדס בקילור . וגם במקומות
 הסלה פנינים כי ירד לעומק דבריהם וכשא ונתן בהם כיד ה' הסוכה עליו . והנה מה
 טוב ומה נעים כי יוליא לאור דבריו ההם ישמחו ויגילו בהם הנגשים אל מלאכת הקודש
 וזכחי זכה להאכיל בית ישראל בשר שחוסות כשרות . כי ימלאו דברים לחים וזכים . וגם
 המפיינים יעללו ויגילו בפיונים באשר הפלה שלמה הרב המאו"ג כ"י לואת הגם כי לא
 יכולתי לפיין בדבריו רק זמן מועט כבר אחמתי גברא ואחמתי ספריו ויכרך ה' כל אשר
 יסי' בעוצריו להפיץ פני אורו יגדל ה' כבודו ויקרו :

דברי הכותב היום יוס"ה כ"ג מנחם חב חר"ז לפ"ק . סה ק"ק אונוואר יע"ח

סק' מאיר איש חופקי הניד .

הרב המאו"ג חכם וסופר . אשכול הכוסר .
 כקש"ח מו"ה **שלמה ג"פ** כ"י
 הרב דק"ק ברפזוויתן יע"ח . ה"ה ס' עמו
 ולכד קריח ספר . בספרו קסת הסופר, ויתן
 עליו מנועמו . בספרו פני שלמה . ופתח
 הוסיף ידו לכתוב שלשים ממועלות ודעת .
 דריני שו"ב . הגה בהלכות האלו חלו בהן
 ידים . מהם גדולות ורחכות חכרו גדולי
 ישראל זיע"א ברוב חכמה ועיונס הזך אבל
 לא יחכנו מספי עומקס ורחכס לפני זוכחי
 זכה אשר קלרה דעתם לירד לעומק דבריהם .
 וגם שו"ב יודעי ספר ולשון קרכו אל המלאכה

להחיר הכל ביתר
 טעם נכון לאסור
 הממרים יכ"ג ואסר'
 ד"ג אסור החלב
 ימרת : [ד] ג"י כו'
 כ"ס"ט ס"ק ט"ו
 כתנתי בזה הטעם
 מהכ"ה ע"ס . זל"ע
 ל"ד ר"ח"ג נס נכמה'
 שמה ש לבדוק
 הרי"א חס רול' לאכול
 החלב ככתוך ג' ימים
 וזולא שמענו מעולם
 ו"ל זל"ע ודו"ק :

נימין כיון שיש שם
 כמ"ש ה"ז משום
 הורדא הראויה ור"ל
 שמוולס כמו בכל
 ג שחט בהמה ורוצה להשליך הריאה ולא
 לברקה כדי להתיר החלב והבשר יספור
 לעבדים . אם אין לו רק חלב (טו) שנחלב
 קודם ג' ימים מותר לעשות כן . אבל בשביל
 החלב (טו) [ד] שבתיך ג' ימים (ז) אסור
 לעשות כן (חשונה ה"ח) :
 ד בהמה שיש בה איזה חשש ורועתא כגון
 חולי השיעל שקורין הוכס וכדומה שזהו
 ס"י שנכרכה הריאה אין לאכול החלב אפי'
 בחייה (ג"ל נסש שטת יעקב) :

יוב"ל (הוא יום ה' זכ"ס וכשכ"ח רק יום א' יחזור נס זה זכ"ס) :

מו סדר הניקוד מחלק הפנים ובו י"ז טעמים :

א הטור את הבשר מתחיל בראש וחותר אותו לשנים ומוציא
 המוח ומעביר הקרום שעליו ואח"כ הקרום הרבוק בעצם הגלגולת
 ונוטל הלחיים בידו ומחתך משני צידי הלשון ומוציא גיד א' מזה
 וגיד א' מזה ומחתך בסכין תחת שורש הלשון ומוציא סמנו חוש של
 דם . גם נוהגין לחתוך מן הלשון עצמות שנקראין שריפה ביינדליך
 והמה לעומת החיטון הנ"ל גם נוהגין לחתוך (ה) כיסוי הגרגרת
 הנקרא בל"ז צעפיל . ויורד משם לגרגרת למקום שחיפה ומוציא
 ששם ב' גידין מצד זה סמוך לבשר ובי' גידין מצד זה סמוך לבשר
 גם יחתוך (ז) הגרגרת וכן הושט לשנים :

ב ינטל את הסכין ומחלק בין הכתף לנוף ומתחיל בראש הכתף
 באצבעיתה ומחתך ימוציא גיד עב ולבן וסוליד הסכין עד קצות
 היר

המנה אחז חולי לכן יש להחיר החלב שקודם ג"י כמו בהולד סי המכה : (יד) כחילוף הזורות .
 גאלו כ' ה"ש דמכתכר שכולין להטעות כג' ימים ולכך אין לאסור יומת : (טו) שנחלב קודם
 ג"י כו' . משום דעיקר החשש הוא משום סירכות אבל לחסר ויתיר מן הכתן לא חיישינן :
 (טז) שכתוך ג"י כו' ואין להחיר גם של חוך ג"י ע"י השלכת הריאה ולסמוך על החוקה
 דרוב נכמות כשרות כמו בכל חלב שאלו אוכלין בחיי הנכמה מטעה חזקה זו ולא חיישינן
 לסירכה שאני' החס דאי' אפשר למינדקס בחיי סילכך סמכי' אחוק' אבל כשהיא שחוטת
 לפנינו לא סמכינן אחוקה שאפשר למינדקס : (יז) אסור לעשות כן . ואם עבר ועשה כן
 ג"כ מחמיר כחשו' הכ"ה אבל ככ"א כתב דכדיעבר יש להקל חס לא סכר כמזיד על דברי
 חכמים ע"ס :

יז (ח) כימי הגרגרת האסור משום מילוח שהוא החיר מלא ליחזק ורירין . טעם אחר

משום שיש לו ראש ואין הדם יוצא משם לא ע"י הדחה ולא ע"י מליח ולכך מותכין אותו כדי שלא הדם יוצא הטעם נוהגין לחתוך העוקן מראש הלשון כדי שיל' הדם: (ב) הנגרנר' וכן הושע. משם דם הנקדש כמותין: (ג) חוט כסול. כתבו ספרו הקדור שלריכין. לדעת שזה החוט הוא כסול א' לכן ואחר הדם ונראין כא'. ומי שאינו יודע יוכל לרא' לירי

היד סמוך לעצם וימשוך כל הנדר ההוא עם כל החושין והנמשכין עמו וצריך לשקוע הסבין בהכתף יפה עד שיעקר אותי הנדר והחושין הנמשכין עמו מעיקרן וכשהוא מחלק בין הכתף לנוף צריך לשקוע הסבין בשפת הכתף סמוך לש"רה ויעקר שורש ניד זה שהוא שם. וכן לכתף השני:

ג ואח"כ חותך את החוית לשני צדדים ומאותו בשר ארום הסמ"ך לחזה מוציא (ג) חוט כסול שאותו מקצת החזה עד קצתו. וכן מן החזה השני. ואח"כ מתחיל ממקום סיום הניד שמוציא מן החזה ומקליף בידו (ד) הקרום של הכסלים וצריך ג"כ לחתוך ראשי העצמות משני קצות הכסלים והמה רבים ולבנים:

ד וכשמקליף נראין ראשי החושין שהן בכסל ונמשכין מאליהן (ה) בהיותו חם והן שלשה סימין ושנים משמאל שלשה סימין מתחלקין לשנים שנים משמאל מתחלקין לשלשה שלשה (ו) ונוהגין לנקר בכל צד ג' צלעות:

ה במקומות שאין אובליין חלק האחוריים נוהגין להניח הצלע הימני לחלק האחוריים והבשר שבין צלע י"ב לצלע י"ג צריך ג"כ קצת ניקור ומפשיטין השל"ים העור הרק מעליו שהוא קרוב לחלב הכסלים ומכ"ש בשר שסמוך לבטן בטביר שקרוב מאוד לחלב הפריסה וצריך השגחה להפשיט משם השל"ים ההוא. ונס מנקרים איוה נירידם בין צלע לצלע הנידרים מהחזה (משנים משנים סופר כ"י ס"ח ע"ט):

ו חלב שעל המסם ובית הכיסית וכן חלב הדבוק לברם (ז) שתחת הפריסה אסרו ונוהגין לפתוח הכפולים ולהסיר משם החלב: ז הקרום שעל השחול והחושין שבתוכו אסרין. נוטל ראש הנדר שבתוך השחול ומשוך אותו ונמשכין עמו ג' חושין שבתוך וצריך לזוהר (ח) שלא יפסוק שום חוט מהם ואם נפסק צריך לשרש אחריו: ח הכוליא יש עליה שני קרוצים ושניהם אסרין וכן החושין שבה אסרין. נוטל הכוליא ומעביר קרום העליון ואח"כ נוטל סבין ומחתך ומעביר הקרום שיש על כל אחת ואחת ומחתך בתוך הכוליא ונוטל השורש של הנדר מתוך הכוליא עם קצותיו הנראין מבחוץ. ט יתרת הכבר צריכין לנקר הקרום העליון שלצד הכבר ונגז השימין שתחת זה הקרום והמנהג לנקר גם צד השנים שלצד הריאה: חלב

(י) ונוהגין כו'. משום שהדבר מסור לכל ואין הכל מזהינים בין ימין לשמאל: (ז) שתחת הפריסה. ט"ו קרום פרום על הכרס וקירין אח"י עריסה לייליד כלא' או נע"ץ ומחת אותו הקרום יש חלב דבוק בכרס עליו ואינו רגילו משרים והבי קימ"ל: (ח) שלא יפסוק כו' ולכן

מזבח העולה מו

יסוד המזבח

ולכן יש לחזק לנקר הסמול בעודה חס כרי טיבא נקל למסוך המוטין : (ט) מטסי כו' וגם שאין חותכין הלזן שאסור מ'ס'ת אלא גורד אותו בסכין ואין בו דוחקא דסכינא ואפי' משתכח דלית ביה דוחקא דסכינא כדיעבד מותר בדה' וקרי כל ישראל נסנו להדיא

י חלב הקובה בין שעל הקשת בין שעל היתר אסור וצריך להסיר הקרום והחלב שתחתיו : הכשר ונכון ללמד וא' חלב שעל הרקין אסור באיך אמה משתחילין לצאת מן הקובה ומשם ואילך שומן הוא ומותר וי"א שראש המעי שצריך לנרוד החלב שעליו הוא המעי שיוצא בו הרעי שהוא סוף המעינים ויהא שמים יוצא ידו שניהם לנרוד איך אמה מכאן ואורך אמה מכאן וי"א שאינו צריך אורך אמה ממש לכן נהגו להקל למרוד בורוע ואין מצריכין אורך אמה בצמצום ואי' להסיר רק הקרום עם הרבוק בו שעל אורך אמות אלו אבל לא השומן הרבוק שבבחיא שחתתיו וכן נהגין . רק שמסירין מן הטבחיא נ"כ חוט אריך שמונת עליו עם השומן שאצלו ואם הטבח משך הרקין מן הבהמה בעורו חמין ישאר החלב שעל ראש הרקין עם הדורא דכנתה ולכן תבא לאכיל מן הדורא דכנתא ונרוד אמה . מן החלב לצד הקובה ואם לא נורע מקומו צריך לנרוד ולנלח סביב עוביו כדנר זהב במקום שנסתפק בו ונהגו במדינות אלו להסיר הקרום שעל כל הרקין בהדורא דכנתא דעגל במשום שנשאר הרקין עם הדורא דכנתא ואוכלין הכל ביחד ע"כ נהגו שמסירין כל הקרום שלא יניחו גם כן שעל ראש הרקין ונהגו ליקח הקרום משני צדדיו משאיכ בכבש שאין דרכן להניח ביחד וניכר ראש הרקין כי"נ טעם המנהג אבל יש להחטיר וליקח מקרום בשני צדדיו גם בכבש (למין כהה"ל זיל

קיימין ס"ד) ודין שימן הכנתא עיין ביו"ד סי' ע"ה סי' ז :

יב חוטי הרקין שהן בחוד שומן הרקין כמו בית עכביש מסיבין זה ביה אמירין משום דם וצריכין להסירם . ונהגו להסיר נ"כ חוטין שאחוריו האונים ואינו אלא חיסרא בעלמא : יג קרום שע"ג בוצי זכר אסור . ונהגין לנקרם אף כשהן פחיתין משלשים יום . וזבן להסיר משם הגיד הגדול ולחתיך בהם חרבה התיכות :

יד נהגו ליקח מן הכתף הבשר שקורין דריו ואין בו איסור רק משום מיאים וכן נהגין להסיר העינוניתא דורדא ולהשליכה ואין איסור בדבר . וכן נהגו לחתיך בין הפרסות של רגלי הבהמה ולהסיר משם בשר לכן יורד משום מיאים ואם לא עשה כן אין לחוש : יז הסכין בחלב מנקחו בו : יח לכתתה"ה יש לנקר הכשר בו : יט בקרניתך שלשה ימים אין להסיר ברועבד אלא מנקרו אחר כך ושורו : יך נהגין לנקר בשר בייט אצילו נשחט מעיי"ש וטוב לשנות קצת אם אפשר (לוי"ט סוף סי' ת"ק ג"ע"ש נר"ו ועג"ל) :

א"ה נדעם היה לכתוב גם סוד הניקור מהמלך סלמוריים אלל גדול אחד סימיי יעניי להסך ידי מוז שגיא כח חי עולמים . לך נאה השיר והשבה . משנבי אתה ותעורני ברחמים . השלש ספרי . זרת זכ :

ספר

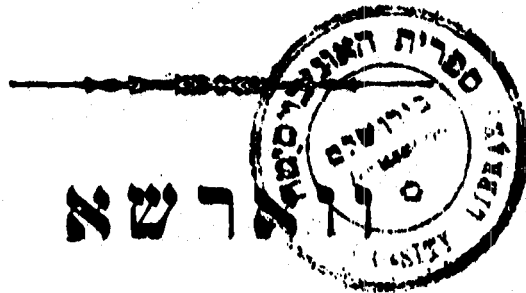
זכרון

על הלכות שחיטה וטרפות הריאה וניקור

קובץ ענינים מחודשים המפורסם ברוב ספרי אחרונים בהלכות אלו
הנוגעים לכללי הלכה זו או לכללי הוראה כמו ס"ם וחוקה וכדומה גם
הוספתי חידושי דינים שלקמתי כהרבה תשובות שלא הובאו בספר
פתחי השוכה :

אשר ליסתי אני הקטן משה יהודה בלא"א מוה"ר שמשון אליעזר וללה"ה
אברק ראוישטש בעה"ם ספר זכרון על טרפות מליחה בב"ח הערובה .

גם תצנתי בסוף הספר סדר הניקור מלק חמני מספר ביה אברהם וסדר ניקור חלק התמידים מספר
זבת שמואל .

בדפוס ר' מאיר יחיאל האלמער נ"י רחוב שמאלע מיללע נומר 4

שנה תרתי"ם לפ"ק

СЕВЕРЪ ЗИЖУРНЪ

т. е. Книги для Памяти Часть 3

• Изданіе М. Л. ЛЕРНЕРА

Въ Типографіи М. И. Гальперу Милая улица № 4.

ВАРШАВА 1887.

ב"ה

ס פ ר

ז כ ר ו ן

חיברו, ה"ר משה יהודה ב"ר שמשון
אלעזר לערנער, הלכות מ' לחה, בב"ח,
תערובות (יו"ד סימן ס"א-קי"ב),
ודינים שונים מלוקטים מפוסקים
האחרונים:

ורשה תרמ"ו
(64 עמודים)

ועל הלכות שתיסה, שרפות וניקור:
שם תרמ"ח (28 עמודים).

ניקור

וה"ח (סימן טד) חובין האסורין מבוס חלב כוי מדרבנן (י) חלב שעל היומרת סכרישו
סחוספיה שנוטל רק בקרוס ומוחר (בר) נוסגין לססיר קרוס שעל סכסר
שזוכנן עליו הסבלים באכור משום חלב בעליו (י) כל דבר שאם נעשה ממילא מותר
אילו בכל חאלל אם עשה בידים (ש"ז) (א) חלב הנמלא בחבית סכר ואין ס' ושפק אם
נכרס מעל"ע וטנס ספק יכבוש נש"א נוסגין לאכור רק ביין איחא דטבעו לנדרח מחלב
ובשכר ל"ע רק בחלב הי יש מקום לומר דכוי שלא כדרך אצנתן וכוי דרבנן ומחר ספק
כבוש ול"ס (י) חלב חי ספק חלב ספק שומן לא כוי ספק דרבנן דאם יבשלו יסיב
מס"ח ול"ע אם מותר לבעלו ולבשל דטכסיו מותר מטעם ספק (י) ספק כבוש כבנ"ה
אחד לנבלו (ח) חלב שסריי סכרובה דכוי פלוגתא וכל אהרים הוסר לא אמרינן נ"י

חל"ג דה"פ הוא האוסר והוא לא ס"ל כש"א חנ"ג (תוספתא מרובה) קדומים האסורים
מכוס חלב כגון דמחול ודליות אוסרין בין במליחה ובין בבישול והקדומים האסורים משום
דמונחים על החלב או החלב מונח עליהם כגון קדוש שעל יוחרה וכדומה אין לר"ך
ס' רק בבישול אבל לא במליחה חשובה נ"ש (חוקי דעה) המנהג דקרום ונקלף אף בלו
חומץ הוא חלב (*) הכח"א כבז דכרכשהא שהסירו ממנה החלב שעל הקרום ולא הקרום ומנהג
יש להחיר שיכיר הח"כ ושרי (ערה"ב) נוהגין לזרוק פריש מעיה היולא מסקינה והראש
מעיה ומכרכשהא מנקרים רק קרום ואם נמלה הכרכשהא בלא ניקוד יש לאכור הכרכשהא
ולכחיר שאר כשר שנמלה עמו אם יש ס' בין הכל נגד הקרום (ב"ה) מה שנוהגין ליקח
מככהף הגיד עם שבוסן הוא חומרא ובדיעבד אם לא נטלו שבוסן מותר (*) יוחרה
ככד שמלחו בלא ניקוד מותר ע"י קליפה ובבישול לר"ך ס' ואמרין נ"ג (בר"פ) שומן
שחמת הקרום בחלחולה הכל מודים דמותר ואפשר שכוסה נ"כ ובאמה הסבוך לקיבה
הוי פלוגתא ובעלה נ"כ דמותר וכוסה שבוסן שחמת הקרום (בה"ת) אין להניח להלק
הפנים רק האחד עשר ללעות שיש כהם מוח ויהיו בלירוף החוליא של דל האולאר
שיש בה ב' ללעות קטנות הנחטכות עם החזה י"ג ללעות וכל ג' ללעות שקטנות שאין
בהם מוח יניח ללד אחוריים והמנהג להניח גם ללע אחת מהגדולות לאחוריים וישאר
לחלק הפנים רק י"ב ללעות (ב"י) הא דחלב שהכשר חופה אותו מותר י"ל דסיני
בחלב כסלים וכליות דכתיב כהו על אבל לא יוחרה ככד (*) אין אסור מכוס חלב
רק הקרוי חלב לענין הקרבה (ל"פ דלא הביא סב"י דברי הרמב"ן על החורה פ' ויקרא
על פסוק חלבו האלי' דכתב דכל הנקרא חלב נאסר אף אם אינו קרב למזבח ושאינו
קרוי חלב מותר אף אם קרב למזבח כמו היוחרה וככד והאליה וסתמנה למלך פ"ו
מהלכות שנגזר הביא דברי הרמב"ן ופירש הסוגיא חלביה והנ"ו אם יש חיוה יתר
אבר כבהמה וכו חלב שיש בו סימני חלב אסור לרמב"ן כי כל מיני שומן האמזים
כבהמה חמיר ואינם מפורשים בנמרא לאיסור בוודאי מותר כי חז"ל חסבו כל החלבים
האסורים וחזן מזה ככל מותר וה"ל לשיין בו שבוודאי אין בו סימני חלב רק אם
נמלא חיוה יתר כבהמה ויש בו חלב שהיו מלוי בשאר כבהמה י"ל לפי דברי הרמב"ן
האלו לר"ך לשיין בו חלוי יש בו סימני חלב כי לפי דבריו אף אם אינו מבגשה
חלבים המפורשים אלא הקרבה אם יש בו סימני חלב אסור מבישול ואפשר שמתנה
רמב"ם וסוספוסה כהנו שהכל חלוי בהקרבה חשב סב"י דברי הרמב"ן לרעה יחיד לכן
לא הביא דבריו ואפשר שלחוש לדברי הרמב"ן נוהגין שאם יש יחיד חגיגה אין לחלוב
אוחו כמבואר בסומן נד דחוששין שמה יש בו חיוה חלב) (באה"ט) אם מלח קודם
שהסיר החוטין והקדומים האסורים משום חלב יש להחיר בהפסד קלת ס"י קליפה
ובדיעבד אם לא נטל קליפה ובישלו כך מותר (בית יצחק) בן ע"י חי אף אם לא
הפדים על גבי קרקע חלבו ונידו אסור (*) חלב לר"ך להיות חומץ קדוש ונקלף יבנה
יסיה כשר חופה (*) חלב דכשר חופה אותו דמותר דוקא בחלק הפנים אבל לא בחלק
אחוריים דבהמה כתייה פרוקי מפרקי וזה חרבה דחויי מחני (*) חלב שקרום לבר
חופה לא הוי חיפוי כשר (*) חלב הכסלים הוא חלב שעל הכסלים שחמת הכליות
וגראה בנובס הכסלים והוא רק בחלק אחוריים ובחלק הפנים יש קלת קרום שעל
חלב כסלים (*) חלב שעל המכס וביה"כ הוא השמלה שקרוין פרוסה וזהו חלב שיה
הקרנ (*) והלב הדבוק לכהם שחמת הפרוסה כי הפרוסה הוא חלב פרוס על הכרס והתהה
קרום וחמת הקרום יש חלב דבוק בכרס וזה הוי פלוגתא כה"פ מפרש חתנב הוא
חלב שעל הקרום והח"כ הקרום והח"כ חלב נקלף מפרש ור"י מפרש קדוש ונקלף סיני
הקרום נקלף אבל החלב שהחמת הקרום מותר ואינו נוהגין לחומרא כה"פ ונוהגין להסיר

הקרום וחלב שחתה הקרום אשר על הכרם ולהסיר הכפולים ולהסיר הסובב שבין הכפולים
 ו' חלב הקיבה של הקשה אסור מכ"ח ובעל היחד הוי פנוגחא ואין להקל ולריך
 להסיר הקרום וחלב שחתה דכוי קרום וקלף וקף במקום שאין בו קרום וה"א
 לקלף כ"א ככה ותחבולת דלא כוי ה"ב דקלף ספירוס בני תחבולת הש"כ לריך קליסס
 מפני חלב הפרוסה המונה עליו כמו ביומחה לריך ניקור מפני הקרב כמונה עליו (')
 חלב של דקין שאסור באורך אמה בתחילה יליחם מהקיבה ובסוף ענמיחא ח"ל להסיר
 רק הקרום ע"כ הדבוק בו שלל אורך המוח האלו אבל לא השומן הדבוק בענמיחא
 שחתה הקרום ואם מוכר דקין בעודן חמין נבאר שהלב שלל המוח האלו על הדרא
 דכחחא לכן ל"י לגרור אמה מהחלב ללד הקיבה ומחמת זה מוכנין להסיר כל הקרום
 מהדרא דכחחא דכסמה ומוכנין במדינות אלו להסיר הקרום של דקין בעל משמי
 לדין ויש לעשות קן גם בכבש וגם י"ל להסיר הוורדין שלל שומן הכנהא המסוכנין
 בעכביש ומהדרא דכחחא לריך לקלף קרום של חלב משקום כמונה עליו כד לכן בזה
 שלל הסוף להלב שלל הקרב ואם אינו יודע איזה לך לריך לקלף משמי לדין ואם מלח
 בלא קליפה לריך ס' נ"ד אוחו הקרום ונגד שהלב והקרום שלל אמה האלו ס"ל (')
 ומוכנין לחתך אמה מהדקין המחובר לקיבה ואורך אמה מהדקין הסמוך לכניא דוכי
 והסניא דוכי ע"כ שהלב שבייחם שקורין גערא וזה משום מיאוס ומתחלולת משליכין רק
 החמיש הדבוק בפי טבעת והמוחר מנקרין ומוכנין מיאוס ומתחלולת משליכין רק
 חכם חוב אריך שמונה עליו ע"כ שומן האלו (') כליות הקרום שעליכם חייבין עליו
 וקרום החתחין והטעין שבו האכזרים ואין חייבין עליהם (') יומחה הכבד לריך לנקר
 קרום עליון שלל הכבד משום חלב הקרב שמונה עליהם וי"ל מהמזיקים לנקר השומן שחתה
 הקרום הזה שמוכרין ביומחה אין מהיר חספוי כבד ומוכנין להסיר הקרום מפני דדדים
 דחתי למשמי (ומחמת זה מוכנין להסיר קרום מכל הכרם והקיבה בתחבולת חף במקום
 שאין בו חלב מהמת דהלב הפרוסה מונח עליו) (') עחול קרום שלל לך הגם חייבין עליו
 ובעל לך דק וכהמנין אין חייבין עליהם (ובין שהו (מש"י) ה) גיד הכבד דעך בעלמא
 הוא כוי חידוש נכן חלקו מכהן שבו ול"ע אם אסור בו הוי ש"טור דאין חייב לויטרופי (')
 אסור הנאש בייך כ"ח דכית נהמר על חילוס (ש"פ) (א) למ"ד ג"ס אסור כהנאש
 לוקין על הנאש דלא בייך חילוס (') המל"ט הלכות אבל כסתפק אם נשאל מאוכל
 חרם מותר בהנאש וב"י חוטין הממלאים בידיו כעופות טוב להשליך וה"ל נקרו דוקא
 קודם שיכול והממלאים כרגלי שוק י"ל לחתכן ומולתן :

בית יצחק כהמנין והקדומים כאכזרים משום דם אם לא נעין בלוי ומליחה בני
 בקליפה ובכיסול לריך ס' :

ניקור חלק הפנים

י"ב (אברהם) הדאש לריך לחתך לבטים ולריך להסיר הקרום מהמוח ולכיליא הקרום
 הדבוק בגולגולת ולשליטו בלא ישרה ממנו מאומה והח"כ לריך חסופ
 כסקין בארין לכיליא גיד מכל לך ולריך לחתך הלעפיל מהמומין וכוח מלא ליחוס (') בלשון
 מונח לריך אלל הבלוגד שאזיה בכל לך בני גידים ולריך לחתך הקרה והוסט לפניהם בקרב
 כחוכס דה גם מהוי"ב לכיליא כבלוגד אויף דער זייט גיד אחד לכן ולריך לכיליא ע"כ ליווינט
 טוך ולכיליא סיטוב כמו אלל כעחול וכוח אסור מכ"ח משום דם גם דיה סייעניך
 סיינו סיבוי בהגרנת שקורין לעפיל חיי משן הש"פ מידען משום דם או משום מיאוס גם לריך
 לכיליא בני כרפס בניידלך שאלל הבעינד (') נקיס ששחיסה שקורין האלז לריך לכיליא

למי נידון בכל לך היינו אחד מונח על הכשר ואחד מונח אך ככשר לאם או וואס
דער גארנעל פון דער לונג לינט אלל כעמא או עוף ואסור מסוס דס (*) כסמא
שקורין ברוטט לריך לסוניה גיד אחד און ער גייט ביו חרוף דעס רויס פלייש ולריך
להחיל מהלך שמוך לאוואר ולא מהמקום האלל ככשר ארום כי במכרס ינחק וסמוט
כזה הוא כפול לשנים ויזהר להוליוו היעב שלא יבאר המחלכ סמני מחמוט ואסור מסוס
דס (*) הכסלים שקורין פלאהקטן מונח עליהם עור נבן עב ולריך לפסיעטו וכל הנמכך
עמו אסור מסוס חלב ומקפילת לריד לחמור ראשי הללעות מכמי האת הכסלים והס
רכים ולבנים ומשם מהחיל לקלף הקרום העב והחם חמוט הקרום העב יש קרום יך
ואסור מסוס חלב וסמח הקרום הדק יש חלב וע"ז כיו פלוגמא (וכחב סניס ינחק
דנוהגין בו היחר דנס זה סוי חיטוי כשר) גם לריך לחמור במקום כזה עמס לכן ורך
והאסור מסוס חלב (*) הללעות שקורין רישען לריך בין רישען לסוניה גיד עד סוף הדוק
ברחטין ועד סוף הפלאהקטן כן לריך לנקום שלשה ללעות אס מניח רק ללע אחת לחלק
אחוריים וחס מניח שנים לריך לנקר בחלק הפנים רק שני ללעות הסמוכים לאחוריים
(אף שגממאל לא היה לריך כ"כ רק נמחמ לא פלוג שוב שמאל לימין) וכ"ז האסור
מסוס חלב הכסלים ומסוס חוטין שבעוקן (*) בכללעות יש שחי ללעות קטנות אלל
האוואר שנקראים חוט ואחד עשר ללעות גדולות ושלשה ללעות קטנות ושלשה חוגיות
וכסנוהנים י"ב ללעות לחלק הפנים היינו ב' ללעות הקטנות האלל האוואר ועשר
ללעות גדולות נשאר רק ללע אחת גדולה לחלק אחוריים כנ"ל ולריך להחוך חלק הפנים
בכזה סמוך ללע י"ב כי בכשר שבין ללע י"ב וללע י"ג שייך לחלק אחוריים וכ"ש שלא
יניח ללע י"ג לחלק הפנים דאז גם סכלים לריכיס בכשר כי כללע י"ג הוא ללע
המרוגה וסויקף אחר כללע לריך לנקר בכשר דהטעם דלא השבו לנקר בין הללעות
נחמם שההלג מחופה בכשר ולא שייך פרוקי מפרקי דכללעות חין מניחין לפרק לכן הך
שבין ללע י"ג לללע י"ג יש חלב לריך ויקור אס לא יקור חין אובד דביעבד דיש
היפוי חבל חס חמך גם ללע י"ג לחלק הפנים יש לחוש שמא חמך גם מעט מבשר
שסחחיו וזה לריך ויקור דשיין בזה פרוקי מפרקי ולא מכמי היפוי כשר לכן יש חשש
גם על סכלים ויש להקל בכלים אחר מעל"ע ו' גס לריך לזכר כשהחוך חלק הפנים
וכשמניע כסוף הללע חוץ בשיוטע הכסלים לריך לחמוך בשיוטע למעלה עד הכייבור
בכופו וכל הפייבור יניח לחלק האחור כי הכסלים למטה מסייבור והכייבור שייך ל"ב
לחלק האחור (*) ככהף שקורין פליילע לריך להוליוו גיד באמלע אלל הכוויני עד למנה בכופו
ולריך להעניין הסכין ביאה סניד בשלעות ואח"כ לריך למעלה אלל הכוויני בלרו
בנקום שים היין פלייש להוליוו גיד אחד וכוח הולך למענה ולא למטה רק החוב
בכשר וכשהחוף הפליילע מהשערטיל פלייש לריך להעמיק הסכין ללד הדוק ברחטין כי
שם שיקר סבורט מסניד ואביר מסוס דס גם מוז מען דעם דוק ברחטין דיה סויט
חויף דעקין מעט פון דעם דיקין פלייש און זאל דאס חלב דער פון הרשס מאכטן כן
מהכשר וכן מהכייטיל כי זה נקרא בשר מהזינים (*) בני חטיים הנקרא קריין ברחטנות
בעחול מונח על הכרס הנקרא וואמפ ואח"כ הבית"כ ואח"כ הסממס הנקרא קניחא
ואח"כ הקיבס חאנטן ואח"כ חיו דיה דערוב דיה קריין ואח"כ חיו דיה מיטעל דערוב
אדער קרומע קף וע"ז מונח הכנחא וגם סווייס לעבור ומסקרומע קף הולך סכדכשחא
דא מוז מען חויס רייניקטן כמבואר פס (*) סמחול מילך לריך להסיר הקרום ואח"כ
לריך להוליוו גיד עב ושלשה גידין נמשכים עמו ולריך לחטט אחריהם כי אסורים מסוס
חלב (*) הכרס כלו חלב ואסור (*) בית"כ כלו חלב (*) סממס לריך להסיר ב"ב סטור
החלב ו' ב"מ הנקרא קריין מוז מען דיה סויט ארונטעד מאכטן חויף ביידיג זייטני

און ארום דעם הנפאנג פון דיא דעריס זייך לחאך חלי אהם ולהבליך ואח"כ חלי
 אהם מהכרעכחה און עטן מוז דיא הויט דער פון מאכען גס מוז מען דיא הויט
 פון דער קרייז אראפ זיען אח"כ מוז מען דיא קרייז פון דיא מיטעל דערום אראפ
 נעמען און זיכט דיא הויט אראפ אויך לינגט דארטין איין פעטט שטיק מוז מען אראפ
 נעמען מדער לינגט איין שרייבט דערום מוז מען דיא ערפה דערום מיט דעס חלב וואס
 לוישטן לינגט אוועק ווארטיין (1) סדרה דנחא דיא קרומע קף יכיר הקרומין סיניו דיא
 איינרישטעט הויט אבער דיא זייט וואס לינגט על סדרה דנחא ח"ל להסיר משם אבער
 מן ראש הקרייז ביו איבער דער לאך מוז מען אראפ זיען דיא הויט עס זאל קיין
 חלב נישט בלייבען אח"כ אויף דער זייט וואס זיח לינגט אויף דער קרומע קף מוז
 מען איין אדער אראפ זיען גס קליינע אדערליך מוז מען ארויס זיען ואסור נעשוס דס
 ומוכנין להסיר הקרום משני הכלדים מסדרה דנחא של עגל וכנס (בית יצחק) שומן
 סכנחא סהקרא ווייס לעבער מונח על סכנחא שהוא ב"מ שמונחיס כלורה פה כפופה
 ומחוכרין בשומן ועליו מונח סכנד לכן סכ"ל וסוף מלא חוטין דקיס של דס ומהמח
 שקשה לקרס ווכנין שאין עגבליס אוחו רק לולין מחילס :

זבח שמואל

החלב ששל יסחר דכוו פלוגחא לכן אין מחמיריס לנקר סכנד מחמח
 נניעס מימ החיכס סדוקה בחלב סכליות כגון אלבע סכנד שקורן דומין וגס מעט מן
 סכנד סדוק. עס לריך לנקר מן חלב סדוק כי לרוב נמלא סס חלב מן סכליות לפי
 סחלב סכליות מונח בחמלע בין סכנד ובין אלבע סכנד וגס הלך סכנד בלד ימין מונח
 ג"כ על חלב ששל יסחר דא"ל לנקר מחמח סנגיעס רק מחמח שכלד שמאל סחלר סכנד
 מונח אלל ספדר שהוא חלב ששל הקרב ואף שכלד שמאל מסביק סעחול מ"מ אינו
 מכסה רק סקרום סלכן טיש סחלר סכנד אלל לא סבשר סחדוס לכן לריך לנקר
 לד שמאל ומחמח נאדע לריך לנקר גס לד ימין (1) סה דלרייבין לנקר סמקומות סנוגעיס
 בחלב הוא מחמח סבולע מחיס מחמח סמיונות או סיקף אחר סמיטה (1) סה דחיסח
 סטור וטעל קרום מסדרה דנחא סדרה ללו סיניו סדקין כי ססדרה מונח בחמלע
 וסדקין סס גראשי סנחא וקולגין סקרום רק מססדרה אלל מסדקין ח"ל לגרר רק
 ריש משיא וביה יצחקו גראש לריך לבוליה בני סקרומין של סמוח (1) סחוטין וסקרומיס
 סאכוריס ממוס דס חסני כסס חסיכ ונליחח ושל חלב לריך לחטט אחריס (1) כסחף
 סקרין סניילע לריך לבוליה ניד עכ עס כל סנידיס סנמסכין עמו וסכחף סוף אבר
 סכלושי ססיד סגחובר לגוף וריך נעשום כשני סכספס סכ"ל (1) סמנהג שאין מוכלין
 סעוף סוס חוטין רק חוטי סאווהר (1) לריך לבוליה סריחא מן סעשום ולמלחח ספ"ע
 (1) כחוס דרובט לריך לנקר כחוס ססני כמו סרשאין (1) סללוות סקרין רישען לריך
 לנקר מדינח שלסס בימין וסניס משמאל סלסס מימין מחחלקיס לטניס סניס וססניס
 מסמאל מחחלקיס לשלסס שלסס ומסוס לא פניג מוכניס לנקר ככל לד ג' ללעווח ססנומיחיס
 כחלק ספניס י"ב ללעווח וססנומיחין כחלק ספניס סתוח מוס אף כסנומיחיס רק זיין ללעווח
 לו חיס מנקריס ב' ממוס לא פניג ונחתי להשיר כענין ניקור חלק ספניס וליכריס
 ספנימיס אבר יש כסס חלב דלוריחא וס נמסר לחניס ונסיס שאין יודעיס בין מיניס
 וסמאלס וסניירוח יש ללמד זכוח שכל אחר ססוכחיס לומד ח"ע סלומנות סזחא וכן
 ססכס יש לו קבלס אויך לססנג וזמן מוס מחמח טיש סרנס זוכחיס כ"ח סחיירח
 מחכירו ורואס היעב סלח ולא מכסול ממנו וגס ססוכחיס עוכריס סמיד כזח ולינו סוכח
 סלומנות חלל כספניס קרוב סדבר סליס סיוכסנו בליכיר חלב זמן רב ולא יודע כלל
 כי חף סכפס סרשאין שמחיל ננקר סוף מוחס עונחח וכני כזח כי ח"ו

לא מחזרו ישראל הכבדים להקל בענין זה בשאט נפש עכ"ל מחמת שאינו שוסק חמיד
 בזה ומודמן לו לשחוט בהמה אחת לכמה שבעות קרוב הדבר שיבכה כל האומות
 ובכפר לא נמצא שום איש שיטניה ע"ל לכן קרוב הדבר שיוכסנו באיסור חלב זמן רב ולא
 יודע כלל ולאכלים בעלמם ומאכלים לאורחים ושכיה מאוד שמוכילים בשר כשר מהכפרים
 למכור לעיירות וכשלים גם בני העיר והדבר מוטל על רבני כל עיר להסיר מהכשלה
 הזאת לפי דעתי עלה פיוחד טובה בזה לגר על השוחטים החדשים שלומדים מלאכה
 השחיטה והבדיקה שילמדו א"ע מלאכה ניקוד חלק הפנים ואיברים הפנימים היינו
 עכ"פ שידעו בראייה עין פיב מלאכה הזאת ואם יראו בשר שאינו מטוק כראוי ידעו
 להסיר המכשול וכמו כן אם יראו אחד מאיברים הפנימים שאינו מטוק כראוי וכשיבטו
 לכפרים לשחוט לא יסעו משם עד שיראו עכ"פ פעם אחת לאיש העוסק בזה שיטעה
 הניקוד לפניהם היינו החלק הפנים ואיברים הפנימים כל הדרך ניקוד וגם אח"כ יראו
 עכ"פ פעם אחת בחודש או בשני חדשים שניקד לפניכם ואם יראה השוחט שיש
 איזה חזר שלא יוכל בעל הכהמה לנקד אותו כראוי יווסף עליו שלא יאכל ולה ימכור
 אותו האזר עד שילמוד א"ע מלאכה ניקוד האזר שהוא וגם בענין חימוך חלק הפנים
 מהלך אחוריים לריך השגחה שפ"ב איך עושה כ"ל ולפני השוחטים אף היבטים דבר
 נקל ללמוד בזמן קצר פיב מלאכה הזאת כי הם נמלאים חמיד בין שוחטים העוסקים
 בזה ובפרט לשוחטים חדשים הדבר נקל שלא יתן להם הרב קבלה על שחיטתו עד שידע
 שידע ג"כ מלאכה ניקוד חלק הפנים ואיברים הפנימים ולאכלים זה הפתחי דיני
 הניקוד להכחות שחיטתו ובדיקה למען יביח מצי בידי השוחטים :

ניקוד האחוריים

(ובח שמואל) הבחל קולף ממנו הקרום הלכן וכעב וקורעו שחי וערכ ופחו ככותל והקרום
 הוא אסור מחמת בשר בחלב ואינו אסור חלף כשיעור ככהל ולפי זה כשר
 הקרום הזה בסויד פלעק בשור ומוגיין להסיר מהכחל החופין המונחין בו שמהלויס דם
 וגם הדריז המונה בו ובסויד פלעק שהוא סכים של שור וגם הבשר הדום שיש בסויד
 פלעק והגיד הערוה משום בשר ערוה (*) הברייטיל הוא חתח ככהל או הסויד פלעק
 וסוף החיכה בשר הדום שארכו ורחבו כמו ככהל או הסויד פלעק ודרך להסיר ממנו
 קרום הדק מה שלד פנים ולנקות יפה וכל חלב שבו ולמעלה ללד קרום העב במקום
 שמרחבו לכן לריך לקלף כמו שחי אלבעות ששם נוגע חלב הכליות וכן בלדדין ששם
 נוגע בחלב ובאורו החיכה האדום יש שלכה גידין שבאין מגיד אחד ומחחלקין לשלכה
 ואסורין משום חלב ג"ה ודרך נחעט אחריסין (*) הבסלים יסיר מהם הקרום העב
 וכלכן וגם הקרום הדק שהחם קרום העב (כמו שזכר לעיל אלא שלפיל מיירי בלד
 הפנים וכאן מיירי בלד האחוריים) ואורו החיכה בשר הדום שאלו הקרומים דבוקים כס יסיר
 ג"כ שאסור משום חלב נהמיים שחלב מהמיים נחכסה בה וזהו מרבה דהותי מחתי וזה
 החיכה בשר הוא עליון משלשה החיכות המונחות זג"ז אלא שזה העליון אסור והשנים מותרים
 חס העליון מונח ללד פנימי היינו ללד חלל הגוף וקורין אותו דאם טיפה קאלנער ואסור
 משום חלב ומהחיו מונח עוד שחי החיכות בשר זג"ז ואורו החיכה בשר המונח בהלמט
 נקרא דאם בשרה קאלנער ודרך לקולפו מבטי ללדים בין למעלה ובין למטה ודרך
 לחתוך גם הקוקנות נומח שבדוק בחלב מהמיים ובהמה בחיי' פרוקי מפרקי אכל
 החיכה בשר השלישי הנקרא טעניר או דעק אין לריך לקלף רק בלד אחד ודרך למשוך
 ממנו הגידין שבאין מקובלין ולמעלה בדעק נגד הקלין יש שם עוד הנקרא טיפה

לייך ודיוק דעם בלד אחז ובלד סגרי דסינו סקרוס סלנן דבוק טלנין זכרון לסגרי
 אורו סקרוס קף סמראכו מילאכ כסף אש"ס כרסס שמוחה עין כירכיש וסקרוס
 מוצין לכאן ולכאן ופסלנין כסלנכ מהיטוב סינו לפיו חוט כסדרים ים של חננ מנאיים
 ורוב זם פלגב כבור הגדול ספח ומחה נחמנב בין סלמס חסיכות וצין סגרי
 קושלנין או חוט סקרוס או גראו וס סלנב מחסשו בין סלמס חסיכות וצין סגרי
 מפרקי (') ססג סרל"פ מחמס פלחן אלו בקליון בארס מקוס בחיי מרקי מפרקי לני
 אף לסגרי מחמס חסיכו כשר עד שסיס סלנב מוקף לכשר סכל סגריס פלחן יוכל
 לירלוס עד סיקרע סגרי (') העוקף סקרוין זכ לריך לגרוו כסנין מסלר של סגרי
 סמכיס סל ירך ססמס מקושנר נכסיס קלס עז שיסמוו פל סמקומחה כספסיס ולא
 ישסיר סל פני סלויס לא פגרי ולא סמלניס חלל גודריס יסס מסלמוח מן אורו לז
 סמכסס אלו סערס ומוחינן באליה בין סקרויס ומזיליון פשוט חוט סממחלק לסניס
 מסיקר סלויס סר קלוחיו מוסס חוטין סכנב סלבור מוסס חלב ספליחו סיוגף פמלו (')
 חריכות האליה קוליון סל פני כול (מן מפרק סיפ בו מרלס כסף אף כאל"פ כיר"פ)
 זוררין אורו יסס מחלנ וקרויון פסלו וחיפין עליו מוסס חלב ופחזינח פלר סלויס
 ים חסס גידין סמליוסם ללד סלעך גרלחין אסוריס מוסס חלב ג"ס וצן מוסס נגד
 סנב אסוריס פסוס דס וסלכס סלבורין מוסס דס סלחז קרוין אורו קטונתה גדולס
 וסני טומד ללל פלס סקקא וסלסיי אלא סוקף סלויס וקראו ג"כ קלוקלס ופלוין ים
 סנב דקליטוסחא ורורו חלב וסוקן סלויס דכוקיס זכ פוח ואין כירכיש חלל גידן אלו
 ולבן כצין קרוס ומרלכו פמחלס פומן ומס פפל אורו גיד ססור פטין קרוס לבן אסור
 ככרס ומס ססחמיו מוסר סחלב מחפס אורו ולריך לנקר אורו גיד יסס וכסכיל סכור
 לבן סופיס בו לבן לריך לעיין וקלוקלס פלחן סלויס לניד סלנן מוכנין ליטול סכומן
 עד מלי סרדיו פלס סס ואל לא כשאר חלב כשס ואלו מוכנין לחחוך כל כנידוס באורו
 מקוס מוסס סרלכ וסן סלויס עד ספלס שקרוין סקקא שס פומה לוביל חפרפה ומחמיל
 חח ספלס סוף חוט סקרוס ומכס עד חוך סלויס וסלכיל אסור מוסס סמונח חוך
 סרכא דקליטוסחא (') צער ברמסקן דבוק כחירכ סלויס כשספרידיון סלויס אן כיר
 שקרוין ויכער סחל ישאר דבוק בלויס פלס כקרוין סלנקא ומונח ספלס אן סלויס
 ובין סלעך ברלסטן לריך לסקלף טול עד לובן כסף ולובן כסף לריך לנקוח יסס ונקי
 מחלב סבו וספלס סלנקא לריך לנקר מסכשר ומסממליח דבוק בו עד סגראס ב' עוקייס
 מן סעלס סמחונר למסס בגשר (') כלעך ברלסטן ים פלסס גידין סלבוריס מוסס
 ג"ס ב' עומדיס חלל מרלס כסף לפעמיכ מחחלריס לסלסס גידין וקראו מ"ס הדר ואורו
 סלסיי סחא קאר ועומד ג"כ אלא מרלס כסף ועל אלו סנידיון לריך לחפס כיר אסוריס
 מוסס פומן ג"ס (') קייליכיק ברייטיל סח חסיכ כשר סדבוק כלעך ברלסטן וריך
 לקלף מני סלדדיס ובין סקיייליכיק ברייטיל ובין סלעך ברלסטן ים חלב וריך לנקר
 אורו יסס ונקי ולפסמיס כשאר למסס בין סלעך ברלסטן ובין סקיייליכיק ברייטיל מעט
 עניד סחיון לריך לכסיר אורו סניד (') כקיייליכיק ברייטיל למסלס כחורו מונחיס סני
 גידן סלבורין מוסס ג"ס סכונן עליו גיד אחד מונח למעלס כרלס חחד וגיך סכני
 פומה למסס כרלס סכני (') קושליון וקקלוקט קרוין אורו גראו או לפנין כרהטין
 וכל אשר בו ממעל עד סלויס סכל קרל קושליון וריך לקלף אורו חסיכ למעלס
 מחמילס עד סוף כרוח כל ככשר עד סלובן כסף וסגרוו סלובן כסף יסס מכל חלב
 ולמעלס מהקרוס סכלס כקושליון סח פלס שקרוין סלנקא ואלל סלנקא נמלא חסיכ
 כשר קנוס על סלובן כסף פלס כקושליון וסחחוך אורו חסיכ כשר פס סלובן כסף
 חלל עס סכוננ בו ממעל ככסמס דקס וככסמס גסס אין לריך לחחוך אורו חסיכ

בשר ולעמיתים תשאר עמך קלון וכוח נקרא עמך דקלובוסתא דעמך פגמא סאנקא לריך
לפסיד אוהו הטעם שאסור משום חלב מחיים ואלל' עמך סאנקא פסוק חוש סדרה
מונה הפרשה לונביל שקורין לערווין ואסור משום דמונה סך סרנא דקלובוסתא ויגור
סאלג שבמקום הלערווין ואח"כ יגביה דעמך מן סקולין בגשה עז מ"י באלכסון סימ
מן עמך סאנקא יגביה סדעק לערך פסי אלכשם ברוחב פז פגיגה למקום בית שם
סר או שדבוק סדעק לבשר ולחן יכול לסמוח עוד ומאוחו מקום יך באלכסון עד סוף
חוט סדרה וכבכבוס ועמיה יפסח עד חוט סדרה פנאי שמרקדים ופרוקי מפרקי
יומר מנסוח ויגורו החלב מסדעק שלא יבאר בום סלג ולא חופין ולעמיתים דעק נדעק
לארכו חתיכה בשר הכא מן סעעמיר או דעק לריך לקלף אוהו סבפר וכן בשר סקולין
וכן סעעמיר דבוק על שומן חתיכה בשר שרנבו כמו אלכש חס ג"פ סרפס (וסרמכ"ס
נחן סימן כל בשר שדבוק בשומן ולא יוכל ליקח סבפר מהשומן ביד עד סקרקע סבפר
כרי זה מותר ולריך קליפס) ואח"כ יגורו החלב סמונה על מראש כסף בקושלין יפה
ולמשוך סחופין שיש שם עד קלואס שבאים מחלב מחיים ובסוף סקולין למטעם במקום
סמפרידין מחלק פנים אלל חוט סדרה חין שם מראש כסף רק כמו חופין לבנים
ואין יכול לגרור סחוב יפה וסוכין לחסוך סחופין עד סחלב וכבפר ארום לריך לקלף
ולריך להסיר חוט סדרה שיונק מחלב כליות ומן ג"פ וסעלם שחוט סדרה מונה כה
לריך לבקר יפה גם לריך ליטול כנפי סעוקן מן סעלם שחוט סדרה מונה כה
בקושלין יש חמשה גידין שלש סעליונים ללד סאנקא אסורים משום חלב ושרים ססחמונים
משום דם וכסימן סחמשה גידין שסם מונחים כ"מ ענד סחוליא אשר במוט סדרה (*)
שילטלין חתיכה בשר דומה לניגור חס הבשר דבוק למטעם בקושלין וסעלם סאנקא מונה
בין בקושלין ובין שילטלין ולריך לקלף סמונה עליו סאלס ויש שם מ"כ ולריך לגרור יפה סחלב
פבו וגם יש בהמלע סעילט מן סמ"כ עד לסופס חוט לבן וקורין אוהו דיא שייפיל
ולריך לגרור סחלב סמונה על סעילט יפה ולמטעם בשילט במקום סבפר סמוך להנקא
מונה בשר קטן שקורין חתיכה גיבס וכל"א קורין דאם פלפסטיירל ולריך לקלף כלד
סעליון ועליו סולך סגיד סגשה עד חתיכה בשר שקורין קלון ועל לד ספרי של סעלסטיירל
יש מ"כ ולריך לגרור יפה ולריך לגרור הבשר שילט על פני סוכן עד עמך סנקא וכן
מקום שיש ריח בין סדבקים לריך לגרור משום חלב ובשילטלין במקום עובי מונה
סגיד כמו שין ואסור משום דם וכלד ספני במקום סדק של סעילט חסכין סקוקות
מפני סריאש (*) גיד הנשה ספוינה בשר וסוא כף או יד וקורין אוהו איבער שאל לריך
לקלף על פני הבשר ולמטעם אלל סעלם סמחבר אח פני ירכיים מונה סזכרות וסגקבות
וחסכו ומשליכו וכבפר סנלדדים מוקרים יפה מכל חלב וסופין ומטעם זה וסגין
לחסוך סמיד סכ"ל מ"כ סמונה אלל סזכרות וסגקבות ססוא סחולא וסמוך לו מונה סכחל
ולריך לקלף גם סבפר סחח סכחל עד שומן סדעק שיונק מכלחל ואסור משום בשר
בחלב ובכור קולפין אוהו גיירכ משום פרי אח"כ יגביה סדעק וקלף סבפר על פני
כל סדעק עד ששומן ויגורו סחלב מעל ששומן משום פרוקי מפרקי ולעמיתים יש שם כשיפולי
סדעק מעט מן גיד סחולין ולריך ליטול משם ואח"כ יקלף גם אוהו סבפר סמיד סמונה עליו
סדעק (*) ביד סכ"ל סחפס אחר שפס גידין סאסורין מבוס ג"פ ובראש מחסילין וסולכין
עד חוך סבפר עד סופו ודוקא אחר אלו גידין סחכט סייט וסחם ססולכין כבוס להודך
סיד אלל אוהן שאין סולכין כבוס לאורך סיד עד סופו חין לריך להפס אחרים סאינס
ככלל כף סידך וסוהן סגידין סולכין למטעם בחוך סיד ומסרין ואלו סגידין סאסורין
לעמיתים בליכ סגיד אחד ומסחלקים אח"כ ולעמיתים בליכ סגידין בראש סכף
ומסחלקין אח"כ וכן כף וכן כף סמחלקים לבלש גידין כמו בלש סלכנות ולסורו
כלורח

כאדם שן ואלל אלט גידין נמלא עוד וזרחה כזרח טיה וזרחה של חלו חמשה גידן
כמו שני שיין אחת כדרכה ואחת הפוכה וקורין זרחה יד באלו כנידין כמו ד' אלכטוח
ובדלם יוד במקום טובים מונה עוד גיד אחד ומחלקק לשנים כמו שין וקורין אחת
דומין ויחיו עם הדומין כמו יד ועל חלו חמשה גידן לריך למטע אחריהם כהם משום
ג"ה ובסתיהם סכף בלד השני במקום סדק יש גיד אחד ומחלק בדרך כבשר לשנים
וקורין אחת סירט אדער ועל חלו השנים נמלא גיד אחד ומסתלק ג"כ לשנים
וקורין אחת געפיליך ואף שסם מגיד כחילון לריך למטע אחריהם שמונעים ג"כ
גידי ספטימי (•) קניא ריפ או קאפטשקט חחיכה כשר חקלוק מחוץ סביביו ומקום שיש
מראה כסף אין לריך לקלוק חכל לריך לגרור במראה כסף יפס ובפנים לריך ג"כ לקלוק
על שני טון ובסתיהו של סקניא ריפ יב פלס שקורין קנעכל לריך לגרור כבשר שעליו
(•) בקניא ריפ יש יוד גידין אחד משום חלב ואחד משום גיד כחילון ופסאך אסורים
משום דם האסור משום גיד כחילון כיינו אלל סעלס שקורין קניא ריפ וכשכלה כניד
כסם יש בלדו גיד אחד ואסור משום דם ונוגעין זה בזה ב' טיקלין כמו קף פופס ואלל כניד
מומחין ג' גידין זה אלל זה ואסורין משום דם וקורין אותן מקומה וכבשר סעגול מומחין שם
גימל גידן זה למעלה מזה ואסורין משום דם ואלל כנימל גידין האלו יש חוט לבן
מסידן שן אלט גידין לביד שאללס ואותו גיד סעומד אלל חוט סלבן אסור ג"כ משום
דם תיד האסור משום חלב נמלא בלד השני ומונה במקום מראה כסף ולמטע האלו
גידן סמומחין זה למעלה מזה וסולך לאורך כל כבשר סעגול ואחר גיד סזה לריך
לחטפ עד סופו וכן דרכה לעמוד בנסס במקוט סעגול במקום מ"כ חכל כדקוח גיד
סאסור משום חלב מונה בלד כרחב בלד השני ולכן סווא אסור משום שיזק מחלב סמונה
אלל סקא דלחטמא וסווא כה מחלב סכליות (•) פלקין חחיכה כשר ולפי שד אחד
רשב וד אחד חד קורין אחת קלין ולריך לקלוק סלד סמונה על הקניא ריפ ובין סקניא ריפ
ובין ספאלקין יש חלב ולריך לגרר יפס וללד סהויך פלעק אין לריך לקלוק חכל חנו סוכנין לקלוק
גם סלד השני וסקוקנות שיש שם לריך לחחוך מפני סרואה ולמטע במקום כרחב כל ספאלקין
יש כמו מ"כ לריך לקלוק אחת סמ"כ לפי סעומד בין יריכיים וקדומין מושכין
לכאן ולכאן (•) בקלין באמצע יש גיד וסויך על פני סולו וסווא אסור משום ג"ס וזוהו
גיד מראה כמו עקרב ועל לידו של סקלין מונה גיד סלבן וסולך סמוך לדריז לחוך
סשמן של סויך פלעק וכלה עד סקניא ריפ וסוכנין כפולין לחחוך אחת עד לסופה (•)
לידקא או בייטש חחיכה שוק ועליו יש מ"כ ואין לריך לקלוק חלא יגרור אחת
וסלד השני אף שיש בו ג"כ מראה כסף לריך לקלוק משום שג"ה רוכן עליו ותחחוך
אחת כבשר כדבוק בשוק שקורין הענקיל ולריך ג"כ לקלוק שם וכאמצע ע"ז כבשר יש
כשר עגול שקורין פינגער לריך לקלוק כשני חודיו ומראה כסף שיש כשני לדיים לריך
ג"כ לנקר יפס ובדקוח לריך לפסחה כל כשר סעגול ולסקליף כשני חודיו ובסתה אחת
כשר מונה גיד לאורך אחת כבשר ומחיל למטע חלל ספרוסס ואסור משום גיד כחילון
וחחה זה כבשר במקום כדבוק קנאכטען לריך ג"כ לקלוק ולמטע סמונה אלל ראש
סעלס שקורין קנאכין מומחים גימל גידין האסורים משום ג"ה ומ"כ שיש עליו לריך
לנקר יפס (•) אחר זה סהפוך בשוק ותחחוך לחוך סייד ותחחוך עד מקום סכלה סעלס
שקורין קנאכטן ותקלוק כבשר סכל סוכב מן סעלס עד פלח ססנית ושם מונחים גימל
גידין על כבשר האסורין משום ג"ה וסן סג"ס ובאוחו כשר עגול מונה גיד אחד בחוך
כבשר במקום קסה סנקרס בל"א אום ציען ואסור משום ג"ה וסעלס שקורין קנאכטן
לריך לנקר יפס דנוגע בג"ה ועל חחיכה כשר שקורין מיינעל מונה חחיכה כשר אדום
שקורין פלעספיריל ולזס אין חקנה לנקר ותחחוך סראש מעלס שקורין קנאכטן

שכל הגידין דנוקין בו וכן כל עלמות שיש בידן סקלף היטב מן פנשר הדבוק בזה
 (י) ואלה הנקראו טהעלין או טשעך יש בו נטמא ובו מים ולאור משום מילוא
 סקס המים משנמא וסבבר הסמכס סנמא חסוך כי אסור משום סוף ג"ס
 וסינו ארבעה סהמאסו (י) קוליה נוקא דלממא לריך לנקר אורו פגיד כפמימי
 מונה עליו חיוו בחמט ובראש טונם עליו בגיד סחילון ולריך לחסוך. סקוליה פני רחבים
 ממנו שאסור משום לומה הגידין וסבבר סדבוק לעלם לריך לקלף וכמקום מ"כ שיש
 בזה הבשר לריך לגרר יפס (י) לטביל סקרין לערמיין יקלף על פני טלו עד סלונן
 בסף והמ"כ לריך לגרר יפס ונקי מכל חלב שיש עליו וכטורו מונחם חמט גידין גימל
 סעלוימס משום חלב וסיים סהמאסויס משום דס וחסיכס בשר אשר בראש סלונביל יקלף
 על פני טלו וסגיד אשר נחוכו אסור משום חלב וסמחלס לימול סלונביל מלורו מקום
 סמונה סס אסור לחסוך כסכין דסלונביל סכפרס דטוק בלונביל סטרפס וגידין
 סאסורין משום חלב יולאין מלונביל סטרפס לחסוך סכפרס לכן לריך לפרוש זס מזה
 בחלבע כרי שיסחלר הגידין בלונביל סטרפס :

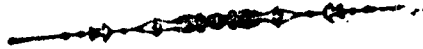
בית יצחק

(ניקור אחריים) תחילה לריך לססיר כל חלב סכוליה סייט להעביר
 קרום סעליון מסכוליה כוח סחלב סעליו ולחסוך ולהעביר סקרס שיש
 על כל אחת וסחנה ולחסוך בסוך כל כוליה ולנקר ספורס של גיד מסוך סכוליה עס
 קלוסיו כנרלין. מכחון ומסוך וסוכן כל סחלב סדבוק בעלם וכבבר ססמוך לחלחלה מכל
 לרדין סיינו מעיקר סחליכ עד מקום בשר סמחויים עס כל כחמיין סמעורכיס עס אורו
 חלב עד סמנקר יפס מקום ססחלחלה קטוע בו מחלב ומעיין וכל דבר (י) גיד הנשה כוח
 סקף ולריך לקלף אורו למעלה והמ"כ מסריר סחיכס בשר סקרין קנאמ"ף וסקלף על
 פני כולו והמ"כ ססחסם בשר סקנלסף לריך לקלף וכמקום פריקום סקלף ג"כ מסחסיחיו
 ר"ל חלק סעליון סנקרל רעק וכסחכהן כנקרל יד לריך ג"כ לקלף וכאורו לר סעליון
 יש גיד על סבבר מלמעלה ולריך לחסוך אורו סיכף קודם קליפס ססחמון כרי סלח
 ישכח (י) רויך פלעק כוח סכיס בבור ולריך לססיר ממנו טור עכ ולכן יצרכ סמש
 פרס דלסור משום כנ"ח וחס יש בליים כסכיס לריך לחסוך אורס לסנים או יוחר
 משום דס (י) כחל סבומן ססכחל מונה עליו חוסכין אורו ואורו ככח ידו כמקום סחסוך
 בחס ע"י לחיורו ככח ילח ממנו מיכ כמו חלב מחסוך אורו סמקום סיולח ממנו סחלב
 או סכיס וסשאר מורר לבסל (י) חחיכר סחליה עלס סרסח סדבוק כחסיכס סחליס
 לריך לנקר יפס ונקי מכל חלב וסבבר סעליו משי לרדיס וסמוך לעלם זס יש חלב
 ולריך לחסוך סחלב עד סרריו סמונה בחמט סחלב ומרריו וסילך חין לריך לנקרו נס
 כאורו מקום כשאר לפעמיס קלח מן סעלעמוס של סאכ לריך לגרר סחלב מהוטי
 סחליס ומסחמוט סבו (י) כחסיכס סחליס יש חמסס גידין גימל סעלוימס חלל עלס כרהב
 כגיל אסורין משום חלב ג"כ. וסיים שלמסס נגד סעלעמיס של סאכ אסורין משום דס (י)
 צער ברסמען יש בו גימל גידין סמנוחריין כונח סמוחל וכלד גיד סשליסי יש ב' גידין
 סאסורין משום מרליח עין וכן סמ"כ וכן סבבר יש טוד גיד קל"ז וסורר משום ג"ס (י)
 ווייטשינקא מחוכר לקוסלין ומחוכריס לה בלעדוויין סכבר וסלעדוויין סטרפס ויש כקבלס
 דטויטשינקא עלמס עס סלעלופה סקמטיס וסטרפס לעדוויין אכריין וסין מועיל כסס
 יקור (י) קראגין מחוכר ג"כ לוויטשינקא ולריך לקלפו משי סלרדיס וכמקום שיש גידין
 לריך לנקר אורס וח"ל לחמט אחריוכס :

ראשית ביבורים

(ביד) יש ווא גידים סאסוריס משום ג"ס ספיימי וסרנכס
 גידין אסוריס משום גיד סחילון (בקאשקע) אחד משום חלב
 סיס משום דס אחד משום גיד סחילון (בוויישען ברסמען) שמיס משום דס ארבעס משום
 גיד

גיד הפמימי שנים משום גיד החיטון ארבעה משום הלכ ג"ה אחד משום ג"ה שלא נחשב
 דם (בקושליין) גימל משום הלכ שנים משום דם (בלעדחייץ) ארבע משום הלכ כחם משום
 משום גיד החיטון (על הקנאכין) גימל משום ג"ה שלא נחשב (בקלץ ושייטיל) אחד משום
 דם ואחד משום הלכ ג"ה (בונב) אחד משום הלכ (י) כך ככל גיד ימין ושמאל ככל
אחד חמישים ובזב אחד סוי קיח (י) גיד הפמימי אסור מס"ה גיד החיטון
 יהלג ג"ה אסור מדרבנן גידו הלכ חין לריד לנקר בחי' גידו דם עמי לכו חסידים בן
 איחא בהולין דף ז"ג :

מחברת

מבוא — והכין

מעט הכמות ורוב האיכות, קיצור הלכות,

שחיטה ומריפות

בדיקת הסבין, והריאה, שאלות נחוצות במריפות הריאה,

עניי הסירכות וכו', דיני נקור, ודיני מעת לעת

עם מקור חכמה מראה מקומות בשו"ע ועוד

הכל מבוואר על פי ציור

תמונת הריאה

והאברים הפנימיים.

המסירה לאור עמי תעודת שויכים מומחים מצוינים כהסכנת הכני ותכמי

עיה"ק ירושלים ת"ז [ומתרו יוצא]

מהדורא תניינא

על ידי אליהו לאנדא מירושלים

בשנת עזרה וישועה לפ"ק

ירושלים ת"ז.

תוצאת ביטום, ירוש

תמונת

הריאה

תעודות והסכמות

מרבני הכבי ירושלים, ומהשו"בים ומנקדים טובחים
גדולי תורה היו.

הן כאשר בא אלי הזר... וזהראו לי את הס' היקר **טבוח**
טבח והכין, והצירוף לזה **תמונת הריאה** עם הצגתם
אשר סביבותיה, וראיתי כי הכל נעשה על פי הלכות
פראשונים ואחרונים, ורב התועלת באלה להשוות וגם לפני
התלמידים המתחילים ללמוד ולעסוק בעניני שהיכות ובריקות, אמרתי
זה טוב ומה נעים להביאה על טכבש הרפוס להלקם ביעקב ולהפוצם
בישראל ומצוה גדולה לחוקי ולאמצי שיוכל להוציא הדבר הגדול
הלזה לאורה בהצלחה כחפצו וכחפץ המברך וכא עה"ח יום ד'
כ"ב אלול תרס"ז עיה"ק ירושלים ת"ז

שאלו היום בה"ג מוהר"ר אברהם הלוי תורווי
הרב מדובראונא החונה במאה שערים בקרתא קדישא דירושלם.

להחזיק בידי עושי מצוה המשתדל לזכות את הרבים הנני גם
כן בא לאשר כח המוציא לאור הרבר הזה והיא טלאכת
שמים יזכה העוסק בו לבני חיי ומווני רויהו ועוד לראות בבנין
ציון בב"א. כעתירה לב ונפש שש ושטח לראות משתדל בהרחבת
ידיעה התוה"ק על בוריה

הק' יוסף היים זאגענפעלד.

בעזה"י. המהכרת **טובה טבה והבן** נעשה בהכשר ויתרון דעת, ומעלה יתירה כזה ראה והתכונות בתמונת הריאה הנוכחית דומה ממש לריאה ממשית, ותועלת גדול נצמח מזה גם להמתחילים ללמוד סוגיות הריאה ואף להתח"ח בדיו שיררו לעוסק האלכה כאשר עיניהם החוינה תמונת כל דבר בפועל ממש וכמו שמצינו ברא"ג שעשה מכלא זכ"ו שהתמונה פועלת על לב האדם להבין הדבר לאשורו על פי מראה מקומית הנכונים ואשר מהם יקח יוסף לקח המעיין להבין דברי רז"ל על בורים. ולראיה ח"ש כ"ו לחדש אדר ראשון תרס"ה לפ"ק. וה"ר . . . נ"י הרוצה לזכות **או** את הרבים וכות הרבים יהיה תלוי בו ולפעלא טבא אסרינן יישר חיליה.

יוסף בנימן שימאנאוויטש.

כאשר בא לפני הר"י . . . ובקש ממני הסכמתי על המחברת הלצו זרוף ציור תמונת הריאה עם צינים למצוא על דבר הלכה בפוסקים ראשונים ואחרונים על פי התמונה הזאת ועיניתי בזה וראיתי כי התמונה הזאת הוכל להביא תועלת רבה גם להשומעים ומבש"ב להמתחילים, על כן אמינא לפעלו טבא וזנות הרבים תלוי בו ואף כי אך למותר הוא להרבות בשבח הענין הנפלא הזה והכל יכירו את המלאכה המפוארה הזאת אחרי שתצא מהדפוס עם כל זה באתי בדברוי אלה המעטים לחזק ידי עושי מצוה, וח"ש י"ג לחדש שבט תרס"ז.

נאום חיים בהרא"ד שי"ב
חתן מרן הגאון הרש"ס שליט"א.

החוכרת **טבות טובה והכן והנטפל לה תמונת הריאה**
 מצויירת היטב כדמות ריאה
 ממשית וכל הריעותות הנמצאות עליה לפי סדר התלמוד והפוסקים
 הראשונים והאחרונים מעשה ידי אומן נפלא לחזור המיד בכל
 הלכותיה ופרטיה בקצרה, למען יוכלו לקיים הקבלה המסורה
 בידינו מפי מהר"ש שקיבל מאחיו הר"ר רבינו יונה לחזור עכ"פ
 בכל תקופה ואין הפנאי מסכים בשום אופן ללמוד בארובה, ומה
 גם להמתחילים ללמוד במלאכת השחיטה והבריקה, להבין ולהשכיל
 על בוריה, את אשר נכתב בשו"ע ולציירם במוחו, ע"כ כגון דא
 מחויקנן טיבותא להאי נברא רבא ויקרא שמו נודע בשערים
 מצדיקי הרבים, ומצוה גדולה להדפיסה ולחלקם בעקב, למען
 יהיה יד כל השוחטים ממשמשים בה, ובוה יוסיפו לקח להתלמידים
 בעת ישמשו לפני הרב, לברר לו כל דבר ודבר לאשורו על
 הריאה ממש, ויעמדו על אופיה של מלאכה מלאכת הק' הזאת,
 ומכש"כ להלומדים נמרא חולין והמפרשים ובשום אופן א"א לצייר
 במוחו תמונת הריאה שלא ראה אותה מעולם. ולהיות נמפל לעושי
 מצוה הנני מסכים ג"א לבררם בישראל, ואפרוין נמטיה והשוואה
 חן חן יעלה נא על ראש ירדנו הרב ובית הרבים תלוי
 בו, לזכות לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצינה, וללמוד תורה
 מתוך דרחבה. ובוה תהמתי שמי יום ה' ר"ח ניסן ה'תרס"ה לפ"ק
 פעה"ק ירושלם תובב"א.

יעקב בהר"ג ר' ברוך מאנדילבוים

שו"ב ד פ ע ה"ק ה"ו.

בשר שנעשה כעץ מחמת הקור והקרח וגלד ושהה מעת לעת אינו מועיל הרחה עד שנתמעך וצריך ליתנו בבית החורף. והחכם עיניו בראשו שיוהר שלא יתחםם הבשר: וכל זמן שהגלד על הבשר אינו מועיל מדי ואפילו צלי אינו מועיל: (סימן ט' ס"טו)

דיני ניקור.

לא יחתוך יותר מ"ב צלעות מהפנים וצריך לחתוך עד העצם עצמו: יחתוך הראש לשנים ויזרוק העינים ויפתח עצם המוח ויקלף קרום המוח וקרום שתחת המוח: וגם גידים האדומים שעל המוח: וינקר משני צדי הלשון הגידים: ויחתוך עוקץ הלשון: וגם המזלגות שקורין טריפה ביינרליך ויחתוך שפוי הכיכע ויזרוק: ויחתוך לשנים הגרגרת: וגם הוושט: וינקר הוורדין מבית השחיטה בכל צד יש גיד אחד ארום כתמונת שין והוא הילך מבחוץ וגיד אחד לבן מבפנים: וינקר גיד העב באמצע הכתף ההולך לשררה והגידים והחומים הנמשכים ממנו: וגם החתיכה אצל הכתף שקורין גריף ינקר משם ג' חומין כתמונת שין: ויחתוך קצה החזה סמוך לצואר ומאותו בשר האדום יעקור שני גידים הכפולים הלבן והאדום מצד זה ומצד זה. ומתחיל מסיום גידי החזה ומקליף הקרום שעל הכתלים: והוא עב ולבן וגם החלב שתחתיה: ויחתוך ראשי העצמות שקורין קנארפל, וינקר בכל צד מהכתלים ג' צלעות בצד ימין נחלק כל גיד לשנים ובצד שמאל לשלשה. חצר הכבד יקלף משני צדדים: ויחתוך סמפונות הריאה ויזרוק הוורדא. ויחתוך בכבד כדי שיווב הדם. ויקרע סמפונות

סמפונות הלב, ויחתוך עוקץ הלב, ינקר למעלה משמן הלב שקורין געראשימץ ארבעה גידין וגם הקרום שעליו יסיר יחתוך האזנים מהלב. יקלף שני צדי הטחול ויעקוד ממנו הוד הגדול עם ג' גידין הנמשכין ממנו, ויחתוך טלפי הרגלים והשמן שבין הפרטות. יסיר חלב הכרם וקרומו [והחלב שדבוק בכרסעצמו גם כן אסור. חלב הרבוק בהמסס ובית הכוסות וקרומו אר: חלב הקיבה וקריומו אסור. חלב הדקין אסור אמה מצד הבה ואמה מצד פי הטבעת וצריך להסיר הקרום וחלב שעל הקם והשומן שתחתיו מותר. הדרא דכנתא היינו הדקין יסיר הדק טב הקרום והחלב שעליהם והשומן מותר. וגם הקרום מתחתיה לוף. חלב המרה הרבוק בכבד טריפה. ביצי זכר ינקר גיד וול ויחתוך בהם חתיכוני הרבה קודם ההדחה. הכוליא ינקר קרומים וגם הגידים הדקים היטב הדק. כחל צריך לקרעו שתערב ויוציא כל לחלוחית החלב ויחתוך ראשי הדרים. הדקים אים שקורין ריזול ינקר במתינות מאד ולא בסכין חד אלא במתינות. פריזל מעגלים ינקר היטב משם ד' גידין כמו ומה גדולה: ניקור ראש העיף כמו בכמה ויוציא גיד מהנגררת נלת השחיטה. ויחתוך הראש מן הגוף קודם הרחה משום הוורידיו ויך פה העיף עד החוטם היינו נחיריים. ויחתוך קודם ההדחה חת הירכים, תחת הכנפים, וגם יפתח מקום הריאה בפנים וישב היטב כי תמיד נמצא שם דם בעין. ויוציא שני הדקין מבפני שקורין טריפה וירשמלך; ודיו הלב כמו בכמה. ויזרוק המרה ויתם הפותחים אותה על הגב כדי להדיח הדם יפה יפה מבפן תבוא עליהם ברכת טוב עד עולם:

ב"ה

אין ליכט
פון תורה

ספר

שלחן הטהור

ניקוד

לשון הקודש ואידיש

566

הוצאת אמונה
ברוקלין נוא יארק,
שנת תשנ"ט לפ"ק

ספר

שלחן המהור

כולל

דיני ניקור, הדרחת הבשר ומליחה

אשר חברתי אני הצעיר באלפי לומדי תורת ה' לתועלת השוחטים ומנקרים אשר בקל יוכלו לבוא למחוז הפצם ללמוד איזה עניני ניקור בקיצור נמרץ, וזה אחר מן המקומות שחחזיק מועט את המרובה ומלבד זה הובאו בספרי כמה ריעותות מהעי טריפות אשר אם אנו רואין אותם מחוייבין לבדוק אחריהם ואקוה כי לכל יראי ה' ותורתו יעשה דבר פרי

ממני הצעיר

בנימין אליהו שליח וישעיהו ז"ל האללענדער
מק"ק פרעשבורג.

אזהרה.

שארית ישראל לא יעשו עולה לעצור על לא תשיג וכיו' וכן דינא דמלכותא דארעא
שהוא כעין מלכותא דשמיהא ויש כח ביד אדם לאסור את שלו ע"כ חיינא
שאסור לשום אדם לדפוס ספר זה בלתי רשותי:

כל ספר אשר לא נמצא עלי' חותמי גנוב הוא.

אדרעססע:

Holländer Benő

Pozsony (Pressburg)

Iskola-udvar.

הסכמה מהב"ד צדק דק"ק פרעשבורג

בעוה"י

אתא לקדמנא הרבני המופלא ומופלג בתורה ויראי די מהורה חריף ובקי
מרה בנימין האלל ענדער ניי ובידו חיבור קמן מעט הכמות ורב האיכות ובו
דיני ניקור חלק פנים סדורין אשר קבץ ולקט מספרי פוסקים ראשונים ואחרונים
וגם איזה דינים משאר ענינים דשכיחין טובא זעיר שם זעיר שם והנה האמת ניתן
לכתיב כי אחר ראות במקצתו והתבוננת מעט ראינו כי חביר הלז הוא לתועלת
נדול לאנשים אשר חיוב הניקור מוטל על שבמם והרבה מהם אשר אינם בקיאי
בדינים אלו לא בהם ולא בשמותיהם ועיי"ב באים לכמה וכמה מכשולים ריל
ושגיאות מי יבין והנה הרבני הניל כבר איתמחי מקדמת דנא שהוא בקי בדיני
ניקור וחזקה על הבר שאינו מוציא מתחת ידו דבר שאיני מחוקן חיו וכס האות
מברר ומפדט היטב הדינים ושמותיהם של כל חלק מהב"מ ב"י
אדם יכול להבין ע"כ מציה רבה להיות בחומכי נפשו וליקה פ"ה הנ"ל.

באעדה"ח פה"ק פרעשבורג יום די לסדר ויקהל שנת ת"ע"ג לפ"ק

הק' עקיבה בה"ג מהרשב"ם ז"ל אב"ד דפה

הק' ליב רובינשטיין

הק' פריעדמאנן

מאחר שגשאר כייר חלק אמרתי אל לבי שאלכי בכלן התקמוכה שזכיתי לקבל מן ארמיו
 סרנ הגאון הלדיק קדוש עליון הגדול הדור רבן של כל בני הגולה כקשיה מוים
ר' שמחה בונם סופר זליל בעל מחנר **שבט סופר** לא לכזודי רק כוונתי שיהי'
 לזכרון עולם ללבי לנענן חסי' יראה השם חמיד על פניהם כאשר יאה ללכיס מהחלמיד מן
 אוהו לדיק:

בעזה"י

דרבמית נחור נעם ה' היה הלמיד המושלג והפלגה חכמים וחק מלא עמיק חרון
 יראה ה' אולרו מנוחר בעעלות כשיה מויה בנימין האללענדער ש"י אשר
 מלא שנוז שיצטינו גדולה לאלוקים אש לעד ושימש צו ושפך מים על ידיני צהמורה
 כמה שנים לא מש מאוהל חורה וישצ פה עירנו מליאה חכמים וקיפרים על החורה
 ועבודה והוא אחד מנעורי קרחא קדישא וחורחו אונתו ועלה כמה מעלות הקירש להוסיק
 כה ועלמש בחורה וכבר הרבתי בשנחו בכסב בשנתו דועלי" ל"י וראוי לחלמיד וחק כעוסו
 ולא צאתי כעה בעטי עו סופר רק להודיע בשער זה רבים כי ידיו רב לו צמיחה ופיסקים
 ודיכיס אשר על שלחן ערוך ערוכים להכריע להלכה בדעת חורה ודעת נוטה וה"י לו שימוש
 אלל דיכני קרחא להלכה ולמעשה ע"כ ציוד עין אחי קומך אח ידי עליו ליתן לו רשות
 והורונח יורה וידין צאחד שצטו ישראל וצטוה אחי ציראחו ולדקחו שיקיים מה שצטו ח מים
 צמטנה הוו מחויבים בדין ולא יהי"י גס לבו צהוראה שלא ילא חיו מכסול נחחה ידו ויהי"י משכיל
 בכל דרכיו ונעטיו. — הכיד לקדר עקב חרניע לפיק:

הק' **שמחה בונם בה"ג מהראשב"ם** זליל

הקדמת המהבר

יחזקאל דיוולר ריתעלה הנורה צרוך הוא שהנדילנו מן החישים וכתן לנו תורה אמת
 חקים ישרים ומשפטים טובים והרחיקנו מן הטומאה ומדברים המעומטמים אה חלצ כמאמרס
 עהיפ ונענעאלחם צם איח וכעמאלחם אלא ונעמטס והזהרנו בתקראות הרצה על איקור חכילת
 חלצ ודס ציחר טלח ויחר עז צאנרו רק מזק לצלחי אכול הדס, כל חלצ וכל דס לא חאלנו,
 וכחיצ כל חלצ שיר וכשצ ועז לא חאלנו שנמנו למרו חכמיל (יומא פ"ד) איקור חכילת ח"ש,
 כי כל אוכל חלצ וכי ועוד כדומה תקראית טובא העזהירס אוחכו ע"ז והנה ישראל קדושים הס
 וכל ירא וחרד לדבר השס כוהר חף מניני ר"י והס "ניחיס ומקרים מכל חלצ ודס אונכס יס
 דרך ישר לפני איש ורצים מהכ"ז טועים ומחמה חקרון דיעה שאלכס ירעיס כדה מה לעשיח
 חיזה לרחק ואיזה לקרב ושגגת תלמוד עולה זרון ואף גם אלה מקלה מהמקרים אשר נולדח
 הניקור עליהס לתורה שנים ונייעיס בחושבס שאין מן הדרך לנקר כראוי צחיפיש אחר
 חיפיש, כי חף אס המלא ימלא אי מן חיי החלצ או יהיחם בחיך הנשר צטלים הס צקי ובשרט
 שרס שצטלו הוא רק דרצנן חלצ צאמת עיניה הוא צידס חדח שכזה גדולי הפסיקים פסקו
 שרס שצטלו דאורייתא (רס"י ורעניס ואחריהס כמשך הנ"י צק"י פ"ז) ועוד הלז כל ישראל
 יולאים ציר רמ"א שפסק צק"י ל"ע דחף איקור דרצנן שאין לו עיקר מן החייה אין מצטלין
 ואף גם להוסף אקור, (ואין כוונתו לצטל לא ש"ך הכא דזה כוונה תקרי כ"ן דאפשר
 להפריד האיקר ועיין צטו"ז ק"י ל"ע ק"ק ז' וזה כל כוונה הפרומי צחיחה להלכות עליחה
 צכופי שכתב שכ"ח שאין כוונתו לצטל דרס אלא לאכול הנשר הימ מצטל וקרי"י והיינו משיס
 דאפשר להפריד האיקור וכ"ל) ועוד דומה יענו לניקור החלצ כמו החלצ שעל גבי העמיל והמיעין
 שצחוכו שרס דאורייתא וכן חלצ הכליות ולריך לחטט אחריהס, וכן חיעין שצעוקן הכונשכין
 חחה החזה כצק"י ק"ד ועוד הלז הרצה פעמים שאין קי צחיחה כגד חוטי דס וממילא כל
 החחיכה אקורה ואף קי לא נוסי להחיר החחיכה עלמנה כצק"י ק"ע צהגיחה וכונש"כ העו"ז
 ק"י כ"צ ואף שהש"ך צק"י כ"צ לא פסק כן מ"מ הלז כונה פעמים יפגע צענה חכילה צהחיע
 עלמו, וכל זה גרמו להס מחמה שדיני ניקור הס לפניהס כקפח חחוס מצלי יכיר היעצ תהלכותס
 צנוף הצהמה, והנה ידעתי גם ידעתי שקידור הדייס לצדס לא יועיל לקלק התקלה ולי"שר
 המקילה כי קדר ניקור כראוי לריך רחיה מן הצקי כמש"כ הרמ"א ז"ל צק"י ק"ד, ולזה הכינתי
 ג"כ לזיר לדיכיס חלו ומ"י ומ"י חקע"י שנעמחח כי ע"י הדיכיס והלזיר הכרעס צאותיות
 וצין ההוגה הדבר לאקורה וקראתי עס החיצור הזה **שלהן המהורר** היפך מונס שנחנו
 האחרוכס

הקדמת המחבר

האחרונים ראו להקרת החוטין בכלל עתים, כי כל שלחנם מלאה, ק"ח ליאהי ק"ח צנוטריי ק"ח בידין כי ע"י הקרת החוטין בכלל ה" לכו שלחן עהור זה השלחן אשר לפני ד', וע"י שמירה המלוות מזה להנחה משולחן בזה, וערס אשים קנלי למילין כל אוכל מלט מלהודיע צסער צח רבים מה שהביאם הלום להיות מחוצרי חיבור האמה חניד סרצים מהרצנים הגדולים יעל ודמקו עלי לחצר חיבור מזה היות שהחיבורים כאלה שבאו לאור עולם לא נחצרו צלשון אשכנזי המירגל צנודיכטינו ואכי טפחתי ורביחי לחיבור הזה גם פ"י אשכנזי וגם הצלחתי הרנה דיכס השייכים לזה הענין מה שלא היצאו בקפרים האחרים כאלו והיסקתי גם על"י דיני מליחה כדי שיהי הכל מוכן ומצוינו לקעודה ומחוכו ילמדו גם הנשים כל עניני הכשר הצטה, וצזה אסיס חמרי צחפלה לקל עולם יכמו להיות ממוצי הרבים להיות מודיך ענייס צדרך וצזכות זה מכה לצלחה גואל לרק צמחרה צימיו חמק:

וצחיק כדי דיציר חזכיר עוד טצכל עקיס אשר חני מוצר חיה דבר להלכה ואף אם הוצח זלח צסס גדולי אחרונים לא יסוכו ע"ז עד שיטעו שאלה חכס כי חן כיוחתי להלכה למעשה רק לישך המסקילה להלכה צרוחה:

הק' בנימין אליהו בא"א מו"ה ישעיהו ז"ל האללענדער
תלמידו של אמ"ו הגאון בעל שבט סופר זצ"ל

דער איינפארדערונג דעם פאזשאני מאשאניער מחוקקי הדת פֿעראיינעם וויא אויך דער אייניגער עהרוורדיגען רבנים געניענע לייסטענה, האבע איך דיעזעס ווערק אין יידיש דייטשער שפראכע פֿערפֿאסט, מיט דייטליכען ערקלאַרונגען איבער דאס גענויע דיינגען דעם פֿליישעם פֿיר דען שוהמים מיטגיהם אונד פֿליישדייער, דיעזעס ווערק ווירד יעדעס פֿרוואטמאנע, וויא אויך איינער יעדען הויספֿרויא איינען בעזאנדערען דיענסט לייסטען, דא איהנען דאדורך געלעגענהייט געבאטען ווירד זיך צו איבערצייגען אָב דאס פֿלייש פֿאַרשריפֿטסמאַססיג געדייניגט וואוודע, צוגליין ווערדען אין דיעזעס ווערקע דיא דינים דעם כשר מאכען אונד אויסזאלצען דען פֿליישעם אויפֿם גענויעסטע בעשריעבען, איך גלויבע דאהער דאס דיעזעס איבעראויס ניטצליכע ווערק פֿאָן יעדעם מיט פֿריידע בעגריסט ווערדען ווירד.

דער פֿערפֿאסטער.

ונפני דלכתחלה לריך שידע לשוי'ץ אף הרמוזים ולכן הלגתי כמי הרמוזים שהי' שגורים
צפוי: רמז לבדיקת הסבין קידם השחיטה ולאחר השחיטה שכאמר ושחטתם **בזה** ר"ת
צדוק זה הסבין צחר זביחה הבדיקה **בזה** בגמטריא י"ד שלריך סבין לביחה אורך י"ד אלצעות
ארציה מ"י חליף הם וסימנס **אצגם** ר"ת חליף אונח חליף לרה חליף גידול חליף מנין,
סימן שהיורדח אינה עומדת בק"ר האונות במקום גדולים אל הצמוד, בשלשה דברים תולין
הנקנים זריחה להחיר וסי' **זמת** ר"ת זאז, משמוש, חולעים, לונקה צידי שמים כשנה רמז
יכח ה' טהורה, ולונקה צידי אדם ערפה רמז כי רבה רעה האדם, ומראה פקולות הונה
ארצעה וסי' ארצעה אנית כזיקין, — כחצ ומחין קבלה לידע איזה סרכא ואיזה לדלול
הכח הריאה צמים פושטין אס ינחקו מאליה זה לדלול ואס לאו אז סרכא הוא וערפה
וקי' לא שריין ולא קיינוין ע"ש:

כחצ הנוהרש"ל צסי' יש"ש פעם אחת הייתי צועד ובקיבון חכמים וזא שוי'ץ דומח
וקבינו צידו והיה הנועשה ערב י"ב ושחטו צו כפרות ולקחתי הסבין מידו ושאלתי אותו
אס צדוק הוא והשי' צדוק וצדקתי צעלנוי ונאלחתי כגירת לפורן ואנרתי לו שהסבין הוא פנים
חור השוי'ץ וצדקי כהרגלו צמקירות ושחק צי ואמר כשר הוא חזרתי ולקחתי הסבין מידו וצדקתי
ונאלחתי הפנימה כצראשונה ומקלח אלופים גערו צי ואמרו מה לך בצמקתיה והיה שם זקן
אחר צעל הורחה ולקח הסבין מידו וצדקי צמח כמוכי ונאלח פנימה כגירת הלפורן ואנרתי
ונשנה אכי אה הנוחית שצבר ונחו שאמרו לריך הרצה ישוב הדעת וי"ש צבדיקת הסבין ע"ש
כשונע וזה הנועשה שלריך הרצה ישוב הדעת ולצדוק הסבין צמתון ומחון:

כחצ צסי' שצט ונוסר כיון שהשוחטו הוא מומל מחדים ימן הודחה להקציה צכל יום
שמתחיל לשחוט שכל צחלק ישראל להלילו מהיות שופך דמים כחיוב מולו ויכלל צהיותו
שופך דם צהמה חיה ועוף ועושה מליה וגם ונקבל שכר:

ספר שלחן המהור

א) במקומות שאין אוכלין חלק האחוריים נוהגין להניח הצלע הי"ג לחלק האחוריים:

א) עיין ח"ס חיי"ד סי' ונהבשר שבין ללע י"ג לייג שייך לחלק הפכים ולריך קלה ניקור שמשפיעין השלים הרק מעלי' וגם נחקרים איזה בידי דם בין ללע לללע היורדים מהחזה ועיין פתחי השנה י"ד סי' ק"ד ועיין צבטו ספר מאמיו ז"ל י"ד סי' ז' והמלא שם צ"ח היטב:

עוד לריך להזהר אם השוחטים כששוחטין אלל עבחי עכ"ס ועושין סימן צבט להביר שהוא כשר אם כותנים הינה כשר לצד אינו סימן לסמוך עלי' דקח"ס עבחי יודע לכחוב ואף שאינו יודע כחב עבחי עכ"פ יודע לאמן ידו לרשום עלי' הינה כשר וכיון שיש לו שהות לזייף יש לחוש שהוא יחלוף וכוהגין לכחוב עלי' הפרשה וגם היום ששחטו צו למשל יוס' ה' פ' שמוה והשוחטים דפה קהלתינו רושעין ה"ש וכן כיוולא צו, וכן יש לזהר שלא לשלוח ציד עכ"ס שום דבר הנשחטו אם לא שיעשה סי' מוצחק:

לריך להזהר אם הקלנים כשמרזיגין הנהמה לשחיטה שלא יקשרו כל הרגלים דאיכא חשש ריסיק איברים ועיין ע"ז סי' כ"ח סי' ק"ח — עיין ח"ס השנה ע"ז ע"ד השוחטים כשנוולאים ספח פבינה צבטין. חשכ שחיטה הנה מחליקים עיב עור או שחך דבר עכו' מה עד שחיטה מרבישין הפבימה ומכשירין הנהמה או העוף כל העישה כן מאכיל ערפי"ת ויש לעמוד בכח נגד העשמי"ים המשחזים האלו לא יעשה כן צוקווינו:

כחב הרמ"א צ"ח י"ד ה"ש מי ששחט פנעס ראשון מנכך שזחינו על היכ"ס חבל לא על השחיטה דמוק לבריה והש"ך כחב ע"עס אחר משיס דשחיטה אינו מלויה לשחוט דהא יכול להיות לעולם בלא צבט אלל צבטי' החיז מיעל על כל אדם שרוחש הדם לכסות וצחצ"ש כחב דכיון דיש לו הגלח הניף על ידי זה שנוכסה דח"ב היה חסיר לו לשחוט הו"ל שמוח ע"ש שהאריך ואצ"פ. כן משיס דאיכא מחלוקה בין הפוסקים וסקק צרכה להקל:

כחב צ"ח מהרי"א דמיתר לשי"צ לרשום הצבט צייע צוקוס ששוחטין אלל עכ"ס צמיהוך רושס לרה אוחיות, וצוחצר יוס עוב סי' ח"ק סי' כחב ואס לעשות צי סימן מוחר אפילו צבטין וכחב שם הצח היטב. גרונס צעלמא אלה אפילו לרשום הינה מוחר ומי"ו כל מה דאפשר לשניה שלא יחא כעוצרה דחול ישנה, צסס שנה יעקב:

דער ערסטע דין דען דיא יוהמ"ים וויא אויך דיא קצבים צו וויספען האבען, דאס דאָרט וואָ קיין מנקר אהוריים איזט, מוס דאס פאָרדערפלויש גליך נאך דער צוואלפטען א 1 צוואלפטען

שלחן הטהור

מלוא כיסוי מוטלת על השוחט לעשוי כן יכול השוחט לעשותו שליח בדרך כיבוד לפרקים השיך נתינו שפיו כהז דמי שהוא מוהל בעלמו אין יכול לעשותו איש. אחר לשליח דומיא דכיסוי הדם דאין יכול לעשות שליח במלוא כסוי ונראה דפשיטנא לו ולהשיך דכיסוי אין יכול לעשות שליח וכן כהז האיז דבני כיסוי אין לעשות שליח דכתיב ושפך וכיסה והקשו על זה המפרשים מ"ש מחרומה ומשאר מליה שנתירה דיכול לעשות שליח זולה במלוא שחלין על ניק האדם כמו לבישה ליליה והנחה הפילין וגם מפני התיש והפלח, מדברי סניחא כלמוד דיש לעשותו שליח דרך כיבוד ע"ש:

כהז הפרי חדש השוחט חיה לא יבא עד שיצדוק הריאה חציג דרוב בהמות כשרות הן ומי היכי דאפשר לצדוקי מצדוקי וכהז בפרק למה לרדק שאין להעתיך לכסות באותה טעמלעיטין אותן עד אחר צדיקה הוושטו דשאי חיה דלא חלי לירי תקלה שלא יבא כלל אחיכ כשהמלא כשרה משום דאוחו שוחט עלמו ששחט החיה היא צדק אותה אחר כך אבל האותה שאין השוחט עלמו צדק הושטו אלא מציחין הוושטות לביה ורוחיס אם יז בהם ריעותא או מצחין לחכם ואיכא לנתיש כשהחכם יכשירנה לא יהיו נזהרין להודיע לשוחט שיהא נכסה דלמה לא יבא לירי כיסוי כלל לכך מועז לקמוד ארובא:

אמנם נראה לי שאם הביח לשוחט אותה ח"י נכסה בן אדם על סנך שיצדקו אחיכ ואחר השחיטה הלך לו והצניע רולה לכסות אין לירי להעתיך נכסוי עד שיצדוק את הריאה אלא יכול לכסות מיד דהא כל הטעם שלירי לצדוק נתיח הריאה הוא משום דכל היכא דאיכא לצדוקי מצדוקי והנה כהזו כזר האחרונים דהא דאמרין נסיך דלירי לצדוק היינו דוקא היכא דאיכא לצדוק אז כל הני ספיקות אבל אי ליכא לצדוק רק את הא והשני יהי עדיין נשאר נכסוק אז גם את הראשון אין לירי לצדוק והנה גם כאן צדיק דידן ישנם צי ספיקות ספק את הריאה כשרה ועוד ספק את השוחט היי מווחה והנה את הספק אי השוחט מווחה היי ליכא לצדוקי נאחר שאינו לפנינו ואיכ צעיק לריבין אתו לקמוד על רוב מציין אלל שחיטה מווחין הן ולפיכך גם את הספק את הריאה כשרה הוא אין לירי לצדוק אלא סנכי ארובא ויכול לכסות:

ועיין נחלה לבי ק"י לית שכהז נשם מ"י דוקא היכא דאיכא לצדוק צי הלדדים את הוא חסוק או מותר צדוקי צה לירי לצדוק אבל היכא דליכא לצדוק אלא לך אי את הוא חסוק צדוקי אבל לך הני את הוא מותר צדוקי אלא לצדוק צה אלא לצדוק כלל עכ"ל וקשה לי מה הועילו חכמים צחקתן לצדוק הריאה סוף כל סוף איכא לנתיש שמה יש לבהמה אחת מתי עריפות וזאת ליכא לצדוק צדוקי ואיכ לא כלערך לצדוק גם את הריאה ל"ס לא שחומר כמו שכהז הרשב"א דהא דלירי לצדוק הריאה נדי להקיר המכבולים לפי שהכרכות נכריה לעינים ופעמים

צוואלפמען ריפפע פאן דען אחוריים אבנעטדיילט ווערדען, דענן מיט דער דריוי צעהנטען ריפפע בעגינגט דער אחוריים, דיא ווייכע ברושט ווירד בים צום שיבור (נאבעל) גענאָבען: עיין פר"מ ק"י ס"ד ואם נאלא נגע יחיה אין להחמיר להניח צי מבל לך.

שלחן המהור

ב) הנוקר את הבשר מתחיל בראש וחותר אותו לשנים ומוציא המוח ומעביר הקרום שעליו ואחר כך הקרום הדבוק בעצם הגולגולת ונוטל הלחיים בידו ומחתך משני צידי הלשון ומוציא גיד א' מזה וגיד א' מזה

ימלא האי קירח צריחה ויבא לירי השער גדול שיחזיר על כל לוקמי צמר לסנור כליהם וכי לעצם אחי קשה הא קיי! שמונת ליחן לשחוט לכהם בן חרם על סנך שינדקטו אחר שמיטה וזה העולטו בזה אם כצדוק אוחו אחיכ הא אשי! אם ימלאו שאינו מונחה מיע יכול להיות שנאוחו טעם שפיר שחצו דהא דאזרי! רוב מקולקלין היינו דוקא צמרם שיטע וקטן וזאת קשה גם לפי כללם של הכיזי ודויק:

ב) כי שני קרומים יש למוח א' שהנוח צחוכו וא' דבוק בעלם הנלגולת ולריך להסירם קודם שימלחט ולריך להוליח גם חוטין האדומים שבמוח:

העולם כהנו להשליך המוח עם הקרום בלוחח ובתרכנול ובתרכנולת לזרוק הראש לבשרי ובצמחה מולחם יפה המוח וזה סקרום זורקין עיין בזה"ט סי' ק"ח:

ביד סי' ק"ח כחז סאזנר חוטין שאקורין משום דם שבהן ואלו הן החוטין שציד שבכחף שבלחי החחחון שבלד הלשון וכי ונטקא מי"י דכל החוטין האקורין משום דמח ומהי בזה לחחוך חמוטין משליכ האקורין משום חלב לריך להוליח החוטין ואם נפסקי לריך לשכס אחריהן:

כחז המחנכ סי' ק"ד סעיף כ' חין מולחין הנשר קודם שיסירו החוטין והקרומים האקורין ואם מלחן מקיין אחיכ ויש עי שאוקר עד שיסיר מונט כדי קליפה וגם הרע"א פסק שם יש להקל ולהחיר ע"י קליפה ו"אחר ריש נחירין חף בלא קליפה וגם חין שייך לבזר משום חלב שמו דמטעמא דכל הקרומים אינם רק חלב כחוש חלב בציטול כחז הטו"ז שלריך סי' :

ביים קאָפּף פּענגט מאן אן צו רייניגען, מאן שניידעט דען קאָפּף אין צווייא טהיילע, פּאָן דען אָבערן טהייל נאַמליך פּאָן דער געהירנשאַלע (עצם הנלגולת) ווערדען דיא געהירן הערויסגענאַממען אונד פּאָן זעלבען ווירד איין דינגעס הייטבען אבגעצאָגען וויא אויך דיא ראַטהען אדערן, דאנן ווירד אויך פּאָן דער געהירנשאַלע איינע הייט אבגעצאָגען.

דאנן ווירד פּאָס קיננבאקקען איינע אדער הערויסגעצאָגען דיא זיך אין דרייא פּערצווייגט (איינער ש אַהנליך) דער איינע צווייג לויפּט גענען דאס אָהר, דער צווייטע אינטער דען קינן אין קאָפּף, דער דריטטע אויף דען קינן ביים גאַשענפּלייש (בילד 1) דאנן איזט נאָך איינע אַהנליך פּערצווייגטע אדער דיא אין דער צונגע לויפּט. מאן גרייפּט דאנן צור צונגע: זיא ווירד מיט דער אונטערען זייטע נאך אָבען געקעהרט אונד וואָ דאס פּלייש דער צונגע אים האכסטען איזט ווירד געבען דיעוער

גם נוהגין להתנדב מן הלשון עצמות טריפה באנדעל ונוהגין להתנדב כיסוי הגרגרת ויורד למקום שחיטה ומוציא משם ב' גידין מצד זה וב' גידין מצד זה:

ונוטל הסבין ומחלקן בין הכתה לגוה ומתחיל בראש הכתה

הנה המחנך קוחר עלמו דבטיי סיד כחז אס מלחן הנבר קודם שיקרו הסוטיין האפריס וביד הכסה שאוסר כדי קליפה ובטיי קייה כחז מליח שאינו נאכל מחמת מלחי ואס הוא שוען הניד שזו והקדומה יש להחמיר להלכיס עטולה מקימו ואפזר יש להלק דבטיי סיד מיירי צפסם כשסן כחוש וסגי בקליפה ובטיי קייה מיירי כשהוא שמון:

מה שמהגין לחתוך כיסה הגרגרת יש ב' עעמיס אי מוס מילוס ולי מסיס שיס לו ראש ואין הדס יכול ללאח מזה העעס יש לחתוך העיקין מראש הלשון כדי שהדס יזב מחוכו: וכפקא מיירי יש צבטי עעמיס אס העעס הוא מחמת שהדס יכול ללאח אין לריך לחתוך רק העיקין מכיסה הגרגרת ואס מחמת מילוס לריך להסיר כל הכיסה הגרגרת ועוד כימ אס ונלחו ולא הסיר הכיסה נגרס קודם מליחה אס העעס מחמת דס לריך קליפה ואס העעס מחמת מילוס אין לריך קליפה:

גידן הללו אלל הגרגרת משכי עברי' ב' מלד זה וב' מלד זה ביד אי אדום והיא הולך מנחון וביד הלזן מנפכים:

כחז המחנך סי' כ"ב צעוף לריך לשחוט מורידין או לכהנס צשעה שהוא מפרכס כדי שיכח הדס ואס לא עשה כן לא ילכו שנס וכחז הפריג ולפיז היכי שרולה לצבל העיק שלס עם הראש כונו שעוטיין צקעורות גדולות שיחתיך מורידין שלו צשעה שחיעה וכן כחז העיז:

עיין רמ"א ז"ר סי' קי"ה כחז נוהגין ליקח עון הכתף הנשכ שקורין דריעו וכן נוהגין להסיר העיטמותא דורדא ולהשליכה וכן נוהגין לחתוך בין הפריסות של רגל הנחנה ולהסיר משם צטר לזן ודק מוס מילוס ואס לא עשה כן אין לחוש:

פאן ביידען זייטען אין דער צונגע איינגעשניטטען זא ווערדען גלייך דיא אדערן זיכטבאר דיא נאך דער גאנצען לאנגע דער צונגע לויפען, דיעזע אדערן מיססען הערויסגעצאגען ווערדען (בילד 2), עם ווירד אויך אן ביידען זייטען איינע בליינע בלוטאדער אויפגעשטאבען.

פאן נעבען דען שלונד דער צונגע ווירד דאס טריפה ביינדעל מיט זיינען 4 צווייגען הערויסגעשניטטען, וויא אויך דאס צעפל (ביסוי הגרגרת) אונד דער שפיטין דער צונגע אבגעשניטטען. — דאנן קאמטט מאן צום האלזע, אויך היער ווערדען 2 אדערן איינע ראטהע אונד איינע ווייסע פאן ביידען זייטען דעם האלזעם הערויס געצאגען (בילד 3).

שלחן השחור

ה

באמצעותה ומחתך ומוציא גיד עב ומוליך הסכין עד קצות היד וימשוך כל הגיד עם כל החוטינ הנמשכין עמו וכשהוא מהלך בין כתף לגוף צריך לשקוע הסכין סמוך לשדרה ויעקור שורש גיד זה שהוא שם:

שאלתי את הרב הגאון מו"ה ר' ליב פריעדנולד כאצ"ד פקיד שליטי"א חי מוחר למלוח הנשר קודם שיקר את דברים האקרים נשים נואים על סוף סקרים אחיב היות סכללח זידיט כל דבר שנדיענד שרי מוחר לקינד טיעסה המעסה אחיב והסיב לי שלא יסאוכו כאן עיו העצויו נכ"י ל"א ס"ק חי הניח דלח קצב"י על סוף זה חלח סיכא דלחן חיקור צור לפיטו רק עסקן אש יש כאן חיקור משא"ב כזש חסיק צור חף שש לו חקצז אחר זה לא קצב"י על זה טיעסה אחיב וליכ הכז צימן דיקו כני לא קצב"י ודיק. אמנס לפצניד מ"חצנר ס"י קיד סוף ב"י משא"ב ח"ב"א שחזז עם ח"ל חן מילחן הנשר קידס סקירו חסעין ותקנוניס האקרים משא"ב מל"טו דוק חסין האקרים ח"חן לריך להול"א קידס מליחז ל"י שאקרים צול"חז כרי קליפז ובניטיל עד ס"י חבל דברים המואקיס שאין חוקרין כלל כמו שכחז המחזר נכ"י קיד ח"ל דברים המואקיס אש"י כחצרינו צחצחיל וכחחז גופן לחיבו אש חחחזר רצה עלי"י מ"חין וגם נכ"י קיו הניח ח"ל וצוז וכייל"א צו מדברים המואקיס שחמל"א צחצחיל ורקו והחצחיל מ"חזר וגם הנמ"א מ"קכיס עמו צלמח אשקר חן לריך להול"א קידס עליחז ובפרט כל מה שח"חין להול"א חז דברים המואקיס מן הכשר ח"בו ח"ח חוחרח צעלמח ומה שכחז הטויו נכ"י ל"א דחיקור צור לא קצב"י חריענד. קסה לי דנכ"י ח"ח צלמח לא משמע כן שסס כחז המחזר קדרות של חוין מל"טען צכס צוקוס שאין רניל לילך עם שלא ינח לצחל צהס והקסה חק יעקז ח"ח משמע מדברי ד"ק צכליס שח"יס צ"י ג"כ ח"י"י ולמה חל

גון קאממען דיא 4 הויפטפליישטהיילע דיא צו רייניגען זינד, איד ווערדע דיעוע פליישטהיילע נאך איהרעם גענענאארטיג פיהרענדען נאמען בענעננען, דאמיט יעדער וויסעט וועלכע פליישטהיילע צו רייניגען זינד:

(1) דיא גארב, דאס ערסטע פליישטהייל אס האלזע אנשליעסענד צווישען דען צווייא שולטערן, דאס אבערע טהייל ביס צום דיקגראד (שדרה) נעננט מאן גארב, זיא בעניננט מיט דער ערסטען ריפפע אונד ענדעט מיט דער פינפטען, ביא דער ערסטען ריפפע וואָ זיא מיט דעם יראַטטיניע אַערבונדען איזט (נאַמליך וואָ דיא ערסטע צלע זיך דער היליא אנשליעסט), אין דיעזען ווינקעל לויפט איינע אדער מיט צווייא צווייגען אין דיא טיעלע דעם פליישעם, מאן מיט דען מעסער טיעף היינין שטעבען, דאמיט מאן דיא גאנצע אדער הייניס בעקאממט, וואָ עשיעהט עם אויך ביא דער צווייטען גארב (ביילד 3).

ד) חוטין שבעוקין והוא קצה השדרה אמורים וראשי הפיצולין נדבקים בראשי הצלעות ונוהגין לנקר בכל צד ג' צלעית:

לדעת המחבר נתיים מותר צפחה וכנגד כחצאר לכל מיני דמוח צדיענד לא גזריי לכחלה עכיל עלמח דאף היכא ליכחא איקור צרור קמחיי דיענד דהא נטליי לכחלה איסי צרור וגם מדברי הטריי נראה קס כן למעיין, ונל קושיי עטויז צקי לייא נראה לי לימר ולחלק דנשלוח גבי רוב מליין חלל שחיתה מומחין הן דהחם אין תקנחא אחרת חלל לצדוק חח השוחט גייב לא חיישיי כולי האי דלמח אישחלי כשמוחר צדיענד חלל גבי היחר שמיח לחוך כלי איסי שטיקר התקנחא הוא להדיח חח הכלי רק חס לא הדיח חח הכלי יש עוד תקנחא להדיח חח הנשר חיישיי טפי דלמח אישחלי וצפרט שמה פעמים אין לריך הדחה כלל דתינו כששחיס ינסיס, ולעפיב כיל שיקרו חח הכל קודם מליחה כמו שנוהגין עמח דגרי, עיין פתחי השונה יוד קיט שכתב צסס חמודי דכילל דכנד וכחל מוחר להשחוט גי ימיס דודחי יללו חעינ דהכנד מצטליס אחר לליה עימ כל מידי דדיענד מוחר לא חייסיין שחח לא כטויז:

ד) ודע דנשיע קי קיה כתיב חוטין הללו אקריין משום דמח והוא פי הרמזים ולעיל קעיק ז' חשב להו צהדי חוטי חלב והוא כפי רשיי וכחצ הפריי דהמוחר מקפקא לי אי כרשי או כרמזיס, חלל קשה לי דאי מקפקא לי המחר לא הוי לי להציין רק צהדי חטי חלב לחומר דלריך לחטע אחרין ונראה לי לתרץ דהנה הרמיי צקי קיה כחצ כל דבר שמוקריין בצחעה לריך לנקר צחיה ג"ב רק מה שאקור משום חלב אין לריך לנקר צחי משום זה הציין מחבר גס צהדי חוטי דמח כדי להחזיר ולהוליאן גס צחי:

עם איזט אויך איינע ארט פֿעטטע (שומן) בייא דער גארב, מאנכמאל בלויבט זעלבע ביים שולטער, דיעזע פֿעטטע ווירד גרייף גענאנט, אין דער טיעפע דיעזער פֿעטטע בעפינדעט זיך איין איי פֿארמיגעס רונדעס שטיקק פֿלייש, דיעזעס ווירד הערויסגעשניטען, דאס גענטט מאן דיעזע וויא אויך 8 דיננע אדערן דיא אין דיעזער פֿעטטע לויפען ווערדען הערויסגעצאגען אָדער ציערשטיקקעלט.

2) רֶאָסבראַטען — דער רֶאָסבראַטען בעגינט מיט דער זעכסטען ריפּע, נאך דער גארב, אונד ענדעט מיט דער צוואָלפטען, פֿאַן דיעזען ריפּען מיסען דיא לעטצטען 8 (נאמליך דיא צעהנטע, איילפֿטע אונד צוואָלפטע) גענו א גערייניגט ווערדען. בייא יעדער פֿאַן דיעזען ריפּען געהט איינע אדער אן דער אונטערן זייטע דעם ביינעם נאך דעד נאנצען לאַנגע דער ריפּע הארט אן דען ריפּענביין ביס אן בראטפֿלייש הייין (דאס הייסט ביס אן דער חוליא), מאן פֿיהרט דאס מעסער נאך דער נאנצען לאַנגע דער ריפּע זאָ בעקאַמט מאן דיא נאנצע אדער הינוס (בילד 3).

שלחן הגדול

(ה) ואח"כ תתן את החזות לשני צדדים ומאותו בשר ארום הסמוך להחזה מוציא חוט כפול ואחר כך מתחיל ממקום סיום הגיד ומקליף בידו הקרום שעל הכסלים וצריך גם כן לחתוך ראשי העצמות מקצות הכסלים והמה רכים ולבנים :

(ה) כחצו צפרי ניקור לריך להודיע להמנקרים שחותו חוט כפול שנים הם א' ארום וא' לזן רק שנהיים כחחד ומי שאינו יודע מזה יוכל לצוץ לידו ומכסול כשנחתיב הסבין ליקח החוט כפול ומזדוון שיחזוב ציטו לציטו שיפלט החוט וכשאר חוט א' חוץ הצצר וסוף לא ידע ולאס :

שנעתי מפי הרב הגאון מו"ה ליב פריערמאן ראב"ד פקיק שליטי"א שמהחצר נשנע מה שנקרין חוט מהחזה אינו הלל מנהג' בעלמא דצטיע ק"י ס"ד וס"ה לא נוכר כלל נוחט החזה בלריך להקירו הלל צס"י ליע סעיף י"ח כחצו וז"ל זכרתי דוסן עם החוט שנקרין מן החזה וכן צס"י ק"י"ח סעיף ה' כחצו המחצר וז"ל וכן התיבה שריכר זה ניקור ישראל כנין נעילה חוט רידח וכן חוט שאלל החזה עכ"ל והלא צס"י ס"ד וס"ה הוא ל"י להזכיר כי שם עיקר דיני ניקור ומשמע דמלך הדין אין לריך ניקור ולכך לא הזכירו צדיני ניקור מיהו כיון דעכ"פ מהנהג להסיד אחרו חוט החזה מנילח הוא ק"י שצצר החוט משל ישראל הוא ודויק :

כחצו הרמ"א ומהגון להקיר ג"כ ג' חוטין אלל החזה ומצפריס וכן כותלין חוטין אחרוי האזיכס ואיני הלל חומרה בעלמא וכחצו הרמ"א צס"ג ששאר חוטין אשי"פ שנהגה צקן דס אין לריכין לחותכן ששנעכא בעלמא הט מוסוס הכי מסיק הרמ"א דאיני הלל חומרה בעלמא :

ומקליף צידו אחרו הקרום טעל הכסלים וכשנקליף נרחיס ראשי החוטין שהן כסבל וכמעכין ונחליהן נהיחוטו חס וסן ג' עימין צ' משמאל ג' עימין מחלקין לנסיס שנים ושכיס משמאל מחלקי לשלשה שלשה וכדי וז"ל אחי לנטעי צין ימין לשמאל כיהגין לנקר בכל לד ג' ללעיש :

(3) ברוסט — דיא ברוסט בעניננט מיט דער ערשטען ריפפע זענקרעכט פאן דער גארב, דיא ערשטען 6 ריפפען וועלכע דיא ברוסט מיט דער גארב פער" בינדען נעננט מאן קערנברוסט, דיא אנדערן 6 ריפפען דיא דיא ברוסט מיט דען ראָס" בראטען פֿערבינדען נעננט מאן ווייכע ברוסט, אן ביידען זייטען דער קערנברוסט (נאך דער אינגערן זייטע) דאָרט וואָ דיא ריפפען מיט דען ברוסטביין פֿערבונדען זינד לויפֿען דאָספעלטע אדערן (חוט הכפול) פֿאָן דער שפיטצברוסט אנגעפֿאנגען נאך דער גאנצען לענגע דער קערנברוסט, דיא קערנברוסט ווירד אויף פֿאלגענדער ווייזע גערייניגט: מאן שניידעט דיא ברוסט נאך איהרער לענגע אין 2 טהיילע אונד דאָרט וואָ דיא ריפפען מיט דעם ברוסטביינע פֿערבונדען זינד אונד דאם פֿלייש דאָרט ראָטהליך איזט, ווירד דאם פֿלייש נאך דער לענגע דער ברוסט אויפֿגעשניטטען אונד דיא דאָספעלטע אדער הערויסגעצאָגען (בילד 4).

שלחן השהור

(ו) הכתה יש לו שלשה אברים סמוך לרגל נקרא יד, אבר הב' נקרא זרוע, ואבר הג' נקרא כתף והוא מהובר לגוף:

וחתה אותו הקרום יש עיני קרום ענ וקלח' ארום וחתה קרום זה יש חלב ועל זה יש מחלוקת בין הסוקקים י"ח קרום ענ חסיני נשר הוא ומותר וי"ח שאין אותו קרום חסיני חסיני נשר ואסור וסניחו צ"ע י"ח צטור י"ח ק"י סיד ווסקים הטור חזל בלחן אשכנזי טהגין צו סיחך וגם צעירי כח"ח חסיני נשר גמור הוא עכ"ל וכן טהגין שאין מנזרים חלף אותו קרום שלטנעלה עם כל הסגנר עמו ומי"ח נמקום סניחני לכפר החלב מחתה אותו קרום אין להקל: הקרום והחוטין שטהגין לקלף אסור ושום טהגין מחלב הסקלים:

פאן דער שמיטצברוסט ווירד אין 3 צווייגניעם אדערל הערויסגעצאָנען.

פאן דער ווייבען ברוסט ווירד איינע ווייסע היט זאממט דער דאראן העפֿט מענדען פֿעטטע אבגעצאָנען, דיא קנאָרפעלן הערויסגעשניטמען, וויא אויך פֿאן ביידען וויטען דער ווייבען ברוסט ווערדען דיא אן דער וויטען דער דיפֿשען לויפֿענדען אדערן הערויסגענאָמען. (בילד 4)

4) שולטער אָדער בוג — דיא שולטער בעשטעהט אויס 3 ביינען, דען ערסטען ביין דער מיט דעם פֿוסטע פֿערבונדען איזט געננט מאן מאָטשינג ביין (יד) אונד דאס פֿלייש וועלבעס דיעזען ביין אימפֿאסט, ווירד מאָטשינג פֿלייש גענאנט נאך דיעזען ביין קאָממט דער צווייטע דער מאַרברייין (זרוע) דאס פֿלייש אן דער זייטע דיעזעס ביינעס געננט מאן פֿאלשעם מייזעל, דאן קאָממט דער דריטטע ביין דער שויפֿעל ביין (כתף) (ווייל ער פֿלאך אונד ברייט וויא איינע שויפֿעל איזט) דיעזען שויוועל ביין אומפֿאסט דרייעדלייא פֿלייש, דאס דיא אייסענזייטע דעם שויפֿעל- ביינעס אומפֿאסט איזט דער בוג, אן דער זייטע דער שויפֿעל לויפֿט אין לאנגעם רונדעם פֿלייש דאס געננט מאן בוגמייזעל, אן דער איננערען זייטע איזט איבער דער גאנצען פֿלאכע דער שויפֿעל אין דינגעס פֿלייש דיעס ווירד בוגבלאטטעל גענאנט נלייך בייא בענין דעם מאָטשינגביינעס פֿאָנגט איינע אדער אן אונד לויפֿט נאך דער גאנצען לאַנגע דעם מאָטשינג אינד מאַרבריינעס ביים צום בוגבלאטטעל, מאן שניידעט הארט אן דען מאָטשינגביין אים מאָטשינגפֿליישע, מאן פֿיהרט דאס מיטסער ביים צום בלאטטעל אונד מאן ניממט דיעזע לאנגע אדער זאממט זיינען צוויינען דינוים, דאָרט וואָ דיעזע אדער קנדיקט (אים בוגפֿליישע) מוס טיעף איינגעשניטמען ווערדען דאמיט מאן דיא גאנצע אדער הינים בעקאָממט, אן דער צווייטען עקקע דעם מאַרבריינעס ביים בענין דעם בוגמייזעל פֿליישעם איזט איינע פֿערטיעפֿונג:

זיכטבאר

שלהן הטהור

ט

ו) הקרום שעל המחול והחוטין שבתוכו אפורין וצריך להמליך
הקרום משני צדדים ונוטל ראש הגיד שבתוך המחול ומושך אותו
ונמשכין עמו ג' חוטין:

ז) ולריך שזמר שזה יפסק סוס חוט מהס והס כפסק לריך לקרש אחריי זיי קי קיד:
סאלהי אה הרב הגהיג מוים ליז פרינו כיי לחביד דקהלחיכו פעמים הרבה נמלח
צוען בעחול תחה הקרום אס לריך להקיר אה הסוון הכל והסיב לי סמדיח און לריך והניח
כליי מהטויו קי קיד קיק וי קשס היבא כחז רשיל מעשה בעחול סכילל בלא כיקור והחירות
מוסי משולם וחבריי נקסוס דבעל חלב העחול שעל הקרום בעחול עלמו ובחלב עהור שבו משמע
מלשונו שהחלב בעחול עלמו שוון הוא וכשר:

ח) קי קיד הניח הטויו עוד הפעם אה המעשה הכל והניח אה דברי החיה סכחז משמע
מלשון רשיל קרי משולם סכז סככל עחיל יס קי נגד החלב טריפז שבו אכל הטויו חולק עיו
סחרי חוין ספעמים הוא כחוש והחלב שבו מעט ופעמים הוא שמן ויס עליי הרבה חלב
עיב כחז שאין להחיר אלא אס יודע צניזור קיש קי כנגדו והחידוסי הגרסוני הניח מעשה
סמלחו עחול בלי כיקור עם הכרס ולא היי ככרס קי נגד כל העחול והחידו הכרס דהא דחברי
במליחה חככי חינו אלא חומר יחיה עיב סוכי כחן אסברה חיה סנקסס עחול יס קי
נגד החלב שבו ולפעמי דרחה עוד סקיף לקמוך על חיה דחיי קי קיד הניח כסס מוכי דמלד

זיכטבאר דארט מוס טיעף (ביס צום ביינע) איינגעשטאָבען ווערדען דאמיט מאן
איינע אדער דיא זענקרעכט לויפט זערויסבעקאָמט, דאן ווירד דאס בוגבלאטטעל
נאך זיינער גאנצען לאַנגע (דאָרט וואָ זיך דאס בלאטטעל דעס בוגבלייטע אנשליעט)
אויסגעשיטטען אינד דיא אדער זערויסגענאָט מען. (בילד 5)
היער ווערדען וויר ערקלערען וויא דיא אינגערע טהיילע דער בהמה געריי-
ניגט ווערדען:

1) מיליך (מחול) אין ערסטער רייהע ווירד דיא הויט פאן ביידען זייטען דער
מילין אבגעצאָגען, דאן שניידעט מאן אָבען בייא דער דיקקערען זייטע דער מילין
זייטוואָרטס (דאָרט וואָ איינע קליינע אַפּאָנונג זיכטבאר איזט, אונד דיא אדער צו
אויגענשיין קאָמט) איינען קליינען טהייל אויף, דאמיט דיא אדער זיכטבאר ווירד,
דאן ציעהט מאן דיעזע אדער דיא איבער דער גאנצען לאַנגע דער מילין לויפט מיט
זיינען 3 צווייגען הערויס. (בילד 6)

2) ראָטהעלייש אונד לונגענצאפּען (יותרת הכבד).

דאס ראָטהעלייש איזט איין לאנגעס דיננעס פלייש וועלכעס דיא גאנצע
וויכע ברוסט אומפאסט, לונגענעצאפּען וויעדער איזט איין פלייש וועלכעס ביס צו

שלחן המהור

(ח) יתרת הבכר צרימין לנקר הקרום העליון והמנהג לנקר גם לצד

הריאה:

(ט) חלב שעל המסס ובית הכוסות והכרס אסור ונוהגין לפתוח

הכפולים ולהסיר משם החלב:

הדין אין חסור אלא חלב שעל דד הטחול והשאר חיערה צעלמא הוא משום הרחקה. ע"כ יש
לסעוד על סגרת החיה דעה שעל דד הטחול כגד זה צידאי יש סי' ודויק:

ולריך לידע שקדושו של עמיל חלב גמור הוא ועל לד גם סגו חייבים ושאר קרום של
טחול והחוטין סנחוכו אקורין אכל אין חייבים עליהם:

כחז רש"ל יש לזהר לנקר הטחולים צעודם לחים סמוך ללאחס מהצנעה כדי שיהי
בניקל להמשיך גי' הטחוטין כחמה ולא ינחקו צאלעושים:

(ך) עיין ברמ"א י"ד סי' ס"ד שכתב יחרה הכבד יש מלכיכין לנקר קרום של לד הכבד
משום חלב הקרב מוכה עליי' ויש מחמירין עוד לנקר השומן שמתחת הקרום שהוא אכל לד
פנים של לד הריאה אין לריך לנקר כלל אכל המכהג לנקר ולהסיר משני לדדים דלמא אחי למעטעי.
כחז הט"ו דצדיעבד אין לריך סי' רק כגד קרום העליון של לד הכבד והעעס כחז
בפרמ"ג עיי"ש:

(ש) עיין צ"ע סי' ס"ד כתב חלב שעל המסק וזיה הכוסית חסור וענשו כרה וזה חלב
שעל הקרב חלב הדבוק לכרס שמתחת הפריסה חסור (זה החלב של קודע'פלעקת) כחז הט"ו
שמתחת הפריסה פי' קרום פרום על הכרס וקורין אותו טריפה ליי'עך או כעץ בלשון אשכנז
ומתחת אותו הקרום יש חלב דבוק בכרס עלמו (וגם זה הוא החלב של קודע'פלעקת) ואקרו רי'
אפרים ורי' יואל החיור וקיי"ל כרי"א עכ"ל והסבירא צנה שפלינו רי' אפרים ורי' יואל הוא שרי"א
מפרס הוחז קרום ונק"ף הוחז פי' שזולה היא המכסה שקורין פריסה או כעץ ומתחתיו
קרום ומתחת הקרום חלב דבוק בכרס ונק"ף סימנה והוא הוחז קרום ונקלף ולכך חסור חלב
הדבוק בכרס (והוא חלב הקודע'פלעקת) אכל ר"י פי' הוחז שזולה הכ"ל ולו יש קרום שנקלף
הימנה מלוחו פרוסה או כעץ וכבר ר"י קרום צעלמו היחז קרום ונק"ף אכל החלב הדבוק בכרס
מזה לא דברו הכנמ"ל והוא סוגן צעלמא ומותר וכחז הט"ו ולענין דיעבד אם מלחו או ללעו
הכרס בלא ניקור דעה הרמ"א שלריך סי' כשאר חלב וצ"ע דעתו של ט"ו"ל שלא אמרי' זו העניכ
להלריך סי' כגד כל החתיכה כי רק ר"א חסור אותו חלב והוא סגד דבשאר חסורין לא אמרי'
העניכ ועיין בט"ו עוד טעם אחר:

דען נייערען רייבט, זאווואהל דאס ראטהפלייש אלס אויך דער לונגענצאפאען זינד
פאן ביידען זייטען מיט איינער הויט איבערצאָגען, דיעזע הויטבען מיססען זאמטט
דער דאראן העפאטענדען פֿעטטע אבגעצאָגען ווערדען.

שלחן המהור

יא

י) חלב הקיבה אסור וצריך להסיר הקרום והחלב שתחתיו:
יא) חלב שעל הדקין אסור באורך אמה שמחובר לקיבה ואמה

ומאחר שניקור הקודע לפלעקק הוא דבר קשה ועירחא רבה עיב מוסבין פה קימ פיי
למיתו לחלק לחורים:

כתב הסריט לפי כשי' כיון שיש שאוכלין אותו לא החמירו לומר חייב רעזכנן הוא
בשאר איקורין חייב כל היבא דחייבא פלוגתי אף דהלכה כעאן דלוקר חפיס לא כינא ציה חייב:

י) חלב הקיבה שעל הקשה אקור ומאחר שהוא חושב קרום ונקלף ושעל היתר אקור
משום מנהג עיין ש"ך י"ד ק"י קיד שרביי פ"י על הקשה מנחץ ומנפכים לעיגול היינו היח
הרמזים פ"י היח היינו חוץ משוך כמו יח:

יא) עיין י"ד ק"י קיד כתב המחבר חלב שעל הדקין אקור באורך אמה עשמהילין
ללאה מן הקיבה ומשם וליך שומן הוא ומוחך ויש אומרים שראש המעי שילא צו הרעי שהוא
קיף המעי לריך לגרוד החלב שעלי' וירחא שמים ילא ידי שניחס לגרוד אמה עכאן ולאמה עכאן
וכתב הרמ"א שאין לריך אמה ממש וכן נוהגין להקל למרוד בצורע, וכתב עוד שאין לריך להסיר
רק הקרום עם הדבוק צו שאלל אורך אמות אלו עיין בפתיי חשוניה שכתב בהדרי דכנסא
שכמלא בלא ניקור כלל שאין לריך קי' אלא כגד החלב שעל ראש מעי בלמחא וכתב שזה פשוט
שאין לריך לשער כגד הקרום שעל כל הדקים דהרי אין צוה איקור כלל וְכִי בַשְּׂבִיל
שאלו נוהגין להסיר את כל הקרום אינו אלא מומחא בעלמא שלא יטעו למיח אותו הקרום על
למחא וליב אין בשאר קרום שום איקור:

3) קודעלפלעקק (כריס, המסס ובית הכוסות).

דער קודעלפלעקק מום פאן זיינער פעטטע גרינדליך גערייניגט ווערדען
זאגאר דיא פאלטען מיססען געאפאנעט ווערדען, אום דיא דארינליעגענדע פעטטע
הערויסצונעהמען.

4) מאגען (קיבה) — דער מאגען איזט באגענפארמיג, עם ציעהט זיך
אייע פעטטע איבער דער אויסען־ אונד אייע איבער דער אינערען זייטע דעם
באגענה, דיעזע ביידע פעטטען מיססען פאם מאגען גרינדליך אבגעלאזט ווערדען.

5) דיא דארמפעטטע — חלב שעל הדקין.

דיא דארמפעטטע דארף געברויבט ווערדען נור מום מאן וועגלאססען בייא־
לייפיג אייע עללע בייא דער מאגענוזייטע אונד אייע עללע ביים מאסמדארים פאן
דער ברויכבארען פעטטע מום מאן דיא הויט פאן ביידען זייטען אבציעהען.

6) דיא ניערען — כליות — דיא ניערען האבען צווייא הייטכען, ערסט

שלחן המהור

מן הכרכשתא וצריך להסיר כל הקרום מן הדקין וכן נוהגין שמשירין
מן המטבחיא חוט ארוך חוטי הדקין שהן בתוך שומן הדקין כמו
עכביש אסורין משום דם וצריכין להסירם:
יב) הלב קורע שתי וערב עד שיצא הדם וחותרך העוקץ והאזנים
ומשליכם:

כחז המהמר נס" סיד הכוליא יש עלי" שכי קרועים העליון חייבין עלי" סתחתון וסחוטין
שנה אסורין ולבן שנכיליא חלב שעל הכליות נאסר ולא שנחוד הכליות ואעפ"כ נוטלין
לבן שנחוד הכוליא ואין לרד לחטט אחרי" ויש מחמירין לחטט אחרי" כחז הרמיא ואם לא חטט
אחרי" והניח ומקלחו צחוד הכוליא לכיע מותר אם כחבשל כך:

כחז צשיע הריאה חיה לריכה חיחוד מדינא אכל נהגין לקרעו ולפתחו הסיומוכח
הגדולים ומחבב יפה הוא הטעם משום הדם שייצ מחוכו ומה שטיהגין להשליך העיכוטיחא
דוודא טעם אי משום וניאום ושמו מוכח עליו שנקרא בכז ועוד טעם כחז שדימ משום דעטמטס
חלב ואם אכלו אין איסור בדבר:

יב) מה שלריכין לחחוד אזנים שנלב שיש נחם חוטיין מלאים דם:

וטהגין שלא לאכול את חלב משום שהוא קשה לשכחה:

נחוטו חלב חמיו הגחון חזיר פקיק שליטיחא כדי שינחון את חיבורי חלו עורכני על
המחבב הכול ששכחתי לכחצו וכליטכא דנדיחותא חמר לי כמה גדולים דברי חכמיזל באמרו
שהלב קשה לשכחה שגם חכי שכחתי לכחצו את המכה הזו:

עיין בהגהי די שולחן ק"י ע"ז שמועיר החיך כחז הרמיא צייד ק"י י"ח שסוחטין כהרן
שלא לשחוט טוס אוח צטתה וצטתה אם לא שאוכלין מלכה משום שקבלה הוא שיש שעה אחת

ווירד דיא אכערע הויט, דיא ביידע נייערען אומפאסט — אבגעצאגען, דאן ווערדען
דיא נייערען פאן איינאנדער געטהיילט אונד מאן ציעהט פאן איינער יעדען דיא
צווייטע הויט אב, דאן ווירד מיטטען דער נייערע אין דער טיעפע געשניטטען אינד
זאמטליכע דארין ליעגענדע אדערן זאמטט איהרען ווארצעלן הערוים גענאָממען.

(7) דיא לונגע — ריאה, פאן דער לונגע ווירד יעדער איינצעלנע טהייל
(האונות והאימות) פאָר דען בשר מאכען אויפגעשניטטען, דער גנב (אינונותא דוורדא)
ווירד וועגעשניטטען.

(8) דאם הערין — הלב, דאם הערין מוס פאָר דעם בשר מאכען אויפ־
געשיטטען ווערדען דאמיט עם זיך דעם אנגעזאממעלטען בלוטעם ענטלעערע, אונד
אויך ווא אָהרען פארמיגע אדערן מיסען הערוים געשניטטען ווערדען, דער שפיץ
מוס אבגעשניטטען ווערדען.

שלחן המדור

באותן חדשים אם שוחט בו אוזו ימות השוחט אם לא אוכל ממנה וטהגין לאכול מן הלז עכ"ל
הא"ך אוכלין השוחטין מהלז הא קשה לנצחה ולפענך נראה דמשום הכי הניח הש"ך באמת
שטהגין להם לשוחטין הכנז או רגלים אבל מ"מ קש"ז למה לא הניח הרמ"א ג"כ כנז או
רגל ואפשר לומר דהרמ"א הלך לשיעורו שכתב בס"י ק"ח דרגל אוזו הוי חזירל והט"ו הניח
שגם כנז הוי חזירל וכשהשוחטים שוחטין אוזת מרובת והם מערבים את כל הרגלים ובדאי
ימלא זביחהם גם עריפת והיכס בטלים משום דהוי חזירל ולא יוכלו לאכול שום רגל או כנז
משא"כ לז שוחטתה קטניתה ובפרט שאין כהגין לאכול לא הוי חזירל ובטילה ברוב משום הכי
כחז הרמ"א דוקא לז ואין כאן משום מצטל איסור לכתחלה דכנז הניח הש"ך בס"י לז ס"ק
ח' את דברי התה"ד כיון דעכש"י צטעה שנוערב ליכא ודאי איסור רק מיעוט המל"י לית
בו משום מצטל איסור ולא כודע אח"כ שאלה ע"פ ט"פ כנז כהצטל ע"ין צ"כ"ס חיר"ד י"ג,
ויש לעיין היכא שהשוחט שחט אוזו ונטרפה הלא אין יכול לאכול הימנה ונה יהא סקת' ואולי
י"ל דאין השוחט לריך צדוקא לאכול אלא די אם נהנה ממנה דהא באמת כוהגין עכשיו לתת
להשוחטין פיקסעלגעלד ועוד י"ל כמו שהניח הרמ"א בא"ח ס"י תכ"ה דהומ"ס שלנו אין לריך
לשופכן מפני התקופה משום שומר מלוה לא ידע דנר נע ואף כאן השוחט שומר מלוה הוא
צמח שלא אוכל את העריפה וא"כ המלוה מניחה עליה ר"י לומר שרק לז צמחה קשה
לשכחה שבגמ' צקוף הוריות באמת לא הזכיר רק לז צמחה אבל מה שעשה שהמגן אצרהם
צ"י ק"ע ס"ק י"ט כתב צ"י לז צמחה ח"י ושיף. ושנעתי מאמ"ו הגאב"ד ש"ע"י"א שהרמ"א סבר
באמת שרק לז צמחה קשה לשכחה ע"ין צ"ש"ך ס"י ע"צ ס"ק צ"י:

כתב הרמ"א וטהגין לכתחלה לחתוך ערלה הלז וכחז הש"ך ס"י ע"צ ס"ק י"ד וז"ל
ובעבור כי הצריח היא דוגמת הלז לכך חוהכ"ס גם חידוד הלז צראשיתו להעביר משם כחות
השומחה והיו ומלחם את ערלה לזככס:

כתב העצמ"ר צ"י"ד ס"י י"ט השוחט לריך שיצרך קודם השחיטה אשר קדשנו וכו'
ואם שחט ולא צירך כשירה וכחז הט"ו לפיקי מאלדד הדני שהינא צמרדכי שאוסר לאכול
ממנה אם לא צירך וע"י הקשה הט"ו צחי"ד הש"י צ' מזק סבין ושחט חמ"י דהשחיטה כשירה
והא החס ע"כ לא צירך דהא לא כיון לשחטו וזירון דע"ס אלדד הי"י שאוסר השחיטה היינו
דחידד ולא צירך והי"ל כעומד לאותו דבר ותמה עלי דהרי הרא"ש פ"ק דחילין ס"י א' כתב ח"ל
וכמו כן טכח ולא צירך אלמ"י דנצונג איירי וי"ל לתרץ קושי' הט"ו דהנה צ"י הכיל כתב
ההגהות אשר"י דאם לא צירך קודם השחיטה יכול לצרך אחר השחיטה וא"כ אפשר לומר
דצורק סבין איירי דצירך באמת אח"כ ואפי' להרמב"ם סקיצר דלא מהכי צרכה אחר
השחיטה אפשר לומר דאיירי שה"י לו עיפות הרבה לשחטו וצירך קודם על סמך שישחטו כולם
בחדוך כך זרק הסבין ושחט באותו זריקה ח"י מהם וא"כ לא היחה השחיטה בלא צרכה דהא
י"ל צהצרכה ראשונה:

שלחן השהור

דיני מעת לעת.

(א) כתבו הגאונים בשר ששדה ג' ימים מע"ל בלא מליחה נתייבש דמו בתוכו ולא יצא עוד ע"י מליחה על כן שרו אותו במים תוך ג' ימים:

(א) כספר לויח חן פ' אחרי מות כחז דלמחי דלמחי נפיק דפסחים דלוי' חדס טועה בג' טעוה חייב אין להסתוות רק ג' ימים פחות ג' שעות וכחז על"י הפסחי חשיבה לעניד חומרה ישינה הוא דדוקא בחיסור דלורייתא חיי"י כדמוכח דף י"ג ומוכסיב הכא דלא היו חלל חומרה הגאונים ואין להחמיר גדלים אלו כמוסיב הש"ך כ"י ק"ט ס"ק כ"ג:
כחז הפסחי חכונה על עיף השוטה למות אחר שחיה כמה שעות משכחה ג' ימים בלא מליחה מליחה זמן מוכין הג' ימים אם משעה שחיה או משעה שהלל כשעה וכחז לחלק הכנה מניס דהוי כמוינה נדיק-לא ראו"י לחשוב הג' ימים משעה שחיה ושאר נשר משחלל כפסה וכו'. נסקק מתי נשחט ולא כבר עברו ג' פגמים מעליז עיין בח"א שחמיר נשס הפלתי ק"י ק"ט דלמרי"י השחל הוא דכשחיה, והראה לי חנו"י הגאון פ"ק שלי"א חס דנבי חיים בחידושי' לגיעין דף כ"ח שבחז ח"ל מ"מ כל אם נשרה הנשר נמים וסוב נשחיה וסקק אם שעה ג' ימים מעט שריתו נמים יש להחמיר דאין כאן חוקה כלל:

היער אייניגע דינים דיא דאם פלייש זעלבער אנבעלאנגען:

יעדעם פלייש, ביין אָדער פֿעטטע וויא אויך לעבער מוס פֿאַר דען פֿערלוף פֿאַן דריימאהל 24 שטונדען בעגאַססען ווערדען דען זאָנסט ווירד עם (מעת לעת) אונד זאָלבעם פֿלייש דארף נישט מעהר געקאָכט זאָנדערן נור געבראטען אויף קאָהלען וויא לעבער, אונד דארף אויך נאכהער נישט געקאָכט אָדער געפרעגעלט ווערדען. אום דאמיט דיא פֿעטטגעזעטצטע צייט דעם בעניעסענס נישט צו פֿערזיימען איזט עם ראטהואם דאם פֿלייש וויא אויך געפֿליעגעל וועניגסטענס מיט איינער שטונדע פֿאַר דען פֿערלוף פֿאַן דריימאהל 24 שטונדען צו בעניעסען, דיא דריימאהל 24 שטונדען ווערדען פֿאַן דער צייט דעם שלאכטענס בערעכנעט.

דאם בעניעסען (דאמיט עם נישט מעת לעת ווירד) געשיעהט אויף פֿאַל-גענדער וויזע: מאן נימט איין גראָסעם ברייטעם שאַף אונד פֿיללט עם מיט וואסער דאן ווירד יעדעס שטיק פֿלייש אינס וואסער געטויכט אונד צוואר דע-ארטיג דאם עם דאם וואסער פֿאַן אללען זייטען בעדעקקע, מאן מוס דארויף אכטען, דאם דאם פֿלייש אים ווינטער נישט געפֿאַרען זיין זאָל דען זאָנסט ניטצט נישט דאם בעניעסען ביס עם נישט אויפֿגעהט. היער בקיק פרעשבורג איזט דער מנהג דאם מאן דאז פֿלייש אין איינעם שאפֿע וואסער טויכט, וואָ אבער דער מנהג איזט דאם פֿלייש נור אב-צוגיעסען

שלחן המהור

מה שהעצמים נוהגין שלא להפשיט הטגלים כדי שלא יחייבם הנשר אם עוחר להדיך על העיר כדי שלא ישהה ג' ימים בלי הדחה — כחז הכיס צייד חיש ליה זיל הדחה עיג עור שעל הטגלים דוודלי אינה מנוקבת מעבר לעבר ואם לא הדחה רק עיג העור נס צדיענד יש לאקור ואם שפך מים גם לפני יש להקל צדיענד חולי מהכי הדחה מליא ועוד אפשר יל כל שהעור חופהו אין אויר שולט בו ואינו מתקשה אבל לכתחילה לא אכל בסי מהרי"א בחי"ט ק"ז מותר עיין ט"ס :

כחז המגן אברהם ק"י שכ"ז ס"ק ז' וכראה שאסור להדיח נשר שחל זס ג' להיות נשנה כדי שלא יאסור לביטול כיון שאין יכול לאכלו בו זיוס כמו שכתבתי בסי"י שכ"ג וכחז הנהיט חפ"י ע"י עכו"ם אין להקל דליכא פסידא כי"ב דיכול לאכלו לללי כך פסק המגן אברהם, והשערי השנה כחז ט"ס נשם חל"י רבה להחיר ועיין בבי"י ק"י כ"ז אחוה פנועות שעיסקן בשביל שומן חי בללי השומן כלה ואיכא פסידא שרי לתת מים על הנשר ע"י עכו"ם לא מיבעי אחוה דרכך וחזי לאומלי אלא חפ"י נשר בהמה ג"כ שרי ואם אי אפשר בעכו"ם מותר לעשות ע"י ישראל וכחז הרגול מרובה שוב מלאחי בללי רבה שחולק על המגן אברהם עיי"ש, ובשנת יעקב חלק ג' ק"י כיח כחז דהמגן אברהם שוממיר דוקא יחיד צניחו אבל בקלנ שמוכר לאחרים מודה שיכול לעשות ע"י עכו"ם והמחמיר יאמר לעכו"ם ללווח לעכו"ם דהוי שניה דשניה :

כחז הפרמ"ג ק"י ס"ט שאם הל י"ע נמולא שנה או איפכא ישרה קידם שנה או י"ע הנשר במים קידם הלילה ויכחו במים עד שעה בלילה ועלכא נמולא שנה או י"ע מיד ישרה קידם כלוח ג' ימים עכ"ל אבל לא ראייה ולא שמועתי שיכחו כן בשום מקום :

צוגיעסען מים דארויף גענוי געאבטעט ווערדען דאס דאז פלייש אויף אללען זייטען בענגאסען ווערדען זאלל, ווען דאס פלייש אם שבת מעת לעת ווערדען זאללמע זא מוס עם שאהן פרייטאג בענגאסען ווערדען, האט מאן אונזוילקירליך פערגעסען פרייטאג צו בעניעסען זא זאלל מאן איינע שאלה מאכען, אויף וואס פיר ארט אונד ווייזע מאן שבת בעניעסען דא"ף.

ווען דאס פלייש אם ע"טען טאנע יום טוב צו בעניעסען קאממט, זא געבוהרט זיך עם שאהן אם ערב יום טוב צו בעניעסען, וואודע עם אבער פערגעסען קאן מאן עם דורך איינען עכו"ם אויך אם יום טוב בעניעסען אונד ווען קיין עבוים ניכט דא איז זא קאן מאן עם אויך זעלבער טהון, ווען שבת נאך יום טוב פעללמ זאלל מאן דען צווייטען טאג י"ט בעניעסען וואמאירליך דורך איינען עכו"ם ווא אבער ניכט אויך זעלבער.

מאן זאלל דארויף בעדאבט זיין ווען מאן פלייש אויף דען בלאסען אייז לעגט דאס עם ניכט 24 שטונדען אונאומטערבראָבען דארויף ליענען זאלל, אין דיעזעם פאללע מוס איינע שאלה געמאכט ווערדען.

שלחן השחרור

ב) צריך להזהיר את הקצבים שאם נותן הבשר על אייו שלא יהיה

שם כ"ד שעות משום כבוש:

כהנ השתחי השונה ק"י קיע נסס חנוודי רכיאל דכנד וכהל מוחר להסתה דודאי יללנו
לעיג דהכנד מעבליי אחר הללי וכיחוש שמה יבשלנו אחר ללי עימ כל מידי דנדיענד מוחר
לא חייבי שמה ישכה עכיל ועיין נשיה כ"ס חיו"ד השונה מ':

ולענין אי מועיל הרהה נמי פירוח עיין בפרמ"ג שהוא מחמיר:
ב) לפעניד כראה דאף אם היי מוכח כ"ד שעות על האייו גיב יס להחיר לא עינעי אם

מוכח באיגרוצע שעמוקה ויס כמה פנמיס שיסיס כגד הנשר יס עוד סגרה להחיר שמה קרקע
עולס דינו ככלי מנוקב עיי"ש ט"ד צו"ד ק"י עי אלא אפי' אם מוכח באיגרוצע עי"ש יס להחיר
דצו"ד ק"י קיה פסק הנמיא וגם השיך ועי"י מוכימיס עמי: דאף דאמתי ננוש כגז של עימ
מה שנועד חין למסקה מוחר והכח הכל עומד חוץ למיס רק סגלדו האחה מוכחה על האייו
ועיין ט"ד ק"י קיע ואיכ הכח נכרדן דיין חין לכ"ד ק"י אלא כגד אוחו לר המוכח על האייו
ונגד זז צודאי יס שסיס:

אעפ"י שאין לר"ך לזדוק אחר כל העי עריפיה עימ אי חזינן חיזה ריעותא לר"ך לזדוק
אחריי ולאכתיב חיזה ריעותוח הרגילין להיזה אלל הנחמה שאם ראינו אחד מהם לר"ך לזדוק
אחריי א) בהנהה הנשחנה דס יז לזדוק אם לא יקנב כ"ס השתחן עיין מעבליי זהב ק"י מ"ה.
ב) בהמה שנאלא מים צחלל הנוף צין עכורים צין זביס לר"ך לזדוק היעיב בכל העוקמות
שהביע שמה המיס וגם לכמה הריחה ואפי' אם הכל הוא שלם חין להכסיר אלא בהפסד מרובה
עיין כו"י מ"ה ק"י כ"ה ג) הענק וביה הכוחות שנסרך לחלר הכנד עיין חחס סיפר יוד
השוי מ"ה ואם נסרך לטרפש הכנד לר"ך לזדוק זכרס ויס צוה מחלוקות צין האחרוכיס וגם צוה
עיין בהשוי הכל ר) כוליא המליחה מים זביס מלוחיס עיין חחס קופר השובי עי"י שנחיר הנחמה.
ה) פעמיס כוללים צועיה רבות צדקין הנחמה כהנ השיך צו"ד ק"י מ"ה שלייכין נדיקס ובעיין
זה עיין ח"ס השוי מ"ע:

כהנ הפרמ"ג נכ"י מ"י צימות הקיץ שמוזכות צר אוחה צהולעים שנמיס ראינו כמה
חולעים ראשיהם החוציס צמקלה חיד הדקין ורגיל להיות כנגד אוחו הולעים ציעא או
ווארלעלין צצירור שהחילע יקנב מעצר לעצר וקרוס עלה מחמה מכה ועריפ"ז עיכ חין להשליך
הדקין בלא נדיקה, וצבר אוחין שביחי אוחן צועוח גס נמעי שנין ווסע לקירקנן ויס צהס חולעים
לרוב חן מוסר ח"ס ק"י כ"ה צבר אוחין שביחי ש"ס להס צי גיגרה צדיקין צכפתיר אי אם
הצר אוחא הוא זכר כצריה דחי רצ"תייהו ולענין געשוואלצעע אייער כהנ האמונה שנואל
צפשיטוח להחיר ועיין צפ"ו ק"י מ"ה, עיפיה קאפוינער סנאלאו הנבי מעייס צין עור לצצר ולא
כיבר סוס קרוי וחפירי ט"ד צהס ליה ופסק ח"א להכסיר, — בהמה שירכה אחד גבוה מחנרתה
וח"א חינה לילעה כלל והילכות הילוך ישר עיין ח"ס השוי נ"י:

ריחה שנסכרה לדופן ויס מכה צדופן צשמי"ה כ"י צמקיס כהנאי לאיכיר אפי' עינחקה
עי'

שלחן השדור

ע"י ויעודך ומשמוע חין להקל וכחז ח"ס בעיר חדשה שאין מנהג יח להחיר בהמות ישראל בהפקד מרובה:

עלם שכמלא בלב פרה אחר הגישול ויש להעלם עוקלים חדים הרבה יש לעשות שאלה חכם, ועיין בח"ס מ"ב שחמיר בהערוכות אלס הוא הפקד מרובה:

ער שנקטתו ומלא חן שקורין, שראש חובו בכבדו או בחלואגורב קמוך לוועט חי מועיל צדיקה עיין בחשבוני ח"ס כ"ב:

צחמה ש"ט זה איזה חסס לרעוהא כגון חולי השיעל שקורין הוסט שזה ס"י שנקרחה הריחה חין לאכול חלבה ח"י צח"י צ"ה חפכים צטס שזוח יעקב:

כור שלא הלך יפה ואמר ככ"י שכל מפחות מעשרה עפחים עיין בח"ס חשבוני ל"א: צדיני החלב וצחמות שנטרפו עיין כ"ס חז"ד מ"ד סס חמלא כללים הרבה זזה הענין:

צמעה שחכסמה מרוב חכילה ודקרה צמלע צמעה לקיליא רוח מנען ואחר זה חמה צ" שנים וגם הולידה צ"י מהר"ח צמעה ק"י דצמעה זו חקורה היא וחלבה עיין בחשו"י כ"ב צמנו קופר:

צמ" ק"ח כחז העו"ז צמס צ"ח ח"ל קבלתי מחכ"ה אחד חס כמלא נויס צראש כנש חי דמיטרפה צ"ה ולא ידע מאיזה כנש הוא יש לצדוק צחוט השדרה של הכנשים וכל כנש כמלא צו נויס צמוח שצראש יתיה נויס צחוט הכושך ומהנחה לשדרה וחולין שצראש הוא מלאוהו כנש להחיר האחרות וכחז העו"ז שאין כדאי להחיר עליו ספק עריפות ע"י סס:

כהז הרק"ש הצי"ו הפרי"ה אי"ע סימא מעשה סה"י יולא כוון כ"ס קטן חלל המרה וטעמו ולא ה"י טעם מר והצי"ו דל"י צ"י מרות הס חלא ציעל, עיין פרי"ו ק"י ע"א:

כהז הצ"ח והצי"ה העי"ו ק"י ל"א חס יש ריעוהא שצחמה צחיה יתיה מנענעה צראשה שקורין צל"א שוי"כר פשיע"ה ש"ס לאקיר עד שיהביר היחיר צפחיק ראשה צמ" ק"ח כחז הצ"ח ראש כח"רצ כנש שמיס צראש עם שאר כנשים קבלתי מחכ"ה חי ש"ס לצד"ק צשאר חוט השדרה שכל ש"ס נויס צראש יש ג"כ צחוט השדרה, והעו"ז סס לא רלה לקמוך ע"ז כיון שלא כוכר צחמור, וכחז הפרי"ו ק"י ל"א ומיהו חי כחערצ חד צחרי דעה"ה צטל הוא ומדרצקן חקיר דחור"ל או דצר צמנ"ן וא"כ כשלא ידע האיפור עד אח"כ יש ללרף גם דעה הצי"ו צחטובה ק"י ל"ו ול"ז דל"א כודע ה"י ס"ס עם קצרת הצ"ח ר"ש קבלה צידו ע"י"ש:

צכאן חרסוס ח"ה הע"י עריפות כמו שזכר הרמב"ם צפ"י מהלכות שחיטה לפי שישנס כמה נפקי מפני זה הוא עריפה כגון חלל חרתי לרעוהא שלריבין להיזח מנשס אחר: חי יקצ העו"ה, צ" כחמקנעק העוה, ג' יקצ החורצן, ד' הפך הוטע צמראה, ה' יקצ הלג, ו' יקצ קנה הלג, ז' יקצת המרה, ח' יקצו קני הכנד (זזה חולקין על"י הפוסקים וסיצרים רחין עריפות צקני הכנד ומחשבו חמה זה קנה הגדול קודם שזכנס לצצר הכנד), ט' יקצ הקינה, י' יקצ הכ"ס, י"א יקצ הסמקס, י"ב יקצ צ"ה הזוקה, י"ג יקצו הדקן, י"ד ילאו ונהפכו צ"י מעיה"ה ט"ו יקצ העחול צמ"כ"י, ט"ז יקצ קנה הריחה צ"ן הכפיים, י"ז יקצת הריחה, י"ח סינפוכי ריחה, י"ט כחטס מקוס ונהריחה, כ' שזינוקו סינפוכי הריחה, כ"א כמלא ל"ה קרחה צריחה,

שלהן השחרור

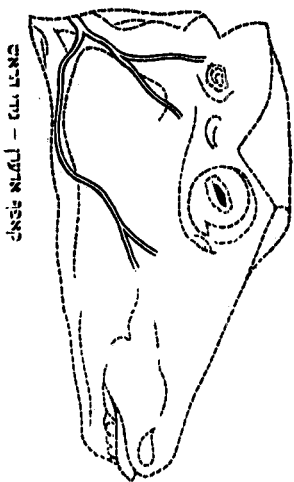
כ"ג מים קרוחים צריחה (בפני תלחא דהיינו ליחה קרוחה ומים קרוחים ועכורים חולקין עליי), כ"ג מים עכורים, כ"ד כחמקסם הריחה, כ"ה מרלוח פסילות צריחה, כ"ו כסרבה אונה לאונה, וחמה קוב חסרה מנה כ"ג טריפות ואלו הן: א' חסרה המרה, ב' חסרה הקיבה, ג' חסר הכרק, ד' חסר החמקס, ה' חסר ציה הביקיה, ו' חסר א' והעצבים, ז' חסר מוכן האונות, ח' כחלטי האונות, ט' כמלחא צלא חיחוד אונות, י' חסר מוקלה הריחה (היינו כיכר החסרון מנחין וחולקין עליי הפוסקים), י"א יצט מוקלה גופה, י"ב למקח הריחה מפחד אדם, י"ג כיעל הרגל או חסר, י"ד חסר הגלגולה ככלע, ט"ו ב' ונרות, ט"ז ב' קינות, י"ח ב' כרסום, י"ח ב' המסקים, י"ט ב' ציה הכוקה, כ' ב' צי מוצים, כ"א ה' החירו האונות מנבה, כ"ב כפיחה כחיות של דקל, כ"ג יחרה רגל, וחמה קוב פסוקה פיעו ב' טריפות נפקין חיע השדרה, ב' כמרה זמוח של חוע וכחמקסם, וחמה קוב כעילה פרעו ח' טריפות ואלו הן: א' כיעל לזמוח הגידן, ב' כיעל הכבד, ג' כיעל לחי העליון (בהא חולקין עליי הפוסקים), ד' שהקייני הכוליא, ה' שלקחה הכוליא, ו' שנמלח בה ליחה, ז' מים עכורים ככוליא, ח' מים קרוחים ככוליא, וחמה קוב שצורה כרע שש טריפות: א' כשתצרו רוב ל' עותיה, ב' נעקרו רוב ללעוניה, ג' נעקרה ללע וחוליי עמה (דהיינו חלי חוליא דאליכ צלאו הכי טריפה נשום חסרה החיליא), ד' נעקרה חוליי אחת, ה' כשמוט הירך מעיקרה, ו' כחוק רוב הגלגולה, וחמה קוב קריעה ב' טריפות א' כקרע ריב ככס החילינה, ב' גלודה, וחמה קוב כפילה ב' א' כחרקון האיזרים, ב' כדלדלו הקימנים ודרוקה חרי לך שצעים טריפות צפרועריות:

צריחה של אוחא שנמלחא נפוחה כחב יד יוסף דיש להטריף דכל ערפות שצנהונה כנגדן צעוף ואף דרין שיעא דליה ליה חאוכי דאינא מכשרינן צנוף מחמת שאין לו אונות ידועים ע"ש: — סירכא מוקים למוקם צאוחה אונה עלמה והצטר מקווינע החחיו והסירכא כחכה על ידי מיעוד ומשמוש שנחלק הצואה שור צסי ל"ט עם הגאון מהרי"ו ש"ף ואוסר כשנשאר הקמע וניצ"י מוכים להקל וגם החמ"ס כתב לדיכא יש דהנויקל לא הפסיד ע"ש ח"ש ל"ז: כתב צספר עואינה עינים דואף ווי שהוא רגיל להחניר ע"ש שלא לאכול מוקירכא שעצרה עיי מיעוד ונשמוש מ"מ הרועב חלק שנחנשל עם אוחו הצצר מותר לו לאכול ואף דהוי כחו כדר וקיי"מ דהטורר מן הצצר חסור צחנשיל היינו צידר ממש מן הצצר והולכין אחר לשון בני אדם אבל כאן לא כדר צצירוש רק חימרה שהחניר על עלונו ולא החניר על עלמו רק גוף הצצר ולא החנשיל שנחנשל עמו ע"ש ול"ע ויחא המג"ח צסי חק"ח ס"ק כ"ט כתב דמי שניהג שלא לאכול צצר בין המורים חסור אף צחנשיל:

צהפקר מרובה הביא צחשוו כחלח שצעה ק"י כיה יוחן כלל צזה דהצקד יוחר ונשחות צקין ונקרי הפיו עי צחשוו הר כחמל חולק עליו דא"כ למושל חס הדבר שזה ששה זחובים ויהיה הפקד יוחר מזהב כחיר מנעט דיש לצעלים הפיו וזחא יהיה הדבר שזה ונאוח זחובים והפקד יהיה ל"ע זחובים כאסור ויהיה מלחא דהבין כחיכא עולולא והעלה דאין לזה דבר קליב כלל והכל לפי ראות עיני המורה ולפי העת וזמן ולפי האדם שהפקד הוא שלו חס לבניה הוא הפקד מרובה ונקרי הפיו ע"ש:

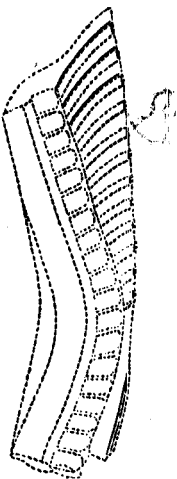

פלד ט. 1

טפוח מועדן - נודי דורט

כילד ט. 3

רופסענארדערן - נודי דורט

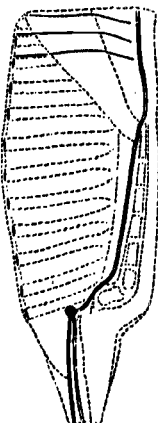
האליאנדערן - נודי דורט

כילד ט. 5

לויט יאט - נודי דורט

רופסענארדערן
נודי דורט

כילד ט. 4

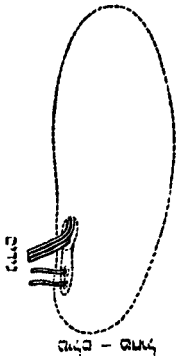
רופסענארדערן - נודי דורט

נודי דורט

אדערן דער צונגע - נודי דורט

כילד ט. 2

אדערן - נודי דורט

נודי דורט

קראתי את חלק זה בשם „אוהל רבקה“ לזכרון נאמי מורתי הצדקת ע"ה
אשר עמלה וינעה הרבה מאוד לגדל אותי באהלי התורה והיראה:

וזכרון אחד עולה לאשתי הצנועה מרת לאה ע"ה בת הצדיק ר' אלעזר
הבהן עהרענטריי נ"י אשר נפטרה בשם טוב בדמי ימיה עריח סיון שנת עת"ד
לפ"ק היא היתה נפש יקרה היתה מרגלית טובה בצדקות ומדות ומעשים טובים
והניחה לי אחרי שני ילדים יקרים היניק החכים שמואל אהרן והילדה היקרה
שבע מלכה שיחי. — יתן ה' הטוב שאזכה לגדלם מתוך נחת והרחבת הדעת
לתורה לחופה ולמע"ט:

לזכר עולם תחי גם זונתי השניי החשובה מרת ריזל תחי אשר הוא
אשת חיל בכל המצלות הנאמרים בכתוב:

הלכות מליחה

א) דאם פלייש איזט אינם צו געניעבען נור דאן ערלויבט ווען דאס זיך דארין בעפלינדערדע בלוט ענטפערנט וואָרדען איזט, דיא בלוט ענטפערנונג געשיעדט אויף פאָלגענדער ווייזע: דאס פלייש ווירד איינע האלבע שטונדע און וואסער געוויקט אונד נאכדעם פאָרשריטמאָסס: איסגעזאלצען אונד בענאָסען, בייא געשליענעל מוס פאָר דעם איינווייקען דערין לעבער אונד זאָסמטליכע איינגעוויידע וויא אויך דיא לונגע הערויסגענאָסמען ווערדען דער מאַנען ווירד אויפגעשניטמען אונד ענטלעהרט דיא שטיצע דעם הערצענס ווירד אַגעשניטמען דאס הערין ווירד אויפגעשניטמען דאמיט עס זיך דעם דארין בעפלינדליכען בלוטעס ענטלעהרע.

ב) פערנער ווערדען דיא האלואדערן הערויסגעשניטמען, פאָן דען פיסען דיא נאָגעל אַגעשניטמען, פאָס קאָפּע מיסען דיא געדויערען הערויסגענאָסמען ווערדען אונד אויך דיא הייטבען ענטפערנען דאן ווירד אללעס איינגעווייקט נאכדעם דאס פלייש זייא פאָרנעטייעבענע צייט געוויקט האט ווירד עס פאָס וואסער הינוסגענאָסמען אונד לאָסט עס אַבטראָפּען דאָך דארף מאן ניכט ביס צום טראָקקען ווערדען וואדמען, דאן ווירד דאס פלייש אויסגעזאלצען אונד צוואר מאן שמרייט זאלין אויף אללען שטעללען דעם פליישעס זאָ דאס אויך ניכט דיא קליינסטע שטעללע דעסזעלבען אָהנע זאלין בלייבט. ווען מאן אירטדימליכער ווייזע צוקקער אַנשטאטט זאלין גענאָסמען אָדער צוקקער געמענגט מיט זאלין פּערווענדעט האט, ווען דער גראָסער טהייל דער מישוונג צוקקער איזט זאָ איזט דאס פלייש טריפה, וואן אבער דער גראָסער טהייל דער מישוונג זאלין וואר מוס איינע שאלה געמאכט ווערדען.

א) אס נמלא הלז דנוק צעוף אחר הציטיל לריך סי כנד הלז ואין עוף שכשהוא שלם שלא יחא סי כנד הלז אפי' אס חקירין הרגלים והכנפים ושאר הגוף כשאר שלם ניכ יש סי שריח מהריח, ואס העיף לא היי שלם אלא נחלק לכמה חלקים והלז דנוק צא' מן החלקים לריך סי צקדיה כנד כל החיכה. עוף שללו חוך צעקקען ומלא צו לז והלז היי ניכ חוך לתוכו עיין צנצני חשו' כ"ה שחיר:

עיין ירד סי' עי'א שכחז הרמיח שאס נמלא כחש שלם בלא קנינה העלם הקרום חקור המוח והשאר ראש עוחר וכשיכ שאר הנשר:

ב) עיין צפהי' השונה סי' קיט שהניח צסס חמודי דיאלל מעטה שולחו צשר צמלח מעורב צגריפטן שליש או רביע שאקור כיון שנוחנין בלאו הכי שיש מקום פניו וצאלערק לזה

ווען זיך איינשניטמע אדער פערטיעפונגען אים פליישע בעפינדען מוס אויך אין דענען זאלץ געשמרייט ווערדען, ביא געפליענעל מוס אויך דיא אינגערע זייטע אויסגעזאלצען ווערדען, עם איזט דארום אס בעסטען דאס געפליענעל שאן פאר דעם איינווייקען אויסצושניידען, אס זאלצברעטטע ווירד עם דאן מיט דער אפפונג נאך אונטען געלעגט דאמיט דאס בלוט אבפליסע, פינדעט מאן אייער אים גע- פליענעל מיססען זיא עבענפאלס געוויקט אונד געזאלצען ווערדען. עם איזט געברויך זעלבסט ווען דיא אייער שאהן איינע הארטע שאהלע האבען זיא דענאך אויסצוזאלצען נור אבער ווערדען זאלכע אייער אונד אויך קנאבען אויף דענען קיין פלייש איזט אויף דער זייטע דעם זאלצברעטטעס געלעגט, דענן זיא דירפען ניכט אונטער דען פלייש געלעגט ווערדען.

מאן לאסט דאס פלייש איינע שטינדע אים זאלצע ליענען, ביא דרינגענדעס פאללע צום ביישפיעל ערב שבת גענען אבענד אדער פיר איינען קראנקען גע- נינגט איינע קליינע האלבע שטונדע נאכדעם דאס פלייש דיא פארגעשריעבענע צייט אים זאלצע געלענען איזט מוס עם בענאססען ווערדען אונד צוואר מאן נימטט יעדעס ישטיק פלייש עקסטרא אין דער האנד אונד מאן בעניעסט עם פאן אללען זייטען מיט ריינעס וואססער דאן ווירד דאס פלייש אין איינעם געפאססע וואססער דינינגערענט אונד אבגעוואשען נאכהער נימט מאן עם הינוס, שפיהלט עם מיט וואססער נומ אב דאן דארף עם געקאכט ווערדען, האט מאן דאס פלייש מיט דעם דארויף בעפינדליכעס זאלצע אהגע עם פארהער אבגענאססען צו האבען אויף דען ווארמען אפען צים קאכען צוגעשטעללט מוס איינע שאלה געמאכט ווערדען.

לזה מקום הנדפסו י"ה הרבה פני ונאורו מקום כחל נחונח מלחו נזה מעכב נדיענד אלינא דכיע לכן אס לא סהה טיעור מליחז יש להדיח ולחזיר למלח נמלח יפה ואס סהה טיעור מליחא לא ידחני אלא מעט וימלחו דאס ידחו יפה יסחנו נקני הפליעה ויבלע המקים סמלח כחינן מהמקים שלא נמלח:

אס מלחו צטר עם אללון עיין כ"ס הסונה ל"ז:

עיין נפאילה יונזין ס"י קינ טכחצ דאס הנילה נולדה כדרכה חף כסהקליפה רכה חין לריך למלחו דאס חיחא דחיכא למיחוס נעסוס דס החקר לנור נעסוס חצר מן סחי:

דאס בראמען דער לעבער.

דיא לעבער מוס געבראמען ווערדען אונד צוואר זיא ווירד אין וואססער גע-
וויקט איין וועניג בעואלצען דאן ווירד זיא אויף נליהענדען קאָהלען געלענט אונד
אונטימטעלכאר אס אייער געבראמען זיא מוס זאָ שמארק געבראמען ווערדען דאס
סאן זיא עססען קאנטע.

ווען סאן איינע נאנצע רינדס אָדער קאלבס לעבער בראמעט זאָ מוס סאן
אן דער לעבער מעהרערע איינשניטטע מאכען, נאך דעם בראמען מוס דיא לעבער
דריימאהל מיט וואססער אבגענאָסען ווערדען.

נוסגין שלא לעלוה הככר חף לזרה כי אס עליה קלת וזדיענד חף אס כאלחה
עס צטר מוחל:

כתב הס"ך ק"י ע"ג שיהא ראוי לאכילה עיין לקען ק"י ע"ז נהגיה סכתבאר דבחלי
לליחו עקרי ראוי לאכילה ומשומע דה"ס כאן:

כתב הרנ"ח צק"י ע"ג וכן אס נעלה הערה וכחז עלי' הס"ך כלומר שחתך עמנה
הגידין והקניקתה צאוחו כד שהורה תל"י זה וחתך ונעט עכטר הככר:

אקור ללוה ככר על הכייר קטר חבונת ארס צנינה ארס ק"י מ"ח, אס שכת
הככר דניקה נחוד העוף וכתבשל ס"ך לר"ך ק"י הככר ואין עוף ט"ס ק"י נגד ככר שלו:

עיין צביס מ"ח אס ללי ככר אווה על קרקשת חטור גרוך וטוב אחיב עטנכין הככר
צשומן צמקנת מה דיני של אוחו ככר ושומן:

כאן אכתוב איזוה כללים מהלכות מליחה:

אף בשקרה צכלי צנויס וחלי חתיכה היה למעלה מהמים כתב הפנינ צפתיחה דלטעם
כדי לרכך שרי שהמים ככקיס צצטר וכתרכך כל החתיכה ואס כן עדיה סלד שסיה למעלה
מהמים ודו דהא לאינך טענוח לא לר"ך שריה חלי שעה:

כתב הבאר היעב צקס רש"ל צטר שנקרש אקור למלחו עד שירפה חותו ואס
נמלח ואחיב נקרש קודם ששהה שיעורי מליחה אס נפטר אחיב טוב למלחו טעם אחת
ולתשותו שיעור מליחה:

כתב ר"י צטר שסיה צמויס ונקרש הנטר ח"כך עם המים וכעס" קרה וסיה עם הקרה
כונה ימים צלא מליחה דאס שסיה ג' ימים צח"ך הקרה דיט לאקור הצטר לצבל עמ"כ ח'
חשכין הקרה כמים אחיב הוי כצטר ששהה צנויס מעל"צ ואס לא חשיב הקרה כמים הוי כצטר
ששהה ג"י צלא דהתם חבל לללי מוחל:

כתב

אהל רבקה

כחנ סרגול מרננה אס טקת. וסריח סנשר קורס טסהה טעה אחס זמלח אס יזרע
 טרלי טהיחה זמלת עכיס יוחר מחלי טעה חין לריך לחזיר לעילוח:
 אס ווחס להטהיס לכחלה זכרז גי ימים וועליע כדי ללוחס אחיס לפי טהרמיל
 עחמיס זכטר סאין להטסה גי ימוס זלי מליחז דילמז יטכז ויזטלנו עיין זכיס טסיי מי טכחז
 כזי כטיס חסידי מטיק סדין ולח זמס טלנו אוקריס ממומח לח מי לחטתלי:
 כחז רמיל יזר קיי עיג אס חירע טמלח כנר עס זכטר סכז מוחר ויז קיי לקלני
 עמז סליע קבד אס סיל זנוק? זנוק איני חלח חומרח זעלמז וכחז זמיה כנר סמלח עס
 זני מעיס דליחז חרלז לייטחז חרז דסכנר מרינה זרמיס ותי דאין עחזיקן דס זכני מעיס
 יס לחוס ולחסי:

עיין זמיה קיי עיי טכחז זכס כויי זנוק סמוח עס זק וזכטל טעריס? עי טהיס
 קי כנר טמחל סזוסק עטעס דמוחל זלע דס זמליחס וחין לו לפוע דס סל עלזו ולא
 פלע דס סזלע ועיין זכטר כיי טחולק עליו ופסק דקס דאמריקן קרמח מפסיק:

על הטוב יזכר כבוד הרידג מויה משה קליין ניי אבדקיך רעטעי, הוא
 הי הראשון אשר עוררני לחבר את ספר הלז:

וזכרון א עולה גיב להרבני המופלא ומופלג מויה רי דוד פּעטטמאנן
 שריב מומחה ומפורסם מה קייק פרעישבורג אשר הראה לי כמה פעמים בבית
 המטבחים ריעותות שונות הרגילים למצוא בבהמות:

ועל הטוב יזכר גם חיקר והנכבד ביה רי זלמן גרינהוט טבח דקדלתינו
 אשר סייעני לעשות הצירות במסר הלז:

ספר

שערי זבח

בשני חלקים.

החלק הראשון כולל בתוכו כל דיני שחימות.
והחלק השני כולל בתוכו כל דיני מריפות וכל דיני „תרתילריעותא“
ודיני שבעים המריפות שמנה הרמב"ם ז"ל,
ודיני ניקור הפנים וניקור אחוריים.

אשר למטתי ואספתי כעמיר גורנה, בתוספת מרובה
על הספר „אהל יצח מ“, מרבתינו גדולי הפוסקים ראשונים ואחרונים.
זמהרבה שות קדמונים וגם אחרונים, והרבה חדושים, אשר חנני היתיש

אותי הצעיר לבית אהרן

מנחם הכהן ריזיקאוו

רב ואמ"ד בכרנשלין אשר בארצות הברית, (ומלשנים רב ואב"ד במאזאן)
מאגר ספרי „תפארת מנחם“ ו„דברי מנחם“ בו

נדפס

בעיה"ם ירושלים תוב"ב

בשנת התעריג לפ"ג

ברפוס שלמה ישראל שיריולי

הקרמת המחבר, "אהר יצחק"

יצא יצחק לשוח שיחה ויאמר מי אנכי נבזה וחלל אישים, אשר אעלה על בתי עב כגדול שבאנשים, המחברים ספרים שלכב יוצאים מלים קדושים, ואני בער ורק שלל אנשים, אך הנה אנכי הוראת את כל המעשים, אשר נעשו תחת השמש בשחיתותם, והנה הכל ורעה רוח עבוכותם, וראיתי שחיה את מחמת חסרון ידיעתם, שלא למדו ולא שמשו היטב בתכליתם, לכן באתי כננס כצואר ענק ללמד אפס קצותם, ואולי יחנני ה' ויאקנן את עורחם, ובזכות זה נזכה לראות מקדש וירושלם בשלותם, וכן יהיה רצון אמן:

ועתה אמר הקדוש אשר אירע איתו, וגם את כל אשר ראית, היות זה השנה עשרה שנה בשחיתות ובדיקות עסקך, והרבה מרובותי, ולמדתי, ובגדול שימושה יתר מלימודה לא חסרתי, גם הרבה מעשים משך זמן הניל שבאו לידי מפי רבנים המופלגים שאלתי, ועל פיהם יצאתי ובאתי ואחרים נמשכתי, וכל דבר שיצא מפיהם לי למזכרת רשמתי:

ידיך כאשר תעו אותי אלהים מבית אבי, ואמרת אלהי נא: יאראה עבודת אחי ורעו השוחטים ובריתם הקדושים, וראיתי כאשר שבעוה נחרבו כדורות הללו שור"ב בקצת ישובים ובכפרים שאינם בני תורה רק שמכוננים בשאלות השחיתות ואף לא כולם, ומח עניניהם מראות לראות בכפרי קודש, רק מקרקי קיר ונחמי נחמי כחרגנולים ולכס כל עמדם, לא נתכארו להם הדינים על כורים, והכבה מחמת שעובו השחיתות הראשונים והפשו לאחורונים הני קצרי שחיתות, ולעמים לא למדו רק דינים שבפנים מהריו וציל אשר לרוחב לבו קצר במקום שהיה ראוי להאריך, והנגלות לו נסתרות לנו, וגם אלו הלימים ב נ ב ו ל כ נ י מ ין איכא לשיחש לקלקלו כי לא נתפרש להם הדינים על כורים ולעמים האריך במקום שאין צורך להיגא, ובמקום שצריך להיגא מקצר ואומר, ולעמים אינם מפורקים כהוגן ורב המכשול בזה:

ובפרט עתה כוונן הוא התרסם טוב ספר הקדוש והטהור שמי"ח ותב"ש וקבלו דעתו בעניני שחיתות ובדיקות לשבוק כמותו מספר הלכה של ספר הקדוש הנ"ל בכל הפצות ישראל וראיתי שבמה גדולי בעלי הוראות מאד מאד מזהירים לשוחטים שילמדו הדינים של ספר הקדוש הנ"ל ורוב שוחטים אין משיחים בקולם, קצתם שאין להם ידיעה ביה רבם, וקצתם מחמת חסרון כים ואין להם משנת לקנות ספר הנ"ל, ואף מי שלמד כתב"ש אינו יכול לחזור כדניא משום דגפטי מליהו:

גלל כן אמרתי אלהי נא ולקמתי באמ"ר שאחרי הקוצרים לזאת עד שצמחתי עמתי לחפש בחיפוש נרות שמתתי, בכפרים הרשעים וגם ישנים חשפתי, הלא מהם ביו"ד ובשחיתת מהר"ן, ובעני ובו"ש, ועיקר בספר הנחמד של הנשר בעל המחבר שמי"ח ותב"ש, וגם ספר הנחמד פרי"ם שכל נופי דינים מפוסקים קדמאי ובתראי נכללים בהם:

ואף אני קמתי כרוך אחריהם להיות מטפס ועולה כננס כצואר ענק ועדיני לא הנעתי לקרמולם, אמרתי אעשה כן גם אני אוהה חבור מעשה ארשת שפתי, לא לפני גדולים חקרי לב אשר קטנם עבה מסתני, כי אם לפני מחותי ערך כמותי, וקראתי בשמו כראשונה לקמית יצחק** על שמי ועל שם לקימה כתר לקימה, ומלאת דברכתא דא שכל דין ודין מפוסקים קדמאי ובתראי ובפרט של ספר הקדוש השמי"ח ותב"ש לא נתתי ולא שיורתי כלום על כל שחיתות ובדיקות, ולקמתי וברתי אובל מתוך האובל נופא דינאי אליבא דהלבנת והלכה למעשה מסק הלכה בפנים לדעת השמלה הדרשה, וקראתי בשמו **הלכה למעשה** וצורך גדול הוא זה על אופנים כמה וכמה שיוכל להחזיק דיני שחיתת ובדיקה מדי יום ביומו, ולמצד הרין לא אחד על מקום:**

וכן דינים המחודשים אשר עין לא ראתה עד הנה הצנתי לבדנה כדי שלא יבלבל דעת השוחטים כשיחודד מסנה וקראתי בשמו **זבחי תמים לאמר מי החמץ חיים וקריבתי ימים ועסקו באמונה בוכחי תמים (ולא כמעשה דציפורי) ובזכות זה יראה מקדש וירושלם כנחומים, וקריבתי קרבן השלמים:**

אחר כל אלה אמרתי אלך ואמלך עמכם, עם אחי שוחטים ובורקים מוסחים לרכים, האם יתנו עיריכם, יהיה כראותם חבורי **לקמית יצחק ו**זבחי תמים** והלכה למעשה ישר חרבר לפניהם בקום ועשה, וזה הרוני כצו ויורו, שלא תהא ואת נעדרת, ומה בצע אם תשמרו לך למשמרת, אם לא יתן בספר ויחזקו בעם ברול ועופרת, חיש ומהר והעלה כדפוס לאמר לדורות:**

אח"כ נפשו שפתי ומחיל אל חיל הלכתי, ולפני נאנני ארץ מכתבי העצתי, ונתנו עיריכם ת"ל לקבל דעתי, כאשר הובא כל אחד בהסכמה אמר רב התועלה לפני שוי"ב את הרב, ובשנת תקס"ה הוצאתי ת"ל סכח אל הפועל וברכתי על המנוח, ודפסתי מרובה דפסתי ברצון נורו ואומר, ועלינו לשבח לארון הכל אשר נתן לו חן וחסד בעיני הכל ועוף המירר הולך את הקול, כי בשנה אחת לקחו מסנני דבל, ובשנת תקע"ב בירסום ווארשא שנית הובא כי ראו ת"ל מעשה רבה, כי זה אחד מן המקומות שחזקו מועב את המרובה:

ועתה הקהילו עלי רבים, לאמר סרוע אתה יושב והדום, והשוחטים ובורקים מצפים ועומרים, מתי יבא סדר השחיתות וה לרץ, כי אינו בנוסא לקנות אפי' ברמים יקרים, ונפגשם בשאלתם לבקש, רבים לזכות שלישיית להדיפם, מ"ה ועורתי רעיוני, לדמות אונן, לשמע קול המוני, לטלא משאלותם היה רצוני, ואמרתו יען כי ובני ה' יושב שחק להדיפם שלישיית כעב ברול לחוק ספר השחיתות לקימת יצחק מצווה לפדסם ספרים המחודשים, ומאנינם המפורסמים אשר עד הנה, עין לא ראתה כהנה:

ויאמר יצחק יען כי שבעתי וגם ראיתי הרבה מתאוננים גדולי הדור ככל מקום אשר הם חונים, צדיקי יסודי עולם, כולם כאחד אומרים ועונים, קדוש ויאמר לו על ספר התב"ש כאחד מן הראשונים וכן על ספר השר"ם כי כל דבריהם אמיתים ונכונים, והצאתי רבירה והבאתי כפנים, והנה עתה הרשעים מקרוב באו ספרים מפורסמים על דיני הריאת-פתי, חרי אשלי רכרבי שנהפסו מחדש ספר בית אפרים לרדב הגאון האמיתי מווצ'א-אפרים ולסן מרגליות וצ"ל מברא-יוספר לבושי שרד להרב הגאון האמיתי מווצ'א-אפרים דוד, שלמה וצ"ל אב"ד קמק סראיקא שנחם מחדש יע"ל כמה הסכמות עמודי האש, ובחזונו נצב ראש נשיאי ישראל, גולה אירואל, כרוצא קרוצא אוש אלהי ישראל, מוהר"ר לוי יצחק וצ"ל אב"ד רדק בארדיישוב, וניתוספו כספרים אלו דיני דיני שנים ומשנים עד אין לחקרה, ע"ס מלפולא חריפתא וע"ס סכרא, מתוקים מרוב כפנים וחיונין

הקדמת המחבר, אהל יצחק

בארובה וקצרה, ודרשתי וחקרתי דבריהם היטב מראשית עד נפירה, בלשנה ברורה, אמת מהנה לא נעדרה לחיות אהל אחר באספקלריא המאירה ושפתו לחוק לקרוא בשמו, אהל יצחק והמעט יובן לכל איש מה, כאשר הובא בשער, ובננים אהאל שפתי (הלכה למעשה) כפי רעת ספר הקדוש השמימי, ויחר ריגום, מספרים אחרונים, שהעלו מספרות עשרת מינים, הבאתי דבריהם (בנתי המים) רבתי הכמים, טאירות השמים, אלו ואלו דברי אלהים חיים, וכל דין ודין על מקומו ורגלו סדרתי כרו לכות את בני ישראל יעתה, שלא לבלבל רעת השוחטים הוא רדתי, כן יהיה ה' אחי, כאשר הוא במשכתי:

יעתה יצחק ויאמר שמעו הכמים שלי. והאוינו השוחטים למאסרי, שיהיו אמרי פי לרעון בוראי, ולפני כל דואי בחבורי, בתעלומתם את ניירי, אל תקצו למלו דבריו, כי גם אולי ימצאון אנשים חכמי לב אשר בספרי זה ישימו תהלה במאסר כי רעתם רחבה מרעת המכחכים אשר הבאתי במפרי זה, אל יפול לב אדם עליו, כי אלן ואלו דברי אלהים חיים כי הרין דין אמת ויש להם על מה שיסמכו כי שחרי במרומים לא הבאתי רין אחר אשר בריתי מלכי רק מפי סופרים וספרי צדיקי יסודי עולם וכמותם ירבה בישראל ואני לא חברתי זה הספר לנרולי הערך ממני, כיא לפחותי ערך כמותי, ולכותה קרבים הוא רעיוני, ואף אם יבלה הריו והנידו, איא לפרש כולו שלא לשיר, ולתקן כל השגיאות אשר, עתה ירי, כי הוא מסובות התלואת וסדרו, והרן אותי לכף זכות, וזכה בנועם ה' לחנות, וחתת כנפיו לחסות, יהו ה' עמנו כאשר היה עם אבותינו ונזכה ונחיה ונראה כבנין בית מקדשנו והפארתנו במהרה בימינו אמן, נעשה ונגמר בר"ח ניסן בשנת יעתה יצחק לשי"ת, רברי המלכת לשי"ת ותורתו.

הקטן יצחק בן המנוח מו הר"ר אליעזר וציל סארין הגר.

לוח לפתחות

צד	סימן	צד	סימני הלפ"א	סימן
א	רין שחיטה מן הצואר	א	רין סרכא תלויא	צד
ב	רין הורידין ודין אם שחט רק רוב הסימנים	ב	דיני רבוקות הבשרים סריגא כלא ברקיה	קכב
ג	רין חתך העור ודין הולש נוצות ויצא דם	ג	דיני סרכות שלא כסדרן	קכה
ד	פתיחה להלכות שחיטה	ד	רין סיעוך ומשמוש	קל
ה	רין שהייה	ה	דיני תרי ניעות רסטיכי	קלג
ו	דיני הרסה	ו	רין בועה בשיוולי	קמג
ז	דיני חלרה	ז	רין בועה מעבר לעבר	קמח
ח	דיני הרסה	ח	רין שינרא ודין מורסא יביעה מ"ו וביעות	קמא
ט	דיני עיקור	ט	מלואת רוח	קנה
י	דיני שחיטה	י	פתיחה לדיני תרתי לדיעותא	קנה
יא	רין באיזה סכין סותר לשחוט	כ	רין תרתי לדיעותא השייך כריאה	קנב
יב	רין בריוכת הכסון קודם השחי' ולאחר השחיטה לה	כא	רין אמנים כריאה	קעב
יג	רין אם מצא פנימה לאחר שחיטה	כב	רין יכש וקבש	קעג
יד	רין סכין ששהט בו מריפות	כג	רין צמקה כריאה	קפג
טו	רין אם נמצא עובר אחר שחיטה	כד	רין מראות פסולות	קפד
טז	רין בעלי חיים ועגלים וגרמים קבנים	כה	רין מראות כשרות	קפו
יז	רין אותו ואת בנו	כו	רין מראות מחמת דבר אחר	קפז
יח	רין מסוכנת	כז	רין חצר הכבד שנתקד לביה הכוסות	קצג
יט	רין כמה שוחטין ובאיזה וכן ובאיזה מקום	כח	רין נגלד קרום הריאה או ששפעת קול	קצה
כ	דיני שחיטה ביום טוב	כט	רין אם נמצא הריאה נקובה	רא
כא	רין נרכת השחיטה	ל	רין אם נמצא מורגא כריאה	רב
כב	רין ברבית כיוסוי הרם	לא	רין ריאה שנשפכה כקיתון	רז
כג	רין כיוסוי ביום טוב	לב	רין כף כפופה וכף משומה ודין נטא	רס
כד	רין כיוסוי הרם	לג	רין אם נמצא מחס או עצם כריאה	רפ
		לד	רין בשרי בלוי כריאה	רפג
		לה	מורעה רבה לשוחטים ובורקים	רפז
		לו	השבעים טריעות מהרמב"ם ט' שערי זבח'	רצב
			הלכות ניסוך	
		א	רין איזה חלקים הם המתיריים והאסורין	
		ב	וסדר הניסוך	
		ג	לקבוי ריני ניקוד מחלב	
		ד	מתחיל לני' חלקים כח"א נתבאר ניקוד מחלב	
		ה	הפנים	
		ו	כללים סריני ניקוד מחלק אחרונים	
		ז	סדר ניקוד מחלק אחרונים	
		ח	תיקונים והשכמות	

למודעי

הכנסת הספר המועיל הזה. מודש הוא להחזמת בית החולים הכללי, משגבי
 ל ד ך - בתוככי ירושלים טוביב, אשר שעריו פתוחים לכל חולי עמנו בלי הבדל,
 כאשכנזים כספרדים. כתימנים כמערבים, ואשר הוא אחד העמודים הגדולים אשר
 ישובנו במדש נשען עליהם. ולכן משכו ומנו לכם הספר הזה, וכל המרבה לשלם
 מחירו הרי זה משובת מפני שהוא משתתף בזה במצוה רבה ונשגבה של התגון
 בתורה ופמח אלפי נפשות חולים אומללים בעיר הקודש ירושלים ת"ו. אשריהו, ואשרי
 חלמו! כי זוכה הוא לכמה שלחנות, להגדיל תורה ולהאדירה, ולהרים, סגן ירושלים,
 ולהציל למוחים למות כרדת שחת. עינם מרמעה, והגלם מרחי! ה' ישלם לכם
 כמפעלכם. ותזכו לראות בשוב ה' שיבת ציון בב"א. כעתרת מזמרים ומכבדים

המחבר.

תודה וברכה

הנני נתן תודה כללית לכל אלה הנכבדים הנריבים ש' שהחזיקו כירי, והיו לי לעזר, הן אלה שעזרו
 לי להרפס את ספריו זה, והן אלה שעזרו לי בכספם, לבולס יתן ד' ברכה והצלחה, ויוגן לכל טוב ויהי ר' עמכם
 עמכם. וכיהוד הנני נתן תודה ולרודי הנכבד המצוין בראת ה' כמותר ד' יעמב צבי ביר יהואש
 ווערזבעלאומסקי שיחיה ולרודי הנכבד מר"ד יסקף ליב ווערזבעלאומסקי שיחיה, ואי"ה עור כספר
 אחד אכתוב שמה כל אלה האנשים המצוינים והנכבדים שהחזיקו כירי. ותכרכו סן השמים ויוגו לעלות
 לציון כרנה כמרה בימינו, אמן.

המחבר.

שלמי תודה

מקרב ולב אנו הוגים ברכתנו ותודהנו, הרב הגאון המחבר, על כונתו הזוכה, אשר רחש לבו רבר טוב
 לבא לעזרת הבית הגדול והקדוש הזה - בית החולים הכללי, משגב-לדך - ע"י הרפסת ספרו המועיל והמשובת,
 ולהקדיש הכנסתו לטובת בית החולים הזה, וילך בזה בעקבות רבנים נאונים וקדושים כמו הגאון הגדול רבינו
 חיים חזקיהו מדיני זצ"ל (בעל הספר הנשגב, שדה המד) אשר עשה גם הוא להקדיש הרפסת איוה כספריו
 לשם ביה"ח, ובאחרית ימיו הוסיף להשגיא פעלו, ויקדיש את כל ספריו לביה"ח הזה, הלא הם שמורים וערוכים
 בשיבת, שדה חמ"ד אשר כחצר ביה"ח הלו, אשר יום יום ישקרו על דלתיה ליומים רבים.

אשרי האיש אשר ישתלל לחרו במחרות יפה כזאת תורה וצדקה, עבודה ונ"מ, אשרו ואשרי חלקו!
 והנני מוקיריו ומכבדיו מנהלי ביה"ח הכללי, משגב-לדך" כירושלים ת"ו.

מחיר הספר קצבנו לפי שעה 6 פראנק (ראלאר אחד), והמוסף יוסיפו לו סן השמים.

האדרעס אליו: "Misgab-Ladach" Hospital, Jerusalem (Palestine)

מכתב מהגאון הגדול הצדיק המפורסם מוה"ר חיים סאלאווייצ'י שליט"א

האבד"ק בריסק יע"א

הנני להשיב לכל דרשו רבד, כי בית החולים, משגב-לדך" כירושלים עיר הקודש חובב"א
 כבר רבו ועודותיו כי הוא מכוון על צד היותר טוב בכל פרטיו, והבל מתקבלים בו חנם סן ספרדים ובין
 אשכנזים בלי סום הבדל.

וגרע ענין, בית החולים" שהוא זה מוסד פק"ג דרבים, ומה גם כירושלים עיר"ק חובב"א שרוב תושביה
 הם חשובי עולם רבי הערך, ומ"ם הם נזקקים לביח החולים, ורבה פעולת הבית חולים שמה הרבה פעמים
 ככפלים מאשר בכ"ם, וגם כי היא זה פק"ג דרבים של גדולי התורה והוראה, אשר אשרי המחזיקים ותומכים
 בה, כי יבזרכו בברכת כל טוב, ובחיים ואושר עולמים.

אבל כי נרולה הוצאת כלכלת הביה"ח, ומפני צוק העתים נחמטפו הכנסותיו, ומוטל זה על אחינו
 שבחוץ לארץ, אשר ע"ז מלאו מנהלי הביה"ח הכללי, משגב-לדך" כירושלים חובב"א את ידו כי
 לעזר רחמים לחמלה על המון נפשות החולים האומללים ולהשתדל לטובת המוסד. לזאת אבוא לעזר
 את אחינו היקרים שוקטו לצורה בזה, אם בחמסית כספם אם כמע"י ובהשתדלותם, בזה יאשרו כי חלק
 להם כמוסד גדול ונשגב בעיר קדשנו מקום צדית עיני כל ישראל, וצדקתם תהי' להם למשמרת עולמים
 למבורת וזות נצח להיות לברכה בישראל, ולא תמוש טובה וברכה מביחם לעולמים.

היה המצוין לביה"ח גדול פק"ג של רבים יום כי לסדר, למען ייטב לך והארכת ימים ו' אלול שרע"ב.

חיים סאלאווייצ'י

הקדמת המחבר „שערי זבח“

אמר מנחם כלא"א מ"ו הרה"ג החו"ב טועיה וכו' מורה"ר צבי יוסף הכהן זצ"ל, מי אנכי כי כאתי ער הלום, להיות מסבחיך ספרים, ולהציע כיעקב ולחלקם בישראל, ח"ל לא אלמן ישראל טנאונים ונרולים, חכמים ומשכילים, אשר קטנם ענה מסונני, וגם יש ספרים להלכה, אשר רוב חכמתם ורוחם ניתנם כפתחו של אולם, ומנעו ער כל השמים, ונזקם כעור התהום, וכל דו לא אנס להם, ומפני זה לנבן הוא פנתו מנזק מחט סדקית (עירובין דנ"ג), והרבה חשבתי כלכי אם להרפים מפר להלכה, כי יראתי מן אכשל ח"ו, מצורת המעוה פרוסה על כל החיים, ואפשר שלא בנתי על דרך האמה, ובפרט איש כסוני, המסובל מסור בצרות ויסורים ומכאובים ואלר מיני סכות, ומנועת את האדם מלעיון המטב כמושכליות ובענינים רוחניים רקים. ורק קבוצה בנחרתי לטובת אלה השוחטים אשר כל ליטורם הוא הכספר „אהל יצחק“, וגם יש שוחטים שאף הספר „אהל יצחק“ הוא להם ככפר החתום, ורק בעזרת דב ומורה לבדו אותו, ואח"כ נהקבלו לשוחטים בעזרת קטנות אשר אין שם רב גם בכל המכיבה, כמו כאמ"ע"קא הרחוקה ובמסיבד וכדומה. והמחבר „אהל יצחק“ יהיה כונתו לטובה, שהשוי"ב ישאל כל דין משרב רמתי, ומשניהם, מיריעת הרב וגמיון השוי"ב, יצא הרב על כוריה, לכן כמעט על כל רון ורין חב, וצריך לעשות שאלת חכם, אבל כעת כוונתי נשתנה הרב וע"י הרריפות והגזירות נפוצו ישראל ככל העולם, והרבה נתישבו רחוקים מן מושב היהודים, ויש אשר הנ"ל לבקש להם לפי המ"ק במדינות רחוקות אשר לא ידעו אבותיהם מעולם, ונהישיביי שמה בקיבוצים קטנים, ואין יחס ויכולת להחזיק רב, כי אם שוי"ב אחר שהוא גם החזן והשמש, וככ"ו הוא טורד למצוא פתנסחו בריות, ואם פתנים קטנים ששוחטים שם בקיין רב כהנה אמת בשבוע, ואם חתף א"א כמציאות להשיג כהנה אחרת, ועי"ז נעשית מחלוקת, והיעדר כמרחקה, והכל על השוי"ב, אף שהיו"ב מרוב משהם, שכל משיגיה הוא אם הכהמה כשרה, וגם הקצבים שאננים לפרך, ומה יעשה או השוי"ב ההוא, אשר אין לו רב ככל המכיבה לשאלו רינה של הכהמה, ומפרים אחרים נ"כ אין לו, הן מפני שאננם מצויים שמה למכירה, והן מפני שאין אלה יודו לקנותם, וגם אין לו הפנאי לזה, ויש גם שוחטים שאוכרים שאין פה אחר על שחיטה וזלח הספר „אהל יצחק“, כי ברובנו מלירות, שכל ליטורי השוחטים היה רק מהספר „אהל יצחק“ ויתר מן הראשונים והאחרונים, וען כי הוא נסדר כסדר טוב וכמנגנון קל, וטרם שנסעו לבקש מקום לשחיטה בגולה אשר הגלו, לקחו בליקטום רק הספר „אהל יצחק“ ובהמשך הזמן שכחו כי יש עוד ספרי „שוי"ב“, וגם כעת נתחזף הזמן הרבה כשינוי הטבע, ובעת שברור העבר היו מצויות רק טריפות הריאה, הנה כעת נתפשטו בעולם עור מיני טריפות גם על כל בע"ח, מכל השבעים מרופות, ולפי זה מה יעשה השוחט הירא אלקים? לכן מצאתי לו נכון, לקחת את הספר „אהל יצחק“, ולהוסיף עליו מפיסקים ראשונים ואחרונים, ומתרבה שו"ת, ויכל מקום וטריפה, ועוד יותר עשיתי, שכתבתי בקבוצה ופרקים בדרך שקלא וטריא, שיה משיך את לב הלומד, וגם יועיל הרבה לידע ההלכה על בוריה, ויותר הוא מועיל גם לזכרון, כי ע"י הפלפול שפלאל ישתרש בשכלו, ולא ישבח הדין במהרה, והקב"ה חרי בפלפולו ראדייתא, ובפרט כפלפולים כאלה, אשר כהם אפשר לדעת מעמם של הטריפות, וגם כתבתי כסדר טוב את כל ריני „היהו לרועותאי כל ריעותא על נכון, וגם השבעים טריפות מהרמב"ם ומקורן כאשר עיני הקורא מישירים, ואקנה בעזרתה כי ספרו זה ימצא חן בעיני הלומדים והשוחטים, ויאסרו לי ויפלא מנא יישר. וכן המכינו עמרי איזה נאר' גדולים נ"ע, שעשיתי מלאכתי ע"ז היהור טוב ומועיל, כי הרבה יגיעה ינעתי ער מאר למצוא השעמים כהראשונים ובהאחרונים, ומזכור למעין כונה. ואין ח"ו כונתי להתנדר ולהתפאר, שיאסרו עלי כי נכרא רבא אנא, אין אני פתח הזה וגם לא במקצת, וגם לא עשיתי זה נגדוילים מסנני, רק לאנשים קטני ערך כסוני ובגילי, וכונתי היא אולי אוכה עי"ז להיות בין הכהנים עובדי עבודת הקדש כתיב המקדש כב"א, ולזכות את נשמתו, כי מה חבלות האדם, הלא רק לחיי הנצח, וזולת זה, כמה נחשבים בבית החיים עם השעות הרעות ומנעי הזמן וצער נידול כנים הסוככים את האדם משה, ובכל רגע הוא כסכנה, וחז"ל אמרו „כי טוב מאד זה המות“, ואשר לכאורה הוא נגר השכל, שהטוב כמנין יהיה המות, אבל איש להכין ולהסביר זה במשל לאדם יצן שמראים לו כחלום חלומות רעים שמציעים אותו מאד, ורק כהקיצו הוא מוצא עצמו בשחטה רבה כי נתפטר מעין הרלום, כן הם החיים אצל הצדוקים, שהקב"ה מדקדק עמהם כחוט השערה, ומחיר שרונים כצער על נלות ישראל ועל גלות השכינה, ואף אנשים כינונים נ"כ שרונים כצער מפנעי הזמן ומקרי, וכמו שמצייר הרב הכרדשי את העולם לים וועף, ע"ש, ואז המיתה להצדוקים הוא להם כיום שחטה, שפרו מחיי צער ומשחמת הוצר, ונכנסים לעולם החיים הנצחים, לעולם שכלו טוב ומנוחה, לחיי עולמים, ויכן נפקתם היא צל הצדוקים בשם „הילולא“, ועיין בספר „מני יששכר“ מאמרו חרש ניסן מ"ו, ששם מפרש המקום שיש שומר מרעה"ה כעת מפרתו, שכל המאה ועשרים שנה, היה מצפה ליום ההוא ע"ש, ולכאורה קשה עליו ממה ראתא במדרש, שמרעה"ה לא רצה למות, והתפלת כמנין ואהתן ע"ש, וי"ל דכוננו שמהר רצה להשיג עור בתויו מה שהשיג אחרי כן ביום מותו, ועיין בספר „אגרא רבלה" פ' וי"ל, דהתנא רשב"י אמר כיומא רהילולא ריילי, אבהרנא עלי דכל יומא קראימא תאינא למחמי יומא דין ע"ש, וכן שעתי מספרים כזאת על כמה צדוקים גדולים, וכן אכר התנא, ופה קורה רוח אמת בעיה"ב מכל חיי עות"ו ע"ש, ואמרו ע"ש, סוטה (ר"ח) כל אדם שיש בו גמית הרוח אין צפרו ננער, ע"ש, ואשרי להשוי"ב שעובר עבודתו כרון, ומעלה את הכעיה למדרגת הי מרכז כירוע, ואכמ"ל.

והנה תחלת שחיטת לעשות לי כפר על ריני שחיטה ומרופות כעצמי, כאופן אחר, בלא הספר „אהל יצחק“ ידא הרה"ג חשכתי אשר כקין אנשים אשר כול קמין מכאוב הוא להם כל ספר חרש, והקנאה בעזרת ברם, ומתלבשים במלבוש ירעה וכסמיה צדק על מניכם, ואומרים, למה זה לנו כפרים מרשים מקמין הערך, הלא רבים הם הספרים היקרים מהגאונים אנשי השם, וגם בהם אין ערותינו כידונו לעיין, לכן למען שלא יגללו בי בעון להירי, שבתו וחזרתי בי מלעשות לי ספר לעצמי, וגם אפשר שיאמר גרולו כשאד כפרים על שלא זכו להתקבל, ומה תיעלה יש בהרפתה כי לא ילברו בהם, מה שאין כן הספר „אהל יצחק“, שיצא זה.

הקרמת המחבר

ונתפשמם ככל תפוצות ישראל, כמעט יותר מספרי הראשונים והאחרונים, בין אלפי השופרים, המוכיחים את עם ישראל, עם קדוש, כבשר בשר, ועושים שלחנם של ישראל למופת, כי עמי אכולת בשר כבד וזה ישראל להיות לעם הנבחר, כי בשר מרופה מטמאם את הלב, ועיניו בספרים הקדושים, ואכ"ל, לכן מצאתי לו כי שמש צדקה להתחמם בה שנים מספרי יעיינו, וגם רבדי והכבדו והתפשו ויפוצו בין אלפי יהודא ישראל, ואוכה גם אנכי על ידו להבנות ולעשות נחת רוח לחקב"ה, להגדיל תורה ולהאדירה.

וצריכנא למודעי, ולחקן המעוות שעשיתי בשננה, לכל אכשל ח"ו להיות נמנה בין מעכבי הגאולה שלא לאמר רבך בשם אוברו (מגילה רמ"ז), בספרי, תפארה מנחם" וגם בספרי, רב"י מנחם" כתבתי שם גם איהו מספרים חרות אשר שמעתי אותם בשם הרב הגאון הגי צי"ע ספיע"ע סבא קרישא וכ"י מר"ן נחום שפענו כ"ד נתן נטע וצ"ל שהיה רב בנימצעין בוולנא, ולא הזכרתי שמה את שמו הקדוש, והמעט שעשיתי כן, לא שכחתי היתה ח"ו להתחרר בהון של אחרים, רק לא ידעתי או שמו של הגאון, הצורך הג"ל, ובתחלה לא הפצתי להרפוט, יען בו יש לי כ"ה חידושים משלי, ואין לאל ידו להדפיסם, ויש לי גם ספר דרושים, סוכן ומוטמן להרפסא, ורק הוצאת ההרפסא בעוכרי, אח"ו ראיתי כי אם לא אדפיסם תאכרנה המגדלות הנחמדות תללו, ואפשר שם, תהא שמים וכוני לחקן ואת, כרי שיהא הגאון האמיתי הג"ל שפתוחו מדוככות בקבר, ואם היו הרבדים נועמים לדינא, לא הייתי מדפיס כלל בלא חתימת שמו, כי ברין צדיקים לירע את שם רמחז"ל אם יש למסוך עליו, ועיני ביערות דבש ח"א רצ"א ע"ש, אבל הם רק חרות, ועיני שיהא, פגים מאירות ח"א בהקדמה שהאמר חרות של גדולים, גם אם שמשם לא זכר, בכל זאת שפתוחים מדוככות בקבר, ע"ש, לכן הרפסתי אותם את שמו, מפני שלא ידעתי או את שמו הקדוש, והגאון הג"ל ימחול לי מקום מנחתו בן ערן, כמו שכתב הגאון ר"ר"ב בספרי, בית הלוי חגי ע"ש, ואבקש שהגאון ר' נחום שפענו וצ"ל יהיה לי למליץ טוב לפני הקב"ה שימיר ממנו את הדין אפ"ו, וימחול לי על כל עונותי, מחילה כחסד וברחמים.

ועוד אבקש מלומדי ספרי, לכל ימסכו עלי הלהכה ולמעשה, יען כי הייתי מרוד בככות שונות, ואשר פליתי, ורק התועלת היא שכל רין שיהא להם ספק ימצאו מעט המרפיה ומקום אנה למצא הדין, ואבקש מכל אחר, שקנה ספרי זה, כי הרבה ברכה בו, והיגיעה שעמלתי בספר זה היא רבה עד מאד, כמובן למכביים, שבו נמצאים הדין גדולים ראשונים ואחרונים, והרבה תועלת יש בו, ואבדך את קניי ספרי בכרכת כהן, שיוכח לחנות את הכהן העובר בכ"המ"ק, בשבט ה' לציון ברחמים, ואתחנן אל ה' שאיר עיני בתורתו, ויתן לי בריאות נתון ורשואה שלימה לכל מכאובי, למען אוכה להגות בתפירות בתורתו הקדוש, וכל עמך ישראל ידום קרנם בכבוד, ואת עצמך דוד כבחרה יצמית, בכ"א, כעתירת המסבך

מנחם הכהן ריוקאוו

רב ואב"ד בברוקלין (וסלפנים רב ואב"ד בקאואן).

אמר המגיד:

נערתתי למע"כ הרב הגאון המסבך היי, ולמע"כ חברי הרבנים נבאי ביה"ח הכללי, משנב"לר"ך, לעסוק בתהגה הספר בעת ההרפסא, מפני שהרב המסבך יושב בריחוק מקום מעיר קרשנו, וקבלתי עלי את העבודה הקדושה הזאת בענני, והרשותי לעצמי להעיר באיזה מקום כפי עניות רעתי, ואקוה כי הקרא והלוסוד ישמע רצון מסדי ההרפסא ומטוב התהגה, ודיוק הלשון, ואם כלה שנית, ואם חסוב יכפר בעד, וזכות למוד התורה הקדושה, וזכות מצוה פתוח נפשות רבנים של ביה"ח, משנב"לר"ך בירושלם ואיר ה' ענינו בתורתנו ויוננו לראות בבוא לציין נוהל בכ"א.

כעתירת חתימת בכרכת

הצעיר **אברהם בינאנז** היי, פוע"ק ירושלם ח"כ.

תסבליתי הרבנים הגדולים עמודי התוראה

הנה כבוד הרב הגאון חיים וכ"י מוהר"ר מנחם כהן כהרב הפאה"ל ח"כ וכ"י ר' יוסף צבי הכהן נ"י ר"ע בקק סובאלק יצין, רב ואב"ד רקק קאואן, כבר יצא מוניטין שלו כספר, תפארת מנחם", שחיבר על הדין: שיצא לאור הרפוט בשנת תרנ"ה פה ווילנא, ועמה זכותו ה' לחבר חיבור גדול רב המנות הנוגע להלכה ולמושג, והוא מיוסד על ספר, אהל יצחק" על דיני, שחיטות וזבחות, שהספר הג"ל נתפסם בכל הפניות ישראל, שכל איש מישראל שרועה ללמד עצמו מלאכת הש"ס, אצל השויב המומחים לומר אתה כך הדינים בשרי ע ובשאר בשרים השייכים להלכות שויב, מ"ס האחד כל המששים היצרך לעיין וללמוד בספר, אח"י יצחק" הג"ל, מאמר שהיה ניסדר ומה נכתב בקצור כל הדינים טריני שויב המבוארים בתב"ש ובפס"ז ובית אפרים, והוא מצוי מאד אצל כל השוכ"ב"ב, ועיני שכתב בקיצור מאד, וגם יש כמה דינים הנערכים לשויב ולא נמצא בהלך יצחק הג"ל, לכן לקח כבוד המסבך הר"ג וכ"י ר' **מנחם כהן** הג"ל על המשרה על שבמ, ודין, לפיכך טעם חיבור, וגם אשר נמצא בס' אהל יצחק הג"ל כמה שניאות ושעיות משונות הרפוט, ובכ"ד הר"ג המסבך הג"ל היקן כמות מהשונים שנפלו בספר הג"ל, והנה אף שלא נתני הזמן לעיין בכלול, אך המשע שראיתי ועיינתי בו ראיתי מה שהוסף שפיר קא מוסף, וגם כל התנהגות שהגיה בו הוא נצרך מאד, והחלק יעוד על הכל, וכן החידושים שלו הם יקרים ונעימים, ולכן אמינא לפעלא סבא יישר חילו, ותפ"ק ר' יציליה בידי להוציא את החיבור הג"ל לכת הרפוט, ויתקבל לרצון אצל הלוסדים במלאכת השויב, וע"ז כאיתי עתה פה ווילנא יום ה' ה' ניסן שנת תרס"ג.

גאם שלמה כהן, מו"צ הפ"ק הג"ל.

היטב ניכר לי ח"י כבוד ירו"ג הרב הגאון הגדול, המפורסם לישם ולתהלה, כקש"ת פוהר"ר שלמה הכהן נ"י מו"צ דק"ק ווילנא, הבא בהסכמתו על הספר "שערי זבח" סככות הרב הגאון חו"ב, משנתו זך ונקי וי"א פוהר"ר מנחם הכהן נ"י, רב ואב"ד בק"ק קאואן, אשר הספר הזה מיוסד על אדני הספר, אהל יצחק" על דיני שחיטות ויבדוקות, ומרוב סדרות וסבות, נוספות על העדר בריאותי וחלישת גופי, לא יכולתי לעיין הרבה, והמעט אשר העפתי את עיני על ספרו, "שערי זבח", ראיתי בו דברים ישרים ונכוחים, ונופל לסמוך על הימנותיה דשלמה ירו"ג הרב הגאון שליט"א המספר בשבתי כבוד הרבה המחבר אב"ד דקאואן הנ"ל, ולמען כבוד התורה ולזמורה כעיתת יום ו' עשיק מנחם אב שנת תרס"ג לפ"ק פה דיבבעלין כיף ימא על יד ריגא

משה בהגאון האמיתי מוהר"א זצ"ל החתום בק"ק ריגא

הסכמת הרב הגאון אבי המחבר שליט"א

מה מאד תל נפשי בראיתי את סלאכת בני בחבורו, שערי זבח" כי רבה היא, ותועלת גדולה עשה להלכה ולמעשה, ואף שכלום אב מעיר על בנו, אך בראיתי חבורו היקר, ורבנים קשישאי וגאונים עמודי ההוראה קרמוני ונתנו הסכמתם לעיו, בכונן דא גם אב מעיר על בנו, ועיין בספ"י יבמות פ"ב דב"ה דכפני ב"ד לא השירי ע"ש, וכן כל כיוצא בזה אף באיתחויק איסורא, עיין בספר בית לחם יהודא, אמרתו בני אם חכם לכך ישמה לבני גם אני! ויבד"ר אהרן, וככל אשר תפנה תעלות, ויהא דו' עמך, ותוכח לישב באהלה של תורה, ויפוצו מעינותיך חוצה, ורבים הצמיאם לדבר ד' ישוה סהם, ותעלה מעלה מעלה, כמסאלות לב איבך המעתיק לך בעדך כל הוי"ס, הבעה"ח יום יום כ"ג אלול שנת ה'תרס"ג.

נאם צבי יוסף הכהן

ר"מ בסובאלק ופלפנים ר"מ בסלאניא

לזכר עולם יהיה צדיק

פה אציב מצבה רוחנית לאדוני אבי הרב הגאון הצדיק וכו' כקש"ת ר' צבי יוסף ב"ר יצחק יעקב הכהן זצ"ל, וצלה"ה, שהיה ר"מ בישיבת רבתי בסלאנים בליטא, ובסוף ימיו היה חמש עשרה שנה ר"מ בעיר סובאלק, שמירתו בתורה היתה בלי גבול, הוא קיים, והגית בו יומם ולילה" כפשוטו, הצמיח בכמיוארתו בש"ס, היה כפי יודוע על פה לשון הגמרא, רשיי ותוספות ומהרש"א ומהר"ם ומהרש"ל, שכלו היה חד וישר, עמקן ופשטן, סדר לימודו היה באופן ישר מאד, הרביץ תורה ברכים, וכמה וכמה רבנים יצאו מישיבתו, מפני התמדתו הגדולה מאד מאד, לא רצה להמבל עליו רבנות, שבא על ידי זה יתבטל מיתת אף שעה אחת, מעולם לא דבר סרה בשום איש, ובכלל איז רצייר נועם מדותיו, אהבתו את התורה היתה כמסירות נפש ממש, לא נהנה מו העולם מאומה, וכך הנאתו היתה שיוכל לדמוד הרבה באין מפריע, גם מודם מיתתו, בעת מחלתו, סבל יסורים רבים, מסיבה שנכשל ונפל על איזה אידו, ומבלם באהבת, ביום ה' עשרה ימים כחדש ניסו בשנת תדע"ב גוע הצדיק, ונפרדה נשמתו ה' מגופו המהור והמרוש, בשעה שמנה אחר תפלת המנחה, והובל למנוחתו בכבוד גדול ובהספדים גדולים, מברו הוא אצל הגאון ר' יהודא בכרך זצ"ל (בעל, נימוסי הגר"ב), ואצל הגאון ר' איזיזו חבר (בעהמיה בניו עולם ועוד), ואצל הגאון ר' עזריאל אר"י ליב זצ"ל הרב הפלאצט נ"ע זיע"א, בכלל היה אבי הצדיק כאחד ה'אשונים בצדמתו כפרישותו ובגודל שמירתו בתורה, עיר סלאנים גדלתהו, ויהי שמה אהוב ונחמד בין הרבנים והגאונים והבעה"ב המופלגים דשם, ועיר סובאלק אבדה כפי חמדתה, שהעמיד בה הרבה תלמידים, כל גדולי התורה התאבלו עליו, כי כמותו אבר למדו מופלג בתכלית ההפלגה, הרבה מהידושי תורה שלו על דרך העממות והיושר נמצאים ושגורים בפיות מאות תלמידיו הרבנים, יחוננו ה' עפרו, וישלם נחומים לכל המתאבלים עליו, ונשמתו תהא צרורה בצרור החיים, עם נשמת אי"י, וינוח בשלום על משכבו, ויכולע המות לצת, ונאמר אמו.

המחבר.

הנאנה והנאנקו בנו

הסכמת

מע"ב הרה"ג המפורסם, חכם באשי בתוככי ירושלים וסביבותיה, שוחרר מי פראנמו ת"י, נבחרו על ידיו הספר העלה, ש"ע ר"י זב"ח אשר קצב וזכה פעלים לתורה הרב הגאון, כהנא רבא, בקשית שוחרר מנחם הכהן ריוקאו וה"ו האב"ק ברקליין יצ"א, לתועלת השוכים בנסנו, וגם רבים מסורי ההרואה בערות וישובים יכולים לשאוב מימי כשון וזרות צמאנים לקבר ה', אסרתי זה השער לה, צדיקים יבואו בו! כי רבר גדול עשה הרב המחבר, וגם ליקטו עזו אהבה, כי הגדול הרחיק אהל יצחק, ופתח שערו לכל החפץ להכנס, כשערי ובח' ודינו המרוכז אשר הם הדרים הניגים בשערה, ובחוד שפתחו באומרים לו כי הקדוש הרב המחבר את ספרו זה לשיבת המוסר הנשגב בית החוליים הכללי, משגב לדרך, כירושלם ת"י, אשר יתנוסס למקדש יצא והסלה, לפקוח אלפי נפשות חולים אומללים כלו כל חבול, כספרדים מאשכנזים, כתימנים כמערבים, והכל חכם אין כסף, ואשרי האיש אשר וכה לשני שולחנות, לבתה של תורה ולבתר שם טוב, ויהי עושה, שמעם וצדקה, ה' יושלם לו כפעלו, ומשבורתו, שלמה, ותחוינה עינו כשבו ה' את שיבת ציון, כביא בעתירת החותם בכרכת בחודש שבט התע"ג כתוככי ירושלים תובכ"א

פ"ס משה פראנמו ס"ט חכם באשי בירושלים ואנפיה.
(פקק: החותם)

הסכמת הרב הגדול, מעוז ומגדול, איש צדים תמים רב פעלים, מפורסם לתהלתו.

כמותריר אליהו מ. פאניזיל יצ"ו. (שהיה קאימאקאס חכם, באשי, וראש הבני ירושלים ת"י)

אור יקרות כי יהל, רב פעלים מקבצאל, מה נכבד היום בתגלות נגלות, תורה וצאה כתינוסא, להגיד תעלומות הכמה, האי ספרא רבא, רבלין ליה בקבא, חרור אהם ראו לבי חוץ מפעלות, הכי קרא שמו "שערי זבח" אשר שערו פתוחות לכל דורש ה' בשלש הכותות גדולות, שחישות ומרעיות ונקודת אשר אין וחצר ותכן עלילות, סוכב הולך סביבות ה, אהל יצחקי והחוננים עלי, ל, לקימת יצחקי י"ס, זבחי תמים" יצב נגלות, ובה ופירש חידושי דינים והנהגות אשר אסף וקצב ספי סופרים וספרים הללו בעלי אשכולות, והוסף סרעונו כרוחב הכתום, מה שקבלה נשמתו, בקנה אחד עולות, לתועלת השוכים אשר בנסנו שאין באפשרותם לבקש ספרי דינים, כספרי הפוסקים ראשונים ואחרונים, ולא יוכלו עולות, לצמצא דברי חכמי מיטנין דאורייתא, לאסוף שמעתתא אלוכה, דהלכתא, פרטות וכללות, הם ימצאו כספר הזה שולחן ערוך כרכא רבכולא ביה, עמיה ספרי ואינבניה, וכמה מעלות, את הכל עשה יפה, בזה שיעורו יפה, דגא הוא איש, מנחם משוב נפשו, הרב הגדול בקשית מנחם ריוקאו יצ"ו לו נאות תחלת.

וכפרטו כי העריך מסובו הרב המחבר והקדוש ספרו לשיבת המפעל האדיר והנשגב בית החוליים הכללי משגב לדרך, המתנוסס לתהלה בירושלם ת"י, ואנא עזרא בבוא החבור הנפלא הזה לפני, עברתי בין בתרוי ודאווי ענין כל מיניו, כראויה דבריו המצורקים, תורה חכם סוס עמוקים, ואשר רלה והסקת מדבריו לאוני עולם גדולו המורם, כל שלטי הנבזרים, והשחקשעתי בו ואמינא לפעלא, מאב יישר חיליה ותתקף אורייתיה, וראוי לכל שויב ומורה הנדאה להביא אהבה לבינה, וקרא בו ימצאו כרי גאולות, גם יקשו כוח מצות פקוח נפשות כמלא המוכן אלפי נפשות הנתמכים בבית החוליים ת"י, והנני מסכים ומעריך על הוצאתו לאורה, להגדיל תורה ולהאדירה בחודש שבט התע"ג לפרק בא סימן להחיות רוח שפלים, פעתיק ירושלים ת"י.

העזיר אליהו מ. פאניזיל ס"ט (מקום החותם)

הסכמת

הרבנים הגדולים, מרש תלולים, מופלאים ומהוללים חכמי גאונים ורבני' כי דינא רבא דמרחא מדישא, של כל כוללות הספרדים יבכין, בירושלם ת"י.

הספר הנכבד, "שערי זבח" אשר פתח והוסיף הרב הגאון הספרים כמותריר מנחם הכהן ריוקאו וה"ו האב"ק ברקליין, על הספר אהל יצחק, הוא אוצר כל כלי חמדה ליהודים ולסורי ודואה אשר ימצאו לפניהם שערים המצוינים בהלכה ושולחן ערוך בכל, ועוד ותרע עשה כי הקדוש את הכנסות הספר המועיל הזה לשיבת המוסר הנשגב והנעלה בירושלם בית החוליים הכללי, משגב לדרך, אשר תועלתו מרובה מאד, ובצלו יחסו השון חולים וחולות מכל העדה הערביות, כספרדים מאשכנזים, כתימנים כמערבים, הגם אין כסף, וע"כ מעומק האלב נקרא לתשובים והרבנים: משבו וקחו לכם הספר הזה, והביאו הברכה אל בתיכם, וזכרו מרחוק את ה' וירושלם העלה על לבכם לפקוח נפשות רבות בתוככי ירושלים ת"י, אהיכם ואחיותכם המסתופפים בבית החוליים הכללי משגב לדרך, ה"ו והנני חותמים בכרכת בחודש העשירי התע"ג בתוככי ירושלים ת"י

נאם העזיר שמואל נסים ס"ט היום הוד מורנאנה יצ"ו ראב"ד

נאם העזיר חיים אה"ה הלוי ס"ט נאם העזיר חיים יעקב בורדה, ס"ט

נאם העזיר שלום הדאיה ס"ט נאם העזיר שמזון אשירימי ה"ו

הסכמת

חייב הגאון הג' מוהרר אברהם יצחק תכהן קום שלישיא האכרים יפו ת"ב וחמושות,

אדון עזרי וישמע לבני, למרות ספר נהרר כליל יופי, מעשה ידי הרב הגאון העמוס כהונה ויראת שמים מרד
מגתם הכהן דייקמאן באשר ברובקלין באמשיקא, נקוב בשם, **שערי צדק**, על תכלות שחיפה ופרישות
גליקה, ומדי ערבי ככמה מאשרת בספר הנכבד הנ"ל ראיתי שכתבה ומלאכה נזילה עשה כבוד הרב החסיד שלישיא,
והגאון לקומים נחמדים בגבוע פעם ודעת ידועים במשנת חכמים, ובלשון לימודים עשר את הספר, אהרל יצחק,
אשר נתפסם הרבה בין העוסקים בשורב, עד אשר נעשה שולחן ערוך בכל מיני מספמים פרי מורים, ספרים ד',
סדרי הראשונים והאחרונים ז"ל, וכן שביא קצו להרב המחבר שמשנתו ערכה וסדרה, וכל חיך המועם יאמר
לי ליו אשיר חלקי ועוד הוסיף, לעשות חסד וצדקה, בהתו את הספר הנחמד הנ"ל שיהיה פרוץ קודש למיטב
הכית הנדול, בית החולים משגב לרד"ך בעיר עז לני ירושלים ע"ה, שהיא בית חולים כדלדי
הממבל חולים ספרדים ואשכנזים ועומד ממעל להמפלגות וחילוק המדיניות, והגני כוח
בבוע את ברכתו לכל אשר יואילו נקנות את הספר היקר הנ"ל ולשלם מחירו בעין יפה, כי יחדו לכיורו ריעברי
חרתי, החוקת התורה והויקבה, בעורם להתפשטות ספר יקר ונכבר העיקר שכמותו, ועוד **משנת יורשן**
שכר מצוה מצוה, בהחיותם ידי בית החולים המפואר הנ"ל, שהוא מוסד יקר ונכבר
בעיר ד' שומה, והגני כוח העתם בכרכה לכבוד הרב הגאון המחבר ולכבוד הרבנים הנכבדים מנהלי התיח"ח
הנ"ל ונבאיו, ויהי נועם ד' עליהם, ויוכנן מעשי ירוהם לפזונה, לכות את חרכים ולהרום קרן צדקה וחסד, באור
תורה, ונר מצוה, אשר יאיר לתפארת על הררי ציון.

בעתה אור ליום כ"ט שבט תרע"ג כ"ט ת"ו הק' **אברהם יצחק תכהן קום**

עבר לעם קדוש על ארפת הקדוש (פסוק חתום)
פעתי"ק יפו והמחשבות ת"ו.

פה מצאנו ממום להרפים הערה אחת כללית מהרב הגאון הנ"ל שהוסיפה בשורה
החכמות, על אדות, תרתי לריעותא, ושפתים יושמ!

בענין יסוד תרתי לריעותא, רבו הדברים באסמכות מרבי ח"ל, ולעד חוקן בענין הוא סממילאות
הכללה של תרתי לריעותא הוא דבר מוכרח, שהרי קיי"ל (חולין ל"ד.) זה הכלל כל שאין כמות מה טריפה
ומדך ע"י נבמ"ח מהא דתמו כולליהם ונבדל גשוף וקטל, דהא חוין דתמו, וזמ"ל אין זה בכלל הטריות מסום
דלן להוסף על הטריות, ומוכרחים לומר דהו דברי לה טעם מה, א"כ כל עיקר הדבר שאט מחלישים דהו
כדרי לה טעם מה, הוא רק מכת מה שאין להוסף על הטריות שנת חכמים, וכיון שהו דבר פשוט קמה פעמים
אם יודמן כבמ"ח ממהלח חתם שובל להתרפאות מנה ע"י איזה רפואה או כעט חמים בטלמו, ומ"מ שחתיק
למחל זו עוד מחלה לא חסל עוד לחיה ולקבל רפואה, וכיון שכל הטריות שנת חכמים הם מחלות פשוטות, ולא
מורכבות, מוכרחים הני לומר שגמלם עוד מחלות על טריפות ע"י הרכבה של לירוף מחלות, שאין לכרח הכתמה מליחות
מהא דנ"ל בע"פ על הטריות ע"י א"כ באמת בכל מקום שיש להצרפה של מחלות היה ראוי לחום, אלא שג"ו
אלא נחכרו על כניורו שמהלח מה, מעמידים אחזק, שלא יהיה להשגיח על הנכרח, וז"ל כשאל איכרים שאין
עריטת מלוות בהם כ"כ, אלא כריאה שהטריות מלוות בה עד שפגעי כך לייכב דריק, יתבר מכל האיכרים
שאין חוששים לדורק מטריות שלם, או חוששים לירוף של מחלות, ונדרו חכמי ככרכל אלא לחום לירוף כ"א
כשיפו פשוטות זו לו ממש, וכל ההנדוה של מ"ל הוא רק כדי שלא להכריח את החכמים יותר מאל, אלא היסוד
זה הוא מוכרח.

ועפ"י יש לרן דדברי הרמב"ם (פ"ה) מהלכות שחיפה הלכה (ב) שנתב, אחר בהמה אם הטריות לפריהם ואין
להוסף על טריפות אלו כלל, וה"ס שאפשר שמהם שאפילו נודע על מדך הרפואה שאין סופס לחיות, שהו
לחופה על הכוונה הנ"ל דוק, להוסיף על הטריות י. שבו דוק להוסיף טריפה פשוטה, אבל אם יכבד
מדך **הרפואה** על מחלה מוכרכת שאין סופס לחיות, יש לומר שהלכה בה אחר הלכות הרפואים, כדומן דוכומין
בכל החולב על רפואים, והדברים שתיקם, אך יוגדו באיסורין דיי בלמנות הרפואים, ואין כלן מקום ביאור יכוד
זה, ולפ"ו כהתי לריעותא, אם ייכור לו על איזה פריטס מהם שיש להם רפואה, יש לומר דכואכים ג"כ להקל,
בין שאמס, מכלל הטריות שנתקבלה הלכה עליהם שאין כמות חיה, אלא שחוששים שמה ע"י לירוף המחלות כדב
באה צדקה זו, אבל מ"מ אין כל מקום לחמות כלן הכיור מטעם חמת הרפואה, והגני להעיר כוח להלכה, ולמשה
לירך היכר הלמוד וקיצוץ חכמים.

מכתב

מהרב, הגאון המפורסם, נודע למשגב ובצדקתו ויראתו, מוהרר יוסף חיים

זאנענפעלד הי"ד (מאונגריין).

בעה"י ירושלים, עתק תובכ"א אור יום ג' לסדר הירפה הערבי לזקן,
חיים כרכה ורש"י זל"ס סלה לכבוד הרבנים הנכבדים מנהלי ישיבה, **משגב לרד"ך** נ"ו.
סכת כבוד עם בקשה הרצופה היה עלי החמימה, כי ודעתי מך ערכי, ובפרט בספר שעיקר חלכה למעשה,
אין בן שקורה ביותר, אבל לא ודעתי ג"כ התועלת בה, כי הלא על פסעל הבהירה דגיל נהרר סכתא נאון
עודם המפורסם בתרחה ובצדקתו ג"כ העיקר ברפוש כראש הספר, ועל כשרון הספר (ז) שרדן בן הסכמה ג"כ סאדריס
מנאני הוסן המפורסמים יצאו, ואיך מה מני יהלך, ורצוני כוונה המחבר הגנ"ל **אשר רחש לבבו לרפואה לערפת**
בוה"ח הנ"ו, כי הלא פעתיק תובכ"א נודע תועלתו ביותר טאה, ואקבל הספר כמ"כ כמחיר
אשר חושט עלי, **לטען המצוה הנדורה אשר תלוי בה מצות פיתוח נפשות רבות, ואחיות**
כברכה, ויהי נועם ד' עליהם, לכוון מעשה ירוהם לפזונה, ויספ"י לעשות חיל לטובת עתיק תובכ"א, בעתה דויש
רמ"כ בוקר וכבוד, המהבה לשיעה קרובה

(*) ולא אבחר תחת לשוני כי תחלה עיני בו במעף הראשון ש"ב בו ולע"ד יש לתקן ובו הוא חדש אצלי
המנוגד היה לתרין בפני עצמו על ק"י הש"ס ובפרט כי תתי הוא נכלל בכרכי הש"ס.

הסכמת

הרב הנאון המפורסם ראב"ד ומו"ץ דק"ק אשכנזים יכב"ץ בירושלם עת"ק ת"ז. מוהר"ד ליפמאן רוד במוהר"י זצ"ל (שאוואקס).

נשאל נשאל דוד סאה הרה"ג מנהל בית החולים משגב לדרך הי"ו לשום עין עקחה על הספר **שערי זבח** אשר כוננו מעשה ידי הרב הרה"ג וכו' כש"ת מו"ה מנחם הכהן שליט"א ריווקאוו, והקריש מחירו לביה"ח הג"ל, והנה אם, אמנם כבוד הרבנים הירושלים הג"ל חבוב עלי עד לאחת, ומהראוי היה לעשות רצונם, לעבור על כל הספר חוקר, ואולם מה אעשה אפוא, וחבילי מרדן עמוסים עלי, ואין אגו בקו הברואה רד"י, ואמרתי בגון רא משנה שאינה צריכה, ואוקי נכרא אחוקתי **צ'שנ** כי עריו בחתומי, רבנים וגדולים דחו בכתבם ואחו וסמדרו בשבת המניע לכתבם, טוב פרות, אמנם זאת חובתי ואעשה בחובי קא מברוכא להה"ג המחבר שליט"א על פרחתו לזכות את הרבים בהדוין חיבורא, ואשר יהיב דעתו, והואיל להקריש מחירו בעד ביה"ח. **משגב לדרך**, אשר עוצם נדויותו ותועלותיו לכל מהלכות ישראל **דפע"ה** ת"ו ויכר תפארתו ידוע בשער בת רבים, ואשרי אנוש יעשה זאת, ויחזיק בו. יאה יקרא ולכבד הרין חיבורא בעלמא, ויזכה המחבר שליט"א לעשות, **מספשו-וצוקה** גם הלאה ולהשפיע רב טוב לבית ישראל עד ביאת הגואל, ויתר ונחמינה בעלה וזמן קיוב כו"ל. **נפס** החתום בכרחה לכבוד אבטמא של תורה יום י"ג אר"י תרע"ט ל' פעה"ק ירושלם חובבא

נלוס ליפמאן רוד במוהר"י זצ"ל

(סקום חותם) ראב"ד ומו"ץ דכוללות חסידים פעה"ק ירושלם ת"ב.

הסכמת

הרב הנאון הג' המפורסם כו' במוהר"ר שא"כ חיים הלוי הורוויץ שליט"א שהיה רב ואבר"ק דובראווא. וכעת רב ומיסד וראש הישיבה והתלמוד תורה, מאה **שערים** בירושלם ת"ו:

אחרי ריוא את סתבני של הנאון הגדול הצדיק המפורסם מוה"ר חיים סאלאוויציק שליט"א הנאבד דק"ק בריסק-ליטא, הסברה לספר שבבתי של **בית החולים הכללי משגב לדרך** פעה"ק ירושלם ת"ו, דנתי, קל וחומר בעצמי, עד כמה החובה שופלת עלי להעזר בחור יושב ירושלם ולעזר את רבינו עמנו, לכא לעזרה בית החולים אהי, שחנתו ממור ישע וחיים, לכל מקהלות אחינו בעה"ס ירושלם ת"ו, ואנכי יודע ועד שבת החולים **משגב לדרך** מבלא את תעודתו לפמות אלפי נפשות באופן נעלה מאד בלי הברל. כאשכנזים כספרדים, ועל טוב יזכר הרב הנאון ר' מנחם הכהן ריווקאוו ז"ל, רב ואב"ד בעי"ת ברוקלין בעה"ס ספר **שערי זבח**, שסלכר שזכה את חסם כספרו, סלא נעם רשן וזמן, הקריש את פריו להחזקת **בית החולים** משגב לדרך, לפני שסם יזמן שמו וצדקתו תעטר לעד ולדור דורים, הבעת"ה ז"ל שבט תרע"ג לפ"ק בעה"ק ירושלם ת"ו.

נלוס **שאול חיים** כהה"ג מוהר"ר אברהם הלוי הורוויץ

מלפנים היה רב ברובראווא

החוגה פה סאה שערים בקרחת קרושא ירושלם ת"ו. (סקום החותם).

הטה יעמדו על הברכה הנמצאים בר"ח בהנה"ח של ספר אהל יצחם :

בר"מ בדרכי משה, כמ"א כ"י משה איסרליש, ככ"י ככ"י יוסף, כ"ד ביורה דעה, ככ"ז כטורי וזכ, כש"ך כשפ"ח כהן, כקכ"ב כנקודות הכסף, כשכ"ח כפרי חדש, ככ"ה ככ"י הלל, או ככדיקות הניח, ככל"י ככ"י. לחם יהודה, כמח"ב כמחוקיק דוק, כמ"ח כמחמר קרישין, כמ"ב כמסלח בנימין, כמ"ח כשמה כשמה חדשה, כמכ"ב כמכילתא שור, כסר"ח כפרי מגדים, כטור"ב כטורע כיהודה, ככ"א ככ"י אפרים ככ"ב או ככ"ב כבלגוס שרה, ככ"ג כמלח נדק, כז"ל כזכחי לרק, כז"ר כזכחי ריב, כע"י כעולת ילחק, כג"ג כגבול בנימין, כזכ"ב כזכח שמאל, כמכ"א כמלחב אליהו, כה"ח או כהמג"ס הכר ר' משה בר מיימון, כהשכ"א הרב רבינו שלמה בן אדרת, כר"ן הרב רבינו נסים, כהר"ם ח"ט מוהר"ר מליר חיון שטאט, כה"ח כמחמר מרדכי, כלח"ה כלחם הפנים, כזש"ב כ"ס של שלחן, מוהר"א מוהר"א אברבנא, מוהר"ק מוהר"ר יוסף קולון, מהשכ"ל מוהר"ר שלמה לוריא, מוהר"ן מוהר"ר יעקב ווי"ל, מהר"ן מוהר"ר לבי, מ"א מנחת אליהו, כה"י כהלכות יהודה, ס"ו הרי זה, המו"ה כהפסס וכ"י הכטוב, חיה חיה חלר הכנה, ככ"ל בן גדאל, ל' כ"ב בן כהנ, כ"ב בן ספק, מ"א טעם אלה, כמ"י כח"י כח"י, כמ"ג מעט מעבר, לעבר או מעט לעת, מ"ל מורה לרק, כס"ד כביעחא דמחא, ש"ח שלחן חסם, ס"ל ספדיא ל"ה ס"ס ספק ספקא, כס"ט כפני ענת, לפעולת לפי עניות דעת, ש"ח טעם מינה, פ"י על ידי, ס"ב עד כאן, עכ"ל עד כאן לשון :

הודעה

לכל ירום איש את ירו להרעים ספריו זה, שערי זבח' בלי רשותו או רשות הרבנים נבאי בית החולים הכללי. משגב לדרך בירושלם ח"ב, בין במדינה זו ובין במדינה אחרת, ואסור פסני נבול רעה, וחשופע ישבון. כחה ויזכה לרב טוב אמן.

המחבר

מעם מהרבה

עתם מספר התעודות אשר לבית החולים הכללי, משגב לדרך בירושלם תי

רב אושר וברכה, אירכת ימים ושעות חיים כמה, כי כל הרחמם ירוחם, כנפשו המטויר והנעלה מופיעה ו' שכם שנת תרס"ד לר"ק, מה שמועצתם.

נאום מנחה רובער ראנוצמק חומ"ק מנסמסר

בקרוי את הפעול הגדול, **משגב לדרך** ושכתי ענן ונתח מתקנין הגדול השורר בכל החרדים ואחסר הדוב והנבון להועלת החולים ומקצו כל הגני במכר את המנהלים הנכבדים וחו חן להם וחפ"י כיום עליה.

יום ג' כ"ה בניא תרס"ה

זלמן הכהן רובין

(מבנות רדולל וילנא וואסא, ירושלים)

הגם ירי קרמונינו כבר קרמונו בתעודותיהם ובמחללם האמתי להפעל הקדוש, משגב לדרך אשר אין ערוך לו בתורו ביעתרו ובגדול הסדר לאנשים כלי הברז אפרת בין סקתלה ומקתלה, כמאשנים כספרים, סבל סבלתם שריו ויפקלו בכחית הרם והנשא מלוח בספ"י ארובו חנה כנאום החולים הפסול אחת — והמנהלים הקדושים יקרישו את עצמם לנכות הפעול ולהועלת מין האנשי בכלל ובפרט — אכן לטען לא לצאת מהכית הזה כלי כרית, וישנו כספר את הרחש הנשגב אשר ספל עלינו, המוסר החרד, ויהי שם הגדולים וישם כל החובשים כעודותיהם ובגדבותיהם להחוקת הכית באורך סמח"ה השוכן בענין — וישאו אשדו והועלתם היתה כי כל הכאום והתכפרים את הכית תלתי וישאו כרומתם שלחם בנינו בניא, ככרחה העצורים בעינינו — הננונים לשלוח סמכת תעודה מיוחדת — המאמ"ס על החתום.

יום הראשון למרד, ע"ה — בשנת, הביאו מעשר לה' לפ"ק קרוא קרישא ירושלים חוב"כ אמ"ס.

אברהם משה בלא"ה צבי הרוי בעהם

רב הגליל מאורש נם אשעת"ס בער פולמוס לרך ווארשא בעת יום יובל ירושלים חוב"כ.

משה צבי במרדיל האכשמיין

מביוארק בעת בעית"ק חוב"כ.

גם אנכי ובתי לבקת את בית החולים, משגב לדרך בקרוי הקדוש ירושלים, וראיתי בעיני את כל המוס עשויים בבית הזה לחולי ישראל, ויהי ח' קם הרמ"ס פתחי ויספרו הכית היה ירוק ששעת ברבתי עליהם ועל גרבי עק עני ישראל התחוקים את הכית בנכוחיהם ובמחללם אמן.

וכוה הגני כבר לעבדי ח'.

אדרן יונתן מורדיל יוסף מעסאינג

רב רד"ק בני שלום בעיר שיאנוו מה ירושלים עת"ק כ"ה איר שנת תרס"ד לפ"ק.

בשם ה' רומא חולי עמו ישראל

חראי נפשו ירושלים לוחה בקרוש את המוסר הגדול, משגב לדרך בתוכני ירושלים עת"ק חוב"כ, אשר מסורתו קדש קדשים להמשיא מורו ותרופת לקיחו ומיני אשר כמורנו, באין הברז בין ספררי לאשכנזי, ויורח מאשר שמתקו אדות המוסר הזה בחול, רדאית וצאנית מה המדר ומכשר השורר בכל חורי המוסר תנשגב חיה חוה קד לחלמי, וחוכה גדולה וקדושה מופלת על אחינו שכוללת לחלק כירי הפעול חל חלוחה לו לאחינו ואחיספן, ואו קן אן אקוה כי חתי הכוללת כירי המחללים הנכבדים להשיג את פלמם חל בכמות החולים הירוש בתנחה ח' מאתנו כל חולי וכל מרחה, ובכחתי כריתת בין הירוש בתנחה לכבוד המנהלים הנכבדים כי יופיע ח' על מעשיהם, וישלח רחומה שלחם לכל התכבים סמח המוסר הזה — כתוך שאר חולי ישראל, אבי"ר.

יתורה הכהן פיישמן

החוב"כ אונגעני (במבניא, רומא)

חמ"ס, גנות' כום רר"י יעקור, ירוחנה, חבר לועד המוסר,

לישרים נאום תחלה תורה להרבינוס מנהלי בית החולים הכללי, משגב לדרך, ביח"ח תוה פתוח הוא לפני כל חלה יתורו, כלי כל הברז, באשכנזי כספרים, חכם אין כסף, והתגונותיהם פמאורות, מאשר נכתבו לדעת כהם עששים, וע"ה בעת"ה ח' מרחשוון תרס"ד כר"צ דפק"ק ירושלים ח"ו.

נאם ליפמאן דוד במהרי"ל

וגם יוסף יהודה בר"ד הלוי ז"ל

וגם אברהם בלא"ה מו"ה דוד הכהן ז"ל

(מקום חותם כר"צ משה אשכנזי הסדרים בירושלים ח"ו)

בחסרו ח' שוכתי למוא בשערי ירושלים עת"ק, ובכשר שכתי בה בקרוי את הכית הגדול בית, **משגב לדרך** בניו להחליתו מתקון ומשוכלל עק כל כליו הנחוצים ואוכשים להארת העלה, חן למחלת המניסית וחו למחלת התחומה נתוח, הכל מה, הכל מתקן על צד יתורר טוב, פשעם הקרים הגדולת ירושלים, כמיו אשכנזים כמיו ספרים, באין הברז קן לכל אשר כשם ישראל וכוונת, רדאית והתכונתני כי השמחה רבה בכל סולי מרפס העיקן המסוננים המור והחללת לחסוך ולתקם את החולה להקמינו כדורים, וההוצאה רבת וגדולה כמכות ובאכיות, סוכן כי לחתן גדול, לכן החוכה והמועז על כל אשר ישראל, להבדק במשקן כסף, ככל אשר המסא ורוה לטען קרומת ירושלים, ולטען תחלת נפשות רבות ועקבות שחיותם תלום כבית חוה, ואשר עלי ראו ולא רז מאחי להקיר נגדה נא נדביר עמו.

כיום י"ב במנ"ב, שנת תרס"ג בעת"ק ירושלים ח"ו.

נאם שמואל נתן ב"ר אליעזר הלוי בומאנין

חחונה פ"ק העלמיסמסרם ביתה פולגור והסרינה,

להרבינוס מנהלי ביח"ח הכללי, משגב לדרך, הפתוח לפני כל חולה יתורו מאשכנזים כספרים כלי כל הברז, ונתם אן כסף, הגני מבנייני בית החלה ותורה כשם כל בני כילינו ח' יקרום על רכר כבוד סמו, כחרא כסלו תרס"ד.

יוסף היים זאנענמערל (מכולל אונגארן)

דוד צבי בירדערמאן (מכולל ווארשא).

מאשר ובני ח' לחיות בירושלים עת"ק בקרוי את ביח"ח משגב לרך וסאר שמתי לראות הכית ח' והסדרים הנכונים אשר בו ויתורח התגנתי על העיקן השרה שד, ותגני נתון כו.

זאב ב"ר אלעזר גלומסקין

(פנתל חת' כרמל ווארשא)

אחי הרחמינוס בני הרחמינוס

חרב ובו' מפק"ק חוב"כ בא לכאן וספרו כירו, נם הפנק' פתוח לטענו, ומלאכי אלקים, סמן סלכי רבנו, עסדיום על פתח חשק וסמפרינו כנחיתת חקנין העקלה והנשגב, אשר עליו נוסר יסוד הכית ששבו, משגב לרך לחיות בתוכים ומסערי כל סך עדי, ונאכין שיכרושלים עת"ק, לכלכלם ולחיות בקרומה בכל מה דאשפי, לחקים ע"ו הרחמי והתמשפות בהי משפחות ובים שבתוך חקרי, כן להשיגא סורו ותרופת, סמיו ורופאים לירדק חולי שכיר, סמן ירם משנת למהות סור מהם, ע"י רופאים נאמנים ורופאות בדוקות ומסרות, ואין ספסר לגדודי התכסבים ונודעים ונודעים, נם נאמנים ומסובלכלם בכל חורדך להם רומא וכוללת, והכל ע"י הפקטינס הנאמנים והחברים הקששים, ולהשיג' ולשקת על כל עניי חקיר באין הברז לספררי ואשכנזי, כלם נקרוים, נתכסבים ונודעים ע"י הרחמי והתמסרות, התנסקים באמנות בעזרי הכלל המוסר, אשר לרנל, ס ש ג ב ל ד ר' י, אי לואה מארתי כל מן חן וכו להיות הרב ובסנה לרכי סוזה רכה וגדולה כו, לחשתתק, כפרישי עק יור החובים העטורים על משמרת ברבחה השמחה, כי גדולת חיה הקו"ק העשית נאמנתה שמה חסר, ואשר חאים, שכפי מתנה ירו אשר כוכו ח' יכחם כס הוא שבו ספרן על צדקים, וכל יחיה לחבר נכבד כתובים כמתנה וברכה ירו השמחה, וכל הסיסוף יוספו לו מן השמחה

גד החלב וקרום של אמה אחת אהר החלב שעליה מרובה יומר ואם אין כדוקים עמהם ' או נעשה ככל ולדיך בשאר כבוד שמנח עמהם ' נגד כל הדקים שהחלב דבוק בהם והם עמלם אטורים (ט"ו) ענה"ג ונעליון מרש"א: [ז] **הדרובו בפי**, ומקרא עלבנת, וכל זה משליכים והמותר מנקרים ומשכים

ונקלף ואשילו במקום שאין עם קרום וא"ל לקלף כ"א ככה ומחבולות ואין עם חלב אפי"ה ונהי"ם קליפה בין נקיפה בין ככרם משום חלב הפריסה המונח עליו ואף דאין גרידי"ם כפר ר' שמעל"ס קרום ונקלף היו חלב, והיינו נקלף כדכנה בלי מחבולות אצל לא ככר"ה, מ"ו ליון דק"ל כיומרת הכדד לדיך ניקור

הקרום ממנה לערך אמה ונס מסירים משם מוט אהון שמונח עליו עם השונון שאללו יסעיר דמי (נע"ה) **לממעי**, ואם מניחים בו קלת מהכדד סני עקליפה גד זה המחון לבד, וסיון לזה היהרת על הכדד סיכונ: **ומו גם שרו**, פירש נע"ז כלל הכס ככל מקום קן לא הנגלה וכן על הכסתר ההיינו במקום שדבוק לכרס ואם יקט הכרס אין מועיל בזה שמוטל בתכ"א כ"ח ס"ה משמע שמיכ"ס נס על הקרום עליו ע"ה, אכל דכתיב סק"ג ס"ד משמע דמיכ"ס רק על החלב ע"ה, והחושבים שמתוכו כתב ע"ה כ"ג סק"ג דקאי ע"ה המחול רק מתחת הקרום שקולפים משלר ומתחתיו חושבים ע"ה, ואם נמלה או נללה בלא ניקור ע"ה ע"ה ש"ה ש"ה ומשכ"ס מ"ה ק"א ע"ה, וכדכתיב סק"א ס"ד ע"ה: **[ז] ונוטר ראש**, והג' גידים הם ע"ה ש' ולדיך לתשע

(כ"א) וכן נוהגים, ואם המבח משך הדקים מן הבתמה בערם חמים נשאר החלב שעל ראש הדקים עם הדרא דכנתא, ולכן הבא לאלול מן הדרא דכנתא יגידור אמה מן החלב לצד הקיבור, ואם לא נודע מקוטו צריך לגרור ולגלח סביב עוביו דבינר זהב (כ"ב) במקום שנתחבק בו (רמ"א) שם כ"ס מרד"ג: **ו** נהגנו ככדיוות אלו להסיר הקרום שעל כל הדקים בחרדא דכנתא דענל' משום שנשארים הדקים עם הדרא דכנתא ואוכלים הכל ביחד ע"כ מסירים כל הקרום שלא יניחו ג"כ שעל ראש הדקים, והיו ליקח הקרום משני צדדים, מה שא"כ בכבש שנהג דרבה להתייחס ביחד וגיבר ראש הדקים כן נראה טעם ההנהגה אבל יש להחמיר וליקח הקרום משני צדדיו גם בכבש (כ"ג הרמ"א ס"ס) (וע"ה בחיקון הבית): **י** (כ"ג) ומשעם זה וכיוצא בזה נהגו להחמיר גם בכמהה, ונוטל הדרא דכנתא וסקלף עליה קרום של חלב שמקום שמונח עליה כבד לבן, משני שיה הצד הוא סמוך לחלב שעל הקרב, ואם אינו יודע איזה צד צריך לקלף משני צדדיו, ונוהגים גם כן לחתוך אמה מהדקים המחובר לקיבה ואורך אמה מן הדקים הסמוך לסניא ריבי וגם סניא ריבי עם החלב שביניהם שקרוים (וכ"ד) נערי"א וקצת מאותה החתימה הרבוקה [ז] כפי המבצעת, (כה"ה ומשליכים) בעל העיטור ומסערי ניקור):

קרום עליון משום חלב הקרב המונח עליו ה"ה ככרס ודודתה ועי' בלות כ"ז: (כ"א) וכן נוהגים, ודלא כהלכותים שכן שאמן שמתח הקרום שעל אורך אמות חלו היו חלב אלא יעקר כרמ"א וכמ"ש ככניס ועי' כפי"ה סעיף ג': (וכ"ה) במקום שנתחבק בו, ומשעם זה נוהגים להסיר כל הקרום מהדרא דכנתא דכנהה בכל הכפחות משום דלאו כ"ע גי"א נמי"ה יוש לתוש שח"ה יעשה ואימר שח"ה כ"ה קליפה יוצא לחלו"ג גם מן הקרום של אמות או מהחלב שעל הקרום הוא חלב שמוטל (כ"ג) ומשעם זה, כמה שכתב הרמ"א שצריך ליקח הקרום משני צדדיו גם בכבש משעם שכתבו בלות הסמוך ס"ק כ"ג וביול"א כזה היינו נפסעס ומ"ש בע"ה המבואר בפנים סעיף זה נהגו להחמיר גם בכמהה שמתקרים הקרום מהדרא דכנתא וכמו שכתב כפני"ס, וגם לדיך שמוטל היודים מן שומן הכנתא המסוככים כעכניס (מסערי כ"ק ר"ז): (כ"ד) נערי"א כ"ע"ז, ונהגו להסיר הכליעה קטנה שקרוים דומי"ן בל"א (מסערי ה"ג י"ו ר'): (כ"ה) ומשליכים, לא מפני שהם אטורים כי כבר נכתב שאלים אטורים רק הקרום שעליהם, אלא מפני שהוא מלאו. מתחת העינופות ש"ל"א דקר שם והיינו התמלח שקרוים עלבנת, והזה התמלח משליכים ג"כ אוהה אמה

הכוליא (כ"ו) ונשקר אותו שורש של גיד סמוך הכוליא עם קצותיו הנראים מבחוץ וכן לכוליא השנית (בעל העיטור ומסערי ניקור): **יב** יחמת הכבד צריך לנקר קרום העליון של צד הכבד משום (כ"ז) חלב הקרב המונח עליו, ויש משכירים עוד לנקר השונון שחתח הקרום הואו (רמ"א) כ"ס ר"ה) אבל צד פנים של צד הריאה אי"צ ניקור בלל, אבל המנהג לנקר ולהסיר שני צדדיו דלמא [ז] אחי למסעי (רמ"א) סעיף י"ב כ"ס ס"ה וא"ו) (ע"ה כמ"ה): **יג** טחול קרום שלו חלב נסור הוא (כ"ח) ועד [ז] גם שלו חייבים עליה, ושעל שאר הקרום שבתוכו אטורים ואין חייבים עליהם (ע"ה בחיקון הבית), וצריך להסיר הקרום משני צדדיו עם החלב שעליה [ז] ונוטל ראש הגיד שבתוך הטחול ומושך אותו ונמשכים עמו י"ג חושים שבתוכו (כ"ט) וצריך לחזור שלא ימקום שום חום מהם ואם נולח צריך לשרש אחריו (כ"י ס"י כ"ד סעיף י')

וא הכוליא יש עליה ב' קרומים, העליון חלב נסור הוא וחייבים עליו, והתחתון והחושבים שבה אטורים ואין חייבים עליהם, ונוטל הכוליא ומעביר קרום העליון הוא החלב שעליה, ונוטל הסכין ומחתך ומעביר קרום שיש על כל אחת ואחת, ומחתך בתוך

הסמוכה לקיבה משני המחולות ואל מן הקיבה הדקים ולר המקום ללכח שמה כשכ"ל כך אומה האמה מלאה ריבין וסוק"ה מתחת המחול הוא ולכן משליכים כל האמה, ואם משליכים ג"כ משליכים הסניא ריבי ואורך אמה הדבוק בסניא ריבי ובין שאלים משכירים בלחורך אמה, משכ"כ התחולות והיא גדולה ומשכבה לבן אין זורקים ממנה כי א"ל אמה חתיבה הדבק כפי העכנתה והמותר מנקרים ומשככים הקרום ממנה לערך אמה וגם משככים משם מוט אהון שמונח עליו עם השונון שאללו ועסיר דמי (כ"ו) ומנקר איתו שרש, ככתב הרמ"א שכתב י"ב ואם לא חטטו אחריו והניחו מוך הכוליא לכ"ע מותר אפילו אם נתכבד כך (כ"ז) כפי"ה במליה או ל"ה) וזקת מה שבתוך הכוליא אכל מה שעל הכוליא לכ"ע אסור: (כ"ז) חלב הקרב המונח עליו, משום הכי לדיך לנקר הקרום שבתחתיה וכל החלב שעליו וכר"י ישמעאל דלמח קרום ונקלף היו חלב, ואפשר משעם זה נוהגים המתקרים לקלף קרום מכל הכרס וקיפה כחבולות אפילו במקום שאין עם חלב משעם הג"ל כיון דחלב הפריסה מונח מעליו ואף שא"ה לדינא מ"ה סכר"ה היא והמזה כן מעי"ה (כ"ח) ועד גם חלו חייבים עליו, היינו במקום שדבק לכרס וכל הנגלה וכן הסכה, בל"י: (כ"ט) ולדיך להסיר שלא ימקום שום חום מהם וכ"ע רש"ל כי להסיר לנקר העמולים כעודם לחים סמוך ללחם מכהמה בערם חמים כדי שיהא כנקל להמשך הג' חושים כאחת ולא

להסיר משם ניד חנוול ולתקן כסם הרכה מחיכות :
[ו] מקצת החוול וכן לריך להוליח מהחוס ניד
העב והלגן שנה לנס מהחקה : **[יא] שער**
הבסלים וכן לריך לחתוך הכשר הלגן הסמוך
לשפת הבסלים ג"כ הלגן שמחיהו **[יב] העצמות**
והס המללעות והולכים בעקמתו ללג החוול והמה
שיכים לנכר החוריים :

(ג) גמו שניה ריב, כסם ג"כ כחמישי ומאוסים כמו
בכמה וכסרים, ועיין בכפרי בית יצחק סימן מ"ו
ח"א בעמ"ז אזה י"ב) ולריך לישלס וקראים (כל"ה
טרייפני נדעריים) ומשליכים משום מילוח, ונדעבד
אם לא נעלס כשרה, ועיין בכפרי כ"י בסו"מ ג' חלק
ח' בעמ"ז אזה כ"ה : (י"ד) קודם המליחה, משום
שלפעמים נכרלים החוריים

בירכי העף בפרק הארכובה ההתנונה (י"ד) קודם
המליחה :

[ג] הבסלים, וזה הוא
הנקלה פלנקטן ;
וצריך להחמם, והג'
שומרים סמוך ממש להללעות
לריך לחתוך עם ונוטל רחלי
הגידים כידו וממשיך
ועלמסיל מליכס כדחוסם
תמים ובענין לריך להטע
אחריהם : **[מ] לצרע**
י"ב, ויורה אה דבר ה'
מיתב רק י"א ללעות חלק
הפנים וזו יולא מדי ספקי
[מז] וחותך
בשיפוע וגם דרכס

ארום הסמוך לחוה (מז) מוציא חוט ככול של דם
שאוחו [י] מקצת החוול עד קצתו וכן מן החוול השני
ואח"כ מתחיל משקום סיום הגיד שמוציא מן החוול
(מז) ומקליף בידו אותו הקרום **[יא]** שער הבסלים,
וצריך ג"כ לחתוך ראשי **[יב]** העצמות משני קצות
הבסלים והפס רכים ולבנים, (י"ז) ושעם האיסור משום
שיונק מחלב של **[יג]** הבסלים :

ארומים כדנלי העופות ואם
לא עשה כן חומר כדעבד,
אפילו נכפסלי א"ף על פי
שנמלא חוטים א"ר מ"ס
שעתי חלף שומן בעלמח
(המ"א סימן ס"ה ס"ה) :
(מז) מוליח חוט ככול של
דם, נכחו ספרי הניקוד לך
להודיע להמניע עם העופקים
כניקוד שזוהו חוט החוול
הוא כפול ופנים הם אחד
הוא ארום ואחר הוא לכן
ויראים כחזר, ומי שאינו
יודע אה זה ויכל ללג לידו
מכסול כשיחשוב הסכין ליקח
החוט הכסול וזומדן לידו
שיחמיר בית לבני שיחלק
החוט ונשאר החוט האחד
חוק הכסר ונפרט לפי י"ח
ואשם, ובספר לפי י"ח
החוט הלגן הוא אסור משום
חלב שיונק מחלב הבסלים
ודאי לריך לחטט אחריו, ועלה
עובד המל' שיש להחליט
לחתוך בקנה החוול הסמוך
לזואר כי י"א נתי יחזר למשך
כל החוט שם חלל הם
יחיל מאחורו של נכר
ארום מהרה ינקח החוט
ויחלו לנערה יחירה לנקח
אחריו (ולענין דיעבד עיין
בכפרי כ"י בס"י ג' חלק

וכשמקליף נראים ראשי החוטים שהם כבסל,
ונמשכים סאליהם (י"ח) בהיותו חם, והם שלשה
סימין ושנים משמאל, שלשה מימין מתחלקים לשנים
שנים, ושנים משמאל מתחלקים לשלשה שלשה :
דלא אחו למסעי בין ימין לשמאל נוהגים לנקח (מ"ג)
במקום שמניחים בחלק הפנים י"ב צלעות או צריך
אבל במקומות שאין מניחים לחלק הפנים רק מ"א או
חוטים ראשונים, והחוטים האלו אסורים
ועי' לעיל כ"ג) ס"ד חלק א' כסף ע"א) :
וצריך להחריף את הקצבים והשוחטים בעת שמחלקים וחותכים בהכמה לשנים
וכשמניחים הקצבים יריב צלעות לחלק הפנים יהיו וזורים שיחטבו בשוה סמוך
משם **[א] לצע** י"ב, מן הבשר שבין צלע י"ב לצלע י"ג : (כ) שיוך לחלק האחוריים
וצריך ניקוד מוטחן, וכ"ש שלא יקח גם צלע י"ג לחלק הפנים, דאם נע
הכלים צריכים הכשר, וצריך עיון ר"ב (ע' במ"ח) וא"צ לומר היבא שנכנצא צלע
יחירה והבשר שבין צלע י"ג לצלע יחירה (כ"א) דוראי אסורה :

עור צריך להודיע כשוחתך חלק הפנים ובשמיעי כסוף הצלע **[מז]** והטבור
בשיפוע בכסלים צריך להודיע מאד שיחתוך בשיפוע למעלה עד להטבור, והטבור
יניח לחלק הארוך (כ"ב) כי הבסלים למטה מהטבור והטבור שייכים ג"כ לחלק האחורי ;
[מ] הריאה אינה צריכה חיתוך (כ"ג) מדינא אבל נהגו לקרועה ולפתוח המפונות
(כ"ד) הנדולים שלה ומנהג יפת הוא, וכן נוהגים לרסיר העינוניתא דורא
(כ"ה) ולהשליכה :

א' בעמ"ז אזה ל"ג) : (מז) ומקליף בידו אותו הקרום שעל הבסלים הנחבאר לעיל כ"ג) אזה קטן א'
ע"ש, והוא עב ולגן, ולריך לקלף אותו הקרום עם כל החלב אשר מחייו הנגדר עמו וכל הנמשך עם הקרום הכל
אסור משום שיונק מחלב של כסלים י"ז) ותחת אותו הקרום יש עור קרום עב וקלה ארום ותחת קרום זה יש
חלב ע"ז ש מתלוקט בין הפוסקים, י"א קרום עב מטיי כשר הוא וזוה"ל וי"א שאין אותו קרום חשוב כחמיי כשר
ואסור **[כ"ד]** והובא ב' דעות בטור י"ד ס' ס"ד ומסיים העור וז"ל חלב כדריך אשכנז טוגנים זו היחיה, וגם בניני
נראה שחיי"ב כשר נמור הוא טבל, וכן טוגנים שאין מנקרים אל אותו הקרום שמעלה עם כל הנגדר עמו וזו
ל"א, ומ"מ במקום שגבתי לנקח החלב מחמת אותו הקרום אין להקל מאחר שכבר קבלו עליהם איסור : (י"ח) כדיומו
חם, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו ובעמ"ז ס' אזה ל"ב ואזה ל"ג על ד"ן זה : (י"ח) בכל ג' ג' ללעות, מאוס שזה הדבר
מסור לכל לנשים ולבנים ולעבדנים וכן הכל מנחמים בין ימין לשמאל ע"כ הקנו לנקח בכל ג' ג' ללעות, ויש
מקומות שאין מניחים לחלק הפנים וכן ו' או ח' אפי' ח"ה הכי יש לישול שני חוטים ראשונים שלא יאסר הדבני לכן
לא פלוג, וחוטים או אסורים משום חלב, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו מד"ן זה : (כ) שיוך לחלק אחוריים, והוא
אסור משום חלב המחיים הטבור לעיל כ"ג) ג' אזה ט', ולריך ניקוד כמו שצבואר בהלכות ניקוד אזה י"ט השיך
להחליטה שהסם כהולק קטל"ו ע"ש : (כ"א) דוראי אסורה, מטעם דשם הוא קרום יחירי לחלב הכליות, ולריך ניקוד
ממקור מוחמה מהחלב שבו, ועיין ב' דין איסור דבוק הנחבאר בס"י כ"ג בס"י ק"ה, וכל הנחבאר על לענין
מליחה או לענין בישול ש"כ ג' דין זה, וכ"ז כלל ע"ג והבשר שבין ללג י"ב לללג י"ג איכא דז להקל לענין
שמרובות ועי' במ"ה ס"ב : (כ"ב) כי הבסלים למטה מהטבור והטבור שייכים ג"כ לחלק הארוך, ואפי' שיש להספקם
כדודים עד היכן מגיע הבסלים הנזכר, וכדי שלא יצואו לירי איסור טוגנים לחתוך אחרן הבסלים אחרן לבן במחנות עד
הטבור לחלק הארוך וזו יולא מדי כל ספק, כי רוב מן הקצבים שחיים רעוח החיל' עושים שמניחים הבשר שבין
ללג י"ב לללג י"ג לחלק הפנים, וגם חותכים בשוה כלמסם שמחת הטבור הסייכים לחלק הארוך ומניחים גם כן
לחלק הפנים ומכשילים הרבים באיסור נמור, וזוין מי שמשיגת ע"ג, לכן ימין סימן ע"ז חלף עד מה חלף, וכל רב
יוכל לידע ממשעם החלוקים בזה הסימן, ויוכל להודיע ע"ז אשר לא יעשה כן כשרא וזל יידוין עור : (כ"ג) מדריא,

בכפרי כ"י בס"י ג' חלק

ב' סוף ד' אזה קטן א'
ע"ש, והוא עב ולגן, ולריך לקלף אותו הקרום עם כל החלב אשר מחייו הנגדר עמו וכל הנמשך עם הקרום הכל
אסור משום שיונק מחלב של כסלים י"ז) ותחת אותו הקרום יש עור קרום עב וקלה ארום ותחת קרום זה יש
חלב ע"ז ש מתלוקט בין הפוסקים, י"א קרום עב מטיי כשר הוא וזוה"ל וי"א שאין אותו קרום חשוב כחמיי כשר
ואסור **[כ"ד]** והובא ב' דעות בטור י"ד ס' ס"ד ומסיים העור וז"ל חלב כדריך אשכנז טוגנים זו היחיה, וגם בניני
נראה שחיי"ב כשר נמור הוא טבל, וכן טוגנים שאין מנקרים אל אותו הקרום שמעלה עם כל הנגדר עמו וזו
ל"א, ומ"מ במקום שגבתי לנקח החלב מחמת אותו הקרום אין להקל מאחר שכבר קבלו עליהם איסור : (י"ח) כדיומו
חם, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו ובעמ"ז ס' אזה ל"ב ואזה ל"ג על ד"ן זה : (י"ח) בכל ג' ג' ללעות, מאוס שזה הדבר
מסור לכל לנשים ולבנים ולעבדנים וכן הכל מנחמים בין ימין לשמאל ע"כ הקנו לנקח בכל ג' ג' ללעות, ויש
מקומות שאין מניחים לחלק הפנים וכן ו' או ח' אפי' ח"ה הכי יש לישול שני חוטים ראשונים שלא יאסר הדבני לכן
לא פלוג, וחוטים או אסורים משום חלב, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו מד"ן זה : (כ) שיוך לחלק אחוריים, והוא
אסור משום חלב המחיים הטבור לעיל כ"ג) ג' אזה ט', ולריך ניקוד כמו שצבואר בהלכות ניקוד אזה י"ט השיך
להחליטה שהסם כהולק קטל"ו ע"ש : (כ"א) דוראי אסורה, מטעם דשם הוא קרום יחירי לחלב הכליות, ולריך ניקוד
ממקור מוחמה מהחלב שבו, ועיין ב' דין איסור דבוק הנחבאר בס"י כ"ג בס"י ק"ה, וכל הנחבאר על לענין
מליחה או לענין בישול ש"כ ג' דין זה, וכ"ז כלל ע"ג והבשר שבין ללג י"ב לללג י"ג איכא דז להקל לענין
שמרובות ועי' במ"ה ס"ב : (כ"ב) כי הבסלים למטה מהטבור והטבור שייכים ג"כ לחלק הארוך, ואפי' שיש להספקם
כדודים עד היכן מגיע הבסלים הנזכר, וכדי שלא יצואו לירי איסור טוגנים לחתוך אחרן הבסלים אחרן לבן במחנות עד
הטבור לחלק הארוך וזו יולא מדי כל ספק, כי רוב מן הקצבים שחיים רעוח החיל' עושים שמניחים הבשר שבין
ללג י"ב לללג י"ג לחלק הפנים, וגם חותכים בשוה כלמסם שמחת הטבור הסייכים לחלק הארוך ומניחים גם כן
לחלק הפנים ומכשילים הרבים באיסור נמור, וזוין מי שמשיגת ע"ג, לכן ימין סימן ע"ז חלף עד מה חלף, וכל רב
יוכל לידע ממשעם החלוקים בזה הסימן, ויוכל להודיע ע"ז אשר לא יעשה כן כשרא וזל יידוין עור : (כ"ג) מדריא,

בכפרי כ"י בס"י ג' חלק

ב' סוף ד' אזה קטן א'
ע"ש, והוא עב ולגן, ולריך לקלף אותו הקרום עם כל החלב אשר מחייו הנגדר עמו וכל הנמשך עם הקרום הכל
אסור משום שיונק מחלב של כסלים י"ז) ותחת אותו הקרום יש עור קרום עב וקלה ארום ותחת קרום זה יש
חלב ע"ז ש מתלוקט בין הפוסקים, י"א קרום עב מטיי כשר הוא וזוה"ל וי"א שאין אותו קרום חשוב כחמיי כשר
ואסור **[כ"ד]** והובא ב' דעות בטור י"ד ס' ס"ד ומסיים העור וז"ל חלב כדריך אשכנז טוגנים זו היחיה, וגם בניני
נראה שחיי"ב כשר נמור הוא טבל, וכן טוגנים שאין מנקרים אל אותו הקרום שמעלה עם כל הנגדר עמו וזו
ל"א, ומ"מ במקום שגבתי לנקח החלב מחמת אותו הקרום אין להקל מאחר שכבר קבלו עליהם איסור : (י"ח) כדיומו
חם, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו ובעמ"ז ס' אזה ל"ב ואזה ל"ג על ד"ן זה : (י"ח) בכל ג' ג' ללעות, מאוס שזה הדבר
מסור לכל לנשים ולבנים ולעבדנים וכן הכל מנחמים בין ימין לשמאל ע"כ הקנו לנקח בכל ג' ג' ללעות, ויש
מקומות שאין מניחים לחלק הפנים וכן ו' או ח' אפי' ח"ה הכי יש לישול שני חוטים ראשונים שלא יאסר הדבני לכן
לא פלוג, וחוטים או אסורים משום חלב, ועי' לעיל כ"ג) : ב' סוף ט"ו מד"ן זה : (כ) שיוך לחלק אחוריים, והוא
אסור משום חלב המחיים הטבור לעיל כ"ג) ג' אזה ט', ולריך ניקוד כמו שצבואר בהלכות ניקוד אזה י"ט השיך
להחליטה שהסם כהולק קטל"ו ע"ש : (כ"א) דוראי אסורה, מטעם דשם הוא קרום יחירי לחלב הכליות, ולריך ניקוד
ממקור מוחמה מהחלב שבו, ועיין ב' דין איסור דבוק הנחבאר בס"י כ"ג בס"י ק"ה, וכל הנחבאר על לענין
מליחה או לענין בישול ש"כ ג' דין זה, וכ"ז כלל ע"ג והבשר שבין ללג י"ב לללג י"ג איכא דז להקל לענין
שמרובות ועי' במ"ה ס"ב : (כ"ב) כי הבסלים למטה מהטבור והטבור שייכים ג"כ לחלק הארוך, ואפי' שיש להספקם
כדודים עד היכן מגיע הבסלים הנזכר, וכדי שלא יצואו לירי איסור טוגנים לחתוך אחרן הבסלים אחרן לבן במחנות עד
הטבור לחלק הארוך וזו יולא מדי כל ספק, כי רוב מן הקצבים שחיים רעוח החיל' עושים שמניחים הבשר שבין
ללג י"ב לללג י"ג לחלק הפנים, וגם חותכים בשוה כלמסם שמחת הטבור הסייכים לחלק הארוך ומניחים גם כן
לחלק הפנים ומכשילים הרבים באיסור נמור, וזוין מי שמשיגת ע"ג, לכן ימין סימן ע"ז חלף עד מה חלף, וכל רב
יוכל לידע ממשעם החלוקים בזה הסימן, ויוכל להודיע ע"ז אשר לא יעשה כן כשרא וזל יידוין עור : (כ"ג) מדריא,

בעוהו ואם נמלא לו כף עגול נוהג ג"כ בו וא"צ לבדוק אחריו אם הוא עגול (המחבר בשר"ע יו"ד כ"ס ס"ה ס"ה) ובשר"ח כתב דאף לדעתו דנכר אדם מוחר מ"מ ה"נ ש"ו אסור כהלה מה"מ משום דשיקר המעשה בדרייה הוה ועוד דקף רידיה עגול הוא:

א יתחוק מן הכשר מעט מעט עד שיהיה הניד מנולה לפטיו כהייח וזוירו כי כל העושה כן עושה שחי רשות רע לשמים ורע לבדוהו, רע לשמים כי מחמת שמוחק כסואו בלארובה נראה ואין רואה את כל הניד כי לפעמים הולכים הנידים בעקמימות ויו"ן שהוא מוחק לאחרים מעט כלן ומעט כלן נמלא אותן מחיכות

סימן ה'

ואן המכוישים ז"ל המכ"ס וכו', והוא חלב חף לגד פניו ר"ל על הנוב וכס"כ טל כהנהג במקום שדנוק הנוב ש"ח מה"מ ז"ל חיק: **(ב) הכנה**.

כלל ה' כל מנקר יתן בנר פשתן על יריכו וכל שעה שנוגע בחלב מקנהו בכנר, (ו) ויזהר מאד לקנה הסכין בשנוגע בחלב קודם שיתחוק בהשר: **כ"ט** ו' כל מנקר לא יניח הכשר בידו עד שיעיין בו (ז) פעמים ושלש שאם ימצא אחריו חלב כשעורה מעבירים אותו, (ח) ואם נמצא אחריו כות אפילו בהרכה פקומות היו מכים אותו בזמן הבית בסבת מרידות, (ט) ועריך והירות גדולה בעניני הניקור ובפרט בכרם הסוכך ללב נאמר בו ויראת מאלהיך:

סימן ה' סדר נימור מחלה אחוריים, ובו י"א עיפים:

א אחר שרענו כללי הניקור נבאר ר"ן סדר הניקור מחלק אחוריים: (א) המחלה שריך להסיר כל אותו חלב הכוליא והתבאר לעיל כס"ג י"ב, וחותר ויעקר כל החלב הרבוב בעצם ובכשר הספון להתחלחלת מכל הצדדים, רהיניו מעקר האליה (ב) עד מקום כשר הפגניים עם כל החוטים המעורבים עם אותו חלב עד שמנקר יפה מקום שהתחלחלת קבועה בו מחלב וחוטים וכל רבר:

ב ונטול הסכין (ג) וחותר באליה על פני כולה לארכו, ופוצע האליה באמצע העצמות לאורך האליה קצעה אל קצה האחרון, (ד) ופוציא בסנה חוב שבתחלה לשנים מעקר האליה עד קצותיו מואתם פנים (ה) המכוישים על ירך הכהמק, ואח"כ נורד מאתם הפנים המבור וחסרות מן העצמות ונגרד יפה עד שישתווה מקום גבוהת החומרי עם שפלות שביניהם, ולא ישתיר לכל פני האליה לא בשר ולא שמונניה אלא נורדם יפה:

ג ואח"כ יתחך הירכיים לשני חלקים, ונטול דסכין וחותר כל ירך לשש תחיות המפורסות ונקבות בשמותן, ובכל תחיה ותחיה מחוברת אצלה עוד תחיות אשר יש להן שמות כגון עצמן ונקראות בשמות כמפורד בספון: **ד** ואלה הם שמות של שש התחיות הנ"ל: (א) ניר הגשה, (ב) תחית האליה, (ג) קריא ראפ, (ד) לישקא וכייטש, (ה) קושלין, (ו) וויטשינקא:

ה תחיה הא' שם הכולל שלה ניר הגשה (ה) הוא (ב) חקף או היר ויש לו

שאינו רואה אינו חותך ומאכיל דבר האסור מה"מ, ורע לבניות מאחר שמוחק פעם אחר פעם מכל הכשר יוחר מרואי משח"כ הם מחפס בתחלה היטב אחר הניד שיראה בעיניו הניד י"ס כהוי"ס ובלורסא אז יוכל לחתוך ולהוליא כל הנידים עד נמירא, וגם יוכל להדקק שלל לחתוך מן הכשר רק כדי לרכו ולא יכלה ממון של ישראל: (ו) ויזהר מאד לקנה הסכין, כיון דיא"ש שגריך כל מנקר להיות לו שני סכינים, אחד לחתוך בו כשר ואחד לחתוך בו חלב ועיין ס"ג סע"ף א' ובעמ"א אות ג', ואף דאין מקיל"ס בכסין א' עכ"פ זה אליבא דכ"ע שיקן בנר על ירכ לקנה הסכין כמ"ש בפני"ט: (ז) פעמים ושש, כתב הרמ"א בסס"פ סע"ף י"ג מי שניקר והלך לו ואין אט יודעים אם הוא בקי בניקור אחוריים ואין כאן מן שנק בניקור להלכות לו אסור לטובל אלא לש שידעיין אותו שהוא בקי בניקור ומוחק

בשבותו ואע"ג דרוב המלויים אלל ניקור מומחים הם מ"מ טוב להחמיר עכ"ל. כתב הט"ו סק"ו בשם רש"י ואזי הנבר שמעתי ורואי שרוב המנקרים שלנו אע"פ שמחמירים לחתוך חף ההיתר מ"מ כמה פעמים מקיל"ס בחלב ונקינותו ניד מחמה מהירות, ע"כ נבתי בעלמי שלא אכלתי בשך המניקר עד שיראה מנקר אחר ויבדוק אם הוא מנקר כה"ו עכ"ל: (ז) ואם נמלא אחריו כות כו', ועי' בס"ג סע"ף ה': (ח) לריך להזהיר להמוני עם מי שאינו בקי ולא למד סדר הניקור ממנקר מומחה אפילו הוא למדן גדול חילה להגיש למלאכה הניקור בשעת מעשה ידיו, כי הוא דבר שגריך לימדו ושימושו גדול וגדול שימושו מלימודו, ואע"פ שמעשה וסדר הניקור הוא מבורר ומפורסד בספר היטב מ"מ אינו רק שמיעה ואינו דומה ראייה לשמיעה שגריך לראות כמות העינים איזהו מקומן שגריך קליפה משומן הנה"ג והחלב המהפסס בריך אשר א"א ללמוד מחוך הספר ובקל ויכל לבוא מ"ו ליד משולש גדול שדער דבר המסור ללב נאמר בו ויראת מאלהיך. איברא: שיראל קדושים הם וא"צ באוהרתם יזהר, רק את מנוחו שמור כי זה כל האדם:

סימן ה'

(א) מחלה לריך להסיר כל אותו חלב הכוליא והוא נקרא בלא"ה גרי"ן, חלב והכליוו מונחה בחו"ב, וזה החלב הולך מכל הדרים ספון (להלכות): (ב) עד מקום כשר המתייש שקורים בלא"ה לונכ"ל והוא מונחה שם על השדרה בפנים המדויק וזהו חלב המתייש המכר וזה החלב הולך מכל הדרים עד כשר המתייש, ולריך לנקר חכל חלב וחוטים וכא"ש בפנים: (ג) ותוך כלאיה הוא הנוב גופא מה שיש בכהיה: (ד) ומוליא ממנה חוט וכו', ואחריו החוט אסור משום חלב הכליות לפי שבא מן חוט השדרה וחסו השדרה מכל חלק האחוריים נמי מריסה משום שיונק מן חלב המתייש (ועי' ברות י"ט): (ה) הוא הקף או היר כך קודמים אומה החתימה, ולריך לפקליף אותו למעלה המראה כסף אחד גדול ואחר קטן שעליו ולריך לגרר יפה, וחס"כ מפריד חתימה בשך קטן שעליו קאריט"ף (קאריט"ף) ותוקף (ג"כ) על פני סו"ט, והמראה כסף שחמה בשך הקאריט"ף לריך לקלוף ואחר כך חבניה, ובאחריו לך העליון שני ניד על הכשר למעלה ולריך לחתוך אותו ניד מיפק קודם קליפת החתוך שלא יכל לקלוף, ואחר קליפת החתוך חתפש ועיין היטב אחר ששה גידים שיש בלאומו הכשר שאסורים משום ניר הגשה ומחללים בראש האולעים בסוך הכשר עד סופו, ודוקא אחר אותם הנידים שחולסם בשוה באורך היר לריך לחטט

בלמ"ו אונקטיוס: [ג] ברעמיר, ג'ל או לפעיל או טעם: [ד] רמ"א, וכל"ו קאטקטא או נעגיל, ית' ב'אום טוס'ד' ח' סקיר' ע"ט, ועי' בלה"פ ע"ט:

אמריס דנתיב על קף הידך, אכל בנידים שי"ס זיד ואינס הולכים לאורך היד עד סופו אינס ככלל על קף הידך, ואלו בנידים הם ששה, אחד: החלק לשימ' וגרסה כלורה פ' יאחד

אחד: החיבור מתבורות ליד הנשה [א] הוא הים בשור ונקרא בלי"א (ו) הידך פלע"ק (ז) ונפדה נקרא [ב] חל, ועוד יש חיבתך בשר חחה הים או חחה הכול שקורים בלי"א, (ח) ברעמיר נמצאות שתי החיבור מתבורות לחיבור ניד הנשה ושושה שמוח יש לה:

ז' החיבור ב' (שם הכולל שלה), (ט) [ג] החיבת האליה וכו' מחוברות עוד כ' החיבור בשך אחד נקרא בלי"א, יצטרך אצלך י' החיבה שארכה כמו אורח שניהם וקוראים אותו בלי"א (יא) קייליכירק ברעמיל, (מלא ג' החיבות יש באותה מחיבה ונ' שמוח י' לה):

ע"ט שכל בנידים א"ל לחמוך ב"א פסם אחת כגון אם בראשונה שוחח הגיד דרו, אכל בניד זה לריך לחמוך כל זמן שדרכה מחת קתה, וכל שיש לריך לחמק אמריס שיהא אסורים משום ניד הנשה, ובחתימו דהיינו בלד השני של הקף י' לו ניד אחד ומחלק לחמוך הכשר לגשים ותכל אחד ונלאים גידים קטנים ונלאים אוחס שני גידים כמו קרן לני וקוראים בלי"א (הירש חר"כ) ואלל אלו בשנים י' שם החיבת בשך קטן ויש בנאות ניד אחד ומחלק אותו לשנים ונקרא בלי"א (נפעלי"ט) ואע"פ שאלו בנידים כ"אם חן ניד החימן אשילו הכי לריך לחמק אמריס משום שהניד החימן כסופו הוא נוגע בניד הפנימי לכן לריך לחמק אמריס עד שחמול חמוח שטעמ"ס או ביה, גם לריך לטול ניד אחד מחלק העליון שנקרא בלי"א דע"ה דהייט כסוף ולא כחך הכשר ונקרא ניד החימן (ו) הידך טעמ"ק, הוא הכים בשור התבורת כח"ה טעמ"ה א' ואם לקחו ממנו הכיעים נשאר הכים רק, ואם נתפסם השור ועשה הכים כזה כולו שזמן ובסוף קוראים אותו [א] (מפאר"ק) וכבר ע"י ניקור, דהייט שחתיבו חמנו עוד עד ולכן גוריה משום פרס דאבור משום בשך חולה, ומולא הגיד וביכ"ס אים י' לו ותחמ"ס אות לשנים או יותר משום דם וכל הדרימן שיש בחמוך אסורים משום מילום ותולמ"ס דהייט כשאר בשך ימוחר, אשיל לבישול: (ז) ובפרה נקרא חל, בלי"א קוראים אותו אייטער חמה קרום ועלן וקוראו שתי ועבר [ב] וישיחה כותלת עד שלא ישיא בו לתלמוח חלב ונהנו לקורעו ולחמוכו כמה פעמים שתי ועבר, על פני כולו וימחק החלב שבו ע"י ישיחה כותלת, ואם נמנו חחה החכמה הוי כשמו ככותל (ש"ך), וביריעד אם חמך כמה פעמים שתי ועבר על פני כולו וימחק החלב שבו נידים, ובכל זה אין חילוק בין של קמנה מלא היה לה ולר שחולל ובין של גרולה ובכל זה אינו כשר רק ללחמוך לבדו ולא עם בשך ולכשלו אבור אפי' לבדו וכ"ש עם בשך, ולמיין דיעבר אף עבר נחבאר כח"ה טעמ"ה ב': והשזמן שהחלב מונח עליו טעמ"ס כך, ויחמ"ס אותו ואחיו [א] כמח ידו בתקום החמך ואם ע"י אחמוח כח"ה יאל חמנו מ"ס כמו חלב החמך אוחו מתקום שזאל חמנו חלב או מ"ס ואח"כ חומר לבשלו כמו ההיך פלע"ק הנחבאר לעיל: (ח) ברעמיל, הוא הכשר שחמח הכים או חחה סמל, חר"ס ורבונו כמו הכים או החל, ולריך לקלוף לחמלה בראשו כמו שני אלנשות, וזה במקום שחמ"ס לכן כמו מראה כסף שם טעם חלב, וכן בנידים משום שגם שם טעם חלב, ובאחיה חובת ברפעלי"ט יש שם גידים לשלש ונחשבים כחחד משני שהם כלים מניד אחד ומחלקים לשלשה כלורה ש' ואח"כ בנידים מוחים גידים הכרפעלי וא"ל לחמוך לשנים כ"א עד רוחב כמו רוחב יד ומס' ואילך א"ל לחמק אמריס, ואלו גידים אמריס משום חלף ניד הנשה: (ט) חתיבת הלי"א, וכל"א קוראים אותו שזוף שטיק, לריך לקלוף על פני כולו חוץ במקום שיש מראה כסף א"ל לקלוף רק גורריה אותו ויה וק"י יפה חלב הקרומים וחלב שלגיו, ואחיו עלם הרחב הדבוק בחתיבת הלי"א לריך ג"כ לגקר יפה וק"י חלף חלב והכשר שעליו משני החדרים, וסחך לעלם זה י' שם חלב וריך לחמוך חמלף עד הדרי"ו שחנח כחמלה החלב, ומדרי"ו ואילך א"ל נקרו, גם י' שם כמותו מקום לפעמים נשאר קולט חן העלמוח על חובת חתיבת החלב לעיל טעמ"ה ב') לריך לגרר החלב חמוסי הלי"א וגם החום שבו כחבואר שם, ואח"כ מפריד הקייליכירק ברעמיל האבור בכותל י"ב, ומקלוף מקומו והמראה כסף לריך נקקר יפה חלב הקרומים וחלב שלגיו, ובחתיבה זו שחמח הקייליכירק ברעמיל יש חמשה גידים, ג' העליונים אלל עלם היחב הסודר לחמלה אסורים משום חלב ניד הנשה ומינס שחמשה נר העלמוח קטנים על חובת אסורים משום דם, ומדינא א"ל לחמוך ממקומם כל בנידים האסורים משום דם כ"א חוחס"כ במקומו דרו, אלא חן נוהגים לחמוך ממקומו לחן כל בנידים האסורים משום חמלה חמ"ס חלף לחמק אמריס כ"א לשלש גידים האסורים משום חלב ניד הנשה: (י) לריך ברחשין, הוא החיבור הדבוק בחתיבת הלי"א וקוראים בלי"א לע"ה על שם שקה"ס לני: שבהיה חתיבה שוכבת עליו, ויש בו מראה כסף שהוא ג"כ לריך לגרר יפה וק"י, וכאחיה חתיבה י' ג' גידים שאסורים משום ניד הנשה דהיינו ב' חמ"ס חמ"ס הכשר אלל המראה כסף ושעמי"ס מחלקים לני, והשלישי י' חמ"ס חמ"ס וקוראים אותו לע"ה אור, וכלו חוח"ס עוד ב' גידים האסורים משום חמלה חמ"ס וק"י לחמק אמריס, ובין המראה כסף הנוכח ובין הכשר י' ניד קלר ועמוד כחך הכשר ולריך לחמוך הגיד היה עם בית מושבו ואבור משום ניד הנשה, וגם לריך לגרר החלב שבין פלע"ק ברחשין לבין הקייליכירק ברעמיל י' גידים הדביקים, ובין הפרשימות: (יא) קייליכירק ברעמיל, לריך לקלוף בעגולו על פני כולו ובחמוכו חוח"ס שני בנידים האסורים משום ניד הנשה הרובק עליו, והיינו אותם ב' בנידים אינס הולכים על שני כולו רק ניד אחד מקלה חזה וניד אחד מקלה חוס ואחמלה כמו רוחב ג' אלנשות לריך לחמק ולחמק אמרי: (יב) קיילי רח"ס, לריך לקלוף כל השכינות מבחון בעד אחד, ובנד השני י' מראה כסף אין לריך לקלוף על פני כולו רק בתקום שחמח"ל המראה כסף לריך לקלוף משום רוחב כמו שני אלנשות בני מראה כסף בני המראה כסף, והמראה כסף עלמו אין לריך קליפה חמ"ס וק"י ואח"כ חמ"ס כשבר דהיינו בתקום שאין מראה כסף לאורך הקיילי רח"ס, וטעם אף עלם הקיילי שבונו ומפריד מ' קיילי רח"ס וקלוף הכשר הקיילי רח"ס מנשבים מקום מושב הקיילי על פני כולו

עוד כ' החיבור מתבורות ליד הנשה [א] הוא הים בשור ונקרא בלי"א (ו) הידך פלע"ק (ז) ונפדה נקרא [ב] חל, ועוד יש חיבתך בשר חחה הים או חחה הכול שקורים בלי"א, (ח) ברעמיר נמצאות שתי החיבור מתבורות לחיבור ניד הנשה ושושה שמוח יש לה:

ז' החיבור ב' (שם הכולל שלה), (ט) [ג] החיבת האליה וכו' מחוברות עוד כ' החיבור בשך אחד נקרא בלי"א, יצטרך אצלך י' החיבה שארכה כמו אורח שניהם וקוראים אותו בלי"א (יא) קייליכירק ברעמיל, (מלא ג' החיבות יש באותה מחיבה ונ' שמוח י' לה):

ע"ט שכל בנידים א"ל לחמוך ב"א פסם אחת כגון אם בראשונה שוחח הגיד דרו, אכל בניד זה לריך לחמוך כל זמן שדרכה מחת קתה, וכל שיש לריך לחמק אמריס שיהא אסורים משום ניד הנשה, ובחתימו דהיינו בלד השני של הקף י' לו ניד אחד ומחלק לחמוך הכשר לגשים ותכל אחד ונלאים גידים קטנים ונלאים אוחס שני גידים כמו קרן לני וקוראים בלי"א (הירש חר"כ) ואלל אלו בשנים י' שם החיבת בשך קטן ויש בנאות ניד אחד ומחלק אותו לשנים ונקרא בלי"א (נפעלי"ט) ואע"פ שאלו בנידים כ"אם חן ניד החימן אשילו הכי לריך לחמק אמריס משום שהניד החימן כסופו הוא נוגע בניד הפנימי לכן לריך לחמק אמריס עד שחמול חמוח שטעמ"ס או ביה, גם לריך לטול ניד אחד מחלק העליון שנקרא בלי"א דע"ה דהייט כסוף ולא כחך הכשר ונקרא ניד החימן (ו) הידך טעמ"ק, הוא הכים בשור התבורת כח"ה טעמ"ה א' ואם לקחו ממנו הכיעים נשאר הכים רק, ואם נתפסם השור ועשה הכים כזה כולו שזמן ובסוף קוראים אותו [א] (מפאר"ק) וכבר ע"י ניקור, דהייט שחתיבו חמנו עוד עד ולכן גוריה משום פרס דאבור משום בשך חולה, ומולא הגיד וביכ"ס אים י' לו ותחמ"ס אות לשנים או יותר משום דם וכל הדרימן שיש בחמוך אסורים משום מילום ותולמ"ס דהייט כשאר בשך ימוחר, אשיל לבישול: (ז) ובפרה נקרא חל, בלי"א קוראים אותו אייטער חמה קרום ועלן וקוראו שתי ועבר [ב] וישיחה כותלת עד שלא ישיא בו לתלמוח חלב ונהנו לקורעו ולחמוכו כמה פעמים שתי ועבר, על פני כולו וימחק החלב שבו ע"י ישיחה כותלת, ואם נמנו חחה החכמה הוי כשמו ככותל (ש"ך), וביריעד אם חמך כמה פעמים שתי ועבר על פני כולו וימחק החלב שבו נידים, ובכל זה אין חילוק בין של קמנה מלא היה לה ולר שחולל ובין של גרולה ובכל זה אינו כשר רק ללחמוך לבדו ולא עם בשך ולכשלו אבור אפי' לבדו וכ"ש עם בשך, ולמיין דיעבר אף עבר נחבאר כח"ה טעמ"ה ב': והשזמן שהחלב מונח עליו טעמ"ס כך, ויחמ"ס אותו ואחיו [א] כמח ידו בתקום החמך ואם ע"י אחמוח כח"ה יאל חמנו מ"ס כמו חלב החמך אוחו מתקום שזאל חמנו חלב או מ"ס ואח"כ חומר לבשלו כמו ההיך פלע"ק הנחבאר לעיל: (ח) ברעמיל, הוא הכשר שחמח הכים או חחה סמל, חר"ס ורבונו כמו הכים או החל, ולריך לקלוף לחמלה בראשו כמו שני אלנשות, וזה במקום שחמ"ס לכן כמו מראה כסף שם טעם חלב, וכן בנידים משום שגם שם טעם חלב, ובאחיה חובת ברפעלי"ט יש שם גידים לשלש ונחשבים כחחד משני שהם כלים מניד אחד ומחלקים לשלשה כלורה ש' ואח"כ בנידים מוחים גידים הכרפעלי וא"ל לחמוך לשנים כ"א עד רוחב כמו רוחב יד ומס' ואילך א"ל לחמק אמריס, ואלו גידים אמריס משום חלף ניד הנשה: (ט) חתיבת הלי"א, וכל"א קוראים אותו שזוף שטיק, לריך לקלוף על פני כולו חוץ במקום שיש מראה כסף א"ל לקלוף רק גורריה אותו ויה וק"י יפה חלב הקרומים וחלב שלגיו, ואחיו עלם הרחב הדבוק בחתיבת הלי"א לריך ג"כ לגקר יפה וק"י חלף חלב והכשר שעליו משני החדרים, וסחך לעלם זה י' שם חלב וריך לחמוך חמלף עד הדרי"ו שחנח כחמלה החלב, ומדרי"ו ואילך א"ל נקרו, גם י' שם כמותו מקום לפעמים נשאר קולט חן העלמוח על חובת חתיבת החלב לעיל טעמ"ה ב') לריך לגרר החלב חמוסי הלי"א וגם החום שבו כחבואר שם, ואח"כ מפריד הקייליכירק ברעמיל האבור בכותל י"ב, ומקלוף מקומו והמראה כסף לריך נקקר יפה חלב הקרומים וחלב שלגיו, ובחתיבה זו שחמח הקייליכירק ברעמיל יש חמשה גידים, ג' העליונים אלל עלם היחב הסודר לחמלה אסורים משום חלב ניד הנשה ומינס שחמשה נר העלמוח קטנים על חובת אסורים משום דם, ומדינא א"ל לחמוך ממקומם כל בנידים האסורים משום דם כ"א חוחס"כ במקומו דרו, אלא חן נוהגים לחמוך ממקומו לחן כל בנידים האסורים משום חמלה חמ"ס חלף לחמק אמריס כ"א לשלש גידים האסורים משום חלב ניד הנשה: (י) לריך ברחשין, הוא החיבור הדבוק בחתיבת הלי"א וקוראים בלי"א לע"ה על שם שקה"ס לני: שבהיה חתיבה שוכבת עליו, ויש בו מראה כסף שהוא ג"כ לריך לגרר יפה וק"י, וכאחיה חתיבה י' ג' גידים שאסורים משום ניד הנשה דהיינו ב' חמ"ס חמ"ס הכשר אלל המראה כסף ושעמי"ס מחלקים לני, והשלישי י' חמ"ס חמ"ס וקוראים אותו לע"ה אור, וכלו חוח"ס עוד ב' גידים האסורים משום חמלה חמ"ס וק"י לחמק אמריס, ובין המראה כסף הנוכח ובין הכשר י' ניד קלר ועמוד כחך הכשר ולריך לחמוך הגיד היה עם בית מושבו ואבור משום ניד הנשה, וגם לריך לגרר החלב שבין פלע"ק ברחשין לבין הקייליכירק ברעמיל י' גידים הדביקים, ובין הפרשימות: (יא) קייליכירק ברעמיל, לריך לקלוף בעגולו על פני כולו ובחמוכו חוח"ס שני בנידים האסורים משום ניד הנשה הרובק עליו, והיינו אותם ב' בנידים אינס הולכים על שני כולו רק ניד אחד מקלה חזה וניד אחד מקלה חוס ואחמלה כמו רוחב ג' אלנשות לריך לחמק ולחמק אמרי: (יב) קיילי רח"ס, לריך לקלוף כל השכינות מבחון בעד אחד, ובנד השני י' מראה כסף אין לריך לקלוף על פני כולו רק בתקום שחמח"ל המראה כסף לריך לקלוף משום רוחב כמו שני אלנשות בני מראה כסף בני המראה כסף, והמראה כסף עלמו אין לריך קליפה חמ"ס וק"י ואח"כ חמ"ס כשבר דהיינו בתקום שאין מראה כסף לאורך הקיילי רח"ס, וטעם אף עלם הקיילי שבונו ומפריד מ' קיילי רח"ס וקלוף הכשר הקיילי רח"ס מנשבים מקום מושב הקיילי על פני כולו

לחן קנאבין וזו היא פארטיסבה החמונים : (יג) קנבלין סיט בחמיתו של הקהל רחם י' ש'ם
[ח] קושלין י' גרוד בראשין או למען שקרים קנבלין לר' גרוד הבשר שליו ואח"כ חוקר
בבשר עגול שבקריא רחם

(יג) קנבלין וקריא רחם חמובר בו עגם הנקרא (יד) קליא, ובחובו חמובר עגם
כמו בוכנא בחמיתא הנקרא (טו) בוקא דאטמא (נמלא ר' שמוח י' לה):
ח החיבה ר' (שם הטלל שפ), (טז) בייש [ד] קנאבין, והוא הבשר החמובר על
הקנאבין, שקריא אותו מייריל הוא קנרא בייש ועל שם שרובו בקנאבין, קנרא
בייש קנאבין, והקנאבין גומא קנרא (יז) ליסקא (נמלא ב' שמוח לחמיה זו):
ב החיבה ח' (שם הטלל שפ), (יח) קושלין, ויש לו עוד ב' חמיות א' נקרא,
(יט) שילא או שגול, ומחר נקרא (כ) קלין או פלאבין או דעיק, והם הכמס'.

ובענין במקום השגול מראה כסף חבל ככבשים ועוד מזה כלל הרמז בחן ואחור מאוס שיוק מחלב המונח
אלל בוקא לפתחא והוא [ח] כן מחלב הכליות, ועוד י' בחמיה זו בחלות מקום הבשרים בחין הבשר שלש
גידים פלסורים מאוס דם, ובסוף בשר הטגול, גרואים שם כשלה גידים לר' לחמוך אחוס מאוס מריתא פסין ורין
לר' גרוד אחריו, ומחיתו חלק קנאבין חמובר עגול לר' ליקח מאוס גיד אחד ש' לו שני קוליס' וגורמו לזרמ
קף פשוטה, ואחור מאוס ח' הטלל: (יב) קליא, הוא עגם הקולית ובדלשא הוא עגול כבוכאל, לר' לקלוק הבשר
שפלו ובמקום ש'ם מראה כסף לר' לגורוד ובדלשא עגם הטגול י' עליו גיד החמובר לעגם השני החמובר לגוף
לר' המונח מאוס וזו לר' לקלוק מראה טעם היגל: (טז) בוקא דאטמא, הוא עגם השני מן הקולית דייטו אחריו
ואחור מאוס טמח כגידים: (טז) בייש קנאבין, הקנאבין הוא קנרא ליסקא הנוכר בלוח י"ח והמייירל מה שרובו
בקנאבין הוא קנרא בייש לבן נקראת אחת חמיה בייש קנאבין, והמייירל מה שרובו בקנאבין הנוכר י' ש' מל
אחר מריתא כסף על פני כולה רק סביבו י' מראה ארום ולר' לקולפו מאוס שרובו חמיה רובן עלי, ובין ש' שר
פלדרים דייטו כחור אחר פשוט י' ג' מראה כסף לר' לגורוד י' פה מן החלב, ובחור הב' המפרד ומחלק בשר
זו ולר' לקולפו מכפסים, ובחמלע אחר בשר מכפסים י' עוד חמיה בשר עגול וחוקר ממנו לארבו כרובח אלכט
ומגרר ככל לר' דו, ככל מקום ש'ם שם מראה כסף ובסביבו מראה ארום, ובכנים י' אחר ז' י' גיד אחר ומחפשים
לשני וכל אחר חמס י' לו שוקלים שקרים נעשיל'ך ולר' לחטט אחריהם וחסורים מאוס גיד חמילון: (יז)
ליסקא, הוא הקנאבין הפקר כסמוך אחר י' אחר ש' שרובו ממנו המייירל המכר לר' לקלוק הבשר, של הקנאבין
הזין לר' לקלוק רק אחריו בשר של הקנאבין חבל לא אחר הבשר של כל אורך העגם, ורין לר' דוקא לקולפו
רק מאכר י' שם במקום ש'ם עליו מראה כסף, ולמטלה דייטו בראש העגם גומים אלה י' גידים ואחרים: מאוס
חלב גיד הנפש ולחו בכלל היגל, ואחר כך המחיל לחמוך בראש השני של הקנאבין במקום שמונה עגם שקורים
גיד י' בו גומא ובחורו ש'ם שקרים ג' דו וחספ'ך ומחמר אחריו בשר המכסה את הגומא מאוס שרובו כחוף
ב' גיד הבשר ודינו ארבעה חמיות, ואח"כ מפרד הבשר מן הקנאבין והבשר עגול אחריו וקוליס' אותו כן
מייירל, ועל ז' מונחם עוד שני מייירל'ך ולר' לטעריד מאוס וטרסה, והמייירל הארוך לר' לקלוק אותו בשר
במקום ש'ם מן מראה ארום, ובמקום ש'ם בו מראה כסף מנדר י'ה ואחר קוליס' מחלק הבשר פעגול לשני
גנרין קולפו ג' במקומות ש'ם כנס מראה ארום, ובחמלע לר' לחמוך מאוס ארוך בשר ההוא כמו קליסה,
ובחלק אחר מחיותו בשר י' גיד אחר ולר' לנקוד מאוס גיד הנשה, ובחלותו מקום י' סימן איה כבור כי שם ממלא
עגם דן ארוך כמו אלכט וזה סימן שהוא כטר וחיותו עגם הוא טוב לאלכט, השני דבוק ומטסה, ולר' לרר
פעגם היינו הקנאבין במקום ש'ם עליו בשר ש'ה י'ה וקני מאוס ששנע ג' גידה, ולר' לקלוק רחם העגם
למחר לעיל הוא קליסה ב' בראש קוליס' (יח) קושלין, הוא השרה שבחורו מונח החוט, וקורים קושלין עד העגם
שקורים היקרא ולר' קליסה, ובחור חוט השרה בקושלין לר' לנקוד י'ה מן חלב ש'ם כעגמות של חוט השרה
ואחור מאוס חלב החמיתים ומאוס חלב גיד הנשה, מאוס חמיתים אחר כדלחר שמואל א'י חרבה דחתי מחני
במיה שרובו מפרק ומאוס גיד הנשה מאוס ש'ם חוט השרה מחמיל גיד הנשה, ובחור קוליס' מאלאס ח' גידים
ש'ש פטוריס אסורים מאוס חלב החמיתים ושנים החמיות אסורים מאוס דם ויסר מן ח' גידים אלו שמונחם
בל אחר אחר עד קוליס' אחר בחוט השרה, ואח"כ מפרד באלעם את הקושלין לר' עוד בכשר בשר ובעגל נגד
שחלי עד שחמלל בחור בקושלין, גיד קטן וחו לא, ובמקום ש'ם שם בשר ארום יקלוק ובמקום ש'ם מראה כסף
אחר י'ה, ואח"כ יגרר חלב מתחת בקושלין י'ה וקני דייטו על שור הבשר עד שחמיתו בשומן הידוע שקורים
ש'ך (ועיין לקלון בלוח כ"ג), אחר הגידים שמונחם שם כשבור יחוקר ע"י אחיה כנגד פסמן, וזהו שלא יחמ
כסכן רק באלעם שרובו בנחם אחר יחוקר חמיתים ולר' למשע אחר אלו החמיות עד קליסה, חבל ככבשים ועוד
לר' להפרד שור הבשר מן הקושלין עד חוט השרה חמס שם מפרקים וחס פרוק מפרקי יומר מכהמות שבות,
עגם הקנאבין היקרא היקרא למחר לעיל לר' לגורוד ש'ה י'ה וקני ח' לרדים: (יט) שילא, הוא בשר דומה ללינס
שקורים ש'ה י'ה מקומות שקורים אחר ש'ין והוא רבוק בקושלין ע"י חבור עגם שקורים היקרא שמונה שם
בחמלע בין הקושלין ובין השילא לקולפו, ועל עגם היקרא מונח עוד עגם קטן ולר' להפרד חמס הגיד ש'ם
למטלה בחור השילא י' אחר מאוס דם, ועל השילא מונח בשר קטן שקורים פלפסטי' לר' קליסה כמקום ש'ם
מראה ארום ובמקום ש'ם מחלב, כסף לריכה גרידה י'ה וקני, ואח"כ חמיתן השילא ומחל: ז' עליו שור
וכחך סבור י' שם ב' גידים אחר מונח במקום שחמל' העור, ונגיד השני מונח כרובח ר' אלכטות מניד הראשון
נגד הקנאבין למטלה, ולר' לחמוך העור ג' ומשרד העור מן הבשר עד חמיתו היקרא ומגרר י'ה אחר העור
מחלב שעליו ולפסמים י' טעם בשר עליו ולר' לקולפו והבשר של השילא חמס אחריו שור למטה לר' קליסה
ובמקום ש'ם מראה כסף אחר י'ה: (כ) קלין, והוא הכבל שנקרא פלאבין והמקורים קריאים אחריו קלין וכבר
אמרנו כס' ג' מחלב הכמס' ועמה נזכר מכלל גופיה שנקרא קלין י' [יז] עליו בשר (קוליס') [ולר'ך]
קליסה, וכל ש'ם שומן שנקרא גרין י' ג' בשר ולר' קליסה רק במקום ש'ם מראה כסף ר' נגרידה י'ה, ובסוף

בלטין או ריד: [ז] לעדוין, ונגו בלעדוין
לנלוו ולא בשלו וזין בו חיסור אם מבטלו ואפילו
למחלה מוצר וכן נהגים (כ"א כ"ח ס"ו), ועיין
בספר ראשית כדורים להגוף ר"ב מוילנא ז"ל בדף
ל"ד ע"ב בדרכי דעים ע"ב ע"ב: [ח] הם נ"א
ובכל הדיקה של גידים ק"א וסימן לדבר, כי כל
שולחנות מלחו ק"א לואה

הכסר יש גיד אחד לארכו וזורמו כלורה עקרב ואשול
משום [חלב] גיד הנשה וירך להטט אחרי, והק"ל
הוא מחובר לגיד [ז] בין השילט לבין הקלין והק"ל
להכיר עוד לבן הנקרא בל"א טריפה לייך וחלב
שמחזיק לירך נריבה יפי: (ב) ווישטיקא, הוא שם
הכולל של החתיכה ו', וזוה מחובר לקושי"ך. ומחבר
עליה ב' חתיכות כשר, אחד

הנחבאר לעיל כס' ג' סעיף ד'
י' חתיכה ו' הוא שם הטולג (בא) ווישטיקא, ומחבר
עליה ב' חתיכות כשר, אחת שקרים לואה (כב)
לוגבול או [ז] לעדוין, (ג' שנקרא בל"א) (כג)
קראיין: (מלא ג' שמוח לחתיכה ז):
יא (כד) גידים האסורים משום חלב ומשום ניר
הנשה [ח] הם ג"א ואלו הם: בגיד הנשה ששה
בקניא ראפ אחד, בכרעטיל אחד, בכיישט אחד,
בחתיבת האליה שלשה, בקושליץ שלשה, בצעק
בראטין שלשה, בקלין אחד, בקייליברוק ברעטיל
שנים, בלונבול ארבעה, נמצא הם מירך אחד חמשה
ועשרים ומירך השני ג"כ המשה ועשרים עוליה חמשים
וסהונג אחד, הרי חמשים ואחד כמנין אל תאבלו
מכל ג"א ואע"ג שיש עוד גידים האסורים
הכל גיד הנשה בגוף חלב דהויה מתי, וכן בליסקא
הגובר באת י"ח, שאני התם ראלו הגידים הם נראים
לענינא, אבל אלו הגידים הם בתוך הבשר ולא
נראים לעינים, על אלו פסקו חכמים סימן א' תאבלו
מכני ג"א וצריך לחטט אחריהם:

עליה ב' חתיכות אוחו כפוסקים:
(א) לונבול או - לעדוין,
ולירך שידע שב' חתיכות כרי
לנקר רוחא לעדוין אחת כשר
מחוברות
ולעדוין הכשר עוקרים אוחו
מחוישטיקא. ומחוישטיקא
לעדוין כרי ולא כבסין כרי
סג' גידים שבמחוכו נשארש
בתוך הכרפיה לעדוין, ואם
היו מחמיס כסין, ללעדוין
הכשר מחוישטיקא כמו מחמיס
הגידים עמה וחסורים משום
חלב המחמיס כמו כקושליץ
שדוקים יחד, ודין לעדוין
כדון קושליץ ומקליס על
מחלה כסף עליו לירך לגרד
יפה נקב, ובמקום שיש סג'
גידים ריגט כמו כקושליץ
הכשר בלוח י"ס ולירך להטט
החתיכה ומקליס על סג'
כולו, וגיד אחת ששאר פני
בלעדוין הכשר לירך למחוך
ואוחו. ב' כתבו ספי' הגיקור
ש'ם בקבלה איש מפני איש
עד כלבה למשה מ' ס' י'
רהוישטיקא על מ' ה' ס'
לגלותו קאריס והטרופה
לעדוין אקריס ואין עושיל
כסם גיקור: ג' עוד כתבו
סימן להכיר אם הוא שומן
אין חלב יש למקרים בקבלה
סימן זה כשמתחמשים בין

תקן הבית

האכעובת אם הוא מיר"ב בל"א או מראה מיד שהוא
חלב, אבל בשומן כשמתחמשים גיד זה מראה לע"ך בל"א
זה סימן שהוא שומן, אין תפסה כל"מ שלירך לגרד
יפס מן החלב קם סכין כל זמן שיש מיר"ב ושוכב, על
הסכין מכה בגרידה ו [י"ח] חלב ואם לאו הוא שומן:
(כב) קראיין, אין החתיכה הב' המחוברת לוישטיקא

סימן ה' [א] הוא הדיס כשור, וכן מחמיס הפילו וכן, ולענין
היקור של הפיליס כרי' ל"ל כל זמן שאלו שו
יו או מחמיס לקריה כלא קריסה אפילו אם י' כסם כמו עופים
אזויים: ואם היו לו י' [ב] אפודים לקריה כלא קריסה אפ"כ
וחמס מחמיס, סעיף ג' כל המחבר (ב"ע) סימון ס"ה סעיף ד'
וחמס סעיף ג' דוק כ"ל גיד ומהו ח"ל, כ"ל גיד אף חת"י י' י'
[א] י"ך י"ך תוקם עניניה, אבל ל"ל מחמיס אפילו כלא קריסה
כיון שהפיליס ומחמיס ענינם על פני חלב, כל זה לדינא א"ל תפסה
ועו האפיליס ניקר א"ל ס"ה מחמיס אפודים יום דלא פוגד כ"י שאל
י"סו נלח"ל י' י'ס, וכן להט"י מחס גיד הגדול לחתוך כסם הכרס
חתיבת המוחל כמנין ומח"ל נב"ל, ויהיה כדבע"ך איש כל מחמיס קודם
מחיה וקבלה על פניו ויחייב מחמיס אפילו אם י"סו ח"ל וי' מחמיס
מחמיס כס' כ"ב כיון שאלו שו לו י' י'ס, אבל אם היו לו י' י'ס מחמיס
עם הקריס והחייבים על ע"פ יחמו קודם מחיה שבו נדע"ך ואם ולא
לירך כ' הקריס נגד הקריס והביעה נפוח אפודיה, כל זה כנב"ל אבל
כ"ל מחמיס אף כ"ל קריסה דרו"ל מופלג אל"פ, ש"ך: [ג] מח"ל אפ"כ
[כב] מחמיס אפ"כ כ"ב שמתכבד כח"ל כשקטע אסור מח"ל
שק"ך אם יקרו (כ"מ כ"מ) וקדשו ח"י ועכ"ל ועכ"ל כח"ל ומח"ל
מח"ל שבו מח"ל נלח"ל והט"ו [כג] ב"ל נב"ל כל אפילו כ"ל כ"ל
ואפילו קדשו ח"י ועכ"ל וי"כ מח"ל נרידה שאל יב"ל אם כ"ב [כד] אם

המכר בלוח כ"א, ולירך להקליף מנ' גדרים, רהיטו בגד אחד י'ם תעלגה בכשר עב מראה כסף לירך. לגרדו יפס
ונקב, ובל"ב כ"א על כשר דק קרום עב ולבן כמו מראה כסף לירך להקליף, ובמקום שיש כמו גידים לירך
למחוך אוחם אבל לירך להטט אחריהם: כל אלה הדברים לירך לנקר קודם מלחה, ואם מלחו או ללאו, אין
בשלו בלי יקור ד"ט נחבאר לעיל בסומן ג' סעיף ד' ע"פ ואין לירך לכסול הדברים [מ"א] ויהיה כל המקרי רח'
שמים ויפשה מלחמה ו בלחונה כ' כרויה מעט ועונשו מרובה, וכל מורה הוראה ימן השגחה על התקרים א"ן
במלך הפנים בין בחלק האחריים שידעו בעל פה החוטאים ועבדו אפ"כ חמס מחמיס, וגם א"וח אסור חמס ד' א"ן
אסור משום חלב ואוח אסור משום גיד הנשה, כ' י' הד"ס חילוק דיעים הוא כמחוצא כל דין בתקומה, וגם א"וח
על המורה להושיע השוחטים שיע"ט כענין המלוקק כחיתוך חלק הפנים וחלק האחריים כמ"מ לעיל בסומן ג' אות'
כ' ע"ש, ומפני שהדיס הרמ"א בסומן ס"ד אין ללמוד סדר הגיקור רק מבראיה מ"ן מן סמומחה הבקב, בגיקור
והיטו בחלק האחריים, ובעבור זה משבו הדברים ידיה מן המתקרים כשר ליתן השגחה עליהם וסמכו על המתקרים
סלחמו איש מתי איש ופסמים אם רכי לא שנה תלמוד מנ"ל, ובחלק הפנים הכל מתחמשים בו נשים ועבדים וקטנים
ופסרים שוח"ט ואגנו שלומדים דני' שמימות ובריקוח מוח"ש ולקחו קבלה מרצו ופסמים לא ראו ולא ידעו משקילוק

מחמיס אף כ"ב כ"י אור
לפניו וחלב וזוה אין ל"מ לבין גדרה ובין של קטנה
שלא הניקה: [כג] שרא רבש"ן, משום דמ"ו
נשאר עדיין כ"ה חלב בגומות: [כד] ואם עבר,
מפני שדיסם אלו לא שייכים למקור, לכן לא תכבחי

